2050

Tansen Trust

तानसेन गुठी चिनारी

वार्षिक प्रकाशन

अंक – २९

३२औं वार्षिक भेला, २०८१

तानसेनको प्रसिद्ध मूलढोका अगाडि श्री ७ रण उजीरेश्वरीमाता भगवतीको खटयात्रा

SINCE 1975 ★★★

HOTEL SRINAGAR

A HILL RESORT HOTEL

HOTEL FACILITIES

Coffee Shop, Own Fresh Bakery, Wood Fired Pizzeria, Children Play Park, SPA (STEAM & SAUNA), Swimming Pool, Jacuzzi, Fitness Center Gym, Laundry Service, Patio With Garden, Doctor on Call, Restaurant & Bar, Foreign Exchange, Wi-Fi Internet

www.hotelsrinagar.com

HOTEL SRINAGAR

TANSEN – PALPA, NEPAL
TEL: + 977 75 520045, 521515, 520590
EMAIL: info@hotelsrinagar.com
WEBSITE: www.hotelsrinagar.com

फोन नं.075–520109, 520129
–520909, 520893

तानसेन नगरपालिका

तानसेन, पाल्पा

लुम्विनी प्रदेश

हार्दिक शुभकामना

मितिः २०८१।०५।१०

जन्मभूमी तानसेन पाल्पावाट काठमाण्डौमा पेशा, व्यवसाय तथाविभिन्न भूमिकामा रहनु भएका व्यक्तिहरुको संगठीत संस्था हो तानसेन गुठी काठमाण्डौ । तानसेन नगरवासीहरुको सहयोगका लागि वि.सं. २०५० सालमा स्थापना भई विभिन्न समाजिक, तथा परोपकारी क्षेत्र र विपद् सहयोग क्षेत्रमा कार्य गर्दै आईरहेको गुठीले तानसेनको ऐतिहाँसिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाहरुको संरक्षण, सम्वर्द्धन र विस्तारमा सहयोगी भुमिका खेल्दै आएको छ। यसरी सहयोग गर्दै आएको तानसेन गुठी काठमाण्डौको ३२ औं वार्षिक साधारण सभासम्पन्नगर्न गईरहेको जानकारी पाउँदा हामीलाई अत्यन्त खुशी तथा हर्षित तुल्याएको छ ।समग्र पाल्पाको विकास र विस्तारमा सहयोगी भूमिका खेल्दै आएको यस तानसेन गुठी काठमाण्डौको ३२ औं वार्षिक साधारण सभाको सफलताको कामना सहित संस्थाको उन्नती तथा प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

सन्तोष लाल श्रेष्ठ
नगर प्रमुख
तथा तानसेन नगरपालिका परिवार

विभिन्न गतिविधिहरू

राष्ट्रपतिद्वारा श्री ७ रणउज्जीरेश्वरी भगवती जात्रा अवलोकन

श्री अमरनारायणको रथयात्रा भगवती मन्दीर अगाडि

श्री ७ रणउज्जीरेश्वरी भगवती जात्रा

कर्णेल श्री उजीर सिंह थापाका छैटौं पुस्ताद्वारा श्री ७ रणउज्जीरेश्वरी भगवती पूजा गर्दै

भगवती जात्राको अवसरमा जागराम बस्दै भजन भण्डली

सम्पदा संरक्षण सम्बनधी तानसेनको गुरुयोजना अवलोकन गर्दै

तानसेन गुठीको ३१औं वार्षिक भेला तथा साधारण सभा २०८०

काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेजका विद्यार्थीहरूद्वारा रानी महल दरवारको अवलोकन भ्रमण

International Mountain Museum

- पर्वतीय पर्यटनसम्बन्धी विविध जानकारी तथा सामग्रीहरुको प्रदर्शनी
- पर्वतीय पर्यटसँग सम्बन्धित दैनिक फिल्म प्रदर्शनी
- जलपान तथा खानाका लागि रेष्टुरेन्ट
- उपहार खरिद कक्ष

- Exhibition of information and different equipments related to mountain tourism
- Daily screening of mountain tourism-related movies and documentries
- Restaurant for food and snacks
- Souvenir and gift shop

Nepal Mountaineering Association
Nagpokhari, Naxal, Kathmandu, Nepal
Phone : +977-01-4534525, 4535442
Email : office@nepalmountaineering.org
info@nepalmountaineering.org
cao@nepalmountaineering.org
Website : www.nepalmountaineering.org

International Mountain Museum
Ratopairo, Pokhara
Phone : +977-61-450742,452322
Email : ed@internationalmountainmuseum.org
: account@internationalmountainmuseum.org
Website : www.internationalmountainmuseum.org

The four key elements of the rights to food are:

•Availability •Adequacy •Accessibility •Sustainability **(UNHR OHCHR)**

तानसेन गुठी

We extend hearty Congratulations and
Best Wishes on the Auspecious Occasion of
the 32nd Anniversary of

TANSEN GUTHI

MOMOMAGIC

+977 1 4720354 | 4514091
+977 9741688116

Maharajgunj, Kathmandu, Nepal
Please visit us in facebook

"Since wars begin in the minds of human, it is in the minds of
human that the defences of peace must be created. (**UNESCO Preamble**)

तानसेन गुठी

We wish all the best for the 32nd Anniversary of

TANSEN GUTHI

Hari Bangsha Kirant
President

CUC
CHOMOLUNGMA UNESCO CENTRE

Tel : +977-1-6922917
Mobile : +977 9818484840
+977 9765821611
Email : cucunesco@gmail.com
Website : www.cucweb.org.np

Narayanthan,
Budhanilkantha Municipality-03
Kathmandu, Nepal
GPO Box: 24539

तानसेन गुठी
तानसेन गुठी
काठमाडौं (स्थापित : २०५०)

जि.प्र.का.द.नं.८०/०५१/०५२
पान नं.३०१५८६२१८

चिनारी

वर्ष : ३२ अंक : २९
२०८१ भाद्र २२, शनिबार
7 September 2024

३२ औं वार्षिक भेला - २०८१

प्रधान सम्पादक
जयन्ती श्रेष्ठ

सम्पादक सदस्यहरू
जीवनज्योति बज्राचार्य
डा.ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठ
कविकृष्ण अमात्य
मनिष गोपाल सिंह

प्रकाशकः
तानसेन गुठी काठमाडौं

सम्पर्क कार्यालय :
९३ भगवती मार्ग
ठमेल-२६, काठमाडौं
फोनः ९८४१२३८३४४
Email: tansenguthi@gmail.com,
Web: www.tansenguthi.org

डिजाइन तथा मुद्रण व्यवस्थापन :
एम एस माउस
अद्वैत मार्ग, फोनः ५३२१५५६
Email: meromouse@gmail.com

आवरण फोटो :
तानसेन मूलढोका
(यसको विस्तृत विवरण
पेज ५ मा छ)

यसमा प्रकाशित लेख/रचनाहरूको
जवाफदेही लेखक स्वयं हुनेछ ।

चिनारी प्रकाशन समिति

सल्लाहकार

प्रमी श्रेष्ठ
अध्यक्ष

निलम गोंगल (श्रेष्ठ)
निवर्तमान अध्यक्ष

हेमन्तराज कोलाक्षपती
पूर्व अध्यक्ष

गृहमान सिंह
पूर्व अध्यक्ष

शान्ता शाक्य
पूर्व अध्यक्ष

सर्जु मान लिगल
पूर्व अध्यक्ष

प्रधान सम्पादक

जयन्ती श्रेष्ठ

सम्पादन सदस्यहरू

जीवन ज्योति बज्राचाय

डा.ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठ

कविकृष्ण अमात्य

मनिष गोपाल सिंह

सल्लाहकारहरू

मि.सु. नारायण प्रसाद श्रेष्ठ
९७४१०५९९७०

डा. मोहन मान सैंजू
९७४१०३९९१६

ई. शंकर कृष्ण मल्ल
९८४९६२७३९७

क्या. रवीन्द्र प्रसाद प्रधान
९८४९४८२३३८

श्री वनमाली प्रसाद लाकौल
९८४१९०५४३४

प्रा. डा. पुष्पा श्रेष्ठ
९८४९५२४५५७

श्री शोभा श्रेष्ठ
९८१८२३२८५०

श्री पृथ्वीराज लिगल
९८५१०७८५७२

पूर्व अध्यक्षहरू र उहाँहरूको कार्यकाल

प्रा. डा. श्री विनोद कुमार श्रेष्ठ
२०५०/५१ - ०५१/५२
९८४९७६४९७२

श्री लक्ष्मण प्रसाद श्रेष्ठ
२०५२/५३ - ०५३/५४ - ०५४/५५
९८५१०७२७८९

श्री हेमन्त राज कोलाक्षपती
तदर्थः ०४९/१२/२७ - ०५०/५/५
०५५/५६ - ०५६/५७
९८५१०२३०८७

स्व. ज्ञानुमान मल्ल
०५७/५८ - ०५८/५९

स्व. श्यामसुन्दर लाल कक्षपती
२०५९/६० - ०६०/६१

ई. श्री विधान चन्द्र राजभण्डारी
२०६१/६२ - ०६२/६३
९८४१३०३३७४

ई. श्री करुणा गोविन्द श्रेष्ठ
२०६३/६४ - ०६४/६५
९८५१०८५४४२

श्री गृहमान सिंह
२०६५/६६ - ०६६/६७
९८४१३६०१३०

श्री शरण रत्न शाक्य
०६७/६८ - ०६८/६९
९८४१७८९१७०

श्री हिमाल कसजू
०६९/७० - ०७०/७१
९८५१०८२६१०

श्री अनुप लाल कक्षपती
०७१/७२ - ०७२/७३
९८५१०२४७४०

श्री शान्ता शाक्य
०७३/७४ - ०७४/७५
९८४१५२७०५८

श्री सर्जु मान लिगल
०७५/७६ - ०७७/७८
९८५१०७३४२५

श्री निलम गोंगल (श्रेष्ठ)
०७८/७९ - ०७९/८०
९८४१७८१३७२

कार्यसमितिका पदाधिकारीहरू

श्री प्रमी श्रेष्ठ
अध्यक्ष (नायः)
९८५१०७५५००

श्री जीवन ज्योति बज्राचार्य
उपाध्यक्ष (न्वकु)
९८४१२३८३४४

डा.ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठ
सचिव (छ्याञ्जे)
९८५११९८७१३

श्री कविकृष्ण अमात्य
कोषाध्यक्ष (दाँभरी)
९८४१२५४४३८

श्री उषा सिंह
सह–सचिव (ल्यू छ्याञ्जे)
९८४१५३९५६४

श्री राजु प्रधान
सह–कोषाध्यक्ष (ल्यू दाँभरी)
९८५१०३०८९२

श्री सुबोध लाल श्रेष्ठ
सदस्य (दुजः)
९८०२३१५९४५

श्री ऐश्वर्यमान वैश्यत
सदस्य (दुजः)
९८४१३८५४९३

आ. सरिता मास्के श्रेष्ठ
सदस्य (दुजः)
९८४१५८६०८४

ई. निरज बज्राचार्य
सदस्य (दुजः)
९८५१०४०६४०

श्री मनिष गोपाल सिंह
सदस्य (दुजः)
९८४९२३१९२७

तानसेन गुठी काठमाडौँ, तानसेन शाखा

श्री केदार लाल श्रेष्ठ
सल्लाहकार
९७४७०२३२१९

श्री सन्तोष लाल श्रेष्ठ
सल्लाहकार
९८५७०६०३५३

श्री सरजु लाल बज्राचार्य
पूर्व अध्यक्ष
९८५७०६५५९९

श्री दिलबहादुर शाक्य
पूर्व अध्यक्ष
९८४७०२९३९४

स्व. गोपाल प्रसाद श्रेष्ठ
पूर्व अध्यक्ष

श्री सुशील प्रसाद प्रधान
अध्यक्ष
९८५७०६०२००

श्री राजेश्वर उदय
नि. अध्यक्ष
९८४७०२९२४५

श्री शकुन्तला बज्राचार्य
वरिष्ठ उपाध्यक्ष
९८४७०२८०३२

श्री दीपेन्द्र मान थैव
उपाध्यक्ष
९८४७०२९६५९

श्री विनय राज बज्राचार्य
सचिव
९८४७०४३२४४

श्री सञ्जय राज शाक्य
कोषाध्यक्ष
९८४७०२९५१३

श्री सन्ध्या शाक्य
सह-सचिव
९८०४४७००५१

श्री भूगोल बैंजू श्रेष्ठ
सदस्य
९८५७०६०१११

श्री किशोर दर्शन बज्राचार्य
सदस्य
९८४७०२९१५९

श्री बसन्त लाल बज्राचार्य
सदस्य
९८५७०६००७०

श्री मधु दयाल सैंजू
सदस्य
९८४७०२९४२२

तानसेन गुठी काठमाडौँ, बुटवल शाखा

श्री केदार प्र. श्रेष्ठ
अध्यक्ष

श्री अर्जुन मान सैंजू
निवर्तमान अध्यक्ष

श्री निर्मल प्र. लाकौल
संस्थापक अध्यक्ष

श्री उपेन्द्र मान श्रेष्ठ
उपाध्यक्ष

श्री प्रमोद प्र. कसजु
सचिव

श्री मुकेश मान श्रेष्ठ
कोषाध्यक्ष

श्री शशी श्रेष्ठ
सहसचिव

श्री रञ्जन कसजू
सह-कोषाध्यक्ष

श्री अमोद श्रेष्ठ
सदस्य

श्री अशोक श्रेष्ठ
सदस्य

श्री बसन्ती श्रेष्ठ
सदस्य

श्री मिश्र श्रेष्ठ
सदस्य

श्री रमेश श्रेष्ठ
सदस्य

श्री सञ्जयमान सैंजु
सदस्य

श्री संजिला कसजु
सदस्य

श्री सुरेश रत्न बज्राचार्य
सदस्य

श्री शारदा श्रेष्ठ
मनोनित सदस्य

श्री रामेश्वर श्रेष्ठ
मनोनित सदस्य

श्री इरा देवी थैव
सल्लाहकार

श्री देविध्वज श्रेष्ठ
सल्लाहकार

श्री सुरेन्द्रमान श्रेष्ठ
सल्लाहकार

श्री अमृतलाल श्रेष्ठ
सल्लाहकार

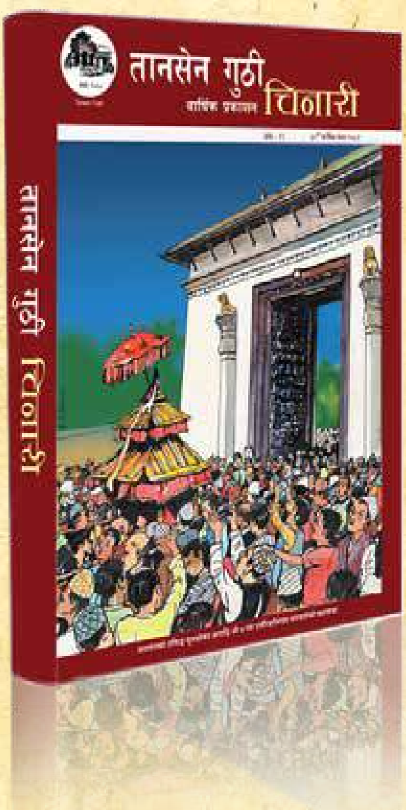

मूलढोकाको बारेमा संक्षिप्त परिचय

तानसेन शीतलपाटी चोकमा अवस्थित यो मूलढोका नेपालकै खापा भएको सबैभन्दा ठूलो ढोका मानिन्छ। आपतकालीन अवस्थामा ढोका पछाडि चुकुल लगाउन मिल्ने प्राचीन शैलीको गजवार भएको विशिष्ट शैलीको यो ढोका श्री ३ जंग बहादुर राणाका भाइ बद्रि नर्सिङ् कुँवरले तानसेन पाल्पामा तैनाथवालाको रूपमा कार्यरत छँदा वि. सं. १९११–१९३० मा निर्माण गर्न लगाएका हुन्। श्री ३ को हत्याको षड्यन्त्र रचेको अभियोग लागेका बद्रि नर्सिङ् कुँवरलाई सर्वस्वसहित देश निकाला गरी २ वर्षको लागि भारतको इलाहावाद किल्लामा कैदी जीवन बिताउँदा उनले कतै देखेको मुगल शैलीको ढोकालाई नै परिकल्पना गरी त्यसमा माथि आफ्नै परम्परागत नेपाली प्यागोडा शैलीको झिङ्गटीको छाना र गजूर आदि थपेर हालको अवस्थामा यो ढोकाको निर्माण गरिएको विश्वास गरिन्छ। यो ढोकालाई श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती माताको मन्दिर र तानसेन दरबारको मुख्य प्रवेशद्वारको रूपमा प्रयोग गरिएको पाइन्छ। श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवतीको रथयात्राको अवसरमा मात्र वर्षको एक पटक खुल्ला गरिने भएकोले अन्य समयमा यो ढोकाकै एउटा खापामा बनाईएको एउटा सानो ढोका सर्वसाधारणको आवतजावतको लागि खुल्ला गरिन्थ्यो। पुराना बुढापाकाहरूको भनाइलाई विश्वास गर्ने हो भने जनरल खड्ग शम्शेर पाल्पामा कमाण्डर इन चिफ छँदा (वि. सं. १९४८–१९५९) मा आफ्नो घोडाबग्गी सजिलोसँग छिर्न सक्ने गरी पुनर्निमाण गरेकाले त्यसबेला यो ढोकालाई बग्गीढोकाको रूपमा पनि चिनिन थालेको पाईन्छ। वि.सं. २०६२ साल माघ १८ गते मंगलबार मध्यरातमा तानसेन दरबारमा आक्रमण हुँदा यो ढोकामा पनि आंशिक क्षति पुग्न गएको थियो। करिब १६०–१७० वर्ष पुरानो यो ढोका लामो समयसम्म जीर्ण अवस्थामा रहेकोले पुरातत्त्व विभागद्वारा हाल यसको जीर्णोद्वारको काम चलिरहेको छ।

साभारः तानसेन दरबार परिसरमा अवस्थित मूलढोकामा राखिएको ताम्रपत्रमा आधारित।

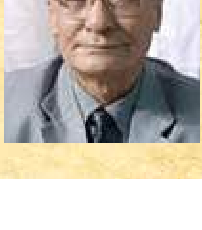

मूलढोकाको आवरण फोटो आर्टिष्ट

के.के. कर्माचार्य

पूर्व कुलपति, नेपाल ललित कला प्रज्ञा प्रतिष्ठान

तानसेन गुठीका संस्थापकहरू

श्री हेमन्त राज कोलाक्षपती

स्व. श्री लक्ष्मी नारायण श्रेष्ठ

श्री लक्ष्मण प्रसाद श्रेष्ठ

श्री सिकिन मान थैव

स्व. श्री पुष्प लाल प्रधान

श्री देवेन्द्र मान राजलवट

श्री निर्मल ध्वज श्रेष्ठ

श्री महेश मान सिंह

श्री उपेन्द्र मान बज्राचाय

स्व. श्री ज्ञानुमान मल्ल

श्री केशव नारायण श्रेष्ठ

श्री जय प्रकाश सिंह

श्री नवीन थैव

ई. श्री विधानचन्द्र राजभण्डारी

डा. शम्भु मान सिंह

ई. जीवन प्रधान

श्री गृह मान सिंह

प्रा.डा. विनोद कुमार श्रेष्ठ

श्री लोक दर्शन बज्राचाय

श्री अशोक प्रकाश प्रधान

श्री धरणी मान सिंह

श्री विकाश चन्द्र श्रेष्ठ

श्री नारायण कृष्ण मल्ल

श्री सतिश प्रसाद प्रधान

श्री शरण रत्न शाक्य

श्री धिरज चन्द्र श्रेष्ठ
(प्रकाश चन्द्र श्रेष्ठ)

श्री सतिश चन्द्र श्रेष्ठ

ई. शक्तिमान सिंह

श्री सुवर्ण शाक्य

स्व. श्री राजु श्रेष्ठ

श्री महेश नाथ गोंगल

श्री शंकर मान सिंह

अध्यक्षको मन्तव्य (नायःया न्वचु)

आदरणीय गुठियार सदस्यज्यूहरू
नमस्कार,

२०५० सालमा ३२ जना संस्थापकहरू द्वारा स्थापित तानसेन गुठी एउटा विशुध्द सामाजिक संस्था हो। हाल यस गुठीमा तानसेन र बुटवलका सहित करिव ५०० जना आजीवन सदस्यहरू रहेका यस गुठीले आफ्नो ३२ औं वसन्तमा प्रवेश गरेको सुखद् उपलक्ष्यमा आदरणीय गुठियार सदस्यज्यूहरू, सदस्य परिवार, अक्षयकोषदाता तथा शुभचिन्तकज्यूहरूमा हार्दिक अभिवादनका साथ बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

जन्मभूमि तानसेनबाट आएर काठमाडौंमा बसोबास गरिरहेका युवाहरूले एक आपसलाई सहयोग गर्ने उदेश्यबाट सुरू भएको अपनत्वको भावनाले जन्मस्थलको समृध्दि र सम्बर्धनको लागि केही गर्नुपर्ने सोँचले जन्मेको यो गुठी विभिन्न उद्देश्यहरू पुरा गर्न लागिपरेको छ। स्थापना कालदेखि नै गुठीले सामाजिक, धार्मिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, पर्यटन आदि क्षेत्रमा आफ्नो उद्देश्य अनुरूप क्षमताले भ्याएसम्म महत्त्वपूर्ण कार्यक्रमहरू सम्पन्न गर्दै निरन्तर अगाडि बढिरहेको छ।

गुठीले आफ्नो नियमित कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न समयमा तीर्थयात्रा, इहि, ब्रतवन्ध, ९० वर्षिय, १०० वर्षिय जेष्ठ नागरिकहरूको सम्मान पूजा आदि गर्दै आइरहेको छ भने सदस्यहरूलाई अशक्त वा दु:ख परेको बेलामा आवश्यक सहयोग दिने, सूचना दिने, अन्तिम संस्कारमा सामेल हुने, श्रध्दाञ्जली र समवेदना दिन र प्रसाद ग्रहण गर्न गएर परिवारलाई सान्त्वना दिने र सद्भावना व्यक्त गर्दै आइरहेको छ। शुभ-कार्य, सफलता आदि खुसियालीको उपलक्ष्यमा सदस्यज्यूहरूले सम्झना गर्नुभएको बेला उपस्थित भै बधाई शुभकामना दिएर खुशी साटासाट गर्दै आइरहेको छ।

गुठीका स्वास्थ संयोजक तथा का.स.स. सुबोधलाल श्रेष्ठको संयोजकत्वमा आयोजना गरिएको खोप कार्यक्रममा १४८ जना व्यक्तिहरूले इन्फ्लुएञ्जा र १० जनाले निमोनियाको खोप लिनु भएको उक्त कार्यक्रम सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको थियो। गुठीले हरेक वर्ष आयोजना गर्दै आएको तीर्थयात्रा कार्यक्रम यस वर्ष २०८० साल फागुन २६ गते शनिबार, पर्यटनको नयाँ गन्तव्य स्थल काठमाडौंको पूर्व थलिस्थित श्रीलक्ष्मी हयग्रीव मन्दिर तथा भक्तपुर, चाङ्गुनारायण न.पा, छालिङ्गस्थित श्रीपंचमहालक्ष्मी मन्दिर दर्शन तथा प्राकृतिक दृश्यावलोकन तथा नगरकोटको एकदिने भ्रमण सम्पन्न गरिएको थियो।

तानसेनको कला, संस्कृति, सम्पदा संरक्षण, सम्बर्ध्दन र पर्यटनलाई टेवा पुर्याउने उद्देश्यले तानसेन टक्सार टोलस्थित मैत्री क्लबबाट २०८० पौष ७ गते शनिवारका दिन आयोजित योमरी महोत्सव भव्यताकासाथ सम्पन्न भएको उक्त कार्यक्रममा गुठीबाट प्रायोजन गरिएको थियो।

गुठीले पहिलो पटक आयोजना गरेको 'महिला व्यक्तित्व विकास तालिम' २०८० चैत २४ गते शनिबार गुठीका सह-सचिव, यस कार्यक्रमका संयोजक तथा प्रशिक्षक उषा मल्ला सिंहद्वारा आयोजना गरिएको 'Develop Your Personal Brand' नामक एक दिने तालिम कार्यक्रममा ६० जना दिदीबहिनीको उत्साहपूर्ण सहभागिता रहेको थियो ।

तानसेनको ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण, सम्बर्धन गर्ने उद्देश्यले गुठीका पूर्व अध्यक्ष सर्जुमान लिगलज्यूको संयोजकत्वमा तानसेन पाल्पा पर्यटन विकास समन्वय उपसमिति गठन गरी तानसेन नगर पालिकासँगको सहकार्यमा काठमाडौं इन्जिनियरिङ् कलेजका ब्याचलर अन्तिम वर्षका आर्किटेक्ट इन्जिनियर विद्यार्थीहरूबाट १० दिने Integrated Conservation and Tourism Master Plan of Tansen, palpa, संभाव्यता अध्ययन गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुतिकरण गरी सकिएको र अन्तिम प्रतिवेदन पनि छिटै आउँदै छ। यसले तानसेनको सुनौलो भविष्यको भाग्यरेखा कोर्नेछ भन्नेमा हामी आशावादी छौं।

लामो समयदेखि तानसेनको मुख्य समस्याको रूपमा रहेको पिउने पानी समस्या समाधानको लागि प्रयत्नशील वर्तमान खानेपानी उपभोक्ता समितिले धुलिखेल नगरपालिकामा आइ अध्ययन गरी यसलाई व्यवस्थित र दीगो समाधान गर्न समितिको पहल सराहनीय रहेको उक्त कार्यक्रममा तानसेन गुठीबाट पनि सहभागिता जनाएको थियो।

त्यस्तै गुठीका दाताहरूबाट स्थापित विभिन्न ५९ वटा अक्षयकोषहरूबाट शिक्षा, स्वास्थ्य, धार्मिक, सांस्कृतिक आर्थिक सहयोग तथा विभिन्न पुरस्कारहरूमध्ये तानसेनमा वितरण गरिने सहयोगहरू भगवती जात्राका दिन विशेष कार्यक्रमको आयोजना गरी वितरण गरिएको थियो। यस वर्ष सम्माननीय राष्ट्रपति रामचन्द्र पोडेलको गरिमामय उपस्थितिमा भगवतीमाताको पूजा अर्चना गरिएको थियो।

तानसेनको गौरव श्री ७ रणउर्जीरेश्वरी भगवती माताको खटयात्रालाई राष्ट्रिय पर्वको रूपमा मान्ने र मन्दिर पुनर्निर्माण

गर्ने कार्यमा श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती व्यवस्थापन समितिको सल्लाहकारको रूपमा तानसेन गुठी जोडतोडका साथ लागिपरेको छ। यसै सिलसिलामा भगवती माताको खटयात्रा कार्यक्रममा गुठीको तर्फबाट अध्यक्षको हैसियतले म आफै सहभागी भएको थिएं।

तानसेन गुठीको वार्षिक प्रकाशन चिनारीमा यस वर्षको २९ अंकमा गत वर्षहरूको भन्दा केही फरक रूपमा विविध विधाका ज्ञानवर्धक उपयोगी लेख- रचनाहरू प्रकाशित गर्न सकेकोमा मैले खुशी अनुभव गरेकी छु। यसका लागि म सम्पादक मण्डल सहित प्रकाशन समितिका सबैलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

तानसेन गुठीमा स्थापित विभिन्न अक्षयकोषहरू गुठीको विशेष आकर्षकको केन्द्र बनेको छ। कोषदाताहरूप्रति तानसेन गुठी परिवार आभार व्यक्त गर्दछ। अक्षयकोषको बारेमा एउटा रेकर्ड राख्ने हाम्रो प्रस्तावित कार्यक्रमलाई मूर्तरूप दिने क्रममा यस अंकमा शैक्षिक छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गर्न स्थापना गरिएका अक्षयकोष सम्बन्धि विस्तृत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। यसको लागि प्रधान सम्पादक जयन्ती श्रेष्ठज्यूलाई विशेष आभार तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

तानसेन गुठीलाई संस्थागत रूपमा जीवन्त राख्न सल्लाह, सुझाव र मार्गदर्शन दिनुहुने सम्पूर्ण आदरणीय सल्लाहकारज्यूहरू, पूर्व अध्यक्षज्यूहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु। सम्पूर्ण अक्षयकोष दाताज्यूहरूको योगदानप्रति हार्दिक आभार सहित धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

चिनारीका लागि आफ्ना महत्त्वपूर्ण लेखरचना पठाउनु भएका लेखकहरू, तानसेनबाट आवश्यक जानकारी पठाइ सहयोग गर्नुभएका गुठीको तानसेन शाखा, बुटवल शाखाका अध्यक्षज्यूहरू, विज्ञापन उपलब्ध गराई सहयोग प्रदान गर्नुहुने विज्ञापनदाताहरू तथा सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। चिनारीको आकर्षक मुखपृष्ठ डिजाइन गरी दिनुभएकोमा वरिष्ठ कलाकार श्री के. के. कर्माचार्यप्रति आभारी छु। साथै प्रधान सम्पादक श्री जयन्ती श्रेष्ठज्यूले चिनारीको स्तरिय प्रकाशनमा पु-याउनु भएको अमूल्य योगदानको लागि आभार तथा विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। साथै चिनारीलाई उत्कृष्ट र आकर्षक डिजाइनमा समयमै प्रकाशन गरिदिनु भएका एम.एस माउसका श्री महेन्द्र श्रेष्ठज्यू तथा किरण मालीज्यूलाई हृदयदेखि आभार सहित धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । गुठीलाई सहि मार्गमा डोहर्याउन आवश्यक सल्लाह, सुझाव र मार्गनिर्देशन गरी सहयोग प्रदान गर्नु भएकोमा आदरणीय सल्लाहकारज्यूहरू, पूर्व अध्यक्षज्यूहरू, समयमै लेखा परीक्षण गरी निरन्तर सहयोग गरिदिनुभएका आदरणीय श्री प्रताप प्रसाद प्रधानज्यूप्रति कृतज्ञता प्रकट गर्दछु।

तानसेन गुठीको उद्देश्य अनुसार जन्मभूमि तानसेनको उन्नति प्रगतिको लागि सकेसम्म सहयोग गर्ने र आवश्यक परेको बेलामा गरिएको सहयोगी भूमिकाको महत्त्व अतुलनीय रहन्छ।

तानसेन हरियाली भै फले फुलेको देख्न पाउनु हामी गुठियारहरुको सपना हो।

भनिन्छ सपना देख्नु पर्छ, चाहना राख्नु पर्छ तब न पुरा हुन्छ।
भनिन्छ भगवानले पनि भन्नुहुन्छ रे
'तँ चिता म पुर्याउँछु'
त्यसैले यो समयमा
सबै जुर्मुराएको बेलामा होस्टेमा हैंसे गरौं।

तानसेन गुठीले ३१ वर्ष पार गरी ३२ औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा
गुठीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

'उद्यमी बनौं, सफल महिलाको पहिचान दिऔं'

संस्थाले प्रदान गर्ने कर्जाहरू :
१. लघुवित्त कर्जा
२. व्यवसायीक समूह कर्जा
३. धितो कर्जा

संस्थाले संकलन गर्ने बचतहरू :
१. समूह बचत
२. व्यक्तिगत बचत
३. योजना बचत

"महिला सहयोगीको अभियान,
महिला सशक्तिकरण र सम्मान"

प्रमी श्रेष्ठ
अध्यक्ष
महिला सहयोगी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
का.म.न.पा.-२६, सामाखुसी, काठमाडौं, फोन: ४९८७०३१ ४९८८८८७

सम्पादकीय (मुंम्ह)

आज तानसेन गुठीको ३२औं साधारण सभा तथा वार्षिक भेलाको अवसरमा गुठीको **'चिनारी'** पत्रिकाको २९ औं अंक यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी तथा गर्व महसुस भएको छ। विभिन्न उद्देश्य र सपना बुनेर तानसेनबाट काठमाडौं आएका केही अग्रज युवाहरूको अथक प्रयासबाट आफ्ना भाइ-बन्धुहरूको आपसी साथ-सहयोग तथा एकता कायम गर्दै विविध सामाजिक सेवाका कार्य तथा कल्याणकारी असल कार्य गर्ने उद्देश्यले २०५० सालमा जन्म भएको थियो, तानसेन गुठी । यसरी आफ्नो उद्देश्य अनुरूप शैक्षिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, स्वास्थ्य तथा पर्यटनको क्षेत्रमा योगदान दिँदै तानसेन पाल्पाको सांस्कृतिक पर्व संचालनमा गुठीले सहजकर्ता तथा उत्प्रेरकको भूमिका निर्वाह गर्दै आर्थिक सहयोग गर्दै आइरहेको यहाँहरूमा विदितै छ। यी उद्देश्यहरूलाई मूर्तरूप दिन गुठीका सदस्यज्यूहरूले स्थापना गर्नुभएका विभिन्न शैक्षिक, स्वास्थ्य, धार्मिक, सांस्कृतिक, साहित्यिक, पर्यटन सम्बन्धी अक्षयकोषहरूको योगदानबाट नै सम्भव भएको हो भन्दा अत्युक्ति नहोला। प्रारम्भिक अवस्थादेखि विभिन्न आरोह-अवरोह झेल्दै आज यो प्रतिष्ठित संस्था उमेरले ३२ वर्षको परिपक्व भइसकेको छ भने कामको हिसाबले पनि समाजमा केही योगदान दिँदै आइरहेको छ र अझै धेरै गर्न बाँकी छ।

गुठीको वार्षिक तालिकाअनुसार यसले हरेक वर्ष विभिन्न क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। चिनारीको नियमित स्तम्भहरूलाई निरन्तरता दिँदै यसवर्ष पनि गुठीका मुख्य उद्देश्य, प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम, आयव्यय विवरण र वार्षिक गतिविधि अन्तर्गत धार्मिक, स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यक्रमहरू प्रकाशित गरिएको छ। साथै तानसेनसँग सम्बन्धित पर्यटन सम्बर्धनबारे गहनतम एवं विचारप्रधान लेख-रचनाहरू, अनुसन्धानात्मक लेखहरू, जन्मथलोका समाचारहरू, समय सान्दर्भिक लेखहरू र प्रतिक्रियाहरू तथा अतीतलाई सम्झाउने खालका पुराना फोटो पनि प्राथमिकताका साथ समावेश गरेर पठनीय बनाउने प्रयास गरिएको छ। गुठीको आयोजनामा यो वर्ष तानसेन पाल्पाको एकिकृत सम्पदाको संरक्षण र पर्यटकीय गुरूयोजनाको बारेमा गरिएको अध्ययनलाई संक्षिप्त रूपमा पस्किने प्रयास गरिएको छ।

साथै गुठीमा स्थापित अक्षयकोषहरूबाट हालसम्म वितरण गरिँदै आएको विभिन्न छात्रवृत्ति पुरस्कार, सम्मान, स्वास्थ्य सहयोगहरू, धार्मिक तथा सांस्कृतिक र पर्यटन सम्बन्धी सहयोगहरूका बारेमा विस्तृत विवरण चरणवध्द रूपमा प्रस्तुत गर्दै जाने सानो प्रयास गरेको छु । यस पटक शैक्षिक छात्रवृत्ति पुरस्कारहरूका बारेमा विवरण प्रस्तुत गरेको छु। यसबाट मुख्यतः कोषदाताहरूलाई आफ्नो कोषको बारेमा अध्यावधिक जानकारी गराउने प्रयास रहेको छ।

देशमा देखापरेको आर्थिक मन्दीले गर्दा व्यापार व्यवसाय अझै उठ्न नसकेको अवस्थाको बाबजुत पनि गुठीप्रति आत्मीयता देखाई विज्ञापन दिई सहयोग गर्नुहुने विज्ञापनदाताहरू, प्रकाशन समितिका सल्लाहकारहरू, सदस्यहरू तथा विज्ञापन संकलन समितिका सदस्यज्यूहरूको साथ र सहयोगका लागि गुठीको तर्फबाट हार्दिक धन्यवादज्ञापन गर्दछु।

यस अंकमा शुध्दाशुध्दि र भाषा सम्पादनमा सहयोग गर्नुभएका मेरो आत्मीय साथी गुठीका पूर्व अध्यक्ष शान्ता शाक्यप्रति विशेष धन्यवाद र विभिन्न लेख रचनाहरूको संकलन एवम् सम्पादनमा सहयोग गर्नुभएका प्रा.डा. हरिप्रसाद श्रेष्ठज्यूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेख रचनाहरू लेखनमा सल्लाह सुझाव दिनुभएकोमा गुठीका पूर्व अध्यक्ष सर्जुमान लिगल र यस अंक प्रकाशनमा आवश्यक सहयोग गर्नुहुने चिनारी प्रकाशन समितिलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। चिनारी प्रकाशनमा मलाई पूर्ण विश्वासका साथ यसवर्ष पनि प्रधान सम्पादकको महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारी दिनुभएकोमा गुठीप्रति विशेष आभारी छु। 'चिनारी' प्रकाशनमा सबैको प्रयास हुँदाहुँदै पनि केही कमी वा त्रुटिहरू हुन गएमा क्षमा याचना गर्दछु। आगामी दिनमा यहाँहरूको सल्लाह, सुझाव, उत्प्रेरणा र सकारात्मक प्रतिक्रियाले अझ उत्कृष्ट, आकर्षक र संग्रहणीय चिनारी प्रकाशनमा योगदान पुग्ने छ भन्नेमा म विश्वस्त छु। यहाँहरूको यो विश्वासलाई सदैव यसरी नै कायम राख्न सकियोस् भनी श्री रणउजीरेश्वरी भगवती मातासँग प्रार्थना गर्दछु।

धन्यवाद ।

जयन्ती श्रेष्ठ
प्रधान सम्पादक

"शिक्षाको ठूलो लक्ष्य ज्ञान होइन, कर्म हो ।"

– हर्बर्ट स्पेन्सर

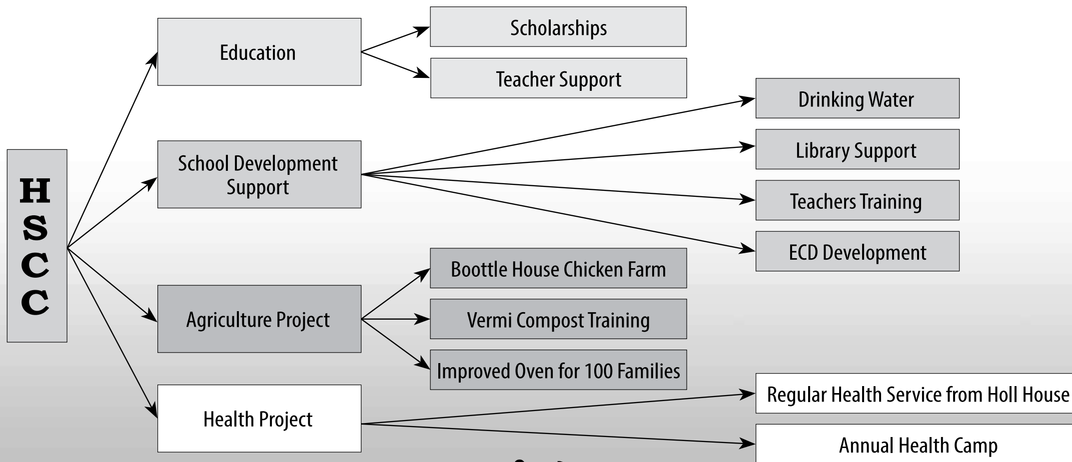

प्रमी श्रेष्ठ

अध्यक्ष

Hattiban Social Service Centre (HSSC)

हातीवन सामाजिक सेवा केन्द्र

Setidevi-3, Dakshinkali Municipality, Kathmandu

विषयसूची

- अध्यक्षको मन्तव्य (नायःया न्वचु) ७
- सम्पादकीय (मुंम्ह) ९
- प्रतिक्रिया १२
- तानसेन गुठीका प्रमुख उद्देश्यहरू १५
- आ. व. २०८१/०८२ को प्रस्तावित कार्यक्रम १६
- **तानसेन गुठी : वार्षिक गतिविधिहरू (आ.व. २०८०/८१)** १७
- इन्फ्लूएन्जा तथा निमोनिया खोप कार्यक्रम ३८
- एकदिने महिला व्यक्तित्व विकास तालिम ३९
- तीर्थयात्रा कार्यक्रम ४३
- गुठीको संरक्षणमा रहेका शैक्षिक छात्रवृत्ति पुरस्कारहरू ४६
- सम्मान, पुरस्कार तथा शैक्षिक गतिविधि ४७
- गुठीको संरक्षणमा रहेका स्वास्थ–सेवा, स्वास्थ शिक्षा अक्षयकोषहरू ५४
- गुठीको संरक्षणमा रहेका धार्मिक, साँस्कृतिक तथा पर्यटन क्षेत्रका अक्षयकोषहरू ५४
- स्वास्थ्य गतिविधि ५६
- तानसेन गुठी - पाल्पा शाखा वार्षिक प्रतिवेदन ५&
- तानसेन गुठी - बुटवल शाखा वार्षिक प्रतिवेदन ५९
- विभिन्न संघसंस्थाको कार्यक्रममा गुठीको सहभागिता ६०
- 'पृथ्वी गणेश अष्टमाया गणेश स्मृति अक्षयकोष', २०८० ६३
- 'पी.पी. प्रधान एण्ड कम्पनी अक्षयकोष' ६४
- 'माता भगवती पूजा प्रसाद अक्षयकोष' २०८० ६४
- 'हेमन्तराज-शम्भुमान नवप्रतिभा साहित्य अक्षयकोष', २०८१ ६४
- 'माराइस श्रेष्ठ छात्रवृत्ति अक्षयकोष': स्थापना २०८० ६५
- हार्दिक बधाई तथा शुभकामना ६६
- तानसेनभाय् - प्रा.डा. ओमकारेश्वर श्रेष्ठ ६७
- संस्मरण- म, तानसेन र गठे मङ्गल - वनमाली निराकार ७१
- ओस्टियो आर्थराइटिस (Osteoarthritis) एक जानकारी - डा. सुविन व्यञ्जनकार ७३
- रिडीमा पहिलो दिन - प्रतीक ढकाल ७६
- सु. कृष्ण प्रसाद लाकौल र वहाँका कृतिहरू ८४
  - बनमाली प्रसाद लाकौल
- ऐतिहासिक विरासत बोकेको पाल्पा गौंडा ८७
  - बुद्धिनारायण श्रेष्ठ
- तानसेन: कला र वास्तुकलाको एक खुला सङ्ग्रहालय ९१
  - सन्तोषलाल श्रेष्ठ
- पाल्पामा धातुकला र पाल्पाली करुवा - निर्मल श्रेष्ठ ९७
- An auditing legend - By Peta Tomlinson १०२
- काका टेक प्रसाद उदय सत्कर्म - रेणुका देवी श्रेष्ठ १०४
- अग्रणी नारी प्रतिभाः भागीरथी श्रेष्ठ १०५
  - शान्ता शाक्य
- तानसेन गुठीमा स्थापित अक्षयकोषहरूलाई फर्केर हेर्दा १०८
  - जयन्ती श्रेष्ठ
- Unleashing the Tourism Potential of Tansen १२६
  - Dr. Pushkar Bajracharya
- भगवती प्रसाद प्रधान एक व्यक्तित्व १३०
  - चैतन्य प्रसाद प्रधान
- प्रोस्टेट क्यान्सर सम्बन्धय् जिगु अनुभव १३२
  - ज्ञानकाजी शाक्य
- तानसेनको एकिकृत सम्पदाको संरक्षण र पर्यटकीय गुरुयोजना कार्यक्रम - सर्जु मान लिगल १४०
- तानसेनको पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिन पहल १४५
  - पद्म न्यौपाने
- बसाइ सराइ रहर कि वाध्यता ? - शोभा श्रेष्ठ १४७
- REMINISCING ABOUT MY NAMESAKE ANAND – Anand Aditya १४८
- नेपालको अन्तरिक्ष अन्वेषण यात्रा: उपलब्धि, चुनौती, र भविष्यको सम्भावना १४९
  - सरिता श्रेष्ठ मास्के, रमेश कुमार मास्के र आभास मास्के
- जन्मथलोको समाचार १५२
- आजीवन सदस्यहरूले पाउने सहुलियतको विवरण १५७
- लेखापरिक्षकको प्रतिवेदन (२०८०/०८१) १५८
- धन्यवाद ज्ञापन १७०
- आजीवन/साधारण सदस्यहरूको नामावली १७६
- अतीतको सम्झना १८८

प्रतिक्रिया

कृतज्ञता ज्ञापन

दिनेश थान्जू
पर्यटक पथ-प्रदर्शक

सर्वप्रथम त मलाई यस्तो गौरवपूर्ण खुसीको अनुभव महसुस गर्न पाउने मेसो मिलाइ दिनुभएकोमा तानसेन गुठीलाई मुरीमुरी धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै नेपालमा पहिलो पटक टुरिष्ट गाइड जस्तो पर्यटन क्षेत्रको लिडर व्यक्तित्वहरूलाई पुरस्कृत गर्ने र उनीहरूको महत्त्वपूर्ण योगदानलाई जनसाधारण समक्ष Spotlight मा ल्याउने उद्देश्यले हाम्रा सहकर्मी मध्येका एक स्व. जीवन दास श्रेष्ठको स्मृतिमा स्थापित जीवन-जयन्ती अक्षयकोषका संस्थापक श्री जयन्ती श्रेष्ठज्यूलाई हार्दिक नमन गर्न चाहन्छु । त्यसैगरी हामी टुरिष्ट गाईडहरूको छाता संगठन टुरिष्ट गाईड एशोसियन अफ नेपाल TURGAN का तत्कालीन अध्यक्ष श्री बद्री नेपाल र पुरस्कार छनौट सिफारिस समितिका पदाधिकारी साथीहरूप्रति पनि हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

विगत ३२।३३ वर्षदेखिको अनवरत यो मेरो पेसागत यात्रा अविष्मरणीय, चुनौतीपूर्ण, केही हदसम्म जोखिमपूर्ण, रोमाञ्चक र ग्ल्यामरस् रह्यो । यस पेसासँग सम्बन्धित मेरो ज्ञान, भाषा (जर्मन र अंग्रेजी भाषा) र व्यावसायिक दक्षताको कारणले थोरै भएपनि देशको पर्यटन क्षेत्रमा केही योगदान गर्न पाएकोमा आफूलाई भाग्यमानी ठान्दछु र यो पुरस्कारबाट अझ यो क्षेत्रमा केही राम्रो गर्ने प्रेरणा मिलेको छ ।

नेपाल घुम्न आएका पर्यटकहरूलाई आफ्नो ज्ञान, भाषा, नेतृत्व क्षमता, आतिथ्यता र व्यावसायिक कुशलता प्रयोग गरेर सबै तवरले उनीहरूलाई सन्तुष्ट बनाएर बिदा गर्न सक्नु नै एकजना सफल टूर गाइडको आवश्यकीय प्रतिभा हो । हाम्रो देशमा पर्यटकहरूको लागि अहिले पनि यथेष्ठ मात्रामा गुणस्तरीय पूर्वाधार र सेवाको अभाव भएको कारणले पर्यटकहरूलाई भ्रमणको सुरूदेखि अन्तसम्म (From Airport to Airport) सन्तुष्ट र खुसी बनाइराख्नु अत्यन्तै चुनौतीपूर्ण हुन्छ । हामीहरूलाई कोही कोही अनुभवी पर्यटकहरूले Walking Professor भनेर पनि प्रशंसा गर्ने गर्दछन् । देशमा पर्यटकहरूको संख्या वृध्दि हुनुमा गाइडहरूको महत्त्वपूर्ण नेतृत्वदायी भूमिका र व्यवसायिक कुशलताको मुख्य भूमिका रहेको पाइन्छ । यो तथ्यलाई सबैले मनन् गरिदिनु भएमा गाइडहरूको काम गर्ने जांगरमा अझ वृध्दि भई उनीहरूलाई अझ राम्रो गर्ने प्रेरणा मिल्थ्यो होला भन्ने विश्वास गर्न सकिन्छ ।

अन्तमा यो क्षेत्रमा लामो समयदेखि सक्रिय रही नेपालको पर्यटन र टुर गाईडिङको क्षेत्रमा योगदान गरे वापत मलाई प्रदान गरिएको यो सम्मानित पुरस्कारको लागि सम्बन्धित सबैमा एकचोटी फेरि हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

(जीवन-जयन्ती उत्कृष्ट पर्यटक पथप्रदर्शक पुरस्कार २०८० बाट पुरस्कृत)

प्रतिक्रिया पठाउने बारे

चिनारी पत्रिकामा प्रतिक्रिया स्तम्भ शुरु गरिएको हुनाले गुठीप्रति आफ्नो धारणा, गुनासा तथा सल्लाह सुझावहरू तलको इ-मेल ठेगानामा प्रकाशनार्थ पठाउनु हुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

tansenguthi@gmail.com

मानसम्मान सम्बन्धी सूचना

गुठियारहरूले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको मान सम्मान, विशिष्ट उपलब्धि तथा पद्वी पुरस्कार आदि विशिष्ट सम्मान प्राप्त गर्नु भएको छ भने समयमै गुठीलाई जानकारी दिनुहोला ।

प्रतिक्रिया

तानसेन गुठीसँग केही अपेक्षा-एक नगरबासी

राम मान श्रेष्ठ
सह-प्राध्यापक

तानसेन गुठीको स्थापना कालदेखि गुठीले तानसेनबासीहरूमा जगाएको आशा र हालसम्मको विभिन्न सहयोग र संलग्नताको नगरबासीहरूले मुक्त कण्ठले सराहना गर्दै आएकाछन् । 'जसले सहयोग गर्छ उसैसँग बढी साथ र सहयोगको आशा गरिएको हुन्छ' भने झैं यस गुठीले तानसेन विकाश, हित र संरक्षणमा सक्रियता देखाउन निम्न क्षेत्रहरूमा प्रयास केन्द्रित गरोस् भन्ने मेरो व्यक्तिगत चाहना रहेको छ।

१. तानसेनको बारेमा गुठीले सक्दो प्रवर्धन गर्ने कार्यक्रम गरी तानसेनप्रति उत्सुकता भ्रमण, चाहना जागरण गराउन सघाउ पुग्ने छ ।

२. गुठीले केही दशक अघि ता.न.पा मा गुठीकै आयोजनामा भएको सेमिनारले तानसेन विकाशको लागि आधारभूत क्षेत्रहरूको पहिचान गरिसकेको र सो क्षेत्रहरूबारे थप छलफल गरी कार्यक्रम बनाइ सरकार र दातृ निकायमा प्रस्ताव पेशगर्न सहयोगी संस्थाको रूपमा गुठीलाई अघि बढाउने।

३. तानसेनको पर्यटकीय आकर्षण बढाउन नगरबासीहरूमा उत्साह र जांगर बढाउने खालका क्रियाकलापहरूको पहिचान र कार्यान्वयन गराउन पहल गर्ने । जस्तै- गुठीले स्थानिय निकाय, टोल विकाश समितिको सहयोगमा घर, टोल, मठ-मन्दिर, पार्क, बाटो र सार्वजनिक स्थलहरूको सुन्दरता बढाउने, वातावरण सुधार्ने एवम् सफाइका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।

४. हस्पिट्यालिटी व्यवसायमा संलग्न नगरबासीहरूलाई आतिथ्यताको बारे गम्भीरताका साथ ध्यान दिनुपर्ने तथ्यबारे उत्प्रेरणा तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

५. गणेश, भीमसेन, भगवती र नारायणको रथयात्राको समयमा अन्य देवताहरूको (भैरव, लक्ष्मीनारायण, हनुमान)लाई समेत समावेश गरी भव्यरूपमा तानसेन रथयात्रा सप्ताहकोरूपमा व्यवस्थित गर्न पहल गर्ने र यसै समयमा गुठीले काठमाडौं लगायत अन्य ठाँउमा बस्ने पाल्पाली र उनीहरूका परिवारजन, छिमेकी र साथीभाइहरूलाई तानसेनमा देवीदेवताको दर्शन, पूजा र रथयात्रामा सहभागी गराउने वार्षिक कार्यक्रमको सुरूवातको लागि पहल गर्ने ।

६. काठमाडौंमा अध्ययनरत आर्किटेक्चरका विध्यार्थीहरूको तानसेनस्थित पुराना घर, संरचना अध्ययन कार्यक्रम सराहनीय एवम् तानसेनको प्रचार र प्रवर्धनमा सहयोगी बन्यो । यस कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन गुठीले सहयोग गर्नु राम्रो हुने छ ।

७. यस गुठीले ता.न.पा लाई सहि विकाशको लागि आयोजना पहिचान गरी सरकार र दातृ निकायसँग गर्नुपर्ने गृहकार्यमा सहयोगी संस्थाको रूपमा अघि बढ्न उचित पहल गर्नुपर्छ ।

तपाईंको मोबाइल नं र इमेल ठेगाना

गुठीको संचार प्रणाली सहज र सरल बनाउन प्रयोग गरिंदै आएको गुठियार सदस्यहरूको मोबाइल नं. र इमेल ठेगाना परिवर्तन भएमा जानकारी गराउनुहुन अनुरोध गरिन्छ।
गुठीको भाइवर, मेसेन्जर अथवा कार्य समितिसदस्यलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

हाम्रो इमेल ठेगाना : tansenguthi@gmail.com

Lumbini Medical College & Teaching Hospital Ltd.

Tansen-7, Pravas, Palpa, Nepal. | Phone: 075-411201, 411202, Fax: 075-411205
E-mail: lmcpalpa@gmail.com | info@lmc.edu.np | www.lmc.edu.np

तानसेन गुठीले ३१ औं वर्ष पुरागरी ३२ औं वर्ष प्रवेश गरेको शुभ उपलक्ष्यमा संस्थाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

गोपाल बहादुर पोखरेल
कार्यकारी अध्यक्ष
तथा लुम्बिनी मेडिकल कलेज परिवार

हाम्रा सेवा तथा सुविधाहरू

सेवाहरू

- बहिरङ्ग सेवा, अन्तरङ्ग सेवा र शल्यक्रिया सेवा
- कलर डप्लर, इकोकार्डियोग्राफी र इ.सि.जि.
- एम.आर.आई, सि.टी. स्क्यान सेवा र मेमोग्राम
- दम तथा फोक्सो रोगका लागि पि.एफ.टि. सेवा
- मुटुको जाँच गर्ने टि.एम.टि. सेवा
- मिर्गी/छारे रोगका लागि ई.ई.जि सेवा
- इन्डोस्कोपी/कोलोनोस्कोपी सेवा
- हिस्टोप्याथोलोजी सेवा
- फार्मेसी सेवा (चौबीसै घण्टा)
- कम्प्युटराइज्ड एक्स-रे सेवा (चौबीसै घण्टा)
- फिजियोथेरापी सेवा
- घातक रोग विरूद्धखोप सेवा र सुरक्षित मातृत्व सेवा
- सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी सेवा
- नेपाल सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालयद्वारा सञ्चालित :
  - निःशुल्क प्रसूति गराउने सेवा
  - क्षयरोगको निःशुल्क औषधोपचार सेवा
  - स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम
- समुदायमा आधारित निःशुल्क घुम्ती विशेषज्ञ स्वास्थ्य परीक्षण शिविरहरू
- डायलाईसिस सेवा

सुविधाहरू

- जनरल सर्जरी / ग्यास्ट्रो सर्जरी
- न्यूरो सर्जरी
- यूरोलोजी
- इन्टर्नल मेडिसिन
- मुटु रोग
- पेट रोग
- छाला तथा यौन रोग
- बालरोग
- नाक, कान र घाँटी रोग
- स्त्रीतथा प्रसूति रोग
- हाडजोर्नी तथा नसा रोग
- दन्त रोग
- मानसिक रोग
- आँखा सम्बन्धी रोग
- ल्याप्रोस्कोपिक सर्जरी :
  - अत्याधुनिक प्रविधिबाट दूर्बीनको माध्यमले सानो प्वाल पारी पित्त थैलीको पत्थरी निकाल्ने सेवा,
  - मृगौला, पिसावनली र पिसाव थैलीका पत्थरी निकाल्ने सेवा
  - नचिरिकन प्रोस्टेट ग्रन्थिको शल्यक्रिया सेवा ।

- सुविधा सम्पन्न सघन उपचार कक्ष (ICU / PICU) को व्यवस्था
- सुविधा सम्पन्न नवजात शिशु सघन उपचार कक्ष (NICU) को व्यवस्था
- सुविधा सम्पन्न कोरोनरी कार्डियक युनिट (CCU) को व्यवस्था
- सुविधा सम्पन्न क्याबिनको व्यवस्था
- एम्बुलेन्स सेवा चौबिसै घण्टा उपलब्ध

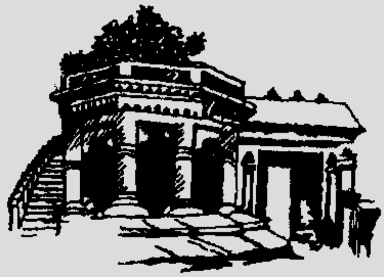

तानसेन गुठीका प्रमुख उद्देश्यहरू

क) जन्मभूमि तानसेनबाट काठमाडौंमा आई विभिन्न पेसा र व्यवसाय गरी बसेका तानसेनवासीहरू बीच सुमधुर सम्बन्ध, स्नेह, मित्रता र भातृत्व एवम् सद्भाव कायम गरी पारस्परिक मेलमिलाप र सहयोग अभिवृद्धि गर्दै लैजाने ।

ख) सामाजिक कार्यअन्तर्गत बेलविवाह (इहि) व्रतबन्ध आदि सामूहिक रूपमा सम्पन्न गराउने ।

ग) गुठी सदस्य वा परिवार आकस्मिक अस्वस्थ, संकट र अन्य भवितव्य पर्दा र मर्दा एकअर्कालाई गुठीमार्फत सक्दो सहयोग गर्ने ।

घ) तानसेनको ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक आदि सम्पदाको संरक्षण, संवर्द्धन र संभार गर्ने कार्यमा गुठी Catalyst का रूपमा काम गर्ने र सक्दो सहयोग गर्ने ।

ङ) शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन, वातावरण र आर्थिक क्षेत्रमा प्रत्यक्षरूपले सकारात्मक प्रभाव पर्ने क्रियाकलापमा टेवा दिने कार्य गर्न प्रयत्नशील रहने ।

च) गुठियार सदस्यहरूलाई संस्थागत रूपमा आवद्ध गराउन विभिन्न कार्यक्रमको योजना तर्जुमा गर्दै समयानुकूल परिवर्तन गर्दै लगिनेछ ।

छ) गुठी सदस्यहरूका छोराछोरीहरू एकत्रित गर्न विशेष खालका कार्यक्रमहरूको आयोजना गर्ने ।

आ. व. २०८१/०८२ को प्रस्तावित कार्यक्रम

१) गुठीको उद्देश्यहरुलाई ध्यानमा राखि शिक्षा,स्वास्थ्य, धार्मिक, सांस्कृतिक पर्व जात्रा सहयोग अन्तरगत विभिन्न विद्यालयका छात्र छात्राहरुलाई छात्रवृत्ति पुरस्कार, सम्मान प्रदान र एस.ई.ई. पास विध्यार्थीहरूलाई बधाई तथा शुभकामना दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।

२) गुठी सदस्यका स्वर्गीय बन्धु वा परिवारको सम्झनामा स्मृति अक्षयकोष खडागर्न आह्वान गरी विभिन्न सामाजिकसेवा कार्यहरू सञ्चालन गर्ने ।

३) धार्मिक तथा सामाजिक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
   क) विभिन्न तीर्थस्थलको धार्मिक तीर्थयात्रा कार्यक्रम गरिने छ ।
   ख) गुठी सदस्य तथा सदस्य परिवारको ९० र १०० वर्ष पुगेको जेष्ठ नागरिक सम्मान पूजा कार्यक्रम ।
   ग) इही (बेलविवाह) र ब्रतवन्ध कार्यक्रम सामूहिकरूपमा सम्पन्न गर्ने ।

४) तानसेनस्थित भगवती मन्दिरको सम्बन्धमा आवश्यक कार्यहरू सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्य गर्न गराउन निरन्तर प्रयास रहने । विभिन धार्मिक, सांस्कृतिक जात्रा-पर्व सञ्चालन गर्न गुठीबाट आर्थिक सहयोग भइरहेका अझ थप रकम सहयोग गर्न जुटाउने कार्य गर्ने ।

५) गुठीका नयाँ पुस्ता युवाहरूलाई तानसेन प्रति भावनात्मक सम्बन्ध गराउने उद्देश्यले युवा लक्षित कार्यक्रम गर्ने ।

६) हालसम्मका गुठीका क्रियाकलापको पुनर्मूल्याङ्कन गरी परिमार्जन वा सुधार गर्ने ।

७) दीर्घकालीन कार्यक्रम –तानसेन नेवाःछैंको अवधारणा साकार पार्न गुठीका पूर्व अध्यक्ष स्व.श्याम सुन्दरलाल कक्षपतीज्यूबाट प्राप्त सानेपाको जग्गा सहयोग सम्बन्धमा अध्ययन गरि सम्बन्धित क्षेत्रमा आवश्यक कार्य गर्न कार्य समिति जिम्मेवारीपूर्वक निरन्तर प्रयासरत रहने छ ।

८) गत केही वर्षदेखि सल्लाहकार तथा पूर्वअध्यक्षज्यूहरूको प्रेरणादायी जीवन यात्राबारे लेखिएको जीवनी 'म र मेरोबारे जन्मदेखि कर्म क्षेत्रसम्म' प्रकाशनलाई निरन्तरता दिइने छ।

९) नेवाःभाषा नेपालीभाषा, संस्कृति र साहित्यको विकास, संरक्षण, सम्वर्धन र भाषिक उत्थानलाई टेवा पुग्नेगरी साहित्यिक कार्यक्रम गर्ने ।

१०) गुठी संस्थापक सदस्य तथा पूर्व कार्यसमिति सदस्यहरूको उपस्थितिमा सुझाव संकलन तथा भेटघाट कार्यक्रम गर्ने ।

११) तानसेन पाल्पामा पर्यटकीय क्षेत्रमा टेवा पुर्याउने कार्यक्रमको साथै पाल्पा सांस्कृतिक पर्वको निरन्तरताको लागि सहयोग जुटाउने कार्यक्रमको निरन्तरता रहने ।

१२) स्वास्थ्य सेवाको सन्दर्भमा गुठीबाट इन्फ्लुएन्जा तथा निमोनिया भ्याक्सिन कार्यक्रमको निरन्तरता साथै स्वास्थ्यसेवा सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमहरू गर्ने ।

१३) गुठीयार सदस्य, सदस्य परिवार का युवा तथा महिला सदस्यहरूलाई सक्रिय बनाउन साथै व्यक्तित्व विकासगर्न नेतृत्व विकास तथा उत्प्रेरणात्मक तालिम कार्यक्रम गर्ने ।

१४) तानसेन नगर पालिकासँग निरन्तर सम्पर्कमा रही आवश्यकता अनुसार सरसल्लाह सुझाव सहयोग पुर्याउने, कार्यक्रमहरू गराउने कार्यमा शाखालाई सक्रिय बनाउने ।

१५) तानसेन गुठीको नाममा YouTube channel बनाई पाल्पाको ऐतिहासिक धार्मिक मठ-मन्दिरस्थल तथा पर्यटनक्षेत्रलाई सहयोग पुर्याउने विविध स्थानीय साहित्य, कला, संस्कृति र परम्परा आदिको प्रस्तुतीको बारेमा कार्यक्रमहरू सन्चालन गर्ने ।

१६) गुठियार सदस्यहरूको बारेमा जानकारी दिन Who is Who लाई पुनःनिरन्तरता दिने ।

१७) सल्लाहकार तथा पूर्व अध्यक्षज्यूहरूसँग कम्तिमा वर्षको दुई पटक संयुक्त बैठक बसि छलफल र राय लिई विभिन्न सामाजिक सेवाका प्रभावकारी कार्यक्रमहरू गर्ने ।

१८) वार्षिक साधारणसभा तथा भेला कार्यक्रमको समिक्षा गरी आवश्यक सुधार गर्ने ।

१९) पौष मसान्तसम्म अर्ध-वार्षिक आय–व्यय तयार गर्ने। वार्षिकआय–व्यय वासलात आषाढ मसान्तसम्मको, वार्षिक भेलाबारे चिनारी प्रकाशन कार्य सम्पन्न गर्ने ।

२०) गुठीमा स्थापित विभिन्न अक्षयकोषको कार्यक्रम सम्बन्धमा रेकर्ड फाईल बनाउने ।

२१) भिजिट तानसेन कार्यक्रम संचालन गरी सांस्कृतिक, धार्मिक, प्राकृतिक सौन्दर्य अवलोकन कार्यक्रम गरी आन्तरिक पर्यटन प्रवर्धनमा टेवा दिन प्रयास गरिने साथै पाल्पा तानसेन टक्सार पर्यटन महोत्सव गर्ने योजनालाई सफलपार्न आवश्यक छलफल सहित प्रयाशरत् रहने छ।

२२) तानसेनको शिक्षा, स्वास्थ्य, धार्मिक, सांस्कृतिक, साहित्यिक र पर्यटन आदिको संरक्षण, संवर्धन, प्रवर्धनमा आजको वर्तमान अवस्थामा समय सापेक्ष विषयमा एक व्यक्ति एक विचार शिर्षकमा सम्बन्धित विज्ञहरूसँग लेख अनुरोध गरी पठनीय प्रकाशन गर्ने।

२३) गुठीका सदस्य कलाकारहरूलाई प्रोत्साहन गर्न तानसेन सँग सम्बन्धित कला संस्कृति झल्काउने, आर्ट, कलाकृति, फोटो आदिको प्रदर्शनी गर्ने, वार्षिक क्यालेन्डर प्रकाशन गरी तानसेनको प्रचार प्रसार गर्ने।

२४) ईच्छुक गुठीयार सदस्यज्यूहरूलाई सुचना र प्रविधि सम्बन्धि प्राथमिक प्रशिक्षण दिने कार्यक्रम गर्ने ।

nanglo
EST. 1976
The Chinese Room
9815597346
Durbarmarg
THE LAWN
• RESTAURANT •
01-5429988 / 01-5431724
Jhamsikhel

UTSAV
jewels
COLLECTION
SA
SIMPLY AFFORDABLE
DIAMOND JEWELLERY
COLLECTION
FLAT 20% TO 40%
DISCOUNT
365 DAYS A YEAR
Contact us: 9851078369
SHOP: 120, CTC Mall,
Sundhara, Kathmandu, Nepal
Website: utsavjewels.com

तानसेन गुठीले ३१ वर्ष पार गरी ३२ औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा
गुठीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि हार्दिक शुभकामना ।

"For Women Empowerment & Holistic Development of Children"

वात्सल्य किन्डरवेल्ट विद्यालय

Vatsalya Kinderwelt School

तारकेश्वर-६, जरङ्खु (अस्टमान टोल), फोन: ९८६०१९९९७६

तानसेन गुठीले ३१ वर्ष पार गरी
३२ औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा
गुठीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि
हार्दिक शुभकामना ।

प्रो. उपेन्द्र मान बज्राचार्य

बज्र मेडिको कन्सर्न

बुटवल-४, रुपन्देही

GEOCE GROUNDWATER

Past Projects

Rastra Pati Bhawan	PM Quarter	Nepal Electricity authority
Chinese Embassy	Bir Hospital	BICC
Nepal Telecom	Ncell	Nagdhunga Tunnel Project

Bhuwan Kumar Shrestha
Managing Director
Life Member of Tansen Guthi

GEOCE GROUNDWATER DEVELOPMENT CO. (P) LTD. GGDC

GEOCE GROUNDWATER DEVELOPMENT COMPANY (P) LTD

ggdc

Phone: 9851072727, 01-5360661, Email: ggroundwater@gmail.com

Aabhusan Marg, Bhote Bahal 11
Kathmandu, Nepal

On the Auspicious Occasion of the 32nd Anniversary of

TANSEN GUTHI

We extend Heartly Congratulation and Best Wishes
and also wish for the continuous progress
of the organisation in the future.

Surel students of Suri villege, Dolakha

"A good education is
a foundation for a better future."

– Elizabeth Warren

संरचना नेपाल
SAMRACHANA NEPAL

Prof. Dr. Hari Prasad Shrestha
President
Samrachana Nepal
Kathmandu, Nepal

Heike Kunze
President
Kinderhilfe Nepal e.V.
Trabelsdorf, Germany

तानसेन गुठी : वार्षिक गतिविधिहरू
(आ.व. २०८०/८१)

तानसेन गुठीको वार्षिक साधारण सभा तथा गुठी भेला कार्यक्रम प्रत्येक वर्ष पाल्पा, तानसेनस्थित ऐतिहासिक श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती माताको जात्राको लगत्तै आउने शनिबार वा अनुकूल समयमा भगवती माताको स्मरण गरी गुठी पूजा तथा वार्षिक भेला कार्यक्रम गरिने परम्परा रहँदै आएको छ ।

(क) गुठी पूजा

गुठीको ३१औं वार्षिक भेला तथा साधारण सभा २०८० साल भाद्र ३० गते शनिबारका दिन ललितपुरस्थित कुपण्डोल ब्याङ्क्वेटमा भव्य समारोह बिच सम्पन्न गरिएको थियो । यस कार्यक्रमका थकाली तथा गुठीका आजीवन सदस्य आदरणीय डा. ओमकृष्ण मल्लज्यूबाट श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती माताको प्रतिमूर्तिमा विधिवत् पूजा अर्चना गरी उपस्थित सम्पूर्ण गुठियार तथा सदस्य परिवारहरूलाई टीका, प्रसाद तथा आशीर्वाद प्रदान गर्नुभएको थियो । उक्त कार्यक्रममा तानसेन नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री सन्तोषलाल श्रेष्ठज्यूको गरिमामय उपस्थिति रहेको थियो ।

श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माता

थकाली डा. ओम कृष्ण मल्लबाट भगवती मातालाई पूजा अर्चना गर्नुहुँदै

थकाली डा. ओम कृष्ण मल्लबाट अध्यक्षलाई टीका प्रसाद प्रदान गर्नुहुँदै

थकाली डा. ओम कृष्ण मल्लबाट टीका प्रसाद प्रदान गर्नुहुँदै

थकाली डा. ओम कृष्ण मल्लबाट टीका प्रसाद प्रदान गर्नुहुँदै

थकाली डा. ओम कृष्ण मल्लबाट टीका प्रसाद प्रदान गर्नुहुँदै

थकालीबाट वरिष्ट सल्लाहकार डा. मोहन मान सैँजुलाई टिका प्रसाद प्रदान गर्नुहुँदै

वरिष्ट सल्लाहकारलाई चिनारी पत्रिका विमोचनको लागि दिनुहुँदै प्रधान सम्पादक जयन्ती श्रेष्ठ

सल्लाहकारज्यूहरूबाट चिनारी पत्रिका विमोचन गर्नुहुँदै

(ख) 'चिनारी' पत्रिका विमोचन कार्यक्रम

पूजाको कार्यक्रम लगतै वार्षिक रूपमा प्रकाशन गरिँदै आएको 'चिनारी' पत्रिकाको २८औं अंकको विमोचन थकाली आदरणीय डा. ओमकृष्ण मल्लज्यू, गुठीका आदरणीय सल्लाहकारज्यूहरू ई. शंकर कृष्ण मल्ल, वनमाली लाकौल र शोभा श्रेष्ठज्यू तथा गुठीका अध्यक्ष निलम गोंगल श्रेष्ठज्यूबाट सामूहिक रूपमा गरिएको थियो। उक्त पत्रिकाका प्रधान सम्पादक श्री जयन्ती श्रेष्ठज्यूले उहाँहरूलाई विमोचनका लागि 'चिनारी' पत्रिका प्रदान गर्नुभएको थियो।

(ग) दर्ता तथा नवीकरण कार्य

वार्षिक भेला कार्यक्रमको पूर्वार्धमा बिहानको करिब ९ बजे उपस्थित सम्पूर्ण गुठियारहरूलाई उपस्थिति पुस्तिकामा हस्ताक्षर गराई गुठीको वार्षिक पत्रिका 'चिनारी' वितरण गरिएको थियो। गुठीको निर्णय बमोजिम आजीवन सदस्यहरूलाई एक प्रति चिनारी पत्रिका नि:शुल्क वितरण गरिएको थियो।

सदस्यहरूबाट आफ्नो नाम दर्ता तथा नविकरण गर्न सहयोग गर्दै कार्यसमिति सदस्यहरू

सदस्यहरूबाट आफ्नो नाम दर्ता तथा नविकरण गर्न सहयोग गर्दै स्वयमसेवक

(घ) भगवती पूजा-प्रसाद ग्रहण

आफ्नो जन्मथलोका मेयरको गरिमामय उपस्थितिमा सबै गुठियार सदस्यहरूले श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माताको दर्शन गर्नु भएपछि उक्त सभाका थकाली डा. ओमकृष्ण मल्लज्यूले सबैलाई टीका-प्रसाद प्रदान गर्नुभएको थियो। साथै नेवारी परम्परागत समय् बजि प्रसाद पनि वितरण गरिएको थियो। तत्पश्चात् विधिवत् साधारण सभाको कार्यक्रम सुरू गरिएको थियो।

पूजा कार्यक्रम लगतै नास्ता लिनुहुँदै सदस्यहरू

कार्यक्रममा सदस्यहरूलाई स्वास्थ्य परामर्श दिँदै

गुठीका तीन अध्यक्षहरू: पूर्व अध्यक्ष, निवर्तमान अध्यक्ष र वर्तमान अध्यक्ष (ऐतिहासिक क्षण)

(ङ) वार्षिक भेला कार्यक्रम

बिहानको पूजा-अर्चना पछि चिया नास्ताको व्यवस्था गरिएको थियो भने करिब ११ बजेतिर गुठीको ३१औं वार्षिक भेला कार्यक्रम प्रारम्भ गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रम गुठीका अध्यक्ष श्री निलम गोंगल श्रेष्ठज्यूको सभापतित्वमा सञ्चालन गरिएको थियो। सबैलाई टीका-प्रसाद प्रदान गर्नुभएका थकाली आदरणीय डा. ओमकृष्ण मल्लज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा सल्लाहकार, पूर्व अध्यक्ष, कार्यकारी सदस्य, आजीवन सदस्य तथा सदस्यज्यूहरूको उपस्थितिमा कार्यक्रम सु-सम्पन्न गरिएको थियो।

१. आसन ग्रहण

वार्षिक भेला कार्यक्रममा गुठीका संरक्षक श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माताको तस्वीरलाई आसनमा विराजमान गराइएको थियो। आसन ग्रहणको क्रममा गुठीका अध्यक्ष श्री निलम गोंगल श्रेष्ठज्यूको सभापतित्वमा उक्त दिनका थकाली आदरणीय डा. ओमकृष्ण मल्लज्यूलाई प्रमुख अतिथिको रूपमा तथा सल्लाहकारहरूलाई मञ्चमा आसन ग्रहण गराई सभापतिबाट खादा ओढाई स्वागत गरिएको थियो। साथै गुठीका निवर्तमान अध्यक्ष, पूर्व अध्यक्षहरू, कार्यकारी सदस्यहरूलाई तथा अक्षयकोषदाताहरूलाई हलको अग्रभागमा आशन ग्रहण गराइएको थियो तथा विभिन्न संघ-संस्थाबाट पाल्नुभएका आमन्त्रित अतिथिहरू, सम्मानित तथा पुरस्कृत व्यक्तित्वहरू, छात्रवृत्ति पुरस्कार पाउने विद्यार्थीहरू, सम्पूर्ण गुठियारहरू तथा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई यथास्थानमा आसन ग्रहण गराइएको

आशन ग्रहणको क्रममा प्रमुख अतिथि डा. ओम कृष्ण मल्ललाई खादा द्वारा स्वागत गरिँदै

आशन ग्रहणको क्रममा गुठीका अध्यक्ष, प्रमुख अतिथि, तथा सल्लाहकारहरू

थियो । उक्त कार्यक्रम गुठीका सचिव डा. ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठबाट सञ्चालन गरिएको थियो ।

२. सामूहिक राष्ट्रिय गान

कार्यक्रमको सुरूवातमा राष्ट्रको सम्मानमा सम्पूर्ण महानुभावहरू आ–आफ्नो स्थानबाट सामूहिक रूपमा राष्ट्रिय गानमा सरिक हुनुभएको थियो ।

कार्यक्रमको शुरूवातमा राष्ट्रको सम्मानमा राष्ट्रिय गानमा सहभागी हुँदै

३. स्वागत मन्तव्य

यस कार्यक्रमका संयोजक तथा गुठीका उपाध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठले स्वागत मन्तव्य दिनुभएको थियो ।

उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यहरूलाई स्वागत गर्नु हुँदै उपाध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ

४. उद्घाटन कार्यक्रम

यस सभाका थकाली तथा प्रमुख अतिथि आदरणीय डा. ओमकृष्ण मल्लज्यूबाट पानसमा दीप प्रज्वलन तथा श्री

प्रमुख अतिथिबाट पानसमा दीप प्रज्वलन गरी सभा शुभारम्भ गर्नुहुँदै

७ रणउजीरेश्वरी भगवती माताको तस्विरमा माल्यार्पण गरी वार्षिक भेलाको औपचारिक रूपमा शुभारम्भ गर्नुभएको थियो ।

प्रमुख अतिथिबाट भगवती माताको तस्विरमा माल्यार्पण गर्नुहुँदै

५. वार्षिक प्रतिवेदन

गुठीका सचिव विनय शाक्यबाट आर्थिक वर्ष २०७९-०८० को वार्षिक प्रतिवेदन संक्षिप्त रूपमा प्रकाश पार्नुभएको थियो भने सो प्रतिवेदन साधारण सभाबाट अनुमोदन गरिएको थियो ।

गुठीका सचिव विनय शाक्यबाात वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुहुँदै

६. वार्षिक आर्थिक प्रतिवेदन

गुठीका कोषाध्यक्ष जीवन ज्योति बज्राचार्यले आर्थिक वर्ष २०७९-०८० को आय–व्यय विवरण संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

आ.व. २०७९-८० को लागि कूल आम्दानीतर्फ जम्मा रू. १८,८९,०२६ ।–, कूल खर्चतर्फ जम्मा रू.१६,६७,६४२ ।–, बचततर्फ जम्मा रू. २,२१,३८४ र कूल मौज्दात जम्मा

गुठीका कोषाध्यक्ष जीवनज्योति बज्राचार्यबाट आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुहुँदै

रू.१,६७,२८,८८१ ।– लाई उक्त भेलाबाट अनुमोदन गरिएको थियो । साथै आ.व. २०८०-०८१ को लागि अनुमानित बजेट (आय–व्यय) तथा लेखा परीक्षक पि.पि. प्रधान एण्ड कम्पनीको निरन्तरताको लागि सर्वसम्मतिबाट अनुमोदन गरिएको थियो ।

७. उच्च सम्मान अलङ्कृत कार्यक्रम

(क) श्री हेमन्तराज कोलाक्षपति

गुठीका आजीवन सदस्य तथा वरिष्ठ पूर्व अध्यक्ष आदरणीय श्री हेमन्तराज कोलाक्षपतिलाई गुठीप्रतिको उहाँको अतुलनीय योगदानको उच्च कदर गरी गुठीबाट 'उच्च सम्मान अलङ्कृत पत्र'द्वारा सम्मान गरिएको थियो । उहाँलाई वरिष्ठ सल्लाहकार ई. शंकरकृष्ण मल्लबाट खादा, फूलमाला लगाई तथा प्रमुख अतिथि श्रध्देय डा. ओमकृष्ण मल्लबाट दोसल्ला ओढाई सम्मान गर्नुभएको थियो भने गुठीका अध्यक्ष श्री निलम गोंगल श्रेष्ठबाट 'उच्च सम्मान अलङ्कृत पत्र' प्रदान गरी सम्मानित गरिनुका साथै बधाई तथा शुभकामना-ज्ञापन गरिएको थियो । उक्त पत्र चिनारी पत्रिकाका प्रधान सम्पादक श्री जयन्ती श्रेष्ठबाट वाचन गरिएको थियो । सम्मानित व्यक्तित्वबाट शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरिएको थियो ।

पूर्व अध्यक्ष हेमन्त राज कोलाक्षपतीलाई उच्च सम्मान अलंकृतपत्रद्वारा सम्मान गरिँदै

सम्मानित व्यक्तित्व हेमन्त राज कोलाक्षपतीबाट शुभकामना मन्तव्य दिनुहुँदै

(ख) श्री गृहमान सिंह

गुठीका आजीवन सदस्य तथा वरिष्ठ पूर्व अध्यक्ष आदरणीय श्री गृहमान सिंहलाई गुठीप्रतिको उहाँको लगाव, लगनशीलता र अतुलनीय योगदानको उच्च कदर गरी गुठीबाट 'उच्च सम्मान अलङ्कृत पत्र'द्वारा सम्मान गरिएको थियो । उहाँलाई वरिष्ठ सल्लाहकार श्री वनमाली लाकौलबाट खादा, फूलमाला लगाई तथा प्रमुख अतिथि श्रध्देय डा. ओम कृष्ण मल्लबाट दोसल्ला ओढाई सम्मान गर्नुभएको थियो भने गुठीका अध्यक्ष श्री निलम गोंगल श्रेष्ठबाट उक्त सम्मानपत्र प्रदान गरी सम्मानित गरिनुका साथै बधाई तथा शुभकामना-ज्ञापन गरिएको थियो । उक्त पत्र गुठीका पूर्व अध्यक्ष श्री शान्ता शाक्यबाट वाचन गरिएको थियो भने सम्मानित व्यक्तित्वबाट शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरिएको थियो ।

पूर्व अध्यक्ष श्री गृहमान सिंहलाई उच्च सम्मान अलंकृत पत्रद्वारा सम्मान गर्नुहुँदै

सम्मानित व्यक्तित्व गृहमान सिंहबाट शुभकामना मन्तव्य दिनुहुँदै

८. शुभकामना मन्तव्य

यस गुठीका आजीवन सदस्य तथा तानसेन नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री सन्तोषलाल श्रेष्ठज्यूले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

तानसेनका मेयर श्री सन्तोषलाल श्रेष्ठबाट शुभकामना मन्तव्य दिनुहुँदै

९. प्रथम पुरूष राजगोपाल श्रेष्ठ

यस सभाका प्रमुख अतिथि डा. ओमकृष्ण मल्लबाट गुठीका अध्यक्ष तथा साधारण सभाका सभाध्यक्ष श्री निलम गोंगल श्रेष्ठज्यूका श्रीमान् आदरणीय श्री राजगोपाल श्रेष्ठज्यूलाई प्रथम पुरूषको रूपमा परिचयसहित खादा ओढाई सम्मान गरिएको थियो ।

अध्यक्ष निलम गोंगल श्रेष्ठज्यूको श्रीमान राज गोपाल श्रेष्ठलाई प्रथम पुरूषको रूपमा स्वागत गरिँदै

साधारण सभाको पहिलो चरण पछि समय् बजि खाजाको व्यवस्था गरिएको थियो त्यसपछि दोस्रो चरणमा विभिन्न छात्रवृत्ति पुरस्कार तथा सम्मानपत्र वितरण गरिएको थियो ।

१०. काठमाडौंमा वितरण गरिएका पुरस्कार तथा प्रशंसापत्र

इन्द्र पद्म स्मृति संस्कृति पुरस्कार

नेवाः भाषा, संस्कृति आदिको संरक्षण र सम्वर्धन गर्न योगदान पु-याउने व्यक्तित्व तथा संस्थालाई पुरस्कृत गर्ने उद्देश्यले स्थापित २०८० सालको उक्त पुरस्कार अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा आफ्नो समुदायको संस्कृति, परम्परा र रीतिरिवाजलाई संरक्षण र सम्वर्धन गर्न अतुलनीय योगदान पु-याउँदै आउनुभएका संस्कृतिविद् श्रध्देय श्री वासव राजोपाध्यायज्यूलाई प्रदान गरिएको थियो। हाल उहाँ अमेरिकामा रहनुभएको हुँदा उहाँको प्रतिनिधिको रुपमा उहाँकी दिदी श्री रजनी राजोपाध्यायलाई कोषदाता ई. करूणा गोविन्द श्रेष्ठज्यूबाट दोसल्ला ओढाई सम्मानपत्रसहित नगद

इन्द्र-पद्म संस्कृति पुरस्कार प्रदान गर्नु हुँदै कोषदाताहरू

रू. १०,००० ।–(अक्षयरूपी दश हजार मात्र) प्रदान गरिएको थियो भने गुठीका अध्यक्षबाट खादा ओढाई बधाई-ज्ञापन गरिएको थियो ।

जीवन–जयन्ती उत्कृष्ट पर्यटक पथप्रदर्शक पुरस्कार

नेपालको पर्यटन विकासमा देशको अवैतनिक राजदूत मानिने पर्यटक पथप्रदर्शकहरूको सम्मान र प्रोत्साहनका लागि तथा आफ्नो पेसाप्रति थप उर्जा प्राप्त होस् भन्ने उद्देश्यले स्थापित २०८० सालको उक्त पुरस्कार वरिष्ठ पर्यटक पथप्रदर्शक श्री दिनेश प्रसाद थान्जूलाई कोषदाता तथा पूर्व कार्यसमिति सदस्य श्री जयन्ती श्रेष्ठज्यूबाट दोसल्ला ओढाई चाँदीको पानससहित प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको थियो भने अध्यक्षबाट खादा ओढाई बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

जीवन- जयन्ती उत्कृष्ट पर्यटक पथप्रदर्शक पुरस्कार दिनेश प्रसाद थान्जुलाई प्रदान गर्नुहुँदै कोषदाता

हेमन्तराज कोलाक्षपति साहित्य पुरस्कार

गुठीका पूर्व अध्यक्ष हेमन्तराज कोलाक्षपतिबाट पाल्पाको साहित्यिक विकासमा टेवा पुर्याउने पाल्पाको साहित्यिक संस्थालाई प्रोत्साहन स्वरूप रू.२५०००/- पुरस्कार पाँच वर्षसम्म प्रत्येक वर्ष प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त पुरस्कार २०८० सालको लागि पाल्पामा साहित्यिक विकासको क्षेत्रमा उच्च योगदान पुर्याएवापत ‘पाल्पा साहित्य समाज’लाई प्रदान गरिएको थियो । उक्त समाजका अध्यक्ष पुष्कर अथक रेग्मीज्यूलाई कोषदाताज्यूबाट दोसल्ला ओढाई नगद रू.

साहित्यकार पुष्कर अथक रेग्मीलाई पुरस्कार प्रदान गर्नुहुँदै कोषदाता

२५०००/- सहित प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको थियो भने अध्यक्षज्यूले खादा ओढाई बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

डा. शम्भुमान सिंह साहित्य पुरस्कार

गुठीका संस्थापक डा. शम्भुमान सिंहबाट 'पाल्पा साहित्य समाज'को सिफारिसमा पाल्पामा साहित्यिक विकासको क्षेत्रमा टिवा पुऱ्याउने पाल्पाको साहित्यिक संस्था वा व्यक्ति (साहित्यकार) एकजनालाई प्रोत्साहन स्वरूप रू.२०,०००/- नगद पुरस्कार प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त पुरस्कार २०८० सालको लागि पाल्पामा साहित्यिक क्षेत्रमा उच्च योगदान पुर्याएवापत वरिष्ठ साहित्यकार भागिरथी श्रेष्ठलाई प्रदान गरिएको थियो। उहाँको अनुपस्थितिमा उहाँको प्रतिनिधिलाई कोषदाताज्यूबाट बधाई तथा शुभकामनासहित नगद पुरस्कार र प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको थियो

साहित्यकार भागीरथी श्रेष्ठको पुरस्कार प्रतिनिधिलाई प्रदान गर्नुहुँदै कोषदाता

कोकिल-गीता मानवसेवा पुरस्कार

समाजका असहाय बालबालिका तथा वृध्दवृध्दाहरूको सेवामा समर्पित व्यक्ति तथा संघ-संस्थालाई उनीहरूले गरेका र गरिरहेका मानवीय पुण्य कार्यका लागि सम्मान गर्ने उद्देश्यले स्थापित २०८० सालको उक्त पुरस्कार नयाँ वानेश्वर शान्तिनगरस्थित 'निःसहाय सेवा सदन'लाई प्रदान गरिएको थियो ।उक्त संस्थाका अध्यक्ष तथा गुठीका पूर्व अध्यक्ष करूणा

निःसहाय सेवा केन्द्रका अध्यक्षलाई कोकिल-गीता मानव सेवा पुरस्कार प्रदान गर्नुहुँदै कोषदाता

गोविन्द श्रेष्ठलाई कोषदाता यस गुठीका आजीवन सदस्य श्री कोकिल गोविन्द श्रेष्ठ र उहाँकी धर्मपत्नी गीता श्रेष्ठले दोसल्ला ओढाई प्रमाणपत्रसहित नगद पुरस्कार प्रदान गरिनुका साथै अध्यक्षबाट खादा ओढाई बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गरिएको थियो ।

गुठीका पूर्व अध्यक्ष श्री सर्जुमान लिगल

यस गुठीका पूर्व अध्यक्ष श्री सर्जुमान लिगलज्यूलाई उहाँको कार्यकालमा गुठीलाई अझ संगठित, सबल र सक्षम बनाउन पुर्याउनुभएको उल्लेखनीय योगदानको कदर गर्दै प्रमुख अतिथि डा. ओमकृष्ण मल्लबाट खादा तथा गुठी सल्लाहकार श्री शोभा श्रेष्ठबाट दोसल्ला ओढाई अध्यक्षबाट प्रशंसापत्र प्रदान गरिएको थियो ।

नि.अध्यक्ष सर्जुमान लिगललाई अध्यक्षबाट प्रशंसापत्र प्रदान गर्नुहुँदै

डा. बालकृष्णमान सिंह

यस गुठीका आजीवन सदस्य डा. बालकृष्णमान सिंहज्यूले Mewar University, Gangrar Chittorgarh, Rajasthan India बाट 'Economic Liberalization In South Asia With Special Reference To Nepalese Economy' विषयमा पीएच.डी. गर्नुभएकोमा उहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै प्रमुख अतिथि डा. ओमकृष्ण मल्लबाट खादा तथा अध्यक्षज्यूबाट प्रशंसापत्र प्रदान गरिएको थियो ।

डा. बालकृष्ण मान सिंहलाई अध्यक्षबाट प्रशंसापत्र प्रदान गर्नुहुँदै

११. गुठीको शैक्षिक गतिविधि

अ. काठमाडौंमा वितरण गरिएका पुरस्कार तथा छात्रवृत्तिहरू

क) श्यामरत्न स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार

तानसेन नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरूबाट विज्ञान संकायको +२ परीक्षामा सर्वाधिक अंक प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुने एकजना छात्र र एकजना छात्रा गरी जम्मा दुई जनालाई काठमाडौंमा सहभागी गराई प्रदान गरिने उक्त छात्रवृत्ति पुरस्कार २०८० सालको लागि तुषार कालिकोटालाई कोषदाता ई. शंकरकृष्ण मल्लज्यूबाट प्रमाणपत्रसहित नगद पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो भने गुठीका अध्यक्षबाट खादा ओढाई बधाई-ज्ञापन गरिएको थियो ।

तुषार कालिकोटालाई श्याम-रत्न छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गर्नुहुँदै कोषदाता

ख) पद्मचन्द श्रेष्ठ स्मृति पुरस्कार

उक्त पुरस्कार स्थापना भएको सालदेखि २०७९ सालसम्म काठमाडौंमा बसोबास गरेका गुठी सदस्य परिवारका छोरा-छोरीमध्ये नेपालबाट विज्ञान, व्यवस्थापन र मानविकी संकायमा सर्वोकृष्ट अंक प्राप्त गर्ने छात्र एक जना र छात्रा एक जनालाई छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गर्दै आएकोमा उक्त उद्देश्य परिवर्तन भई २०८० सालदेखि गुठी सदस्य परिवारका छोरा र छोरी (दुईजना)लाई नेपालबाट कृषि तथा पशुपंछी विषयमा १०+२ तहको परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुनेलाई पुरस्कृत गर्ने गरिएको छ । यो वर्ष कुनै पनि विद्यार्थीको नाम जानकारीमा नआएकोले उक्त पुरस्कार वितरण भएन ।

ग) माधवराज मास्के स्मृति पुरस्कार

तानसेन गुठीका सदस्य परिवारमध्येबाट इन्जिनियरिङ र आर्किटेक्चर विधामा स्नातकोत्तर (एम.ई.) उत्तीर्ण गरेकालाई प्रमाणपत्र, चाँदीको पदक र दोसल्लाबाट सम्मान गर्ने उद्देश्यले स्थापित २०८०सालको उक्त पुरस्कार दुईजना इन्जिनियरहरू आ.ई. रक्षा श्रेष्ठ र आ.ई. सुनसुन कसजूलाई गुठीका अध्यक्षबाट दोसल्ला ओढाई बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दै उक्त प्रज्ञा सम्मान-पत्र प्रदान गरिएको थियो ।

माधव राज मास्के पुरस्कार ग्रहण गर्नुहुँदै ई. रक्षा श्रेष्ठ

माधव राज मास्के पुरस्कार प्रदान गर्नुहुँदै

घ) तीर्थनाथ-जानकी देवी गोंगल पुरस्कार

तानसेन गुठीका सदस्य परिवार मध्येबाट स्वास्थ्य चिकित्सा क्षेत्रमा विशेषज्ञता हासिल गरेकाहरूलाई प्रमाणपत्र, चाँदीको पदक र दोसल्लाबाट सम्मान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त पुरस्कार २०८०सालको लागि निम्न पाँचजना डाक्टरहरू

डा. निशा श्रेष्ठलाई तीर्थनाथ-जानकीदेवी गोंगल पुरस्कार प्रदान गर्नु हुँदै कोषदाता

तीर्थनाथ-जानकीदेवी गोंगल पुरस्कार प्रदान गर्नु हुँदै कोषदाता

तीर्थनाथ-जानकीदेवी गोंगल पुरस्कार प्रदान गर्नु हुँदै कोषदाता

तीर्थनाथ-जानकीदेवी गोंगल पुरस्कार प्रदान गर्नु हुँदै कोषदाता

तीर्थनाथ-जानकीदेवी गोंगल पुरस्कार प्रदान गर्नु हुँदै अध्यक्ष

डा. निशा श्रेष्ठ, डा. गौरव गोंगल, डा. प्रशुमा मल्ल, डा. भाग्यश्री श्रेष्ठ तथा डा. रायना श्रेष्ठलाई कोषदाता श्री तीर्थनाथ गोंगलज्यूबाट दोसल्ला ओढाई उक्त उक्त प्रज्ञा सम्मान-पत्र प्रदान गरिएको थियो भने अध्यक्षले खादा ओढाई बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

आ. काठमाडौंमा स्थापित तानसेन शाखाबाट वितरित शैक्षिक छात्रवृत्ति तथा अन्य क्षेत्रका सहयोगहरू

प्रत्येक वर्ष तानसेनमा वितरण गरिँदै आएको शैक्षिक, धार्मिक, संस्कृति तथा स्वास्थ्य क्षेत्रका सहयोगहरू २०८० सालका लागि देहायका अक्षयकोषबाट प्राप्त व्याज रकमबाट तानसेनमा विशेष कार्यक्रमको आयोजना गरी उक्त सहयोग वितरण गराइएको थियो ।

क) दिव्यमान वैश्यत स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेनस्थित पद्म पब्लिक नमुना उ.मा.वि.बाट एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गर्ने उद्देश्यले श्री प्रदिप मान वैश्यतबाट स्थापित उक्त पुरस्कार २०८० सालको लागि निशा आलेलाई प्रदान गरिएको थियो ।

ख) जीतगोविन्द-चन्द्रलक्ष्मी स्मृति छात्रवृत्ति

जनता नमूना उ.मा.वि. तानसेनबाट एस.इ.इ. परिक्षामा र कक्षा ५ मा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एक-एकजना (जम्मा दुई जना) विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त छात्रवृत्ति पुरस्कार २०८० सालको लागि प्रशंसा पन्थी (एस.इ.इ.) लाई र कुन्दन के.सी. (कक्षा ५) लाई प्रदान गरिएको थियो ।

जीतगोविन्द चन्द्रलक्ष्मी पुरस्कार वितरण पाल्पा शाखाको गतिविधि २०८०

ग) नारायण-सरोज स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना छात्रालाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको छात्रवृत्ति पुरस्कार सेन मा.वि.मा अध्ययनरत कक्षा ९ का मधु श्रीसलाई प्रदान गरिएको थियो ।

घ) दशरथ-मिथिला स्मृति छात्रवृत्ति

त्रिभुवन क्याम्पस पाल्पाबाट बि.ए. र बि.बि.एस.को परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एक-एकजना (जम्मा दुईजना) विद्यार्थीलाई पुरस्कार प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको छात्रवृत्ति पुरस्कार कादम्बिनी शाक्य (बि.ए.)लाई प्रदान गरिएको थियो ।

ङ) शिवनाथ-यमुना देवी गोंगल स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ८ को जिल्ला स्तरिय परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण भई कक्षा ९ र १० मा अध्ययन गर्ने दुइजना

विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको छात्रवृत्ति पुरस्कार दमकडा मा.वि. कक्षा ८ का पवि भट्टराई र जनता मा.वि. कक्षा ८ का क्षितिज कुँवरलाई प्रदान गरिएको थियो ।

च) मूर्तेन्द्र-मोहनमाया स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमध्ये पद्म पब्लिक न.उ.मा.वि., जनता न.उ.मा.वि. र मोहन कन्या उ.मा.वि.मा अध्ययनरत जेहन्दार र आर्थिक अवस्था कमजोर भएका तीन जना विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको छात्रवृत्ति पुरस्कार पद्म पब्लिक न.उ.मा.वि. कक्षा १२ का सिर्जना कार्की, जनता न.उ.मा.वि. कक्षा ५ का रोजी घर्तीमगर र मोहन कन्या उ.मा.वि. कक्षा ११ का भिमु चिदीलाई प्रदान गरिएको थियो ।

छ) अनन्त-मथुरा प्रसाद राजभण्डारी स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेनस्थित पद्म पब्लिक नमुना उ.मा.वि.बाट एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने दुई जना छात्राहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको छात्रवृत्ति पुरस्कार दुर्गा हेमचुली र भिजिला दर्लामीलाई प्रदान गरिएको थियो ।

ज) तेजकुमारी-गणेश बहादुर गुभाजु स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना छात्रालाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले २०८० सालको उक्त छात्रवृत्ति पुरस्कार महेन्द्रबोधी मा.वि. कक्षा १० का निरजला क्षेत्रीलाई प्रदान गरिएको थियो ।

झ) महालक्ष्मी श्रेष्ठ स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १० मा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त छात्रवृत्ति पुरस्कार २०८० सालको लागि देववाणी संस्कृत मा.वि.का यज्ञ तिमल्सेनालाई प्रदान गरिएको थियो ।

ञ) देवी-सरस्वती छात्रवृत्ति

तानसेनको जनता नमुना उ.मा.वि.बाट कक्षा ८ मा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित २०८० सालको उक्त पुरस्कार रितिका श्रेष्ठलाई प्रदान गरिएको थियो ।

ट) देवलक्ष्मी-शान्तिदेवी स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेनस्थित पद्म पब्लिक नमुना उ.मा.वि.बाट कक्षा ८ को परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई कक्षा ९ मा सोही विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी एकजनालाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको छात्रवृत्ति पुरस्कार पवन गाहालाई प्रदान गरिएको थियो ।

ठ) लाले जोकर सुखलक्ष्मी चित्रकार स्मृति छात्रवृत्ति

तानसेनबाट एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने दृष्टिविहीन विद्यार्थी एकजनालाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको पुरस्कार दमकडा मा.वि.का गोविन्द कुँवरलाई प्रदान गरिएको थियो ।

ड) गृहेन्द्रध्वज-मनकुमारी स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार

त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पस पाल्पामा बि.बि.ए. मा भर्ना भई नियमित रूपमा अध्ययनरत विद्यार्थी एकजनालाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको पुरस्कार प्रिती रानालाई प्रदान गरिएको थियो ।

ढ) जय-चिरञ्जीवी स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार

एस.इ.इ. परीक्षा उत्तीर्ण गरी तानसेनमा स्वास्थ्य शैक्षिक क्षेत्र (सि.एम.ए. वा नर्स) मा अध्ययन गर्न चाहने आर्थिक अवस्था कमजोर तथा जेहन्दार एकजना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको पुरस्कार तानसेन स्कुल अफ हेल्थ साइन्सका सन्दिप कुमाललाई प्रदान गरिएको थियो ।

ण) सिध्दि सकल तुलसी कृष्ण इन्द्र दुर्गा स्मृति पुरस्कार

त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पस पाल्पाबाट बि.एस्सी. परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने विद्यार्थी एकजनालाई चाँदीको करूवा उपहारसहितको पुरस्कार प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको पुरस्कार गुणकर अर्याललाई प्रदान गरिएको थियो ।

सिध्दि सकल तुलसी कृष्ण इन्द्र दुर्गा पुरस्कार प्रदान गर्नुहुँदै

त) मुक्ति प्रसाद-लक्ष्मी कुमारी स्मृति पुरस्कार

त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पस पाल्पाबाट नेपाली विषयमा स्नातकोत्तर (एम.ए.) परीक्षामा सर्वाधिक अंक प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुने विद्यार्थी एकजनालाई चाँदीको पदक सहितको पुरस्कार प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको पुरस्कार सृजना ढकाललाई प्रदान गरिएको थियो ।

मुक्ति प्रसाद-लक्ष्मी कुमारी स्मृति पुरस्कार प्रदान गर्नु हुँदै

द) जुन-लोक पुरस्कार

लुम्बिनी मेडिकल कलेज एण्ड रिसर्च सेन्टर, प्रभास तानसेनबाट एम.बि.बि.एस. मा सर्वोच्च अङ्क ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना विद्यार्थीलाई स्वर्ण पदक-सहित प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको पुरस्कार डा. अशल तिमिल्सिनालाई प्रदान गरिएको थियो ।

इ. काठमाडौंमा स्थापित बुटवल शाखाबाट वितरित छात्रवृत्ति

क) कृष्णबहादुर इन्द्रकुमारी दुर्गादेवी स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार

बुटवल माध्यमिक विध्यालय बुटवलमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना विध्यार्थीलाई स्कूलको सिफारिसमा छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त २०८० सालको पुरस्कार कक्षा ११ मा अध्ययनरत विध्यार्थी रक्षा भुषाललाई विध्यालयको वार्षिक उत्सवको अवसरमा २०८० साल मंसिर २८ गते तानसेन गुठी बुटवल शाखाका तत्कालिन उपाध्यक्ष श्री केदार श्रेष्ठबाट प्रमाणपत्र

कृष्णबहादुर इन्द्रकुमारी दुर्गादेवी स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गर्नु हुँदै

तथा अक्षयकोषदाता परिवार श्री प्रज्वल थान्जूबाट छात्रवृत्ति रकम प्रदान गरिएको थियो ।

१२. नयाँ स्थापित अक्षयकोषको सम्झौतापत्र आदान प्रदान

क) बैद्य गोविन्दलाल-चिनिया देवी अक्षयकोषः

पाल्पा तानसेन श्री रणउर्जीरेश्वरी भगवती माताको पूजा प्रसाद तथा वार्षिक भेला कार्यक्रमका लागि सहयोग गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरिएको रू.१,००,००० ।– (अक्षरूपी एक लाख मात्र) को 'बैद्य गोविन्दलाल-चिनिया देवी अक्षयकोष'को सम्झौतापत्र कोषदाताको तर्फबाट डा. निशा श्रेष्ठ तथा गुठी अध्यक्ष बिच आदान प्रदान गरिएको थियो ।

बैद्य गोविन्दलाल-चिनियादेवी अक्षयकोषको संझौतापत्र आदान प्रदान गर्नुहुँदै

ख) कोकिल-गीता मानवसेवा अक्षयकोष

समाजका असहाय बालबालिका तथा वृध्दवृध्दाहरूको सेवामा समर्पित व्यक्ति तथा संघसंस्थालाई उनीहरूले गरेका र गरिरहेका मानवीय पुण्य कार्यका लागि सम्मान गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरिएको रू.२,००,००० ।– (अक्षरूपी दुई लाख मात्र) को अक्षयकोष सम्झौतापत्र कोषदाता कोकिल गोविन्द श्रेष्ठ तथा गुठी अध्यक्ष बिच आदान प्रदान गरिएको थियो ।

कोकिल-गीता मानव सेवा अक्षयकोषको संझौतापत्र आदान प्रदान गर्नुहुँदै

ग) रामेश्वर नाथ-कल्पना गोंगल अक्षयकोष

पाल्पा तानसेनमा श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माताको जात्राको दिन रथमा राखी सिंदुर जात्रा गरी बजार परिक्रमा

हुनु पूर्व तानसेन गुठीबाट गरिने विशेष पूजामा आवश्यक पर्ने सामाग्री (वस्त्र,ध्वजा, फूलमाला, प्रसाद, नैवेध्य दक्षिणा) का लागि प्रयोग गरिने उद्देश्यले स्थापना गरिएको रू.१,००,००० ।– (अक्षरूपी एक लाख मात्र) को अक्षयकोष सम्झौतापत्र कोषदाताको तर्फबाट किशोरनाथ गोंगल तथा गुठी अध्यक्ष बीच आदान प्रदान गरिएको थियो ।

रामेश्वर नाथ-कल्पना गोंगल अक्षयकोषको संझौतापत्र आदान प्रदान गर्नुहुँदै

घ) तीर्थनाथ-जानकी देवी गोंगल अक्षयकोष

स्वास्थ्य चिकित्सा क्षेत्रमा स्नातकोत्तर विशेषज्ञता (एम. डी.)हासिल गरेका गुठी सदस्य परिवारलाई दोसल्ला ओढाई मायाँको चिनो स्वरूप चाँदीको सामान र प्रमाणपत्र सहित सम्मान गर्ने उद्देश्यले स्थापना गर्नुभएको रू.३,००,००० ।– (अक्षरूपी तीन लाख मात्र) को 'तीर्थनाथ-जानकी देवी गोंगल अक्षयकोष'को सम्झौतापत्र कोषदाताको तर्फबाट तीर्थनाथ गोंगल तथा गुठी अध्यक्ष बीच आदान प्रदान गरिएको थियो ।

तीर्थनाथ-जानकीदेवी गोंगल अक्षयकोषको संझौतापत्र आदान प्रदान गर्नुहुँदै

ङ) गृहेन्द्रध्वज-मानकुमारी स्मृति अक्षयकोष

तानसेनस्थित त्रिभुवन ब. क्याम्पसमा बि.बि.ए. पहिलो वर्षमा भर्ना भई नियमित रूपमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूमध्ये कक्षा १२ मा व्यवस्थापन संकायमा सर्वोत्कृष्ट अंक प्राप्त गरेका विद्यार्थीलाई प्रोत्साहनस्वरूप छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरिएको रू.१,४०,००० ।– (अक्षरूपी एक लाख चालिस हजार मात्र) को अक्षयकोष सम्झौतापत्र कोषदाता बालप्रसाद श्रेष्ठ तथा गुठी अध्यक्ष बीच आदान प्रदान गरिएको थियो ।

गृहेन्द्रध्वज-मानकुमारी स्मृति अक्षयकोषको संझौतापत्र आदान प्रदान गर्नुहुँदै

च) पी.पी. प्रधान एण्ड कम्पनी अक्षयकोष

तानसेन गुठी काठमाडौंको दैनिक आय-व्यय वासलात, व्यवस्थापन, रूजु र अवलोकन गर्ने व्यक्तिलाई पारिश्रमिक प्रदान गर्ने उद्देश्यले रकम रू.२,५०,०००/- (अक्षरूपी दुई लाख पचास हजार) 'पी.पी. प्रधान एण्ड कम्पनी अक्षयकोष' सम्झौतापत्र प्रतिनिधका रूपमा जीवनज्योति वज्राचार्य तथा गुठी अध्यक्ष बीच आदान प्रदान गरिएको थियो ।

पी. पी. प्रधान एण्ड कम्पनी अक्षयकोषको संझौतापत्र आदान प्रदान गर्नुहुँदै

१३. बधाई तथा शुभकामना कार्यक्रम

क) ए.आइ.जी. श्री किरण बज्राचार्य

यस गुठीका आजीवन सदस्य श्री किरण बज्राचार्यज्यू प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक (ए.आई.जी.) पदमा बढुवा हुनुभई नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नुभएकोमा गुठी परिवार सगौरव हार्दिक बधाई-ज्ञापन गर्दै गुठीका वरिष्ठ सल्लाहकार डा. ओमकृष्ण मल्लबाट उहाँलाई खादा तथा अध्यक्षज्यूबाट प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुको साथै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामनासहित शुभकामना व्यक्त गरिएको थियो ।

ए.आई.जी. किरण बज्राचार्यलाई बधाई तथा शुभकामना दिनुहुँदै

ग्रिन भ्याली ग्रिन नेपालको तर्फबाट किरण बज्राचार्यलाई बधाई तथा शुभकामना सहित बिरूवा प्रदान हर्नुहुँदै भुवन श्रेष्ठ

ख) श्री अशोक महर्जन

यस गुठीका आजीवन सदस्य श्री अशोक महर्जनज्यू श्री रणउजीरेश्वरी भगवती गुठी व्यवस्थापन समितिको गरिमामय अध्यक्ष पदमा मनोनित हुनुभएकोमा गुठीले सगौरव हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै उहाँलाई गुठीका वरिष्ठ सल्लाहकार डा. ओमकृष्ण मल्लबाट खादा तथा अध्यक्षज्यूबाट प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुको साथै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामनासहित शुभकामना व्यक्त गरिएको थियो ।

अशोक महर्जनलाई बधाई तथा शुभकामना दिनुहुँदै

ग) श्री अर्जुन मान सैंजु

यस गुठी बुटवल शाखाका अध्यक्ष श्री अर्जुन मान सैंजुज्यू व्यवसायिक क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याउनुभएका सफल व्यवसायी एवम् सामाजिक अभियन्ता पीएमजेफ लायन उहाँ लायन्स क्लब अन्तर्राष्ट्रिय डिष्ट्रिक ३२५ पी को भैरहवामा सम्पन्न महाअधिवेशनबाट (सन् २०२३/०२४) गरिमामय डिष्ट्रिक गभर्नर पदमा निर्वाचित हुनुभएकोमा गुठी परिवार सगौरव उहाँलाई हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै उहाँको प्रतिनिधि मार्फत उहाँलाई गुठीका वरिष्ठ सल्लाहकार डा. ओमकृष्ण मल्लबाट खादा तथा अध्यक्षज्यूबाट प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुको साथै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामनासहित कार्यकालको पूर्ण सफलताको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गरिएको थियो ।

अर्जुन मान सैंजुको बधाई तथा शुभकामना पत्र लिनुहुँदै प्रतिनिधि

घ) श्री निर्मल प्रसाद लाकौल

तानसेन गुठी बुटवल शाखाका निवर्तमान अध्यक्ष समाजिक अभियन्ता श्री निर्मल प्रसाद लाकौलज्यूलाई नेपाल राष्ट्रको गौरव एवम् नेपाली जनताको हित अभिवृध्दिमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याएवापत उच्च मुल्याङ्कन गर्दै सम्मान स्वरूप सम्माननीय राष्ट्रपति श्री रामचन्द्र पौडेलज्यूबाट 'प्रवल जनसेवा श्री चतुर्थ श्रेणी' पदकद्वारा विभूषित हुनुभएकोमा गुठी परिवार सगौरव यहाँलाई हार्दिक बधाईज्ञापन गर्दै उहाँको प्रतिनिधिमार्फत गुठीका वरिष्ठ सल्लाहकार डा. ओमकृष्ण मल्लबाट खादा तथा अध्यक्षज्यूबाट प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुको साथै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामनासहित शुभकामना व्यक्त गरिएको थियो ।

ङ) श्री चन्द्रमान मलेकु

यस गुठीका आजीवन सदस्य श्री चन्द्रमान मलेकुज्यू नारायणी डेभलपमेन्ट बैंकको अध्यक्ष पदमा नियुक्त हुनुभएकोमा गुठी परिवार सगौरव हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै

उहाँको प्रतिनिधिमार्फत उहाँलाई गुठीका वरिष्ठ सल्लाहकार डा. ओमकृष्ण मल्लबाट खादा तथा अध्यक्षज्यूबाट प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुको साथै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामनासहित शुभकामना व्यक्त गरिएको थियो ।

चन्द्र मान मलेकुको बधाई तथा शुभकामना पत्र लिनुहुँदै प्रतिनिधि

१४. काठमाडौंमा स्थापित पाल्पामा वितरण गरिएको स्वास्थ्य सहयोग

क) निम्नलिखित कोषहरूबाट २०८० सालको स्वास्थ्य बीमा वापत अन्जु जोशीलाई रू. ३५०० ।- र तानसेन भीमसेन टोल निवासी कलेजो सम्बन्धी रोगबाट पीडित बिरामी श्री गम्भीर मान शाक्यलाई रू.२३,७६५ ।- सहयोग प्रदान गरिएको थियो ।

अक्षयकोष	सहयोग रकम रू.
१. नारायण-सरोज अक्षयकोष	६,२७६/-
२. गोविन्द-इन्दिरा अक्षयकोष	१३,७४१/-
३. मूर्तेन्द्र-मोहन माया स्मृति अक्षयकोष	४२२६/-
४. तेजलक्ष्मी-लाल प्रसाद श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष	३०२२/-
जम्मा	२७,२६५/-

ख) जय-चिरञ्जिवी स्मृति छात्रवृत्ति र वैधराज पूर्णलाल श्रेष्ठ अक्षयकोषको सहयोग कसैको निवेदन तथा अनुरोध नआएको जानकारी गराइएको थियो ।

१५. धार्मिक क्षेत्रका निम्नलिखित अक्षयकोषबाट प्राप्त सहयोग रकम तानसेनमा पठाइसकेको जानकारी गराइएको थियो ।

- नेपाल सरकार भगवतीजात्रा अक्षयकोष
- वेणीप्रसाद-ज्योतिलक्ष्मी स्मृति अक्षयकोष
- धर्मराज-सूर्यकुमारी स्मृति अक्षयकोष
- यज्ञ प्रसाद(प्यूठानी माइला)-भगवतीमाया कक्षपति स्मृति अक्षयकोष
- रामलाल-ज्योतिलाल स्मृति अक्षयकोष
- नारायण प्रसाद महाजन-हरिलाल वैध्य स्मृति अक्षयकोष
- मुर्तेन्द्र मोहनमाया स्मृति अक्षयकोष
- गृह-गीता अक्षयकोष
- प्रतिमान-नीमा स्मृति अक्षयकोष
- सुर्य -चन्द्र स्मृति अक्षयकोष
- तेज लक्ष्मी-लाल प्रसाद श्रेष्ठ अक्षयकोष
- बै.गणेश कुमारी/चन्द्र कुमारी श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष
- उमा-गणेश नारायण श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष
- नारायण-सरोज अक्षयकोष
- रामलाल-ज्योतिलाल-दुर्गालाल कक्षपति स्मृति अक्षयकोष
- भगवती-गीता देवी थान्जु अक्षयकोष
- गणेश प्रसाद-सानुमाया-महालक्ष्मी थान्जु अक्षयकोष
- अमरगञ्ज बटुक भैरव अक्षयकोष
- सुर्य-भीकुमारी मलेकु अक्षयकोष
- रामेश्वरनाथ-कल्पना गोंगल अक्षयकोष

१६. पाल्पा साहित्य समाजबाट पुरस्कृत

तानसेन गुठी, काठमाडौंका पूर्व अध्यक्षहरू श्री गृहमान सिंह र श्री हिमाल कसजूलाई 'पाल्पा साहित्य समाज'बाट पाल्पा तानसेनको भाषा कला, संस्कृति र सम्पदा र साहित्यको क्षेत्रमा योगदान पुर्याएवापत उक्त समाजका अध्यक्ष श्री पुष्करराज रेग्मीबाट सम्मानपत्र प्रदान गरी सम्मानित गरिएको थियो साथै गुठीका पूर्व प्रथम महिला अध्यक्ष श्री शान्ता शाक्यलाई साहित्यिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याएवापत 'शिक्षा स्वास्थ्य तथा साहित्य प्रतिष्ठान'बाट 'लक्ष्मीप्रिया जगतबहादुर जोशी स्मृति पुरस्कार'बाट सम्मान गरिएको थियो ।

गुठीका पूर्व अध्यक्ष गृहमान सिंहलाई पाल्पा साहित्य समाजका अध्यक्षबाट सम्मान गर्नुहुँदै

गुठीका पूर्व अध्यक्ष हिमाल कसजुलाई पाल्पा साहित्य समाजका अध्यक्षबाट सम्मान गर्नुहुँदै

प्रमुख अतिथि डा. ओमकृष्ण मल्ललाई अध्यक्षबाट मायाँको चिनो प्रदान गर्नुहुँदै

गुठीका पूर्व अध्यक्ष शान्ता शाक्यलाई पाल्पा साहित्य समाजका अध्यक्षबाट सम्मान गर्नुहुँदै

१७. मन्तव्य

भेलाका प्रमुख अतिथि डा. ओमकृष्ण मल्लले गुठीबाट गरिएका विभिन्न क्रियाकलापहरूको मुक्त कण्ठले प्रशंसा गर्दै आफूलाई प्रमुख अतिथि भई श्री रणउजीरेश्वरी भगवतीमाताको पूजा अर्चना गरी सम्पूर्ण उपस्थित गुठियार सदस्यहरूलाई टीका प्रसाद प्रदान गर्ने सुअवसर प्रदान गर्नुभएकोमा गुठीप्रति आभार व्यक्त गर्दै गुठीको उन्नति र प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्नुभयो ।

प्रमुख अतिथि डा. ओमकृष्ण मल्लबाट शुभकामना मन्तव्य दिनुहुँदै

१८. कार्यक्रम सञ्चालन

कार्यक्रमको अन्त्यतिर उद्घोषक डा. ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठबाट कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा कहीं केही भूलचुक भएमा क्षमा याचना गर्दै सबैमा आगामी दिनहरू सुखमय बितोस् भन्दै ३१ औं वार्षिक साधारण सभाको औपचारिक कार्यक्रमबाट बिदा लिनुभयो ।

गुठीका सचिव डा.ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठबाट वार्षिक भेला कार्यक्रम संचालन गर्नु हुँदै

१९. धन्यवाद-ज्ञापन तथा नयाँ कार्यसमितिको नाम घोषणा

कार्यक्रमको अन्तमा गुठी अध्यक्ष तथा सभाध्यक्ष श्री निलम गोंगल श्रेष्ठबाट मन्तव्य दिने क्रममा आफ्नो दुईवर्षे कार्यकालमा अध्यक्ष भई काम गर्ने अवसर दिनुभएकोमा सम्पूर्ण गुठियार सदस्यहरूप्रति आभार प्रकट गर्नुभयो साथै यो अमूल्य कार्यकाल सफल बनाउन आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सक्दो सहयोग गरी योगदान दिनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूमा आभार व्यक्त गर्दै धन्यवाद-ज्ञापन गर्नुभयो । उहाँले नयाँ कार्यसमितिको नाम घोषणा गर्नुका साथै नव निर्वाचित अध्यक्ष श्री प्रमी श्रेष्ठ लगायत सम्पूर्ण कार्यसमिति सदस्यहरूलाई हार्दिक बधाई तथा शुभकामना दिंदै उहाँहरूको कार्यकालको पूर्ण सफलताको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गरिएको थियो ।

अध्यक्षबाट मन्तव्य तथा धन्यवाद दिनुको साथै नयाँ कार्यसमितिको घोषणा गर्नुहुँदै

२०. नव निर्वाचित अध्यक्षको मन्तव्य

गुठीको नयाँ कार्यसमितिका अध्यक्ष श्री प्रमी श्रेष्ठज्यूबाट आफ्नो मन्तव्य दिने क्रममा गुठीले आगामी दुई वर्षका लागि विश्वास गरेर यति ठूलो जिम्मेवारी दिनुभएकोमा गुठीप्रति हृदयदेखि आभार प्रकट गर्नुका साथै आफू उक्त जिम्मेवारीलाई गुठीको मर्म तथा दायरा भित्र रहेर गुठीको प्रगति र उन्नतिमा सदा लागिरहने प्रण गर्दै यसको लागि गुठियार सदस्यहरू सबैको साथ र सहयोगको अपेक्षा राखेको कुरा व्यक्त गर्नुभएको थियो। यसै क्रममा उहाँले आगामी योजना र कार्यक्रमको बारेमा पनि प्रकाश पार्नुको साथै अन्तमा सभा विसर्जन भएको घोषणा गर्नुभयो।

नव निर्वाचित अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठबाट धन्यवाद सहित मन्तव्य दिनुहुँदै

२१. मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम

गुठीका आजीवन सदस्य दिव्यचन्द्र श्रेष्ठकी श्रीमती हीरादेवी श्रेष्ठ र अरू गुठी सदस्य तथा सदस्य परिवारबाट नृत्य प्रस्तुत गरी उपस्थित सम्पूर्ण गुठियारहरूमा मनोरञ्जन प्रदान गरिएको थियो।

मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रममा सहभागिता जनाउँदै रमाउँदै गुठियार सदस्यहरू

मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रममा हिरादेवी श्रेष्ठको नृत्य

नव निर्वाचित अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ सहित नयाँ कार्यसमितिका सदस्यहरू

२२. नेवाः भ्वय्

कार्यक्रमको अन्तमा गुठीबाट परम्परागत रूपमा व्यवस्था गरिएको नेवाः भ्वयको रमाइलो वातावरणमा सबै गुठियारहरू सरिक हुनुभएको थियो । यसरी गुठीको ३१ औं वार्षिक भेला तथा साधारण सभाको कार्यक्रम सभ्य तथा भव्य तरिकाले रमाइलो वातावरणमा सुसम्पन्न भएको थियो ।

वरिष्ठ सल्लाहकार ई. शंकरकृष्ण मल्लबाट टिका तथा आशीर्वाद ग्रहण गर्नुहुँदै नव निर्वाचित अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ

मेयर श्री सन्तोष लाल श्रेष्ठबाट नव निर्वाचित कार्यसमितिका सदस्यहरूलाई बधाई तथा शुभकामना दिनुहुँदै

तानसेनमा वितरण गरिने धार्मिक, सांस्कृतिक पर्व र स्वास्थ्य सहयोगहरू

आ.व. २०८०/८१

क्र.सं.	धार्मिक, साँस्कृतिक र स्वास्थ	ठेगाना	रकम
१	श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती रथ यात्रा	भगवती टोल	७८३६९
२	श्री अमर नारायण रथ यात्रा	नारायण टोल	२५६५०
३	श्री श्रीनगर सिध्दी विनायक रथ यात्रा	श्रीनगर	११०२०
४	श्री सुर्य विनायक गणेश रथ यात्रा	टक्सार टोल	२१५०
५	श्री भिमसेन रथ यात्रा	शितल पाटी	४१५०
६	श्री भिमसेन रथ यात्रा	भिमसेन टोल	४१५०
७	श्री बटुक भैरब रथ यात्रा	अमर गंज	१७०५८
८	श्री पाल्पा भैरब रथ यात्रा	भैरब स्थान	३४३२
९	श्री बुध्द रथ यात्रा आनन्द बिहार	टुँडिखेल	२१५०
१०	श्री बुध्द रथ यात्रा गुठी महाचैत्य बिहार	टक्सार टोल	२१५०
११	श्री काल भैरब रथ यात्रा	टक्सार टोल	२१५०
१२	श्री लक्ष्मी नारायण रथ यात्रा	बसन्तपुर टोल	२१५०
१३	श्री देउराली सांस्कृतिक प्रतिष्ठान	तानसेन	९०००
१४	श्री हास्य व्यङ्ग तथा नाट्यकला सांस्कृतिक	बसपार्क	४१७१
१५	श्री लाखे नृत्य समुह	बसपार्क	
१६	श्री धवल पुस्तकालय सहयोग	मेहलधारा	१३०३४
१७	स्वास्थ्य उपचार सहयोग		३००००
१८	स्वास्थ्य बिमा सहयोग	नारायण टोल	३६०३
१९	तानसेन गुठी (भगवती नित्य पूजा प्रसाद)	तानसेन शाखा	६०००
२०	ज्ञानमाला भजन धर्म चक्र बौध्द युवा संघ	बडीज्ञान टोल	४९३२
		जम्मा	**२२५३१९**

गुठीबाट पाल्पामा वितरण गरिने वार्षिक जात्रा , सांस्कृतिक पर्व तथा स्वास्थ्य सहयोग

आ.व २०८०/०८१

क्र.सं.	अ.कोष क्र.सं.	धार्मिक साँस्कृतिक र स्वास्थ्य कोष	दाताहरू	सहयोग रकम
१	२	नारायण-सरोज अक्षयकोष	मी.सु. नारायण प्रसाद श्रेष्ठ	३८४३७
२	८	गोविन्द-इन्दिरा अक्षयकोष	इन्दिरा श्रेष्ठ	१२५६३
३	१३	नेपाल सरकार भगवती जात्रा	नेपाल सरकार	१८८४६
४	१५	राम लाल-ज्योति लाल कक्षपति स्मृति अक्षयकोष	श्यामसुन्दरलाल कक्षपती	६९१०
५	१६	वेणी प्रसाद-ज्योति लक्ष्मी श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष	आनन्द, विनोद, विज्ञान प्र श्रेष्ठ	३१४१
६	१८	नारायण प्रसाद महाजन-हरिलाल वैध्य अक्षयकोष	डा. चिरञ्जीवीलाल प्रधान	६२८२
७	२०	गृह-गीता अक्षयकोष	गृहमान सिंह	२८१२
८	२१	मूर्तेन्द्र-मोहन माया स्मृति	हित सिंह तथा परिवारहरू	८४६७
९	२४	उमा-गणेश नारायण श्रेष्ठ स्मृति	रमेश नारायण श्रेष्ठ	६३५२
१०	२६	धर्म राज-सुर्य कुमारी लिगल स्मृति अक्षयकोष	पृथ्वी राज लिगल	६२८२
११	२७	यज्ञ प्रसाद(प्यूठानी माइला)-भगवती माया कक्षपति स्मृति	भगवतीमाया कक्षपती	६९७९
१२	२९	गणेश प्रसाद-सानुमाया-महालक्ष्मी थान्जू सांस्कृतिक अ.कोष	महालक्ष्मी थान्जु	६२८२
१३	३०	तेज लक्ष्मी-लाल प्रसाद श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष	दिल प्रसाद श्रेष्ठ	६२८२
१४	३३	बै.गणेश कुमारी श्रेष्ठ /चन्द्र कुमारी स्मृति अक्षयकोष	रेणुका देवी जोशी	३१४१
१५	३४	सुर्य -चन्द्र स्मृति अक्षयकोष	दिव्यमान वैश्यत परिवार	१२५६३
१६	३६	प्रतिमान-नीमा स्मृति अक्षयकोष	दिपक बोहरा	६२८२
१७	४०	रामलाल-ज्योतिलाल-दुर्गालाल-कक्षपति स्मृति अक्षयकोष	पुष्पलाल कक्षपती	२२४९१
१८	४१	हरिहर प्रसाद-कृष्ण माया प्रधान स्मृति	क्या. रविन्द्र प्रसाद प्रधान	३४२४
१९	४३	भगवतीप्रसाद-गीतादेवी थान्जू अक्षयकोष	गीता देवी थान्जू	६६७२
२०	४९	अमरगंज बटुक भैरव अक्षयकोष	विजयलक्ष्मी लाकौल	८९९५
२१	५०	सुर्य -भीम कुमारी मलेकु अक्षयकोष	भीमकुमारी मलेकु	१६६२१
२२	५४	रामेश्वरनाथ-कल्पना गोंगल अक्षयकोष	रामेश्वरनाथ गोंगल	१००००
२३		आनन्द विहार, आर्थिक सहयोग	पुष्पा, प्रकाश, विकाश, जयन्ती, प्रमी श्रेष्ठ	५०००
२४.		सूर्य विनायक गणेश, काल भैरव, बुध्द रथयात्रा टक्सार आर्थिक सहयोग	विद्या भुषण ध्वज जोशी	३०००
२५.		लक्ष्मी नारायण रथयात्रा आर्थिक सहयोग	अमोद श्रेष्ठ	१०००
		जम्मा		**२२८८२४**

तानसेनमा वितरण गरिने छात्रवृत्ति तथा स्वास्थ्य उपचार सहयोगको विवरण

आ.व. २०८०/८१

क्र.सं.	कोष क्र.सं.	अक्षयकोष	विद्यार्थीको नाम	विद्यालय	रकम
१	२	नारायण-सरोज	कमला राना	सेन मा.वि.	२०७००
२	३	श्याम रत्न स्मृति	विराट न्यौपाने	दमकडा मा.वि.	५६२०
३	३	श्याम रत्न स्मृति	सुरभी घिमिरे	पाल्पा आवासिय	५६२०
४	५	दिव्य मान वैश्यत	मुस्कान सोनी	प.प.न.मा.वि.	३१७०
५	६	जीत गोविन्द/चन्द्र	जस्मीन गाहा	जनता मा.वि.	३०००
६	६		रोजी घर्ती मगर	जनता मा.वि.	३०००
७	७	जय चिरन्जीवी	अनिशा लम्तारी	तानसेन स्कूल अफ साइन्स	६९१०
८	१०	दशरथ-मिथिला	जिविता राई	त्रिभुवन ब.क्याम्पस	२८१०
९	१०		गुन बहादुर घर्ती	त्रिभुवन ब.क्याम्पस	२८१०
१०	११	शिव नाथ-यमुना	शिवानी बस्याल	दमकडा मा.वि.	६६३०
११	११		सुरज डाँगी	जनता मा.वि.	६६३०
१३	१७	वैध्य पूर्ण लाल श्रेष्ठ		लुम्बिनी मेडिकल कलेज	७१६२
१४	१९	जुन-लोक अक्षयकोष	डा. मनिष उप्रेती	लुम्बिनी मेडिकल कलेज	६५९५
१५	२१	मूर्तेन्द्र-मोहन माया स्मृति	जानु माया हिस्की	प.प.न.मा.वि.	२८००
१६	२१	मूर्तेन्द्र-मोहन माया स्मृति	आकृती नेपाल	मोहन कन्या मा.वि.	२८००
१७	२१	मूर्तेन्द्र-मोहन माया स्मृति	प्रमिता ढुंगाना	जनता मा.वि.	२८००
१८	२२	अनन्त-मथुरा प्रसाद	मुना हिस्की	प.प.न.मा.वि.	३१४०
१९	२२	अनन्त-मथुरा प्रसाद	पवित्रा गाहा	प.प.न.मा.वि.	३१४०
२०	२३	तेज-गणेश बहादुर	अनुष्का बस्याल	महेन्द्र बोधी मा.वि.	५६८०
२१	३१	मुक्ति प्रसाद-लक्ष्मी कुमारी		त्रिभुवन ब.क्याम्पस	चाँदिको पदक
२२	३५	महालक्ष्मी श्रेष्ठ	पुजा गाहा	देववाणी संस्कृत वि.	६३५०
२३	४४	लाले जोकर-सुख	विवश कुमाल	दमकडा मा.वि.	१५००
२४	४५	देवलक्ष्मी-शान्तिलक्ष्मी स्मृति	नबिन थापा	प.प.न.मावि.	७२६५
२५	४६	देवी-सरस्वती	सुजन खड्का	जनता मा.वि.	६६७०
२६	५६	गृहेन्द्र ध्वज-मानकुमारी	आशिष भाट	त्रिभुवन ब.क्याम्पस	७८७०
२७	५९	माराइस श्रेष्ठ	प्रतिक्षा ज्ञवाली	मोहन कन्या मा.वि.	५५००
				जम्मा	**१२२४१५**

काठमाडौंमा वितरण गरिने छात्रवृत्ति, सम्मान तथा पुरस्कारहरू २०८१

आ.व. २०८०/८१

क्र.सं.	कोष क्र.सं.	अक्षयकोष	व्यक्तिको नाम	पदक	रकम
१	१	श्री नगर छात्रवृत्ति अक्षयकोष	दीपंकर राज बज्राचार्य		४०५०
२			रिध्दीमा मास्के		४०५०
३	४	पद्मचन्द श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष			६२८२
४	१२	सिध्दि सकल तुलसी कृष्ण इन्द्र दुर्गा अक्षयकोष	पदम शर्मा	चाँदिको करुवा	
५	१९	जुन-लोक अक्षयकोष	डा.मनिश उप्रेती	स्वर्ण पदक	
६	२८	इन्द्र पद्म स्मृति अक्षयकोष	फणीन्द्र रत्न बज्राचार्य		१००००
७	३२	जगत बहादुर-रुद्रबहादुर	डा.सिता बिष्ट कार्की		६१६५
८	४२	जीवन-जयन्ती अक्षयकोष	नरेन्द्र देव भट्ट	चाँदिको पानस	
९	४७	माधव राज मास्के स्मृति	ई.दिवेश मान मलेगो	चाँदिको पदक	
१०	५३	कोकिला-गीता मानवसेवा	पुष्पा लक्ष्मी बज्राचार्य		१२०००
११	५५	तिर्थनाथ-जानकी देवी गोंगल अक्षयकोष	डा.आयशा श्रेष्ठ	चाँदिको पदक	
१२			डा.बिनिशा गोंगल	चाँदिको पदक	
१३			डा.संजिला बज्राचार्य	चाँदिको पदक	

तानसेन गुठीले ३१ वर्ष पार गरी
३२ औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा
गुठीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि
हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

केदार प्रसाद श्रेष्ठ
अध्यक्ष
तानसेन गुठी, बुटवल शाखा
बुटवल

इन्फ्लूएन्जा तथा निमोनिया खोप कार्यक्रम

सुबोध लाल श्रेष्ठ
स्वास्थ्य संयोजक, तानसेन गुठी

तानसेन गुठी, काठमाडौं आफ्ना गुठी सदस्य परिवारहरूको सदा स्वस्थ्यताको कामना गर्दछ । वातावरण लगायत अन्य प्रदुषणका कारण रोग प्रतिरोध्यात्मक क्षमतामा परिरहेको असरका कारण हामीहरू प्रायले सामान्य रुधाखोकी तथा भाइरलको सामना गरिरहनु परेको सबैमा विदितै छ। फलस्वरुप प्राथमिक उपचार लगायतमा हामीहरू ठुलै रकम खर्च गरिरहनु परेको छ । तर पनि हामीहरू आफ्नो स्वास्थ्य प्रति कम संवेदनशील छौं । सामान्य अस्वस्थ्यताले समयमै उपचार नपाएमा दीर्घकालमा ठुलै समस्या ल्याउन सक्ने भएकोले यस तर्फ समयमै सजकता अपनाउन हामी सबै सदस्यज्यूहरुमा विशेष अनुरोध गर्दछौं ।

अत स्वास्थ्य सम्बन्धी संवेदनशीलतालाई ध्यानमा राखी खोप कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिंदै २०८० साल कार्तिक १८ गते (०४ नोभेम्वर,२०२३) शनिबारका दिन बयोधा हस्पिटल, बल्खु, काठमाडौंमा इन्फ्लूएन्जा तथा निमोनिया खोप कार्यक्रमको आयोजना गरिएको थियो ।

विगतमा झैं यस वर्ष पनि गुठीले सहुलियत दरमा प्रति व्यक्ति रु.५० दर्ता शुल्क सहित इन्फ्लूएन्जा खोप रु.२,४००/र निमोनिया खोप रू.५,४५०/- मा उपलब्ध गराइएको मा १३७ जनाले इन्फ्लूएन्जा तथा ६ जनाले निमोनिया खोप लगाउनु भएको थियो । गुठी सदस्यज्यूहरूको उत्साहजनक सहभागीताका लागि उहाँहरू प्रति आभार व्यक्त गर्दछु र आगामी वर्षहरूमा आयोजना हुने खोप कार्यक्रममा बढी भन्दा बढी सदस्यहरू सहभागी हुनुहुनेछ भन्ने आशा गरेकोछु ।

अन्त्यमा, खोप कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थान उपलब्ध गराइदिनु भएकोमा बयोधा हस्पिटल व्यवस्थापन समिति प्रति हार्दिक आभार तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । साथै यो कार्यक्रम सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न यस उपसमितिका सल्लाहकार प्रा. डा.मनोहर लाल श्रेष्ठज्यू, स्वास्थ्य प्राविधिक श्री गोपाल प्रसाद शर्माज्यू तथा गुठीका तत्कालिन अध्यक्ष श्री निलम गोंगल श्रेष्ठ, कार्यसमिति सदस्यहरू श्री जीवन ज्योति बज्राचार्यज्यू, श्री कविकृष्ण अमात्यज्यू र श्री ऐश्वर्य मान वैश्यतज्यू लगायत अन्य सदस्यज्यूहरूबाट प्राप्त सहयोगका लागि उहाँहरू सबैमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

Develop Your Personal Brand
एकदिने महिला व्यक्तित्व विकास तालिम

उषा मल्ल सिंह
प्रतिवेदक तथा प्रशिक्षक

अंग्रजीमा उल्लेख 'Ten Secrets of Successful Men that Women Want to Know' अर्थात ती सफल पुरुषहरुका १० वटा रहस्यहरू आज महिलाहरू जान्न चाहन्छन् भन्ने अनुशन्धानात्मक पुस्तक जुन डोना ब्रुक्स र लिनब्रुक्स दुई दिदीबहिनीहरुले लेखेका पुस्तकमा उल्लेख भएको पहिलो नम्बरमा नै पर्ने डेभलोप योर पर्सोनल ब्राण्ड नामक रहस्यमा आधारित रही यो तालिम तयार पारिएको हो ।

कुनै पनि व्यक्तिहरूका लागि व्यक्तिगत ब्राण्डीङ अत्यन्त महत्वपूर्ण हुने गर्दछ । हामीलाई हाम्रो समाज, परिवार, राष्ट्रले हेर्ने र अनुमान लगाउने आधार नै हाम्रो व्यक्तिगत ब्राण्ड हो । जसबाट हामी यो समाजमा चिनिने गर्दछौं । व्यक्तिगत ब्राण्ड हाम्रो लवाइखवाइ तथा व्यक्तिगत प्रर्दशनमा भन्दा पनि हाम्रो मूल्य, मान्यता र दक्षताले निर्धारित गर्ने गर्दछ । जसका लागि हाम्रो कोर मूल्यमान्यता र दक्षताको पहिचान गरी त्यसको क्रमशः विकास गर्दै हाम्रो व्यक्तिगत ब्राण्ड बनाउनका लागि यो प्रशिक्षण तयार पारिएको हो ।

तालिमको शिर्षक : 'Develop Your Personal Brand'– महिला व्यक्तित्व विकास तालिम
तालिम मिति : २०८० चैत्र २४गते
तालिम स्थल : अमृत इङ्लिस बोर्डिङ्ग स्कुल,म्हेपी काठमाडौं
आयोजक : तानसेन गुठी, काठमाडौं
प्रशिक्षक : उषा मल्ल सिंह (सह सचिव तानसेन गुठी)
सहभागी : ६०जना (तानसेन गुठीका महिला सदस्यहरू तथा विभिन्न संघसंस्थाका महिलाहरू)

उद्देश्यहरू

१. सहभागीहरुले आफ्नो वास्तविक पहिचानबारे भन्नुका साथै र यो समाजमा महिलाहरू कहाँ र कुन अवस्थामा हुनुहुन्छ भन्ने पत्ता लगाउन सक्नेछन् ।
२. आफ्नो पुरानो सोंचाइ प्याटर्नलाई नयाँ सोंचाइ प्याटर्नमा रूपान्तरण गर्न सक्नेछन् ।
३. आफ्नो कोर मूल्यमान्यता र दक्षताको पहिचान गरी त्यसको ब्राण्डीङ् गर्न सक्नेछन् ।

विषयवस्तुहरू

१. महिलाः म को हुँ र काहाँ छु?
२. तपाइको सोंचाइ प्यार्टनले तपाईको ब्राण्ड तथा पहिचानलाई प्रत्यक्ष रुपमा प्रभाव पार्दछ
३. पुरानो सोंचाइ प्यार्टनलाई नयाँ सोंचाइ प्यार्टनमा शिफ्ट गर्ने विधि
४. कोर मूल्यमान्यता र दक्षताको पहिचान गर्ने सिप
५. व्यक्तिगत ब्राण्डलाई भिजीबल बनाउने विधि

कार्यक्रमको पहिलो सत्र

१. तालिमको लागि नामदर्ता तथा चियापान

(बिहान ९ बजे देखि ९.३० बजेसम्म)

तानसेन गुठीका उपाध्यक्ष जीवन ज्योति बज्राचार्यज्यू, सचिव डा. सुरेन्द्र श्रेष्ठज्यू, कोषाध्यक्ष कविकृष्ण अमात्यज्यू, सदस्य ऐश्वर्य मान वैश्यतज्यू तथा तानसेन गुठी परिवारबाट सम्पूर्ण सहभागीज्यूहरूलाई तालिमको लागि नामदर्ता गराउँदै चियापानमा अण्डा, सेल र चिया खान सहजीकरण गर्नुभयो ।

२. तालिमको औपचारिक सत्र

(विहान ९.३० बजे देखि १०.०० बजेसम्म)

यसै तानसेन गुठीका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठज्यूको अध्यक्षता, तथा पहिलो महिला पूर्व अध्यक्ष अध्यक्षज्यूको प्रमुख आतिथ्यताको भूमिकामा श्री शान्ता शाक्यज्यू, विशेष अतिथिको भूमिकामा वरिष्ठ सल्लाहकार श्री वनमाली लाकौलज्यू, सहसचिव, कार्यक्रम संयोजक तथा प्रशिक्षक श्री उषा मल्ल सिंहज्यू तथा सम्पूर्ण सहभागिहरूको उपस्थितिमा सचिव डा. ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठज्यूले औपचारिकरूपमा कार्यक्रम संचालन गराउनुभयो ।

३. तालिमको पहिलो सत्र

(बिहान १०.३० बजे देखि ११.१० बजेसम्म)

विषयवस्तुहरू

१. नीतिनियम निर्माण
२. आइस ब्रेकिङ्ः जन्म महिना अभ्यास
३. विषयवस्तुबारे जानकारी

प्रशिक्षक उषा मल्लज्यूले एकजना सहभागी तथा स्वयम् सेवक रोजी तिमसिनाज्यूको सहयोगबाट प्रजातान्त्रिक विधिलाई अपनाउँदै के गर्ने के नगर्ने भन्ने विषयमा निर्णय गराउनुभयो ।

प्रशिक्षकज्यूले १२ वटा महिनालाई चार भगमा विभाजन गराउनुभयो र सबैलाई आआफ्नो जन्म महिनामा गएर बस्नु भनेर अनुरोध गर्नुभयो । हरेक समूहमा सबैको राशी पत्ता लगाउँदै ब्राण्डीङ् भन्नाले के बुझाइ छ छलफल गर्न लगाउँदै सेयर गर्न लगाउनु भयो ।

प्रशिक्षकज्यूले दिनभरिको विषयवस्तुलाई प्रस्तुतीकरणको माध्यमबाट सबैलाई जानकारी गराउनुभयो ।

विधिहरूः खेल, प्रदर्शन, मष्तिष्क मन्थन, सानो समूह छलफल, प्रस्तुतीकरण आदि ।

सामाग्रीहरुः ल्यापटप, प्रोजेक्टर, चार्ट पेपर, पर्मानिन्ट मार्कर, मास्किङ्ग टेप इत्यादि ।

परिणामहरू

१. सहभागीहरुले दिनभरिको तालिममा के गर्ने के नगर्ने भन्ने विषयमा सहमति जनाउँदै ताली बजाएर पारित गर्नुभयो ।
२. सहभागीहरू एकआपसमा रमाइलोका साथ हाँस्दै आफ्नो राशी र ब्राण्ड सम्वन्धी बुझाइ सेयर गर्नुभयो ।

४. तालिमको दोस्रो सत्र

(बिहान ११.१० बजे देखि १२.४० बजेसम्म)

विषयवस्तुहरू

महिलाः म को हुँ र कहाँ छु ?

प्रशिक्षक उषा मल्ल सिंहज्यूले सबैजना सहभागीहरूलाई महिला भन्नासाथ केके मनमा आउँदछ र पुरूष भन्नासाथ केके मनमा आउँदछ भनेर मस्तिष्क मन्थन गराई सेयर गर्न लगाउनुभयो । लगत्तै एउटा पावर एक्सरसाईज नाम गरेको खेलमा सहभागी गराउनुभयो । जसबाट यो प्रष्ट भयो कि अधिकाँश नेतृत्व पदमा पुरुष हुनुहुँदो रहेछ र महिला सजिलैसँग पछाडि परेको कुरा देखाउँदै हामी महिलाका अहिलेको वास्तविक अवस्थालाई छर्लङ्ग पारी दिनुभयो ।

यस्तो अवस्था किन भयो ? कसरी उकास्न सकिन्छ भन्ने विषयमा छलफल गराउनुभयो । छलफलबाट अधिकाँश कारण हाम्रो समाज, घर, परिवार, ज्ञान र क्षमतामा कमी भन्ने कुरालाई ल्याउनुभयो ।

यसै क्रममा प्रशिक्षकज्यूले ५ जना सहभागीहरूलाई बोलाइ अध्यात्मिक गुरू, देशको प्रधानमन्त्री, त्रिभुवन

युनिभरसिटीको प्रमुख, अमृत स्कुलको प्रिन्सिपल, सहकारी महासंघको प्रमुख को चित्र बनाउन लगाउनुभयो । परिणामस्वरूप पाँचैजना सहभागीहरूले महिलाको चित्र कसैले पनि बनाउनुभएन । चित्रमा महिला नबनाउनुको कारण हामी महिलाहरूले हामी नेतृत्वमा नपुग्नु, हामी महिलारूको स्थान दोस्रोमा र हाम्रो पहिचान नेतृत्वपंतिमा नदेख्नुको कारण जसरी समाज, परिवार तथा संघसंस्थाहरू हो भनेर दोष दिइरहेका थियौँ यद्दपि नआउनुका कारण हाम्रो मन भित्र लुकेको वा जकडेर बसेको पितृसतात्मक सोंच हो । यो लडाइ महिला र पुरुषको भन्दापनि यस्तो सोंच सँग मात्र हो त्यसैले हाम्रो सोंचाइमा नै परिवर्तन ल्याउनुपर्छ भन्ने कुरा राख्दै यो विषयलाई विराम दिनुभयो ।

विधिहरुः खेल, प्रदर्शन, मष्तिष्कमन्थन, प्रस्तुतीकरण आदि ।

सामाग्रीहरुः ल्यापटप, प्रोजेक्टर, चार्ट पेपर, पर्मानिन्ट मार्कर इत्यादि ।

परिणामहरू

सहभागीहरूले हामीलाई दोस्रो दर्जा, नेतृत्वमा जान नसक्ने तथा समाजका कारण सहेर बस्नुपर्ने व्यक्ति मान्नुका मुख्य कारण त ति व्यक्तिहरूका सोंच लगायत हाम्रो पितृसतात्मक सोंच हो त्यसैले विकास गर्न सकिन्छ भन्ने विचार राख्नुभयो अर्थात् सोंचाइमा परिवर्तन आयो ।

५. सुन्तला विश्राम
(दिउँसो १२.४० बजे देखि १२.५० बजेसम्म)

६. तालिमको तेस्रो सत्र
(दिउँसो १२.५० बजे देखि २.०० बजेसम्म)

विषयवस्तुहरू

१. तपाईको सोंचाइ प्याटर्नले तपाईको ब्राण्ड तथा पहिचानलाई प्रत्यक्ष रूपमा प्रभाव पार्दछ
२. पुरानो सोंचाइ प्याटर्नलाई नयाँ सोंचाइ प्याटेनमा शिफ्ट गर्ने विधि

प्रशिक्षकज्यूले सहभागीहरू माझ हाम्रो सोंचाइ जस्तै (१) हामी कोमल छौं, (२) त्यसैले साह्रो गाह्रो काम हामीले गर्न हुँदैन (३) परिणामस्वरूप हामीले साह्रो गाह्रो काम गर्न सक्दैन जस्ता विभिन्न उदाहरणहरू, कथाहरू तथा भनाईहरूको माध्यमबाट हाम्रो सोंचाइले हामीलाई जे बन्न चाहन्छन् त्यसबाट सिधै कसरी विचलित गर्दो रहेछ भन्ने कुराहरु राख्दै स्लाइड प्रस्तुतीकरणबाट प्रष्ट पार्नुभयो ।

यसै क्रममा प्रशिक्षकज्यूले सहभागीहरूलाई यसबाट

माथि उठ्न चाहानुहुन्छ? भन्ने प्रश्न राख्नुभयो र आकर्षणको नियम नामक एउटा अभ्यासमा सबैजनालाई सहभागी गराउँदै उहाँहरूको सम्भावित चाहना तथा सपनालाई निकाल्नुभयो । ती सपनाहरूलाई सबैका सामु सेयर गर्न पनि लगाउनुभयो ।

विधिहरूः प्रदर्शन, मष्तिष्कमन्थन, प्रस्तुतीकरण आदि ।

सामाग्रीहरुः ल्यापटप, प्रोजेक्टर, इत्यादि ।

परिणामहरू

सहभागीहरूले आफ्नो सपना तथा लक्षलाई निर्धक्क साथ सबैको सामु घोषणा गर्नुभयो ।

७. नेवारी खाजा विश्राम
(दिउँसो २.०० बजे देखि २.३५ बजेसम्म)

८. हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता
(दिउँसो २.३५ बजे देखि ३.०० बजेसम्म)

९. तालिमको चौथो सत्र

(दिउँसो ३.०० बजे देखि ४.१५ बजेसम्म)

विषयवस्तुहरू

१. कोर मूल्यमान्यता र दक्षताको पहिचानगर्ने सिप

२. व्यक्तिगत ब्राण्डलाई भिजिबल बनाउने विधि

प्रशिक्षकज्यूले सबै सहभागीहरूलाई दक्षता पहिचान गराउनका लागि ६ वटा प्रश्नहरूको उत्तर लेख्न लगाउनुभयो । जसबाट सहभागीहरूले आफ्नो कोर दक्षता पत्ता लगाउनुका साथै त्यसमा आईपरेका व्यवधान तथा डिस्ट्राक्सनहरू पनि पत्ता लगाउनुभयो ।

ती अभ्यासहरूबाट आएको दक्षता र त्यो दक्षतासँग मिल्ने मूल्यमान्यतालाई बजारीकरण गर्न हाम्रो चारै वटा भागलाई खोल्न के के गर्ने भन्ने विषयमा छलफल गराउनुभयो ।

विधिहरू: प्रदर्शन, मष्तिष्कमन्थन, प्रस्तुतीकरण आदि ।

सामाग्रीहरु: ल्यापटप, प्रोजेक्टर, नोटबुक पेन इत्यादि ।

परिणामहरु

सहभागीहरूले आफ्नो दक्षता र रुचि तथा मूल्यमान्यतालाई पत्ता लगाई सकेपछि त्यसको ब्राण्डीङ्ग गर्नका लागि एउटा काम भिजीवल गराउनुपर्छ भन्ने कुरा व्यक्त गर्नुभयो । आफूलाई भिजीवल बनाउन वा ब्राण्डीङ्ख गर्नका लागि हाम्रो बन्द भाग, लुकेको भाग, थाहा नै नभएको भागलाई खोल्दै जानुपर्छ र खुलाभागलाई फराकिलो बनाउनुपर्छ भन्ने बुझाई राख्नुभयो ।

१०. तालिमको मूल्यांकन सत्र

(दिउसो ४.१५ बजे देखि ४.३० बजेसम्म)

प्रशिक्षक उषा मल्ल सिंहज्यूले स्वयम् सेवकज्यूको सहयोगबाट ४ वटा चार्टपेपरलाई भित्तामा टाँसी त्यसमा सबै सहभागीहरूलाई आफ्नो अनुभव, सिकाइ र सुझाव लेख्न लगाउनुभयो ।

विधिहरू: प्रदर्शन

सामाग्रीहरू: चार्ट पेपर, पर्मानेन्ट मार्कर, मास्किङ्ग टेप इत्यादि ।

परिणामहरू

११. तालिमको समापन तथा प्रमाणपत्र वितरण सत्र

तानसेन गुठीका अध्यक्ष तथा यस तालिम कार्यक्रमका सभाध्यक्ष श्री प्रमी श्रेष्ठज्यू, तानसेन गुठीका पहिलो महिला अध्यक्ष तथा प्रमुख अतिथि श्री शान्ता शाक्यज्यू, प्रशिक्षक तथा सह सचिव श्री उषा मल्लज्यू र सचिव डा. ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठज्यूको उद्घोषणमा कार्यक्रम संचालन भयो । जसमा प्रमाणपत्र वितरण, मायाँको चिनो हस्तान्तरण गर्दै कार्यक्रमको समापन भयो ।

अवसरको लागि हामी आभारी छौं ।

तीर्थयात्रा कार्यक्रम

कविकृष्ण अमात्य
कार्यक्रम संयोजक

तानसेन गुठीले हरेक वर्ष आयोजना गर्दै आएको र सबै गुठियार सदस्यहरूले रूचाइएको तीर्थयात्रा कार्यक्रम यसपाली २०८० साल फागुन २६ गते शनिबार धार्मिक पर्यटनको नयाँ गन्तव्यस्थल काठमाडौंको पूर्व थलीस्थित श्री लक्ष्मी ह्यग्रीव मन्दिर तथा भक्तपुर चाँगुनारायण नगरपालिका छालिङस्थित श्री पञ्च महालक्ष्मी मन्दिरको एकदिने यात्रा सम्पन्न भयो।

तीर्थयात्रामा उल्लेखनीय सहभागी भएकोले तीन वटा स्थानीय रूटको बस व्यवस्था गरी तीर्थ यात्रीहरूलाई सहज होस् भनेर तीन ठाउँबाट यात्रीहरूलाई चढाउने व्यवस्था मिलाइएको थियो। तीर्थयात्रीहरू ९३ जना र चालक सहचालकहरू छ र गरी जम्मा ९९ जना सहभागी भएको थियो।

शनिबारको बिहानीको शुरूवातसँगै हामीले तीर्थयात्रीहरूलाई साढे छ बजे यथास्थानमा आइपुग्नु भनेका थियौं। बस ढिलो आएकोले म चढ्ने बस त्रिपुरेश्वर थापाथली बस स्टपमा साढे सात बजे आइपुग्दा भने ढिला हुन गयो। हामी चढेको बस साढे सात बजे थापाथलीबाट हिँडे पछि तीनवटा बसहरू चाबहिलमा भेट हुने कुरा भएअनुसार भेटेर त्यहाँबाट थलीको लागि श्री लक्ष्मी ह्यग्रीव मन्दिर प्रस्थान गर्यौं। त्यहाँ पुजारी लगायत मन्दिरका अन्य सदस्यहरूले हाम्रो स्वागत गर्नु भएको थियो। मन्दिर नयाँ भएकोले सफासुग्घरको साथै बिहानीको समय भएकोले सबै तीर्थयात्रीहरू मन्दिर दर्शन गर्न लामबध्द भई श्री लक्ष्मी ह्यग्रीव भगवानको दर्शन गरियो। दर्शन गरिसकेपछि त्यहीँको व्यवस्थापन समितिले चिया र बिस्कुटको व्यवस्था गरेको थियो। यसमा हामीले नास्ताको व्यवस्था गरेका थियौं। यो सबैलाई वितरण गरी चिया र नास्ता मन्दिर परिसरमै खायौं र थली चोकमा गुठीको तर्फबाट चियाको व्यवस्था मिलाइएको थियो। त्यहाँ एकैछिन चिया खाने काम सक्यौं । त्यहाँबाट श्री पञ्च महालक्ष्मी मन्दिरतर्फ हिँडियो।

श्री पञ्च महालक्ष्मी मन्दिर

थलीबाट साँखु बजारको दक्षिणतिर रहेको श्री पञ्च महालक्ष्मी मन्दिर पनि त्यति टाढा नभएकोले हामी सबै साढे दशबजे नै मन्दिर पुग्यौं। मन्दिरको प्रवेशद्वार बाह्र बजे बन्द हुने भएकोले सबैलाई सूचना गरी एघार बजे तिर मन्दिर प्रवेश गरी पुजारीसँग कुरा गरी पूजाको लागि सबै तीर्थयात्रीहरूलाई भगवानको प्रतिमा अगाडि बस्न लगाई पुजारीले मन्त्र वाचन गरी सबै तीर्थयात्रीहरूको फूलप्रसाद लिई अति सुन्दर तरिकाले सबैको फूलप्रसाद भगवानको पाउमा चढाइदिनु भयो। त्यस पश्च्यात् केहि बेर भजन गरी सबै भक्तजनहरू बाहिरिए। बाह्र

बज्न लागिसकेको थियो। मन्दिर नयाँ बनाइएकोले सफा र भव्य रहेछ। ठूलो एरियामा बनाइएको मन्दिरको माथि डाँडामा अत्यन्त सुन्दर तरिकाको कुँदिएको एउटा मन्दिर बनाइएको

रहेछ। त्यसको अलि माथि एउटा सानो गुफा रहेछ। त्यस गुफाको मुखमा सिँहको मुखको आकृतिबाट गुफामा प्रवेश गरी माथि वनतिर निस्किएर फेरि तलतिर आउने बाटो बनाइएको रहेछ। गुफामा प्रवेशको लागि रू. १००/-को टिकट काट्नु पर्ने व्यवस्था रहेछ। जेष्ठ नागरिकलाई निःशुल्क प्रवेशको व्यवस्था गरिएको थियो।

पूर्व जानकारीअनुसार बाह्र बजे मूलढोका बन्द गरियो। त्यसपछि सबैजना फोटो खिच्न र ठूलो ठाउँ भएकोले मनोरम दृष्य हेर्न र घुम्न लागे। यसको साथै एउटा मन्दिर रहेछ जुन मन्दिर भित्र पस्न टिकट काट्नु पर्ने रहेछ। मन्दिर भित्र सबैठाउँमा ऐना नै ऐना राखिएको रहेछ त्यसैले यसलाई भुलभूलैया मन्दिर भनेको रहेछ।

तीर्थयात्राको क्रममा आजीवन सदस्य कोकिल गोविन्द श्रेष्ठबाट जेष्ठ तीर्थयात्रीलाई पुरस्कार प्रदान गर्नुहुँदै

त्यसपछि गुठीको तर्फबाट विना हात खाली चिठ्ठाको कार्यक्रम गरी सांस्कृतिक कार्यक्रम गरियो। यसमा गुठीको आजीवन सदस्य श्री कोकिल गोविन्द श्रेष्ठज्यूले आफ्नो सुमधुर स्वरले गीत गाएर सबैलाई मनोरञ्जन गराउनुभएको थियो भने केशव बहादुर थापाज्यूले चुट्किला सुनाएर सबैलाई हँसाउनु भयो। त्यसपछि साढे चार बजेतिर चिसोको आभास भएकोले सबैजना आत्तिनु भयो र हामी रिसोर्टको अगाडि सबैजना फोटो खिचेर काठमाडौंतिर फर्किने तरखर गरी बस चढ्न लाग्यौं। तीनवटा बसले जहाँबाट चढाएको थियो त्यहि स्थानमा लगेर छोडिदिनु भएको थियो। यसरी यसपालिको तीर्थयात्रा रमाइलो गरी सम्पन्न भएको थियो। यो सम्पूर्ण कार्यक्रमलाई सफल बनाउन सहयोग गर्नुहुने साथीहरू जीवनज्योति बज्राचार्य, ऐश्वर्यमान वैश्यत र अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठप्रति आभारी छु। साथै तीर्थयात्रीहरूको सहभागिता बिना यो कार्यक्रम सम्भव नहुने हुनाले सम्पूर्ण सहभागीहरूप्रति पनि अभार एवम् धन्यवादज्ञापन गर्दछु।

नगरकोटतर्फ

तीर्थयात्राको अर्को रमाइलो ठाउँ भनेको नगरकोट जाने र त्यहाँबाट रमाइलो दृश्य हेर्ने थियो। यसै क्रममा हामीहरू नगरकोटको लागि उकालो लाग्यौं। करिव एक बजिसकेको थियो सबैलाई भोक लागिसकेको थियो तापनि खानाको समय नगरकोटमा दुई बजे राखिएको थियो। हामी करिव पैंतालिस मिनेटको उकालो यात्रा पछि नगरकोटको सबैभन्दा अग्लो ठाउँको संग्रिला रिसोर्टमा पुग्यौं। त्यहाँ खानाको व्यवस्था होटल व्यवस्थापक मधुजीले गर्नुभएको थियो। खाना बफेट सिस्टम भएकोले सबैले सन्तुष्ट हुने गरी खानुभयो।

तीर्थ यात्रामा सहभागीहरूको नामावली

१ प्रकाश मान श्रेष्ठ
२ निलिमा श्रेष्ठ
३ पुष्प लता मुल
४ कमल प्रधान
५ सृजना प्रधान
६ केदार बहादुर श्रेष्ठ
७ कुसुम श्रेष्ठ
८ बिन्जु श्रेष्ठ
९ निशा श्रेष्ठ
१० आरजु श्रेष्ठ
११ मैया श्रेष्ठ
१२ निना श्रेष्ठ
१३ निलम राजभण्डारी
१४ प्राजक्ता राजभण्डारी
१५ बन्दना शाक्य
१६ शोभा शाक्य
१७ हरि प्रसाद श्रेष्ठ
१८ लक्ष्मी प्रसाद श्रेष्ठ
१९ विजय लक्ष्मी श्रेष्ठ
२० उमा बैश्यत
२१ उजना श्रेष्ठ
२२ कृष्ण लिगल
२३ निभा बज्राचार्य
२४ प्रकाश उदय
२५ शारदा उदय
२६ प्रदिता बज्राचार्य
२७ प्रतिभा थैब
२८ अनिता श्रेष्ठ
२९ मनोहर राज मास्के
३० लक्ष्मण श्रेष्ठ
३१ समा श्रेष्ठ
३२ मन्जरी बज्राचार्य
३३ गंगा श्रेष्ठ
३४ जमुना प्रधानलिगल
३५ अम्बा प्रधान दवाडी
३६ सवरी प्रधान मुल्मी
३७ केशव बहादुर थापा
३८ पुरुषोत्तम अमात्य
३९ मन्दिरा अमात्य
४० मेहरुनिषा अमात्य
४१ रबि श्रेष्ठ
४२ गंगा श्रेष्ठ
४३ रुवी अमात्य
४४ प्रज्वलप्रसाद कसजु
४५ साधना बजिमय
४६ चैतन्यप्रकाश प्रधान
४७ रिनु प्रधान
४८ निर्मला सिलवाल
४९ रिभा रायमाझी
५० अम्बिका थापा
५१ कल्पना देवी
५२ रोशनी श्रेष्ठ
५३ पुर्वी बिन्दुकार
५४ जुदिथ आले मगर
५५ सुहाना आले मगर
५६ महिमा नेपाली
५७ सलिना महर्जन
५८ स्मृति बुढाथोकी
५९ रुजुना थापा
६० स्नेहा लामिछाने
६१ चन्द्रिका तामाङ
६२ शान्ता थपलिया
६३ स्वस्तिका अधिकारी
६४ करिश्मा तामाङ्ग
६५ सपना रोक्का
६६ सुनिता कुमाल
६७ सन्तोष कुमाल
६८ सिता कुमाल
६९ सिर्जना मानन्धर
७० सुस्मिता महर्जन
७१ दशरथ सिलवाल
७२ देवी बैद्य
७३ निवेश श्रेष्ठ
७४ रेश्मा क्षेत्री
७५ दुर्गा क्षेत्री
७६ रमिला श्रेष्ठ
७७ सानु मैया श्रेष्ठ
७८ अमृता सैंजु
७९ दान मान शाक्य
८० शान्ता शाक्य
८१ कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ
८२ मंजु देवी श्रेष्ठ
८३ चाँदनी अमात्य
८४ सुनिता श्रेष्ठ
८५ नरेन्द्र कुमार शाक्य
८६ अनिता शाक्य
८७ कबि कृष्ण अमात्य
८८ एश्वर्य मान बैश्यत
८९ कोकिलगोविन्द श्रेष्ठ
९० जीवनज्योति बज्राचार्य
९१ प्रमी श्रेष्ठ
९२ प्रतिभा श्रेष्ठ
९३ प्रभा श्रेष्ठ

गुठीको संरक्षणमा रहेका शैक्षिक छात्रवृत्ति पुरस्कारहरू

क्र.सं.	कोष क्र.सं.	छात्रवृत्तिको नाम	विवरण	संख्या
१	१	श्रीनगर छात्रवृत्ति	काठमाडौंमा बसोबास गरेका गुठी सदस्यका छोराछोरीहरू मध्ये एस.ई.ई. परीक्षामा सबैभन्दा बढी अङ्क ल्याई उत्तीर्ण हुने छात्र एक, छात्रा एकजनालाई	२
२	२	नारायण–सरोज छात्रवृत्ति	तानसेन नगर भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका कक्षा ९ मा अध्ययनरत, सो विद्यार्थी पुनः उत्कृष्ट भएमा पुरस्कार (कुलब्याजको १५% निरन्तर गर्ने)	१
३	३	श्याम–रत्न स्मृति छात्रवृत्ति	तानसेन नगरको विद्यालयहरूबाट विज्ञान संकायमा +२ परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंकल्याई उर्तीण गर्ने छात्र र छात्रा	२
४	४	पद्म–चन्द्र श्रेष्ठ स्मृति छात्रवृत्ति	गुठी सदस्य परिवारका छोरा र छोरीमध्ये नेपालबाट कृषि तथा पशुपंछी विषयमा +२ को परीक्षामा उत्कृष्ट अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने एकजना छात्र र एकजना छात्रा	२
५	५	दिव्यमान वैश्यत स्मृति छात्रवृत्ति	प.प. नमुना उ.मा.वि.बाट एस.ई.ई. परीक्षामा सबैभन्दा बढी अंक ल्याई उत्तीर्ण गरी +२मा भर्ना भएको छात्र वा छात्रा	१
६	६	जीत गोविन्द चन्द्रकुमारी स्मृति छात्रवृत्ति	क) जनता न.उ.मा.वि. बाट एस.ई.ई. परीक्षामा सबैभन्दा बढी अङ्क ल्याई उत्तीर्ण गर्ने छात्रा ख) जनता न. उ.मा.वि.बाट कक्षा ५ मा सबैभन्दा बढी अंकल्याई उत्तीर्ण गर्ने छात्रा (स्कुलको वार्षिक फी, कापी, किताब)	२
७	१०	दशरथ–मिथिला छात्रवृत्ति	त्रिभुवन ब.क्याम्पस पाल्पाबाट बि.बि.एस. र बि.ए.मा उच्च अंक ल्याई सोहि क्याम्पसमा मास्टर्समा भर्ना भई अध्ययन गरेका विद्यार्थीलाई प्रेरणा स्वरुप पुरस्कार प्रदान गर्ने।	२
८	११	शिवनाथ–यमुना देवी गोंगल छात्रवृत्ति	तानसेन नगर भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ८ को जिल्ला स्तरीय परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंकल्याई उत्तीर्ण भई कक्षा ९ र १० मा अध्ययन गर्ने छात्र वा छात्रा	२
९	१२	सिध्दि सकल तुलसी कृष्ण इन्द्र दुर्गा स्मृति पुरस्कार	त्रिभुवन क्याम्पस पाल्पाबाट बि .एस्सीमा उत्कृष्ट अंकल्याई उत्तीर्ण गर्ने विध्यार्थी एकजनालाई चाँदीको करुवा र प्रमाणपत्र	१
१०	२१	मूर्तेन्द–मोहनमाया स्मृति छात्रवृत्ति	क) पद्म पब्लिक न. उ. मा.वि. ख) मोहनकन्या उ.मा.वि .वि . ग) जनता न.उ.मा.वि .का जेहेन्दार आर्थिक अवस्था कमजोर भएका छात्रा १/१ जनालाई प्रदान गर्ने।	३
११	२२	अनन्त मथुरा प्रसाद राजभण्डारी छात्रवृत्ति	तानसेन पद्म पब्लिक न.उ.मा.वि .बाट एस.ई.ई. परीक्षामा सर्वाधिक अंकल्याई उत्तीर्ण हुने दुई छात्राहरूलाई	२
१२	२३	तेज कुमारी गणेश बहादुर गुभाजु स्मृति छात्रवृत्ति	तानसेन सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने आर्थिक अवस्था कमजोर भएका छात्रालाई प्रदान गर्ने ।	१
१३	३१	मुक्ति प्रसाद लक्ष्मीकुमारी छात्रवृत्ति	त्रिभुवन ब.क्याम्पस पाल्पाबाट नेपाली विषयमा स्नातकोत्तर तहमा सर्वाधिक अंक प्राप्त गर्ने विध्यार्थी एकजनालाई २ तोला चाँदीको पदक र नगद पुरस्कार प्रदान गर्ने।	१
१४	३५	महालक्ष्मी श्रेष्ठ स्मृति छात्रवृत्ति	तानसेन पाल्पास्थित देववाणी संस्कृत विद्यालयमा अध्ययन गर्ने आर्थिक अवस्था कमजोर जेहेन्दार विद्यार्थीलाई प्रदान।	१
१५	४१	हरि प्रसाद कृष्णमाया प्रधान स्मृति अक्षयकोष	तानसेन धवल पुस्तकालयलाई सहयोग गर्ने (रवीन्द्र प्रसाद प्रधान)	
१६	४४	लालेजोकर–सुखलक्ष्मी चित्रकार स्मृति अक्षयकोष	दृष्टिबिहीनहरूमध्ये एस.ई.ई. परीक्षामा उत्कृष्ट अंकल्याई उत्तीर्ण गर्ने एकजना विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गर्ने ।	१
१७	४५	देवलक्ष्मी–शान्तिलक्ष्मी स्मृति छात्रवृत्ति	प.प. नमुना उ.मा.वि.तानसेनबाट कक्षा ८ मा सर्वोत्कृष्ट अंकल्याई कक्षा ९ मा सोही विद्यालयमा अध्ययनरत छात्रा एकजनालाई प्रदान गर्ने।	१
१८	४६	देवी सरस्वती छात्रवृत्ति	तानसेन जनता न.उ.मा.वि. ले छनौट गरी पठाएको विद्यार्थीलाई प्रदान गर्ने ।	१
१९	४७	माधव राज मास्के स्मृति पुरस्कार	गुठी सदस्य परिवारबाट इन्जिनियरिङ्ग तथा आर्किटेक्चर विधामा स्नातकोत्तर (Masters) उपाधि हासिल गरेकाहरूलाई चाँदीको पदक र प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने ।	
२०	५०	सूर्य भीमकुमारी मलेकु अक्षयकोष	तानसेन धवल पुस्तकालयलाई सहयोग गर्ने	१
२१	२१	मूर्तेन्द–मोहनमाया स्मृति अक्षयकोष	तानसेन धवल पुस्तकालयलाई सहयोग गर्ने	१
२२	५१	कृष्ण बहादुर इन्द्र कुमारी दुर्गा देवी स्मृति अक्षयकोष	बुटवल मा.वि.मा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना विध्यार्थीलाई आर्थिक सहयोग गर्ने ।	१
२३	५५	तीर्थनाथ–जानकी देवी गोंगल छात्रवृत्ति_	गुठी सदस्य परिवारबाट स्वास्थ्य चिकित्सा क्षेत्रमा स्नातकोत्तर (विशेषज्ञता हासिल) गरेकाहरूलाई चाँदीको पदक, प्रमाण–पत्र र दोसल्लाबाट सम्मान गर्ने ।	
२४	५६	गृहेन्द्र ध्वज –मान कुमारी स्मृति छात्रवृत्ति	+२ मा उत्कृष्ट अंक ल्याई त्रिभुवन ब.क्याम्पस तानसेनमा बि.बि.ए.मा भर्ना भई नियमित अध्ययनरत विद्यार्थीलाई।	१
२५	५८	माराइस श्रेष्ठ अक्षयकोष	मोहनकन्या मा.वि.बाट एस.इ.इ. गरी सोहि स्कुलमा +२ भर्ना भइ कम्प्युटर साइन्समा अध्ययनरत छात्रालाई प्रदान।	२

सम्मान, पुरस्कार तथा शैक्षिक गतिविधि

शिक्षा तथा अन्य क्षेत्रमा स्थापित अक्षयकोष उद्देश्य अनुरूप प्रोत्साहन मिलोस् भन्ने उद्देश्यले हरेक वर्ष तानसेन गुठीले आफ्नो वार्षिक भेला कार्यक्रमका दिन विभिन्न तहमा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुने छात्रछात्राहरूलाई दाताहरूबाट स्थापित छात्रवृत्ति पुरस्कार तथा अन्य क्षेत्रका उद्देश्य अनुरूप सम्मान तथा पुरस्कृत गर्ने परम्परा कायम राख्दै आएको सर्वविदितै छ ।

अ) काठमाडौंमा वितरण गरिने पुरस्कारहरू

१) श्रीनगर छात्रवृत्ति अक्षयकोष

संस्थापक – लक्ष्मण प्रसाद श्रेष्ठ, श्याम सुन्दर लाल कक्षपती, पुष्प प्रधान

काठमाडौंमा बसोबास गरेका गुठी सदस्य परिवारका एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुने छोरा र छोरी गरी दुई जनालाई प्रदान गरिने छ ।

क) नाम : दीपङ्कर राज बज्राचार्य
स्कुल : सेन्ट जेभियर स्कुल
साल : २०८१

दीपङ्कर राज बज्राचार्य

ख) नाम : रिध्दिना मास्के
स्कुल :
साल : २०८१

रिध्दिना मास्के

२) पद्मचन्द श्रेष्ठ स्मृति छात्रवृत्ति

संस्थापक – चन्द्रलक्ष्मी श्रेष्ठ

गुठी सदस्य परिवारका छोरा र छोरीमध्ये नेपालबाट कृषि र पशुपंछी सम्बन्धित विषयमा +२ को परिक्षामा उत्कृष्ट अङ्क ल्याई उत्तीर्ण गर्ने एकजना छात्र र एकजना छात्रालाई पुरस्कृत गर्ने ।

नोट: यो साल कसैको आवेदन नआएको ।

३) सिद्धि सकल तुलसी कृष्ण इन्द्र दुर्गा स्मृति पुरस्कार

संस्थापक –स्व. अमृतमान श्रेष्ठ स्व. पृथ्वी कुमारी श्रेष्ठ

त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पस पाल्पाबाट बि.एस्सी. परीक्षामा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुने एकजना विद्यार्थीलाई प्रदान गरिने उपहार सहितको पुरस्कार यस वर्ष देहाय बमोजिमका विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कृत गरिएको छ ।

क. नाम : पदम शर्मा
कक्षा : बि.एस्सी. (२०७७/२०८० समूह)
प्राप्ताङ्क : ७८.९५ प्रतिशत
वर्ष : २०८१

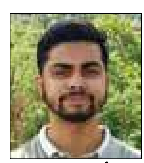
पदम शर्मा

४) जुन लोक पुरस्कार

संस्थापक: स्व. जुन मल्ल थापा / लोक विक्रम थापा

लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभास, तानसेनबाट एम.बि.बि.एस.को प्रारम्भ देखिको प्रत्येक ब्याचको अन्तिम परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अकं ल्याउने विद्यार्थीलाई प्रदान गरिने स्वर्ण पदक देहायका विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

क) नाम : डा. मनिश उप्रेती
साल : २०८१

डा. मनिश उप्रेती

५) इन्द्र पद्म स्मृति पुरस्कार

संस्थापक: ई. करुणा गोविन्द श्रेष्ठ एवं गोविन्द परिवार

नेवा: भाषा: साहित्य, संस्कृति आदिको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न योगदन पुऱ्याउने व्यक्तित्व वा संस्थालाई प्रदान गरिने उक्त पुरस्कार देहायकालाई प्रदान गरिएको छ ।

फणीन्द्र रत्न बज्राचार्य

नाम : श्री फणीन्द्र रत्न बज्राचार्य
सम्मान वर्ष : २०८१

६) जगत बहादुर जोशी –रुद्र बहादुर जोशी स्मृति पुरस्कार

संस्थापक: रेणुका देवी श्रेष्ठ जोशी

साहित्य क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउने पाल्पाली साहित्यकारलाई प्रत्येक दुई वर्षमा एकजना साहित्यकारलाई पुरस्कृत गरिने उक्त पुरस्कार देहायकालाई प्रदान गरिएको छ ।

सिता बिष्ट कार्की (सिबिका)

नाम : डा. सिता बिष्ट कार्की (सिबिका)
सम्मान वर्ष : २०८१

७) जीवन जयन्ती पुरस्कार

संस्थापक: जयन्ती श्रेष्ठ

देशभरका पर्यटक पथ-प्रदर्शकहरूमध्ये प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट एकजना पथ-प्रदर्शकलाई प्रदान गरिने उक्त पुरस्कार देहायकालाई प्रदान गरिएको छ ।

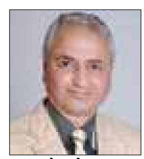
नरेन्द्र देव भट्ट

ख) नाम : पथ प्रदर्शक श्री नरेन्द्र देव भट्ट
व्यवसाय : पथ प्रदर्शक
सम्मान वर्ष : २०८१

८) माधवराज मास्के स्मृति अक्षयकोष

संस्थापक – निर्मला मास्के

तानसेन गुठीका सदस्य परिवारबाट ईन्जिनियरिङ र आर्किटेक्चर विधामा स्नातकोत्तर उत्तीर्ण गरेकालाई प्रमाण-पत्र, चाँदीको पदक र दोसल्लाबाट सम्मान गर्ने उद्देश्यले स्थापित 'माधवराज मास्के पुरस्कार' यसवर्ष २०८१ सालको लागि देहायकालाई प्रदान गरिएको छ ।

दिपेश मान मलेगो

क) आ. दिवेश मान मलेगो
पुल्चोक इन्जिनियरिङ क्याम्पस काठमाडौं

९) कोकिल गीता मानवसेवा पुरस्कार

संस्थापक – कोकिलगोविन्द श्रेष्ठ

समाजका असहाय बालबालिका तथा वृध्दवृध्दाहरूको सेवामा समर्पित व्यक्ति तथा संघ-संस्थालाई उहाँहरूले गरेका र गरिरहेका मानवीय पूण्य कार्यका लागि सम्मान गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त पुरस्कार यसवर्ष (२०८१) फर्पिङस्थित 'जेष्ठ नागरिक स्याहार केन्द्र' का व्यवस्थापक श्री पुष्पा लक्ष्मी बज्राचार्य लाई प्रदान गरिएको छ ।

पुष्पा लक्ष्मी बज्राचार्य

१०) तीर्थनाथ-जानकी देवी गोंगल पुरस्कार

संस्थापक – तीर्थनाथ गोंगल

गुठी सदस्य परिवारमध्ये स्वास्थ्य चिकित्सा क्षेत्रमा स्नातकोत्तर विशेषज्ञता हासिल गरेकाहरूको लागि मायाँको चिनो (चाँदीको सामान), प्रमाण-पत्र र दोसल्ला ओढाई सम्मान गर्ने उद्देश्यले स्थापित 'तीर्थनाथ-जानकी देवी गोंगल पुरस्कार' यस वर्ष निम्न डाक्टरहरूलाई प्रदान गरिएको छ ।

क) डा. आयशा श्रेष्ठ- कम्युनिटी मेडिसिन
Kathmandu University, College of Medical Sciences, Bharatpur

ख) डा. बिनिशा गोंगल- एनेस्थेसियोलोजिस्ट
National Academy of Medical Sciences, Bir Hospital

ग) डा. संजिला बज्राचार्य- गाइनोकोलोजिस्ट
Royal College of Obstetricians and Gynaecologists, UK

डा. आयशा श्रेष्ठ

डा. बिनिशा गोंगल

डा. संजिला बज्राचार्य

आ) काठमाडौँमा स्थापित तानसेनमा वितरण गरिने पुरस्कारहरू

१) नारायण सरोज छात्रवृत्ति

संस्थापक – मि.सु. नारायण प्रसाद श्रेष्ठ / सरोजिनी श्रेष्ठ

तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना छात्रालाई दिइने यो छात्रवृत्ति देहायको विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

नाम : कमला राना
कक्षा : ९
विद्यालय : सेन मा.वि.

कमला राना

२) श्यामरत्न स्मृति छात्रवृत्ति

संस्थापक – युगल कृष्ण मल्ल, ई. शंकरकृष्ण, ई. लक्ष्मण कृष्ण, डा. ओमकृष्ण, डा. महावीर कृष्ण र ई. नारायण कृष्ण मल्ल

तानसेन नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरूबाट विज्ञान सङ्कायको +२ परीक्षामा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुने एकजना छात्र र एकजना छात्रा गरी दुई जनालाई काठमाडौंमा सहभागी गराई प्रदान गरिने यो छात्रवृत्ति पुरस्कार निम्न विद्यार्थीहरूलाई प्रदान गरिएको छ ।

नाम : सुरभी घिमिरे
प्राप्ताङ्क : जिपिए – ३.७०
स्कुल : पाल्पा आवासिय मा.वि.

सुरभी घिमिरे

नाम : विराट न्यौपाने
प्राप्ताङ्क : जिपिए – ३.६९
स्कुल : दमकडा मा.वि.

विराट न्यौपाने

३) दिव्यमान वैश्यत स्मृति छात्रवृत्ति

संस्थापक – प्रदीप मान वैश्यत

तानसेन पद्म पब्लिक नमुना उ.मा.वि.बाट एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुने एकजना विद्यार्थीलाई प्रदान गरिने यो छात्रवृत्ति पुरस्कारद्वारा देहायको विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिएको छ ।

नाम : मुस्कान सोनी
प्राप्ताङ्क : जिपिए – ३.६१

मुस्कान सोनी

४) जीत गोविन्द चन्द्रकुमारी स्मृति छात्रवृत्ति

संस्थापक – निरज गोविन्द श्रेष्ठ तथा गोविन्द परिवार

तानसेनको जनता नमुना उ.मा.वि. बाट एस.इ.इ. परीक्षामा र कक्षा ५ मा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गर्ने दुई जना छात्रालाई प्रदान गरिने यो छात्रवृत्ति पुरस्कारद्वारा देहायका विद्यार्थीहरूलाई प्रदान गरिएको छ ।

क) नाम : जस्मीन गाहा
कक्षा : एस.इ.इ.
प्राप्ताङ्क : जिपिए – ३.६६

जस्मीन गाहा

ख) नाम : रोजी घर्ति मगर
कक्षा : ६

रोजी घर्ति मगर

५) दशरथ मिथिला छात्रवृत्ति

संस्थापक – क. दशरथ मान सिंह, मिथिला देवी सिंह

त्रिभुवन क्याम्पस पाल्पाबाट बि.ए. र बि.बि.एस. को परीक्षामा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गर्ने दुई जना विद्यार्थीहरूलाई प्रदान गरिने यो छात्रवृत्ति पुरस्कार देहायका विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कृत गरिएको छ ।

क) नाम : गुनबहादुर घर्ति (बि.बि.एस.)
समूह : ०७७/०८०
प्राप्ताङ्क : ६६.६०%

गुनबहादुर घर्ति

ख) नाम : जिविता राई (बि.ए.)
समूह : ०७७/०८०
प्राप्ताङ्क : -

जिविता राई

६) शिवनाथ यमुनादेवी गोंगल छात्रवृत्ति

संस्थापक – यमुनादेवी गोङ्गल

तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययरत कक्षा ८ को जिल्ला स्तरीय परीक्षामा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण भई कक्षा ९ र १० मा अध्ययन गर्ने दुईजनालाई प्रदान गरिने यो छात्रवृत्ति पुरस्कार देहाय बमोजिमका विद्यार्थीहरूलाई प्रदान गरिएको छ ।

क) नाम : शिवानी बस्याल
कक्षा : ८ (दमकडा मा.वि.)
प्राप्ताङ्क : जिपिए - ४

शिवानी बस्याल

ख) नाम : सुरज डाँगी
कक्षा : ८ (जनता मा.वि.)
प्राप्ताङ्क : जिपिए - ४

सुरज डाँगी

७) मूर्तेन्द्र मोहनमाया स्मृति छात्रवृत्ति

संस्थापक – हितसिंह, ई. शक्तिमान, डा. शम्भुमान, डा. उपेन्द्रमान सिंह तथा सदस्य परिवार

तानसेनको नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमध्ये पद्म पब्लिक न.उ.मा.वि., जनता न.उ.मा.वि. र मोहन कन्या उ.मा.वि. मा अध्ययनरत जेहेन्दार र आर्थिक अवस्था कमजोर भएका तीन जना विद्यार्थीलाई दिइने यो छात्रवृत्ति देहाय बमोजिम विद्यार्थीहरूलाई प्रदान गरिएको छ ।

क) विद्यालय : पद्म पब्लिक न.उ.मा.वि.
नाम : जानुमाया हिस्की
कक्षा : १२

जानुमाया हिस्की

ख) विद्यालय : जनता न.उ.मा.वि.
नाम : प्रमिता ढुंगाना
कक्षा : ८

प्रमिता ढुंगाना

ग) विद्यालय : मोहन कन्या उ.मा.वि.
नाम : आकृती नेपाल
कक्षा : १०

आकृती नेपाल

८) अनन्त मथुरा प्रसाद राजभण्डारी छात्रवृत्ति

संस्थापक – यिता राजभण्डारी

तानसेनको पद्म पब्लिक नमुना उच्च माध्यमिक विद्यालयबाट २०८१ सालको एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुनु भएका दुई/दुईजना छात्रालाई यो छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गरिएको छ ।

क) नाम : मुना हिस्की
प्राप्ताङ्क : जिपिए - ३.१६

ख) नाम : पवित्रा गाहा
प्राप्ताङ्क : जिपिए - ३.१४

मुना हिस्की

पवित्रा गाहा

९) तेजकुमारी गणेश बहादुर गुभाजू स्मृति छात्रवृत्ति

संस्थापक – डा. भक्त बहादुर गुभाजू

तानसेनको सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना छात्रालाई प्रदान गरिने यो छात्रवृत्ति देहायको छात्रालाई प्रदान गरिएको छ ।

क) नाम : अनुष्का बस्याल
कक्षा : ८
विद्यालय : महेन्द्रबोधी मा.वि.

अनुष्का बस्याल

१०) मुक्ति प्रसाद लक्ष्मी कुमारी स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार

संस्थापक – श्री शुभ श्रेष्ठ

तानसेनको त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसमा नेपाली विषयमा स्नातकोत्तर तह एम.ए. परीक्षामा सर्वाधिक अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण हुने एकजना विद्यार्थीलाई दुई तोलाको चाँदीको पदक सहितको पुरस्कार प्रदान गरिने छ ।

नोट: यो साल कसैको आवेदन नआएको ।

११) महालक्ष्मी श्रेष्ठ स्मृति छात्रवृत्ति

संस्थापक – गंगा श्रेष्ठ

तानसेनको सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १० मा अध्ययन गर्ने आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना विद्यार्थीलाई प्रदान गरिने यो छात्रवृत्ति देहायको विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

नाम : पुजा गाहा
कक्षा : १०
विद्यालय : देववाणी संस्कृत मा.वि.

पुजा गाहा

१२) लाले जोकर सुखलक्ष्मी चित्रकार स्मृति पुरस्कार

संस्थापक – किरण चित्रकार

एस.इ.इ. परीक्षामा उत्कृष्ट अङ्क ल्याउने दृष्टिविहीन छात्र वा छात्रालाई प्रदान गरिने यो पुरस्कार देहायको विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

नाम : विवश कुमाल
विद्यालय : दमकडा मा.वि.

विवश कुमाल

१३) देवलक्ष्मी शान्तिलक्ष्मी समृति पुरस्कार

संस्थापक – मास्टर भगवती प्रसाद श्रेष्ठ

प.प. न. उ.मा.वि. तानसेनबाट कक्षा ८ बाट सर्वोत्कृष्ट अङ्क ल्याई कक्षा ९ मा सोही विद्यालयमा अध्ययनरत एकजना छात्रालाई प्रदान गरिने यो पुरस्कार देहायको विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

नविन थापा

नाम : नविन थापा
कक्षा : ९

१४) देवी सरस्वती छात्रवृत्ति

संस्थापक – श्री देवीध्वज श्रेष्ठ / सरस्वती श्रेष्ठ

जनता मा.वि. तानसेनबाट छनौट गरेको उक्त स्कुलमा अध्ययनरत एकजना विद्यार्थीलाई प्रदान गरिने यो छात्रवृत्ति देहायको विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

सुजन खड्का

नाम : सुजन खड्का
कक्षा : १०

१५) गृहेन्द्रध्वज - मनकुमारी स्मृति पुरस्कार

संस्थापक – बालप्रसाद श्रेष्ठ तथा सीता कुमारी श्रेष्ठ

तानसेन त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसमा BBA मा भर्ना भई नियमित रुपमा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई प्रदान गरिने यो पुरस्कार देहायको विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

आशिष भाट

नाम : आशिष भाट
जिपिए : ३.६६
विद्यालय : त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पस

१६) जय-चिरञ्जीवी स्मृति पुरस्कार

संस्थापक – गंगा रञ्जित, स्व. शारदा श्रेष्ठ, स्व. जनक लाल, स्व. अरूण लाल, रवीन्द्र, इन्दिरा

एस.इ.इ. उत्तीर्ण गरी स्वास्थ्य शैक्षिक क्षेत्र (सि.एम.ए./नर्स) मा अध्ययन गर्न चाहने आर्थिक अवस्था कमजोर जेहेन्दार छात्र वा छात्रालाई प्रदान गरिने यो पुरस्कार देहायको विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

अनिशा लम्तरी

नाम : अनिशा लम्तरी
विद्यालय : तानसेन स्कुल अफ हेल्थ साइन्स

१७) माराईस श्रेष्ठ अक्षयकोष

संस्थापक – ई. जगदीश्वर नाथ श्रेष्ठ तथा शशिप्रभा श्रेष्ठ

मोहनकन्या मा.वि. तानसेनबाट एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक ल्याई सोही विद्यालयमा १०+२ कक्षा प्राविधिक विषय (कम्प्युटर) पढ्ने छात्रालाई दुई वर्ष (११ र १२ कक्षा)सम्म छात्रवृत्ति प्रदान गरिने यो पुरस्कार देहायको विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

प्रतिक्षा ज्ञवाली

नाम : प्रतिक्षा ज्ञवाली
कक्षा : ११

१८) पृथ्वी गणेश अष्टमाया गणेश स्मृति पुरस्कार

संस्थापक – प्राज्ञ प्रा. बेटी बज्राचार्य

तानसेन र बुटवलभरिका ज्ञानमाला भजन खलहरूमध्ये हरेक वर्ष उत्कृष्ट एक भजन खललाई पुरस्कृत गर्ने उद्देश्यले स्थापित उक्त पुरस्कार देहायको संस्थालाई प्रदान गरिएको छ।

ज्ञानमाला भजन धर्मचक्र बौध्द युवा संघ
बडिझान टोल, तानसेन

इ) बुटवलमा वितरण गरिने पुरस्कारहरू

१) कृष्ण बहादुर - इन्द्र कुमारी - दुर्गा देवी पुरस्कार

संस्थापक – ठाकुर प्रसाद थान्जू

बुटवल माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका विद्यार्थी एकजनालाई प्रदान गरिने यो पुरस्कार देहायका विद्यार्थीलाई प्रदान गरिएको छ ।

ज्ञान बहादुर गाहा

नाम : ज्ञान बहादुर गाहा
कक्षा : ११
विद्यालय : बुटवल माध्यमिक विद्यालय

गुठीको संरक्षणमा रहेका स्वास्थ्य सेवा, स्वास्थ्यशिक्षा अक्षयकोषहरू

क्र.सं.	कोष क्र.सं.	अक्षयकोषको नाम	विवरण	संख्या
१	२	नारायण–सरोज अक्षयकोष	आर्थिक अवस्था कमजोर भएको बिरामीलाई स्वास्थ्य उपचारका लागि प्रदान गर्ने (कुलब्याजको २०% रकम)	
२	७	जय चीरञ्जीवी स्मृति अक्षयकोष	स्वास्थ्य शैक्षिक क्षेत्रमा सि.एम.ए. वा नर्स अध्ययन गर्न चाहने आर्थिक अवस्था कमजोर जेहेन्दार छात्रा	१
३	८	गोविन्द–इन्दिरा अक्षयकोष	आर्थिक अवस्था कमजोर भएको गुठी सदस्य परिवार वा तानसेनबासीलाई प्रदान गर्ने	
४	१७	वैद्यराज पूर्णलाल श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष	लुम्बिनी मेडिकल कलेज पाल्पाबाट सिफारिस भएर आएको गरिब बिरामीको उपचारको लागि प्रदान गर्ने ।	१
५	१९	जुन–लोक अक्षयकोष	लुम्बिनी मेडिकल कलेज एण्ड रिसर्च सेन्टरबाट एम.बि.बि.एस. मा सर्वोच्च अंकल्याई उत्तीर्ण हुने १ जना विद्यार्थी लाई सुनको मेडल प्रदानगर्ने	१
६	२१	मूर्तेन्द्र–माहेन माया स्मृति अक्षयकोष	तानसेन पाल्पामा बसोबास गर्ने आर्थिक अवस्था कमजोर भएका बिरामीलाई उपचारार्थ सहयोग स्वरूप प्रदानगर्ने (कुलब्याजको २०% रकम)	
७	३०	तेजलक्ष्मी लालप्रसाद श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष	आर्थिक अवस्था कमजोर भएका बिरामीलाई स्वास्थ्य उपचारका लागि सहयोग स्वरुप प्रदानगर्ने (कूल ब्याजको ४०% रकम)	
८	४७	माधवराज मास्के स्मृति अक्षयकोष	स्वास्थ्य सेवा उपचारका लागि सहयोग कुल ब्याजको १६% रकम)	
९	४८	युगल–गंगा मल्ल अक्षयकोष	गुठी सदस्यलाई स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग गर्ने	
१०	५३	कोकिल-गीता मानव सेवा अक्षयकोष	मानवीय सेवा गर्ने संस्था वा व्यक्ति लाई प्रदान गर्ने	१

गुठीको संरक्षणमा रहेका धार्मिक, साँस्कृतिक तथा पर्यटनक्षेत्रका अक्षयकोषहरू

क्र.सं.	कोष क्र.सं.	अक्षयकोषको नाम	विवरण	संख्या
१.	२	नारायण–सरोज अक्षय कोष	तानसेन, पाल्पाको श्रीनगर श्री सिद्धि विनायक गणेश जात्रा, अमरनारायण, नित्यपूजा, बटुक भैरव टुँडिखेल जात्रा, रणउजीरेश्वरी भगवती माता जात्रामा (क्रमशः कुलब्याजको १५%, १५%, १०% र ५% ले) सहयोग गर्ने ।	५
२.	१३	नेपाल सरकार भगवतीजात्रा अक्षयकोष	तानसेन पाल्पाको श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माताको जात्रा रथ नगर परिक्रमा गराउन सहयोग गर्ने ।	१
३.	१४	भगवतीजात्रा अक्षयकोष नेपाल सरकार	तानसेन पाल्पाको श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माताको रथयात्रा नगर परिक्रमा गराउन सहयोग गर्ने ।	१
४.	१५	रामलाल–ज्योतिलाल कक्षपति स्मृति अक्षयकोष	तानसेन पाल्पाको श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माताको रथयात्रा नगरपरिक्रमा गराउन सहयोग गर्ने	१
५.	१६	वेणी प्रसाद श्रेष्ठ–ज्योतीलक्ष्मी श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष	तानसेन पाल्पाको श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माताको रथयात्रा नगरपरिक्रमा गराउन सहयोग गर्ने ।	१
६.	१८	नारायणप्रसाद महाजन / हरिलाल वैद्य अक्षयकोष	तानसेन पाल्पा श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माता, भिमसेन टोल र भगवती टोलका भिमसेन जात्रा र पाल्पा भैरव मन्दिरलाई सहयोग गर्ने ।	४
७.	२०	गृह–गीता अक्षय कोष	तानसेन पाल्पाको देवस्थलका देवदेवीहरूको रथयात्रा तानसेन नगरपरिक्रमा गराउन र पाल्पा भैरव स्थानमा मर्मतको लागि सम्बन्धित संस्थालाई आर्थिक सहयोग प्रदानगर्ने	११
८.	२४	उमा–गणेश नारायण स्मृति अक्षयकोष	तानसेन पाल्पाको पर्यटकीय एवम् सांस्कृतिक, धार्मिक क्षेत्र चिनाउन सकिने आवशयक क्रियाकलाप र निर्माण कार्यको लागि परिचालन गर्न सहयोग गर्ने ।	१२

क्र.सं.	कोष क्र.सं.	अक्षयकोषको नाम	विवरण	संख्या
९.	२६	धर्मराज–सूर्यकुमारी लिगल स्मृति अक्षयकोष	पाल्पा तानसेनस्थित रणउजीरेश्वरी भगवती माताको रथजात्रा नगर परिक्रमा गराउन सहयोग गर्ने ।	१
१०.	२७	यज्ञ प्रसाद (प्युठानी माइला)–भगवतीमाया कक्षपति अक्षयकोष	पाल्पा तानसेनका विभिन्न देवदेवीको रथजात्रा र अन्य सांस्कृतिक पर्व जात्राहरूका लागि आर्थिक सहयोग ।	१२
११.	२८	इन्द्र पद्म स्मृति अक्षयकोष	नेपालभाषा, साहित्य, संस्कृति आदिको संरक्षण र संवर्धन गर्न योगदान पु-याउने व्यक्तित्व वा संस्थालाई पुरस्कार दिने	१
१२.	२९	गणेश प्रसाद, सानुमैया, महालक्ष्मी थान्जू अविनाशी कोष	तानसेन नगर भित्र मनाइने विभिन्न सांस्कृतिक जात्रापर्व मनाउन सहयोग गर्ने	१
१३.	३०	तेज लक्ष्मी–लाल प्रसाद श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष	पाल्पा तानसेनको श्री रणउजीरेश्वरी भगवती माताको जात्राको लागि सहयोग गर्ने (कुलब्याजको ४०)	१
१४.	३२	जगतबहादुर जोशी–रूद्र बहादुर जोशी स्मृति अक्षयकोष	साहित्यिक क्षेत्रमा योगदान पु-याउने पाल्पाली साहित्यकारलाई २ वर्षमा १ जनालाई सम्मान गर्ने	१
१५.	३३	वैद्य गणेशकुमारी श्रेष्ठ –चन्द्र कुमारी स्मृति अक्षयकोष	तानसेन पाल्पाको श्री रणउजीरेश्वरी भगवती जात्राको लागि आर्थिक सहयोग गर्ने ।	१
१६.	३४	सूर्य–चन्द्र स्मृति अक्षयकोष	तानसेन नारायण टोलस्थित अमर नारायण मन्दिरमा नियमित रूपमा भजन कीर्तन संचालन गर्न	१
१७.	३६	प्रतिमान–निमा स्मृति अक्षयकोष	तानसेनमा हरेक साल आयोजना हुने विभिन्न धार्मिक जात्राहरूको सहयोगको लागि	१२
१८.	३७	हेमन्तराज भगवती माता पूजा प्रसाद अक्षयकोष	भगवतीमाताको पूजा प्रसाद तथा वार्षिक भेलाका लागि आवश्यक कार्यमा सहयोग पुर्याउन	
१९.	३८	दिलप्रसाद श्रेष्ठ–रेणुका देवी श्रेष्ठ भगवती माता पूजा प्रसाद अक्षयकोष	भगवती माताको पूजा प्रसाद वार्षिक भेलाका लागि आवश्यक कार्यमा सहयोग पु-याउन ।	
२०.	३९	भगवती माता पूजा प्रसाद अक्षयकोष	भगवती माताको पूजा प्रसाद तथा वार्षिक भेलाका लागि आवश्यक कार्यमा सहयोग पु-याउन ।	
२१.	४०	रामलाल–ज्योतिलाल–दुर्गालाल कक्षपति स्मृति अक्षयकोष	श्री रणउजीरेश्वरी भगवती जात्रा सञ्चालनको लागि	१
२२.	४२	जीवन–जयन्ती अक्षयकोष	उत्कृष्ट पर्यटक पथप्रदर्शक	१
२३.	४३	भगवती प्रसाद–गीता देवी थान्जू अक्षयकोष	तानसेन बजारको विभिन्न देवदेवीको जात्रामा सहयोग गर्न	१२
२४.	४९	अमरगञ्ज श्री वटुक भैरव अक्षयकोष	पाल्पा अमरगञ्जस्थित श्री वटुक भैरवको जात्रा सहयोग ।	१
२५.	५०	सूर्य भीमकुमारी मलेकु अक्षयकोष	श्री रणउजीरेश्वरी भगवती जात्राको आर्थिक सहयोग ।	
२६.	५२	वैद्य गोविन्दलाल–चिनिया देवी भगवती माता पूजा प्रसाद अक्षयकोष	भगवतीमाताको पूजा प्रसाद तथा वार्षिक भेलाका लागि आवश्यक कार्यमा सहयोग पु-याउन ।	
२७	५३	कोकिल–गीता मानवसेवा अक्षयकोष	मानवीय सेवामा समर्पित भएका व्यक्तिलाई वा संस्थालाई	१
२८.	५४	रामेश्वर नाथ–कल्पना गोंगल रणउजीरेश्वरी भगवती माता पूजा अक्षय कोष	तानसेन रणउजीरेश्वरी भगवती माताको जात्राको दिन बिहान तानसेन गुठीको पाल्पा शाखाबाट विधिपूर्वक पूजा राखी रणउजीरेश्वरी भगवती माताको पूजागर्ने र रकम बाँकी रहन गए सोही वार्षिक कार्यक्रममा उपयोग गर्ने ।	
२९	५७	पृथ्वी गणेश अष्टमाया गणेश स्मृति अक्षयकोष	तानसेन र बुटवलस्थित ज्ञानमाला भजन खलः मध्ये प्रत्येक वर्ष एउटा संस्थालाई पुरस्कृत गर्ने	१

स्वास्थ्य गतिविधि

विभिन्न समयमा आफ्नो जन्मभूमि तानसेनबाट काठमाडौंमा कर्मथलो बनाई बसोबास गरिरहेका यस गुठीमा सदस्यहरू तथा दाताहरूले 'सेवा नै धर्म हो' भन्ने मूल मन्त्रलाई आत्मसात् गरी स्वास्थ्य क्षेत्रतर्फ विभिन्न अक्षयकोष स्थापना गरेका छन् । उक्त कोषबाट आर्जित व्याज रकम पाल्पा तानसेन तथा काठमाडौंका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका विरामीहरूलाई सहयोग प्रदान गर्दै आइरहेको यहाँहरूमा विदितै छ । यसरी स्वास्थ्य क्षेत्रतर्फ विभिन्न नयाँ अक्षयकोष थपिँदै जानेमा गुठी आशावादी रहेको छ । यसवर्ष स्वास्थ्यतर्फका विभिन्न अक्षयकोषको व्याजबाट देहाय बमोजिम स्वास्थ्य उपचारको लागि आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको छ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रमा सहयोग २०८१

क्र.सं.	अ.कोष.नं.	अक्षयकोष	रकम (रू.)
१	२	नारायण-सरोज अक्षयकोष	११,८२७/-
२	७	जय चीरञ्जीवी स्मृति अक्षयकोष	६९१०/-
३	८	गोविन्द-इन्दिरा अक्षयकोष	१२,५६३/-
४	१७	वैध्यराज पूर्णलाल श्रेष्ठ अक्षयकोष	७,१६२/-
५	२१	मूर्तेन्द्र-मोहनमाया स्मृति अक्षयकोष	१,५००/-
६	३०	तेजलक्ष्मी-लाल प्रसाद श्रेष्ठ स्मृति अक्षयकोष	३,१४१/-
७	४७	माधवराज मास्के स्मृति अक्षयकोष	६०२१/-
८	४८	युगल-गंगा अक्षयकोष	६,६७२/-
९		स्वास्थ्य सहयोग अक्षयकोष	१६,२६९/-
		जम्मा	**७२,०६५/-**

जम्मा रू. ७२०६५/- मध्येबाट आर्थिक अवस्था कमजोर भएका नारायण टोल निवासी अन्जु जोशीलाई स्वास्थ्य विमा वापत सहयोग रू. ३,५००।– र स्वास्थ्य उपचार वापत हात्तीवन ललितपुर निवासी गुठीका आजीवन सदस्य विजय उदय 'पाल्पाली'लाई रू.३०,०००।- प्रदान गरिएको थियो ।

अन्जु जोशी

विजय उदय 'पाल्पाली'

तानसेन गुठीले ३१ वर्ष पार गरी ३२ औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा गुठीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

पब्लिक सत्रधार
बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
बानेश्वर, काठमाडौं, नेपाल
फोन : ४४६३०३५, ४४६३०३६
इमेल : info@publicsutradhar.coo.np

तानसेन गुठी पर्यटन विकास कोष

तानसेन पाल्पामा पर्यटकीय विकासलाई टेवा पुग्ने कार्यक्रमहरू गर्ने उद्देश्यले अक्षयकोष स्थापना गरिने भएकोले यसमा इच्छुक गुठी सदस्यहरूलाई आर्थिक योगदानको लागि आह्वान गरिएको छ ।

छात्रवृत्ति पुरस्कार सम्बन्धी सूचना

गुठियार सदस्यका परिवारहरूहरूले एस.इ.इ. र १०+२ को परीक्षामा विशिष्ट अंक हासिल गरी उत्तीर्ण हुनुभएकाहरूबाट यथाशीघ्र जानकारी दिनुहुन आह्वान गरिएको छ ।

"Education For Humanity"

Our features

- Holistic development of students
- Transportation
- Scout and Music Class
- Regular Skilled Based ECA and CCA programmes
- Affordable fee structure
- Emphasis on traditions, cultures and values
- Vocational, motivational and life skill based training and classes for students and teachers
- Healthy nutritional food in low price

SHINING ENGLISH SECONDARY SCHOOL
ESTD 1993
CHANGUNARAYAN-5, BHAKTAPUR

SHINING

ENGLISH SECONDARY SCHOOL

Changunarayan-5, Shining Road, Pakunepati, Bkt

Email: shiningschool1993@gmail.com
Ph.: 01-5711108

We wish all the best for the
Annual Gathering of
Tansen Guthi
2081

HAPPY HOUR P. LTD.
NEPAL

"education for enlightenment"

ARYA ACADEMY

AN ENGLISH MEDIUM SECONDARY SCHOOL

SITAPAILA, NAGARJUN-04, CONTACT NO. : +977-01-5140763, 01-5140273

Arya Academy
Estd 2004
Sitapaila-1, Kathmandu

THE SMART CHOICE

We wish all the best for the
Annual gathering of
Tansen Guthi
2081

best wishes

"Security you can trust"

We wish all the best for
32nd Annual General Meeting of Tansen Guthi

Chhetra Bahadur Gurung
Managing Director

Regd: 34188/061/062

RHINO Security Services NEPAL

RHINO

SECURITY SERVICES

Kathmandu, Nepal
Tel: +977-01-4373714
Cell: +977-9851059912
Fax No.: +977-01-4373965
E-mail: therhinosecurityservices@gmail.com

Why MBA in Marketing?

- Every product, service, idea, person, place, organization, experience, event need to be marketed.
- To fulfill shortage of marketing executives in Nepal and work abroad.
- One and only "MBA in Marketing" offer in Nepal.
- Marketing is interesting.
- Marketing is a fancy term used for impression by everyone but less known.
- Let's Brand Nepal (Nepalese Marketing Association)
- Not only profit but non-profit organization like government and social institutions also hires marketing executives to fulfil their objectives.
- Emergence of marketing tools like social media, digital media and AI
- To develop the career in marketing and to lead this fraternity.
- Offers career opportunities such as Chief Marketing Officer (CMO), Vice President Marketing, Marketing Researcher, Marketing Consultant, Marketing Educator/Trainer, Sales Manager, Marketing Manager, Media Manager, Marketing Executive, PR Executive, Marketing Auditor, Chartered Marketer, Brand Manager, International Marketing Manager and ultimately GM or CEO.
- Makes you creative and innovative, develops full potential to be Entrepreneur.

TRIBHUVAN UNIVERSITY
Central Department of Management
Kirtipur, Kathmandu, Nepal

For online application go to www.fomcdmtu.edu.np
9851049491 for inquiry

तानसेन गुठी - तानसेन शाखा
वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/८१

१. छात्रवृत्ति पुरस्कार तथा जात्रा सहयोग रकम वितरण कार्यक्रम

मिति २०८० भाद्र २१ गते विहिबारका दिन तानसेन गुठी, तानसेन शाखाको वार्षिक भेला तथा छात्रवृत्ति, पुरस्कार तथा जात्रा सहयोग रकम वितरण कार्यक्रम तानसेन शाखाका अध्यक्ष श्री सुशील प्रधानज्यूको अध्यक्षता तथा तानसेन गुठी, काठमाडौंका पूर्व अध्यक्ष श्री सर्जु मान लिगलज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा भव्यताका साथ सम्पन्न भयो । यस कार्यक्रममा विशिष्ट अतिथिको रूपमा पाल्पाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रीमान वन्धु प्रसाद वास्तोला, पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष श्री शैलेन्द्र भट्टराई, तानसेन गुठी काठमाडौंका कार्यसमिति सदस्य डा.ई. श्री सुरेन्द्र श्रेष्ठ, श्री रणउजीरेश्वरी गुठी व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष श्री अशोक महर्जन, ता.न.पा. वडा नं. ३ का वडा अध्यक्ष श्री बावुरत्न शाक्य, त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसका क्याम्पस प्रमुख श्री टंक भट्टराई, नेपाल नेत्रज्योति संघ पाल्पाका अध्यक्ष श्री बुध्दि प्रसाद शर्मा लगायत विभिन्न महानुभावहरुको समुपस्थिती रहेको थियो ।

तानसेनका विभिन्न विद्यालयहरूबाट विशिष्ट रूपमा उत्तीर्ण गर्ने विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति, तानसेनका विभिन्न मन्दिरहरूलाई जात्रा संचालन गर्न आर्थिक सहयोग वितरण गरिएको यस कार्यक्रममा तानसेन गुठी, तानसेन शाखाका सल्लाहकार श्री केदार लाल श्रेष्ठ, नेपाल नेत्रज्योति संघ पाल्पाका अध्यक्ष श्री बुध्दि प्रसाद शर्मा, श्री रणउजीरेश्वरी गुठी व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष श्री अशोक महर्जन, तानसेन गुठी, काठमाडौंका कार्यसमिति सदस्य डा.ई. श्री सुरेन्द्र श्रेष्ठ, पा.उ.बा.संघ अध्यक्ष श्री शैलेन्द्र भट्टराई, प्रमुख अतिथी तानसेन गुठी काठमाडौंका निवर्तमान अध्यक्ष श्री सर्जु मान लिगलज्यूबाट शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

अन्त्यमा, शाखा अध्यक्ष श्री सुशील प्रधानज्यूबाट धन्यवाद ज्ञापनसहित आफ्नो मन्तव्य राखी समापन गर्नुभएको यस कार्यक्रम पाल्पा शाखाका सचिव श्री विनय राज बज्राचार्यज्यूले संचालन गर्नुभएको थियो ।

२. तानसेन रोटी महोत्सवमा प्रायोजन

पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघ र तानसेन नगरपालिका वडा नं. ३ को मुख्य आयोजना तथा मैत्री क्लव तानसेनको सहयोगमा स्थानिय कुटिर उद्योगबाट उत्पादित वस्तुहरूको प्रचारप्रसार, प्रवर्धन तथा बजारिकरणमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यले यहाँ उत्पादित विभिन्न प्रकारका रोटीहरू जस्तैः फिनी, लाखा, जुम्ली, अनर्सा, अर्सा, झिनीया, सेल, झर, पाते, लहरा तथा खुर्मालाई तिहार पर्वको अवसरमा बनाएता पनि भोलीका दिनमा तिहार पर्वको लागि रोटीहरु किनमेल गर्ने समयमा यस्तो कार्यक्रम गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । यो कार्यक्रमले भविष्यमा यो व्यवसायसँग जोडिनु भएका सम्पूर्ण व्यवसायीहरूको आर्थिकमा वृध्दि हुनेछ भन्नेमा हामी आशावादी रहेका छौं ।

तानसेनको टक्सार टोलमा मिति २०८० कार्तिक २४ र २५ गतेका दिन सम्पन्न भएको 'प्रथम रोटी महोत्सव–२०८०' मा तानसेन गुठी मुख्य प्रायोजकको रूपमा रही कार्यक्रम सफलताका साथ सम्पन्न गर्न सहयोग पुर्याइएको थियो ।

३. तानसेन बजारको पहिचानको लागि सम्पदा संरक्षण र उपयोग कार्यक्रमः

तानसेन गुठी काठमाडौंको पहलमा तानसेन बजारको पहिचानको लागि सम्पदा संरक्षण र उपयोग कार्यक्रम अन्तरगत तानसेनको भीमसेन टोल देखि नारायण टोल, असल टोल हुँदै शीतलपाटी र शीतलपाटी भगवती टोल देखि टक्सार टोलसम्मलाई कसरी आकर्षक बनाउन सकिन्छ भनेर काठमाडौं इन्जिनियरिङ्ग कलेजका आर्किटेक अध्ययन गरिरहेका विद्याथीहरूको समुहलाई पाल्पामा ल्याई मिति २०८० जेष्ठ १९ गते देखि अध्ययन गराई ऐतिहासिक महत्त्व कायम गर्ने गरी खुल्ला संग्राहलयको अवधारणा र रणनीति तयार पार्ने कार्यको शुभारम्भ भएको छ । उक्त कार्यक्रममा तानसेन गुठी तानसेन शाखाका पदाधिकारीज्यूहरू, आजीवन सदस्यज्यूहरू तथा वडा अध्यक्ष तथा सदस्यज्यूहरूले विशेष सहजीकरणमा सहयोग पुर्याउनु भएको थियो ।

४. फेरि भेटौला कार्यक्रम

मिति २०८० जेठ २५ गतेका दिन तानसेन बजारको पहिचानको लागि सम्पदा संरक्षण र उपयोग कार्यक्रम अन्तरगत तानसेनको भीमसेन टोल देखि शीतलपाटी र शीतलपाटी देखि टक्सार टोल सम्मलाई कसरी आकर्षक बनाउन सकिन्छ भनेर काठमाडौं इन्जिनियरिङ्ग कलेजका आर्किटेक अध्ययन गरिरहेका विद्याथीहरूको समुहलाई तानसेन गुठी, तानसेन शाखाका का.वा अध्यक्ष श्री शकुन्तला बज्राचार्यज्यूको अध्यक्षतामा सम्मान तथा बिदाई कार्यक्रम सम्पन्न भयो । तानसेन टक्सार टोलस्थित रातो घरमा संचालन भएको कार्यक्रममा तानसेन गुठी काठमाडौंका अध्यक्ष श्री प्रमी श्रेष्ठ, पूर्व अध्यक्ष श्री सर्जु लिगल, काठमाडौं इन्जिनियरिङ्ग कलेजका विभागिय प्रमुख श्री मुन सिंह डंगोल, पाल्पा सरोकार समाजका अध्यक्ष श्री पदम न्यौपाने लगायतका महानुभावहरूको उपस्थिती रहेको उक्त कार्यक्रममा काठमाडौं इन्जिनियरिङ्ग कलेजका विद्यार्थी तथा प्राध्यापकहरूलाई खादा ओढाई मायाको चिनो स्वरूप पाल्पाली ढाका टोपी प्रदान गरिएको थियो भने काठमाडौं इन्जिनियरिङ्ग कलेजलाई पनि मायाको चिनो प्रदान गरिएको थियो । तानसेन गुठी, तानसेन शाखाका सचिव श्री विनय राज बज्राचार्यबाट संचालन भएको सो कार्यक्रममा स्थान (हल) तथा खाजाको व्यवस्था तानसेन गुठी, तानसेन शाखाका कार्यसमिति सदस्य श्री भूगोल प्रसाद वैंजू श्रेष्ठ तथा रिगल वैंजूज्यूले गर्नुभएको थियो ।

प्रतिक्रिया पठाउने बारे

चिनारी पत्रिकामा प्रकाशन गर्रिंदै आएको प्रतिक्रिया स्तम्भमा गुठी प्रति आफ्नो धारणा, गुनासो तथा सल्लाह सुझाव तलको ठेगानामा पठाउनु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

गुठीको भाइवर, मेसेन्जर अथवा कार्य समितिसदस्यलाई सम्पर्क गर्नुहोला ।

tansenguthi@gmail.com

मानसम्मान सम्बन्धी सूचना

राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरको मान सम्मान, विशिष्ट उपलव्धि तथा पदवी पुरस्कार आदि विशिष्ट सम्मान प्राप्त गर्नुभएका गुठी सदस्यहरूबाट अबिलम्ब जानकारी गराउन अनुरोध गरिन्छ ।

गुठीको भाइवर, मेसेन्जर अथवा कार्य समितिसदस्यलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

तानसेन गुठी - बुटवल शाखा

वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/२०८१

१. भगवतीजात्राको प्रसाद ग्रहण कार्यक्रम

मिती २०८० भाद्र ३० गते शनिबार बिहान ८ बजे दुर्गा मन्दिर पुल्चोक गोलपार्कमा निमन्त्रणा गरिएको थियो। तानसेनस्थित श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवतीमाताको विजय रथयात्राको सम्झनामा पाल्पाबाट बसाइसराइ गरी यस बुटवल नगरीमा बसोबास गर्ने महानुभावहरूको भेला गरी पूजाआजा गरी प्रसाद ग्रहण गर्दै कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो। उक्त कार्यक्रम बुटवल शाखाका पूर्व अध्यक्ष श्री अर्जुन मान सैंजुको अध्यक्षतामा, सल्लाहकार श्री इरा देवी थैबको प्रमुख आतिथ्यमा तथा संस्थापक अध्यक्ष श्री निर्मल लाकौलज्यूको उपस्थितिमा रमाइलो वातावरणमा कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो।

२. तेस्रो वार्षिक साधारण सभा तथा दोश्रो अधिवेशन

मिती २०८० साल पौष २३ गते सोमबारका दिन यस बुटवल शाखाको वार्षिक साधारण सभा तथा निर्वाचन कार्यक्रम बुटवल शाखाका अध्यक्ष श्री अर्जुन मान सैंजुज्यूको अध्यक्षतामा तथा सल्लाहकार इरा देवी थैबज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न गरियो। उक्त साधारण सभामा पुरूष तर्फ श्री सुरेन्द्र मान श्रेष्ठ तथा महिला तर्फ श्री शान्ता लक्ष्मी श्रेष्ठज्यूलाई सम्मान गरिएको थियो। यसै सभाको दौरानमा श्री सुरेन्द्र मान श्रेष्ठबाट रू.१,००,०००/- र श्री अमृत लाल श्रेष्ठबाट रू.५१,०००/- को छात्रवृत्ति अक्षयकोष स्थापना गर्नुभएको थियो। गतवर्ष स्थापना भएको अक्षयकोषबाट एक छात्र तथा एक छात्रालाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रम पश्चात निर्वाचन कार्यक्रम पनि सम्पन्न भएको थियो। निर्वाचनबाट श्री केदार प्रसाद श्रेष्ठज्यू अध्यक्षमा र निम्न पदाधिकारीहरू सर्वसम्मत निर्वाचित हुनुभएको थियो।

३. आ.व. २०७९–२०८० को आय व्यय कोषाध्यक्ष श्री मुकेश श्रेष्ठबाट आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभएको थियो।

४. बैठकः यस शाखाको कार्यसमिति बैठक ५ पटक बसेको छ।

श्री सुरेन्द्र मान श्रेष्ठलाई सम्मान गरिँदै

श्री शान्ता लक्ष्मी श्रेष्ठलाई सम्मान गरिँदै

तपाईंको मोबाइल नं र इमेल ठेगाना

गुठीको संचार प्रणाली सहज र सरल बनाउन प्रयोग गरिंदै आएको गुठियार सदस्यहरूको मोवाइल नं. र इमेल ठेगाना परिवर्तन भएमा जानकारी गराउनुहुन अनुरोध गरिन्छ।

गुठीको भाइवर, मेसेन्जर अथवा कार्य समितिसदस्यलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

हाम्रो इमेल ठेगाना : tansenguthi@gmail.com

विभिन्न संघसंस्थाको कार्यक्रममा गुठीको सहभागिता

सम्माननीय राष्ट्रपति तथा तत्कालीन प्रधानमन्त्रीसँगको भेटघाट

२०८० साल माघ १२ गते शुक्रबारका दिन सम्माननीय राष्ट्रपति श्री रामचन्द्र पौडेल र तत्कालीन सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्प कमल दाहालज्यू, माननीय सूचना तथा संचार मन्त्री श्री रेखा शर्माज्यूसमक्ष तानसेनस्थित ऐतिहासिक श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती माताको खटजात्रालाई राष्ट्रिय पर्वको रूपमा मान्यता दिलाउनको लागि पाल्पाका माननीय सभासद् श्री ठाकुर प्रसाद गैह्रे, तानसेन नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री सन्तोषलाल श्रेष्ठ, श्री भगवती गुठी व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री अशोक महर्जन तथा गुठीका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ र उपाध्यक्ष जीवनज्योति बज्राचार्यसहित अन्य सदस्यहरूबाट भेटघाट गरी निवेदनसहित अनुरोध-पत्र हस्तान्तरण गर्नुभएको थियो।

सम्माननीय राष्ट्रपति श्री रामचन्द्र पौडेलज्यूसमक्ष

तत्कालीन प्रधानमन्त्री श्री पुष्प कमल दाहालज्यूसमक्ष

माननीय सूचना तथा संचार मन्त्री श्री रेखा शर्माज्यूसमक्ष

सत्धर्म बौध्द सेवा समाजको साधारण सभामा सहभागिता

२०८१ साल चैत्र ३ गते शनिबारका दिन सत्धर्म बौध्द सेवा समाजको आठौं वार्षिक साधारण सभाको निमन्त्रणामा गुठीका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ र उपाध्यक्ष जीवनज्योति बज्राचार्य सहभागिता जनाउनु भएको उक्त सभामा अध्यक्षज्यूबाट कार्यक्रमको सफलताको शुभकामना मन्तव्यसहित धन्यबाद व्यक्त गर्नुभएको थियो।

तानसेन योःमरी महोत्सवमा सहभागिता

तानसेन गुठी काठमाडौंको प्रायोजनमा २०८० पौष ७ गते सम्पन्न भएको मैत्री क्लब तानसेन र तानसेन नगरपालिका वडा नं. ३ को आयोजना गरिएको योःमरी महोत्सवमा मैत्री क्लबका अध्यक्ष श्री मनिता शाक्यज्यूको अध्यक्षता र तानसेन नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री सन्तोष लाल श्रेष्ठज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न भएको उक्त कार्यक्रममा गुठीका पूर्व अध्यक्ष श्री सर्जुमान लिगलज्यू तथा गुठीका सचिव डा. ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठज्यूको सहभागिता रहेको उक्त कार्यक्रममा सचिवज्यूबाट शुभकामना मन्तव्य दिनुभएको थियो।

पाल्पा रेडक्रस सोसाइटीको छलफल कार्यक्रममा सहभागिता

मिति २०८१ जेष्ठ २४ गतेका दिन पाल्पा रेडक्रस सोसाइटीले तानसेनमा ब्लड बैंक स्थापनार्थ गरिएको अनौपचारिक भेटघाट कार्यक्रममा गुठीको तर्फबाट गुठीका अध्यक्ष श्री प्रमी श्रेष्ठ उपस्थित भई जानकारी लिनुभएको थियो।

पाल्पा रेडक्रस सोसाइटीले तानसेनमा ब्लड बैंक स्थापनार्थ गरिएको छलफल कार्यक्रममा गुठीको तर्फबाट गुठीका उपाध्यक्ष जीवनज्योति बज्राचार्य, सचिव डा. ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठ र कोषाध्यक्ष कविकृष्ण अमात्यको सहभागिता रहेको थियो।

श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती जात्रामा सहभागिता

वि.सं. १८७१-१८७२ को नेपाल-अंग्रेज युध्दको पाँच मोर्चा मध्ये एक नुवाकोट-जीतगढीमा तत्कालीन कर्णेल उजीरसिंह थापाको जीत भए पछि खुशियालीमा विजय उत्सवको रूपमा

वि.सं. १८७७ देखि सुरू भएको श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती माताको खटयात्रा दुइ शताब्दीदेखि निरन्तर चलिरहेको छ। यस वर्ष २०८१ भाद्र ११ गते भगवती माताको २०५ औं खटयात्राको अवसरमा राष्ट्र प्रमुख सम्माननीय राष्ट्रपति श्री रामचन्द्र पौडेलज्यूको गरिमामय उपस्थिति रहेको उक्त ऐतिहासिक अवसरमा श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती गुठी व्यवस्थापन समितिका सल्लाहकार समेत रहेको यस गुठीको तर्फबाट अध्यक्ष श्री प्रमी श्रेष्ठको सहभागिता रहेको थियो।

तानसेन खानेपानी उपभोक्ता समितिसंग भेटघाट कार्यक्रम

'जीवनको आधार, स्वच्छ पानी सबैको अधिकार' भन्ने मूल नारालाई साकार बनाउन मिति २०८१ साल साउन २८ गतेका दिन तानसेन खानेपानी उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीज्यूहरू सहभागी भएको कार्यशाला गोष्ठी धुलिखेलमा सम्पन्न भएको थियो । सोही अवसमा एक भेटघाट तथा पाल्पाको खानेपानी सम्बन्धि विषयमा जानकारी गराउने उद्येश्यले काठमाडौंमा रहेका पाल्पालीहरूको समेत सहयोगका लागि आग्रह गर्न र आफ्ना योजनाहरूको बारेमा जानकारी गराउन आयोजना गरिएको उक्त कार्यक्रममा समितिका अध्यक्ष मोहन श्रेष्ठ र पदाधिकारीज्यूहरूको निमन्त्रणामा पाल्पाका सभासदज्यूहरू माननीय ठाकुर गैरे र नारायण आचार्य एवं पूर्व माननिय सोम प्रसाद पाण्डेज्यूको उपस्थितिमा हाल तानसेनमा खानेपानीको समस्या नरहेको र दिर्घकालीन समाधानको विषयमा समितिले काठमाडौंमा आयोजना गरेको महत्वपूर्ण अन्तरक्रिया र छलफल कार्यक्रममा तानसेन गुठी काठमाडौंका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ, पूर्व अध्यक्ष सर्जु मान लिगल लगायत गुठीका कार्य समितिका पदाधिकारीज्यूहरूको सहभागिता थियो ।

'पृथ्वी गणेश अष्टमाया गणेश स्मृति अक्षयकोष', २०८०

प्राज्ञ प्रा. बेटी बज्राचार्य
कोषदाता

यस गुठीका आजीवन सदस्य प्राज्ञ प्रा. बेटी बज्राचार्य पाल्पा तानसेनमा बुबा गणेशमान शाक्य र आमा अष्टमाया शाक्यको पहिलो सन्तानको रुपमा २००७ वैशाख २० गते जन्मिनुभएका उहाँले १०/११ वर्षको उमेरमा राजा महेन्द्रको पश्चिमाञ्चल भ्रमण हुँदा स्वागत नृत्य देखाउने क्रममा राजाबाट 'ठूलो भएपछि के बन्छ्यौ?' भनी सोध्दा बालसुलभ जवाफ थियो- 'नाच्ने सरकार' । २०२७ सालमा बिजु बज्राचार्यसँग विवाह गर्नुभएका उहाँले विवाह अघि नै पतिसँग भद्रकाली मन्दिर गएर विवाहपछि ननाच्ने वाचा गरेतापनि केही समय मात्र बाहिर गएर नाच्न छाड्नु भएका उहाँले नृत्यकै लागि आफ्नो पूरै जीवन समर्पण गर्नुभएको छ।

भारतको बरोडास्थित एम.एस. विश्वविद्यालयबाट कत्थकमा स्नातकोत्तर गर्नुभएका उहाँ अहिले नेपालको लुम्बिनी विश्वविद्यालयबाट चर्या नृत्यमा पिएच.डी. गर्दै हुनुहुन्छ। आफ्नो ज्ञान र सीप विद्यार्थीलाई बाँड्ने अवसरको रूपमा २०३१ सालमा पद्मकन्या क्याम्पसको नृत्य विभागमा जागिर सुरु गरेर ३५ वर्षसम्म उहाँले चर्या नृत्यको ज्ञान बाँड्नुको साथै अनुसन्धानको कार्य गर्नुभयो। हाल अवकाशको जीवन बिताइरहनु भएतापनि उहाँको रगतमै नृत्य बगेको र बाजा बज्यो कि शरीर कम्पन हुने हुँदा उहाँको नृत्यप्रतिको आकर्षण र रहरबारे अनुमान लगाउन सकिन्छ।

अक्षयकोष स्थापना गर्न अध्यक्षलाई रकम हस्तान्तरण गर्नुहुँदै बेटी बज्राचार्य

उहाँले राष्ट्र र समाजमा गरेका योगदान र उहाँको लगनशीलताको उच्च मूल्याङ्कन गरी २०३७ सालमा राष्ट्रिय शिक्षा समितिबाट पुरस्कार र प्रशंसापत्र, २०४६ मा गोरखा दक्षिणबाहु चौथो, २०६१ मा लुम्बिनी संगीतकला तथा साहित्य समाजबाट, २०६५ मा मञ्जुश्री संगीत विद्यालयबाट र २०७० मा कलानिधि इन्दिरा संगीत महाविद्यालयबाट सम्मानपत्र साथै २०७१ मा भद्रकुमारी घले साहित्यिक पुरस्कार लगायत थुप्रै संघसंस्थाबाट सम्मानित हुनुभएको छ।

काठमाडौंलाई कर्मथलो बनाएतापनि आफ्नो जन्मभूमिको माया र सम्मानस्वरूप उहाँले तानसेन र बुटवलभरिका ज्ञानमाला भजन खलहरूमध्ये हरेक वर्ष उत्कृष्ट एक भजन खललाई पुरस्कृत गर्ने उद्देश्यले २०८० सालको गुठीको वार्षिक भेलामा 'पृथ्वी गणेश अष्टमाया गणेश स्मृति अक्षयकोष' स्थापना गर्ने घोषणा सहित रू.१,०१,१०१/- को अक्षयकोषको रकम गुठीका अध्यक्षलाई हस्तान्तरण गर्नुभएको थियो। उक्त अक्षयकोषको रकम सेन्ट्रल फाइनान्स लि. को मुद्दतीखाता नं. F4400102H014 मा जम्मा गरिएको र सो अक्षयकोषबाट प्राप्त हुन आएको व्याज रकमबाट एउटा उत्कृष्ट भजन खलःलाई पुरस्कृत गरिने छ।

'पी.पी. प्रधान एण्ड कम्पनी अक्षयकोष'

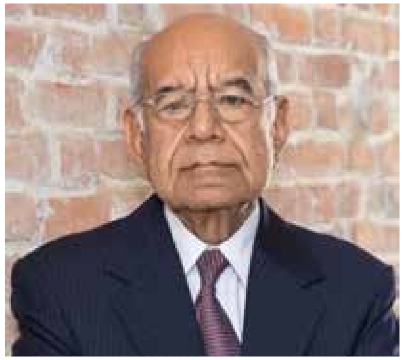

यस गुठीका आजीवन सदस्य श्रध्येय श्री प्रताप प्रसाद प्रधानज्यूको जन्म असन टोल, तानसेन निवासी पिता सेंठ भगवती प्रसाद प्रधान तथा माता नयन माया प्रधानको माहिला सुपुत्रको रूपमा भएका हो। उहाँ उच्च शिक्षा हासिल गर्ने क्रममा काठमाडौंस्थित त्रिचन्द्र कलेजबाट बि.कम.मा उत्कृष्ट विद्यार्थी भइ स्वर्ण पदक प्राप्त गर्नुभएको छ। संयुक्त अधिराज्यबाट ACCA र Chartered Management Accounting (CMA)मा विशेषज्ञता हासिल गर्नुभएका उहाँले नेपाल, युके र तिमोर लेस्टेमा काम गर्नुभएको छ। नेपालमा उहाँले सन् १९७९ मा पी.पी. प्रधान एण्ड कम्पनीको स्थापना गरी हालसम्म निरन्तर प्रोप्राइटर भएर सेवा गरिरहनुभएको छ।

वरिष्ट चार्टर्ड एकाउन्टेन्टको रूपमा उहाँले यु.एन.डि.पी., यु.एन.एफ.पि.ए., यु.एस.ए.आई.डी, विश्व बैंक, एसियाली विकास बैंक, एस.एन.भी, डि.एफ.आइ.डी., नोराड, स्विस जस्ता अन्तर्राष्ट्रिय दाता संस्थाहरूलाई आन्तरिक र वैधानिक लेखापरीक्षण र वित्तीय व्यवस्थापन सेवाहरू प्रदान गर्नुभएको छ। नेपालमा ACCA प्रवर्धन गर्न लगभग २० वर्षसम्म ACCA, बेलायतको स्वैच्छिक प्रतिनिधिको रूपमा सेवा गर्नुभएको छ ।

यस गुठीको सम्पूर्ण हिसाब किताब गरी निरन्तर लेखा परीक्षण गर्दै आउनुभएका उहाँले आफ्नो व्यवसायिक ज्ञान र क्षमतालाई आफ्नो जन्मभूमिसँग जोडिएको यस तानसेन गुठीलाई पनि केहि योगदान गर्न सकोस् भनी उहाँ र उहाँकी श्रीमती शान्ति प्रधान दाता रहने गरी तानसेन गुठी काठमाडौंको दैनिक आय-व्यय वासलात, व्यवस्थापन, रूजु र अवलोकन गर्ने व्यक्तिलाई पारिश्रमिक प्रदान गर्ने उद्देश्यले २०८० सालमा स्थापना गर्नुभएको 'पी.पी. प्रधान एण्ड कम्पनी अक्षयकोष' को रकम रू.२,५०,०००/- सेन्ट्रल फाइनान्स लि. को मुद्दतीखाता नं. F4400102H014 मा जम्मा गरिएको छ।

'माता भगवती पूजा प्रसाद अक्षयकोष' २०८०

यस गुठीका संस्थापक सदस्य स्व. लक्ष्मी नारायण श्रेष्ठका जेठा छोरा तथा यस गुठीका आजीवन सदस्य श्री सरोज नारायण श्रेष्ठबाट २०८० सालको गुठी वार्षिक भेलाको अवसरमा भगवती माता पूजा प्रसाद अक्षयकोष स्थापना गर्ने उद्देश्यले रू.२५,०००/- नगद प्रदान गर्नुभएको उक्त रकम सेन्ट्रल फइनान्स लि.को मुद्दति खाता नं. F4400102H014 मा जम्मा गरिएको र सो अक्षयकोषबाट प्राप्त हुन आएको व्याज रकमबाट भगवती माता पूजा प्रसादको लागि प्रयोग गरिने छ।

'हेमन्तराज-शम्भुमान नवप्रतिभा साहित्य अक्षयकोष', २०८१

यस गुठीका पूर्व अध्यक्ष श्री हेमन्तराज कोलाक्षपति र आजीवन सदस्य डा. शम्भुमान सिंहबाट तानसेनमा अन्तर-विद्यालय स्तरीय साहित्य प्रतियोगितामा सर्वोत्कृष्ट हुने विद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप पुरस्कार प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित रू.२,००,०००/- (अक्षयरूपी दुइ लाख) को उक्त अक्षयकोष स्थापना गरिएको छ।

'माराइस श्रेष्ठ छात्रवृत्ति अक्षयकोष': स्थापना २०८०

पाल्पा तानसेनमा जन्मभै हाल काठमाडौं वडा न. ३ पानीपोखरीमा बसोबास गरिरहनु भएका शशी प्रभा गोङ्गल श्रेष्ठ भीमसेन टोल निवासी स्व. शिवनाथ गोङ्गल तथा यमुना देवी गोङ्गलका सुपुत्री हुनुहुन्छ । वहाँले तानसेन मोहन कन्या हाईस्कुलबाट एस.एल.सी. र त्रिभुवन डिग्री कलेजबाट बि.ए. गरे पश्चात त्रिभुवन विश्वविध्यालयबाट समाजशास्त्रमा स्नातकोत्तर गर्नुभएको हो। हाल उहाँ IWSG, OCCED आदि संस्थाहरूमा आवध्द हुँदै सामाजिक क्रियाकलापमा संलग्न रही अवसरविहीन बालबालिकाहरूको शिक्षामा क्रियाशिल हुनुहुन्छ । उहाँ गुठीको पूर्व कार्यकारी सदस्य तथा 'माटन' को संयोजक पनि हुनुहुन्थ्यो ।

पाल्पा अर्गेलीमा जन्मभई तानसेन टक्सार टोलमा हुर्कनुभएका श्रीमान जगदिश श्रेष्ठले काठमाडौंमा आई. एस्सी. सम्मको पढाई पश्चात तत्कालीन सोवियत संघबाट भूगर्भ विज्ञानमा स्नातकोत्तर गर्नुभयो ।उहाँ नेपाल सरकार खानी तथा भूगर्भ विभागको उपमहानिर्देशक तथा उधोग मन्त्रालयको सहसचिव पदबाट अवकास भए पश्चात, हाल बि.डि.ए. नेपाल नामको प्राविधिक परामर्शदातृ संस्थामा निर्देशकको रूपमा कार्यरत हुनुहुन्छ । विश्व बैंक, एडिबी आदि संस्थामा पनि परामर्शदाता रहिसक्नुभएका उहाँद्वारा लिखित नेपालको विभिन्न क्षेत्रको तथा पूरा नेपालको भौगर्भिक नक्साहरू र भू-विज्ञान सम्बन्धी लेख, रचना, रिपोर्ट आदि प्रकाशित छन् ।

उहाँहरूले आफ्नो नातिनी अमेरिका निवासी माराईस श्रेष्ठ (सजिन श्रेष्ठ तथा जुनी राजभण्डारी श्रेष्ठको सुपुत्री) को नाममा, तानसेनस्थित मोहन कन्या मा.वि.बाट कक्षा १० मा प्राविधिक विषय लिई एस.इ.इ.मा सर्वोकृष्ट नतिजा ल्याउने एक छात्रालाई कक्षा ११ र १२ मा छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले रू. २,००,०००/- (दुई लाख) को 'माराइस श्रेष्ठ छात्रवृत्ति अक्षयकोष' स्थापना गर्नुभएको छ। उक्त रकम सेन्ट्रल फाइनान्स लि. को मुद्दतीखाता नं. F4400102H014 मा जम्मा गरिएको छ।

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

यस गुठीका आजीवन सदस्य **डा. उपेन्द्र मान सिंह**ज्यूलाई SAARC Regional Veternity Association (SRVC) बाट यस क्षेत्रमा लामो समयसम्म गर्नुभएको उहाँको उल्लेखनीय योगदानको उच्च कदर गरी **'Regional Veternity Day 2024'** को अवसरमा प्रशंसापत्र प्रदान गरिएकोमा गुठी परिवार अत्यन्त हर्षित तथा गौरवान्वित भएको छ। यस सुखद घडीमा गुठीको तर्फबाट सगौरव हार्दिक बधाई-ज्ञापन गर्दै यहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछ।

यस गुठीका पूर्व अध्यक्ष गृहमान सिंहका जेष्ठ सुपुत्र **मेजर डा. युजल मान सिंह**लाई ८ नोभेम्बर २०२३ मा काठमाडौंमा आयोजित **१४औं सार्क अन्तर्राष्ट्रिय मनोचिकित्सक सम्मेलन**को अवसरमा **Prof. Dr. R.B. Kuwar Gold Medal for Best Paper** बाट सम्मान गरिएकोमा गुठी परिवार अत्यन्त हर्षित तथा गौरवान्वित भएको छ। यस सुखद घडीमा गुठीको तर्फबाट सगौरव हार्दिक बधाई-ज्ञापन गर्दै यहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछ।

यस गुठीका सचिव सह-प्राध्यापक **डा. ई. सुरेन्द्र श्रेष्ठ**ज्यूले नेपाल खुला विश्वविद्यालयको स्वास्थ्य विज्ञान तथा प्रविधि संकायको गरिमामय डीन पदमा नियुक्त हुनु भएकोमा गुठी परिवार अत्यन्त हर्षित तथा गौरवान्वित भएको छ। यस सुखद घडीमा गुठीको तर्फबाट सगौरव हार्दिक बधाईज्ञापन गर्दै यहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामनासहित कार्यकालको पूर्ण सफलताको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछ।

यस गुठीका आजीवन सदस्य उपेन्द्र मान कर्माचार्यकी श्रीमती **डा. उषा जोशी**ज्यूले त्रिभुवन विश्वविद्यालय विज्ञान तथा प्रविधि संकायबाट **'Affecting Factors of Global Solar Radiation and its Estimation over Nepal'** विषयमा पिएच.डी. डिग्री हासिल गर्नुभएकोमा यहाँलाई गुठीको तर्फबाट सगौरव हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछ।

यस गुठीका आजीवन सदस्य राजेन्द्र मान कर्माचार्यकी छोरी **डा. ई. ममता कर्माचार्य**ज्यूले दक्षिण कोरियाको Unist University बाट **'Chemical Engineering'** विषयमा विद्यावारिधि (पीएच. डी.) डिग्री हासिल गर्नुभएकोमा यहाँलाई गुठीको तर्फबाट सगौरव हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछ।

यस गुठीका आजीवन सदस्य श्री भुवन श्रेष्ठकी छोरी **डा. अनुकृति श्रेष्ठ**ज्यूले University of Virginia, America बाट 'Chemical Engineering' विषयमा विद्यावारिधि (पीएच.डी.) डिग्री हासिल गर्नुभएकोमा यहाँलाई गुठीको तर्फबाट सगौरव हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछ।

प्रमी श्रेष्ठ

अध्यक्ष तथा तानसेन गुठी परिवार

तानसेनभाय्

प्रा.डा. ओमकारेश्वर श्रेष्ठ

मूति

थ्व च्वसुया उद्देश्य नेपालभाषाया भेदया खँ उलेत कुतःयाय्गु खः । नेपालभाषा चीन-सँय्भाय्खलः, सँय्बर्मा कचादुने मध्यहिमाली लिउकचाया नेवाः कवःया भाय्खः । थ्व कवलय्दोलखा, पहरी व नेवाः लिउकवः दु । नेपालभाषाया न्याकवः दुने २८गू लिकचाभाय्दु । तानसेनभाय्पश्चिमनेपाःयाप्रमुख नेवाःभाय् खः । तानसेन नेवाःभाय्ल्हाइपिं सन्२०२३या जनगणानाकथं ४४३९म्ह दुातानसेनभाय्या मू मथूगुलिं नेवाःत खय्भाग्रिखे धेचुलाःवनाच्वंगु दु । थुकिं तानसेनभाय्हनावनाच्वंगु दु, थ्व जातीय पहिचानया अवसानरिखे वंगु दसि खः । थन तानसेनया मखन, सिलखान, भीमसेनटोल, नारायणटोलयात केन्द्रनालाः थुकिया अभिलेखीकरण जूगु दु । नेपाःया दथुं न्ह्यानाच्वंगु त्रिशूली गण्डकीनिसे प्यूठानतकया केन्द्रीय भाय्तानसेन जुयाच्वंगु खनेदु ।

मूखँग्वः– नेपालभाषा, तानसेनभाय्, नेवाः।

१. म्हसीका

नेपालभाषा चीन-सँय्भाय्खलः दुनेया भाय्खः ।थुकी सँय्बर्मा कचादुने हिमाली कवःया मध्यहिमाली लिउकवः नेवाः पुचः भाय्खः । थ्व पुचलय्दोलखा, पहरी व नेवाः चिचिपुचः दु। नेपालभाषा न्यापुचःया न्यापुचः खनेदु(जोशी, २०६०, पौ. ग)। थ्व न्यापुचःया नं लिउपुचः खनेदु। थुकी दुने २८गू भाय्दु (श्रेष्ठ, ११४४।२०८०।२०२४, पौ. १७-१९)। तानसेनभाय्पश्चिम नेपाःया प्रमुख नेवाःभाय् खः। तानसेन नेवाःभाय्ल्हाइपिं सन्२०२३ या जनगणानाकथं ४४३९म्ह दु। तानसेनया नेवाःतसें नेवाःभाय्ल्हाय्गु त्वःतावं वयाच्वंगु दु। थुपिं खय्भाग्रिखे धेचुलाःवनाच्वंगु दु। थुकिया कारण थःगु भाषिक पहिचान मथूगुलिं हे खः धाय्गु आधार यक्व खनेदु। थुकिं तानसेनभाय्हनावनाच्वंगु दु, थ्व जातीय पहिचानया अवसानरिखे वंगु दसि खः। तानसेनया नेवाः भाय्या अभिलेखिकरण आः हे जुइ मालेधुंकल । मखुसाथ्व हे दशकय्थुकिया अवशान जुइगु यक्व संभावना दु । तानसेनया मखन, टकसार, भीमसेनटोल, व नारायणटोल केन्द्र नालाः थुकिया अभिलेखीकरण जूगु दु। नेपाःया दथुं न्ह्यानाच्वंगु त्रिशूली गण्डकीनिसे प्यूठानतकया केन्द्रीय भाय्तानसेन जुयाच्वंगु खनेदु (श्रेष्ठ, ने.सं. ११२१ (सन् २००१), पौ. १०)।

२. भाषिक भेद

नेपालभाषायाथ्य्ंमथ्यं २८ गू भाषिका भेद खनेदु।थ्व भाय्यायेँ-*यल, खोप, दोलखा, पही व चिलं*यानाःन्यागू भेद खनेदु(Shakya, 1992), (जोशी, २०६०, पौ. क-ज)। *येँ-यल, खोप, दोलखा,* र *चिलं* भौगोलिक भेद खःसा*पही* सामजिक भेद खः। समाजभाषावैज्ञानिक सर्भेक्षणया ज्वलय्थ्व अध्येतां सन्२००५ निसे २०१७ तक्क क्षेत्रगत रूपं लुइकूगु भेदयात दुथ्याकागु दु। च्वय्न्हेथनागु न्यागू भेदयात मूलतः *येँ-यल, खोप, दोलखा* व *पही*यानाः पेथिकय्ब्वथलागु दु।*येँ-यल*भाय्नेपाःगाःयायेँवयल देया लिसें पूर्वी, दक्षिणी व पश्चिमी ग्रामीण भेक (आःया ११ गू नगरपालिका) यातकःघाइ । लिसें तराइया जिल्लाय्नं थकिया क्वातुक स्वापु खनेदु ।थुलिमध्येखोप अन्तर्गत दकले आपाः

*- भाषा विज्ञानका ज्ञाता **श्री ओमकारेश्वर श्रेष्ठ** त्रिभुवन विश्व विद्यालय, नेपाल भाषा केन्द्रीय विभागका प्राध्यापक हुनुहुन्छ ।*

उपभेद खनेदु। *खोप*, *थिमि - बोदे - नकदेश*, *नाला - साङ्गा - भौँत,धौख्यः - खम्पु - चौकोट*, *पन्ति - खोपासी*याना न्याथीदु। *पहीदुनेगमाल, पही, गोपाली व बलामि*पेथी लिकचा(Shrestha, 2010, p. 1)।दोलखायाद्*वालखाए*, तौथली, दुति व लिस्ती याना पेकचा दु। पहीया थःगु लिकचा नं तौखेल, शिखरपा, बोसन्, खोपासी, वजामुने-थोकरपा न्याथी दु। चित्लाङयालिकचा*बलामि, गमाल*,व*गोपाली*यानाःस्वथी सामाजिक लिकचा खनेदत। बलामिया चित्लाङ बाहेक*टेकानपुर* (थानकोट),*सितापाइला*, *रानीवन* (बालाजु), *कागतीगाउँ* (ओखरपौवा) लिकचा दु। गमालया*चिलं* (चित्लाङ) व*संगू* (प्याङगाउँ) याना निकचा दु। गोपालीया *तिष्टुङ, चिलंव*थ*क्वाः*(थानकोट) स्वकचा दु। मुक्कं नेपालभाषाया २८ थीकचा, लिकचालुयावःगु दु। थ्व तालिकाय्*पहीया दकले*आपाःकचा लिकचाखनेदु। थुमित तालिकाय्थुकथं न्हेब्वय्छिं (*तालिका १*)–

चित्लाङ उपत्यकाय्*गमाल, बलामि*वपोडेयास्वापु क्वातु(Joshi, 2012, p. 117)। चित्लाङ उपत्यका व अमेथाय्या बलामिया स्थानीय कचामचा खनेदय्धुंकल। चित्लाङ व ओखरपौवाय् वर्णव्यवस्था नापं पनाःवय्धुंकल(श्रेष्ठ, ने. सं. ११३७)। बलामि न्हूगु हे भाषा जुइतेंगु खनेदत। पहरीया भेद शब्दया तगिमय्खनेदत। पहरीया अभियन्तातसे नेपालभाषां बिस्कं तयाः जनजातिया भाषा तथा जातियाधलखय्बिस्कं हे दर्ता याकेधुंकल। नेपालभाषाया स्थानीयभाषाभेदया वृहत्तर अध्ययन याकेमाःगु खनेदु। थुलि जूसां नं थःथःपिनिदथुइ थःथःगु हे भासं खँल्हाबल्हा यानाचवंगु दनि। यैँ-यलयापिलिसे थःभासं खँ ल्हाःगु उलि खनेमदु। थुमिसंयैँ–*यल*या भाय्थू, अले खँ नं ल्हाः। थुकथं थुपिं बहुभाषी खः। थ्व बहुभाषिकता यैँ-यलयापिसं लेंके मफु।

तालिका १; नेपालभाषायाकचालिकचा

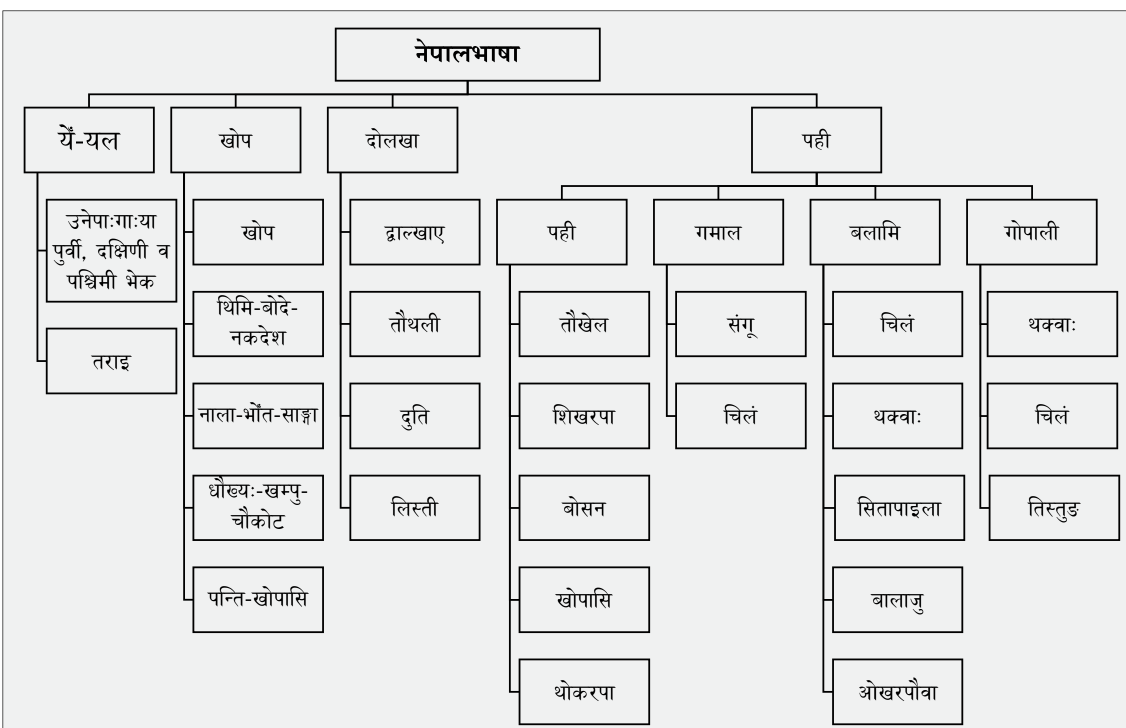

(स्रोत-क्षेत्रकार्य२००५-२०१७)

तानसेन नगरय्नेपाःगाःयास्वनिगः(येँ, यलव ख्वप)या किचःखनेदु।थनस्वंगुलिं शहरयामनूतसेंथःथःगु भाषां खँ ल्हाइ, अले थवंथवय्थु नं थूभाषा संरक्षणया थ्व बांलाःगु दसू तानसेनय्दनि, थ्वयात च्वछाय्माः।

झट्ट स्वय्बले नेपालभाषाया थीथी भाय्थुइकेत नेपाःगाःया उत्तरपूर्वी भेकय्*ख्वपभाय्*वमेथाय्*यलभाय्या* प्रभाव खनेदु। न्हापाया सगरमाथा अञ्चलनिसे पश्चिमयादक्वथासय्ख्वपभाय्या प्रभावखनेदुसा बाँकी जिल्लाय् यलभाय्या प्रभाव खनेदु।

३. तानसेनभाय्या उत्पत्ति

तानसेन पाल्पा जिल्लाया सदरमुकाम खः। थौ तानसेनयात हे पाल्पा धाइ। खास पाल्पा धाएबले थौंया भैरवस्थान, हार्थोकयात नालातःगु दु। पाल्पा मूलतः मगःजातिया बाहुल्य दुगु थाय्जूगुलिं थ्वयात मगरात धाइ। थ्व मगरातय्ऐ नेवाःजातिया आगमन गथे जुल थ्व खँ मालेत थप अध्ययन जुइ हे मानि। नेपाःगालय्पृथ्वीनारायण शाहं त्याकेधुंकालि ख्वपया जुजु रणजीतमल्लयात काशीवास छवय्गु क्वजित। जुजुलिसे जुजुया भारदार, लिसे यक्व हे मनूत नंलिनावन। ख्वपं हयाः येँय वसन्तपुरय्चाहीकल। जुजुयात येँनं थक्वाः

तालिका २

तगिं	धातु	अर्थ	दँ	थःभुत	कतःभुत
स्व$_{१}$	न	eat (खानु)	न -ए	-आ	न-ल् -अ
स्व$_{२}$	खु	steal(चोर्नु)	खु -ए	-आ	खु-ल् -अ
व्य$_{१}$	व	go (जानु)	वन्	आ	वन् -अ
व्य$_{२}$	सि	rinse (धुनु)	सिल	-आ	सिल् -अ

काल

थःभूत	कतःभुत	थःअभूत	कतःभुत
जिं जा नया	वं जा नल	जिं जा नया	वं जा नल
जिं सफू खुया	वं सफू खुल	जि सफू खुया	वं सफू खुल
जि काठमाडौ वना	जिमि ब्वा भक्तपुर वन	जि काठमाडौ वना	जिमि ब्वा भक्तपुर वन
जिं थल सिला	जिमि बहिनिं थल सिल	जिं थल सिला	जिमि बहिनिं थल सिल

पक्ष

थः स्वस्थि	थःस्वभाव/स्थितवोधक	कतःस्वस्थि	कतःस्वभाव/स्थितवोधक
न -इयाँ	जिं जा नइयाँखः।	न -एन	वं जा नएन।
खु -इयाँ	जिं सफू खुइयाँ खः।	खु -एन	वं सफू खुइन / खुएन।
वन् -इयाँ	जि काठमाडौ वनियाँखः।	वन् -एन	जिमि ब्वा भक्तपुर वनेन।
सिल् -इयाँ	जिं थल सिलियाँ खः।	सिल् -एन	जिमि बहिनिं थल सिलेन।

भाव

कतः स्वभाव/स्थितिवोधक	आज्ञार्थक
न -०	जा न।
खु -०	सफू खु।
वन् हुँ (प्रतिस्थापन्न)	तानसेन हुँ।
सिल् -इ	थल सिलि।

जुयाः चन्दागिरी यन। अनं लितहया सितापाइला भिंढुङा जुनाः बन्दीपुर, रिसिङ, पाल्पा, प्यूठान, ठोरी यंकल। अनं लिहां वयाः पाल्पा रामपुर जुयालि कालिगण्डकी सिथसिथं सुस्ता थेंकालि काशी वंगु खनेदु। थथे वंबले गनगन बासं च्वन अनअन मनूत त्वफिउगु खनेदु। व हे मनूत मध्ये पाल्पाय् मनूत ख्वपं वःपि च्वःगु खनेदु। थ्वयां लिपा खडग समशेरयात पाल्पाय्पितिन। उबले नं मनूत नेपागालं पाल्पाय्वल। उकी येँयलयापिनं यक्व वःगु खनेदु। थथे थीथी नेपागालं वःपि मनूत मुनाः तानसेन शहर जूगु खनेदु। लिपा पाल्पा गौंडा अन्तर्गत वागलुङ, पोखरा, प्यूठान, सल्यान तयाबिल(वैद्य व मानन्धर, वि. सं. २०५३, पौ. २१६)। थनया भाषा थुपिं मनूत मुनाः हे वःगुलिं तानसेन नेवाःभाषाय्नेपाःगाःया किचः लाःगु खनेदु।

४. तानसेनभाय्या क्रिया

थाय्विशेषया भाषाय्दकले पाइगु हे क्रिया खः। थन क्रिया रूपायनया छकूचा खँ न्हेथने। येँयलया नेवाःक्रियारूपायन व तानसेनभाय्या क्रिया रूपायन छक लना स्वय्। नेपालभाषाया क्रियामूलया ल्याखं क्रिया रूपावलीया खँ ल्हाय्माली। धातुया तगिंकथं स्वरान्त [Vowel ending (स्व$_1$, स्व$_2$)], व्यञ्जनान्त [Consonant ending(व्य$_1$, व्य$_2$)] यानाः निथी दु। उकी स्वरान्त निथी व व्यञ्जनान्त निथी यानाः पेथिकय्ब्वथलाताःगु दु (श्रेष्ठ, ने.सं. ११२१ (सन् २००१), पौ. ६४)। थुलि पेंगू वर्गया क्रिया येँ-यल व तानसेनया काल रूपायनया लितँसा छगू हे खनेदु। तानसेनभाय्या धातुलिसे दक्वक्रियां थः स्वभाव / स्थितिवोधक पक्षय्–*इयाँ* लितँसा काइ सा कतः स्वभाव/ स्थितिवोधकपक्षं–*एन* लितँसा काइ। तानेसेनभासं व्य$_1$या आज्ञार्थक भावय्लितँसा –इ काइ। येँ-यलभासं –उ काइ। थुकियात तालिकाय्न्हेब्वय् (*तालिका २*)।

५. लिच्वः

थ्व दसुयात बःकया तानसेनया नेवाःभाय्या क्रियाया काल, पक्ष व भावया थुकिया लिच्वः पिथनेबले क्रियाया कालरूपायनय्येँ-यलया लितँसालिसे छुं हे मपाः। पक्षय्येँ-यलय्थः कतः स्वभावस्थितिवोधक या लितँसा धातुयात तहाकःयाइ। तानसेनभाय्या दक्वक्रियां थः स्वभाव / स्थितिवोधक पक्षय्–*इयाँ* लितँसा काइ सा कतः स्वभाव / स्थितिवोधकपक्षं –*एन* लितँसा काइ। तानेसेनभासं व्य$_1$या आज्ञार्थक भावय्लितँसा –इ काइ। येँ-यलभाय्या इकारान्त व उकारान्त धातुं –उ लितँसा काइ, मेथासय्शुन्यरूप (०) जुइ। तानसेन (पाल्पा) भाय्या किचः पश्चिम लागाया बन्दीपुर, पाल्पा गौंडा अन्तर्गत वागलुङ, पोखरा, प्यूठान, सल्यानया नेवा;भाय्या अध?ययन याःसाजक पश्चिमाञ्चल नेवाभाय्या समग्र चरित्र पिदनी।

लिधंसा

Joshi, S. K. (2012). *A Report of Sociolinguistic Survey of Newar Language* [Sociolinguistic Survey].

Shakya, Daya R. (1992). *Nominal and verbal Morphology in Six Dialects of Newari* [MA Thesis]. University of Oregon, USA.

Shrestha, O. (2010). *A Grammar of Pahari* [Ph. D. Dissertation in Linguistics, Unpublished]. Tribhuvan University.

जोशी, सुन्दरकृष्ण. (२०६०). *नेपालभाषा व्याकरण*. नेपाल राजकीय प्रज्ञाप्रतिष्ठान.

वैद्य, तुलसीराम, &मानन्धर, त्रिरत्न. (वि. सं. २०५३). *आधुनिक नेपालको प्रशासनिक इतिहास (सन १७६८-*

१९५१). नेपाल एशियाली अनुसन्धान केन्द्र.

श्रेष्ठ, ओमकारेश्वर. (ने. सं. ११३७). चित्लाङ नेवा भाएया वर्ण.

श्रेष्ठ, ओमकारेश्वर. (ने.सं. ११२१ (सन् २००१)). *तानसेन नेवाःभाषिकाय्रूपायन पद्धति*. नेपालमण्डल घःचाःधुकू.

श्रेष्ठ, ओमकारेश्वर. (११४४।२०८०।२०२४). *लुँभुका परम्परागत टोल (महालक्ष्मी नगरपालिका वडानं ८ को*

ऐतिहासिक-भाषावैज्ञानिक तथा सांस्कृतिक अध्ययन) (प्रथम). महालक्ष्मी नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय ८.

संस्मरण

म, तानसेन र गठे मङ्गल

वनमाली निराकार

म जन्मेको ठाऊँ पाल्पा, तानसेन नगरपालिका १ ध्रुवघाट हो। यो ठाऊँ तानसेनको शितलपाटी देखि पूर्व करीब डेढ किलोमिटरको दूरीमा पर्दछ। पहिले बर्तुङ गाऊँ पञ्चायत अन्तर्गत पर्दथ्यो। २०३२ सालतिर तानसेन नगर पञ्चायतमा गाभिएको हो। हाम्रो गाऊँ, हाम्रो बसाइ तानसेनको बजार क्षेत्र भन्दा बाहिर भए पनि अन्य कर्म व्यवसाय गतिविधिले तानसेन भन्दा बाहिरको कहिल्यै भइएन। मेरो शिक्षा दिक्षा सबै तानसेनमै भएको हो। कक्षा एक देखि उच्च तहसम्मको शिक्षा मैले तानसेन मै प्राप्त गरेको हूँ। त्यतिबेला तानसेनमा नेवार समुदायको बाहुल्यता थियो, त्यसैले मेरा साथीहरु पनि धेरै नेवारहरु नै थिए। त्यसैले नेवार जातिका चाड पर्वहरुसँग परिचित हुने अवसर पनि मिल्यो। अचेल उमेरका कारणले हो वा अन्य कुनै कारणले हो बाल्यकालका अनेकन घटनाहरु ताजा भएर आउन थालेका छन् सम्झदा पनि रमाइलो लाग्दछ। काठमाडौ भन्दा बाहिर नेवारहरुको ठूलो बस्ती बसेको शहर हो तानसेन। तानसेनमा पनि काठमाडौमा जस्तै वर्षभर अनेकन जात्रा चाडपर्व मनाइने गरिन्थ्यो र म ती जात्रा चाडपर्व तथा त्यससँग जोडिएर आउने भोज भतेरसँग प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष साथीहरुका माध्यमले स्वतः जोडिन्थेँ।

मलाई अत्यधिक मनपर्ने र अचेल सम्झनामा आईरहने पर्व हो गठे मङ्गल। सजिलो र बोलीचालीको भाषामा गठे मङ्गल भनिएता पनि घन्टाकर्ण तथा यो गथांमुगः हो। यो पर्व श्रावण कृष्णपक्ष चतुर्दशीका दिन मनाइन्छ। यसको तैयारी प्रौढ, वयस्क तथा युवकहरुले गर्दछन् र बालबालिका किशोर र युवकहरु मिलेर मनाउँदछन् भरपूर आनन्द लिने गर्दछन्। यो पर्वमा अघिल्लो दिनै तैयार गरेको तिते पातीको हरियो डाँठलाई डोरीले बाँधेर मान्छेको भयानक रुपमा तैयार गरिन्छ। कालो हाँडी घोप्ट्याएर टाउको बनाइन्छ। नाङ्लो(सुपो)मा राक्षसको भयानक अनुहारको चित्र बनाएर वा बनिबनाउ राक्षसको मुकुन्डो लगाइन्छ। कानमा घन्टी झुन्ड्याइन्छ। शरीर नाङ्गै पारिएको छ भन्नलाई लौका, घिरौला आदिको लिङ्ग बनाइन्छ। र बजारको मुख्य मुख्य चोकमा राखिन्छ। बिहानैदेखि डोरी टाँगेर आउने जाने मानिसहरुबाट पैसा उठाउने गरिन्छ। दिनभर टोलका मानिसहरु जम्मा भएर हाहाहुहु गर्दै पैसा उठाउँदे गर्दछन र साँझ परेपछि त्यो राक्षसको प्रतिमूर्तिलाई लठ्ठीले पिट्दै घिसार्दै शहर भन्दा बाहिर खोल्साखाल्सीमा लगेर विसर्जन गर्ने गरिन्छ। शुरु शुरुमा गठे मङ्गलका दिन बिहानैदेखि तानसेनका चोक चोकमा बाटो छेक्ने काम हुन्थ्यो। त्यति बेला हामी जस्ता साना केटाकेटीसँग पैसा हुदैनथ्यो। शुरुमा चारकक्षा सम्म पढ्दा त्यति साथी बनी नसकेकाले स्कुल जाँदा पनि पैसा तिर्नु पर्थ्यो। यदि पैसा भएन भने बटुवाहरुलाई चोकमा ठड्याइएको डरलाग्दो आकृतिमा लिङ्गको रुपमा झुन्ड्याइएको लौका, घिरौला लाई ढोगाइन्थ्यो। त्यसको शिकार म धेरै पल्ट भएको छु। बटुवालाई ढोगाइरहँदा त्यहाँ जम्मा भएकाहरुले गठेमङ्गलको नाति आयो भन्दै थपडी बजाएर ईल्ली बिल्ली पारिन्थ्यो। त्यो बेला रमाइलो वातावरणको सिर्जना हुन्थ्यो। म पाँच कक्षा पुगे पछि तानसेन बजारका थुप्रै नेवार साथी बने र म पनि आयोजक पक्ष मै सामेल हुन लागेँ। त्यो दिन विद्यालय पनि हाजिर गरेर छुट्टी हुने गर्थ्यो। त्यति बेला धेरै पानी परिरह्यो भने र यस्तै साना चाडपर्वहरुमा विद्यालयमा हाजिर गरेर छुट्टी हुने परम्परा थियो। गठेमङ्गलसँग अर्को प्रसङ्ग औंठी लगाउनेसँग पनि छ। त्यो दिन फलामको या पञ्चरत्ने औंठी गठेमङ्गलका दिन चोकमा राखिएको त्यही आकृतिमा छुवाएर लगायो भने औंलामा उचेरा जाँदैन र भूतप्रेतको डर पनि हूँदैन भन्ने किंवदन्ती भएकाले पनि त्यसप्रति आकर्षित हुन्थ्यौं। अर्को कुरा हामी केटाकेटीले ठूला बडाले सुनको चाँदीको औंठी लगाएको त देखेका हुन्थ्यौं तर लगाउने कल्पना पनि गर्न सकिदैन थियो। हाम्रो गाऊँबाट तानसेन आउने बाटोमा विश्वकर्माहरुले औंठी बनाएर बेच्दथे। फलामको औंठीलाई पाँच पैसा र पञ्चरत्ने औंठीलाई बीस पैसा पर्थ्यो। बीस पैसा तिर्ने हैसियत हाम्रो हुदैनथ्यो त्यसैले फलाम कै औंठी मै चित्त बुभाउनु पर्थ्यो। दिनभर बाटो छेकेर उठेको पैसामा भागमा परेको पाँच दश पैसाले चकलेट (पिपलमेन्ट) किनेर खाँदा कम्ती

*- नेपाली साहित्यका वरिष्ठ साहित्यकार **श्री वनमाली निराकार** पाल्पा साहित्य समाजका संस्थापक अध्यक्ष हुनुहुन्छ।*

मजा हुदैनथ्यो। मुख्य गरेर तानसेनका मेहलधारा, नारायणस्थान चोक, भीमसेन टोलको भीमसेन मन्दिर अगाडि, शितलपाटी र टक्सारमा राखिने गठे मङ्गल हेर्न लायकको हुन्थ्यो। हामी केटाकेटीलाई त्यसबेला रमाइलो, स्कुलमा छुट्टी र खानपानसँग मात्र सम्बन्ध हुन्थ्यो,यसको सास्कृतिक सामाजिक आर्थिक र धार्मिक महत्व के छ भन्ने तर्फ ध्यान जादैनथ्यो। अचेल फुर्ससदको समयमा जोडिन आउने बाल्यकालका घटनाहरुलाई हेर्ने बुझ्ने र सम्झने अर्कै दृष्टि हुनथाल्यो। मैले धेरै पछि बुझेँ कि यो पर्व सर्व साधारण जनता अन्याय अत्याचार र आर्थिक शोषणका विरुद्ध जागेको दिनको सम्झनाको लागि मनाइदो रहेछ। भय त्रासबाट मुक्ति पाएको दिन रहेछ। यो पर्व कहिले देखि शुरु भयो समय यकिन भएको छैन तैपनि यस्ता पर्व, चाड र जात्राका पछाडि निश्चय पनि कुनै न कुनै घटना अवश्य हुन्छ नै। यस पर्वका पछाडि पनि एउटा कथा रहेछ, परापूर्व कालमा एउटा अत्यन्त क्रूर राक्षस थियो, त्यसले आम नागरिकलाई अत्यन्त दुःख दिन्थ्यो, अनावश्यक कर उठाउँथ्यो, यहाँसम्म कि बाटोमा हिड्ने मानिससँग पनि पैसा असुली गथ्र्यो। राम्रो कुरा सुन्न चाहदैनथ्यो त्यसैले उसले कानमा घन्ट झुन्ड्याएको थियो ता कि अरुको कुरा पनि नसुनियोस् र असल राम्रा कुरा पनि नसुनियोस। कानमा घन्ट झुन्ड्याइएकाले त्यस राक्षसलाई घन्टाकर्ण भनिन थालियो। दिनानुदिन उसको अन्याय अत्याचार यति बढ्यो सर्वसाधारण मनिसलाई घरबाट बाहिर निस्कन पनि कठिनाई हुन थाल्यो। जस्तो सुकै अन्याय अत्याचार भएपनि एकदिन त अन्त्य हुनै पर्छ र अवश्य हुन्छ। अन्तमा जनता जागे र घन्टाकर्णलाई पनि बाँधेर चोकमा ठड्याउन सफल भए। बिहानै देखि विशालकाय राक्षसलाई बलियो डोरीले बाँधेर दिनभर घामपानीमा उभ्याएर मानिसहरुले दुष्ट राक्षसलाई सजाय दिए र उत्सव मनाए। साँझ परेपछि तिनै डोरीले तानेर लतार्दै पिट्दै शहर परिक्रमा गराउन थाले। दिनभरिको भोको रहेको राक्षस जनताको पिटाई र लतारेको सहन नसकेर मऱ्यो। र त्यसको लाशलाई अपवित्र ठानिने गन्दा नाला तथा खोल्सामा फ्याँकियो वा जलाइयो र जनताले घन्टाकर्णको अन्यायबाट मुक्ति पाए। त्यो दिन श्रावण कृष्ण पक्षको चतुर्दशीको दिन परेको थियो। त्यस पछि हरेक साल श्रावण कृष्ण चतुर्दशीका दिन अन्याय अत्याचार र आसुरी प्रवृत्तिलाई विजय गरेको सम्झना स्वरुप उत्सवका रुपमा घन्टाकर्ण गठे मङ्गल पर्व मनाइने गर्दै आइएको देखिन्छ। अहिले पनि घन्टाकर्ण राक्षसको रुपमा काठमाडौतिर नर्कट र छवालीबाट तथा उपत्यका बाहिर पाल्पातिर र अन्य स्थानमा पनि पाती परालबाट डरलाग्दो मानव आकृति बनाएर दिनभर शहरका मुख्य मुख्य चोकमा राखिन्छ र साँझ त्यही आकृतिलाई घिसार्दै ठटाउँदै खोल्साखाल्सी तिर लगेर जलाइन्छ या फ्याकिन्छ। त्यो दिन नेवार समुदायमा आआफ्नो घरलाई भूतप्रेत तथा दुष्टात्माहरुबाट बचाउन सरसफाइ, पूजा आजा गर्ने र विभिन्न सामग्री जुटाएर दोबाटोमा ग्रह फाल्ने प्रचलन पनि छ।

समय परिस्थितिले चाडपर्व मनाउने तौरतरिकामा पहिलेको भन्दा फरक हुदै गएको तथ्य मान्नै पर्दछ ता पनि अन्तर्य भने यथावत नै रहेको छ। कतिपय स्थानमा यो प्रचलन हराउँदै गएको छ। तानसेनमा हामी केटाकेटी छँदाको रौनक घट्दै गएको परम्परालाई टक्सार टोलका बासिन्दाहरुले जोगाई आएकोमा केही वर्ष यता तानसेनमा संस्कृतिको संरक्षण गर्न स्थापित द्यौराली सांस्कृतिक प्रतिष्ठानले घन्टाकर्ण गठेमङ्गलका दिन चोक चोकमा राख्ने मानव आकृतिको राक्षस बनाउने प्रतियोगिता नै गर्न थाले पछि अचेल अलि रौनक बढ्न थालेको छ। कुनै पनि जात्रा चाडपर्व विना कारण विना उद्देश्य मनाइएको हुँदैन। यसका पछाडि समाज र मानवको विकास, कल्याण र भलाइ लुकेको हुन्छ भन्ने मलाई लाग्दछ। हरेक कालखण्डमा घन्टाकर्ण जस्ता अन्यायी अत्याचारी दुराचारी व्यक्ति अवश्य हुन्छन् र समय आएपछि घन्टाकर्णको जस्तै अन्त अवश्यम्भावी छ। यसको उदाहरण पुराण इतिहास साक्षी छ। आजको नेपालमा पनि राक्षसी प्रवृति भएका अन्यायी,अत्याचारी, दूराचारी र स्वेच्छाचारी नेताहरु देखा पर्न थालेका छन्। जनताका राम्रा कुरा सुन्न चाहिरहेका छैनन्। अन्याय अत्याचार र भ्रष्टाचार बढ्दै गइरहेको छ। जनता पीडित हुँदै गइरहेका छन् यस्तै अवस्था बढ्दै गयो भने जनताले यी नेतालाई पनि घन्टाकर्णलाई जस्तै बनाउने कुरामा शंका छैन। यो पर्वबाट हामीले सिक्नु पर्ने कुरा यही हो। प्रत्येक मानिसले आफ्नो मनबाट राक्षसी प्रवृत्ति हटाउनु श्रेयस्कर हुन्छ।

यो सानो लेखमा बाल्यकालमा धेरै रमाएको पर्वलाई सम्झदै लेख्दै गर्दा बाल्यकाल मै पुगेको अनुभूत गर्न पुगेँ। मलाई के लाग्छ भने चाड पर्व जात्रा मनाउने मात्र नभएर मनाउनुका कारण, उद्देश्य, यसका सकारात्मक पक्षको खोजी गरी जीवनमा आत्मसात गराउनु पर्दछ र यसमा देखिएका नकारात्मक पक्षलाई फिजुल खर्चलाई हटाउँदै लैजानु आवश्यक देखिन्छ। अहिले लाई यत्ति। आफ्ना विचार राख्ने अवसर दिनुहुने तानसेन गुठीलाई र चिनारी परिवारलाई धन्यवाद छ।

कथा कुथुङ्ग्री घर, प्रवेश पथ, सिद्धार्थनगर ८ रुपन्देही

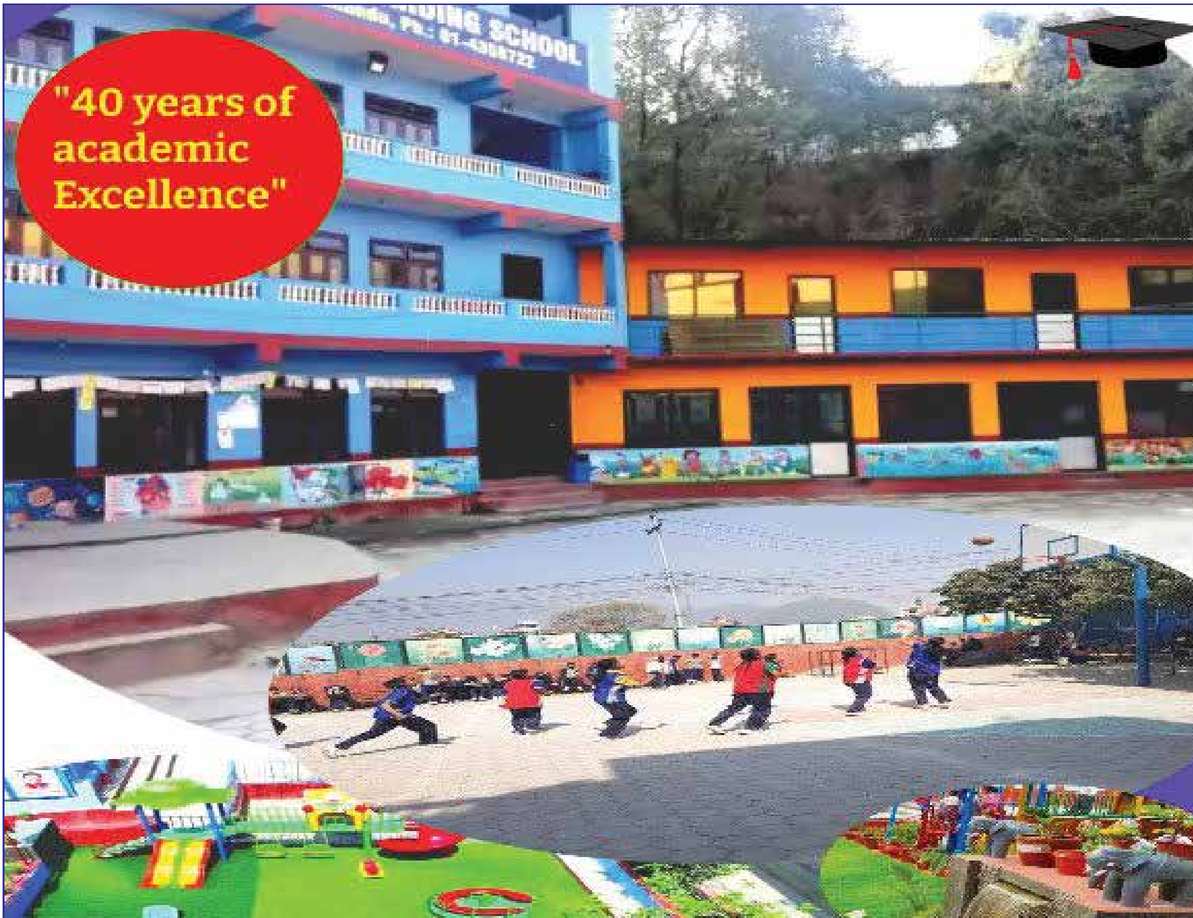

A Full - Fledged English Medium school

- Activities based Teaching/ learning
- Extra classes for lack behind students
- Hostel / Day Boarders
- Tour and Excursion
- DG school programme
- Regular Teachers/ parents interaction

AMRIT SECONDARY BOARDING SCHOOL
(SCHOOL/+2)

www.amritschool.com, Facebook: facebook.com/amrithighschool
Phone: 014353825 / 014358722, Email: amritboardingschool @ gmail.com
Mhepi, Balaju, Kathmandu, Nepal

Made with PosterMyWall.com

2023
ADMISSION
OPEN
SINCE 2000
Offered Programs
BIT
MIT
BCA
BE Computer
BBA
For More Details :
9851114636 / 9851247988
College of IT & Engineering (CITE)
Affiliated To Purbanchal University
www.cit.edu.np
info@cit.edu.np
Subidhanagar, Tinkune, Kathmandu

kathmandu automobiles center
Nepal's most trusted used car dealership
Multi-Point Inspection of all our cars
Finance facility available
Quick and Easy Exchange Facility
KATHMANDU AUTOMOBILES CENTER
BUY
SELL
EXCHANGE
FINANCE
INSURANCE
01-4420555/955, 9851170119
www.kathmanduautomobiles.com.np
Gahanapokhari, Tangal

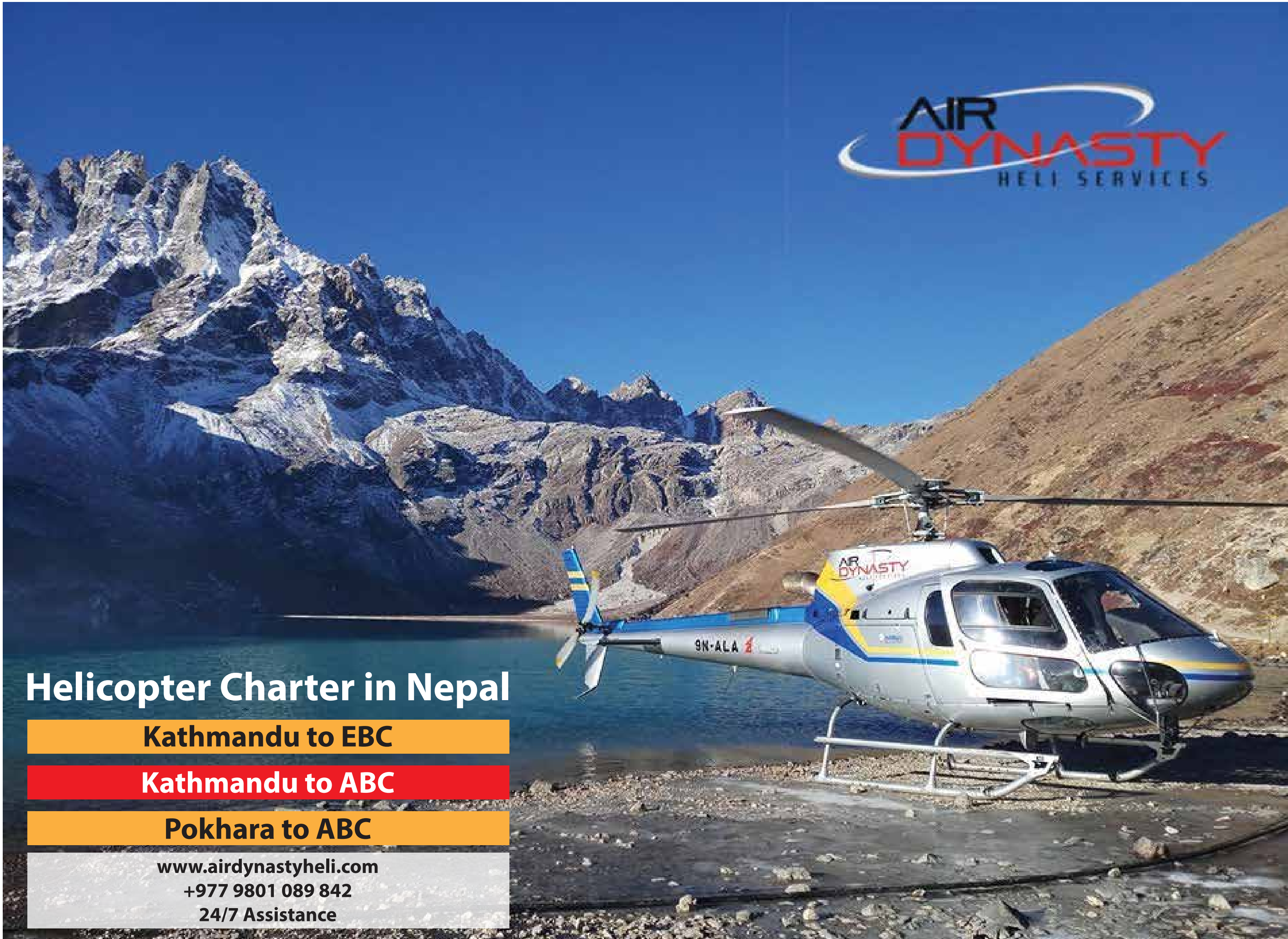
AIR DYNASTY
HELI SERVICES
9N-ALA
Helicopter Charter in Nepal
Kathmandu to EBC
Kathmandu to ABC
Pokhara to ABC
www.airdynastyheli.com
+977 9801 089 842
24/7 Assistance

AADIM
NATIONAL COLLEGE
आदिम नेशनल कलेज
www. aadimcollege.edu.np
AADIM
COLLEGE OF MANAGEMENT & IT
Excellence in Education and Innovation
INTERNSHIP PLACEMENT
JOB PLACEMENT
APPLY NOW
BACHELORS PROGRAM
BSC(CSIT)
BCA
BBA
BSW
BA PSYCHOLOGY
MBA
For more information
Chabahil, Chuchepati, Kathmandu
info@aadimcollege.edu.np
01-4580609, 01-4580610

SIDDHI PLASTIC INDUSTRIES PVT. LTD.
Siddhi
भरोसा तपाईंको,जिम्मेवारी हाम्रो!
Siddhi GOLD
Siddhi HEAVY
Siddhi COLOR
Tanks
Petro Chemical Partner
sabic
HALDIA PETROCHEMICALS LTD
PROPEL
Siddhi
Tel. : 9857072875, 9857025875
Email : plasticindustriesnepal@gmail.com
Siddhi
SIDDHI PLASTIC INDUSTRIES PVT. LTD.
Butwal-18, Motipur, Nepal

ओस्टियो आर्थराइटिस (Osteoarthritis) एक जानकारी

डा. सुविन व्यञ्जनकार

१. आस्टियो आर्थराइटिस (Osteoarthritis) भनेको के हो ?

ओस्टियो आर्थराइटिस एउटा अवस्था हो, जुन तपाईको जोर्नीहरूलाई असर गर्दछ। धेरैजसो घुँडाको जोर्नीमा हुन्छ। यस्तो अवस्था भएमा जोर्नीमा भएका कुरकुरे हड्डी विस्तारै पातलो हुँदै जान्छ र वरिपरिका मांसपेशीहरू, त्यसका नसाहरू कडा र कमजोर हुँदै जान्छन्। यही कुरकुरे हड्डी पातलो हुनेलाई नै जनमानसमा हड्डी खिइने भनेर बुझिन्छ। यो रोग आजको एक प्रमुख समस्या हो। नेपालमा घुँडा खिइएका मानिसहरूको बारैमा कुनै ठोस तथ्याङ्क नभए पनि विश्वभरिका १०% मानिसहरू यो समस्याबाट ग्रसित छन्।

२. ओस्टियो आर्थराइटिस (Osteoarthritis) के–के कारणले हुन्छ?

क. बढी उमेर भएकाहरू: उमेर सँग–सँगै हाम्रो कपाल फुले जस्तै, छाला चाउरी परे जस्तै, जोर्नीमा भएका कुरकुरे हड्डी विस्तारै पातलो हुँदै जान्छ। त्यसैले कम उमेरका मानिसहरूमा यो रोग लाग्ने सम्भावना न्यून रहन्छ।

ख. धेरै वजन भएकाहरू: हाम्रो शरीरको सबै भार घुँडामा पर्ने गर्दछ। त्यसैले जति धेरै वजन भयो त्यति नै चाँडो घुँडाको कुरकुरे हड्डी बिग्रिने सम्भावना हुन्छ।

ग. जोर्नीमा चोट लाग्नाले: जोर्नीमा चोट लागेर हड्डी भाँचियो भने पनि कुरकरे हड्डी चाँडै बिग्रिने सम्भावना हुन्छ।

घ. जोर्नीमा कुनै कारणले संक्रमण हुनाले पनि यो रोग चाँडो हुन सक्छ।

ङ. हाडजोर्नीको बाथ रोग: रगत सम्बन्धी रोग (जस्तैः हिमोफिलिया)को कारणले पनि चाँडै कुरकुरे हड्डी बिग्रिने सम्भावना हुन्छ।

३. ओस्टियो आर्थराइटिसका लक्षणहरू के–के हुन् ?

माथि उल्लेखित विभिन्न कारणले गर्दा घुँडाको हड्डी खिइने समस्या आउन सक्छ। बिरामीमा रोगको लक्षण, डाँक्टरको जाँच र एक्स–रे अनुसार घुँडा खिइने अवस्थालाई विभिन्न ग्रेडिङ्ग गर्न सकिन्छ। एक्स–रे अनुसार यो रोगलाई चार वटा ग्रैडिङ्ग गरिएको छ।

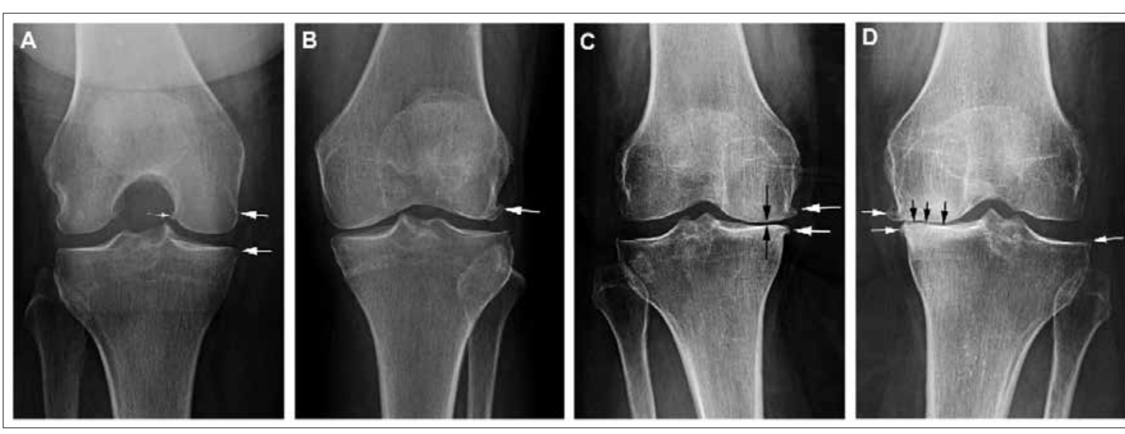

*- **डा. सुविन व्यञ्जनकार** स्टार हस्पिटलमा Senior Consultant Orthopedic Surgeon हुनुहुन्छ।*

यसका प्रमुख लक्षणहरू यस प्रकार छनः

- जोर्नी सुनिने, दुख्ने र चलाउन गाह्रो हुने
- बिहानपख जोर्नीहरू धेरै दुख्ने वा कडा हुने
- अरु जोर्नीभन्दा दुखेको जोर्नी अलि ठूलो देखिने
- जोर्नी चलाउँदा आवाज निस्कने
- घुँडा बाङ्गो देखिने

४. जोर्नी खिइने प्रकारहरू (X-Ray अनुसार)

A. X-Ray मा केही नराम्रो नदेखिने तर घुँडा दुखिरहने

B. सानो–सानो हड्डी पलाएको
जोर्नीको खाली ठाउँ कम नभएको

C. सानो हड्डी अलि धेरै पलाएको
जोर्नीको खाली ठाउँ पनि कम भएको

D. सानो हड्डीहरू धेरै पलाएको
जोर्नीको खाली ठाउँ निक्कै कम भएको
लगभग दुईवटा हड्डीहरू जोडिएको

५ उपचार विधिः

यो रोग भएका विरामीको संख्या धेरै भएतापनि हालसम्म बिरामीहरूले उचित परामर्श र उपचार पाउन सकेका छैनन् । समाजमा यस रोगको बारेमा विभिन्न गलत धारणाहरू रहेको पनि पाइएको छ । उचित परामर्शको अभावमा बिरामीहरू धेरै डाक्टरहरू धाउने र विभिन्न किसिमका उपचार लिने क्रम पनि बढी रहेको छ । यस्तै घुँडाको हड्डी खिइने बित्तिकै शल्यक्रिया गर्नुपर्ने हो कि भन्ने डर पनि मानिसहरूमा रहेको छ । कुनै पनि उपचार विधि सही या गलत भन्नु भन्दा पनि यस रोगको उचित उपचार के हो? र शल्यक्रिया बाहेक, अरू उपचारका विकल्पहरूको (इन्जेक्सन)बारेमा यहाँ चर्चा गरिएको छ ।

- वजन कम गर्ने
- रहनसहनमा परिवर्तन गर्नेः उकालो ओरालोमा कम हिँड्ने, टुक्रुक्क परेर भुँइमा नबस्ने
- सन्तुलित र स्वस्थ खाना खानेः सन्तुलित खाना (Carbohydrate कम भएको) खाने, हरियो सागसब्जी धेरै खाने
- दुखाइ र सुन्निने कम गर्ने औषधि केही समयको लागि प्रयोग गर्ने (जस्तैः सिटामोल)
- हिड्नको लागि लौरोको प्रयोग गर्नेः नदुखेको घुँडाको तर्फको हातमा लौरोले टेकेर हिंड्ने
- सिकाएको अनुसार व्यायाम (Exercises) गर्नेः घुँडाको हड्डी खिइएको कारणले, वरिपरिको मांसपेशीहरू, त्यसका नसाहरू कडा र कमजोर हुँदै जान्छन् । नियमित व्यायाम गर्नाले मांसपेशी बलियो हुन्छ र दुखाइ कम हुन्छ । यो प्रक्रिया हरेक दिन ४–५ पटक नियमित रूपमा गर्नुपर्छ। व्यायामले दुखाइ बढेमा, केही दिन व्यायाम रोकेर, फेरि गर्नुपर्छ ।

६. इन्जेक्सन थेरापीहरूका प्रकार र प्रयोगः

क. Steroid इन्जेक्सन कहिले र कुन बिरामीले लगाउनेः

- घुँडा दुखाइको कारणले दैनिक क्रियाकलापहरू जस्तै सिंढी चढ्ने, लुगा लगाउने, नुहाउने वा खाना पकाउने गर्न गाह्रो भएमा Steroid इन्जेक्सन लगाउने ।
- पाइला टेक्न नै गाह्रो भएमा लगाउने।
- X-Ray अनुसार C र D प्रकार

ख. Platelet Rich Plasma (PRP) इन्जेक्सन कहिले र कुन बिरामीले लगाउनेः

प्लेटिलेटयुक्त प्लाज्मा (PRP) इन्जेक्सनको एक प्रकारको उपचार विधि हो। प्लाज्मा रगतको एउटा भाग हो । सामान्य रगतमा भन्दा PRPमा प्लेटिलेटको मात्रा धेरै हुन्छ । यसले जोर्नी खिइएको र मांशपेशीको नसाको (Tendinitis) समस्याको समाधान गर्दछ । यस उपचार विधिमा आफ्नै शरीरको रगतबाट प्लाज्मा छुट्याइन्छ र दुखाइ भएको ठाउँमा इन्जेक्सनको माध्यमबाट दिइन्छ ।

PRP इन्जेक्सनको लागि शरीरबाट १५ एम.एल. रगत निकालिन्छ । यो रगतलाई सेन्ट्रिफ्यूज मेशिनमा ५ मिनेटको लागि राखिन्छ । यो एक किसिमको मेशिन हो जसले रगतबाट प्लाज्मा छुट्याउन मद्दत गर्दछ । यही PRP इन्जेक्सनको माध्यमबाट जोर्नीमा लगाइन्छ ।

प्लेटिलेट हाम्रो शरीरमा सेतो र रातो रक्तकोषहरूको साथसाथै रगत बनाउँदछ । यसमा प्रशस्त मात्रामा प्रोटिनहरू र वृध्दिकारकहरू (Growth Factor) पनि हुन्छन् जसको

कारणले नयाँ कुरकुरे हड्डी बन्नमा मद्दत गर्दछ र दुखाइ कम हुन्छ । अहिले यो विधि जोर्नी प्रत्यारोपण अपरेशनको विकल्प वा ढिला गराउनेको रूपमा धेरैजसो विकसित देशका अस्पतालहरूमा प्रयोग भइराखेको छ।

- प्रारम्भिक ओस्टियो आर्थराइटिसको लागि PRP इन्जेक्सन अत्यधिक राम्रो हुन्छ ।
- X-Ray अनुसार A र B प्रकार

ग. Ozone इन्जेक्सन कहिले र कुन बिरामीले लगाउने:

- घुँडाको दुखाइ अत्याधिक भएमा
- घुँडा दुखाइको कारणले दैनिक क्रियाकलापहरू जस्तै सिंढी चढ्न, लुगा लगाउन, नुहाउन वा खाना पकाउन गाह्रो भएमा
- औषधिको प्रयोगले, तौल घटाउने वा अरु इन्जेक्सन लगाएर पनि दुखाइ कम नभएमा
- अपरेसन गर्नै नमिल्ने अथवा गर्न नचाहनेहरूले
- X-Ray अनुसार C र D प्रकार

(Ozoneले घुँडा सुन्निएको, कडा भएका नसाहरू (ligament, capsule) खुकुलो बनाउने र इन्फ्लामेसन कम गराई दुखाइ कम गर्दछ ।)

ङ. Hyaluronic acid इन्जेक्सन कहिले र कुन बिरामीले लगाउने:

- Hyaluronic acid इन्जेक्सन अरु इन्जेक्जन (Steroid/Ozone)सँग सहायकको रूपमा पनि प्रयोग हुन्छ ।
- अपरेसन गर्नै नमिल्ने अथवा गर्न नचाहनेहरुले
- X-Ray अनुसार C र D प्रकार

(थप जानकारीको लागि सम्बन्धित विषेशज्ञ डाक्टर सँग सम्पर्क गर्न सक्नुहुन्छ ।)

तानसेन

तीर्थ श्रेष्ठ

अलिकता मनका उकालीहरू उक्लेर
अलिकता मनका ओरालीहरू ओर्लेर
तिमीलाई मायाले स्पर्श गर्न
यस पटक म यहाँसम्म आइपुगेको छु
कतै बाँधिइसकेको मनलाई पनि फुक्का छोडेर
सल्लाका निर्दोष हांगाहरू भाँचेर
उकाली उक्लँदा
अलिकता मन पनि भाँच्चियो
मनै त रहेछ
सायद त्यसैले नचाही नचाही
पुन:यतै अल्मलिने
सपना साँचियो
तिमी सम्झ/ नसम्झ जे गर
तर तानसेन
एक फाँको मुस्कानले नै सहि
तिमी मलाई माया गर
सपनाको शहरमा
बैंस हराएको मान्छे म
त्यतैकतै
सल्लाका सुसाइहरूमा
स्विकार मेरा मनका सुसाइहरू
तिमी सम्झ/ नसम्झ जे गर
तर तानसेन
एक फाँको मुस्कानले नै सहि
तिमी मलाई माया गर ।

__श्री तीर्थ श्रेष्ठ__ नेपाली साहित्यका ख्याति प्राप्त कवि हुनुहनछ ।

रिडीमा पहिलो दिन

प्रतीक ढकाल

जीवनमा पहिलो पटक दर्शन गर्न पाइएका भगवान् ऋषिकेशको श्यामवर्णी शिलाका अगाडि उभिएर मैले श्रद्धासाथ शिर निहुराएँ। मैले पश्चिमतिर फर्केर मूर्तिलाई हेर्दै प्रणाम गरेँ भने भगवान्को निख्खर कालो शिलाले चाहिँ पूर्वतिर फर्किएर मलाई आशीर्वाद दिएजस्तो लागिरह्यो। ठूलो रहर थियो मनमा- कुनै दिन यो रुरुक्षेत्र पुग्ने र आफ्नो कठोर तपस्याका बलले भगवान् विष्णुलाई समेत यहीँ रहन वचनबद्ध बनाउने मृग–आमाले हुर्काएकी रुरुकन्याको दर्शन गर्दै भगवान् ऋषिकेशको शरणागत हुने।

आहा, पाल्पाली राजा मणिमुकुन्द सेनद्वारा पुनस्थापित यो पौराणिक सम्पदाको दर्शन गर्ने रहर बल्ल आज पूरा भएको छ र म पनि दङ्ग परेको छु।

वराह पुराणमा समेत महत्वबारे चर्चा गरिएको यो धामको धेरैबेर लगाएर दर्शन र वरिपरिका दृश्यहरूको अवलोकन गरिसकेपछि हामी मन्दिर परिसरबाट बाहिर निस्किँदा वि.सं. २०४० को चैत्र महिनाको तेस्रो साताको चर्को घाम आफ्नो पूरै शक्तिका साथ हाम्रा पसिना निकाल्न उद्यत देखिँदैछ। म असिनपसिन भएर पनि लगातार हिँडिरहेको नै छु।घाम त साँझतिर मात्र शीतल होला, अनि पर्खेर भयो त?आखिर घामसँग त कसको के लाग्छ र? खप्नै परेको छ, र सम्झौता गरेरै हिँडिरहेको छु।

मन्दिर परिसरबाट बाहिर निस्केपछि हामी सिँढी ओर्लेर तल बगरमा आयौँ। माघेसङ्क्रान्तिमा मेला लागेका वेला हालिएका टहरा/झुप्राहरू दुईतिर फैलिएका देखिए र बीचबाट चाहिँ मोटर कुद्ने बाटोको आकृति देखियो। पानी थोरै भएको ठाउँबाट मोटर र ट्र्याक्टरले रिडीखोलो तरेर रिडीबजार निस्किने प्रबन्ध मिलाइएको रहेछ। यही वेलारामबहादुरको भनाइ सुनियो- "बाटोको हालत जस्तोसुकै गएगुज्रेको भए पनि गुल्मी जिल्लाको प्रमुख प्रवेशद्वार यही नै हो।"

बजारमा पुगेपछि सर्वप्रथम चुकाउनी त खानै पर्‍यो।उसिनेको आलुमा दही हालेर बनाइने यो अचार अचेल मलाई पनि मन पर्न थालेको छ। एउटा पसलमा गइयो र थपीथपी खाइयो। कृष्णले भने- "यो हुँगेलीको पसल हो। चुकाउनीका लागि प्रख्यात छ। यो घरको छोरो किशोर भट्टराई एकदमै असल मान्छे छन्। अहिले त तानसेनतिरै होलान्। पछि परिचय भेटेका वेला गर्नुपर्छ।"

चुकाउनीले पेट भरेपछि लखरलखर बजार पनि घुमियो- एक चक्कर। बाटो फाट्ने सानो ठाउँमा आएपछि कृष्णले भने- "तपाईंले भागीरथी श्रेष्ठको नाम सुनेको छ?"

मैले भनेँ-"मान्छे त देखेकोछैन तर नाम भने सुनेको छु। पत्रपत्रिकामा छापिएका उहाँका केही कथाहरू पढेको पनि छु।"

अनि कृष्णले नै थपेर भने- "भागीरथी दिदीको माइतीघर यही हो। उनी यही घरकी हुलाकी मुखियाकी छोरी हुन्। यो हुलाक बसेको घर उनकै माइतीघर हो।"

*- प्रसिद्ध पर्वतीय नियात्राकार **श्री ढकाल** नेपाल सरकारका पूर्वसहसचिव तथा डा. एपीजे अब्दुल कलाम अन्तर्राष्ट्रिय पुरस्कार -२०२३ बाट सम्मानित स्रष्टा हुनुहुन्छ।*

मैले त्यो घरलाई फर्कीफर्की हेरेँ। त्यो घर पनि मलाई भागीरथी दिदीका कथामा जस्तै प्लट मिलेको र सुन्दर लाग्यो।

बजार परिक्रमापछि हामी फेरि कालीगण्डकीकै बगरमा आइपुग्यौँ।छेउमै एउटा चिता जल्दैथियो। चितामा कुनै एक अपरिचित मान्छेको शरीर खरानीमा रूपान्तरित हुँदै थियो। त्यो मानिस जो भए पनि जल्दो चितातिर फर्केर मैले हात जोडेँ र उनको आत्मालाई चिर शान्ति मिलोस् भनेर भगवान्सित प्रार्थना गरेँ। त्यो चिताभन्दा केही माथि गएर कृष्ण, रामबहादुर र मैले पनि कालीगण्डकीको पवित्र जलले पञ्चस्नान ग¥यौँ।कालीगण्डकीमा स्नान गरेर ऋषिकेश भगवानको दर्शन गरे चार धाम गएको पुण्य प्राप्त हुन्छ भनेर लेखेको छ वराह पुराणमा। नेपालको काँशी पनि भनिन्छ यो क्षेत्रलाई। तर हाम्रो दर्शन गराइ भने उल्टो भएको छ आज।पहिले दर्शन र पछि प्रक्षालन हुन पुगेको छ।

रिडीबजार र बगरको पहिलो भ्रमण यत्तिकैमा टुङ्ग्याएर हामी फेरि मन्दिर परिसरमा नै फर्कियौँ। बाटोमुनिकास–साना टहरामा बसेका रुरुक्षेत्रमै मर्न चाहने कल्पवासी भक्तिनी आमाहरू, त्यहीँ कान्लामा उम्रिएका सिस्नाका मरन्च्याँसे झ्याङहरू, फालिएका फोहोरहरू, अनाथजस्ता देखिने गाईका बाच्छा–बाच्छीहरू, मन्दिरको आडैबाट गएको ‘कुसेनी’गाउँतिर जाने बाटो सबैलाई हेर्दै पुनःमन्दिरकै परिसरमा भित्रियौँ। बीचमा रहेको भगवान् ऋषिकेशको मन्दिर, त्यसलाई बीचमा पार्ने गरी वरिपरि बनेका अन्य संरचनाहरू सबै देख्दा यो भव्य मन्दिरको भविष्य पनि राम्रो छ जस्तो लाग्यो। सरकार र अन्य सरोकारवालाले अलि बढी ध्यान दिएर यसको महिमाको प्रचार–प्रसार गर्न सके यो तीर्थ चाडै नै यस क्षेत्रको लोकप्रिय गन्तव्य बन्न सक्छ जस्तो पनि लाग्यो।

“अबत फर्कने कि ?”

कृष्णको प्रस्ताव मलाई पनि मन प¥यो। घाम पनि चर्को र हेर्ने कुरो पनि सकिएपछि रिडीको तप्त बगरमा बसेर गर्मी खाइरहनुको कुनै अर्थ थिएन। कच्ची भए पनि बाटो त मोटर–बाटो नै हो, हामीले पनि त्यसैको छातीमा टेक्दै फिर्ती पाइला चाल्न थाल्यौँ।

सुनौला टुटीबाट निरन्तर पिउनेपानी झारिरहेका जोरधारा भएको पहेँलीपौवा आयो। यही धाराको माथितिर पर्ने भिरालो पाखामा रहेको सत्येश्वर महादेवको मन्दिर आयो।कृष्णले चोर औँलाले देखाउँदै भने-“जनरल भीमसेन थापाले आफ्नी आमा सत्यदेवीका नाममा बनाएको सत्येश्वर महादेवको मन्दिर हो यो।”अघि यतातिर आउँदा पनि कृष्णले मलाई अर्गलीको देउरालीबजारभन्दा केही माथि रहेको जुद्ध शमशेरको दरबार देखाएका थिए। अहिलेको माध्यमिक विद्यालय त्यही दरबारको भवनमा चलिरहेको छ भनेर पनि प्रत्यक्ष रूपमै देखाएका थिए। रानीमहल पनि यही जिल्लामा छ। पाल्पाको सदरमुकाम तानसेनमा त झन् ठूलो दरबार नै छ। भनेपछि राणाकालमा पनि उच्च सम्मान पाएकै जिल्लामध्येको एक हो रहेछ पाल्पा भन्ने थाहा पाएर मलाई पनि आफ्नो सुब्बासरहको स्थायी जागिरको यो पहिलो पोस्टिङप्रति गर्व नै लाग्यो।

हिँड्न थालेको २० मिनेट जति व्यतीत भएपछि हामी आँपको बगैँचा भएको ‘कुडापानी’ भन्ने ठाउँमा आइपुग्यौँ।

“अब यहाँबाट यो घुमाउरो मोटरबाटोलाई छोड्ने र मान्छे मात्र हिँड्ने छोटो बाटो घर जाने, हुन्न र ?”

मेरो त भनाइ नै के हुन्थ्यो र ? हिजो मात्र त प्रख्यात ‘और्व’ ऋषिको हिँडडुल गर्ने गल्ली (अर्गली) मा पहिलो वास बस्न आइपुगेको मान्छे म। कृष्णले नै सोधे र मेरो जवाफको प्रतीक्षा नै नगरी सुरुकै एउटा चिया–पसलको पिँढीमा बसालेहामीलाई। घरका मूली हुनुपर्छ, लोग्नेमान्छे चाहिँ बिरामी रहेछन्- घरकै एउटा कुनामा बसेर लगातार खोक्दै हाम्रा कुरा सुन्दै थिए। पसलकी साहुनीले मीठो बोलीवचनसहित हामीलाई चिया–खाजा खुवाउनुभयो। कृष्णले तिनै साहुनीलाई मेरो परिचय दिँदै भने-“उहाँको घर झापा, नाम प्रतीक ढकाल, अब अर्गलीकै कृषि सेवा केन्द्रका नयाँ जेटी साहेब। बसाइ पनि उही हो- हामीसँगै, ठूलापीपल, कुलामुनि हरि मास्टरको भाइको घरमा। यसभन्दापहिलेका जे.टी. सा’बहरू जहाँ बस्थे, त्यहीँ!”

यत्तिकैमा भर्खरै जुँगाको रेखी मात्र बस्न थालेका एक नवयुवकले हाम्रा छेउमा आएर भने- “म जीवन केसी, यही घरको छोरा। नयाँजेटी दाजुलाई हाम्रो गाउँ अर्गलीमा हार्दिक स्वागत छ।”

एकैछिन् बोलेर हामी बाटो लाग्यौँ र माथि डाँडामा रहेको पुजेरीगाउँको फेदीको बाटो हुँदै ठूलापीपल आइपुग्यौँ। दिन अभैm बाँकी नै छ, साँझ पर्न त अझै धेरै नै बाँकी छ। त्यसैले बाँकी समय बिताउन म पनि कृष्णकै ऋषिकेशव कपडा उद्योगको तानमा ढाका कपडा बुनेको हेरेर समय कटाउँदै छु।ढाकाका तान एकनासले चलिरहेकै छन्- ट्याकट्याक ! खिर्लिक् !! ट्याकट्याक !!!

•

सपनाजस्तै लागिरहेको छ- म कसरी यो ठाउँमा आइपुगेँ हँ ? ओहो, मेरो पुख्र्यौली थलो त पाँचथरको अमरपुर पो हो त जहाँ अभैm पनि त्यही खायलमा हाम्रो पुरानो घर उभिएकै छ। त्यही ठेगाना पनि कहाँ थियो र २०१८ साल बैशाख १ गतेभन्दा अघि त !त्यस वेला त त्यो ठाउँलाई याङरूप दोरुम्बा र 'थुम' ताप्लेजुङ भन्नुपथ्र्यो। अनि जन्मेको चाहिँ भुटानको दागापेला जिल्लाको गोशीगाउँको दमाईडाँडा भन्ने ठाउँमा। तर पनि हुर्केको चाहिँ झापामा। मास्टरी गरेको पनि झापामै। अराष्ट्रिय तत्व (अत) ठहरिएको पनि झापामै। अनि मास्टरीबाट बर्खास्त गरिएको पनि झापामै। तर अहिले जागिर खान भने आइपुगेको छु, सुल्टो र उल्टो जताबाट पढे पनिएउटै उच्चारण हुने नेपालको एक मात्र जिल्ला- पाल्पामा।

अनि एकपटक मेरो स्मृतिमै सररर घुम्यो मेरै जागिरको- यो यात्रा।

झापाको मास्टरीबाट बर्खास्त भएपछि म गृहत्याग गरेर सिधै पोखरा आएँ। म घरबाट भागेपछि त्यस्तो ठाउँमा जान चाहन्थेँ जहाँ मलाई चिन्नेहरूले नदेखून् र देख्नेहरूले चिन्दै नचिनून्। त्यसैले गाउँभरिका मान्छेहरू छाप्छाप्ती भेटिने काठमाडौँ शहर मेरो रोजाइमा पर्दै परेन। म सिधै पोखरा आइपुगेँ जहाँ मलाई चिन्ने मान्छे भेटिने सम्भावना ज्यादै कम हुन्थ्यो। हिँड्ने वेलामा कृष्ण धरावासीले आफ्नो साथी शङ्कर सुवेदीलाई लेखिदिएको चिट्ठी साथमा छँदैथियो। त्यही चिट्ठीले मलाई शङ्करजीसम्म पु¥याइहाल्यो। शङ्करजीको कोठामा यस्तै १५/२० दिन उहाँसँगै बसेपछि मैले पोखरामै रहेको खानेपानी समितिको कार्यालयमा मासिक ज्यालादारीको 'खरिदार' सरहको जागिर पाएँ। त्यहाँ तीन हप्ता जति जागिर खाएपछि त्यही बीचमा कृषि कार्यालयमै 'जेटिए' पदको १ सिट जागिर खुल्यो। अन्तर्वार्ता दिएपछि म छानिएँ र कास्की जिल्लाकै रूपाकोट, कास्कीकोट, सराङकोट र भदौरे तामागी चारगाउँ पञ्चायतमा अलैँची लाग्न सक्ने सम्भावित क्षेत्रको सर्भेक्षण गर्ने कार्यका लागि खटाइएँ। यो सर्भेक्षणमा जानुभन्दा पहिले नै एक सिट 'जेटी' पदको पनि विज्ञापन खुलेको थियो पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय कृषि निर्देशनालयमा र मैले त्यसमा पनि अन्तर्वार्ता दिएर मात्र खटाएको काममा गएको थिएँ। काम सकेर फर्किँदा त त्यसमा पनि मेरै पो नाम निस्केको रहेछ। सुब्बा सरहको जागिर पाइसकेपछि खरिदारको जागिर खाइरहने कुरो पनि भएन। दर्खास्त हालेका ३६ जनालाई अन्तर्वार्तामा उछिनेर १ सिटमा नाम निकालेपछि क्षेत्रीय कृषि निर्देशनालय पोखराले मलाई पाल्पा जिल्लामा रिक्त रहेको दरबन्दीमा काम गर्न जाने गरी खटायो। म पनि नियुक्तिपत्र बोकेर पाल्पा आएँ।

जिन्दगीमा पहिलोपल्ट पाल्पा आइपुगेको थिएँ। बसपार्कभन्दा अलि तल भिरालोमा रहेको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा पुगेँ। देवराज भट्ट हुनुहुँदोरहेछ ड्याडो (DADO) अर्थात् त्यहाँको हाकिम । पत्र बुझाएँ र थप निर्देशनको प्रतीक्षा गरेर बसिरहेँ।

देवराज सर अलि कडा मिजासको भएजस्तो लाग्यो। सुरुमै भन्नुभयो-"कृषि विषयमा प्रमाणपत्र तह पास गर्दैमा जेटी भइदैन। जेटीर जेटिए भनेका किसानका साथी हुन्। ती सधैँ किसानकै खेतबारीमा भेटिनुपर्छ। उनीहरूको समस्यालाई आफ्नै समस्या ठानेर समाधान गरिदिनुपर्छ। भागेर अन्यत्र गइरहन पाइँदैन। तपाई लोकसेवा पास गरेर आएको मान्छेको योग्यतामाथि मेरो कुनै प्रश्न छैन, तर काम चित्तबुझ्दो भएन भने वा फिल्डमा भेटिनुभएन भने म जत्तिको खराब हाकिम कोही पाउनुहुने छैन। पाल्पाका कृषकहरू तपाईं जेटी/ जेटिएभन्दा धेरै जान्ने छन्। त्यसमा पनि 'मदनपोखरा' र 'अर्गली' का किसानहरू त झनै माथि रहेका छन्। तिनीहरूले त तपाईहंरूजस्ता प्राविधिकलाई पनि कृषिको पाठ पढाएर पठाइदिन्छन्। मैले तपाईंलाई 'अर्गली' पठाउने विचार गरेको छु। गएर काम गर्न त सक्नुहुन्छनि ?"

"हुन्छ सर। मलाई जता पठाए पनि हुन्छ। म त त्यसै पनि घर छोडेर यति टाढा आइसकेको छु। अब मलाई के टाढा, के नजिक ?"

मुखले भन्न त भनेँ तर मनमनै खूबै डराएको थिएँ म। त्यसको प्रस्ट कारण के थियो भने २०३७ को जेठमा कृषिशिक्षामा प्रमाणपत्र तह पास गरेर आएदेखि यता एकदिन पनि मैले यो विषयतिर फर्केर हेरेकै थिएन।सिफारिस गरिएका सबै बालीका जात र नाम, तिनको वानस्पतिक नाम, तिनमा लाग्ने रोगका नाम, कीराका नाम, प्रयोग गर्नुपर्ने औषधिका नाम सबै सबै नै मैले बिर्सिसकेको थिएँ। लगातार सात वर्षसम्म स्कुलका सात कक्षासम्मका नानीहरूलाई नेपाली, अङ्ग्रेजी र विज्ञान पढाउन यी कुनै पनि कुरा आवश्यक नै पर्दैनथे।मलाई ओरिजा सेटिभा (धान), पास्पालम् स्क्रोबिकुलाटम् (कोदो), ट्रिटिकमआस्टिबम् (गहुँ), ग्लाइसिन म्याक्स (भटमास), ब्रासिका ओलेरेसिया (काउली), सोलानम् टुबेरोसम् (आलु) जस्ता नामहरूको कहिल्यै कुनै कामै पर्दैनथ्यो। त्यसैले म यी

सबै कुरामा 'आलु'नै भइसकेको थिएँ। मेरो विषयगत पढाइ त पूरै 'ढुस' भइसकेको थियो।

फिल्डमा खटाएको पत्र बुझ्न कार्यालयमैबस्दै जाँदा मैले के पनि थाहा पाएँ भने भोलि यस कार्यालयको स्टाफ मिटिङ हुनेवाला छ। स्टाफ मिटिङका लागि जिल्लाभरि खटाइएका जेटी र जेटिएहरू सबै सदरमुकाम आउनेवाला छन्। सबै सहकर्मी साथीहरूसँग परिचित हुन मेरालागि यो एकदमै राम्रो मौका हुनेवाला रहेछ। कामका कुरा पनि खुलेरै सुन्न पाइने हुनाले यही मौका नै मेरो कामका लागि एउटा उल्लेखनीय प्रस्थान बिन्दु पनि हुन सक्नेछ जस्तो लाग्यो। यही सोचेर बसपार्कतिरै आएँ र होटलमा हिजो सुतेकै कोठा पुनः बुक गरिराखेर फेरि बजारतिरै घुम्न निस्किएँ। कृषि कार्यालयभन्दा अलि तल रहेको बागबानी केन्द्र, आलु विकास केन्द्र, पशु विकास कार्यालय सबैतिर पुगेँ। आफ्नो पुरानो पढाइसँग अलिअलि भेट हुन थालेजस्तो लाग्न थालेको छ- बल्ल।

•

स्टाफ मिटिङमा मेरो ध्यान एउटै कुरामा केन्द्रित थियो- मदनपोखरा। म एउटै मान्छेलाई खोजिरहेको थिएँ जसले मदनपोखराको प्रतिनिधित्व गर्दै उभियोस्। नभन्दै एकैछिनमा आफ्नो पालो आएपछि एकजना जेटी जुरुक्क उठे, आफ्नो नाम रेशमबहादुर दनाई बताए र आफ्नो मासिक प्रगति विवरण प्रस्तुत गर्न थाले। मैले उनलाई ध्यान दिएर सुनेँ र कार्यक्रम सकिएपछि पनि उनकै पछि लागेँ। उनकै डेरामा गएँ र एक हप्ता पेइङगेस्टको रूपमा उनकै डेरामा बस्ने प्रबन्ध पनि मिलाएँ। अब मेरो काम नै खाना खाएर रेशमसँगै दिनभरिका लागि मदनपोखरा जाने, उनकै पछिपछि विभिन्न साइटहरूमा गएर काम र कुरो सिक्ने, किसानहरूसँग कुराकानी गर्ने र केही सिकेर फर्किने हुन थाल्यो। अब भने मैले सात वर्षअघि किताबमा पढेको मेरो पुरानो कृषिज्ञान अलिअलि गर्दै ब्युँतिन थालेको महसुस गर्न थालेँ। नत्र त मैलेबिरुवाको कलमी बनाउनेसीप पनि बिर्सिसकेको रहेछु।

यो सात दिनमा मैले मदनपोखरा पूरै घुमेँ। माडी, प्रभास र दमकडातिर मात्र होइन, भित्री गाउँगाउँसम्म पनि पुगेँ।अगुवा किसानहरूद्वारा नमूना खेती गरिएका प्रायः सबै ठाउँहरूमा पुगेँ। नप्र (नतिजा प्रदर्शन) र तप्र (तरिका प्रदर्शन) गरिएका सबै कृषकहरूका खेतबारीमा पुगेँ।दमकडा माध्यमिक विद्यालयको त १० कक्षामै पसेर विज्ञानको एउटा कक्षा पनि लिएँ। तानसेनको सेरोफेरो सबै घुमेँ। प्रमाणपत्र तह पास गरेदेखि नै कतै भर्ना भएर स्नातक तहमा कलेज पढ्न नपाएको 'घाउ' मनमा हुनाले सर्वप्रथम त त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसको परिसरसबै घुमेँ। पछि भर्ना खुलेका वेला आएर बि.कम.मा भर्ना हुनेमा पनि रेशम र मैले कुरो मिलायौँ। रेशमको पढाइ पनिमेरोजस्तै केके भएर छुटेको रहेछ।यही बीचमा श्रीनगर डाँडामा मात्र दुईपटक पुगेँ म। नचिने पनि उत्तरतिर फर्केर हिमालका लहरहरूलाई धेरै पटक हेरेँ।बतासे डाँडामा गएर सल्लाका हुर्किंदा बिरुवाहरूसँग खेलेर पनि धेरै समय बिताएँ। अमरनारायण मन्दिरको दर्शन पनि गरेँ।कर्णेल उजीरसिंह थापाले वि.सं. १८७७ असार १९ गते स्थापना गरेको भनिएको रणउजीरेश्वरी मन्दिरको दर्शन पनि गरेँ। जता गए पनि तानसेनको केन्द्रमा पर्ने पाल्पा दरबार र टुँडिखेलमा पनि धेरै पटक पुगियो। सिडिओ कार्यालय लगायत अधिकांश सरकारी अड्डाहरू यही दरबारमा भएकाले त्यसै पनि त्यता त पुगिन्थ्यो नै। खाजा खानका लागि सबैको प्रिय ठाउँ शीतलपाटी पनि धेरै पटक पुगियो। मोमो कसरी बन्छ भन्ने थाहै नपाए पनि धेरै पटक त्यहीँ गएर मोमो खाइयो। यही बीचमा धरमपानी पुगियो, घोरबन्दा पुगियो र त्यस क्षेत्रका जेटी ध्रुव भण्डारीको निमन्त्रणामा एउटा रातै बिताउने गरी रेशम र म हार्थोक गएर पनि बस्यौँ। भोलिपल्ट बिहान भोकै पेट भैरवस्थान गएर दर्शन गरियो, जीवनमा पहिलोपल्ट प्रसादको रूपमा 'रोट' पनिखाइयो र एसियाकै सबैभन्दा ठूलो मानिएको त्रिशूलको पनि दर्शन/अवलोकन गरियो।

गाडीहरू जोतिएर घरभित्रै पस्लान् जस्तो हार्थोकको एकदमै साँघुरो बाटो, उस्तै कुचुक्क परेको बजारक्षेत्र, खस्यौली जानका लागि दक्षिणतिर फाटेर गएको सानो चक्रेटो, रिडीतिर लम्किने अलि हेर्नुहुने खालको बाटो सबैको रमिता हेरियो। गाडीहरूले बडो मुश्किलले एकले अर्कालाई साइड दिएको, अलि फराकिलो ठाउँमा पर्खेर बसेको, घुम्तीमा लगातार हर्न बजाएर अर्को गाडीलाई 'म छु है यता' भनेर जानकारी गराएका कुराहरू मजस्तो तराईको खुला र फराकिलो ठाउँमा हुर्केको मान्छेका लागि एक किसिमले असामान्य नै थिए।

पाल्पा बसाइको यो क्रममै मेरो परिचय सुरेशशेखर बज्राचार्य, रमेशशेखर बज्राचार्य, पुरन बज्राचार्य, हिमाली पुस्तक पसलका वृहस्पतिजी जस्ता केही साथीहरूसँग भयो। रमेश र सुरेश दुवै मेरा दौँतरी उमेरका थिए भने पुरन र वृहस्पतिजी चाहिँ उमेरमा दाइवर्गका हुनुहुन्थ्यो। तर पनि चारैजना उत्तिकै

सहयोगी, हार्दिक र आत्मीय भावनाले भरिएका हुनाले २/४ दिनमै मित्रता मौलाइहाल्यो।

तर खै भएर हो कुन्नि, नाम सुनेर पनि नेपालको ताजमहल मानिने रानीमहल जाने समय भने पटक्कै मिलाउनै सकिएन।

जे होस्, यसरी आफूलाई केही हदसम्म तयार पारेर र मन दह्रो बनाएर बल्ल म अर्गली जान तयार भएँ। हिँड्ने वेलामा पनि रेशमले भनेका थिए- “आफूले नजानेको कुनै प्राविधिक समस्या प¥यो भने अनुमान गरेर केही पनि नभन्नु होला। त्यहाँका किसान त एकदमै जान्ने छन्। बरु गाडी चढेर यतै आउनू। अनि जे भन्नु परे पनि सल्लाह गरेरै भनौँला। अरू ठाउँमा खटिएका साथीहरूलाई त जागिर खान अलि सजिलै छ। ती त वेला वेलामा कसैलाई थाहै नदिई घरतिर पनि गइरहन्छन्। कसैले थाहै पाउँदैन तिनीहरू फिल्डबाट भागेको। तर अर्गली र मदनपोखरामा खटिएका हमीलाई त्यस्तो सजिलो छैन। यहाँ त हरसमय खोजी भइरहन्छ। भागेर कतै जाऔँला भनेर त नचिताए पनि हुन्छ।”

•

बसपार्क पुगेँ अर्गली जाने गाडी चढ्न। तर खुट्टा टेक्ने ठाउँ पनि थिएन गाडीमा। बुटवल भैरहवातिरबाट ‘तम्घास’ जाने गाडी धेरै समयको अन्तरालमा मात्र आउने हुनाले सिट पाउन त्यति सजिलो थिएन। त्यसमाथि पनि ‘अर्गली’ त चार घण्टाको मात्र बाटो हुनाले प्रायः उभिएरै जानु पर्ने बाध्यता रहन्थ्यो। गाडीवालाले पनि लामो दूरी ‘तम्घास’सम्म जाने यात्रीलाई पहिलो प्राथमिकता दिनु स्वाभाविकै थियो।

बसको स्थिति देखेपछि मेरो पनि मन मर्दै गयो। हिँडेरै जाने सोच बनाएँ। आखिर बसमा गए पनि चार घण्टा नै लाग्ने हो र हिँडेर गए पनि चार घण्टा नै लाग्ने हो भने किन दुःख पाईपाई कोच्चिएर जाने ?

छड्के पारेर झोला भिरेँ र हिँड्न थालेँ। त्यही शीतलपाटी हुँदै बतासेडाँडा निस्केँ। अलि अगाडि जानासाथ मोटरबाटो छोडेर पैदल हिँड्ने बाटो रोजेर लुइँलुइती हिँड्दै चण्डीभञ्ज्याङ, बौघा र एउटा पुरानो सुरुङ भएको ठाउँ हुँदै केही वेर हिँडेपछि राजुवास भन्ने ठाउँ आइपुगेँ र त्यहीँ झोला बिसाएर केही खाजा खाएँ। होटेलका मालिक मोटेदाइ निकै रमाइला मान्छे रहेछन्। खाजा खाउन्जेल पनि रमाइलो गराइरहे।

धातुको एउटा ठूलो पाइपले लगातार बाटोलाई पछ्याउन थाल्यो। अरू बटुवालाई सोधेर थाहा पाएँ– यो त तानसेनमा लगिएको खानेपानीको पाइप पो हो रहेछ। ‘भुल्के’ रे यस ठाउँको नाम। यति गहिरोमा भएको पानीलाई तानेर त्यति माथि डाँडामा रहेको तानसेन बजारमा पु¥याइएको देखेर अचम्म पनि लाग्यो। आखिर प्रविधि नै त रहेछ नि सबथोक, सबैभन्दा ठूलो कुरो भन्ने सम्झेर हिँडिरहेँ।

निकैबेर लगातार हिँडिरहेपछि म ‘जोर्ते’ भन्ने ठाउँमा आइपुगेँ। माथि डाँडातिरबरालिँदै घुम्न निस्केको जस्तो देखिनेमोटरबाटो पनि फन्को मारेर ओरालिँदै यहीँ नै मिसिन आइपुग्यो। मान्छेको बाटो र मोटरको बाटो दुवै भेट भएको यो ठाउँमा ३/४ वटा होटल रहेछन्- थकालीका। होटल भनेर शहरतिरका जस्ता सबै कुरा तयारी हालतमा पाइनेहोटल होइन कि ग्राहकले अनुरोध गरेपछि मात्र खाना बनाइदिने खालका टहराहरू। उही चिया, चना, उसिनेका अण्डा, केही सेलरोटी मात्र तयारी हालतमा भेटिने खालका चमेनागृह भनौँ न ! यिनैमध्येको कुनै एकमा पसेँ।दुइटा सेता शालिग्रामसहित केही खाजा र चिया खाएँ। बसका चालक र होटलका साहुनीहरू मजाले जिस्केको पनि रमाइलो मानेर हेरिरहेँ।नयाँ ठाउँ, नयाँ रीति, नयाँ चलन भएको ठाउँमा आफू केही बोल्ने कुरै आएन, सबै कुराको अनुभव मात्र बटुल्दै रहेँ।

कुरैकुरामा थाहा पाएँ, अब बढीमा एक घण्टा हिँडेपछि अर्गली पुगिन्छ। मलाई होटलकी साहुनीले “अबको बाटो सजिलो छ, बसमै गए पनि हुन्छ” भनेर सल्लाह दिँदै थिइन् तर मलाई त्यो बसमा झुण्डिनु उचित लागेन। पैदल हिँडे सबै कुरा हेर्दै, मज्जाले दुइटै हात हल्लाउँदै हिँड्न पाइन्छ भने कसले भोगोस् खुँगीमा च्यापिएको कुखुराको जस्तो सकस ?

हिँडिरहेको छु, हेरिरहेको छु– खेतका ठूला ठूला फाँटहरू, बारीका ससाना पाटाहरू, मैले चिनेका भन्दा बेग्लै छन् यताका रुखहरू, बिरुवा उही भए पनि नाम बेग्लै छ। मान्छे उस्तै भए पनि पहिरन बेग्लै छ, बोलीको लवज र भाका नै बेग्लै छ। म त “यस्तो अरे उस्तो अरे” भनेर बोलिरहेको मान्छे अब “यस्तो गरे उस्तो गरे” भन्ने ठाउँमा आइपुगेको रहेछु। “कहाँसम्म हो ?” भनेर कसैलाई सोध्ने बानी परेको मान्छे म यहाँको “कत्ना थिम् हो ?” बाट अल्मलिन पनि थालेको छु। हामीले ‘भने’ भन्ने ठाउँमा यताका मान्छेले ‘पार’ भन्दा रहेछन्। हामीले “हिँड्यो भने बाटो घट्छ” भन्ने ठाउँमा यतातिर “हिँडे पार बाटो छोट्टिन्छ” भनिँदो रहेछ।

जे होस्, बाटोमै भेटिने र छुट्टिने यात्रीहरूसँग सानातिना प्रश्नहरू गर्दै र उत्तर पाउँदै अब म ‘टिपुरे’ आइपुगेको छु।

घडी हेरेँ- १२ नाघिसकेको रहेछ । अब त खाना नै बनाउन लगाउनु पर्ने भयो। अहिलेसम्म त राजुवास र जोर्तेमा खाएको कच्याककुचुक मात्र परेको छ पेटमा पनि । अलिकति गोर्खाली तातो जाउलो त हुल्नै प¥यो नि पेटाँ । सानो 'स्टेसन' रहेछ यो भनौँ न, जम्मा नै तीनवटा टहरे होटल देखिएका छन् । बाटोको उत्तरतिर पर्ने एउटा छाप्रोको बेन्चीमा गएर बसेँ। साहुनीको रूपमा देखा परेकी एउटी सुन्दरी युवतीले मुस्कुराउँदै भनिन्- "के लिनुहुन्छदाइ ?"

मैले खाना नै खान्छु भनेपछि तिनले भनिन्– "एक घण्टा त लाग्छ नि दाइ।"

मैले हुन्छ पर्खिन्छु भनेँ।

"कबेलीको तर्काली र बाइँबेँडाको अचार बनाउँछु, हुन्छ ?"

म त पाँचथर/ताप्लेजुङतिर पुर्ख्यौली घर भएको मान्छे, यो 'कबेली' शब्दलाई त मैले 'काबेली' जस्तो पो सुनेँछु । यो शब्द सुन्न पाउँदा पनि उतै पुगेजस्तो लाग्यो र कुरै नबुझी बडो खुशी व्यक्त गर्दै भनेछु- "हुन्छ हुन्छ । मलाई काबेली मन पर्छ।"

जुन नदीको पानी खाएर मेरा पुर्खाहुर्के, त्यही नदीको पवित्र नाम मलाई मन नपर्ने कसरी हुन सक्थ्यो र ?

झोला त्यहीँ बिसाएर म सडकैसडक पर परसम्म घुम्न निस्किएँ। खाना तयार नहुन्जेलसम्म मेरो त्यहाँ कुनै काम पनि त थिएन। झण्डै एक घण्टा बाटो वरपर टहलिएर म होटलमा आइपुग्दा फर्सीको पहेँलो लेदो जस्तो देखिने तरकारीसहित मेरो खाना तयार भएको थियो। 'कबेली' भनेको त 'फर्सी' पो हो रहेछ । जीवनमा नराम्ररी झुक्किएँ म। फर्सीको तरकारी त छुँदा पनि नछुने मान्छे थिएँ म । मनै नपर्ने । आजसम्म त खाएको पनि थिएन। तर आफैँलाई सोधेर पकाएको हुनाले मैले नाकनुक गर्ने कुरो पनि आएन। त्यसैले बडो मुश्किलले अलिकति खाना खाएँ। धन्न 'बाइँबेँडा' भनेको चाहिँ गोलभँडा हो रहेछ र त्यही अचारको सहारामा केही गाँस खाएँ। कुरा गर्दागर्दै थाहा पाएँ- यताका मान्छेले नरिवललाई पनि 'गडी'र हलुवालाई 'मनभोग' भन्दा रहेछन् ।

अब अर्गलीको फाँट सुरु भयो। सबै जग्गा खेतीयोग्य। सबैमा किसानको उद्यम पोखिएको छ। यो चैत्रको खडेरीको वेला हो, तर पनि कुला चलेका छन्- कुलुलुलु गर्दै। खेतीले ढाकेको छ पूरै फाँटलाई। हरियाली छ चारैतिर। घाम चर्को छ तर पनि किसानहरू प्रायः खेतमै देखिँदैछन् ।

मोतीलाल न्यौपाने र राधाकृष्ण भट्टराई यी दुई नामलाई खोज्नुछ अब मैले। यी दुई अगुवा किसानका घर देउराली बजारका छेउछाउमै छन् भन्ने थाहा पाएरै आएको छु तानसेनदेखि नै। बाटोमा भेटिएका मान्छे र खेतबारीमा भेटिएका कृषकहरू सबैलाई यी दुई नामका बारेमा सोध्दै हिँडिरहेको छु र के पनि थाहा पाइसकेको छु भने मोतीलाल न्यौपानेको घर अब आउनै लागेको छ।

"बाटैमा छ उहाँको घर। अब एकैछिनमा पुगिहाल्नुहुन्छ तपाईं।" भर्खरै मात्र एउटा किसानले भनेका थिए मलाई।

नभन्दै केहीबेर हिँडेपछि म मोतीलालजीको घरमा पुगेँ। उहाँ घरमा हुनुहुँदो रहेनछ। भेट भएन। तर पनि उहाँको पौरख पोखिएको बारी देखियो ।माटो रातो भए पनि विभिन्न जातका तरकारीका बिरुवाहरू उमार्न बनाइएका ब्याडहरूका लहर देखिए। टाट्नामा बाँधिएका पोटिला पोटिला बाख्राहरू, वरिपरि रहेका सप्रेका बोटबिरुवाहरू, कान्लामा रहेका डालेघाँसका रुखहरू सबै सबैले नै यो एक सफल कृषकको घर हो भन्ने प्रमाण प्रस्तुत गरिरहेका देखिए।

घरका अन्य सदस्यहरूसँग बिदावारी भएर फेरि बाटोमै आएँ। केही क्षणमै राधाकृष्ण भट्टराईजीको घर पनि आइहाल्यो। त्यहाँ पनि पसेँ।यो घर पनि कृषिको नमूना नै देखियो। परिचय भएपछि बुढीआमा धेरै नै खुशी हुनुभयो। राधाकृष्णजी त खुशी नहुने कुरै भएन। कुरैकुरामा मैले के थाहा पाएँ भने जुन घरमा कृषिको सेवा केन्द्र रहेको छ, त्यो त यिनै आमैको एक भाइ छोराको घर पो हो रहेछ। यिनै आमैका छोराहरूमध्ये यी राधाकृष्णभन्दा माथिका दाजु र त्यो सेवाकेन्द्रको छेउमैघर रहेका हरि मास्टरका भाइ पो रहेछन ती घरधनी त।

चिया खाएपछि हामी उठ्यौँ। राधाकृष्णजी मलाई घरसम्मै छोड्न तयार हुनुभयो। हामीले अलिकति हिँडेर एउटा सानो कल्भर्ट माथिबाट 'गुहेखोला' नाघ्यौँ र देउराली बजारतर्पm जाने मूलबाटोलाई छोडेर ठूलापीपलतर्फ जान दाहिने हाततिर मोडियौँ।

राम्रो चौरमा रहेछ ठूलापीपल भन्ने ठाउँ। त्यसैको आडमा रहेछ ऋषिकेशव कपडा उद्योगका तानहरू जडान गरिएको एउटा ठूलो घर। यही ठूलो घरका दुइटा कोठा भाडामा लिएर बसेको रहेछ यहाँको- पशु सेवा केन्द्र।यसै केन्द्रमा पशु सहायक (जेटिए) को रूपमा कार्यरत रहेछन्गुल्मीको सदरमुकाम तम्घास घर भएका रामबहादुर थापा। यहीँ परिचय भयो यस उद्योगका मालिक लक्ष्मण भट्टराईसँग, उहाँकै भाइ कृष्णसँग, अनि चिया

बनाएर खुवाउने पशु सेवा केन्द्रका पियन भाइ रामशोगारथ मण्डलसँग पनि।

यो त मानिसहरूको जमघट हुने ठाउँ नै हो रहेछ। अरू धेरैसँग त परिचय भयो, मलाई कुनै आश्चर्य भएन। तर एकैछिनमा परिचय भयो ४/५ जना विष्णु भट्टराईहरूसँग। अनि म आश्चर्य र अलमल्ल दुवैमा परेँ।मानिसहरू पातलिँदै गएपछि नायव प्राविधिक सहायक (नाप्रास) रामबहादुर थापाले नै सम्झाए- "यहाँ विष्णु भट्टराई नाम भएका मानिसहरू धेरै भएकाले हामीले चिन्ने तरिका पनि अलि भिन्नै छ। ती अघि भेटिएका दाह्रीवालालाई हामी त्यागी विष्णु भन्छौँ, देउराली बजारमा खाजापसल चलाउनेलाई हेलिकोप्टर विष्णु भन्छौँ, त्यो हाम्रो दौँतरीजस्तो विष्णुचाहिँ फेन्सी विष्णु हुन्। यहाँको पुजेरी गाउँमा मात्र १२/१५ जना विष्णु भट्टराई होलान्।

कुरै कुरामा थाहा पाएँ, यहाँ पुजारीलाई पुजेरी, पुरोहित (पुरेत) लाई उप्रेत, अम्बालाई बेलौती, पत्नीलाई मेरीदुलै, सिँचाइ गर्नुलाई पानी चाहार्ने, बोक्रा छोडाउनुलाई फोक्नु, कसैलाई साह्रै खसालेर गाली गर्नुपर्दा 'कुपु' र मानाचामललाई 'घोत' भनिँदो रहेछ।

साँझमा समाजका केही गण्यमान्य व्यक्तित्वका घरहरूमा भेट्न जाने कार्यक्रम मिलाएका थिए कृष्ण र रामबहादुरले। तर हामी जानै परेन। काशीनाथ भट्टराई, लीलाबल्लभ राना, परशुराम भट्टराई, दोलखबहादुर राना, पदम पाण्डे, हेमलाल भट्टराई, सबैले राजा भन्ने गरेका मुरारीजङ्ग राणा, प्रधानपञ्च दुर्गादत्त रेग्मी, उपप्रधानपञ्च ज्रकाशलाल श्रेष्ठआदि सबै व्यक्तित्वहरू आजकै दिनकोकुनै न कुनै समयमाआफैँ यही ठाउँमा आइपुग्नुभयो। त्यही वेला परिचय भइहाल्यो; हामी कतै जाने परेन।

रामबहादुर र कृष्णले मलाई मेरै अफिस रहेको घरमा लिएर गए। आफ्नै निवास भनिएको सानो माटे घरको टेबुलमा लगेर मैले पनि झोला थन्क्याएँ। लुगा फेरफार गरेर सजिलो भएर बसेँ।बेलुकाको खाना पनि रामबहादुरकै भान्छामा हुने निधो भयो। कृष्णले भने-"यो मुलुकका चार प्रसिद्ध क्षेत्र वराहक्षेत्र, पाशुपतक्षेत्र, मुक्तिक्षेत्र र रुरुक्षेत्रमध्ये तपाईं रुरुक्षेत्रको नजिकै आइपुग्नुभएको छ। जीवनमा पाइने एक दुर्लभ अवसर हो यो। त्यसैले यहाँ काम थाल्नुभन्दा अगाडि भोलि बिहान नै भगवान् ऋषिकेशको दर्शन गर्न जाऔँ। भगवान्लाई आफू यहाँ आइपुगेको कुरो निवेदन गरेर मात्र गाउँ डुल्न थाले राम्रो होला।"

अनि यही व्यहोरामा रामबहादुरले पनि सही थाप्दै भने- "मैले पनि यहाँ आइपुगेकै दिन त्यसै गरेको थिएँ। त्यसपछि त कति पटक त्यहाँ पुगियो भन्ने हिसाबै छैन।"

खाना खाएर बल्ल सुत्नका लागि मात्र म मेरो भनिएको क्वार्टरमा पुगेँ।

ओछ्यानमा पल्टेको त छु। तर पनि खै किन किन, मनमा कुरा खेलिरहे। ड्याडोको धम्कीयुक्त भाषा मात्र होइन, तिम्रालागि मर्छु भन्ने पनि धेरैलाई सम्झिरहेँ। निद्रै लागेन।

बिहानै कृष्ण आए। रामबहादुर पनि फेरि रिडी जान तयार भए। हामी फेरि पनि फुक्काफाल भएर रिडीतिर लाग्न थाल्यौँ। सुन्तली मगरको चियापसलबाट दाहिनेतिर लाग्यौँ र पुनः हिजो छोडिएकै बाटो समातेर देउराली बजारतिर लाग्यौँ। हेलिकोप्टर विष्णुदाइको खाजापसल, पदम पाण्डे दाइको किराना पसल, अर्गली दरबारतिर जाने उकालो बाटो, अम्बिकादिदीको प्रख्यात चुकाउनी पसल, उपप्रधानपञ्च प्रकाशलाल श्रेष्ठको घर, प्रधानपञ्च दुर्गादत्त रेग्मीको घरको बाटो हुँदै हामी कुडापानी आइपुग्यौँ। कुडापानीको कुइँनेटोबाट कालीगण्डकीको प्रवाह, गुल्मी जिल्लामा पर्ने रिडीबजार, पारि स्याङ्जामा पर्ने कृष्णगण्डकीको 'कालीपार' पनि मजाले देखियो।कालीगण्डकी र रिडीखोलाको यो सङ्गमले त तीन जिल्ला पाल्पा, स्याङ्जा र गुल्मीलाई पो जोड्दो रहेछ।

मोटर बाटैबाटो गएर हामी ऋषिकेश मन्दिरको छेउमा पुग्यौँ। यो मन्दिरचाहिँ पाल्पा जिल्लामा र यसको ठेगाना बोक्ने रिडीबजारचाहिँ गुल्मी जिल्लामा पर्दा रहेछन्। पाल्पा र गुल्मीले त घाँटी नै जोडेको देखियो- आफ्नै आँखाले। तर ओदानको तेस्रो खुट्टो स्याङ्जातिर जानचाहिँ अलि माथिबाट मात्र एउटा सानो झोलुङ्गे पुल मात्र हालिएको छ भन्ने जानकारी दिइरहेका छन् कृष्णले।

कृष्णले नै यो ठाउँको पौराणिक महत्व बुझाउँदै भने- "परापूर्व कालमा यो पवित्र धाममा देवदत्त नामका कुनै ऋषि कठोर तपस्यामा बसेका थिए रे। उनको तपस्याको ख्याति यसरी पैmलियो रे कि स्वर्गका राजा इन्द्रसमेत आफ्नो सिंहासन गुम्ने डरले छटपटिन थालेछन्। अनि ऋषि देवदत्तको तपस्या भङ्ग गर्न उनले स्वर्गकी सबैभन्दा राम्री अप्सरा ब्रह्मलोचालाई खटाएछन्। ब्रह्मलोचाको हनी–ट्र्यापमा ऋषि पनि फँस्न पुगेछन्। वर्षौंसम्म पति–पत्नीको रूपमा रहेपछि उनीहरूबाट एउटी छोरीको पनि जन्म भएछ। छोरी जन्मेको देखेपछि पो झल्यास्स भएर ऋषि पनि छाँगाबाट खसेछन् र आफूले बाटो

बिराएको महसुस गरी त्यसको प्रायश्चित्त गर्न यहाँभन्दा अलि माथि पर्ने भृगुतुङ्गेश्वर महादेवको थानमा गई पुनः तपस्या गर्न थालेछन्। ब्रह्मलोचा त त्यसै पनि छलकपटकी एक पात्र मात्र थिइन्, काम सकेर उनी पनि स्वर्गतिरै लागिछन्।बाबु आमा दुवैबाट त्यागिएकी ती अबोध बालिकालाई एक पोथी मृग (रुरु) ले आफ्नो दूध चुसाएर हुर्काइछन्। रुरुले हुर्काएकी हुनाले तिनी रुरुकन्याको नामले प्रख्यात हुँदै गइछन्। किशोरी भएपछि तिनले पनि "मेरो जन्म हुनुमा मेरो के दोष थियो?" भनेर प्रश्न सोध्न भगवान् विष्णुको नाममा कठोर तप सुरु गरिछन्।उनको तपस्याको बलले वशीभूत भएर एकदिन चतुर्बाहुभगवान् विष्णुले दर्शन दिएर उनको जिज्ञासालाई शान्त पारिदिँदै अब उनी रुरुकन्याकै नामबाट यो लोकमाविख्यात हुने, यो क्षेत्रको नाम उनकै नामबाट 'रुरुक्षेत्र' रहने भन्ने वरदान पाएपछि उनले पनि भगवान्सँग थप प्रार्थना गरिछन्- हजुर पनि अब यही रूपमा यही स्थानमा सधैँका लागि विराजमान हुने हो भने मात्र म यो वरदान स्वीकार गर्न तयार छु। बालिकाको अनन्य भक्ति, अविचल निष्ठा, समर्पण र अतिशय प्रेमले बाँधिएर भगवान् विष्णु पनि यहीँ बस्न थाल्नुभएछ र त्यही दिन यो मन्दिरको उत्पति भएको हो भन्ने मानिएको छ।"

"मेरो जन्म हुनुमा मेरो के दोष थियो भन्ने मूल प्रश्नको विषयमा चाहिँ भगवान् विष्णु र रुरुकन्याका बीचमा के कुरा भएछन् नि ? कुनै स्रोतले केही भन्दैन र ?" मेरो थप जिज्ञासा पोखियो कृष्णसँग।

"त्यो दिन म बुटवल गएको हुनाले अरू कुरा त सुन्नै पाइएन नि यार !"

कृष्णको यो अनपेक्षित जवाफले हामी हाँस्नुसम्म हाँस्यौँ। बडो गम्भीर भएर जवाफ दिएका थिए कृष्णले, त्यही भएर पनि हामी झन् हाँस्यौँ। उनको 'सेन्स अफ ह्युमर' राम्रो रहेछ। मौका पाए कलाकार हुन सक्ने रहेछन्।

हाम्रो हाँसो मत्थर हुन नपाउँदै मन्दिरतर्फ जाने ढुङ्गे सिँढीहरू देखा परिहाले। मैले सिँढीको पहिलो खुट्किलामै ढोग अर्पण गरेर ढुङ्गा छापिएको मन्दिर परिसरमा प्रवेश गरेँ।

अब म भगवान् ऋषिकेशवको श्यामवर्णी शिलाका अगाडि हात जोडेर उभिएको छु।

तानसेन गुठीले ३१ वर्ष पार गरी ३२ औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा गुठीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

आजको सानो बचतले भोलिको ठूलो गर्जो टर्दछ ।

Sapana Multipurpose Co-Operative Society Ltd.
सपना बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड
51-Apex Building, Kamaladi, P.O.Box: 21539 Kathmandu, Nepal
Tel: 977-1-4168625, 4168626, Fax: 977-1-4168620
E-mail: sapanampcs@yahoo.com

सु. कृष्ण प्रसाद लाकौल र वहाँका कृतिहरू

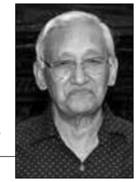

बनमाली प्रसाद लाकौल

यही २०८१ साल बैशाख ३ गतेका दिन तानसेनमा त्यहाँको पाल्पा साहित्य समाजद्वारा आयोजित कार्यक्रममा स्व. सुबा कृष्ण प्रसाद लाकौल लिखित दुई कृतिहरूको लोकार्पण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको थियो। गत शताब्दिमा लेखिएका यी कृतिहरू थिए: पहिलो बि. सं. १९३७ तिरको 'तीर्थयात्रा दैनिकी' र दोस्रो बि. सं. १९६७।६८ को 'गितासार'। प्रस्तुत लेखमा वहाँको परिवार, कृति ढीलो प्रकाशनमा आउनुको कारण, वहाँको व्यक्तित्व, आदि बारे जे जति सामग्री उपलब्ध छन् ती फुटकर वा अनुमानित रूपमा भएपनि समावेश गर्ने कोशिश भएको छ। यसमा व्यांख्यात्मक पक्ष नगन्य छन्।

बि. सं. १९१२(?) मा तानसेनमा जन्मनु भएका र बि. सं. १९६९ मा बुटवलको बजार अड्डामा काम गरिरहनु भएको समयमै मृत्यु भएका सु. कृष्ण प्रसाद लाकौल बारे धैरै तथ्य उपलब्ध छैन, तथापि वहाँको कैयौं लिखित कृतिहरू सुरक्षित रहेकोले तिनको आधारमा अरू केही जानकारी हासिल गर्न मद्दत पाइएको छ। उपरोक्त प्रकाशित कृतिहरूका अतिरीक्त वहाँले लेख्नु भएको, देवी भागवतको संस्कृत र नेपालीमा टीका, तदोपनिषद (संस्कृतमा), तान्त्रिक विधि आदि विषय र केही अन्य फुटकर पाण्डुलिपिहरू छन्। तिनीहरूलाई प्रकाशमा ल्याउने प्रयत्न जारी नै छ।

यी प्रकाशित तथा अप्रकाशित कृति र वहाँ बारे बुढा पाकाहरूले भन्ने गरेको कुराबाट अनुमान गर्न सकिन्छ, वहाँ अति मेहनती, मेधावी र आफू जागीरको व्यस्त रहे तापनि बौद्धिक क्रियाकलापमा सक्रीय हुनुहुन्थ्यो। वहाँ संस्कृत भाषाको ज्ञान मात्र होइन त्यस भाषामा लिखित अध्यात्म सम्बन्धी वार्ता, वादविवाद एवं परामर्शमा पुरोहित, पण्डितहरूसंग पनि राम्रो र सार्थक सम्बन्ध राख्न सक्षम हुनुहुन्थ्यो। धैरै समय पाल्पाको सामाजिक, आध्यात्मिक र साहित्यिक परिवेशमा ओझेलमा पर्नु भएका यस्ता प्रतिभाका धनी मेरा पूज्य बाजेका केही कृतिहरू भएपनि प्रकाशमा ल्याउन सकेका हामी वहाँका नाति पनातिहरूकानिम्ति ठूलो शौभाग्य र गौरवको विषय हो।

वहाँको पारिवारिक पृष्ठभूमि बारे, छोटकरीमा उल्लेख गर्नु पनि सान्दर्भिक ठान्दछु। लाकौल वंशावली अनुसार, तानसेनमा बि. सं. १८६९ मा गएर बस्ने लाकौल वंशका पहिलो व्यक्ति थिए, विष्णुदत्त। भक्तपुरका राजा रणजित मल्लका भारदारहरूमध्ये एक, काजी धनसिंह, तिनका बाजे हुन् र यी काजी बि. सं. १८२७ मा पृथ्वीनारायण शाहको भक्तपुर विजयको क्रममा बीरगति प्राप्त गरेका थिए, र यही क्रममा तिनको सर्वस्व हरण भएको थियो र त्यसको परिणामस्वरुप तिनका सन्ततिहरू ज्यान समेत बचाउन भागेर पनौति नजिक

*- तानसेन गुठीका सल्लाहकार **श्री बनमाली प्रसाद लाकौल** परराष्ट्र मन्त्रालयका पूर्व का.मु. शिष्टाचार महापाल हुनुहुन्छ।*

रहेको बतासे भन्ने गाउँमा गई शरण लिन पुगेका थिए। कालान्तरमा त्यहाँ बसोबास गरी खेतिपाती मात्रले गुजारासम्म हुने अवस्थाबाट उम्कन प्रयत्न गर्ने क्रममा, विष्णुदत्त पहिले नेपालको पूर्वतिरका जिल्लामा गई केही व्यवसाय गरेका र त्यता सफल हुन सकेनन् र घर फर्के। त्यसको केही वर्षपछि विष्णुदत्त तानसेन पुगे। यीनै विष्णुदत्तका पनाति थिए सुबा कृष्ण प्रसाद।

सुबा कृष्ण प्रसाद लाकौल, ५ जना दाजुभाईमध्ये काहिंला हुन्। यीनका बुवा दाजुभाई भतिजाहरूमध्ये धेरै जना सरकारी जागीरमा थिए। यस्तो परिस्थितिमा यीनले आफूलाई, जागीरे निरस तथा व्यस्त जीवनबीच कसरी उकास्न सके यसबाट तिनको एकाग्रता तथा लगनशीलताको प्रसंशा गर्नै पर्ने हुन्छ भन्न मलाई संकोच छैन। अझ साक्षरता सून्यप्राय: रहेको त्यो जमानामा कुनै औपचारिक शिक्षा बेगर, अध्यात्म, तन्त्र जस्ता क्षेत्रमा गहन अभ्यासमा लाग्नु सानो उपलब्धी भन्न सकिन्न।

अहिले प्रकाशित पहिलो कृति, तीर्थयात्रा दैनिकी, वहाँ २५ वर्षको उमेर छँदा ६ महिना जति लामो तीर्थयात्राको अवधिको वर्णन हो। त्यस बखत हरेक दिनको विवरण लेखिएको यो कृति सादा टिपोट् मात्र नभई नेपालको नियात्रा लेखन क्षेत्रमा नयाँ कीर्तिमान स्थापित गरेको आंकलन गरिएको छ। यस विषय, पाल्पा साहित्य समाजका अध्यक्ष तथा त्यस क्षेत्रमा चीरपरिचित र अग्र पंक्तिका व्यक्तित्व श्री पुष्कर अथक रेग्मीले सो पुस्तकको भूमिकामा लेख्नु हुन्छ: “प्रस्तुत नियात्रा नेपाली वाङमयको आकाशमा ऐतिहासिक दस्तावेज सहित उदाहरणीय संग्रहणीय एवम अनुसंधानीय कृतिको रूपमा रहनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।” यो दैनिकी ठाउँ ठाउँमा गई विभिन्न देवी देवताका पूजा र तिनका नामावली, दान दक्षिना, श्राद्ध कर्म जस्ता विवरणका अतिरीक्त ती स्थानमा रहेका बजार बन्दव्यवस्था, मानिसहरूको बोली व्यवहार पनि संक्षिप्त र सरल भाषामा दिइएको छ। ती सबैको लेखाजोखा यथासमय होला भन्ने आशा गरिएको छ तथापि हाल यति जिकिर गर्न सकिन्छ कि सुबा कृष्ण प्रसाद लाकौल लगनशील, जांगरिला र सामर्थवान थिए।

यो पुस्तकको पाण्डुलिपि शीशाकलमले लेखिएको छ। त्यस समय कागज, कलम र मसीदानी लिई लेख्ने गर्नुपर्ने अवस्थामा ती सबै बोकेर हिंडन व्यावहारिक थिएन होला। त्यसमाथि तीर्थयात्रामा यस्तो कलम मसी लिई हिंडने काम धेरै बोझिलो हुने प्रष्टै देखिन्छ। धेरै समय पैदल यात्रामा नै खर्च हुने, फलत: थकाई लाग्ने मात्र होइन अरू व्यवस्थामा पनि अल्झिनु पर्ने आदि जे जति व्यवधान आई परेतापनि, हरेक दिनको गतिविधि टीपोट गर्नु अर्को कसरत हुने गर्थ्यो भनी सजिलै अनुमान गर्न सकीन्छ। सबै काम कुरा पन्छयाएर एक्लै बसी अक्षर कोर्नुले यीनको लगनशीलताको परिचय दिन्छ।

उपर्युक्त पाण्डुलिपि राम्रो अवस्थामा भएपनि यसका शुरूका ९ पानाहरू पाउन नसकिएकोले यो तीर्थयात्राका पुरा विवरण, उदाहरणकालागि भनौं, को कति जना थिए, खर्च कसकसले बेहोरे, जस्ता कुरा थाहा पाउन सकिएन तैपनि केही निर्क्यौल अनुमानको भरमा गर्न सकिन्छ। जस्तै, रेलको टिकट जनही यति परेको भन्ने उल्लेख भएबाट तीर्थ जाने समूह थियो, कुन दिन कहाँ कसरी पुगियो भन्ने टिपोटबाट बुझिन सकिन्छ। त्यस समय तानसेनबाट रेल भएको ठाऊँ पुग्न दुई हप्ता पैदल यात्रा गर्नु पर्थ्यो। सबभन्दा नजीकको रेल स्टेशन, पश्चिममा कानपुर/लखनउ र पूर्बतिर पटना थियो। कति शारीरिक परिश्रममा समय दिनु पर्थ्यो र गन्तव्यमा पुग्न बित्तिकै पूजा आदिको व्यवस्था गर्दै तीर्थयात्रा जारी गर्नु पर्थ्यो ती कष्टका विषय केही विवरण लेखिएको पाइन्न। त्यस समयका जांगरिला मानिसहरूका निम्ति खाने पिउने, ओढने ओछयाउने सामान सबै साथमा लिई हिडनु पर्ने कुरा सामान्य थियो भन्न सकिन्छ। यस अतिरीक्त तीर्थ यात्रामा सामग्री चोखो राख्ने, बस्ने कुरामा अझ बढी ध्यान दिनु पर्ने अर्को बोझिलो पक्ष हुने तथ्य थियो नै।

प्रकाशनमा ल्याइएको अर्को रचना, गितासार, संस्कृतमा लेखिएको र त्यसको भावार्थ नेपालीमा दिइएको छ। यस पुस्तक बारे रूरू संस्कृत विद्यालयका सह-प्राध्यापक श्री लिलामणि शर्माले ‘शुभारम्भ’ शीर्षक आफ्नो मन्तव्य यसरी दिनु भएको छ: “ महाभारत भीष्मपर्व गीतामा उल्लेख गरिएको प्राणायाम निर्देश गरिनुका साथै प्रत्याहारको दिइएको छ। कृतिभित्र धारणा, ध्यान र समाधिका कुराहरू समेत उठान गरिएका छन्। अष्टाङ्ग योग, ओंकार लगायतका विषय वस्तुको प्रकाश पार्दै संस्कृतको नेपालीमा भावार्थ सहित गीतासारका रसहरू संक्षेपमा उल्लेख गरिनुले पनि कृति मननीय सूत्रात्मक हुन पुगेको छ।”

पाल्पा साहित्य समाजका अध्यक्ष एवम् सुपरिचित साहित्यिक व्यक्तित्व श्री पुष्कर अथक रेग्मीले सो पुस्तकमा ‘प्राक्कथन’ शीर्षक आफ्नो आलेखमा, “....औपचारिक

अनौपचारिक रुपमा शिक्षाको व्यवस्था नरहेको अवस्थामा बनारस, कलकत्ता, पटना लखनउ लगायत भारतका विभिन्न शहरमा गई हिन्दी र संस्कृत पढनु पर्ने समयमा पनि औपचारिक शिक्षा बिना नै संस्कृत र नेपालीमा गहन अध्ययन गरी गितासार लगायतका कृतिहरू लेख्ने सुब्बा कृष्ण प्रसाद लाकौल साँच्चिक्कै सोध खोज सोच र ओजका धनी थिए। पाल्पाली साहित्य जगतका अग्रज भविष्यद्रष्टा नक्षत्र थिए।" भनी प्रसंशा गर्नु भएको छ।

गहन तथा गंभीर विषयमा लेखिएको सोही पुस्तकको पुछारतिर त्यस ताका काशीबाट प्रकाशित एक पात्रोमा दिइएको निम्नलिखित उद्धहरण उल्लेख गर्नु भई, आफ्नो चरित्रको अर्को पक्ष उजागर गर्नु भएको छ तथा आफू सरल र साधारण व्यक्ति नै भएको कुरा प्रष्ट्याउनु भएको छः-

"व्याकर्णै नपढि पुराण कहन्या पण्डित भया देशमा
पंचागै नगुनी लगन लेखि दिन्या जोतिस भया गाउँमा
ब्राह्मण भैकन वेद सास्त्र नपढी कर्मै चलाउँदछन्
सबै सांचा गुणज्ञान ढाकि कलिमा झुठा बढ्यो लोकमा"

यी हरफमा दिइएको विचार हल्का देखिन्छन् तैपनि अहिले धेरै क्षेत्रमा भई रहेका अभ्यास नियाल्दा यस्तै क्रियाकलाप अद्यापि विद्यमान नै छन् भन्ने अनुभव हुन्छ।

सुबा कृष्ण प्रसाद लाकौल दिवंगत हुनु भएको एक सय दश वर्षपछि मात्र वहाँका कृतिहरू प्रकाशमा ल्याउने प्रयास सफल भएको छ। वहाँका कृतिहरू सुरक्षित राख्ने तथा प्रकाशन गर्ने क्रममा धेरै समय व्यतित भयो। आजभन्दा चालीस वर्ष पहिले दाज्यू नरेन्द्र प्रसाद लाकौलले पाण्डुलिपि उतार गर्ने काम थाल्नु भएको हो, तर वहाँको स्वास्थ्यले गर्दा ती प्रयास अधुरो रह्यो। यसपछि २० वर्ष जति पहिले मेरा आदरणीय गुरू श्री जगतबहादुर जोशीज्यूले, तानसेनस्थित धवल पुस्तकालयको वार्षिकोत्सव मनाइएको सभामा यी कृतिहरू प्रकाशनमा ल्याउनका निम्ति प्रेरणादायी सुझावका साथै आह्वान गर्नु भयो। यसबाट प्रभावित भै, उपरोक्त दुई कृतिहरू उतार गरी त्यसको टाइप कपी वहाँलाई टक्राई वहाँको उचित निर्देशन पाउन अनुरोध गरियो। केही समयपछि वहाँ पनि दिवंगत हुनु भयो। गत वर्ष मात्र केही शुभचिन्तकहरूको सार्थक सहायता पाइएकोले यी कृतिहरू प्रकाशमा ल्याउने लामो समयको प्रयत्न सफल भयो। यसमा आफ्नो परिवारका सदस्यहरूको पूर्ण सहयोग रह्यो।

अन्तमा, पढन सहज होस् भन्ने उद्देश्यले पुस्तकमा पाण्डुलिपिका चित्रहरू र तिनका उतार पनि समावेश

छन्। तीर्थयात्रा दैनिकीको पाण्डुलिपिमा अर्ध वा पूर्ण विराम, पाराग्राफ आदि नगण्य हुंदा त्यसको उतारका अतिरीक्त सरलीकृत भाषामा पनि दैनिकी प्रस्तुत गरिएको छ। गितासार, संस्कृतका साथै त्यसको भावार्थ सहित लेखिएको हुँदा त्यसमा सरलीकृत गर्दा अर्थको अनर्थ हुने संभावना देखिएकोले जस्ताको त्यस्तै उतार मात्र प्रेषित गरिएको छ। सुबा कृष्ण प्रसाद लाकौललिखित बाकी कृतिहरू, विषेश गरी तन्त्र र त्यसका विधि संस्कृतमा लेखिएकोले त्यसलाई अनुवाद गरी प्रकाशन गर्ने कोशिश भई रहेको छ। अस्तु।

श्रावण ७, २०८१,
बालुवाटार, काठमाडौं।

नोट: दुवै पुस्तकका प्रकाशकहरू : बनमाली प्रसाद लाकौल, रूपकिशोर लाकौल, शरदकिशोर लाकौल र भारतकिशोर लाकौल। प्रकाशन मिति २०८१ बैशाख, र मुद्रक: सरोज प्रिंटर्स, नयाँ बानेश्वर, काठमाडौ।

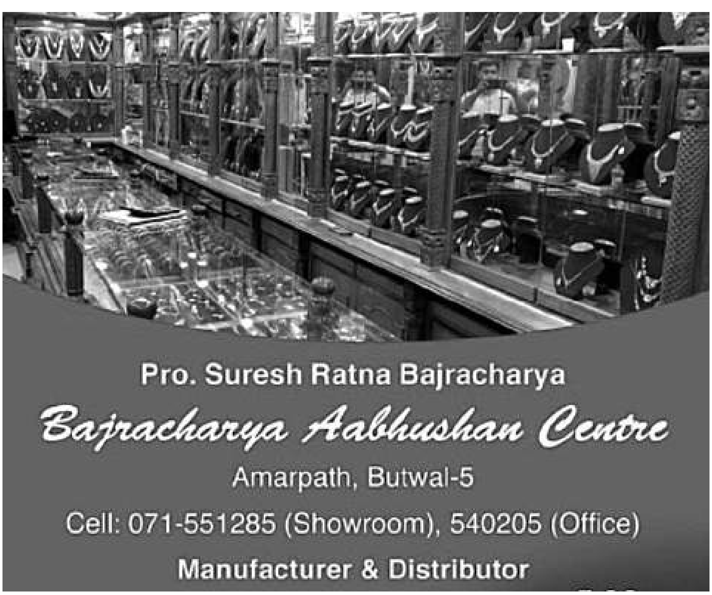

ऐतिहासिक विरासत बोकेको पाल्पा गौँडा

बुद्धिनारायण श्रेष्ठ

पश्चिम नेपाल अवस्थित पाल्पा जिल्लाले लामो ऐतिहासिक विरासत बोकेको छ। अहिल्यै पनि पाल्पाको ऐतिहासिक विवरण खोतल्ने हो भने यसको पौराणिकता आप्mनै ठाउँमा रहेको पाइन्छ। सेनवंशीय राजा रुद्र सेनले पाल्पा राज्यको स्थापना गरेका थिए। रुद्र सेनका पितापुर्खा तुथाराय सेन भारतमा मुगलहरूको आक्रमण सहन नसकी प्रयागबाट उत्तरतर्फ बढ्दै बुटवलको बाटो हुँदै रिसिङ्ग आइपुगेका थिए। तुथाराय त्यहाँ लामो समयसम्म बसेपछि कुसुमखोला, पालुङ्गमैनादी र ठिमुरेको सिमानामा पर्ने रिब्दीकोटमा उनले संवत् १३६३ मा आफ्नो एउटा स्वतन्त्र राज्य स्थापना गरे। यसै सिलसिलामा उनका सन्तति सेनवंशीय राजाहरूले शिलाङ्गथोकको नजिक रहेको पुरानकोटलाई राजधानी बनाई शासन गरेका थिए। त्यसपछिका सन्तति अझ अगाडि बढ्दै तानसेनतिर आए। अन्ततः रुद्र सेनले आप्mना पितापुर्खा भारतको मुगल तथा अवधबाट उत्तरतिर आएको क्षेत्र समेटी संवत् १५६३ मा तानसेनलाई केन्द्र मानी पाल्पा राज्यको स्थापना गरेको हुनाले उनलाई पाल्पा राज्यको संस्थापकका रूपले चिनिन्छ। मुकुन्दसेन राजाका पालामा मगर र खस लगायतका भारदारहरूलाई मिलाएर पाल्पालाई बलियो राज्य बनाइएको थियो।

संस्थापनाकालदेखि झण्डै ५०० वर्षसम्म शासन गर्ने पाल्पाली सेन राजाहरूमध्ये पछिल्ला पृथ्वीपाल सेनको पालामा ठूलो क्षेत्रफल ओगटेर पाल्पा शक्तिशाली राज्यमा परिणत भएको थियो। नेपाल एकीकरण अभियन्ता पृथ्वीनारायण शाहका सन्तति बहादुर शाह र मुख्तियार भीमसेन थापाको रणनीतिक चतुर्‍याइँले पाल्पा राज्य संवत् १८६१ मा नेपाल राज्यमा गाभिएको थियो।

पाल्पा, बुटवल, तथा तत्कालीन जिल्ला खजहनी सिउराज क्षेत्रको जमिनलाई लिएर मुख्य विवाद उत्पन्न भएको कारणले नेपाल र बेलायती सेनाबीच युद्ध (सन् १८१४–१६) भएको मानिन्छ। त्यस बखत शक्तिशाली पाल्पा राज्य नेपाल राष्ट्रमा समाहित भइसकेको थियो। भारतका विभिन्न राज्य रजौटालाई आफ्नो अधीनमा पारेर अङ्ग्रेज इस्ट इन्डिया कम्पनी सरकारले भारतमा राज गरिरहेको थियो। अङ्ग्रेजले तिब्बतसम्म आफ्नो मालसामान लगी बेच्न नेपालको बाटो जान खोजेको थियो। तर नेपालले दिएन। नेपालको विचार थियो अहिले कम्पनी सरकारलाई तिब्बत जाने बाटो दिइयो भने कालान्तरमा नेपाललाई नै कब्जा गर्नेछ।

यसै कुरालाई लिएर कम्पनी सरकारले पाल्पा, बुटवल, खजहनी सिउराज क्षेत्रको भूमि तत्कालीन अवधको नवाब राज्यभित्रको थियो, मुगल साम्राज्यको भाग थियो, ती भाग कम्पनी सरकारको अधीनमा रहेको भूमि हो भनी दाबी गर्‍यो। नेपालले चाहिँ यी क्षेत्र साबिकदेखि पाल्पा राज्य सरहदभित्रको भूभाग हो भन्ने दलिल प्रस्तुत गर्‍यो। तत्कालीन नवाबका आधारमा खंग्रेजले दाबी गरे तापनि उसको भनाइमा दम थिएन। पाल्पाली सेन राजाकै अधीनको भूभाग हो भन्ने ठहरियो। यी भूभाग हाल विशाल नेपाल राष्ट्रभित्र समाहित भएको हुनाले यो क्षेत्र नेपालको सीमाभित्रै पर्छ भन्ने नेपालले जिकिर लियो। इस्ट इन्डिया कम्पनी सरकारका अङ्ग्रेजलाई यसमा चित्त बुझेन र नेपाललाई हेप्दै युद्ध गर्ने कुरा बतायो। यस्तैमा भारतमा शासन गरिरहेको कम्पनी सरकारले नेपाललाई विधिवत् १ नोभेम्बर १८१४ मा चिठी पठाएर युद्ध घोषणा गर्‍यो।[1] युद्धको कुनै मोर्चामा नेपालको विजय भएको थियो भने अन्य कतिपय मोर्चामा अङ्ग्रेजको जीत हुने गरेको थियो। युद्ध निकै लम्बियो। यसैले दुवैतर्फका सेना लगभग थकित हुन थालेका थिए। त्यसैले अङ्ग्रेजले शान्ति सन्धिको मस्यौदा गरी २ डिसेम्बर १८१५ मा नेपाललाई १५ दिनभित्र काउन्टर हस्ताक्षर गर्नका निम्ति पठायो।

१ Prem Singh Basnyat (2017), Anglo-Nepal War: A Militaryh Review, Sarwochana M S Basnyat, Kathmandu, page-115

*- मदन पुरस्कार (२०५७) बाट सम्मानित **श्री बुद्धि नारायण श्रेष्ठ** नेपालको सिमानासम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धानमा विज्ञ हुनुका साथै वहाँ नापी विभागको पूर्व महानिर्देशक हुनुहुन्छ।*

नेपाललाई सन्धिको कतिपय धारा चित्त बुझेको थिएन। यही कारणले म्यादभित्र नेपालले सहिछाप गरेन। अन्ततः अङ्ग्रेजले काठमाडौँमा हमला गर्ने भन्ने अफवाह पैmलाएपछि नेपालले बाध्य भएर सन्धिमा हस्ताक्षर गर्न पण्डित गजराज मिश्रलाइ साथ लगाएर भारदार चन्द्रशेखर उपाध्यायलाई सुगौलीमा पठाइयो। चन्द्रशेखरले ४ मार्च १८१६ का दिन सन्धिपत्रमा हस्ताक्षर गरी अङ्ग्रेजका अक्टरलोनीलाई दिए। यसलाई सुगौली सन्धिका नामले जान्न सकिन्छ। फलतः नेपालले विशाल नेपालको एक तिहाइ भूभाग गुमाउनु पऱ्यो। पूर्वमा मेचीदेखि टिस्टा नदीको र पश्चिममा महाकाली नदीदेखि पश्चिम किल्ला काँगडासम्मको भूभाग गुम्यो। तर पनि जङ्ग बहादुरका पालामा बाँके, बर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुर ४ जिल्ला नयाँ मुलुकका रूपमा नेपालले फिर्ता पायो। यसबाट वर्तमान नेपालको सिमाना कायम भयो। यद्यपि, नेपालको लालपुर्जा भएको लिपुलेक–कालापानी–लिम्पियाधुराको ३७२ वर्ग किलोमिटर भूभागमा भारतीय फौजले आजसम्म ओगटिरहेको छ।[२] यी विवरणहरूबाट पनि पाल्पा गौंडा ऐतिहासिक कालदेखि नै संवेदनशील राज्य रहेको बुझ्न सकिन्छ।

नेपाल ७५ प्रशासनिक जिल्ला (हाल ७७ जिल्ला) मा कोरिनुभन्दा अगाडि ३५ जिल्ला रहेको थियो। त्यस बखत नेपालका जिल्लाहरूमध्ये कतिपयलाई गढी, गौँडा, थुम भनिन्थ्यो। जस्तो, पाल्पा गौँडा, उदयपुरगढी, तेह्रथुम आदि। पृथ्वी राजमार्ग निर्माण हुनुअघिसम्म पाल्पा गौँडा नेपालको पश्चिम क्षेत्रको केन्द्र थियो। यसै पाल्पा गौँडा हालको गुल्मी, अर्घा, खाँची, स्याङ्जा, नवलपरासी, कपिलवस्तुका केही भागको प्रशासनिक अखडा थियो। राणाकालमा समेत यसै गौडाबाट त्यस क्षेत्रको प्रशासन सञ्चालन गरिन्थ्यो।

भैरहवाबाट पोखरा जोड्ने पृथ्वी राजमार्ग सञ्चालनमा आएपछि पाल्पा तानसेनको रौनक घट्न थाल्यो। सडक सञ्जालले तराईबाट तानसेन मात्र छोएको थियो। अहिलेजस्तो तानसेनबाट गुल्मी, अर्घाखाँची, प्युठान, स्याङ्जा, तनहुँ आदि क्षेत्र जाने सडक सञ्जाल थिएन। त्यसैले केही पाल्पालीहरू यातायात सुविधा भएको क्षेत्र भैरहवा, बुटवल, पोखरातिर विस्थापित भएका थिए। फलस्वरुप अहिले पनि बुटवल तथा सिद्धार्थनगर भैरहवामा पाल्पाली बासिन्दा व्यापारी, साहु, महाजन, उद्यमी तथा राजनीतिकर्मीका रूपमा रहेका छन्। अहिले पाल्पा जिल्लामा पूर्वाधार सुविधाको विकास भएको र व्यापारिक सामानको चल्तिफिर्ति वृद्धि भएकोले खासगरी बुटौलका र त्यसपछि भैरहवाका केही बासिन्दाहरू पाल्पा फर्कँदै छन्। गर्मी मौसममा भैरहवाको उखरमाउलो गर्मी छल्न मानिसहरू शीतल जलवायु भएको पहाडी‘हिल स्टेसन’पाल्पामा फर्कने/आउने क्रम बढिरहेको छ।

संस्कृति जगेर्ना

तानसेन नगर मध्यकालीन सहरका रूपमा मात्र होइन विशेषतः नेवार तथा मगर समुदायको जातीय संस्कृतिका दृष्टिले पनि महत्त्वपूर्ण मानिन्छ। तानसेनको रैथानेका अनुसार यहाँ ती समुदायले आफ्नो जातीय कुल परम्पराअनुसार संस्कारगत कर्म, चाडपर्व, व्रतउपासना, कुलपूजा, मण्डलीपूजा, बाजेबराजु पूजा, चण्डी पूर्णिमा, राँकेसङ्क्रान्ति, पन्ध्र पौष, असार पन्ध्र, माघे सङ्क्रान्तिजस्ता पर्व तथा पूजाउपासना र धार्मिक चाडपर्व मनाउने गर्छन्। यसका साथै अमरनारायण रथयात्रा, भगवती जात्रा,गाईजात्रा, बटुक भैरव जात्रा, गणेश जात्रा, भीमसेन जात्रा, कालभैरव जात्रा श्रीपञ्चमी, शीतलादेवी खटयात्रा, भगवान् बुद्ध रथयात्रा जस्ता जात्रा तथा पर्व पनि यस नगरमा मनाइन्छन्। यस्ता समग्र पक्ष तानसेन नगरका महत्त्वपूर्ण अमूर्त संस्कृति र सांस्कृतिक सम्पदा हुन्। पाल्पाको तानसेन सहरमा जनै पूर्णिमाको दिनदेखि दश दिनसम्म खास जात्रा पर्व मनाउने गरिन्छ। हिले जात्राका रूपमा रोपाइँ जात्रा, अनि त्यसको भोलिपल्ट बाघजात्रा पर्छ। बाघको रूपमा सिँगारिएको मान्छेलाई सिकारीहरूले सिकार गर्न घेरेको अभिनयमा बाघजात्रा देखाइन्छ। यो निकै रोचक र रोमाञ्चक पनि हुन्छ भन्ने तानसेनवासीको भनाइ तथा लेखाइ रहेको छ।

तानसेनमा चाडपर्वको सुरुवातसँगै विभिन्न किसिमका जात्राहरू निकाल्ने परम्परा रहेको छ। यसैबीच तानसेनवासीले यस वर्ष गाईजात्रा आई नपुग्दै गाईजात्रे तरिकाबाट प्रदर्शन गरिएको बेग्लै प्रकारको जात्रा देख्न पाएका छन्। तानसेनमा २०८१ असार ७ गते अनौठो प्रकृतिको जात्रा मनाएको देखियो। जात्रामा युवाले तितेकरेलाको चस्मा, हरियो आधा फर्सी घोप्ट्याएको टोपी, परबलको माला लगाएका थिए। उनले कुमबाट तलतिर तितेकरेला, भान्टा, रामतोरिया, आलुका दानाहरू झुन्ड्याएका थिए। अनि पछाडि पिठ्युँतिर घिरौँला झुन्ड्याई लौकाका गुदी झिकेर ढुङ्ग्रोका रुपमा दुई हातमा भिरेका थिए। हातका दसैँ औँलामा लामो नङको रूपमा रामतोरिया घुसारेका थिए। साथै

२ बुद्धिनारायण श्रेष्ठ (सं. २०७१), नेपालको सिमाना, रत्न सागर प्रकाशन, काठमाडौं, पृष्ठ–३१३

कट्टु छोपिने गरी फर्सीको पातसहितको मुन्टा, तथा इस्कुस मुन्टासमेतको लहरा, लामोलामो बोडी डोरीमा उनेर लगाएको देखिन्थ्यो। युवतीले पाकेको फर्सीको बीचभाग काटी चक्का बनाएर टाउकोमा पगरीजस्तो लगाई त्यसमाथि छोटो बोडीको त्यान्द्रो श्रीपेचका रूपमा ठड्याएर मुकुटजस्तो पारेका थिइन्। तितेकरेलाको सानो चक्का धागोमा बानेर यार्लिङ्का रूपमा कानमा झुन्डाएकी थिइन्। रातो गोलभैँडाका दाना उनेर मुगाको मालाजस्तै लगाएकी, अनि बन्दा कोपीको पातैपातले छाती र पेट छोपेकी र सानो लौकाको चक्का काटेर चुरी लगाएकी थिइन्। हातका दसैँ औँलामा लामो नङ्ग्राको रूपमा रामतोरिया सिउरिएकी थिइन्। हाफपेन्ट छोपिने गरी हरियो लसुन प्याजको पातको जामा लगाएर दाहिने कम्मरमा फूलकाउलीर भन्टा झुन्ड्याएकी थिइन्। अनि परबलको कल्ली बनाएर खुट्टामा भिरेकी थिइन्।

यसरी शरीरभरि विभिन्न प्रकारका हरियो सागसब्जी, तरकारी झुन्ड्याइएको दृश्यले तानसेनका तरकारी उपभोक्तालाई जिज्ञासु बनाएको थियो। शरीरभरि तरकारीको पहिरन लगाएका युवायुवतीले प्रत्येक तरकारी पसलमा पुगेर स्थानीय तरकारी उपयोग र कारोबार गर्न सम्झाउने गरेका थिए। बजार क्षेत्रमा जताततैबाट विषादीयुक्त तरकारीको बारोबार बढेपछि उपभोक्ताको ध्यान खिच्न नयाँ शैलीबाट पाल्पामै उत्पादित तरकारी उपभोग गर्नका लागि प्रचार प्रसार गर्ने यो तरकारी जात्राको अभिप्राय थियो। विषादीमुक्त, स्वच्छ, सफा र पहिचानयुक्त स्थानीय तरकारी उत्पादनलाई उपभोक्तामाझ पुऱ्याउने उद्देश्यले तानसेन बजारमा यस्तो फरक किसिमको जात्रा देखाइएको थियो।

समग्रमा भन्नुपर्दा युवायुवतीले तानसेन बजारमा आउने स्थानीय कृषकहरूका सबै खाले तरकारीहरू शरीरका विभिन्न अङ्गहरूमा लगाएर प्रदर्शन गरेका थिए। कलाकारद्वय गोकुल सारु र नानू मगरले शरीरभरि माथि उल्लेख गरिएको आलु, लसुन, प्याज, गोलभैँडा, भिन्डी, करेला, लौका, काउली, बन्दा, बैगन, सिमी, बोडी, पर्वलजस्ता हरियो तरकारीहरू लगाएर जात्रा देखाएका थिए। तानसेनको बसपार्क, टुँडिखेल, भीमसेन टोल, नारायणस्थान,असनटोल, शीतलपाटी, मखनटोल, हुलाकचोक, सिल्खानटोल हुँदै बिशालबजारसम्म तरकारी जात्रा प्रदर्शन गरिएको थियो।

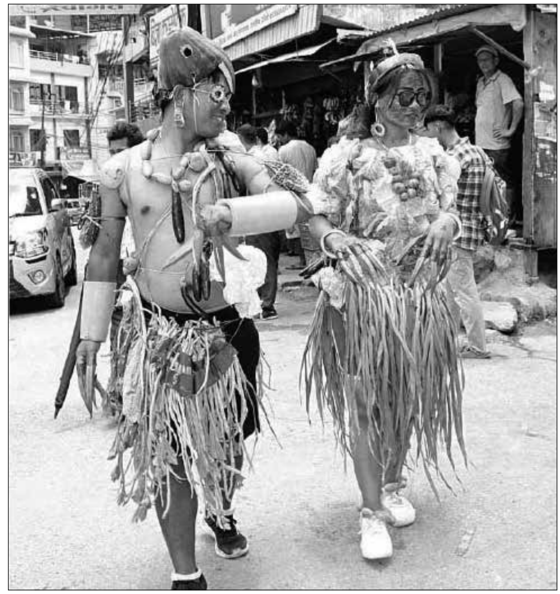

शिरदेखि पाउसम्म शरीरभरि थरिथरिका तरकारीको माला लगाएर युवा युवती तानसेन बजार घुमिरहेका देखेर तानसेन बजारका उपभोक्ताले चोकचोकमा उक्त जात्रा अचम्म मानेर अवलोकन गरेका थिए। यसरी विभिन्न थरीका तरकारी जीउभरि भिरेर प्रदर्शन गर्दै हिँडेका ती युवायुवतीसँग तानसेन बजारमा फोटो र सेल्फी खिच्ने/खिचाउनेहरुको भिडभाड देखिन्थ्यो।[३]

पाल्पाली ढाकाटोपी सम्झनाको चिनो

ढाका कपडाले बनेको पाल्पाली ढाकाटोपी देशविदेशमा प्रख्यात छ। यहाँ सक्कली ढाकाको टोपी बन्छ। सक्कली ढाकाको टोपी कुनै पनि व्यक्तिको शिरमा लगाउँदा उसको अनुहार नै उज्ज्वल देखिन्छ। त्यसैले पाल्पा तानसेन भ्रमण गर्न आउने आगन्तुकले आफ्नो साथीभाइ नाता–पाताका निम्ति 'सम्झनाको चिनो' स्वरूप किनेर लैजान्छन्। कतिपय कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि तथा अन्य अतिथिवृन्दलाई पाल्पाली ढाकाटोपीले मानमर्यादा गर्ने चलन पनि छ। यो टोपी जति पटक धोए पनि यसको चमक जाँदैन। केही वर्षदेखि ढाका कपडाको खादा गलामा लगाइदिने प्रचलन पनि बढेर आइरहेको छ। यस्ता ढाकाको खादा लगाएका

३ अन्नपूर्ण पोस्ट दैनिक, २०८१ असार ८

अतिथिहरू मञ्चमा रहँदा कार्यक्रमको रौनकै बढ्छ। हिजोआज ढाकाको इस्टकोट, लबेदा सुरुवाल पनि लगाउने प्रवृत्ति बढेर आएको पाइन्छ, खासगरी बिहे, व्रतबन्धका अवसरमा। महिलाका निम्ति ढाका चोली तथा पछयौरा पनि चल्तीमा रहेको छ। ढाकाको थैली पनि बनाउने गरिएको छ। यो उपहारको रूपमा छोरीबेटीलाई गरगहना रुपैंया दाम हालेर दिइने गरिन्छ। हिजोआज पाल्पाली ढाकाटोपीको नक्कल गरेर अन्यत्रबाट कमसल कपडा प्रयोग गरिएका उत्पादन बजारमा आउने गरेको छ। यसले गर्दा पाल्पाली सक्कली ढाकालाई केही असर पर्न गएको छ। तर पारखीहरूले पाल्पाली सक्कली ढाकालाई टाढैबाट पहिचान गरी अलिकति महँगो भए तापनि यसैतर्पm आकर्षित हुन्छन्।

पाल्पाली करुवाको कालिगढी

पाल्पाको नामी वस्तुहरूमध्ये करुवा पनि एक रहेको छ। पाल्पा तानसेनमा पानी खाने करुवा कालिगढीपूर्ण तरिकाले बनाइन्छ। नेपालका अन्य केही भागमा पनि करुवा बन्ने गरेको छ। तर पाल्पाली काँसको करुवाको बनौट अरूभन्दा अलि भिन्न शैलीको हुन्छ। यहाँको करुवा जति पुरानो भए तापनि यसको चमकमा ऱ्हास आउँदैन। तानसेन नगरपालिका पस्ने गौँडामा विशाल करुवाको प्रतिमा स्थापना गरिएको छ। यसले 'करुवाको सहर' पाल्पा नै हो भन्ने सङ्केत गरेको छ। यस्ता करुवा आफ्नो बैठक कोठाको शोकेस ऐनाको दराजमा सजाएर राख्ने गरिन्छ। जिन्सी उपहार दिनमा पाल्पाली करुवाको रोजाई पहिलो स्थानमा आउँछ।

पाल्पाको चुकाउनी

पाल्पा घुम्न जाँदा पाल्पाको शिरमा रहेको श्रीनगर डाँडा प्राकृतिक छटाको रमणीय पाखो सफर गर्नेले त्यहाँबाट तानसेन बजार फर्कँदा खाजा खाने क्रममा चुकाउनीको स्वाद लिन धेरैजसोले बिर्सदैनन्। चुकाउनी पनि ढाकाटोपी जस्तै पाल्पाको 'ब्रान्डेड आइटम' भित्र पर्छ। चुकाउनी आलु र दही सम्मिश्रण गरेर बनाएको एक प्रकारको अचार हो। मुखै रसाउने आलुको परिकारमध्ये पाल्पाको चुकाउनीले नेपाली खानाको रूपमा चर्चा पाएको छ।

हाँसको छोयला

तानसेन बजारको खानपिनमा हाँसको छोयला अभिन्न अङ्गको रूपमा रहेको छ। साथीभाइसँग बसेर रमाइलो गरौँ भन्ने व्यक्तिहरूले ऐला (स्थानीय रक्सी)को रसास्वादन गर्नेले त हाँसको छोयला चाख्न छुटाउँदैनन्। छोयला चपाएपछि जिब्रोको टुप्पा ट्वाक्क पड्काएर कस्तो मिठो रहेछ भनी स्वादको वर्णन गर्छन्। हाँस काटेर भुङ्ग्रो आगोमा ओल्टाइ पल्टाइ पोल्ने, अनि मुखमा क्वाप्प हाल्न सजिलो हुने गरी ससाना टुक्रा पारेर त्यसलाई स्थानीय बास्नादार काँचो तोरीको तेलमा मल्ने, त्यसमा टिमुर, हरियो लसुन, नुन मसला आदि ठिक्क मात्रामा (न त धेरै, न त थोरै) हालेर फेरि मलेर छोयला बनाइएको हुन्छ। यो खानेकुरो बनाउने एउटा कला हो। यस्तो कला पाल्पामा पुस्तैनी सरेर आइरहेको पाइन्छ।

बिट मार्दै

पछिल्लो समयमा तानसेनको चाडपर्व र जात्राहरू हराउँदै जान थालेको बुझिन्छ। यसको संरक्षणमा सबै पक्षले ध्यान दिनुपर्ने आवाज समेत उठ्न थालेको छ। जात्रा पर्व मनाउन खर्चिलो हुने भएकाले खर्चको उचित प्रबन्ध हुन नसकेका कारण बिस्तारै हराउँदै जान थालेको बुझिन्छ। यो पङ्क्तिकार केही वर्षअघि तानसेन भ्रमणमा जाँदा नगर क्षेत्रको मठमन्दिर जीर्ण हुँदै गएको,संरक्षणको अभावमा कतिपय इतिहास बोकेका सम्पदाहरू समेत लोप हुने अवस्थामा पुगेको देखियो। यसलाई चिन्ताको विषय मान्नुपर्छ। जेनतेन केही गुठी र स्थानीय टोल समूह मिलेर सामान्य रूपमा परम्परा धान्ने काम गरेको स्थानियवासीको भनाइ रहेको छ। यसलाई पाल्पामा जन्मेर देशविदेशमा ख्याती प्राप्त गरेका विद्वान धन र मन दुवै भएका महानुभावहरूले चासो लिनुपर्ने खण्ड आइपरेको छ। उनीहरूको बोली बिक्ने भएकोले सम्बन्धित निकाय, राजनीतिक व्यक्ति, योजनाकारसमक्ष कुरा पुऱ्याइ सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक महत्वका सम्पदालाई जगेर्ना गर्नु पर्छ। वर्तमानकालमा पाल्पा तानसेन गुठी, काठमाडौँले यस सम्बन्धमा कार्य अगाडि बढाएको छ। यसबाट पाल्पा तानसेनको विरासत र पहिचान थामिने र बढ्ने छ भन्ने आशा लिन सकिन्छ।

तानसेनः कला र वास्तुकलाको एक खुला सङ्ग्रहालय

सन्तोषलाल श्रेष्ठ

सारांश

पाल्पा जिल्लाको सदरमुकाम तानसेन, ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक रूपमा धनी नगरपालिका हो । यस नगरपालिका सेनकालीन, शाहकालीन र राणाकालीन कला र वास्तुकलाको मिलन बिन्दु हो । यसैले तानसेन सेनकालीन, शाहकालीन र राणाकालीन कला र वास्तुकलाको खुला सङ्ग्रहालयको रूपमा रहेको छ । यहाँका कला र वास्तुकलाको विकास क्रमलाई फर्केर हेर्दा पाचँ÷छ शताब्दी पर पुग्ने गर्दछौँ ।सेनकालीन, शाहकालीन र राणाकालीनकला र वास्तुकलाको इन्द्रधनुषिय मिलन बिन्दु रहेको छ । त्यस जीवन्त स्थापत्यकला आन्तरिक र बाह्य पर्यटकहरूका लागि पर्यटकीय गन्तव्य बनेको छ । यी निधिहरूले पाल्पा तानसेनको पर्यटन उद्योगलाई मात्र होइन, समग्र नेपालको पर्यटन उद्योग विकासमा र वैकल्पिक आयलाई पनि टेवा दिन सघाउँछ । सेनकालीन कला कौशलहरुमा स्थापत्यकला तहत् शिखर शैलीका मन्दिर तथा पाल–सेलीका प्रस्तरका मूर्तिहरू रहेका छन् । पाल्पा राज्य नेपाल अधिराज्यमा विलय भएपछि पाल्पाका प्रथम तैनाथवाला भई पाल्पा आएका साना काजी अमरसिंह थापाको पालादेखि शाहकालीन कला कौशलको विकास भएको देखिन्छ । त्यसमा तले शैलीका मठ–मन्दिर, धातुका मूर्तिहरूको विकास, गञ्ज(ठूलाघर),नेपाली शैलीका निजी आवासहरू रहेका छन् । नेपालको राजनीतिमा श्री ३ जङ्गबहादुर कुँवर राणाको उदय भएपछि पाल्पामा तैनाथवाला भई आएका कुँवर राणा तैनाथवालाहरूले तानसेनमा राणाकालीन कला कौशलको विकास गरेको देखिन्छ । उनीहरूका पालामा बनेका मठ–मन्दिर, दरबार, निजी आवासहरू तानसेनको धरोहर हुन् । खुला सङ्ग्रहालयको रूपमा रहेका सेनकालीन, शाहकालीन र राणाकालीन कला कौशललाई आन्तरिक पर्यटकको स्पन्दन साट्दै यसलाई विश्व सामु परिचित गराउन सकियो भने पर्यटन विकासको लयमा लागि परेको तानसेन नगरपालिकाले आफ्नो आन्तरिक आयलाई वृद्धि गर्न सहज हुने देखिन्छ ।

शब्द कुञ्जी: *शिखर शैली, पाल–सेन शैली, तले शैली, काष्ठकलाको स्वप्निल रचनामा रति संयोग, धातु मूर्तिकला, नियो–क्ल्यासिकल आर्किटेक्ट ।*

विषय प्रवेश

मानव निर्मित दोस्रो प्रकृतिको रूपमा रहेको कला कौशलको सारपक्ष (ध्येय) भनेको सौन्दर्यको अनुसन्धान र रसानुभूति हो ।सभ्यताको विकासक्रममा सबै युगहरूमा कला कौशलको कुनै न कुनै रूपमा मानव जीवनसँग सम्बन्ध रही आएको छ। साधारणतया ‘कला’लाई अर्थ्याउँदा मान्छेको सिर्जनात्मक क्षमता व्यक्त गर्ने सीप, मानवीय प्रतिभाको कुशलतापूर्वक गरिने प्रदर्शनको रूपमा लिने गरिन्छ । शिल्पबाट उत्पादित वस्तुहरू नै कलाकृतिहरू हुन् । मानिसले आपूmभित्र कलाको विकास मात्र गरेन उसले मानव निर्मित दोस्रो प्रकृतिको निर्माण गर्नुको साथै कौशलको पनि विकास ग¥यो । जुन कला–कौशलले हरेक युगलाई र मानिसको सभ्यताको रूपमा परिचित गराउँदै आएको छ ।

सेनकालीन कला कौशल

पाल्पा तानसेनको सेनकालीन कला कौशलको सन्दर्भमा गंगाको तटीय क्षेत्र प्रयागको सेरोफेरोमा धेरै पुस्तासम्म राज्य गरेका सेनहरू मुसलमानहरूको आक्रमण भएपछि सेनवंशका

*- तानसेन नगरपालिकाका नगरप्रमुख श्री **सन्तोष लाल श्रेष्ठ** त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसको पूर्व क्याम्पस प्रमुख हुनुहुन्छ । वहाँ तानसेन गुठी तानसेन शाखाको सल्लहकार पनि हुनुहुन्छ ।*

सन्तान तुथा (तुला) सेनले राजपुरमा आई राजपुर राज्य खडा गरेका थिए। सो राज्यले चुरेको तलहट्टिको ठूलो भाग ओगट्नुका साथै पहाडको रिब्दीकोटसम्म पैmलिएको थियो। तुथा (तुला) सेनले पहाड र तराईमा एकीकृत राज्य वि.सं. १३०६ देखि वि.सं. १३४६ सम्म कायम गरेका थिए। उनैका दर सन्तानहरूमा पृथ्वीपालसेनसम्म आई पुग्दा सेनवंशले पाल्पामा करिब पाँच/छ शताब्दी शासन गरेको देखिन्छ। पाल्पा राज्य नेपाल अधिराज्यमा विलय भएपछि वि.सं. १८६१ मा पाल्पाराज्य इतिहासको पानामा समेटिन पुग्यो (श्रेष्ठ,२०७५:८–१३)। सेनहरूले यहाँ आफ्नै खालका बान्किका इतिहास, कला र संस्कृतिको रचना गरे, त्यो पाल्पाली सभ्यताको रूपमा जीवन्त रहेको छ। तानसेन बजारको मध्य भागमा रहेको महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवतीको मूर्तिको पृष्ठ भागमा रहेको सेनकालीन प्रस्तरको सोह्रबाहुको करिहस्त मुद्रामा रहेकी महिषासुरमर्दिनी भगवतीको मूर्ति लगायत पाल–सेन शैली प्रस्तरका मूर्तिहरू, नुवाकोटगढी लगायत विभिन्न गढी किल्लाहरू, शिखर शैलीका मन्दिरहरू, स्थापत्य आदि सेनकालीन मूर्त सम्पदाहरू रहेका छन् भने थुप्रै अमूर्त सम्पदाहरू पनि जीवन्त रहेका छन्।

प्रभास क्षेत्रको शिवालय

तानसेन नगरपालिका वडा नं. ७ मा अवस्थित प्रभास क्षेत्रले धार्मिक महिमा बोकेको छ। प्रभास क्षेत्र तानसेन बजारदेखि ८ कि.मि. र बुटवलबाट ३१ कि.मि.को दुरीमा रहेको छ। होलाङ्दी खोला (तानसेनेली खोलाको उद्गम विन्दु) र कमलपोखरी झरनाको संगम स्थलमा रहेको यस प्रभास क्षेत्रलाई सिद्धार्थ राजमार्गले बिचौबिच चिर्दै आफू पोखरातिर लागेकी छिन्। प्रभास क्षेत्रमा रहेको शिखर शैलीमा निर्माण भएको शिवालयको परिसरको पुनर्निर्माण गर्दा संवत् १४१४ (+१३५= वि.सं.१५४९) मिति उत्कीर्ण गरिएको शिलालेख प्राप्त भएको छ। त्यस शिलालेखमा 'उभय शिवाय मनुमिन्द्र गते कि १४१४ शाक उदैई सू त्रा दा धर्मै ण रु द्री विर सेन राजा ये' उत्कीर्ण गरिएको छ। यस सन्दर्भले 'प्रभास क्षेत्र'को स्थापना सेनराजा रुद्रसेनको पालामा भएको देखिन्छ। यो शिलालेख अहिलेसम्म पाल्पामा पाइएका शिलालेखहरूमध्ये सबैभन्दा पुरानो शिलालेख हो। उनै रुद्रसेनका सन्तान सेनवंशीय राजा मुनि मुकुन्दसेन प्रथमले यस ठाउँमा शिवालय, नुहाउने पोखरी, सूर्य कुण्ड निर्माण गरी उक्त पोखरीमा गुजरातको कठियावादमा अवस्थित श्री सोमनाथको मन्दिर जो 'प्रभास क्षेत्र' भनेर प्रसिद्ध हुनुका साथै द्वादश ज्योतिर्लिंगमध्ये प्रथम ज्योतिर्लिंग मानिन्छ, त्यस ठाउँबाट पवित्र जल ल्याई सो पवित्र जल यस कुण्डमा मिसाई यस क्षेत्रलाई पावन 'प्रभास क्षेत्र' नामाकरण गरिएको भन्ने जनश्रुति रहेको छ।

प्रभास क्षेत्रमा सेनकालीन शिखर शैलीको शिवालय र पाल–सेन शैलीको वंशगोपालको मन्दिर रहेको छ। हाल मुकुन्देश्वर महादेव शिवालयको नामले परिचित यस शिवालयको गर्भगृहमा पश्चिमतिर आकर्षक चक्रशिला रहेको छ। त्यसको दायाँ–बायाँ दुईवटा पाल–सेन शैलीका कालो प्रस्तरका मूर्तिहरू रहेका छन्। दक्षिणपट्टि रहेका विष्णुको मूर्तिको माथिल्लो शरीरको भाग घाँटीमा हार र जनै, कानमा पुष्प कुण्डल, शिरमा कीर्तिमुख अङ्कित किरिट, हातमा बाला, पाखुरामा केयुर स्पष्ट रूपमा उत्कीर्ण गरिएको छ। सो मूर्तिको तल्लो दुईहातमा कमल बीज र शंख देखिन्छ भने माथिल्ला दुईहातमा चक्र र गदा लिएको देखिन्छ। उत्तरपट्टि समपाद आसनमा सूर्यको मूर्ति रहेको छ। घाँटीमा कण्ठहार, कानमा पुष्पकुण्डल, टाउकोमा अलङ्कृत मुकुट, पाखुरामा केयुर र नाडीमा बाला देखिन्छ भने दुवै हात छातीको वक्षस्थलसम्म उठाएर दुवै हातले फक्रिएको कमलको फूलको नाल समातेको देखिन्छ। यस शिवालयको गर्भगृहलाई हेर्दा मध्य भागमा शिवलिङ्ग रहेको, दुई कुनामा विष्णु र सूर्यको मूर्ति रहेको छ भने अर्को विपरीत दुई कुनाहरू खाली रहेका छन्। त्यस खाली रहेका स्थानका पाञ्चायन विधिविधानलाई अध्ययन गर्दा ती खाली रहेका कुनाहरूमा गणेश र देवीका मूर्तिहरू रहनु पर्ने देखिन्छ। त्यस कारण यस शिवालयमा विष्णु, सूर्यको मूर्ति उपस्थित हुनु र गणेश र दुर्गाको मूर्तिहरू समयको अन्तरालसँगै हराउनुले यो शिवालय 'शिव पाञ्चायन'को रूपमा देखिन्छ।

यस शिवालयको दक्षिण पूर्वको पल्लोपट्टिको डाँडामाथि वंशगोपालको मन्दिर रहेको छ। मन्दिर भित्र दुईवटा पाल–सेन शैलीका कालो चम्किलो प्रस्तरको दुईवटा सुन्दर मूर्तिहरू रहेका छन्। एउटा वंशी (वासुरी) धारण गरेको श्रीकृष्णको मूर्ति रहेको छ भने अर्को हरिहर मूर्ति रहेको छ। सेनराजाहरु शैवमार्गी भएका र त्यसताका यस भेगमा वैष्णवमार्गीहरु पनि प्रशस्त भएकाले दुवै मतहरूको बीच सद्भाव र धार्मिक सहिष्णुता कायम गर्नको खातिर हरिहर मूर्तिको स्थापना गरेको देखिन्छ। हरिहरको मूर्तिमा विष्णु (हरि) र शिव (हर) देवताहरूको आयुध र आकृतिहरूलाई विशेष ढंगले उत्कीर्ण गरिएको छ। मूर्तिमा दायाँ भाग हर (शिव) र बायाँ भाग हरि (विष्णु) को हो। जटामुकुट र किरीट (मुकुट,

शिरोभूषण) बाट दुवै देवताहरूको शिरोभाग स्पष्ट देखिन्छ। दाहिने कानमा सर्प कुण्डल बायाँ कानमा मकर कुण्डल क्रमशः हर (शिव) र हरि (विष्णु) को गहनाको रूपमा देखिन्छ। वैजयन्ती माला विष्णुको प्रतीक देखिन्छ भने नन्दी र गरुड दुवै वाहनहरू पनि राखिएको छ। हरिहरको मूर्तिको शिरोभागमा किरिट, त्यसमाथि जटामुकुट प्रष्ट देखिन्छ भने दायाँ कानमा सर्प कुण्डल र बायाँ कानमा मकर कुण्डल प्रष्ट देखिन्छ। मूर्ति चतुर्भुज भएता पनि तलको दुवै हातहरू भग्न अवस्थामा रहेका छन्। शास्त्रीय आधारमा ती हातहरूमा त्रिशूल र शङ्ख हुनु पर्ने देखिन्छ। माथिल्लो दायाँ हातमा शिवको अस्त्र खटवाङ्ग जस्तो छ, जसको शिरमा सर्प बेरिएको र माथिल्लो बायाँ हातमा चक्र धारण गरेको प्रष्ट देखिन्छ। वैजयन्ती माला पहिरिएको यस मूर्तिको दायाँबायाँ साना साना नारी मूर्तिहरू पनि रहेका छन्। शिरको दायाँ बायाँ हात्तीको शिर कुँदिएको यस मूर्तिको आसनमा ऋषि मुनिहरूका मूर्तिहरू पनि कुँदिएका छन्।

ऋषिकेशवको मूर्ति

तानसेन नगरपालिका वडा नं.१४, रुरु क्षेत्रमा अवस्थित ऋषिकेशवको मूर्तिको सन्र्भमासोह्रौं शताब्दीमा कार्तिक शुक्ल एकादशीका दिन राजा मुकुन्दसेन प्रथमले कालीगण्डकीमा स्नान गर्न जाँदा कालीगण्डकीको गर्भमा ऋषिकेशव भगवानको मूर्ति फेलापारि हाल मन्दिर भएको स्थानमा सो मूर्तिलाई बडो आस्थाका साथ स्थापना गरेको जनश्रुति छ। ऋषिकेशवको मूर्तिको मूर्तिकलाको प्रतिमा लक्षणलाई नियाल्दा सो मूर्ति पाल–सेन शैलीमा निर्मित भएको देखिन्छ। शिखर शैलीमा निर्मित मन्दिरभित्र भगवान ऋषिकेशवको सपरिकर जय, विजय आदि पार्षद लगायत शंख चक्रधारी चतुर्बाहु कृष्णवर्णको तीन फूट नौ इन्च अग्लो पाल–सेन शैलीको स्थानक ऋषिकेशवको अति मनोहर मूर्तिहरू रहेका छन्। साथै रुरु क्षेत्र रिडीमा नेवारी शैलीका निजी आवास एवम् अन्य विभिन्न शैलीबाट निर्मित विभिन्नमठ–मन्दिरहरू रहेका छन् भने यसमा खामिएको काष्ठकलाको बेजोड नमुना र कला कौशलहरु तानसेनका निधि हुन्।

शाहकालीन कला कौशल

रणबहादुर शाहको अति आग्रहले गर्दा मनले नमान्दा नमान्दै वि.सं. १८६३ साल जेष्ठ महिनाको आधा आधिमा काठमाडौँमा उत्रेका पृथ्वीपालसेन शहरभित्र पस्न नपाउँदै उनी र उनका अंगरक्षकहरुलाई पक्री ललितपुर राजभवनमा नजरबन्द गरिएको थियो। नजरबन्द गरिएको पर्सिपल्ट पाल्पा राज्य माथि अधिकार कायम गर्न भनी साना काजी अमरसिंह थापा र दलभञ्जन पाँडेले सैन्यवलसहित पाल्पा रवाना भएका थिए। पाल्पा पुगेर पाल्पाराज्यलाई नेपाल अधिराज्यमा विलय गराएपछि पाल्पामा शाहकालको थालनी भएको थियो। राजनैतिक र भौगोलिक रूपमा पाल्पाराज्यमाथि अधिकार कायम गरिएता पनि सांस्कृतिक रूपमा पनि विजय हासिल गर्नु आवश्यक थियो। त्यस कारण पाल्पामा शाहकालीन कला कौशलको विकास गर्ने कुरामा साना काजी अमरसिंह थापाले कुनै कसुर बाँकी राखेनन्। साना काजी अमरसिंह थापा र उनी पछि पाल्पा आएका तैनाथवालाहरूले तले शैलीका मठ–मन्दिर, नेपाली शैलीका निजी आवास, अमरगञ्ज (ठूलाघर), धातुका मूर्तिहरू निर्माणमा सघाउने काम गर्‍यो।

श्री ७ अमरनारायण मन्दिर

पाल्पा राज्य नेपाल अधिराज्यमा विलय गरिएपछि साना काजी अमरसिंह थापाले बुटवल लगायत यसका आसपासका भू–भागहरु जुन अघि पाल्पाराज्यको अधिकारीहरूको मातहतमा थियो। ती भू–भागहरुलाई आफ्नो नियन्त्रणमा लिनुका साथै त्यहाँको प्रशासन पनि आफ्नो हातमा लिएका थिए। यस कार्यपछि उनले तानसेन नगरको मध्य भागमा श्री ७ अमरनारायणको मन्दिर निर्माण गरेका थिए (श्रेष्ठ,२०७७:१९०)। यस श्री ७ अमरनारायण मन्दिरलाई भारतबाट आउने तीर्थयात्रीहरूले स्वामीनारायण भनी बडो आस्था राख्ने गर्दछन्। तले शैलीमा बनेको यस सुन्दर मन्दिर तीन तलाको छ। मन्दिरका झ्याल, ढोकाहरू काष्ठकलाको बेजोड नमुना खामिएका छन्। मन्दिरका जडिएका टुडालहरुमा काष्ठकलाको स्वप्निल रचनामा रतिसंयोगका आकृतिहरू उत्कीर्ण गरिएको छ। जुन यस भेगको उत्कृष्ट निधि हो।

काष्ठकलाको स्वप्निल रचनामा रति संयोग

तानसेन नगरको मध्य भागमा रहेको श्री ७ अमरनारायण मन्दिरमा जुन काष्ठ कलाको स्वप्निल रचनामा रति संयोगका आकृतिहरू देखिन्छन्, आन्तरिक र बाह्य पर्यटकहरू जब रुरु क्षेत्र रिडीमा पुग्ने गर्दछन्, तब तिनीहरूको नयन झनै ताजा हुने गर्छ। काठमाण्डौं खाल्डोबाट बाहिर पश्चिमतिर लागेपछि नेपाली काष्ठकलामा खामिएको कामुक सरसता (EROTIC

THEMES) गोरखाको मनकामना, गोरखा दरबार, पोखराको भीमसेन मन्दिर, तानसेनको अमरनारायण हुँदै सत्येश्वर महादेवको बगलमा रहेको पिहाली पौवामा देख्न पाइन्छ। जनरल भीमसेन थापाले आफ्नी महतारी सत्यरुपादेवीका सङ्कल्प अनुसार संवत् १८७९ साल चैत्र १ गते बदी २ रोज ५ का दिन सत्येश्वर महादेवको स्थापना गरी मन्दिर निर्माण गरेका थिए। सो मन्दिरको बगलमा रहेको दोहरी दलाल भएको बेजोडको काष्ठकला खामिएको पिहाली पौवा र हावाको झोक्का, वर्षातको चिसाई अनि घामको तप्ततालाई वर्षौंसम्म खेपेको काष्ठको स्वप्निल रचनामा रति संयोगका आकृतिहरु देखिन्छन्। जुन शाहकालीन कला कौशल जीवन्त उदाहरण हुन्।

महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती

ब्रिटिश साम्राज्यको इकोनोमी इञ्जिनको रूपमा रहेको ईष्ट इण्डिया कम्पनीले आफ्नो स्वार्थ पुरा गने हेतुले सन् १८१४ नवम्बर १ तारिखका दिन नेपाल उपर एकातर्फ युद्ध घोषणा गर्‍यो। त्यस युद्धमा पाल्पाको जीतगढी मोहोडामा कम्पनी फौजलाई एकपटक होइन पटक पटक वि.सं. १८७१ पौष १५ गते र अर्को पटक वि.सं.१८७२ वैशाख ७ गते दुई पटक पराजित गरी नेपालले विजयश्री हासिल गरेको थियो। विजयश्री हासिल भएपछि युद्धमा जानु अघि तानसेन बजारको मध्य भागमा अवस्थित सेनकालीन महिषासुरमर्दिनी भगवतीको पाउमा परी युद्धमा विजयश्री हासिल भएपछि भव्य मन्दिर निर्माण गरी माता भगवतीको महिमा चारैचौरास पैmलाउने छु भनी भाकल गरेका थिए। सोही भाकल बमोजिम कर्णेल उजीरसिंह थापाले काष्ठकलाको बेजोड नमुना खामिएको वि.सं. १८७२ सालमा थालनी गरी वि.सं.१८७६ सालमा तीनतले भव्य मन्दिरको निर्माण सम्पन्न गरेका थिए। मन्दिरको शिरमा आफ्नो कद (उचाइ) बराबरको सुनको मोलम्बो चढाइएको अजङ्गको गजुर पनि चढाए। कर्णेल उजीरसिंह थापाले भगवती मन्दिरको निर्माणसँगै अठारवाहु भएकी अष्टधातुको महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवतीको मूर्ति मन्दिरको गर्भगृहको मध्य भागमा स्थापना गरी मन्दिरको भित्री प्रदक्षिणामार्गको वायव्य कोणमा सूर्य, ईशान कोणमा विष्णु, आग्नेय कोणमा शिव, नैऋत्य कोणमा गणेश आदिको मूर्तिहरू स्थापना गरी मन्दिरलाई ‘दुर्गा पाञ्चायन’ को रूप दिएका थिए।सातौं शताब्दीभन्दा अघिदेखि नै अष्टधातुबाट मूर्ति निर्माणको थालनी भएता पनि सुन्दर र आकर्षक मूर्ति निर्माण अठारौँ/उन्नाइसौं शताब्दीतिर आएर विकास भएको थियो (श्रेष्ठ,२०७९ः२८७)। धातुको मूर्तिकलाको विकाससँगै सोही तहत् अष्टधातुबाट बनेको यस महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउर्जीरेश्वरी भगवतीको मूर्ति अति नै मनमोहक र चित्तआकर्षक देखिन्छ। अठार बाहुसहितको अष्टधातुले बनेको महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती माईको मूर्ति १० इञ्च उचाइ भएको आसनमाथि दायाँ पाउ सिंह माथि र बार्यांँ पाउ महिषासुरको छातीमा टेकेको छ। मूर्तिको आयतन सिंह माथिको ५ इञ्च आसनमाथि रहेको छ। त्यस आसनमाथि २५ इञ्च उचाइ र २४ इञ्च चौडाइ भएको आलिढ मुद्रामा भव्य महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवतीको मूर्ति स्थापित छ। मूर्ति ज्यादै अलङ्कृत भइकन पनि आकर्षक छ। हृदय स्पर्शी चम्किलो दुई नेत्र र भृकुटीमा थप एक नेत्र सहित यस मूर्ति तीननेत्रको छ। त्रिनेत्र भएकीले महिषासुरमर्दिनी भगवतीलाई शिवको शक्तिको रूप मानिन्छ (Moore,1977:122)। महिषासुरमर्दिनी श्री ७ भगवतीमाई शिव शक्तिको रूप भएको हुनाले मन्दिरको गर्भगृहको बायाँतिरको गाह्रोको खोपामा भैरवको भयङ्कर मुखाकृत स्थापना गरिएको छ।

त्रिनेत्र धारण गरेकी महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवतीलाई नागको छत्र ओढाइएको छ। मूर्तिको शिरमा चाँदीको सुन्दर मुकुट धारण गरेको छ। मूर्तिको शिर माथि छेपु छ भने दायाँतिर चाँदीको फणा उचालेको कलात्मक नाग रहेको छ। जात्राको दिन सुन्दर मुकुट र विभिन्न गहनाहरू लगाई दिने प्रचलन छ। ती थप गहनाहरू मूर्तिमा लगाई दिँदा मूर्ति बहुतै भव्य र सुन्दर देखिने गर्छ। अठारबाहु भएकी यस महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउर्जीरेश्वरी भगवतीको ती बाहुहरूमा विभिन्न आयुधहरू धारण गरेको छ। दक्षिणावर्त, घडी चाल सरह दायाँ पहिलो बाहुले त्रिशूल धारण गरेको छ भने अर्को बाहु बरद मुद्रामा छ। अरू दायाँ बाहुहरूले दक्षिणावर्त, घडी चाल सरह बज्र, अंकुश, डमरु, चक्र, तीर, खड्ग धारण गरेको छ। बज्र धारण गरेको बाहुपछिको बाहु करिहस्त मुद्रामा छातिसम्म उठेको छ र करपात्र धारण गरेको छ। बायाँतिरको माथिल्लो बाहुहरूमा दक्षिणावर्त, घडी चाल सरह केतका (ढाल), नाग, गदा, सुला, पास धारण, करिहस्त मुद्रा, घण्ट धारण गरेको छ भने एउटा बाहु अभय मुद्रामा छ। बायाँतिरको पछिल्लो बाहुले महिषासुरको टुप्पी समातेको छ। सो महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवतीको मूर्तिको अगल बगल दुईवटा ढलोटका सिंहहरू रहेका छन्। मन्दिरको मूलढोकाको बाहिरपट्टि दायाँतिर अजङ्गको घण्ट कर्णेल उजीरसिंह थापाका महतारी रणकुमारी थापाले चढाएको सो

अजङ्गको घण्टको मुनि माथवरसिंह थापाको शाके संवत् १७५१ (वि.सं. १८८६) मा मन्दिर जीर्णोद्धार गरिएको भन्ने ब्यहोरा उत्कीर्ण गरिएको शिलालेख रहेको छ।

राणाकालीन कला कौशल

श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर कुँवर राणाको उदयसँगै नेपालको राजनीतिमा राणा शासनको थालनी भयो। यसको साथै साथै राणाकालीन कला कौशलको पनि विकास हुन थाल्यो। श्री ३ जङ्गबहादुर कुँवर राणा प्रधानमन्त्री भएपछि श्री ३ जङ्गबहादुर कुँवर राणाले आफ्ना भाइ कृष्णबहादुर कुँवरलाई तैनाथवाला बनाई पाल्पा पठाएका थिए। उनैका भाइ भतिजाहरूमा बख्तावरसिंह थापा, रणवीरसिंह थापा, भतिजा केदार नरसिंह राणा, उनका पिता बद्री नरसिंह राणा आदि पाल्पाका तैनाथवाला भई पाल्पा आएका थिए। बीसवर्ष पाल्पाको तैनाथवाला भई बसेका बद्रीनरसिंह (वि.सं. १९११–१९३०) ले तानसेनमा ढुङ्गेधाराको व्यवस्था, पोखरी निर्माण, बद्रेश्वर महादेवको मन्दिर निर्माण लगायत आफू करिब दुईवर्ष इलाहावादको किल्लामा नजरबन्दमा रहँदा त्यस बखत बद्रीनरसिंहको बन्दी जीवनमा स्मृतिपटलमा कोरिएका स्थापत्य कलालाई पाल्पामा पोख्दै भव्य दरबार, इङ्ग्लिस शैलीलाई मिसाई खापामा फलामका चुच्चो किल्लाहरू सजाएर मुगल शैलीमा बनेको ठूलो मुलढोका, सिलेखान, कौशल अड्डा, तहविल अड्डा, जंगी अड्डा, मुलढोकाको अगल बगल अन्य अड्डाहरू साथै चौघेरा ठूलो पर्खाल लगाई दरबार परिसरलाई घेर्ने काम गरेका थिए। उनको पालामा तानसेनमा कला र वास्तुकलाको मनज्ञ विकास भएको देखिन्छ।

रानीघाट दरबार

श्री ३ जंगबहादुरको मृत्यु पश्चात् राणाशासनको विरुद्धमा भएको असफल षडयन्त्र र त्यसको निर्ममतापूर्वक दमन, अठ्तीस सालको पर्व अनि श्री ३ महाराज एवम् प्राइममिनिस्टरको उत्तराधिकार सम्बन्धी अमिल्दो रोलक्रम तर्जुमाले कुँवर राणा परिवार, जङ्ग र शमशेर खलकमा बाँडियो। श्री ३ जङ्गका कान्छा भाइ धीर शमशेरको अकस्मात् मृत्युपछि जंग खलकलाई समाप्त पार्ने योजना धीर शमशेरका छोराहरूले गर्न थाले। वि.सं. १९४२ साल मार्ग ९ गते धीर शमशेरका छोराहरू वीर शमशेर, चन्द्र शमशेर, डम्बर शमशेर, खड्ग शमशेर र भीम शमशेरको योजनाअनुसार रणोद्धीप सिंहको इहलिला समाप्त पारी धीर शमशेरका जेठा छोरा वीर शमशेर श्री ३ महाराज एवम् प्राइमिनिष्टर भए। यस घटनापछि कमाण्डर इन चिफमा नियुक्त भएका खड्ग शमशेरलाई १६ महिना पछि पदबाट च्यूत गरी श्री ३ वीर शमशेरले तानसेनबाट करिब सोह्र कोस पश्चिममा पर्ने ठाडा भन्ने ठाउँ निर्वासित गरे। वि.सं. १९४३ फाल्गुन २० गते कर्नेल नयनसिंह घले, लेफ्टिनेन्ट कर्णेल देवीबहादुर सिंजापति र माहिला पण्डित काशिनाथ आचार्य दीक्षितहरूको साथ पहाडको बाटो पोखरा भएर ठाडा पठाइएका थिए। पछि वि.सं. १९४५ सालमा खड्ग शमशेरले पाल्पामा बस्ने अनुमति पाएका थिए। तर वि.सं. १९४८ सालमा मात्र खड्ग शमशेरलाई पाल्पा गौँडाको तैनाथ र पश्चिम तर्फको प्रधान सेनापतिको पद समेत दिई बुटवल चारटप्पा अर्थात तराई तर्फ भैरहवा, तौलिहवा सम्म एवम् पहाडमा बागलुङ, पर्वत सम्मको अख्तियारी समेत दिइएको थियो। वि.सं. १९४९ सालमा पाल्पा गौँडाको तैनाथवाला, पश्चिम तर्फको प्रधानसेनापति खड्ग शमशेरकी रानी तेजकुमारी देवीको देहावसान भएपछि उनै रानीको सम्झनामा उत्तरबाहिनी भई बगेकी कालीगण्डकीको किनारमा पाटी पौवा, घाट, मन्दिर, दरबार निर्माण गर्न लगाएका थिए। प्रेमको प्रतीकको रूपमा रहेको यस भव्य रानीघाट दरबार वि.सं. १९५० सालमा शिलान्यास गरी वि.सं. १९५४ सालमा दरबारको निर्माण कार्य पुरा भएको थियो(श्रेष्ठ,२०६१ः३,४)।

सन् १८५० मा श्री ३ जङ्गबहादुर कुँवर राणा बेलायत यात्रा गरी फर्कँदा त्यहाँको neo-classical architecture बाट घैरै प्रभावित भएका थिए। अठारौँ र उन्नाईसौं शताब्दीमा प्राचीन ग्रिस र रोमको कला र वास्तुकलालाई साधारण सेमेस्ट्रिकल शैलीको समाहरण गरी नीयो–क्ल्यासिकल आर्किटेक्ट विकास भएको थियो (Rooney,1999:1268) सोही शैलीलाई श्री ३ जङ्गले नेपालमा भित्राएका थिए। सोही शैलीबाट रानीघाट दरबार निर्माण भएको छ। अलंकारयुक्त ग्रीक शैलीका खम्बा (corinthian columns), त्रिकोणात्मक छाना भएको झ्याल (Tringular-roofed Windows), गुम्बज (Arches), सेतो चुनाले पोतेको दिवाल (White washed walls) र लिउन/बज्र (Stucco da-dahas) लगाइएको नीयो–क्ल्यासिकलस्थापत्यकला (Neo-ClassicalArchitecture) को शैलीमा निर्माण गरिएको 'रानीघाट दरबार' नेपालको एक नमूना स्मारक हो (Punja,1994:274)। यो दरबार आन्तरिक र बाह्य पर्यटकहरूको आकर्षणको केन्द्रबिन्दु बनेको छ। उत्तरबाहिनी कालीगण्डकीको तिरमा निर्माण भएको धार्मिक

धरातल, आफ्ना रानी प्रतिको अगाध प्रणयको प्रतीकको रूपमा निर्माण गरिएको रानीघाट दरबार हो।

दरबारको अग्रभागको त्रिकोणात्मक पेडिमन्ट (Trangular pediment) को रेकिङ्ग कारनिस (Raking cornice) माथि 'श्री परब्रह्म शरण श्री रानी तेजकुमारी देवी शरण' लेखिएको छ। यस रानीघाट दरबार तानसेन नगरपालिका वडा नं.१३, साबिकको बौघागुम्बा गा.वि.सं. वडा नं. २ अन्तर्गत कि.नं. ४६५ क्षेत्रफल ५-१०-०-२ मा समेटिएको छ। यो दरबार क्याम्प कालीगण्डकी उत्तरतिर हानिने मोडको विशाल चट्टान माथि निर्माण गरिएको छ। दरबारमा इमबुस र इनकार्बिन प्रविधिबाट बनाइएका 'खड्ग शमशेर' उत्कीर्ण गरिएको दुई प्रकारका इट्टाहरूको प्रयोग भएको छ। प्राकृतिक भू–बनोटलाई ध्यान राखी तीन तहमा दरबार, दरबार अगाडि ठूलो लङ्ग, दरबारको बायाँ शीतलपाटी र दरबारको लङ्गमा कुँदिएको डुङ्गाले निर्मित फोहोरा राख्ने गरी दुईवटा पोखरीहरू रहेका छन्। दोस्रो तहमा दाहिने पट्टी पाले पहरा बस्ने ठाउँ बनाइएको छ भने बायाँतिर तीनवटा एकै ढाँचाका मन्दिरहरू रहेका छन्। मन्दिरभित्र दुईतिर शिवजी र बीचमा गंगाको मूर्ति स्थापना गरिएको छ। दरबारको दाहिने तिर कि.नं. ४६६ क्षेत्रफल १७-३-१-० मा फूलबारी रहेको छ। दरबारको मूल ढोकाबाट ढुंगा र इट्टाबाट बनाइएको सुन्दर खुड्किलो कालीगण्डकीसम्म पुगी कुण्डमा जोडिएको छ। स्याङ्जातिर जाने झोलुङ्गे पुलबाट हेर्दा करनेटा डाँडाको काखमा रहेको रानीघाट दरबार कालीगण्डकीमाथि तैरिरहेको झैँ देखिन्छ।

पाल्पा दरबार

वीरशमशेरका कान्छी महारानी तोपकुमारी देवीका कान्छा छोरा आफ्ना छैठौं (ग्वाइला) छोरा प्रताप शमशेर पाल्पा गौडाका वि.सं. १९८२ सालमा तैनाथवाला भई पाल्पा आएका थिए। कान्छी महारानी तोपकुमारीको इच्छाअनुसार वीरशमशेरले नारायणहिटी राजदरबारको पूर्वतर्फ दुईवटा भव्य दरबार बनाउन लगाएका थिए। ती दुवै दरबारलाई फोहरा दरबार भन्ने गरिन्थ्यो। ती दुवै दरबार प्रतापशमशेरलाई तोकिएको थियो। फोहरा दरबारका मालिक प्रतापशमशेर पाल्पा गौडाको तैनाथवाला भई आएपछि बद्रीनरसिंहले बनाएको दरबार निकै पुरानो भइसकेकोले त्यस दरबारलाई भत्काई सोही ठाउँमा एक चोक भएको हाल पुनर्निर्माण गरिएको दरबार बनाई वि.सं. १९८९ माघ २८ गते सम्म प्रतापशमशेरले त्यही पाल्पा दरबारबाट पाल्पा गौडाको तैनाथी चलाएका थिए। तानसेनमा चण्डी भञ्जाङ्गको डाँडो छेडेर सुरुङ बनाई बाँझा भन्ने ठाउँबाट पानी ल्याई तानसेनमा कलधारा वितरण गर्ने प्रतापशमशेरदेखि सातसालको आन्दोलनको पक्षमा लागेका भनी यही पाल्पा दरबारभित्र नजरबन्द गरिएका तैथानवाला रुद्रशमशेरसम्मको आवास यो दरबारमा नै थियो। वि.सं. २०१५ सालमा राजा महेन्द्रको पाल्पा आगमन भएको बेला प्रायः जसो तत्कालीन श्री ५ को सरकारका कार्यालयहरू पाल्पा दरबारभित्र राख्ने निर्देशन मुताबिक यहाँ जिल्लाका धेरै जसो सरकारी कार्यालयहरू राखिएका थिए (प्र.गृह पञ्चायत मन्त्रालय,२०२५:१७,१८)।

करिब ५० रोपनी जमिन ओगटेको पाल्पा दरबार र दरबार क्षेत्र (कि.नं. २०० क्षेत्रफल ७-१४-२-१ दरबार) मा पुनर्निर्माण गरिएको पाल्पा दरबार, हाल पाल्पा दरबार सङ्ग्रहालयको रूपमा रहेको छ। लुम्बिनी प्रदेशभित्रका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक धरोहरहरू यस सङ्ग्रहालयमा समेटिएका छन्। साथै दरबारको माथिल्लो तलामा रहेको नेपाली सेनाको सङ्ग्रहालयले यस पाल्पा सङ्ग्रहालयको गरिमा झनै बढाएको छ।

पछिल्लो कुरा

पाल्पा तानसेन, सेनकालीन, शाहकालीन र राणाकालीन कला कौशलको एक खुला सङ्ग्रहालय हो। यो पर्यटन उद्योगको रोल मोडेल पनि हो। पाल्पा तानसेनमा आउने बाह्य तथा आन्तरिक पर्यटकहरूलाई यी विभिन्न शैलीका कला कौशललाई अवलोकन गर्न धेरै टाढा टाढा जानु पर्दैन, एउटा सीमित घेरामा नै सबै धरोहरको अवलोकन गर्न सहज छ। अब पाल्पा तानसेनमा आउने पर्यटकहरूको बसाइलाई अलिक लामो गर्न होटेल एसोसिएसन नेपाल र तानसेन नगरपालिका बीच सिस्टर रिलेसन कायम हुनु आजको आवश्यकता हो। सेनकालीन, शाहकालीन र राणाकालीन कला कौशलको खुला सङ्ग्रहालयको रूपमा रहेको पाल्पा तानसेनलाई पर्यटनको लयमा अगाडि बढाउन होटेल एसोसिएसन नेपालको भूमिकालाई नकार्न सकिँदैन। पर्यटन उद्योगको विकास र प्रवर्द्धनमा होटेल व्यवसायको ठूलो भूमिका रहेको हुन्छ। पर्यटन उद्योगको विकास र प्रवर्द्धनमा होटेल व्यवसाय एउटा अवयव पनि हो। यस कारण पर्यटन विकास र प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा सहकार्य गर्न तानसेन नगरपालिका जहिले पनि तयार रहेको छ।

पाल्पामा धातुकला र पाल्पाली करुवा

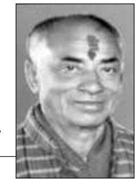

निर्मल श्रेष्ठ

विषय प्रवेश

मानव विकासलाई फर्केर हेर्दा मानिस शिकारयुगमा शिकार खेल्दा खेल्दै अन्नको जोहोतिर पनि लाग्न थालेको थियो। त्यसताका खाद्यान्न मानिसको लागि पहिलो जैविक आवश्यकता थियो। खाद्यान्नको जोहो कुनै व्यवस्थित योजना अन्तर्गत भएको थिएन। खाद्यान्नको आवश्यकतालाई पूर्ति गर्न मानिसले आफूलाई कृषिकर्मतिर संक्रमण ग¥यो (Khatry, 1989:27,28)। फलामको पत्ता लागेपछि कृषिकर्म सहज बन्दै गयो। सिन्धु सभ्यताको विकाससम्म आई पुग्दा धातुको जानकारी, त्यसको प्रयोग साथै धातुकलाको विकास पनि बेस्सनी भई सकेको थियो। सिन्धु उपत्यकाको उत्खनन्मा पाइएको ई.पू.२५०० को धातुको नर्तकीको सुन्दर मूर्ति नेशनल म्यूजियम्, नयाँ दिल्लीमा राखिएको छ (Punja, 1990:75)। यस सन्दर्भले सिन्धु सभ्यतामा धातुको प्रयोग र धातुकलाको विकास भई सकेको देखिन्छ।

नेपालमा परापूर्वकालदेखि नै विभिन्न धातुको प्रयोग र धातुकलाको विकास भएको थियो। फलाम र तामा धातुमा नेपाल धैरै धनि थियो। त्यसताका फलाम र तामाको बस्तु निर्माण राम्रोसँग चलेको थियो, धातुबाट तयार भएका बस्तुहरु बाहिरी मुलुकहरुमा निकासीको लागि हुने गर्दथ्यो। त्यस कार्यमा नेवार समुदायका निपुण शिल्पकारहरुको संलग्नता थियो। तिनीहरुले निर्माण गर्ने बस्तुहरुमा खास गरेर घण्ट हुन्थ्यो (Gimlette, 1993: 62)। एघारौं शताब्दीतिर नेपालमा बनेको 'नेपाल तरवार' को बाहिरी मुलुकमा प्रसिद्ध थियो। यस सन्दर्भलाई जोडेर हेर्दा लिच्छवि–कालमा फलाम उद्योग फस्टाएको देखिन्छ (रेग्मी, २०२६:१४८,१४९)। पाल्पामा विभिन्न स्थानहरुमा पाइएका, उत्खनन्मा प्राप्त भएका एवम् संग्राहालयहरुमा राखिएका विभिन्न ढुङ्गा, माटो, काठ एवम् धातुका भाडाकुँडा, कृषि औजार र दैनिक उपभोग्य सामाग्रीहरुलाई हेर्दा विभिन्न कालखण्डमा ढुङ्गा, माटो, काठ हुँदै धातुको प्रयोग साथै धातुकलाको विकास भएको देखिन्छ।

पाल्पामा धातुकलाको विकास कुन समयबाट भयो भन्ने विषयमा यकिनका साथ भन्न कठिन छ। जनुश्रुति र लिखित इतिहास दुवै स्रोतहरुबाट बृहत् नेपाल निर्माण अभियानको थालनी हुनु भन्दा अघिदेखि मल्लकालमा काठमाडौं उपत्यकाबाट धातुकलाको प्रविधि पाल्पामा भित्रिसकेको देखिन्छ (Blaikie, et.al, 1980:124)। केहि प्राप्त तथ्य प्रमाणलाई जुटाएर हेर्दा धातुकलाको विकास सेनकालमा भएको देखिन्छ। धातुकला र टकमरीको विषयमा चर्चा गर्नु पर्दा महादत्तसेनको पालामा पाल्पामा तामा धातुको पैसा टकमरी हुने गरेको पाइन्छ। 'गोरखपुरे पैसा' भनेर चिनिने सो तामा धातुको पैसाको एकापट्टि 'गोरखपुर' र अर्कोपट्टि 'शाफुदौला' लेखिएको हुन्थ्यो (Gabrisch,et.al.,1989:179)। पाल्पामा टकमरी भएका ती मुद्रा गोरखपुर र गोरखपुरको सेरोफेरोमा चलनचल्ति थिए। महादत्तसेनका छोरा पृथ्वीपालसेनको पालामा पनि पाल्पा सामाकोट (हाल तानसेन नगरपालिका वडा नं.११) मा टकमरी हुने गर्थ्यो। विष्णुमहाजन र वौझगरी महाजनलाई टकमरी गर्नु भनि पृथ्वीपालसेनले काठमाडौंबाट पठाएको रुक्कापत्रले पाल्पामा टकमरी हुने कुरा पुष्टि गर्दछ। उक्त रुक्कापत्रमा:

'श्री भवानी ऋषिकेशौं जयतः पटासही (राजहस्ताक्षर)'

'स्वस्ति श्री मन्महाराजधिराज श्री श्री मत्पृथ्वीपालसेन बहादुर देवान सदा समर विजयिनाम आगे विष्णुमहाजन वौझगरी महाजनके सामाकोट कै टक्सार बतिस सय येक ३२०१ रूपैया मध्य आधा आधा कै के इजारा कै दिहल आपन षात्र जम्मा से दुई जना मिलिके एकै टक्सार चलावै आधा आधा पट्टा बमोजिम रूपैया सर्कार दाषिल कहल करै नफा टोटामे दुई जने वरावर कै के षाही सन् १२११ साल अगन वदि १० राजे ५ मु. काठमाण्डौं शुभम्' (योगी,२०२२: ६०८) भन्ने बोल परेको छ। उक्त रुक्कापत्रमा फसली संवत्को प्रयोग भएको छ। फसली सम्वत् सेनहरुले आप्mनो स्याहामोहरमा प्रयोग गर्ने

- *श्री **निर्मल श्रेष्ठ** नेपाली इतिहास, संस्कृति, कला, साहित्य तथा पर्यटन विषय अध्ययन अनुसन्धानका ज्ञाता हुनुहुन्छ।*

गर्दथे। कटनी फटनीको आधारमा फसली सम्वत्लाई निर्धारण गरिन्थ्यो। फसली सम्वत्मा ५९२ वर्ष जोड्दा ईसवी सम्वत् हुन आउँछ (रिजवी, १९८८ः६)। यसले उक्त रुक्कापत्र ईसवी सम्वत् १८०३ को देखिन्छ।

चौबीसेराज्यहरुमध्ये पाल्पाराज्य अरु राज्यहरु भन्दा शक्तिशाली राज्य थियो। पाल्पाराज्य शक्तिशाली हुनुको कारण पाल्पाराज्यमा मजबूत शासन व्यवस्था, आर्थिक रुपमा समृद्ध साथै कोषको व्यवस्था मजबूत हुनु थियो। कोषको एउटा महत्वपूर्ण पाटो मुद्राको टकमरी हो। सेनकालमा टकमरी व्यवस्थित रुपमा चलेको थियो। साथै सेनकालमा धातुकलाको पनि बेस्सनी विकास भएको थियो। हाल पाल्पा रिब्दीकोट गाउँपालिका–४ दथुटोलमा अवस्थित श्री ७ भीमसेनको मन्दिरमा रहेको घण्ट सेनकालीन धातुकलाको उत्तम नमुना हो। उक्त घण्टमा 'स्वस्ति श्री सम्वत् १८६४ साल मिति पौष वदि १३ रोज ७ दथु टोलको भजन गर्ने भाइले यो घण्ट श्री ५ भीमसेन प्रिति समर्पण थामी सुभम्॥' भन्ने हरफहरु उत्कीर्ण गरिएको छ। सुन्दर शैलीमा निर्माण भएको उक्त घण्टलाई नियाल्दा सेनकालमा मुद्राको टकमरीमात्र होइन कि धातुकलाको विकास पनि बेस्सनी भएको देखिन्छ (श्रेष्ठ,२०७७ः १४१)। धातुकलाको विकासलाई आधार लिदा, पाल्पा सामाकोटमा सेनकालदेखि नै धातुका सुन्दर मुर्तिहरु बन्ने गरेको अनुमान गर्न सकिन्छ। पाल्पाका तैनाथवाला कर्णेल उजीरसिंह थापाले नेपाल–अँग्रेजयुद्ध (वि.सं.१८७१–१८७२) मा विजयश्री हासिल गरेपछि भाकल बमोजिम भव्य महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउर्जीरेश्वरी भगवती मन्दिरको निर्माण गरी मन्दिर भित्र अष्टधातुको अठारवाहु भएकी महिषासुरमर्दिनी श्री ७ रणउर्जीरेश्वरी भगवतीको भव्य सुन्दर मूर्ति स्थापना गरेका थिए। सो मूर्ति आफ्mनो मामाघर पाल्पा सामाकोट (हाल तानसेन नगरपालिका–११) मा बनेको तानसेन टक्सारटोल निवासी वर्ष ८४ वर्षीय मंगलप्रसाद बज्राचार्यको भनाई रहेको छ।

उक्त सन्दर्भलाई जोडेर हेर्दा पाल्पामा धातुकलाको विकास पनि सेनकालदेखि नै भएको देखिन्छ। सेनकालीन पाल्पाराज्य नेपाल अधिराज्यमा विलय भएपछि तानसेन नयाँ प्रशासकीय केन्द्रको रुपमा अगाडि आयो। प्रशासनिक केन्द्र तानसेनमा बनेपछि पाल्पा सामाकोटमा हुने टकमरी कार्य पनि तानसेनको टक्सारमा सारियो। टकमरीको काम हुने भएकोले यस ठाउँलाई टक्सार भन्ने गरियो। हाल यस ठाउँलाई टक्सारटोल भन्ने गरिन्छ। तानसेनको टक्सारटोलमा टकमरीको कामको थालनी भएपछि टकमरी र धातुका सामान बनाउन अधिकांश कालिगढहरु (मुलतः शाक्य र बज्राचार्यहरु) कोही काठमाडौं खाल्डोबाट सिधै पाल्पा आएका थिए भने कोही नुवाकोट, गोर्खा, बाग्लुङ्ग हुँदै पाल्पा आएका थिए। काठमाण्डौ खाल्डोबाट पाल्पा आउनेहरुमा पाटन नाग बहाल क्वालुख्वाका मणिराज, तेजमुनि, चन्द्रमुनि पाल्पा आएका थिए (स्रोत: प्रेमराज शाक्य, टक्सारटोल, तानसेन)। साथै पाटन बडिगाउँ (बडिगामी)का रत्नमनि ब्रजाचार्य पाल्पा आएका थिए (स्रोत: वर्ष ८४ का मंगलप्रसाद ब्रजाचार्य, टक्सारटोल, तानसेन)। धातुकलामा पारङ्गत यी कालिगढहरुले टकमरी गर्ने कामको साथ–साथै तामा, पितल, काँस, ढलोट आदिका सामाग्रीहरु पनि बनाउने गर्दथे। यी कालिगढहरु लगायत तानसेन टक्सार टोलमा धातुको काम गर्ने 'थँ बमि',वास्तुका ढुङ्गाको काम गर्ने 'ल्हव: कमि', डकर्मी, माटोको काम गर्ने 'दँ: कमि', काठको काम गर्ने 'सिँ: कमि', सुवर्णकार, सुनको काम गर्ने 'लुँ: कमि', मास, चुना आदि मिलाएर सुर्की बनाई लेप लगाउने काम गर्ने 'बज्र: कमि' हरुको पनि टक्सारटोलमा बसोबास थियो। तिनै शिल्पकारहरुको सीप, संस्कृति, रीति–रिवाज एवम् रहन–सहनले सिंचिएको तानसेनको टक्सारटोल संस्कृतिको इन्द्रधनुषिय मिलन बिन्दु रहेको छ (श्रेष्ठ, २०६७:५)।

नयाँ प्रशासनिक केन्द्र तानसेनको वरिपरि फलामका खानीहरु थियो। सोही ठाउँमा तामा खानी पनि पत्ता लागेको थियो। खानी पत्ता लागेपछि सो खानीबाट वर्षको ५०००० रुपैयाको तामा उत्पादन हुने गर्दथ्यो (Hamilton,1990:181)। यसरी स्थानीय खानीहरु हुनुले तानसेनमा धातुको काम प्रशस्त हुने गर्दथ्यो। धातुकलामा पारङ्गत यी कालिगढहरुले टक काट्ने कामको साथै तामा, पित्तल, काँस तथा ढलोटका सामानहरु पनि बनाउने गर्दथे। यिनीहरुले बनाउने काँस र ढलोटका 'त्वारिवा' र 'सुकुण्दा'को निर्माण शैली, मदुरा शैलीसँग मिल्दोजुल्दो हुन्थ्यो। प्राचीन नगर मदुरा, ई.सं.को पहिलो शताब्दीमा पाण्डव राज्यको राजधानी थियो। कौटिल्य अर्थशास्त्रमा पनि मदुरा, मिहिन सुन्दर सुति कपडा र मोतीको नगर भनि वर्णन गरिएको छ। त्यस नगरमा अनेकन भव्य मन्दिरहरु रहेका थिए। साथै ती मन्दिरहरुमध्ये सुन्दरेश्वर र मीनाक्षीको मन्दिरहरुसबै भन्दा प्रसिद्ध थियो (भट्टाचार्य,२००१:३४५)। ती मन्दिरहरु भित्रका 'त्वारिवा' र 'सुकुण्डा' अहिले तानसेन टक्सारटोलमा बन्ने 'त्वारिवा' र 'सुकुण्डा'को शैली हु–बहु

मिल्दोजुल्दो देखिन्छ (Birdwood, 1986: 60,61)। मदुरा शैलीले यहाँसम्मको भौगोलिक दूरीलाई छिचोल्दै यहाँसम्मको यात्रा तय गर्नु अचम्म कुरा थियो।

वि.सं.१९६४ सालमा तानसेनको टक्सारटोलमा ठूलो आगलागी भई धनसम्पतिको क्षती भएपछि वि.सं.१९६५ सालदेखि टक्सारटोलमा टकमरीको काम बन्द हुन गयो (रेग्मी, २०३५:.१८८)। टक काट्ने काम बन्द भएपछि यहाँका कालिगढहरु धातुका विभिन्न सामानहरु बनाउने व्यवसायतिर लाग्न थाले। धातुका विभिन्न सामानहरुमा हुक्का, करुवा, अम्खोरा, झारी, अन्ती जस्ता मन नै लोभ्याउने काँसका सामानहरु बनाउन थाले। त्यसताका तानसेनको टक्सारटोलमा धातुको काम गर्ने सबै परिवारमा एउटै किसिमको सामानहरु बनाउने गरेता पनि सामानहरुको फरक फरक ढाँचा हुने गर्दथ्यो। श्रम विभाजन भनु या सीपको उत्तम नमुना भनु कि आप्mनै खालको सीप माथिको दखल भनु सामान बनाउँदा फरक फरक ढाँचाको बनाउने गर्दथे। तानसेन टक्सारटोलको रत्नमणिका छोरा रत्नप्रसाद वज्राचार्यले काँसको बटुको (बाच्चा) बनाउने काम गर्दथे। बटुको/कचौरा (नेपाल भाषामा **बाच्चा**) बनाउने काम गर्ने भएकाले तिनीहरुलाई '**बाच्चा कमी**' भन्ने गरिन्थ्यो। जीतबहादुर शाक्यका परिवारले '**अँखरा**', ज्योतिमान शाक्यका परिवारले '**थकाली बाच्चा**' (थकालीहरुले प्रयोग गर्ने कचौरा) र हिरालाल शाक्यका परिवारले '**मग बाच्चा**' (मगरहरुले प्रयोग गर्ने कचौरा) बनाउने गर्दथे। अहो ! कस्तो श्रम र सीपको विभाजन ? एकले गरेको काम अर्कोले नगर्ने ! ती धातुका सामानहरुले देशै भरी प्रसिद्धि पाएको थियो।

समयको अन्तरालसँगै भारतको बजारमा उत्पादित धातुका सामग्रीको छैलोखैलो प्रवेशले तानसेनको धातुकला उद्योगमा प्रतिकुल असर पर्न गयो। तानसेन टक्सारटोलमा बन्ने धातुको सामानहरुको ठाउँ भारतीय सामानले विस्तारै बजार लिदै गयो। भारतीय सामान भन्दा यहाँ तयार हुने सामानको लागत मूल्य बढी पर्ने भएकोले तानसेन टक्सारटोलमा बन्ने काँसका हुक्का, करुवा अखरा, झारी, अन्ती र बाच्चा जस्ता सामानको निर्माणमा सुस्तता छायो। सिद्धार्थ राजमार्ग खुलेपछि ता झनै धातुकलाको उद्योगमा असर प¥यो (Blaikie, et.al.,1980: 189)।

धातुका विभिन्न सामानहरुमा हुक्का, करुवा, अम्खोरा, झारी, अन्ती कचौराको खपतमा कमी आएपछि त्यसको फलस्वरुप परम्परागत सीपमा आधारित परम्परागत पेशाको गति क्षीण हुन थाल्यो। युवावर्ग कालिगढी काम छाडेर पढाइतिर लागे। साथै शहरीकरण, यातायातको सुविधा, शिक्षामा व्यापक प्रचार प्रसार र अभिरुचि, भूमिसुधार कार्यक्रम, वन योजना आदि विभिन्न कारणले संयुक्त परिवारमा विखण्डनको थालनीसँगै जीविकाको लागि जागिरे पेशातिर उन्मुख हुँदा परम्परागत कालिगढी पेशा जीवन्त रहिरहेन सकेन। वि.सं. २०१६ सालसम्म सोह्र/सत्र परिवारहरु धातु पेशामा संलग्न थिए। १०० जना कालिगढीहरु काममा लागेका थिए भने वि.सं.२०३४ सालसम्म आई पुग्दा पाँच परिवारहरु मात्र सिमित हुन पुग्यो। त्यसबेला १० जना मात्र कालिगढहरु यस काममा लागेका थिए (रेग्मी, २०३५: १७४)। हाल धातुकला उद्योगमा तीन परिवारमात्र संलग्न रहेका छन्। यी परिवारहरु संयुक्त परिवारमा छन्। यी तीन परिवारहरुमध्ये रामलाल शाक्यको परिवारले करुवा बनाउँदैनन्। उनीहरुले 'शुकुण्डा', 'पानस' र 'मूर्ति' बनाउने काम गर्छन्। सूर्यमान वज्राचार्यको परिवारले 'करुवा', 'त्वारिवा' एवम् 'शुकुण्डा'बनाउने गर्दछन् भने रत्नप्रसाद वज्राचार्यका नाति सन्तप्रसाद वज्राचार्यका छोरा वर्ष ८४ का मंगलप्रसाद वज्राचार्यले 'करुवा' लगायत 'पानस', 'त्वारिवा' र 'मूर्ति' बनाउने कामलाई निरन्तरता दिंदै आएको छ। यस मेहनतकश काममा मंगलप्रसाद वज्राचार्यका छोराहरु मनिन्द्रप्रसाद वज्राचार्य र दिपेन्द्रप्रसाद वज्राचार्यले सघाउँदै आएका छन्।

केही समय अघिसम्म यो धातुकला उद्योग हराउने अवस्थामा पुगिसकेको थियो। तर पर्यटन उद्योगको विकास र विस्तारले गति लिन थालेपछि करुवाको माग बढ्न थाल्यो। धातुकला उद्योगमा नयाँ आयामको शरुवात भयो। अहिले पाल्पाली करुवा, पाल्पाको पहिचान बनेको छ। कुनै वेला पानी राख्न र पिउन प्रयोग हुने पाल्पाली करुवा अहिले घरमा सजावट र उपहार दिने वस्तु बन्न पुगेको छ। सुन्दर र विशिष्ट ढाँचाको पाल्पाली करुवा लोकप्रिय बन्दै गएको छ। तर, अन्यत्र बनेको करुवा भन्दा पाल्पाली करुवा अलि महँगो भएको गुनासो पनि यदा कदा सुन्नमा आउने गर्छ। परम्परागत सीपले बनाइने पाल्पाली करुवा केही महँगा हुनु निश्चित हो। धातुकलाको विकासको इतिहासले पनि पाल्पाली करुवालाई विशिष्ट बनाई दिएको छ। लोकप्रियता हासिल गरेको पाल्पाली करुवाले आफू उपभोक्तासम्म पुग्दासम्म लामो एवम्

कठीन यात्रा तय गर्नु पर्ने हुन्छ। यस यथार्थलाई नजरअन्दाज गर्न सकिदैन्।

पाल्पाली करुवाको जीवन–यात्रा

गोष्ठी, सेमिनार र कार्यशालाहरुमा परम्परागत सीप पोखिएको पाल्पाली करुवाको मुक्तकण्ठले प्रशंसा गर्ने गरिन्छ। ब्रोसर, लोगो, भित्तेपात्रो र स्मारिकाहरुमा पनि पाल्पाली करुवाले ठाउँ पाएकै हुन्छ। तर, एउटा करुवा तयार हुँदासम्मको परिश्रम र निर्माणको समय देखाउनु पर्ने एकाग्रता अतुलनीय छ। विभिन्न चरण पार गरेपछि मात्रै पाल्पाली करुवाले आप्mनो ग्राहकसम्म पुग्ने गर्दछ।

पहिलो चरणमा मैनको 'साँचो' (नेपाल भाषामा 'थासा') बनाउनु हो। सिद्धहस्त हातहरुले बडो मिहिनेतका साथ बनाइएको यो 'थासा' पहिलो झलकमा ता मैनको नै करुवा झै भान हुन्छ।

दोस्रो चरणमा 'थासा'लाई कुँदेर सफा र चिल्लो पारिन्छ।

तेस्रो चरणमा, करुवाको माथिल्लो पानी भर्ने भाग (जो मैनको बनेको हुन्छ) मा धातुको तातो झोल खन्याउने बाटोको रूपमा तीन कुर्मि जस्तो 'नाल' जोड्ने गरिन्छ। यस कामलाई नेपाल भाषामा 'नौ' जोड्ने भनिन्छ।

चौथो चरणमा, मैनको करुवाका विभिन्न भागमा देवलमाटोको लेप लगाइन्छ। यसका लागि धमिराको गुँड (जसलाई संस्कृतमा 'देवल' भनिन्छ) र गाईको गोबर मिसाएर बनाएको लेदो प्रयोग गरिन्छ। अति तापक्रममा पनि नफुट्ने अन्तरनिहित गुण भएको यो देवलमाटो मिसाइएको झोलको लेप दुई–तीनपटक लगाएर सुकाउने गरिन्छ।

पाचौँ चरणमा, देवलमाटोको लेप सुकेपछि उक्त मैनको साँचोमा माटोको लेप लगाइन्छ। यो लेप रातोमाटो र डडल्नो भुस (नेपाल भाषामा 'छयाँकमो') साथै कहिलेकाहीँ सामान्य माटो मिसाएर पनि तयार गरिन्छ। यो लेसिलो लेप तयार भएपछि बडो सावधानीपूर्वक पहिले एक पाखामा लगाइन्छ र सुकेपछि बल्ल अर्को पाखामा लेप लगाउने गरिन्छ। यसरी भित्र बाहिर लेप लगाउँदै सुकाउँदै गरेपछि यो माटोको साँचो जस्तो देखिन्छ।

छैठौं चरणमा मैन पगालेर खन्याएपछि अन्तिम साँचो तयार हुन्छ। त्यसका लागि पग्लिएको तातो काँस खनाउन सकिने गरी साँचो सुकेपछि त्यसको माथिल्लो भाग काटिन्छ। त्यसमा भएको मैन पगाल्न विशेष प्रकारले तयार पारिएको भट्टीको माथिल्लो भागमा राखिन्छ। यो कामलाई नेपाल भाषा '**साँ बुकेउ**' भनिन्छ। साँचो पोलेपछि नालमा बनाइएको बाटोबाट पग्लिएको मैन बाहिर खनाइन्छ र मैन निस्केपछि भित्र खोक्रो भई साँचोको रूप लिन्छ। यो साँचो पोल्ने काममा बडो निपुणताको खाँचो पर्दछ। यदि पोल्दा कहीँ कतै केही कमजोरी हुन गयो भने या हेक्का राखिएन भने केही मैन, साँचोको भित्री भागमा रहन जान्छ। त्यसले पछि धातु खन्याउँदा बाधा पर्न जान सक्छ।

सातौं चरणमा साँचोमा तातो काँस धातुको झोल खन्याउने काम हुन्छ। साँचो तयार भएपछि भट्टीको तल्लो भागमा आगो बालिन्छ भने माथिल्लो भागमा साँचोलाई रातो हुने गरी पोल्नको लागि राख्ने गरिन्छ। तलको आगोमा घरुवामा धातु (काँस) राखिन्छ। सबैभन्दा ध्यान दिनुपर्ने बेला यतिखेर नै हुन्छ, धातु गलेर तयार हुनु र माथिल्लो भागमा रहेको साँचो पाकेर रातो हुने समय एउटै हुनुपर्छ। यही वेला परम्परागत सीप र अनुभवको खाँचो पर्दछ। जो शिल्पी, अनुभव र मिहिनेतले खारिएको हुन्छ उसले तातो नाप्ने यन्त्र बिना नै साँचो पाकेको र धातु गलेर खन्याउन तयार भएको थाहा पाउँछ। यहि नै परम्परागत सीप हो। काँस छिटो जम्ने धातु भएकाले रातो गरी पाकेको साँचोमा मात्रै यो सबै ठाउँमा फैलिनसक्छ। गलेको धातुको झोल, साँचोमा खन्याएपछि करुवा बनाउने काम लगभग पुरा हुन्छ।

आठौं चरणमा साँचोको बाहिरी भाग फुटाल्ने, जोड्ने र उजिल्याउने काम हुन्छ। माटोको साँचो फोरेपछि धातुबाट बनेको करुवाको तल्लो भाग, माथिल्लो भाग, टुटी (नेपाल भाषामा '**अंखुचा**') र कलात्मक चरा आदि जोडेपछि कुँदने काम हुन्छ। यसरी तयार भएको पाल्पाली करुवालाई चम्काउने गरिन्छ।

यसरी आठौं चरण पार गरिसकेपछि पाल्पाली करुवा तयार हुन्छ। मन नै लोभ्याउने पाल्पाली करुवामा प्रयोग हुने धातुहरुको आप्mनै महत्व छ।

७५ प्रतिशत तामा र २५ प्रतिशत राङको मिश्रणबाट काँस धातु तयार हुन्छ। राङ ३ देखि ९ भाग, टिन अनि १ भाग सीसा (लिड) को मिश्रणबाट काँस तयार हुन्छ (द.ः, त्रिफोनोव.र अन्य १९८०ः १५५)। आयुर्वेदमा काँसलाई उपयोगी धातुका रुपमा लिने गरिन्छ। राजनिघन्टु अनुसार तीतो, गरम, रुखो, टर्रो स्वभाव रहेको काँस धातुले दृष्टिका

लागि हितकारी हुन्छ। यसले बाथ र कफ रोग निर्मुल गर्न र खाना पचाउन सघाउने गर्छ (चालिसे, २०४६:१५८)। यसैगरी नेपाली निघन्टु अनुसार काँसको भाँडामा घ्यू बाहेक अरु जुनसुकै खाद्य वस्तु राखी खानाले आरोग्य सुख–सात्म्य (एकरूपता) गराउँछ (देवकोट, २०२५:२४०)।

बेजोड कला र परम्परागत सीप खामिएको पाल्पाली करुवा शिल्पीको दृष्टिले सुन्दर ता छ नै, स्वास्थ्यको दृष्टिले पनि त्यत्तिकै उपयोगी छ। तर, कच्चा माल, धातु गाल्ने कोइलाको अभाव, साँचो बनाउन आठ चरण पार गर्नु पर्ने, एक पटक बनाइएको साँचो एक पटक प्रयोग भएपछि फेरि अर्को पटक प्रयोगमा ल्याउन नसकिने जस्ता निर्माण कार्य अति नै कठिन हुनाले लागत मूल्य धेरै पर्नु स्वभाविक नै हो। उत्पादन कम हुने भएकोले उत्पादित वस्तु दैनिक प्रयोजनको लागि नभएर रहरको चिज हुन पुगेको छ। आधुनिक विकाससँगै प्लाष्टिक क्रान्तिले धातुबाट बनेका वस्तु पाखा लगाई रहेको बखत् पाल्पाली करुवा चिनो, उपहारको माध्यम बन्न पुगेको छ। पाल्पाली करुवा परम्परागत सीप, सौन्दर्य र इतिहासको चिनारीमात्र होइन हाम्रो परम्परागत सीपको पहिचान पनि हो। यसलाई दिगो राख्न निफर होइन दर्विलो सोच र पक्का योजनाको खाँचो छ। बैठकमा सजिने पाल्पाली करुवालाई अब शयनकक्ष, भोजनालय, भोजनगृह र भोजनकक्षसम्म पु¥याउनु पर्ने आजको आवश्यकता छ।

सन्दर्भ पुस्तकहरु

देवकोटा, कोषनाथ, *नेपालीनिघण्टु: अनेक भाषा–संग्रहसहित:*, प्र. नेपाल राजकीय प्रज्ञा–प्रतिष्ठान, काठमाडौं, नेपाल, वि.सं.२०२५।

चालिसे, चक्रपाणि, *हितैषी शब्दकोश*, प्र. चक्रपाणि स्मारक समिति, काठमाडौं, नेपाल, वि.सं.२०४६।

द., त्रिफोनोव., वा., त्रिफोनोव ,*रसायनिक तत्व कैसे खोजे गये ?*, प्र. राजस्थान पीपुल पब्लिशिंग हाउस (प्रा.) लि., जयपुर, सन् १९८०।

भट्टाचार्य, सच्चिदानन्द, *भारतीय इतिहास कोश*, प्रं उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ, सन् २००१।

योगी नरहरिनाथ, *इतिहासप्रकाशमा सन्धिपत्र संग्रह भाग–एक*, प्र. रापती अञ्चल दाङ्गको आध्यात्मिक सम्मेलन, वि.सं. २०२२।

रिजवी, सैयदनजमुल रजा, *अठारहवी सदी के जमींदार*, प्र. पीपुल पब्लिसिंग हाउस, लखनऊ, सन् १९८८।

रेग्मी, ऋषिकेशवराज, *'एक स्रोत तीन धारा'*, प्र. साझा प्रकाशन, काठमाडौं, वि.सं. २०३५।

रेग्मी, जगदीशचन्द्र, *लिच्छवि–संस्कृति*, प्र. रत्न पुस्तक भण्डार, काठमाडौं, नेपाल, वि.सं. २०२६, पृष्ठ १४८,१४९।

श्रेष्ठ, निर्मल, *तानसेनको टक्सार गणेश–२*, नेपाली राष्ट्रिय दैनिक बुटवल टुडे, वर्ष ६, अंक २७३, प्र. बुटवल मिडिया प्रकाशन प्रा. लि.बुटवल, वि.सं. २०६७।

श्रेष्ठ, निर्मल, '*सांस्कृतिक नगर तानसेन: the Living Museum*, प्र. केशलक्ष्मी श्रेष्ठ, पाल्पा, वि.सं. २०७७।

Birdwood, G.C.M., *The Arts of India*, pub.British Book Company, Jersey, 1986A.D.

Blaikie, Piers, Cameron, John and Seddon, David, *Nepal In Crisis Growth And Stagnation At The Periphery*, pub. Clarendon Press, Oxford, 1980A.D.

Gabrisch, K and Rhodes,N.G., *The Coinage Of Nepal*, pub. Royal Numismatic Special Publication, London, 1989A.D.

Gimlette, G.H.D., *Nepal And The Nepalese*, Anmol Publications Pvt. Ltd., New Delhi, 1993A.D.

Hamilton, Francis Buchanan, *An Account of The Kingdom Of Nepal, An of The Territories Annexed To This Dominion By The House Of Gorkha*, pub. Asian Educational Services, New Delhi, 1990A.D.

Khatry, Prem K., *Aspects of Nepali Culture*, pub. Punya Khatry, Kathmandu, 1989A.D.

Punja, Shobita, *An Illustrated Guide to Museums of India*, pub. The Guidebook Company Ltd, Hong Kong, 1990A.D.

An auditing legend

By Peta Tomlinson
Journalist

संयुक्त अधिराज्यबाट प्रकाशित हुने ACCA जर्नल **'Accounting and Business'** को डिसेम्बर २०२३ अंकमा प्रकाशित तानसेन गुठीका आजीवन सदस्य तथा नेपालका वरिष्ठ लेखा परीक्षक **श्री प्रताप प्रसाद प्रधान**ज्यूको परिचयात्मक अन्तरवार्ता उपयोगी हुने देखेर यहाँ साभार गरी प्रस्तुत गरिएको छ। - प्रधान सम्पादक

Throughout a career spanning more than 40 years, doors have fortuitously opened in the right place at the right time for Pratap Pradhan. One of the earliest ACCA members in Nepal, he founded boutique practice PP Pradhan & Co in 1979, when the accountancy profession was in its infancy in the country.

He started small, embarking on his career as a sole practitioner with a second-hand type writer in a shared office. But he soon 'got lucky', he says. The World Bank was starting a water supply project in Kathmandu Valley and an international financial analyst on this mission, recognising the benefits of hiring an ACCA-qualified accounting professional, asked Pradhan to support him.

'I saw enormous future in the financial management sector of the country'

Building connections

'This was my opening to consulting work, which is a mainstay of my business to this day,' says Pradhan.

He has since consulted on myriad development projects, involving water supply, irrigation, agriculture, education and institution building. With expertise in development project audits, his firm specialises in working with UN agencies, the EU, the United States Agency for International Development-funded projects, the German development agency GIZ and various non-governmental organisations (NGOs).

'I saw enormous future as there was a very limited number of financial experts in the country, including in development sector project audit,' he says.

Over time, Pradhan's firm has grown to 25 full-time staff and a dedicated office in Kathmandu. There's also a new arm to the business: collaborating with BDO on projects in Nepal and nearby countries. This follows a successful partnership with Moore Stephens (now part of the BDO network) in a number of development projects. 'They were happy with our performance and hired us to work on similar development projects funded by UN agencies, GIZ and EU overseas,' he explains.

Reasons to thrive

Half of the firms trainees are ACCA students. This, Pradhan feels, is a way to not only 'give back' but to also support the next generation in bringing sound financial leadership to the private and public sector.

With the number of professionally qualified accountants in Nepal still relatively low – around 2,000 – Pradhan acknowledges that there is more to be done.

'I was known as an ACCA man and very much enjoyed talking to students and parents'

'The economy is growing and most of the non-qualified accountants will retire in due course,' he says, adding that the migration of qualified accountants abroad is a concern. 'The biggest employer of accountants is the government, but both the Office of the Auditor General and Financial Comptroller General Office have only a handful of qualified accountants.'

ACCA advocate

Pradhan began advocating for ACCA long before a registered office was opened in Kathmandu in 2020. As a voluntary delegate, he'd meet with government departments, employers and the Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN). He participated in exhibitions, put ads in newspapers, and counselled students and their parents on the merits of the qualification.

'I was known as an ACCA man and very much enjoyed talking to students and parents,' Pradhan says of his advocacy. The parents were really pleased when they saw their children's successes, which gave me great satisfaction.'

Pradhan has since served as an ACCA International Assembly member representing South Asia and the Middle East from 2007 to 2010.

'Stronger financial management is very important for the development sector'

In 2015, the first head of ACCA Nepal was appointed, which gave members and students a local point of contact and access to training sessions and resources.

In 2016, ACCA supported ICAN's drive to introduce International Financial Reporting Standards in 2016-17, offering free training to members and later signing a memorandum of understanding with the organisation.

Getting started

Pradhan's own start in accountancy came with a scholarship to study in the UK. 'Getting the scholarship brought much prestige to our family,' he recalls. 'Going to the UK was a big dream for most students.'

He moved to Scotland in 1971 for four years of full-time study for the ACCA qualification. A string of exam successes led one of his teachers to introduce him to a partner at Whinney Murray (now part of EY) in Glasgow.

Pradhan then retuned to Nepal and joined a local audit firm, equipping himself with the skills to start his own business. 'I did not see future there, so after my training I opted to take a risk and start my own firm,' he says.

Succession planning

Pradhan is now in succession phase, preparing to hand over the reins to the next generation. His son, Abinash Pradhan CA, is the senior manager of the firm, with leadership positions also held by his son-in-law, a CA and partner, and daughter-in-law, an ACCA member and audit manager.

Pradhan is confident that the firm will continue to thrive, thanks in part to its history in the development sector. 'I would like the firm to continue to work in this field and assist in strengthening the audit and financial management in the development sector,' he says, adding that he hopes to continue to guide the firm on a part-time basis. But he also plans to spend plenty of time with his family in 'my small home town located at Tansen, a beautiful hill in the west Nepal'.

Beyond the business he's worked so hard to grow, Pradhan is heartened by the next generation of finance professionals. His advice to them? 'Work hard, have patience and be sincere,' he says. 'Success will follow.'

काका टेक प्रसाद उदय सत्कर्म

रेणुका देवी श्रेष्ठ

मानव भएर यस धरातलमा जन्मे पछि जन्मभूमिमा सबैले आफ्नो कर्मानुसार कार्य गर्दछ। कोही असली मानवको रूपमा भने कोही मानव आकृतिमा मात्रै।

कर्मको फल आ-आफ्नो तरिकाले सबैले भोगिरहेका हुन्छन्। त्यस्तै तानसेन पाल्पा नारायण टोलका हाम्रा छिमेकी काका टेक प्रसाद उदयज्यूले पनि आफ्नो जीवनलाई सफल पार्नुभएको छ।

हाम्रो नारायण टोलमा कुनै कलधारा जडान गरिएको थिएन। अरू टोलहरू असन टोल, भीमसेन टोल, भगवती टोल आदिमा धारा जडान गरिदिएका थिए। अनि गन्यमान्य ठूलाबडा कहलिएकाहरूको घर घरमा धारा जोडिएको थियो। नारायण टोलमा एउटा सानो मूलधारो थियो काठको। काठ पनि मक्किएको साह्रै फोहर लेउले टम्म हुन्थ्यो। त्यो टोलवासीले त्यही पानी पिउनु पर्दथ्यो। साह्रै दुख कष्ट थियो पानीको। गर्मीको याममा रातभरि पानीको लाइन बसेर पानी भर्नुपर्थ्यो। यस्तो दुख कष्ट देखेर होला काका टेक प्रसाद उदयज्यूले धाराको मर्मत गर्नुभएको हो। त्यो पँधेरोलाई दुनधारा भनिन्छ। त्यो धारा भएको ठाउँ पनि अचम्मको छ चारैतिर पर्खालले घेरिएको आवत-जावत गर्न एउटा सानो ढोका छ बिचमा शिवजीको मन्दिर स्थापना गरिएको छ। सायद त्यो मन्दिर अमर सिंह थापाको पालामा बनाएको होला। मन्दिरको बाहिर पट्टि बास बस्नको लागि एउटा पौवा छ भने उत्तर र दक्षिणपट्टि पोखरी छ। माथिल्लो पोखरीमा पौडी खेलिन्छ भने तल्लो पोखरी सदुपयोगमा आएको छैन। त्यसपछि २२-२३ वटा सिँढी उक्लेपछी नारायणको मन्दिर स्थापना गरिएको छ। त्यस अमर नारायण मन्दिरमा चतुर्मास भरी कथा वाचन हुने र पाका व्यक्तिहरू कथा सुन्न जाने प्रचलन थियो।

दुनधारा भनेपछि सबैले बुझेकै हुन्छ त्यो दुर्दशा अनि पानीको अभाव मनन् गरिकन काका टेक प्रसाद उदयज्यूबाट जीर्णोध्दार भएको साथै धारामा पानी आउने पर्खाल माटोको भित्तालाई प्लाष्टर गराई तीन वटा धारा जडान गराई उहाँले ठूलो पुण्य गर्नुभएको टोलबासी सबैमा विदितै छ। प्राइभेट धारा र टोलटोलमा सरकारी धारा हुने भएपनि एकाबिहानै पानीको आवश्यकता पर्नेहरू बिहानको ३-४ बजेतिर आई त्यहीँको जल भरे भगवानको पूजा आराधना गर्ने चलन थियो। त्यसमा पनि कलधारामा छाला जडान गरिएको भनी विशेष पूजा अर्चना गर्नको लागि एकहत्तर (सानो गाग्री) जल भर्न दुनधारा आउने गर्दथे।

उहाँको चार जना छोराहरू राम प्रसाद, विन्दु नेपाली, ईश्वरी प्रसाद र सरस्वती प्रसाद साथै चार जना छोरीहरू नानुतता, गुह्येश्वरी, बेगम र सानु भन्ने थिए। हाल दुई जना छोरीहरू बेगम र सानु मात्र हुनुहुन्छ।

काकाको पेसा कपडा पसल तथा जडिबुटी थोक बिक्रेता थियो। हिउँदमा बुटवल झर्ने र गर्मी लागे पछि तानसेन बस्ने गर्नुहुन्थ्यो। माहिलो छोरा विन्दु प्रसाद नेपाली शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत हुनुहुन्थ्यो पछि अञ्चलाधीश पनि हुनुभयो भने उहाँकी श्रीमती रूक्मणी नेपाली स्कुलमा शिक्षण पेसामा संलग्न हुनुहुन्थ्यो। तानसेनको टुँडिखेल मैदानमा राजा वीरेन्द्रको शालिक स्थापना विन्दु नेपालीकै सक्रिय नेतृत्वमा भएको थियो।

काकाको महान् सेवा भाव सदा अमर रहनेछ। यस्ता असल काका टेक प्रसादज्यू भौतिक रूपमा संसारबाट बिदा भए पनि उहाँको सत्कर्म सहयोग तानसेनवासी, टोलवासीले बिर्सन सक्दैनन्। उहाँ अमर हुनुहुन्छ । उहाँको कुशल कार्यले अमर बनाएको छ। बैकुण्ठ बास होस्, शान्ति प्राप्त होस् भन्ने कामना गर्दछु।

*- **श्री रेणुका देवी श्रेष्ठ** तानसेन गुठीको आजीवन सदस्य तथा अक्षकोष दाता हुनुहुन्छ ।*

स्रष्टा र साहित्यिक समाज परिचय

अग्रणी नारी प्रतिभाः भागीरथी श्रेष्ठ

शान्ता शाक्य

पारिवारिक पृष्ठभूमि

धार्मिक, सांस्कृतिक एवम् ऐतिहासिक दृष्टिकोणले महत्त्वपूर्ण रूरू क्षेत्र अन्तर्गत रिडी बजार गुल्मीमा २००५ साल असोजमा आमा जानकी देवी बजिमय तथा बुबा राजकुमार श्रेष्ठका एक्ली सुपुत्रीका रूपमा भागीरथी श्रेष्ठको जन्म भएको थियो। सानैदेखि गीत, सङ्गीत, साहित्य, कला आदिमा झुकाब हुनाले हाइस्कुलमा विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलापमा भाग लिने श्रेष्ठले २०२२सालमा एस.एल.सी. गरेपछि उच्च शिक्षाका लागि राजधानी आएर त्रि.वि.वि.बाट स्नातक गरिन्। क्याम्पसमा पढ्दा विभिन्न साहित्यिक पत्रपत्रिकाहरूमा आफ्ना रचनाहरू प्रकाशित गर्नुका साथै अतिरिक्त क्रियाकलापहरूमा पनि भाग लिने गर्दथिन्। २०२० को दशकमा रिडी बजारमा महिला पौढ कक्षा संचालन गर्दा थुप्रै नाटकहरू रचना गरेका र मञ्चन पनि भएका थिए जसमा उनी स्वयंले कलाकारको भूमिका पनि निभाएकी थिइन्। उनको विवाह पाल्पाका दुर्गा प्रसाद श्रेष्ठसँग २०२६ सालमा भएपछि उनको कर्मभूमि पाल्पा त्यसपछि काठमाडौं भएको थियो। हाल उनी चपलीमा परिवारसँग बस्दै आएकी छिन्। साहित्यप्रति अगाढ स्नेह राख्ने श्रेष्ठलाई आफ्ना श्रीमानको साथसहयोग र प्रेरणा प्राप्त भएको कुरा बताएकी छन्। पहिला पाल्पामा नारी हस्ताक्षर औंलामा गन्न सक्ने स्थिति रहेको थियो। भागीरथी श्रेष्ठ नेपाली साहित्यिक क्षेत्रका एक सुपरिचित, सशक्त एवम् स्थापित नारी प्रतिभा हुन्। उनी भद्र र सरल एवम् शालीन व्यक्तित्व धनी तथा बहुमुखी प्रतिभाशाली साहित्यकार हुन्।

साहित्यिक व्यक्तित्व

नेपाली साहित्यको उन्नयनमा पाल्पाली नारी साहित्यकारहरूको नाम लिनुपर्दा भागीरथी श्रेष्ठको नाम अग्रपंक्तिमा आउँछ भन्दा फरक नपर्ला। सुरूमा उनले कविता, नाटक लेखे तापनि २०३४ सालदेखि गंभीर भएर यस क्षेत्रमा लागेको बताउँछिन्। विविध विधामा कलम चलाए तापनि उनी मूलतः सशक्त आख्यानकार हुन्।२०२३सालमा 'प्रबल इच्छा' शीर्षकको कथा लेखन पछि उनको साहित्यिक यात्रा प्रारम्भ भएको देखिन्छ भने २०२३ सालमा लुम्बिनी अञ्चल स्तरिय साहित्य सेमिनारमा निबन्ध प्रतियोगितामा प्रथम भई स्वर्ण पदक प्राप्त गरेकी थिइन्। २०४२ सालमा 'गरिमा' पत्रिकामा 'मातृत्व' शीर्षकको कथा छापिए पछि उनी चर्चामा आएकी थिइन्।

आख्यान विधा अन्तर्गत उनले उपन्यास दुई वटा मात्र प्रकशित गरिन् भने कथा संग्रह संख्यात्मक एवम् गुणात्मक रूपमा धेरै नै प्रकाशित गरेकी छन्।

कथा क्षेत्रमा मुख्यतः सामाजिक विषयवस्तुलाई मुख्य पृष्ठभूमि बनाई नारी समवेदना र मनोभावनालाई सुन्दर एवम् आकर्षक ढंगमा प्रस्तुत गरिएको पाइन्छ। जीवनमा घटेका सामान्य घटनालाई टपक्क टिपेर कथा रूप दिन उनी सफल देखिन्छन्। कथामा समाजमा प्रचलित कुरीति, कुसंस्कार एवम् कुपरम्पराबाट मुक्त हुन चाहेको बाटो पहिल्याउन खोज्नु,सामाजिक परिवेश, पारिवारिक समस्या, मातृत्व, वात्सल्यमय भावना, मानवतावादी दृष्टिकोण, नारीले भोग्नुपर्ने बुहार्तन, समर्पण, मानसिक द्वन्द्व, नारी मनस्थितिको उजागर, सम्झौता, नेपाली संस्कार र संस्कृति आदिलाई सरल, सहज एवम् आकर्षक शैलीमा यथार्थ चित्रण गर्न आदि उनका कथात्मक विशेषता हुन्। क्रमशः (२०४२) पहिलो प्रकाशित कथा संग्रह हो भने त्यसपछि विभ्रम (२०५०) मोहदंश (२०४२), भूमिगत (२०६२), रङ्गीन पोखरी (२०५०; लघुकथा संग्रह), रातो गुलाफ (२०६६), समयको अर्को छाल (२०७७), आफ्टर द सनसेट, बालकथा साहित्य अन्तरगत रिमोट कन्ट्रोल, स्वाबलम्बन, घ्याम्पे काका, संस्मरणमा मेरा बा आमा (२०६३) आदि प्रकाशित छन्। त्यस्तै मिर्मिरे कथा सम्पादन, शारदामा कविता अंक आदिमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुर्याएको देखिन्छ।

संख्यात्मक रूपमा उपन्यास कम भएता पनि उपन्यास क्षेत्रमा उनको योगदान कम मानिंदैन। नारी चरित्रप्रधान उपन्यास लेख्ने श्रेष्ठ सामाजिक पृष्ठभूमिमा उभिएर नारी मनस्थितिलाई सुन्दर शैलीमा वर्णन गर्ने सामाजिक यथार्थवादी उपन्यासकारका रूपमा प्रतिष्ठापित भएकी छन्। नारीका दुःख, पीडा, व्यथा, यातना, अन्याय, जीवन भोगाइ, अनन्तः सम्झौता आदिलाई सहज एवम् सुन्दर ढंगमा उद्घाटन गर्न उनी सफल देखिन्छन्। सामाजिक कुससंस्कार अन्धपरम्परा र धारणालाई विद्रोह गरी सुधारको अपेक्षा राख्ने उनका नारी पात्रहरू पूर्ण विद्रोही नभई कुपरम्परा र अन्यायप्रति लड्न प्रयत्नशील देखिन्छन्। जीवनमा जस्तो कटुता भोग गरे तापनि अन्तमा परिस्थितिसँग सम्झौता गर्नु उनका उपन्यासका

*- तानसेन गुठीका पूर्व अध्यक्ष साहित्यकार **श्री शान्ता शाक्य** पद्मकन्या क्याम्पसमा सह-प्राध्यापक हुनुहुन्छ।*

वैशिष्ट्य छन्। उनको पहिलो उपन्यास 'मालती' (२०३४) हो भने दोस्रो 'यस्तो एउटा आकाश' (२०४६)। 'अग्नि पर्व' (२०६४) हिन्दी उपन्यासको अनुवाद हो। यसरी नेपाली साहित्यको क्षेत्रमा पुर्याएको योगदानस्वरूप उनी विभिन्न मानसम्मान, पदक,पुरस्कार आदिबाट सम्मानित, विभूषित एवम् पुरस्कृत भएका छन्। उनी मानचित्र संचार समूह, पाल्पा वाङ्मय प्रज्ञा प्रतिष्ठान पारिजात स्मृति साहित्य मितेरी सम्मान, गोधूलि साहित्य प्रतिष्ठान, नइ रजत पदक, लिलाध्वज थापा साहित्य सम्मान, रत्नश्री स्वर्ण पदक, लगायत तेह्र संघसंस्थाबाट सम्मानित एवम् विभूषित भएकी छन्।

त्यस्तै मैनाली कथा पुरस्कार, गरिमा पुरस्कार, राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कार, नूरगंगा पुरस्कार, महाकवि देवकोटा पुरस्कार, झपट पुरस्कार, सर्वोत्तम टेलिफिल्म पुरस्कार, नेपाली साहित्य रत्न पुरस्कार, नेपाली प्रतिभा प्रतिष्ठान बेलायत, राष्ट्रिय कला श्री पुरस्कार, नेपाली साहित्य नारी रत्न पुरस्कार, साहित्य सन्ध्या पुरस्कार, लक्ष्मीप्रिया जगत बहादुर जोशी स्मृति पुरस्कार, डा. शम्भुमान सिंह साहित्यिक पुरस्कार लगायत ३८ वटा पुरस्कारबाट ससम्मान पुरस्कृत भएकी छन्। उनी गुञ्जन नारी साहित्यिक संस्था, नूरगंगा गुठी, लुम्बिनी संगीत कला साहित्य, रमेश विकल साहित्यिक संस्था, दायित्व साहित्य प्रतिष्ठान आदिमा विभिन्न पदमा आवध्द रही नेपाली साहित्यको श्रीवृध्दिमा सक्रिय रूपमा समर्पित छिन्।

निष्कर्ष

जन्मथलो गुल्मी कर्मथलो पाल्पा पछि काठमाडौंमा बसी नेपाली साहित्यको उन्नयनमा अनवरत क्रियाशील रही साहित्यप्रति समर्पित श्रेष्ठ पाल्पाली अग्रणी एवम् राष्ट्रिय स्तरमा स्थापित सशक्त साहित्यकार हुन्। उनी पारिजात, प्रेमा शाह, देव कुमारी थापा, तोया गुरूङ, माया ठकुरी, अनिता तुलाधर, जलेश्वरी श्रेष्ठ, पद्मावती सिंह आदि राष्ट्रिय स्तरमा स्थापित समकालीन साहित्यकारहरूकै हाराहारीमा देखापरेकी सुपरिचित एवम् वरिष्ठ साहित्यकार हुन्। विविध विधामा कलम चलाए तापनि उनी आख्यान विधा अन्तर्गत कथा र उपन्यास विधामा सिध्दहस्त देखिन्छन्। भन्नुपर्दा उनी साहित्यकारका एक चम्किलो सशक्त नारी प्रतिभा हुन् भन्नुमा अत्युक्ति नहोला। संस्थात्मक एवम् गुणात्मक हिसाबले आफ्ना समकालीन साहित्यकारहरूका हाराहारीमा उभिन सफल श्रेष्ठको कलमले विश्रान्ति नलागोस् सृजनाको फाँट अझ हराफरा भई झाङ्गियोस् र उनको कलमले अझ सशक्तता पाइराखोस् भनी शुभेक्षाका साथ जीवनको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

साहित्यिक समाज परिचय

पाल्पामा साहित्यिक उत्थान, सम्वर्धन र संरक्षण गर्ने उद्देश्य राखेर विभिन्न पाल्पा साहित्य समाजकालीन संस्थाहरू स्थापना गरिएको पाइन्छ। पुष्कर राज रेग्मी तथा राजेन्द्र गोपाल सिंहद्वारा लिखित 'पाल्पाको साहित्यिक इतिहास' मा उल्लेख गरेअनुसार पाल्पा साहित्य समाजमा, पाल्पाली समाज पोखरा, वाङ्मय प्रतिष्ठान, पाल्पाली नाट्यकला संस्कृति समूह, शुभनाम सडक नाटक समूह, नारायण युवा क्लव, मानव अधिकार तथा शान्ति समाज पाल्पा, पोखराथोक साहित्य संगम, कला विमर्श केन्द्र, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा साहित्य प्रतिष्ठान नेपाल, अखिल नेपाल लेखक संघ, पल्पा विकास केन्द्र, तानसेन भजन संरक्षण समिति, नेनास पाल्पा, त्रिमूर्ति निकेतन पाल्पा, देउराली सांस्कृतिक अध्ययन प्रतिष्ठान, नेपाल लेखक संघ पाल्पा, लुम्बिनी वाङ्मय प्रतिष्ठान पाल्पा, सम्पदा प्रतिष्ठान, पाल्पा संग्रहालय, अनेसास पाल्पा, नारी उन्नयन तथा विकास प्रतिष्ठान पाल्पा, बग्नासकाली साहित्य परिषद् पाल्पा, नारी साहित्य प्रतिष्ठा पाल्पा, पाल्पाली साइनो चौतारी, घुम्ती सृजना वाचन कार्यक्रम, विश्व नेपाली साहित्य प्रतिष्ठान पाल्पा, शीत काव्य समाज नेपाल लगायत अन्य विभिन्न संघसंस्थाहरू स्थापना भएको उल्लेख गरिएको छ।

उपरोक्त संघसंस्थाहरूले समय समयमा भाषा, साहित्य, संगीत, कला, संस्कृति, स्वास्थ्य आदि क्षेत्रको उन्नयन र संरक्षणका लागि टेवा पुगोस् भन्ने उद्देश्यले अक्षयकोष स्थापना, प्रतिभाहरूलाई प्रोत्साहित र जागरूक गराउन योगदान पुर्याउने व्यक्तित्वहरूलाई सम्मानित गर्ने, सन्देशमूलक नाटक प्रदर्शन, हास्यव्यंग्य कार्यक्रम कविगोष्ठी, कविता र निबन्ध प्रतियोगिता, लेखकीय क्षमता अभिवृध्दि, प्रशिक्षण, स्रष्टा सम्मान, सामाजिक संजालमार्फत सरष्टाहरुको साहित्यिक सृजना र संप्रेसण, विभिन्न पुस्तक विमोचन, पत्रपत्रिका प्रकाशित आदि क्रियाकलाप गरी पाल्पाको साहित्यिक विकासमा योगदान पुर्याउदै आएको देखिन्छ।

पाल्पा साहित्य समाज

विभिन्न साहित्यिक क्रियाकलापमा सक्रिय रही निरन्तरता दिंदै आइरहेको पाल्पा साहित्य समाज २०५१ सालमा स्थापित साहित्यिक संस्था हो। संस्थापक अध्यक्ष वनमाली निराकार पछि डा. विष्णु खनाल, चित्रवलीराम सुवाल, राजेन्द्र गोपाल सिंह, चिरञ्जीवी शर्मा ढुङ्गाना र वर्तमान अध्यक्ष पुष्कर अथक रेग्मीसम्म आउँदा यस समाजले साहित्यिक उत्थान, अनुसन्धान, सोधखोज, संरक्षण र सम्वर्धनमा निकै फड्को मारिसकेको देखिन्छ। यस समाजले आफ्ना साहित्यिक गतिविधिको दायरालाई सीमित नराखी साहित्यिक अभियानलाई राष्ट्रिय रूपमा व्यापीकरण पनि गरेको छ।

विगतदेखि हालसम्म यस समाजले साहित्यिक संगालो 'जागरण' रजत महोत्सव विशेषाङ्क प्रकाशन, पुस्तक प्रकाशन, विभिन्न अवसरहरूमा हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता, कवि गोष्ठी, कवि, लेखक, समीक्षक र साहित्यकारहरूको पहिचान गराउने, चर्चा परिचर्चाको अवसर प्रदान गर्ने, वर्षेनि स्रष्टाहरूको जन्मजयन्तीको अवसरमा साहत्यिक कार्यक्रमहरू गर्ने, पाल्पामा साहित्यको दीगो विकासका लागि संभावनाको खोजी गरी अपिलपत्र जारी गर्ने, प्रथम पटक रजत महोत्सवमा बाजागाजासहित वृहत् साहित्यिक र्यालीको आयोजना, स्रष्टा सम्मान, कदर, अभिनन्दन, अन्तरक्रिया कार्यक्रम आदि विविध साहित्यिक कार्यक्रम गरी पाल्पामा उक्त क्रियाकलापहरूलाई निरन्तरता दिंदै आइरहेको देखिन्छ।

यस समाजले तानसेन गुठीसँग सहकार्य गर्दै तानसेन 'चिनारी' साहित्य तथा संस्कृति अन्तरक्रिया एवम् कविताबाचन कार्यक्रम (२०७९ साल चैत्र १८ गते) सुसम्पन्न गरेको थियो। यस समाजले गुठी सल्लाहकार प्रा.डा. विनोद श्रेष्ठ, आजीवन सदस्यहरू शुभ श्रेष्ठ, अशोक मान सिंह, भरत देउराली, भागीरथी श्रेष्ठ र सदस्य विजय सागरलाई पाल्पाली प्रतिभा पुरस्कारद्वारा पुरस्कृत गरी सम्मानित गरिसकेको छ भने पाल्पा शाखा सदस्य लालकाजी शाक्यलाई पाल्पा साहित्य समाजद्वारा सम्मानित गरिसकेको छ। त्यस्तै गुठीका आजीवन सदस्य शूभ श्रेष्ठद्वारा लिखित 'मधुवन', पुष्कर अथक रेग्मीद्वारा लिखित शुभ श्रेष्ठको संक्षिप्त जीवनी 'अर्पण' प्रकाशित गर्नुका साथै पूर्व अध्यक्ष शान्ता शाक्यको 'अपराजित योध्दा' र 'बादल फाटेपछि', 'दुई कथासंग्रह' प्रकाशित, लोकार्पण र विमर्श कार्य सम्पन्न गरेको छ। त्यस्तै शिक्षा, स्वास्थ्य तथा साहित्य प्रतिष्ठान नेपालद्वारा गुठी आजीवन सदस्य प्रा.डा. सावित्री मल्ल कक्षपती 'कुलमणि देवकोटा प्रतिभा पुरस्कार' र शान्ता शाक्यलाई 'लक्ष्मीप्रिया जगत बहादुर स्मृति पुरस्कारद्वारा पुरस्कृत र पाल्पा साहित्य समाजद्वारा सम्मानपत्र प्रदान गरी सम्मानित पनि गरिसकेको छ। पूर्व अध्यक्ष गृहमान सिंह र हिमाल कसजूलाई विशेष सम्मान अर्पण गरिएको छ।

गुठी संस्थापक सदस्य पूर्व अध्यक्ष हेमन्त राज कोलाक्षपतिबाट उक्त समाजलाई साहित्यिक उत्थानमा प्रोत्साहनस्वरूप रू. २५,०००/- नगद पुरस्कार र संस्थापक एवम् आजीवन सदस्य शम्भुमान सिंहले रू. २०,०००/- नगद पुरस्कार साहित्यकार भागीरथी श्रेष्ठलाई प्रदान गरी सम्मानित गरिएको छ। त्यसैगरी जगत बहादुर- रूद्रबहादुर जोशी साहित्य पुरस्कारबाट पाल्पा सहित्य समाजका अध्यक्ष साहित्यकार पुष्कर अथक रेग्मीलाई पुरस्कृत गरी सम्मान गरिएको छ। यसरी उक्त समाजद्वारा तानसेन गुठीका सदस्यहरू र गुठीद्वारा उक्त समाजलाई पुरस्कृत र सम्मान गरी साहित्यिक समाज र स्रष्टाहरूमा ऊर्जा थप्ने कार्य अगाडि बढाएको देखिन्छ।

अन्तमा उक्त समाजले भविष्यमा साहित्यिक उन्नयनमा टेवा पुग्न सक्ने नवीनतम क्रियाकलापहरू अगाडि बढाउदै लान सकोस्। स्रष्टाहरूको खोजी, पहिचान र प्रोत्साहन दिन सकोस्, साहित्यिक उत्थान, संरक्षण र सम्वर्धनमा अझ प्रभावकारी एवम् उल्लेखनीय योगदान दिन सकोस् भनी हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

तानसेन गुठीले ३१ वर्ष पार गरी ३२औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा गुठीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

प्रज्वल प्रसाद कसजू
अध्यक्ष

एक्सिस बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
AXIS SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE LTD.

प्यूखा, न्यूरोड, काठमाडौं, नेपाल
फोन नं. ०१-५३६६६४५, ०१-५३४८९८३, इमेलः axis1saving@gmail.com

तानसेन गुठीमा स्थापित अक्षयकोषहरूलाई फर्केर हेर्दा

जयन्ती श्रेष्ठ

तानसेन, पाल्पाबाट विभिन्न उद्देश्य लिएर काठमाडौंमा आफ्नो पेशा र व्यवसाय गरी बसेका तानसेनवासी बीच सुमधुर स्नेह, मित्रता र भातृत्व कायम गरी पारस्परिक मेलमिलाप र सहयोग अभिवृध्दि गर्दै लैजाने उद्देश्यले २०५१ साल भाद्र १३ गतेका दिन काठमाडौं जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा विधिवत दर्ता (दर्ता नं. ८०/०५०/५१) भई हाल विभिन्न कार्यक्रमहरू गर्दै आइरहेको यो गुठी आज ३१औं वर्ष पुरा हुँदैछ। भाद्र कृष्ण नवमीको दिन पाल्पा रणउजीरेश्वरी भगवती माताको रथयात्रा (सिन्दूर जात्रा) गरेको लगतैको शनिबार वा अनुकूल मिलाएर त्यसपछिको शनिबारका दिन तानसेन गुठीको वार्षिक भेला गर्ने प्रचलनलाई हालसम्म निरन्तरता दिइँदै आइरहेको छ।

गुठीको वार्षिक भेलामा भोजको व्यवस्था गर्न आवश्यक पर्ने भाँडाकुँडाहरू खरिद गर्ने उद्देश्यले गुठीका तीनजना सदस्यहरू क्रमशः श्री लक्ष्मण प्रसाद श्रेष्ठबाट रू.१५,०००/, श्री पुष्प प्रधानबाट रू. १५,०००/- र श्री श्यामसुन्दर लाल कक्षपतिबाट रू. २०,०००/- गरी जम्मा रू.५०,०००/- रकम) संकलन गरिएको थियो तर उक्त उद्देश्य अलि अव्यावहारिक भएको हुँदा उक्त रकम (रू.५०,०००/-) छात्रवृत्ति पुरस्कारमा प्रयोग गर्ने निर्णय गरिएको थियो। साथै गुठीका वरिष्ठ सल्लाहकार तथा आजीवन सदस्य मी.सु. श्री नारायण प्रसाद श्रेष्ठज्यूबाट शुरूमा गुठीको सहयोगार्थ रू. २५,०००/- दिने घोषणाको साथै उक्त रकम गुठीलाई प्राप्त भएको थियो। यसरी गुठीको इतिहासमा सबैभन्दा पहिलो छात्रवृत्ति अक्षयकोषको शुरूवात भएको थियो।

यी दुईवटा कोषहरूको जम्मा रकम रू. ७५,०००/- नेपाल हाउजिङ मर्चेन्ट फाइनान्समा गुठीको नाममा मुद्दती खाता खोली जम्मा गरिएको थियो। उक्त कोषको आर्जित व्याजबाट तानसेन नगरभरिका माध्यमिक विद्यालयहरू मध्येबाट एस.एल.सी. परीक्षामा उत्कृष्ट अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना छात्र र एकजना छात्रालाई प्रदान गर्ने उद्देश्यले २०५३ सालमा 'श्रीनगर छात्रवृत्ति पुरस्कार' को स्थापना गरिएको थियो। यसप्रकार गुठीमा अक्षयकोष स्थापना गरी छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गर्ने प्रचलनको सुरूवात भएको थियो।

'शिक्षा नै विकासको मूल आधार हो, शिक्षा विना देशको चौतर्फी विकास सम्भव छैन' भन्ने मूलमन्त्रलाई अङ्गिकार गरी विद्यार्थीहरूलाई विशेष प्रोत्साहन मिलोस् भन्ने उद्देश्यले तानसेन गुठीले २०५३ सालदेखि आफ्नो हरेक वार्षिक भेलाका दिन उत्कृष्ट अंक ल्याउने विद्यार्थीलाई विभिन्न छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गर्ने परम्परालाई कायमै राख्दै आएको छ।

श्रीनगर छात्रवृत्ति पुरस्कारको नाममा दिइँदै आएको उक्त पुरस्कार २०५८ सालदेखि कोषमा रकम थप गरी 'तानसेन गुठी छात्रवृत्ति पुरस्कार' को नामबाट काठमाडौंमा बसोबास गरेका गुठी सदस्य परिवारहरूमध्ये एस.एल.सी. परीक्षामा सर्वोकृष्ट अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना छात्र र एकजना छात्रा (जम्मा दुइजना)लाई उक्त छात्रवृत्ति पुरस्कार प्रदान गरिँदै आएको थियो ।

साथै मी.सु. नारायण प्रसाद श्रेष्ठबाट शुरूमा प्राप्त सहयोग रकम रू.२५,०००/- 'नारायण-सरोज अक्षयकोष'को स्थापना गरी २०५८ साल देखि तानसेनस्थित सामुदायिक स्कुलहरूमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर, दलित र जेहेन्दार छात्रालाई मात्र 'नारायण-सरोज छात्रवृत्ति पुरस्कार' प्रदान गरिँदै आइरहेको छ।

यसरी २०५३ सालदेखि हाल २०८१ साल सम्ममा जम्मा ५९ वटा अक्षयकोषहरूबाट बुटवल, तानसेन, पाल्पा र काठमाडौंमा विभिन्न शैक्षिक छात्रवृत्ति पुरस्कार, स्वास्थ्य सहयोग, धार्मिक तथा सांस्कृतिक र पर्यटन क्षेत्रमा सहयोगहरू तथा सम्मानहरू गरिँदै आएको छ। यसरी विभिन्न व्यक्तित्वहरूलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गर्नको लागि गुठीका सदस्यहरूले स्थापना गर्नुभएका अक्षयकोषबाट आर्जित व्याज रकमबाट वितरण गरिंदै आएको सहयोगहरूमध्ये यसपटक शैक्षिक छात्रवृत्ति पुरस्कारबारे मात्र जानकारी गराउने प्रयास गरेकी छु।

*- तानसेन गुठीको वार्षिक प्रकाशन चिनारीका प्रधान सम्पादक **श्री जयन्ती श्रेष्ठ** पद्मकन्या क्याम्पसमा सहप्राध्यापक हुनुहुन्छ ।*

१. श्रीनगर छात्रवृत्ति २०५३

- तानसेन नगरबाट एस.एल.सी. परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना छात्र र एकजना छात्रा (जम्मा दुईजना) लाई प्रदान गरिने ।
- अक्षयकोष दाताहरू: लक्ष्मण प्रसाद श्रेष्ठ, पुष्प प्रधान र श्यामसुन्दर लाल कक्षपति
- **२०५७ मा कोषको नाम परिवर्तन: 'तानसेन गुठी छात्रवृत्ति पुरस्कार'**
- **२०६७ मा कोषको नाम पुन: 'श्रीनगर छात्रवृत्ति',**
- तानसेनमा प्रदान गरिँदै आएको उक्त पुरस्कार २०५७ सालदेखि काठमाडौंमा प्रदान गरिएको ।
- २०५३ सालमा रू. ५०,०००/- बाट स्थापना गरिएको यस अक्षयकोषमा २०८० सालमा थप गरिएको रकम रू. १,००,०००/- गरी जम्मा रू १,५०,०००/- बनाइएको छ ।

क्रसं.	पुरस्कृत व्यक्ति	विद्यालय	साल	कैफियत
१.	क) सुजन अधिकारी ख) दिव्या शर्मा	क) सेन मा.वि. ख) मोहनकन्या मा.वि.	२०५३	श्रीनगर छात्रवृत्ति (तानसेनमा वितरण)
२.	क) भूषण खनाल ख) आभा श्रेष्ठ	क) प.प.न.ब.मा.वि. ख) पाल्पा आवासीय मा.वि.	२०५४	श्रीनगर छात्रवृत्ति (तानसेनमा वितरण)
३.	क) निर्मल पन्थी ख) निशा कार्की	क) जनता मा.वि. ख) न्यू होराइजन बो. स्कुल	२०५५	श्रीनगर छात्रवृत्ति (तानसेनमा वितरण)
४.	क) सुन्दर कुँवर ख) सृजना भट्टराई	क) न्यू होराइजन बो. स्कुल ख) जनता मा.वि.	२०५६	श्रीनगर छात्रवृत्ति (तानसेनमा वितरण)
५.	क) दीपक श्रेष्ठ ख) सरोज वस्याल	क) नेपाल इ.प्रिपरेटरी स्कुल ख) न्यू होराइजन बो. स्कुल	२०५७	श्रीनगर छात्रवृत्ति (तानसेनमा वितरण)
६.	क) उत्सव श्रेष्ठ ख) सुम्नी कक्षपति	क) द इलाइट्स को-एजुकेसन मावि ख) शुभतारा स्कूल	२०५७	**'तानसेन गुठी छात्रवृत्ति'** यस वर्ष देखि काठमाडौंमा वितरण
७.	क) कौशल नारायण श्रेष्ठ ख) शुभा वैश्यत		२०५८	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति
८.	क) युजलमान सिंह ख) सुजना श्रेष्ठ	क) गण्डकी आवासीय मा.वि. ख) वृहस्पति मा.वि.	२०५९	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति
९.	क) किर्तन थैव ख) सम्पदा मल्ल	क) जेम्स् स्कूल ख) ग्यालेक्सी स्कूल	२०६०	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति
१०.	क) कृषा श्रेष्ठ	क) बुढानिलकण्ठ स्कूल	२०६१	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति
११.	क) निशेष राज श्रेष्ठ ख) सृष्टीना प्रधान	क) जेम्स स्कूल ख) ग्यालेक्सी पब्लिक स्कूल	२०६२	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति
१२.	क) गौरव गोंगल ख) मिलन सिंह ग) सीजु सिंह	क) जेम्स स्कूल ख) कान्तिपुर स्कूल ग) सेन्ट मेरिज स्कूल	२०६३	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति (ख. र ग. को बराबर प्राप्ताङ्क)
१३.	क) उत्कृष्ट श्रेष्ठ ख) इशानी श्रेष्ठ	क) वृहस्पति मा.वि. ख) शुभतारा स्कूल	२०६४	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति
१४.	क) अनुराग गोंगल ख) निकी श्रेष्ठ	क) जेम्स स्कूल ख) जेम्स स्कूल	२०६५	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति

क्रसं.	पुरस्कृत व्यक्ति	विद्यालय	साल	कैफियत
१५.	क) जेनिशा श्रेष्ठ ख) अमिध श्रेष्ठ	क) ग्यालेक्सी पब्लिक स्कूल ख) श्री दिवा इन्टरनेसनल स्कूल	२०६६	तानसेन गुठी छात्रवृत्ति
१६.	क) अल्विन नापित ख) विनिशा गोंगल	क) आदर्श विद्या मन्दिर मावि ख) मोडर्न इ. स्कूल	२०६७	**'तानसेन गुठी छात्रवृत्ति'** को नाम यस वर्ष देखि **'श्रीनगर छात्रवृत्ति'**
१७.	क) रौनक श्रेष्ठ ख) सेलिना श्रेष्ठ	क) वृहस्पति विद्या सदन ख) बुढानिलकण्ठ स्कूल	२०६८	श्रीनगर छात्रवृत्ति
१८.	क) आकृति प्रधान	क) ग्रिनल्याण्ड एकेडेमी	२०६९	श्रीनगर छात्रवृत्ति
१९.	क) निर्वाण शाक्य ख) अनुकृति श्रेष्ठ	क) नाइटिङ्गल स्कूल ख) सेन्टमेरिज स्कूल	२०७०	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२०.	क) अक्षया श्रेष्ठ ख) सृजन बज्राचार्य	क) डिएभी सुशिल केडिया ख) क्याम्ब्रिज प. हाइस्कूल	२०७१	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२१.	क) अविनाश मान कर्माचार्य ख) शामिन श्रेष्ठ	क) आदर्श विद्या मन्दिर ख) लर्निङ रियलम स्कूल	२०७२	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२२.	क) निष्ठा शाक्य	क) नाइटिङ्गल सेकेण्डरी स्कूल	२०७३	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२३.	क) रिजु श्रेष्ठ ख) आकर्षण प्रधान	क) सेन्टमेरिज स्कूल ख) नाइटिङ्गल सेकेण्डरी स्कूल	२०७४	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२४.	क) नन्दिता कर्माचार्य ख) सुलभ गोविन्द श्रेष्ठ	क) रोजवड स्कूल ख) सोमाङ्ग एकेडेमी ठेचो	२०७५	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२५.	क) अनिमेष मान वैश्यत ख) दिब्या ऐल्के थान्जू	क) काठमाडौं मोडेल स्कूल ख) वृहस्पति विद्या सदन	२०७६	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२६.	क) आरोग्य कर्माचार्य	क) रोजबड स्कूल	२०७७	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२७.	क) आवर्तन मान कर्माचार्य ख) विवेक्षा जोशी	क) यूनाइटेड स्कूल ख) काठमाडौं युनिभर्सिटी स्कूल	२०७८	श्रीनगर छात्रवृत्ति
२८.	क) विमर्श मुनन्कमी	क) द चाँदबाग स्कूल	२०७९	श्रीनगर छात्रवृत्ति (छात्राको नाम नआएको)
२९.			२०८०	कसैको आवेदन नआएको
३०.	क) दीपंकर राज बज्राचार्य ख) रिद्धिमा मास्के		२०८१	

२. 'नारायण-सरोज छात्रवृत्ति' २०५८

- अक्षयकोषदाताः मी.सु. नारायण प्रसाद श्रेष्ठ/सरोजिनी श्रेष्ठ
- तानसेन नगरक्षेत्रको सरकारी स्कूलमा अध्ययन गरिरहेका आर्थिक अवस्था कमजोर दलित, जेहेन्दार छात्राको लागि मात्र वर्षभरि लाग्ने स्कुलको शुल्क प्रदान गरिने।
- शुरूमा २०५३ सालमा रू.२५,०००/-, २०५९ सालमा दुई पटक रू. १,५०,०००/- + रू. ५५,०००/-, २०६१ सालमा रू. १,००,०००/-, २०७५ सालमा रू.२,२५,०००/- र २०८० सालमा रू.४,४४,४४४/- रकम थप गरी कूल कोष रकम जम्मा रू. ९,९९,९९९/- हुन पुगेको छ।
- वि.सं. २०५३ मा गुठीलाई सहयोगको रूपमा रू.२५,०००/- जम्मा गरिएको रकमको व्याज २०५७ सालसम्म श्रीनगर छात्रवृत्तिमा समावेश गरिएको

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	विद्यालय	साल	कैफियत
१.	क) कल्पना नेपाली ख) पुनम वराह	क) जनता न. उमावि ख) मोहन कन्या मावि	२०५८	
२.	क) सुनिता सुनार ख) प्रमिला गन्धर्व	क) महेन्द्रवोधि मा.वि. ख) प.प.न.उ.मा.वि.	२०५९	
३.	क) विना गन्धर्व ख) प्रियन्का वि.क. ग) सृजना गजमेर	क) सेन उ.मा वि ख) सेन उमावि ग) मोहन कन्या मावि	२०६०	कक्षा ९ मा अध्ययनरत
४.	क) मिना वि.क. ख) पुनम रतन ग) कृष्ण कुमारी दर्जी	क) जनता न. उमावि ख) जनता न. उमावि ग) मोहन कन्या मावि	२०६१	कक्षा ९ मा अध्ययनरत
५.	क) कृष्ण कुमारी बि.क.	क) प.प.नमूना उ.मा.वि.	२०६२	कक्षा ९
६.	क) सरिता नेपाली	क) सेन उ मा वि	२०६३	कक्षा ९
७.	क) निलिमा लामिछाने	क) महेन्द्रवोधि मा.वि.	२०६४	कक्षा ९
८.	क) निलिमा लामिछाने	क) महेन्द्रवोधि मा.वि.	२०६५	कक्षा १०
९.	क) रविना परियार	क) सेन उ मा वि	२०६६	
१०.	क) सविना परियार	क) सेन उ मा वि	२०६७	
११.	क) निमकला नेपाली	क) जनता न. उमावि	२०६८	
१२.	क) विपना विश्वकर्मा	क) महेन्द्र बोधी उ.मा.वि.	२०६९	
१३.	क) मधु विश्वकर्मा	क) सेन उ मा वि	२०७०	
१४.	क) कुसुम वि.क.	क) श्री जनप्रिय मा. वि.	२०७१	
१५.	क) रञ्जना परियार ख) अञ्जली वि.क. ग) सृजना गाइने	क) सेन उ मा वि ख) देववाणी संस्कृत मावि ग) महेन्द्र बोधीमा.वि.	२०७२	कक्षा ९ कक्षा १० कक्षा ९
१६.	क) सचिना वि.क. ख) प्रतिज्ञा गुप्ता	क) लक्ष्मी उ.मा.वि. ख) मोहनकन्या मा. वि	२०७३	कक्षा ९ कक्षा १
१७.	क) स्वस्तिका दमाई	क) महेन्द्रबोधि मा.वि.	२०७४	कक्षा ९
१८.	क) वन्दना वि.क.	क) महेन्द्रबोधि उ.मा.वि.	२०७५	कक्षा १२
१९.	क) सिता साठीघरे	क) महेन्द्रबोधि उ.मा.वि.	२०७६	कक्षा ९
२०.			२०७७	नाम प्राप्त नभएको
२१.	क) कुसुम रेग्मी	क) महेन्द्रबोधि उ.मा.वि.	२०७८	कक्षा ९
२२.	क) पुष्पा लिम्बु	क) महेन्द्रबोधि उ.मा.वि.	२०७९	कक्षा ९
२३.	क) मधु श्रीस	क) सेन मा. वि.	२०८०	कक्षा ९
२४.	क) कमला राना	क) सेन मा. वि. तानसेन	२०८१	कक्षा ९

३. श्याम-रत्न स्मृति छात्रवृत्ति २०५७

अक्षयकोष दाताः डा.युगलकृष्ण, ई.शंकरकृष्ण, ई.लक्ष्मणकृष्ण, डा. ओमकष्ण, डा. महावीर र ई. नारायणकृष्ण मल्ल

तानसेन नगरपालिका भित्रका हाइस्कुलमध्येबाट एस.एल.सी.मा सर्वोच्च अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना छात्र र एकजना छात्रालाई पुरस्कृत गर्ने।

२०७४ सालदेखि १०+२ विज्ञान परीक्षामा सर्वोच्च अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना छात्र र एकजना छात्रालाई प्रदान गरिने

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	विद्यालय	साल	कैफियत
१.	क) अरविन्द पन्थी ख) चाँदनी बस्याल	क) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल	२०५८	
२.	क) आशिष रग्मी ख) स्नेहलता सैंजू	क) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल	२०५९	
३.	क) शुसिल घिमिरे ख) प्रिश्का खड्का	क) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल	२०६०	
४.	क) विवेक कार्की ख) सन्सीता लिगल	क) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल	२०६१	
५.	क) विजय रायमाझी ख) अम्बिका काफ्ले	क) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल	२०६२	
६.	क) अभय राज शाक्य ख) सुजाता घिमिरे	क) पाल्पा आवासीय स्कूल ख) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल	२०६३	
७.	क) अशोक भट्टराई ख) प्रियंका भण्डारी र रीजा महर्जन	क) न्यू होराइजन इङ्गलिस बो.स्कूल	२०६४	ख) दुइजना छात्राहरूले समान अंक ल्याएको
८.	क) किशोर भट्टराई ख) प्रशंसा शाक्य	क) प.प.न.उ.मा.वि. ख) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल	२०६५	
९.	क) संगित पन्त ख) अर्पणा रेग्मी	क) पाल्पा आवासिय उमावि ख) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल	२०६६	
१०.	क) विशाल न्यौपाने ख) सेजल उदय	क) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल ख) सेन्ट क्यापिटल ओ.से. स्कूल	२०६७	
११.	क) सम्झना थापा ख) ललित पुन	ख) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल	२०६८	
१२.	क) गौरव पौडेल ख) रश्मिता घिमिरे	क) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल	२०६९	
१३.	क) अस्मिता कार्की ख) विकाश वस्याल	क) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल	२०७०	
१४.	क) सुस्मिता पाण्डे ख) आदर्श घिमिरे	क) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन इ. बो.स्कूल	२०७१	
१५.	क) स्वस्तिका भट्टराई ख) अमृत बस्याल	क) बेथल इङ्ग्लिस बो. स्कूल ख) न्यूहोराइजनइ.बो.स्कूल	२०७२	
१६.	क) प्रतिक दिवकोटा, सन्तोष बस्याल र सुजन अधिकारी ख) सोनु सुवाल र सुस्मिता बराल	क) न्यू होराइजन इ. बो. स्कूल ख) पाल्पा आवासीय उ.मा.वि.	२०७३	छात्राहरूले समान अंक ल्याएको

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	विद्यालय	साल	कैफियत
१७.	क) कसम पोखरेल ख) सञ्जु रायमाझी	क) जनता उ मा वि ख) जनता उ मा वि	२०७४	**यो वर्ष देखि १०+२ को आधारमा**
१८.			२०७५	अर्को वर्ष प्रदान गरिने
१९.	क) भावना बस्याल ख) अशिम थापा	क) मिलेनियम से. स्कूल ख) मिलेनियम से. स्कूल	२०७६	
२०.			२०७७	नाम प्राप्त नभएको
२१.	क) सागर गिरी ख) खुशी ज्ञवाली	क) मिलेनियम से. सकूल ख) न्यू होराइजन बो.स्कूल	२०७८	
२२.	क) दानु मश्राङ्गी ख) शशांक थापा क्षेत्री	क) न्यू होराइजन बो.स्कूल ख) न्यू होराइजन बो.स्कूल	२०७९	
२३.	क) तुषार कालिकोटा ख) निशा खासु मगर	क) न्यू होराइजन बो.स्कूल ख) पाल्पा आवासीय उ.मा.वि.	२०८०	
२४.	क) सुरभी घिमिरे ख) विराट न्यौपाने	क) पाल्पा आवासिय मा.वि. ख) दमकडा मा.वि.	२०८१	

४. पद्मचन्द श्रेष्ठ स्मृति छात्रवृत्ति २०५७

- अक्षयकोष दाताः चन्द्रलक्ष्मी श्रेष्ठ
- काठमाडौंमा बसोबास गरेका गुठी सदस्य परिवारका छोरा वा छोरीमध्ये आइ.एस्सी, आइ.ए. र आइ.कम.को परीक्षामा सर्वोकृष्ट अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एक/ एक जना विद्यार्थीलाई प्रदान गरिने।
- २०७४ सालदेखि १०+२ विज्ञान परीक्षामा उत्तीर्ण हुने एकजना छात्र र एकजना छात्रालाई प्रदान गरिने।
- कोषदाताबाट उक्त उद्देश्य परिवर्तन गरी २०८० सालदेखि गुठी सदस्य परिवारका छोरा र छोरी (दुईजना)लाई नेपालबाट कृषि तथा पशुपंछी विषयमा १०+२ तहको परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण हुनेलाई प्रदान गर्ने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	विद्यालय	साल	कैफियत
१.	क) प्रणवमान सिंह ख) निरूपा सिंह ग) चारू श्रेष्ठ	क) सेन्ट जेभियर ख) नेसनल कलेज ग) भि.एस. निकेतन	२०५८	क) विज्ञान ख) व्यवस्थापन ग) मानविकी
२.	क) अर्जिना प्रधान	ख) लिटिल एन्जल स्कूल	२०५९	क) विज्ञान ख) नाम प्राप्त नभएको
३.	क) दिपक श्रेष्ठ ख) सुरूची सिंह	क) बर्नहार्ट से. स्कूल ख) जेभियर एकेडेमी	२०६०	क) विज्ञान ख) वाणिज्य
४.	क) कौशल श्रेष्ठ ख) विवेक श्रेष्ठ	क) सेन्ट जेभियर्स कलेज ख) नेसनल कलेज फर हाइयर एजुकेसन	२०६१	क) विज्ञान ख) वाणिज्य ग) नाम प्राप्त नभएको
५.	क) युजलमान सिंह ख) सृष्टी मल्ल	क) जेभियर्स एकेडेमी ख) सेन्टमेरिज उ.मा.वि.	२०६२	क) विज्ञान ख) वाणिज्य ग) नाम प्राप्त नभएको
६.	क) रोजा सिंह ख) आभा सिंह ग) पल्लवी वैश्यत	क) जेभियर्स एकेडेमी ख) युनाइटेड एकेडेमी ग) सेन्ट मेरिज उ.मा.वि.	२०६३	क) विज्ञान ख) वाणिज्य ग) मानविकी

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	विद्यालय	साल	कैफियत
७.	क) कुशल प्रधान	क) नेशनल इन्स्टिच्यूट अफ साइन्स	२०६४	क) विज्ञान वाणिज्य र मानविकीबाट प्राप्त नभएको
८.	क) निशेष राज श्रेष्ठ र सृष्टिना प्रधान ख) मनदिपमान सिंह	क) डन बक्स उ.मा.वि. र काठमाडौं युनिभर्सिटी ख) युनाइटेड एकेडेमी	२०६५	क) विज्ञान ख) वाणिज्य
९.	क) ममता कर्माचार्य ख) सीजु सिंह ग) गौरव गोंगल घ) मिनल सिंह	क) काठमाडौं मोडेल स्कूल ख) सेन्ट जेभियर्स कलेज ग) सेन्ट जेभियर्स कलेज घ) क्यापिटल से.स्कूल	२०६६	क) विज्ञान ख) विज्ञान ग) विज्ञान घ. वाणिज्य
१०.	क) उत्कृष्ट श्रेष्ठ ख) शिखा श्रेष्ठ	क) सेन्ट जेभियर्स ख) प्रसादी एकेडेमी	२०६७	क) विज्ञान ख) विज्ञान वाणिज्य र मानविकीबाट प्राप्त नभएको
११.	क) अनुराग गोंगल ख) रति पसखल	क) जेम्स ई. उ.मा.वि. ख) ख्वप उ.मा.वि.	२०६८	क) विज्ञान ख) व्यवस्थापन
१२.	क) प्रियन्का सुवाल ख) विनिशा गोंगल ग) रिया श्रेष्ठ	क) ट्रिनिटी इन्टरनेशनल ख) मोडर्न इन्डियन स्कूल ग) युनाइटेड एकेडेमी	२०६९	क) विज्ञान ख) विज्ञान ग) व्यवस्थापन
१३.	क) दिव्यांशु श्रेष्ठ ख) नम्रता श्रेष्ठ ग) भिक्टर थान्जू	क) रातो बंगला स्कूल ख) नेशनल इन्स्टिच्यूट अफ साइन्स ग) मोडर्न इन्डियन स्कूल	२०७०	क) विज्ञान ख) विज्ञान ग) व्यवस्थापन
१४.			२०७१	परीक्षाफल प्रकाशित नसकेको
१५.	क) आकृति प्रधान ख) विवेक श्रेष्ठ	क) ट्रिनिटी इन्टरनेशनल उमावि ख) न्यू होराइजन स्कूल	२०७२	क) विज्ञान ख) व्यवस्थापन
१६.	क) सुजन बज्राचार्य ख) जेमी श्रेष्ठ	क) निष्ट कलेज ख) सेन्टमेरिज मा.वि	२०७३	क) विज्ञान ख) मानविकी
१७.			२०७४	नाम प्राप्त नभएको
१८.	क) अविनाशमान श्रेष्ठ ख) शामिन श्रेष्ठ	क) सेन्ट जेभियर्स कलेज ख) काठमाण्डौं मोडेल स्कूल	२०७५	क) विज्ञान ख) विज्ञान
१९.	क) रिजु श्रेष्ठ ख) स्वष्तिका श्रेष्ठ	क) काठमाण्डौं मोडेल स्कूल ख) सेन्टमेरिज मा.वि.	२०७६	क) विज्ञान ख) व्यवस्थापन
२०.	क) आकर्षण प्रधान	क) काठमाडौं इन्स्टिच्यूट से. स्कूल	२०७७	क) विज्ञान ख) नाम प्राप्त नभएको
२१.	क) नन्दिता कर्माचार्य	क) युलियन्स से. स्कूल	२०७८	क) व्यवस्थापन
२२.	क) स्वर्णिम सेन श्रेष्ठ ख) रिशाल राज मास्के	क) काठमाडौं वर्ड से. स्कूल ख) युनि ग्लोबल से. स्कूल	२०७९	क) विज्ञान ख) व्यवस्थापन
२३.			२०८०	आवेदन नआएको
२४.			२०८१	आवेदन नआएको

५. दिव्यमान वैश्यत स्मृति छात्रवृत्ति २०५७

- अक्षयकोष दाताः प्रदिपमान वैश्यत/ सुधिरमान वैश्यत
- तानसेनस्थित प.प.नमूना उ.मा.वि.बाट एस.एल.सी.मा उत्कृष्ट अंक ल्याउने विद्यार्थी एकजनालाई प्रदान गरिने।
- २०७४ सालदेखि तानसेनस्थित प.प.नमूना उ.मा.वि.बाट एस.इ.इ.मा उत्कृष्ट अंक ल्याउने विद्यार्थी एकजनालाई प्रदान गरिने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	विनायक घिमिरे	२०५८	
२.	अमृत काफ्ले	२०५९	
३.	सपना गैरे	२०६०	
४.	सिध्दार्थ शंकर चौधरी	२०६१	
५.	विपना पौडेल	२०६२	
६.	टंक प्रसाद भुषाल	२०६३	
७.	द्रोणाचार्य भुषाल	२०६४	
८.	किशोर भट्टराई	२०६५	
९.	निश्चल श्रेष्ठ	२०६६	
१०.	सविना जि.सी.	२०६७	
११.	सुवास जि.सी.	२०६८	
१२.	नारायण शर्मा	२०६९	
१३.	पदम गाहा	२०७०	
१४.	वीरेन्द्र घर्ती मगर	२०७१	
१५.	अञ्जु दर्लामी	२०७२	
१६.	विमल गाहा	२०७३	
१७.	डिल्लीराम बस्याल	२०७४	यस वर्षदेखि एस.इ.इ.लाई दिइएको
१८.	अनिल सारू	२०७५	
१९.	सागर गाहा	२०७६	
२०.		२०७७	नाम प्राप्त नभएको
२१.	अमन कार्की	२०७८	
२२	अमन वर्मा	२०७९	
२३.	निशा आले	२०८०	
२४.	मुस्कान सोनी	२०८१	

६. जीतगोविन्द-चन्द्रकुमारी स्मृति छात्रवृत्ति २०६१

- अक्षयकोष दाताः डा. निरज गोविन्द श्रेष्ठ/ गोविन्द परिवार
- जनता उ.मा.वि. तानसेनबाट एस.एल.सी. परीक्षामा र कक्षा ५ मा सर्वाधिक अंक ल्याउने दुईजना छात्राहरूलाई पुरस्कृत गर्ने (२०७४ सालदेखि एस.इ.इ. उत्तीर्णलाई पुरस्कृत गर्ने)

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	क) करिश्मा सिंह ख) योगमाया थापा मगर	२०६१	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
२.	क) सन्ध्या आचार्य ख) दिपीका शाक्य	२०६२	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
३.	क) ममता ज्ञवाली ख) सन्जु राना	२०६३	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
४.	क) रञ्जु सिंह ख) दीपा पौडेल	२०६४	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
५.	क) सविता राना ख) पूजा अस्लामी	२०६५	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
६.	क) निकिता श्रेष्ठ ख) पुष्पा थापा	२०६६	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
७.	क) सुस्मिता ज्ञवाली ख) रेश्ना श्रेष्ठ	२०६७	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
८.	क) एलिना कार्की ख) पम्फा नेउपाने	२०६८	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
९.	क) सुजना शर्मा ख) अन्जु शर्मा	२०६९	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
१०.	क) पूजा अस्लामी ख) भावना थापा	२०७०	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
११.	क) सृजना वस्याल ख) सृजना पाण्डे	२०७१	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
१२.	क) रेश्मा श्रेष्ठ ख) विमला भुषाल	२०७२	क) एस.एल.सी. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
१३.	क) यमुना दिशा, ममता गुरूङ र रिया गैरे ख) रितिका कुँवर	२०७३	क) एस.एल.सी.(३ जनाको समान अंक) ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
१४.	क) सञ्जु रयमाझी ख) एन्जिला बस्याल	२०७४	क) एस.इ.इ. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
१५.	क) सृष्टी गैरे ख) रोजिना ओली	२०७५	क) एस.इ.इ. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
१६.	क) सुस्मिता कुँवर ख) अनुपमा आले मगर	२०७६	क) एस.इ.इ. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
१७.		२०७७	नाम प्राप्त नभएको

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१८.	क) दिप्ती गैरे ख) वर्षा पोखरेल ग) शोभना पौडेल	२०७८	क) एस.इ.इ. (क र ख को समान) ग) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
१९.	क) एन्जिला बस्याल ख) सिर्जल श्रेष्ठ ग) प्रजिता राना	२०७९	क) एस.इ.इ. (क र ख को समान) ग) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
२०.	क) प्रशंसा पन्थी ख) कुन्दन के.सी.	२०८०	क) एस.इ.इ. ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण गरी ६ मा अध्ययनरत
२१.	क) जस्मीन गाहा ख) रोजी घर्ति मगर	२०८१	क) एस.इ.इ. ख) कक्षा ६

७. जय-चीरञ्जीवी स्मृति छात्रवृत्ति २०६१

- एस.इ.इ. उत्तीर्ण गरी स्वास्थ्य शैक्षिक क्षेत्रमा (नर्सिङ) अध्ययन गर्न चाहने तानसेन नगरका जेहन्दार आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिने।

क्रसं.	पुरस्कृत व्यक्ति	विद्यालय	साल	कैफियत
१.	शर्मिला ढुङ्गाना	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०६२	स्वास्थ्य शिक्षा
२.	मुना राना	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०६३	
३.	अरूणा नापित	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०६४	
४.	विन्जू शाक्य	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०६५	
५.	आस्था ढकाल	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०६६	
६.	सृष्टी शाक्य	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०६७	
७.	रूबिना बज्राचार्य	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०६८	
८.	सृजना थापा मगर	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०६९	
९.	कृषा शाक्य	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०७०	
१०.	तुल्सी बस्नेत		२०७१	
११.	सुजा सिल्वाल		२०७२	
१२.	नेहा शाक्य	तानसेन नर्सिङ स्कुल	२०७३	
१३.	सुस्मिता श्रेष्ठ		२०७४	
१४.	विशाखा बज्राचार्य		२०७५	
१५.	दिक्षा बज्राचार्य		२०७६	
१६.			२०७७	निवेदन नआएको
१७.			२०७८	निवेदन नआएको
१८.	विनायक खाती		२०७९	
१९.	सन्दिप कुमाल	तानसेन स्कूल अफ हेल्थ साइन्स	२०८०	
२०.	अनिशा लम्तरी	तानसेन स्कुल अफ हेल्थ साइन्स (नर्सिङ)	२०८१	

८. दशरथ-मिथिला छात्रवृत्ति २०६१

- अक्षयकोष दाताः दशरथमान सिंह / मिथिलादेवी सिंह
- त्रिभुवन ब. क्याम्पस पाल्पाबाट आई.ए. र आई. कम. परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट विध्यार्थीलाई पुरस्कृत गर्ने।
- २०६८ सालदेखि बि.ए. र बि.बि.एस. परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक ल्याई सोही क्याम्पसमा स्नातकोत्तरमा अध्ययनरत एक एकजना विध्यार्थीलाई पुरस्कृत गर्ने

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	क) वनु कुँवर ख) खुम बहादुर राउत क्षेत्री र श्री बहादुर गौतम	२०६२	क) आई.ए. ख) आई. कम. (२ जनाको प्राप्ताङ्क बराबर)
२.	क) प्रकाश ज्ञवाली ख) थमान सिंह सारू	२०६३	क) आई.ए. ख) आई. कम.
३.	क) चेत बहादुर खड्का ख) शुशोभना प्रधान र विनोद राज भण्डारी	२०६४	क) आई.ए. ख) आई. कम. (२ जनाको प्राप्ताङ्क बराबर)
४.	क) उमेश अर्याल ख) गोपाल खनाल	२०६५	क) आई.ए. ख) आई. कम.
५.	क) पुण्य प्रसाद सुवेदी ख) अन्तिम गुरुङ	२०६६	क) आई.ए. ख) आई. कम.
६.	क) अर्जुन विश्वकर्मा ख) नवराज घिमिरे	२०६७	क) आई.ए. ख) आई. कम.
७.	क) उमेश अर्याल ख) हिरामणि पाण्डेय	२०६८	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस. (२०६८ साल देखि)
८.		२०६९	क्याम्पसमा मार्कसिट आइ नपुगेको
९.	क) माया घर्ती मगर ख) नमराज घिमिरे	२०७०	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस.
१०.	क) अलका अर्याल ख) रोविन काफ्ले	२०७१	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस.
११.	क) तिलचन बस्याल ख) रञ्जना खनाल	२०७२	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस.
१२.	क) नारायण पाण्डे ख) भुवन खनाल	२०७३	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस.
१३.	क) ऋषभ कुमार उपाध्याय	२०७४	क) बि.ए.
१४.	क) सन्दीप ज्ञवाली ख) बिमला कुँवर	२०७५	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस.
१५.	क) उमेश ढकाल ख) निलम नेपाल	२०७६	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस.
१६.	क) पुरन पोखरेल ख) अनिश आचार्य	२०७७	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस.
१७.		२०७८	प्राप्त नभएको

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१८.	क) सुर्य बहादुर कुँवर ख) माया बस्याल ग) समिक्षा थापा	२०७९	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस. ग) बि.बि.एस.
१९.	क) कादम्बिनी शाक्य	२०८०	क) बि.ए. ख) नाम प्राप्त नभएको
२०.	क) जिविता राई ख) गुनबहादुर घर्ती	२०८१	क) बि.ए. ख) बि.बि.एस.

९. शिवनाथ-यमुना कुमारी गोंगल छात्रवृत्ति २०६३

- अक्षयकोष दाताः यमुनादेवी गोंगल
- तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक मा.वि.मा अध्ययनरत कक्षा आठको परीक्षामा सर्वाधिक अंक ल्याई उत्तीर्ण भई कक्षा ९ र १० मा अध्ययन गर्ने दुईजना विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने
- (२०७० सालमा रू. एकलाख थप गरी जम्मा रू.२,११,१११/-)

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	विद्यालय	कैफियत
१.	क) शंकरप्रसाद पोख्रेल ख) निश्चल श्रेष्ठ	२०६४	क) जनताउ.मा.वि. ख) प.प.न.उ.मा.वि.	कक्षा ९ मा अध्ययनरत
२.	क) विज्ञान सुनारी घर्ती ख) पूजा थापा	२०६५	क) जनताउ.मा.वि. ख) सेन.उ.मा.वि.	
३.	क) उमेश ज्ञवाली ख) सुवास जि.सी. ग) सविना वज्राचार्य	२०६६	क) जनता उ.मावि. ख) प.प.न.उ.मावि. ग) सेन.उ.मा.वि.	क. र ख. का विद्यार्थीहरूको समान अंक।
४.	क) गंगा भुर्तेल ख) मिलन ढकाल ग) सुगम थापा मगर	२०६७	क) जनताउ.मावि. ख) प.प.न.उ.मावि. ग) प.प.न.उ.मा.वि.	ख. र ग. का विद्यार्थीहरूको समान अंक
५.	क) पूजा अस्लामी ख) पदम गाहा	२०६८	क) जनता उ.मावि. ख) प.प.न.उ.मावि.	
६.	क) सृजना वस्याल ख) असिम अधिकारी	२०६९	क) जनता उ.मावि. ख) जनता उ.मावि.	
७.	क) सृजना वस्याल ख) रक्षा नेपाल	२०७०	क) जनता न.उ.मा.वि ख) सरस्वती मा.वि.	क) कक्षा १० ख) कक्षा ९
८.	क) रक्षा नेपाल ख) यमुना दिशा	२०७१	क) सरस्वती मा.वि. ख) जनता न.उ.मा.वि.	क) कक्षा १० ख) कक्षा ९
९.	क) प्रविज्ञ पाठक ख) यमुना दिशा	२०७२	क) जनता उ.मावि. ख) जनता उ.मावि.	क) कक्षा ९ ख) कक्षा १०
१०.	क) प्रविज्ञ पाठक ख) सृष्टी गैरे	२०७३	क) जनता उ.मावि. ख) जनता उ.मावि.	क) कक्षा १० ख) कक्षा ९
११.	क) सृष्टी गैरे ख) अस्मिता थापा	२०७४	क) जनता उ.मा वि. ख) भुस्यालडाँडा मा.वि.	क) कक्षा १० ख) कक्षा ९

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	विद्यालय	कैफियत
१२.	क) अस्मिता थापा ख) रितिका तिमिल्सिना	२०७५	क) भुस्यालडाँडा मा.वि. ख) जनता उ.मा वि.	क) कक्षा १० ख) कक्षा ९
१३.	क) रितीका तिमिल्सिना ख) दिप्ती गैरे	२०७६	क) जनता उ.मा वि. ख) जनता उ.मा वि.	क) कक्षा १० ख) कक्षा ९
१४.		२०७७		नाम प्राप्त नभएको
१५.	क) अंशु वर्मा अर्याल ख) मनिषा कँडेल	२०७८	क) दमक से. स्कूल ख) सरस्वती से.स्कूल	क) कक्षा ८ ख. कक्षा ८
१६.	क) इशान काफ्ले ख) अनुपमा आले	२०७९	क) दमक से. स्कूल ख) जनता से. स्कूल	क) कक्षा ८ ख) कक्षा ८
१७.	क) पवि भट्टराई ख) क्षितिज कुँवर	२०८०	क) दमक से. स्कूल ख) जनता से. स्कूल	क) कक्षा ८ ख) कक्षा ८
१८.	क) शिवानी बस्याल ख) सुरज डाँगी	२०८१	क) दमकडा मा.वि. ख) जनता मा.वि.	

१०. सिध्दि सकल तुलसी कृष्ण इन्द्र दुर्गा स्मृति पुरस्कार, २०६४

- अक्षयकोष दाताः अमृतमान श्रेष्ठ / पृथ्वीकुमारी श्रेष्ठ (रू. १,११,१११/-)
- त्रिभुवन क्याम्पस पाल्पाबाट बि. एस्सी. परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक ल्याई उत्तीर्ण एकजना विध्यार्थीलाई चाँदीको करूवासहित पुरस्कृत गर्ने।
- उक्त कोषमा **२०८०** सालदेखि **सिध्दिमान सकल तुलसी श्रेष्ठ अविनाशी कोष** (स्थापना २०६९) को रकम रू.१,००,०००/- पनि यसै कोषमा गाँभिएर जम्मा कोष रकम रू. २,११,१११/- बनाइएको।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	कर्ण बहादुर सारू	२०६७	
२.	निरज कुमार नेपाल	२०६८	
३.	थमन खडका	२०६९	
४.	रोमाकान्त भट्टराई	२०७०	
५.	कुल प्रसाद डांगी	२०७१	
६.	शुभाषचन्द्र गौतम	२०७२	
७.		२०७३	परीक्षाफल प्रकाशित भइ नसकेको
८.	पूजा थापा	२०७४	
९.	रचना गौतम	२०७५	
१०.	सुदिप बिष्ट	२०७६	
११.	सविना पन्थ	२०७७	
१२.	त्रिविक्रम खड्का	२०७८	
१३.		२०७९	परीक्षाफल प्रकाशित भई नसकेको
१४.	गुणकर अर्याल	२०८०	
१५.	पदम शर्मा	२०८१	

११. जुन-लोक थापा पुरस्कार २०६७

- लुम्बिनी मेडिकल कलेज तानसेनबाट एम.बि.बि.एस.को अन्तिम परीक्षामा उत्कृष्ट अंक ल्याउने एकजनालाई स्वर्ण पदक सहित सम्मान गरिने

क्रसं.	पुरस्कृत व्यक्ति	साल	कैफियत
१.	डा. शिशिर पोख्रेल	२०७१	
२.	डा. आशिष मैनाली	२०७२	
३.	डा. प्रनिता राजभण्डारी	२०७३	
४.		२०७४	अर्को वर्ष प्रदान गरिने
५.	डा. विज्ञान महर्जन	२०७५	
६.	डा. सन्तोष घिमिरे	२०७६	
७.	डा. विवेक पौडेल	२०७७	
८.	डा. निशा भट्टराई	२०७८	
९.	डा. आशिष पौडेल	२०७९	
१०.	डा. अशल तिमिल्सिना	२०८०	
११.	डा. मनिश उप्रेती	२०८१	

१२. मूर्तेन्द्र-मोहनमाया स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार, २०६७

- अक्षयकोष दाताहरूः हितसिंह, ई.शक्तिमान, डा.शम्भुमान, उपेन्द्रमान, केश लक्ष्मी, गोमती, लोकमाया, विद्या, जयन्तीदेवी
- तानसेन नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमध्ये पद्म पब्लिक, जनता र मोहनकन्या मा.वि.मा अध्ययनरत दुई-दुईजना जेहेन्दार तथा आर्थिक अवस्था कमजोर भएका विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कृत गर्ने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	विद्यालय	कैफियत
१.	क) मोतिसरा गाहा र रेविका गाहा ख) प्रतिक्षा खनाल र सन्तोष गैरे ग) सुवास शर्मा र माधव अधिकारी	२०६८	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	
२.	क) किरण राना र कल्पना पौडेल ख) मुना सोमै र ओमप्रकाश सारू ग) नविन घर्ती मगर र लिला राना	२०६९	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	
३.	क) माया वस्याल र गीता गुप्ता ख) मुना सोमै र पवन पौडेल ग) अमित पोखरेल र अञ्जु दर्लामी	२०७०	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	
४.	क) मिना लामिछाने र गिता गुप्ता तेली ख) अनिल कुमार केवर र मिना दर्लामी ग) तृष्णा गुरूङ र अमित पोखरेल	२०७१	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	
५.	क) सुशिला गाहा र दिया गहतराज ख) टेमान सिं घर्तीमगर र सोनु लामा ग) उर्मिला पंगेनी र बेल बहादुर पुन	२०७२	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	
६.	क) विनिता शिवभक्ति र कमला बस्याल ख) सविना थापा र दिराज थापा ग) सुबोध पंगेनी र बबी कुसुम बराल	२०७३	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	विद्यालय	कैफियत
७.	क) प्रकृति ज्ञवाली र सम्झना वि.क. ख) रूपेश बस्याल र लक्ष्मी बसेल ग) यमुना कार्की र निर्मला कनौजे	२०७४	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	
८.	क) प्रकृति ज्ञवाली र सम्झौता ज्ञवाली ख) पुष्कल मस्राङ्गी र हिरा सोमै ग) अभिषेक बस्याल र आयुष पोखरेल	२०७५	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	क) कक्षा ९ ख) कक्षा १० ग) कक्षा १० र ९
९.	क) प्रकृति ज्ञवाली र गृष्मा पाण्डे ख) अंकित गैरे र रोसनी शाक्य ग) निर्मला रास्कोटी र अमन कार्की	२०७६	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग) प.प.न.उ.मावि	क) १० कक्षा ख) १० कक्षा ग) १० कक्षा
१०.		२०७७		नाम प्राप्त नभएको
११.	क) अर्पणा बज्राचार्य र सुरक्षा पाण्डे ख) श्रीधर बस्याल र श्रीषा पोखरेल ग) पुष्पा रास्कोटी र मनिसा आले	२०७८	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग. प.प.न.उ.मावि	क) १० कक्षा ख) १० कक्षा ग) १० कक्षा
१२.	क) विपना बस्याल र भिमु चिदी ख) भुवन बस्याल र प्रशंसा पन्थी ग) निशा आले र विष्णु लामिछाने	२०७९	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग. प.प.न.उ.मावि	क) १० कक्षा ख) १० कक्षा ग) १० कक्षा
१३.	क) भिमु चिदी ख) रोजी घर्ती मगर ग) सिर्जना कार्की	२०८०	क) मोहनकन्या वि ख) जनता उ.मावि ग. प.प.न.उ.मावि	क) कक्षा ११ ख) कक्षा ५ ग) कक्षा १२
१४.	क) जानुमाया हिस्की ख) आकृती नेपाल ग) प्रमिता ढुंगाना	२०८१	क) प.प.न.मा.वि. ख) मोहन कन्या उच्चमा.वि. ग) जनता. उ.मा.वि.	क) ख) कक्षा १० ग) कक्षा ८

१३. अनन्त-मथुरा प्रसाद राजभण्डारी छात्रवृत्ति २०६७

- अक्षयकोष दाताः यीता राजभण्डारी
- पद्म पब्लिक न.उ.मा.वि.बाट एस.एल.सी. परीक्षामा सर्वाधिक अंकमा उत्तीर्ण हुने दुईजना छात्राहरूलाई पुरस्कृत गर्ने।
- २०७४ सालदेखि पद्म पब्लिक न.उ.मा.वि.बाट एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वाधिक अंकमा उत्तीर्ण हुने दुइजना छात्राहरूलाई प्रदान गरिने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	मञ्जु भट्टराई र मनिषा कार्की	२०६८	
२.	निलम खनाल र पुनम राना	२०६९	
३.	सम्झना थापा र जमुना पचभैया	२०७०	
४.	विष्णु पंगेनी र लिला राना	२०७१	
५.	सरिता आले र मिना सराढेङ्गा	२०७२	
६.	रूक्मणी घर्ती मगर र सबिना जी. आर.	२०७३	
७.	शर्मिला खड्का र सुनिता बस्याल	२०७४	यो वर्षदेखि एस.इ.इ.
८.	बबी कुसुम बराल र यमुना कार्की	२०७५	
९.	निर्मला कनौजे र आयुषा वि.क.	२०७६	

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१०.		२०७७	नाम प्राप्त नभएको
११.	मनोज सारू र विमल ढेंगा	२०७८	
१२.	यम कुमारी श्रेष्ठ र ऋतु वि.क.	२०७९	
१३.	दुर्गा हेमचुली र भिजिला दर्लामी	२०८०	
१४.	मुना हिस्की र पवित्रा गाहा	२०८१	

१४. तेजकुमारी-गणेश बहादुर गुभाजू स्मृति छात्रवृत्ति, २०६९

- अक्षयकोष दाता डा. भक्त बहादुर गुभाजु
- तानसेनको सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका एकजना छात्रालाई प्रदान गरिने

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	विद्यालय	साल	कैफियत
१.	रक्षा कार्की	देववाणी संस्कृत तथा साधारण स्कूल	२०७०	कक्षा ९
२.	सुचित्रा कुमारी रजाली	सेन उ.मा.वि.	२०७१	कक्षा ९
३.	अनु राना मगर	सेन उ.मा.वि.	२०७२	कक्षा ४
४.	एलिसा सिंजाली	भुसलडाँडा मा.वि.	२०७३	कक्षा ३
५.	अंकिता थापा	भुसलडाँडा मा.वि.	२०७४	कक्षा १०
६.	खमी वि.क.	सेन उ.मा.वि.	२०७५	कक्षा १०
७.	सुस्मिता थापा	सेन उ.मा.वि.	२०७६	कक्षा १०
८.			२०७७	नाम प्राप्त नभएको
९.	वर्षा गाहा	सेन उ.मा.वि.	२०७८	कक्षा १०
१०.	पूजा गाहा	सेन उ.मा.वि.	२०७९	कक्षा १०
११.	निरजला क्षेत्री	महेन्द्रबोधी मा.वि.	२०८०	कक्षा १०
१२.	अनुष्का बस्याल	महेन्द्र बोधी मा.बि.	२०८१	कक्षा ८

१५. १. सिध्दिमान सकल तुलसी श्रेष्ठ अविनाशी कोष, २०६९ अक्षयकोष रकम रू. १,००,०००/-

२. अमृतमान-पृथ्वी कुमारी श्रेष्ठ अविनाशी कोष, स्थापना, २०६९ अक्षयकोष रकम रू.१,२५,०००/-

- अक्षयकोष दाताहरूः अमृतमान श्रेष्ठ र पृथ्वी कुमारी श्रेष्ठ
- जम्मा रू. २,२५,०००/-
- काठमाडौं र पाल्पाको विभिन्न ठाउँमा जिन्सी सामान सहयोग/उपहार/पुरस्कारको रूपमा उपलब्ध गराउने।
- तानसेन नेवाःछें/ तानसेन गुठी अफिसको लागि आवश्यकता अनुसार जिन्सी सामान उपलब्ध गराउने।
- २०७९ सालमा दाता परिवारको अनुरोधमा **'सिध्दिमान सकल तुलसी श्रेष्ठ अविनाशी कोष',**२०६९ लाई **'सिध्दि सकल तुलसी कृष्ण इन्द्र दुर्गा स्मृति पुरस्कार', २०६४** मा गाँभेर साबिकको नाम **'सिध्दि सकल तुलसी कृष्ण इन्द्र दुर्गा स्मृति पुरस्कार',२०६४** बनाइएको।

क्रसं.	सहयोग गरिएको विवरण	साल	जम्मा खरिद रकम
१.	तानसेन गुठी अफिसको लागि स्टिलको दराज एक थान	२०७१	रू. २०,८५३/-
२.	तानसेन गुठी अफिसको लागि ल्यापटप एक थान	२०७५	रू. ४२,८००/-
३.	तानसेनमा संचालन गरिएको दोस्रो बिच भलिबल प्रतियोगितामा पुरस्कार वितरण गर्न प्रयोग गरिएको	२०८०	रू.१०,०००/-

१६. महालक्ष्मी श्रेष्ठ स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार २०७३

- अक्षयकोष दाताः गंगा श्रेष्ठ
- तानसेनको देववाणी संस्कृत तथा साधारण मा.वि विद्यालयमा १० कक्षामा अध्ययनरत विपन्न एकजना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	अनुराग बुडाप्रिती	२०७४	
२.	रोशन मुखिया	२०७५	
३.	मेनुका घिमिरे	२०७६	
४.		२०७७	नाम प्राप्त नभएको
५.	सन्दीप कुमाल	२०७८	
६.	अनुष्का ढकाल	२०७९	
७.	यज्ञ तिमल्सेना	२०८०	
८.	पुजा गाहा	२०८१	

१७. मुक्ति प्रसाद-लक्ष्मी कुमारी स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार २०७३

- अक्षयकोष दाताः शुभ श्रेष्ठ
- त्रिभुवन क्याम्पस, पाल्पाबाट स्नातकोत्तर तहमा नेपाली विषय लिई उत्कृष्ट अंक ल्याई उत्तीर्ण हुने एकजना विद्यार्थीलाई चाँदीको पदक सहित सम्मान गरिने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	सीता पराजुली	२०७४	
२.	रीता खाती	२०७५	
३.		२०७६	नाम प्राप्त नभएको
४.	बाला सारू	२०७७	
५.		२०७८	नाम प्राप्त नभएको
६.		२०७९	नाम प्राप्त नभएको
७.	सृजना ढकाल	२०८०	
८.		२०८१	नाम प्राप्त नभएको

१८. हरिहर प्रसाद-कृष्णमाया प्रधान स्मृति अक्षयकोष, २०७५

- अक्षयकोष दाताः क्या. रवीन्द्र प्रसाद प्रधान
- तानसेन धवल पुस्तकालयलाई सहयोग गर्ने

क्रसं.	साल	जम्मा रकम	कैफियत
	२०७७	५,०७०/-	
	२०७८	६,०३०/-	
	२०७९	४,१०७/-	
	२०८०	३,९३५/-	
	२०८१	३,४२४/-	

१९. लालेजोकर-सुखलक्ष्मी चित्रकार स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार, २०७६

- अक्षयकोष दाताः किरण चित्रकार
- एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक ल्याउने दृष्टिविहीन एकजना विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गर्ने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	सञ्जीव पाठक	२०७९	दमकडा मा.वि.
२.	गोविन्द कुँवर	२०८०	दमकडा मा.वि.
३.	विवश कुमाल	२०८१	दमकडा मा.वि

२०. देवी-सरस्वती छात्रवृत्ति पुरस्कार,२०७६

- अक्षयकोष दाताः देवीध्वज श्रेष्ठ/ सरस्वती देवी श्रेष्ठ
- जनता मा.वि. तानसेनले उक्त विद्यालयमा अध्ययनरत एकजना विद्यार्थीलाई छनौट गरी पठाएकोलाई पुरस्कृत गर्ने।

क्रसं.	पुरस्कृत	साल	कैफियत
१.	शिवहरि लम्साल	२०७८	कक्षा ८
२.	युज्जल झेंडी	२०७९	कक्षा ८
३.	रितिका श्रेष्ठ	२०८०	कक्षा १०
४.	सुजन खड्का	२०८१	कक्षा १०

२१. देवलक्ष्मी-शान्तिलक्ष्मी स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार,२०७६

- अक्षयकोष दाताः भगवती प्रसाद श्रेष्ठ
- प.प.न.उ.मा.वि. तानसेनबाट कक्षा ८ मा उत्कृष्ट अंक ल्याई सोही स्कुलमा कक्षा ९ मा अध्ययनरत एकजना विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गर्ने।

क्रसं.	पुरस्कृत	साल
	दुर्गा हेमचुरी	२०७८
	जानुमाया हिस्की	२०७९
	पवन गाहा	२०८०
	नविन थापा	२०८१

२२. माधवराज मास्के स्मृति पुरस्कार,२०७७

- अक्षयकोष दाताः निर्मला मास्के
- गुठी सदस्य परिवारमध्येबाट इन्जिनियरिङ र आर्किटिक्चर विधामा स्नातकोत्तर (एम. ई.) विशेषज्ञता हासिल गरेकालाई पुरस्कृत गर्ने

क्रसं.	पुरस्कृत	साल	विशेषज्ञता
१.	क) आ.ई. रक्षा श्रेष्ठ ख) आ.ई. सुनसुन श्रेष्ठ	२०८०	क) आर्किटिक्चर ख) आर्किटिक्चर
२.	आ. दिवेश मान मलेगो	२०८१	आर्किटेक्चर

२३. कृष्ण बहादुर-इन्द्र कुमारी- दुर्गा देवी स्मृति पुरस्कार, २०७९

- अक्षयकोष दाताः ठाकुर प्रसाद थान्जू/शोभालक्ष्मी थान्जू
- बुटवल मा.वि. बुटवलमा अध्ययनरत आर्थिक अवस्था कमजोर भएका विद्यार्थी एकजनालाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिने

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	रक्षा भुषाल	२०८०	कक्षा ११
२.	ज्ञान बहादुर गाहा	२०८१	कक्षा ११

२४. तीर्थनाथ-जानकी देवी गोंगल पुरस्कार २०८०

- अक्षयकोष दाताः **तीर्थनाथ गोंगल**
- गुठी सदस्य परिवारमध्ये स्वास्थ्य चिकित्सा क्षेत्रमा स्नातकोत्तर (एम.डी.) विशेषज्ञता हासिल गरेका डाक्टरलाई पुरस्कृत गर्ने।

क्रसं.	पुरस्कृत डाक्टर	साल	विशेषज्ञता
१.	क) डा. निशा श्रेष्ठ ख) डा. प्रशुमा मल्ल ग) डा. गौरव गोंगल घ) डा. रायना श्रेष्ठ ङ) डा. भाग्यश्री श्रेष्ठ	२०८०	क) एनेस्थेसियोलोजी ख) एनेस्थेसियोलोजी ग) कम्युनिटी मेडिसिन घ) इन्टर्नल मेडिसिन ङ) मास्टर अफ सर्जरी
२.	क) डा. आयशा श्रेष्ठ ख) डा. बिनिशा गोंगल ग) डा. सञ्जिला बज्राचार्य	२०८१	क) कम्युनिटी मेडिसिन ख) एनेस्थेसियोलोजी ग) अब्स्टिट्रिक्स एण्ड गाइनोकोलोजी

२५. गृहेन्द्रध्वज-मानकुमारी स्मृति छात्रवृत्ति पुरस्कार,२०८०

- अक्षयकोष दाताः बालप्रसाद /सीता कुमारी श्रेष्ठ र परिवार
- त्रिभुवन क्याम्पस तानसेनमा बि.बि.ए.मा भर्ना भई नियमित रूपमा अध्ययनरत एकजना विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गर्ने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	प्रिती राना	२०८०	
२.	आशिष भाट	२०८१	३.६६ जि.पि.ए.

२६. 'माराइस श्रेष्ठ छात्रवृत्ति अक्षयकोष': स्थापना २०८०

- अक्षयकोष दाताहरूः ई. जगदीश्वर नाथ श्रेष्ठ र शशिप्रभा श्रेष्ठ
- मोहनकन्या मा.वि. तानसेनबाट एस.इ.इ. परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक ल्याई सोही विद्यालयमा १०+२ कक्षा प्राविधिक विषय (कम्प्युटर) पढ्ने छात्रालाई दुई वर्ष (११ र १२ कक्षा)सम्म छात्रवृत्ति प्रदान गरिने।

क्रसं.	पुरस्कृत विद्यार्थी	साल	कैफियत
१.	प्रतिक्षा ज्ञवाली	२०८१	

स्रोतः तानसेन गुठीको वार्षिक प्रकाशन चिनारीको तथ्याङ्कहरूमा आधारित ।

Unleashing the Tourism Potential of Tansen

Dr. Pushkar Bajracharya

Introduction

Tansen, the capital of Palpa district in the western region of Nepal situated at an altitude of 1350 mt., is a picturesque town that has been famous from history to modern times due to its unique positioning both as the capital of a strong Magarat principality as well as a vibrant hill town serving as the market, education and health centre till recently. Situated along the southern slopes of the mid-hill region, it has semi-tropical to temperate climate, which itself is a great asset bestowed by nature just near to the southern plains characterized by more tropical climate. Thus, it is a haven because of multifarious reasons with scenic location, alluring climate and rich cultural and manmade assets bequeathed by history. The unique conglomeration, therefore, is the foundation for sustainable tourism development.

Tansen probably missed the opportunity to make it a vibrant commercial centre after being bypassed by Sunauli Pokhara highway going via Bartung, 4 km away, that could have significantly enhanced economic opportunities most probably at the behest of Tansenians themselves. Bypassing by highways appear to severely limit economic opportunities probably for example Inaruwa, bypassed just by a few hundred meters forcing it to remain in shadows all along unlike the emergence and the growth of many new towns along the highway further reinforcing the argument. But in respect to Tansen, it may be a blessing in disguise as it has been able to sustain its pristine environment creating many opportunities including this article is trying to argue in the backdrop of tourism potential.

Prospect and Potential

Tansen is rich from various facets of tourist attractions particularly for certain segments and if carefully developed and nurtured could be a major touristic attraction for a wider populace. It is endowed by rich scenic surroundings with a

*- **Dr. Bajracharya** is Professor of Management at Tribhuvan University and Former Member of National Planning Commission*

panoramic view of the Great Himalayas, plenty of other natural scenic spots, multiple religious sites of importance and rich cultural tradition particularly Magar culture in and around and Newari culture in the town.

From Srinagar, a vast meadow surrounded by forest at the top of Tansen, the panoramic view of the Great Himalayas ranging from Kanjiroba, Dhaulagiri, Annapurna, Mansiri, and Ganesh to Langtang ranges is always fascinating. Three above 8000 meter peaks are visible, Dhaulagiri, Annapurna and Manaslu from this lofty site. The sight is alluring particularly as it is located in the relatively southern part of the country nearer to the Tarai plains.

Other natural attractions just around include but not limited to, the Srinagar, a plateau at the top of Tansen with vast flowing meadow, a feature mostly visible in western and far western part of the country; river Kali Gandaki, one of the major rivers of Gandaki river system that gets name from this river, and many other tributaries, Satyawati lake, and numerous other scenic spots and place of importance.

Major religious sites include Ruru Ridi region by the confluence of Kali Gandaki and Ridi rivers, arguably one of the holiest regions in Hindu religion and Bhairavnath temple supposedly with the biggest trident in Asia. Many other temples and deities exist in the town itself reflecting Newari settlement as well as their affluence.

Culturally the rich Magar and Newari cultures are manifested in the architecture, township, settlements, daily lives and handicrafts, once famous all over the country for unique style and feature, which, however, appears to be waning unfortunately.

The most important manmade attraction is Ranighat Mahal built by Khadga Shumsher in memory of his deceased wife in the line of Taj Mahal in Agra, India.

Despite being endowed with rich assets as mentioned briefly, it does not seem to have reaped its due benefits meaning the potentials are mostly unrealized.

Strategies

In order to translate the endowment into operation that is not only expected to enhance the economic well being of the region but also significantly contribute in fostering tourism industry in the country. Besides, tourism activities have confined to the established triangle, Kathmandu-Pokhara-Chitawan. Mountaineering and other adventure activities have definitely contributed to diversify tourism to some extent in Nepal but many locales with enormous potential like Tansen itself have remained in shadows unable to take advantage of the burgeoning industry that has been successful in taking affluence to remote areas and corners. Following strategies, I believe, should trigger desired transformation.

Develop Tansen as a hill station

It needs to be developed as a proper hill-station with adequate but well-designed amenities to go with the landscape and local culture. In Nepal, despite potential, we have not been able to develop hill-stations in a proper way for example Shimla, Masoorie, Kullu, Manali, Dalhousie and Darjeeling etc. in neighbouring India, which, however, were all developed by Britishers. Following factors need to be ensured to make it a unique hill-station so near to southern plains.

- The existing maze of steep, narrow, winding alleys lined by Newari houses, shops and temples should be preserved. If possible, the quality of connectivity needs to be improved through well designed roads/paths or trails as is suited to the landscape without disturbing the basic character of the town.

- For the rest of the area, proper land use zoning needs to be done with ample open space and greenery.
- For both residential as well as commercial buildings, a few designs should be allowed only to manifest a very different look and the character of the town but should enhance the value without constricting its culture and symbolism.
- In all new expanded areas in all four sides, there should be a road/path or foot trail along with every two rows of adjacent housing horizontally.
- These paths or foot trails should be fenced with styled bamboo fencing decorated with flowery shrubs.
- Commercial activities should be allowed only at designated places.
- Expansion should be allowed sustaining the tranquility and serenity of the place but to give an awe inspiring look.
- All these cannot be done without full cooperation and support from the communities. So, continuous dialogues need to be initiated with the communities and community engaged wherever feasible even going out of way coopting them in the entire process to ensure their participation and cooperation.
- A master plan incorporating these and other better ideas need to be prepared to translate them into action.

This should enable it to have majestic but serene look that should be enchanting for all and should be a leader in shaping the development of future settlements in Nepal. Of course, it furnished with all requisite urban amenities, some of them but not limited to are spelt out below.

- Keep the city absolutely clean.
- Generate less waste adopting green strategies and have an efficient disposal system segregating waste and reusing/recycling waste and if feasible adopt circular economy without delay and procrastination.
- Ensure adequate supply of clean water. In Tansen, water supply is an issue and should be reinforced by strengthening the existing system, water harvesting, water recycling or adding new sources.
- Beautify the town that compliments the landscape, locale and the local culture.
- All infrastructure should be meticulously maintained, as poor maintenance has been a bane of Nepalese infrastructure.

Develop Tourism Infrastructure and Amenities

- Develop short treks to locales of importance, for example, Srinagar trek, Arya Bhanjyang trek, organic farm trek, coffee farm trek etc., medium treks to Ruru Ridi trek, Ranighat trek, Satyawati lake trek, Bhairavsthan trek, Madan Pokhara trek etc. and longer treks for example to Tamaghas, Baglung, Dhorpatan, Swargadwari trek etc. The treks and roads should be separate without disturbing each other otherwise the trekking areas and time spent will be severely compromised as is evident in many areas in Nepal particularly Annapurna Conservation Area, one of the most famous tourist destinations in Nepal. For example, to reach Ranighat, road could be built along with kali Gandaki corridor while the existing walking trail should be developed as the trekking trail.
- Religious tourism needs to be promoted in Ruru Ridi area, Bhairavsthan etc.
- Additionally, Lumbini visitors should be attracted, at least a segment, to stay in cooler and serene Tansen who can frequent Lumbini. Upgrading of the connectivity, however, is a must for this.

- A Magar village in the line of Sirubari and Ghale Gaon should be developed with homestays and quality service defining the norms and code of conduct properly obviously in collaboration/involvement with the local community.
- A Newar village in the similar vent should be developed in or around Tansen.
- Some manmade activities away from the town needs to be built to engage visitors fully taking into account the visitor segments.
- Total organic farming should be promoted in and around the area to meet the local requirements as well as the visitors.
- Cottage industries particularly Karuwa and Dhaka, for which the area is nationally famous, but unfortunately appear to be declining, needs to be strongly revived. Flexibility in size, shape and function should be inculcated at through innovation and development both for general sell as well as for cozy souvenirs. Enlarged market automatically is expected to push the activities bringing economic benefits to larger population.
- A Karuwa manufacturing as well as display and sale centre should be showcased as a visitor attraction. Similar showcase should be established for Dhaka manufacturing and sale.
- Organic and coffee farms could be showcased to promote agri-tourism.

Positioning and Promotion

- The hill-station should be positioned mainly to domestic and Indian visitors particularly in neighbouring areas as the nearest hill-station.
- Magar and Newar Villages and cultural tourism are high end products and therefore needs to be positioned accordingly including for foreign visitors.
- It should be developed as a station for visiting other touristic destinations e.g. Pokhara, Chitawan, Bardia, Lumbini etc.
- The local government, provincial government and the private sector should join hands to promote it properly and adequately both through formal as well as social media. Digital marketing should be fully encompassed.

Benefit Sharing

There must be a mechanism of benefit sharing as conflicts are seen between those who benefit for the growth and the development of tourism activities and those who do not benefit from it creating a scope for promoting activities, which may be detrimental for the industry. Development of a rational benefit sharing mechanism will not only mitigate the conflict but will reward all through the development of tourism development in the area.

Conclusion

The suggested strategies, developing it as a hill-station, developing tourism infrastructure, positioning it to right segments and proper promotion is expected to unleash Tansen and its potential. Commitment and cooperation of all stakeholders particularly the communities are highly essential. Additionally, it could also be developed as the education and health centre, for which it has one time become quite famous. These activities, however, needs to be positioned and zoned not to affect and pollute other activities. Probably, Tansen Municipality should take the lead, however, incorporating all stakeholders particularly the local community. This, I believe, should help Tansen to transform for its betterment.

भगवती प्रसाद प्रधान एक व्यक्तित्व

चैतन्य प्रसाद प्रधान

गहुँ गोरो अनुहार ठिक्कको कद, मन्द मुस्कान अनुहार। चाहिने मात्रामा बोल्ने। धैरै मात्रामा नबोल्ने, रिस प्रायः पटक्कै नभएको। अरुलाई घोच्ने, पेच्ने गरी नबोल्ने। अरुलाई गाली गर्नु परेमा अप्रत्यक्ष रूपमा घुमाउरो पाराले सम्झाई बुझाई बोल्ने। घरमा बस्दा कमिज सुरुवाल लगाई बस्ने र बाहिर निस्कदा र हिँड्दा या औपचारिक कार्यक्रममा जानु परेमा दौरा सुरुवाल र कोट लगाई हिड्ने यिनी थिए भगवती प्रसाद प्रधान।

भगवती प्रसाद प्रधानको जन्म वि.सं. १९६६ मा असन टोल, तानसेन पाल्पामा सेंठ काशी प्रसाद प्रधानकी धर्मपत्नी राधिका देवीको कोखबाट भएको थियो। तत्कालीन नेपाली समाजमा अंग्रेजी शिक्षा राणा परिवारको घेरा भित्र मात्र सीमित थियो। दूरदर्शी काशी प्रसादले पाल्पा गौंडाको तैनाथवाला ज. खड्ग शम्सेर र पछि ज. प्रतापशम्सेरसित घनिष्ठता थियो। यसको फाइदा उठाउँदै अनुमति लिएर राणा परिवारलाई पढाउन आएको भारतीय मास्टर (शिक्षक)व्दारा आफ्ना जेठा छोरा तीर्थ प्रसाद प्रधान र छोरी ज्वाईं लालचन्द्र श्रेष्ठलाई अंग्रेजी शिक्षा दिलाउन व्यवस्था मिलाए। तत्कालीन समयमा तानसेन पाल्पामा बेलाबखतमा निकै नै नाटक मञ्चन गर्ने हुँदा चहलपहल हुन्थ्यो। प्रायः नाटकहरू हिन्दी र फारसीमा हुने गर्थे। त्यस नाटक समूह एक थरी प्रधानपरिवार र आफन्तहरू मिलेर गर्थे भने अर्को अन्य समूह मिलेर गर्दथे। यही र यस्तै समयमा आफ्ना दाजु तीर्थ प्रसाद र आफ्ना भिनाजु लालचन्दले शेक्सपियरको अंग्रेजी नाटक ‘मर्चेन्ट अफ भेनिस’ तानसेनमा मञ्चन गरे। त्यसैमा भगवती प्रसादले पनि उक्त नाटकमा एक पात्रको चरित्र भूमिका निर्वाह गरे र सफल पारे। हुन त तत्कालीन राणा शासनको समयमा पाल्पाली जनताहरूले उक्त अंग्रेजी मञ्चित नाटक बुझे बुझेनन् उनीहरू नै जानून। तर के बुझिन्छ भने तत्कालीन समाजलाई यसले प्रभाव पार्नु थियो।

सेठ काशी प्रसादले पनि आफ्नो कान्छो छोराको प्रतिभा देखेर अंग्रेजी शिक्षा दिलाउन थाले। आफ्नो व्यापार बनारससम्म पुगेको थियो। आफ्नो जेठो दाजु तीर्थ प्रसादको असामयिक दिवंगत हुँदा उनी ११ वर्षको नाबालकै थिए। पछि त्यस समयमा तानसेन पाल्पाबाट पहिलो पटक म्याट्रीकुलेशन परीक्षामा उत्तीर्ण हुनेमा तीनजना थिए। ध्रुबघाटको हीरा राज शर्मा, अयोध्या प्रसाद प्रधान र भगवती प्रसाद प्रधान। अनुत्तीर्ण हुनेहरूमा राणा परिवारका थिए। पछि आफू सक्षमभए पछि आफ्नो पारिवारिक व्यापारलाई कलकत्तासम्म पुर्याए। उनी ब्याडमिन्टन र फुटवलका अब्बल दर्जाका खेलाडी थिए। पाल्पागौंडाका तैनाथवाला ज. प्रतापशम्सेरका छोरा माधवसित निकै घनिष्ठ थिए। पाल्पा टुँडिखेलमा खसी बाजी राखी खेल हुन्थ्यो। राणा परिवारको टिमको नेतृत्व (क्याप्टेन) माधव शम्सेर र जनताको टिमको नेतृत्व (क्याप्टेन) भगवती प्रसादले गर्दथे। उक्त टुर्नामेन्ट म्याचमा प्रायः भगवती प्रसाद कै टिमको नै जित हुन्थ्यो। यसले गर्दा आफ्नो परिवार भित्रको मासुको आपूर्ति यसैबाट हुने गर्दथ्यो।

भगवती प्रसाद बाँसुरी र हार्मोनियम बजाउन उत्तिकै पोख्त थिए। बाँसुरी बजाउँदा आफ्नो बाबु खुसी हुँदा कहिलेकाही बक्सिस पनि हात पार्थे। आफ्नो घर परिवारभित्र नित्य गीतगोविन्दको भजनमा समय समयमा हार्मोनियम पनि बजाउने गर्दथे। यसरी संगीततर्फ उत्तिकै प्रतिभाशाली व्यक्तित्व थिए।

आफूले हसिल गरेको आधुनिक शिक्षादीक्षा आफ्नो छोराछोरी तथा भतिजाभतिजीहरूलाई धेरै पढाई बाँड्दथे। उनको विवाह पाल्पा तानसेन सिलखान टोल निवासी सुब्बा रत्नमान श्रेष्ठ तथा विष्णु देवीका कान्छी छोरी नयनमायासित भएको थियो। उनको पहिलो छोरा राजेश्वर प्रसादको अध्ययनको क्रममै

- साहित्यकार श्री चैतन्य प्रसाद प्रधान तानसेन गुठीका आजीवन सदस्य हुनुहुन्छ।

बनारसमा रहँदा बस्दा परिवारकै बालकहरूसित खेल्दाकुद्दा झ्यालबाट खसी टाउको फुट्न पुग्यो। केही समय उपचार कै क्रममा उनको बाल्यकालमै असामयिक निधन हुनपुग्यो। उनलाई पुत्रशोकको ब्रज परेकोले निरास र विव्हाल भई घर परिवारका बालबालिकाहरुलाई पढाउन केही समय छोडे। पछि केही समयपश्चात् दोश्रो छोरा प्रमोद प्रसादको जन्म भई पुत्रलाभले गर्दा हौसलाका साथ परिवारका बालबच्चाहरुलाई पढाउने काम जारी राखे। शिक्षादीक्षामा निकै जोड दिने भगवती प्रसादको छोराहरू प्रमोद प्रसाद (इञ्जीनियर) अर्को छोरा प्रताप प्रसाद (चार्टड एकाउन्टेन्ट सी.ए.) कान्छा छोरा प्रज्वल प्रसाद (इञ्जीनियर) भए भने छोरीहरू शान्ता पाण्डे, शोभा श्रेष्ठ, माधुरी अमात्य र विना श्रेष्ठ प्रायः सबैले स्नातकोत्तर (मास्टर डिग्री) हासिल गरेका थिए।

भगवती प्रसादले तानसेन पाल्पा र बुटवल खस्यौलीको वाणिज्य संघको स्थापना गर्न प्रयास र पहल गरी संस्थापक भई आफ्ना व्यापारी बन्धुहरूलाई एक सुत्रमा बाँधी आफ्नो हकअधिकारको सुनिश्चित गर्ने कार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरी योगदान दिए। यसले गर्दा पाल्पामा जब शिक्षाको लहर उर्लिन थाल्यो अनि २००६ सालमा 'मोहनकन्या माध्यामिक विद्यालय' स्थापनाहुँदा संस्थापक सदस्य भएभने पछि संचालक समितिको सचिव समेत भई योगदान दिए।

पछि आफ्नो जीवनको करिब करिब सन्ध्याकालतिर आफ्नो जमिन्दारी गाउँ रुपन्देही जिल्लाको फर्साटीकरमा रहेको विद्यालय विस्तार गर्नका लागि र त्यस गाउँमा एक स्वास्थ्यचौकी केन्द्रको लागि अति आवश्यक भएको हुँदा दश (१०) कठ्ठा जग्गा दान गरेका थिए। यसै कारण आफ्नी श्रीमतीको नामजोडी स्वास्थ्य केन्द्रको नाम समेत 'नयनमाया भगवती प्रधान' नामाकरण गरियो।

आफू र आफ्ना परिवारलाई अल्पहारी बस्ने र राख्नेका कारण परिवारका प्रायः सबैले स्वस्थ जीवन बिताएको पाईन्छ। समयको गतिशीलताले गर्दा आफ्नो परिवारका छोराछोरीहरू काठमाडौँमा बसाइ सराइको कारण गर्दा दम्पती सहित काठमाडौँको कालीमाटी र ताहाचल गरी तीन छोराहरूलाई तीन घर बसाइ सरेका थिए। आफ्नो वृध्द अवस्थाको जीवनकाल यहीँ नै बिताए। वृध्द अवस्थाको समयकालमा निमित्त निहुँको कारण भनौं झाडा पखालाको कारणले २०४६ साल असोज १७ गतेका दिन ८१ वर्षको उमेरमा दुःखद् घटना घटी दिवंगत भए।

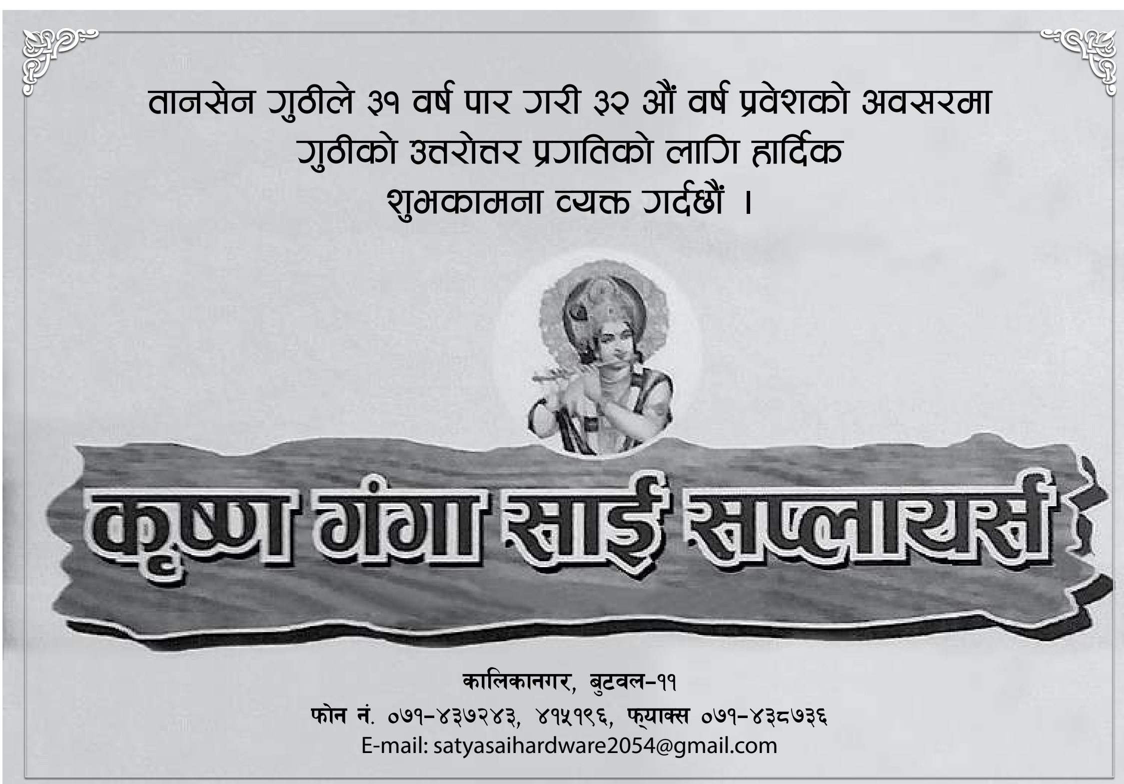

प्रोस्टेट क्यान्सर सम्बन्धय् जिगु अनुभव

ज्ञानकाजी शाक्य

[थ्व च्वसु (लेख) जिगु नितान्त व्यक्तिगत अनुभवया अभिव्यक्ति खः। थुकिइ क्यान्सर पिडीतपिन्त लँ क्यनेगु जिगु उद्देश्य मखु, न त इमित हतोत्साहित यायेगु हे। व्यक्तिं थःगु जीवन गथे यानाः हनेगु धयागु निर्णय व थःम्हं हे यायेमाः वा सामाजिक परिवेशं नं वया जीवन पद्धतियात प्रभावित यायेफु। ब्वँमि (पाठक) स्वयं विवेकशील खः। न्ह्यागु धाःसां, गुगुं नं प्रकारया ल्वय् (रोग)या कारणं जीवनय् पीडा जुइगुयात स्वाभाविक रूपय् कायेफःसा झीगु मनोबल कमजोर जुइमखु। अले दुःख, अनित्य व अनात्मया बोधं रोगं बिइगु तनावयात व्यवस्थित यायेफु धयागु धारणा जिके आः वयालि वल धाःसा थ्व अत्युक्ति जुइ थें मताः।]

पृष्ठभूमि

जिगु जीवनय् न्ययदँ ख्वीदँ (५०, ६० वर्ष)या दथुइ हे बहुमूत्रया लक्षण खनेदत। निजामती कर्मचारीया रूपं व्यस्त जीवन हनेमाःगुया कारणं टाइम टाइमय् मूत्र त्याग याये मालीगु अवस्थाय् धैर्य धारण यानाः थ्व समय लिपा लानाः नं जिगु स्वास्थ्य स्थिति लिपा वयाःलि गति मलानाःवंगु जुइ धयागु जितः लगे जू। वि.सं. २०५७ माघनिसें उमेर हदया कारणं जिं अनिवार्य अवकाश कया। अवकाश कायेधुंकाः जि गुब्लें आनन्दकुटी विद्यापीठया स्वर्ण जयन्ति समारोह व्यवस्थापनय्, गुब्लें अन हे अध्यापन कार्य लगेजुयाः धाःसा वि.सं. २०६० सालय् गृहमन्त्रालयया लागि UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) या प्राविधिक सहयोग सल्लाहकार (Technical support consultant) या रूपय् नं ज्या सना। अनं लिपा नं विभिन्न धार्मिक/अध्यात्मिक, संघसंस्था (विहार) य् नं लगे जुया। थथे व्यस्त जुया च्वनाबलय् थःगु ल्वय् प्रति जिं धात्थेंया ध्यान बिइ मफुत।

डा. हमालया उपचार

जब न्हिनय् सिबे नं बहनिइ थ्व लोचं दुःख बियाहल अले तिनि डाक्टरयात मक्यंसे मजियावःगु महसूस जुल। अले म्ह्याय् मय्जु ज्ञानशोभाया सल्लाहकथं मिलीटरी अस्पताल छाउनीया यूरोलोजिष्ट (मूत्र रोग विशेषज्ञ) प्रोफेसर डा. भैरव कुमार हमालयात दकलय् न्हापां ३१ भाद्र २०६७ कुन्हु अबले बानेश्वर स्थित एभरेष्ट अस्पतालय् क्यंवना। १ आश्विन कुन्हु जिगु हि, च्वया टेष्ट (परिक्षण) व प्वाःया USG (Ultrasonogram) जुल। प्रोस्टेट साइज २९.७ मिलीग्राम क्यन। डाक्टरं पिसाबय् Infection कम यायेत Contiflo 0.4 mg न्हिं छगः नकल। डाक्टरं फत्तिंफतले अपरेशन मयायेगु कोशिश खः धयादिल। थ्व वासः ४ आश्विन २०६७ निसें ४ वैशाख २०६८ तक सेवन याना। पिसाब नलिइ मछिं थें जुयाः २८ वैशाख २०६८ कुन्हु हाकनं डा. हमालयात क्यंवना। Contiflo या थासय् Urimax 0.4 mg नयेगु सल्लाह बिल। कन्हय् कुन्हु निसें थ्व वासः सेवन याना। ७ असार २०६८ कुन्हु डा. हमालयात क्यंवनाबलय् थ्व वासः जीवन पर्यन्त नयेमाः धयादिल। स्वला प्यलाया अन्तरय् डा. हमालयात जिगु ल्वय् सम्बन्धय् सहलह याना।

थुब्ले लाक्क चिकिधिकःम्ह काय् सुब्रत व भमचा निभापिंसं अष्ट्रेलियाय् सःतूगु जुयाः जिमिगु स्वास्थ्य स्थितिं थ्व भ्रमण याये जिइ ला मजिइ ला धकाः डा. हमालयात १७ फागुन २०६९ कुन्हु ब्लूक्रस अस्पताल त्रिपुरेश्वरय् नापलाः वना। डाक्टरं हि, पिसाब, ECG, छातीया X-ray व Echo, USG, Uniflowmetry व Cystoscopy यायेगु सुझाव बिल। परिक्षणया रिजल्ट दक्व नर्मल क्यन। Cystoscopy यायेम्वाःल। Prostate Gland (पौरुष ग्रन्थि) या weight 24 mg (तौल २४ मिलिग्राम) जक जुयाः न्हापा स्वयां कम जूगु खनेदत। अले अष्ट्रेलिया वनेत पासपोर्ट, भिसा आदि प्रक्रिया पूरा यानाः तिरिमय्जु सौभाग्यदेवी नाप १५ कार्तिक २०७० (11 November 2013) कुन्हु जिपिं अष्ट्रेलियाया बांलाःगु शहर मेलवर्न (Melbarne) थ्यन। खुला ति अष्ट्रेलियाय् च्वनाः जिपिं १४ वैशाख २०७१ (27 April 2014) कुन्हु स्वदेशय् लिहांवया। २९ कार्तिक निसें १ मंसीर २०७१ तक लुम्बिनीइ सम्पन्न जूगु अन्तरराष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलन (International Buddhist Confrence) या व्यवस्थापन ज्याखँय् ग्वहालि यायेत जि सुष्मा वज्राचार्य, निग्रोध भन्तेपिनि टीमय् च्वनाः विश्व शान्ति विहारय् खुला न्ह्यवनिसें कार्यरत जुया। थुब्ले हे जितः श्रद्धेय ज्ञानपूर्णिक महास्थविर भन्तें थेरवाद बुद्धिष्ट एकेडमीइ (Theravada Buddhist Academy) एम.ए.या नियमित विद्यार्थी जुइत हःपाः बिया बिज्यात। न्हय्छदँ (७१ वर्ष) या वैंशय् जि २४ भाद्र २०७१ निसें एकेडमीया एम.ए. प्रथम

वर्षया छात्र जुया। निदँया थ्व ब्वँनेज्या (Course)जिं बांलाक सम्पन्न याना। थेसिस छगू धाःसा ल्यँ हे ल्यन। २०७२ सालया महाभूकम्पं जिमिगु ब्वने ज्याय् भतिचा डिस्टर्व जुइगु स्वाभाविक जुल।

थथे देशं पिने वनागु व देशय् दुने नं ब्वनेगु ज्याखँ ब्यस्त जुयाः थःगु ल्वय्‌प्रति जिं खास चासो बिइगु हे ल्वःमन धाःसां ज्यू।

सिभिल अस्पताल

विश्वशान्ति विहार लिक्क लाःगु सिभिल अस्पतालय् ८ कार्तिक २०७२ कुन्हु धाःसा जि डा. विकलचन्द्र शाक्ययात क्यना। जिगु PSA (Prostate specific antigen) 4.77 थ्यंगु खनाः डाक्टरं यूरोलोजिष्ट डा. सरोज रेग्मीयात रेफर (refer) याःगु जुल। Urine culture व uroflowmetry (च्व फाइगु गति नापे यायेगु) यानाः रिपोर्ट स्वयाः अपरेशन यायेमाली धाल। १२ कार्तिकय् निदान अस्पतालय् uroflowmetry याकाबलय् पिसाबया flow (प्रवाह) बांलाः मजू धकाः प्राविधिकं धाल। कन्हय् कुन्हु डा. रेग्मीं uroflowmetry हाकनं यानाः व PSA test यानाः बाःछि लिपा वा धाल। डाक्टरं अपरेशन यायेत तयारीयागु मनसुवा खनेदत। फुक्कं रिपोर्ट कयाः फिजिसियन डा. हेमनरसिंह शाक्ययात जिं क्यनाबलय् स्पष्ट वक्ता व जिम्ह हितैषी पासा वसपोलं प्रोस्टेट अपरेशन हथाय् मजूनि, आः थर्थे मयाःसां छुं समय लिपा पुनः परीक्षण यानाः जक यायेमालिइ धकाः सल्लाह बिया बिज्यात।

६ आश्विन २०७४ निसें १५ तक शङ्खमूल स्थित अन्तरराष्ट्रीय ध्यान केन्द्रय् सतिपट्ठान ध्यानया ज्याइवलय् ब्वति कया। वहे दँ चैत्रया ७ गते बी.पी. कोइराला लायन्स नेत्र अध्ययन केन्द्रय् (त्रि.वि.वि. टिचिङ्ग अस्पतालया परिसरय्) जिगु खव मिखाया मोतीविन्दुया अपरेशन नं जुल। थुगु किसिमं स्वास्थ्यया थीथी समस्या समाधान याना, आध्यात्मिक क्रियाकलापय् नं संलग्न जुयागु जुल। थ्व दथुइ डा. हमालनाप जिगु सम्पर्क चब्वुत हे धाःसां ज्यू।

खतराया सङ्केत बिल

पिसाबया जिगु समस्याय् खास सुधार धाःसा मवः। अथे जुयाः २६ वैशाख २०७५ कुन्हु डा. हमालयात हाकनं नापलाना। अल्ट्रासाउण्ड याना, प्रोस्टेट भतिचा बढे जूगु खनाः डाक्टरं MRI याकल। थ्व जिं वैशाख ३१ गते कुण्डलिनी डाइग्नोष्टिक सेन्टरय् (चण्डोल) डा. राजीव शाहीद्वारा याकागु जुल।

MRI report (एम.आर.आई.या रिपोर्ट) स्वयाः डाक्टर हमालं suspicious nodule (शङ्कास्पद नोड्यूल) खनेदु, biopsy (बायोप्सी) यायेमाः धाल। लिपा भतिचा बिचाः यानाः दिल्ली वा भेल्लोरय् वनेगु सुझाव बिल छाय धाःसा अन Robotic technology (रोबोट प्रविधि)द्वारा उपचार यायेगु पद्धति वये धुंकल।

भेलोर वनेगु तयारी

जिम्ह तिरिमय्‌जु सौभाग्यदेवीया ८ चैत्र २०५७ कुन्हु भेलोरया CMC (सी.एम.सी.) अस्पतालय् Multi nodular goitre (भतिचा ग्यानापुगु गलः) या सफल अपरेशन जूगुया सिलसिलाय् निक्वः स्वक्वः हे अन वना वयागुया अनुभव जिमिके दुगु जुयाः जिगु अपरेशन नं अन हे यायेगु जिमिगु छेँया सल्लाह जुल। जि नाप परिवारया ९ म्ह सदस्यपिं ब्वना यंका। जिपिं १६ जेष्ठ २०७५ कुन्हु बुटवल त्वःताः कन्हेकुन्हु बहनिइ गोरखपुरं टे्रन गयाः १९ जेष्ठ २०७५ कुन्हु बहनिइ काटपडी रेल्वे स्टेशन (भेल्लोर) थ्यन।

भेल्लोरय् डा. सन्तोष कुमारया सल्लाह

२०५७ सालय् श्रीमतीया अपरेशन यायेगु ज्या जुयाच्वंबलय् जिं नं जिगु पिसाबया सामान्य चेकजाँच सी.एम.सी. अस्पतालय् याकागु खः। अबले हे डा. मोरिस धाःम्हेसिनं घरी घरी पिसाब जुयाच्वंसा अपरेशन याये मालेफु धाःगु खः। जिं फतलिं फतले वासलं (टेब्लेट) ठीक याये मज्यू ला धकाः अपरेशन यायेगु खँय् आलटाल यानागु खः। अबले डा. सन्तोष कुमार CMC College and Hospital या यूरोलोजि डिपार्टमेनट (Unit II) य् P.G. Registrar जुयाच्वंगु खः।

संयोग छु जुल धाःसा, थुम्ह हे डा. डिपार्टमेन्ट अफ यूरोलोजि यूनिट II या आः वयाःलि प्रोफेसर व विभागीय प्रमुख नं जूगु जुयाच्वन। वय्‌कःया समय जितः २२ जेठ २०७५ कुन्हु प्राप्त जुल। जिं नेपालय् जूगु जिगु उपचारया दक्व डकुमेन्टत वय्‌कःयात क्यना। अले जितः बायोप्सी छक्वः याये मन दु धकाः नं धया।

फुक्कं रिपोर्ट स्वयाः व जिगु शारीरिक परीक्षण समेत यानाः डाक्टरं धयादिल, "न्हय्‌दँ (७० वर्ष) वा व सिबें च्वय्‌यापिन्त जिमिसं बायोप्सी यायेत प्रोत्साहन मबिया। छंगु अवस्था क्यान्सरया हे खःसा नं १० दँ, १५ दँ तक छन्त छुं जुइमखु। व क्यान्सरया असर वयां लिपा जक खने दयावइ।"

थ्व धाये न्ह्याव डाक्टरं जितः थथे न्ह्यसः (प्रश्न) तयादिल–

न्ह्यसः	जिगु लिसः
१) च्व फाये थाकुला ?	– मजू
२) लासा प्याः ला ?	– मप्याः
३) तुचुतुचु च्व फाये माःला ?	– माः
४) बहनिइ ग्वःकः तक च्व फायेमाः ?	– प्यक्वः न्याक्वः तक नं मालेयः
५) च्व पिइ गुलितक फु ?	– छघौ, छघौत्या (एक डेढ घण्टा)
६) पिसाब पू ला ?	– खास मपू

अले डाक्टरं अचानक न्यन, "बाः गुब्ले मदुगु ?"

'चय्दँ (अस्सी वर्ष) या उमेरय् ।'

'छं जीवनय् मेगु छुं यायेगु इच्छा दनि ला ?' सम्भवतः डाक्टरं जि सरकारी अफिसर जुइ धुंकूम्ह धकाः सिइकाः याःगु खयेमाः थ्व प्रश्न ।

'सफू छगू निदँ स्वदँया दुने पिकायेगु इच्छा दनि । मांभाषं व नेपाली भाषां निगू ला पिकाये

धुन ।' जिं धया ।

'छ च्वमि नं खःगु जुयाच्वन (You are a writer also) । गुलि तक म्वायेगु इच्छा दु ?'

'बाः चय्दँया उमेरय् मदुगु हिसाबं ७५ (जि आः क्यंगु उमेर) व ८० या दुने वने दःसा ज्यू ।' जिं धया ।

'मृत्यु झीगु ल्हातिइ मदइगु खँ स्यू हे । गुलि म्वाय्गु दनि आनन्दसाथ म्वाय्गु स्व । छुं टेन्सन मकासे ।' वय्कलं धयादिल ।

जिगुपाखें यायेमाःगु व्यवहार, मस्तय् इहिपा आदिया विषय नं सिधःगु जुयाः खास फिक्री मकयागु खँ नं धया जिं । जिं स्वयेबलय् डाक्टरं सही सल्लाह ब्यूगु थें च्वंगुलिं वय्कःप्रति आभार व्यक्त याना ।

डाक्टरं 0.4 mg या Urimax या थासय् मेगु वासः बिइ धयाः उकिया लागि पिसाब व हिया जाँच याकादिल । अले Uroflometry नं यायेमाल । फुक्कया रिपोर्ट स्वयाः डाक्टरं Urimax 0.4 mg जीवनभर (life long) नयेमाः धाल । बिदा जुइन्ह्यव तक नं बायोप्सी छक्वः यानाः नेपाः लिहांवने दुसा ज्यू धकाः जिं वय्कःया अनुमति कायेगु प्रयास याना । नापं दुम्ह काय् विनययात क्यनाः डाक्टरं न्हिलाः न्हिलाः लिसः बिल, 'बायोप्सी यायेमाःसा थ्वया यायेमाः का । छाय् धाःसा थ्वं यक्व ज्या याये मानि ।' जिपिं नापं वनापिं विरामीपिनि नं स्वास्थ्योपचार पूवंकाः ८ असार २०७५ कुन्हु जिमिसं काटपडी रेल्वे स्टेशन (भेलोर) त्वःता । ११ असार २०७५ कुन्हु बहनिइ जिपिं बुटवलय् थ्यंकः वया । १३ असार २०७५ कुन्हु काठमाडौं थ्यन । डा. हेम नरसिंहयात जिमिगु रिपोर्ट क्यना ।

डा. हमालया प्रतिक्रिया

थ्वहे असारया २० गते डा. सगुन जोशीं जिगु जव मिखाया मोतीविन्दुया अपरेशन नं यानादिल । डा. हमाल धाःसा क्यानाडा वनाच्वंगुलिं नापमलाः । १४ श्रावण २०७५ कुन्हु तिनि वय्कःयात ब्लूक्रस अस्पताल (त्रिपुरेश्वर)य् नापलाये खन । डा. सन्तोष कुमारनाप जूगु खँय् वय्कलं असहमति क्यनादिल । छुं मखुसां PSA test (पी.एस.ए. परिक्षण) व बायोप्सी छगू ला याके हे माःगु वय्कःया गुनासो । वय्कलं धाःथें PSA test यानाबलय् २९ श्रावण २०७५ कुन्हु 8.24 थ्यनाच्वन । झिन्हुया लागि Zanocin (जाय्नोसिन धाःगु एन्टिबायोटिक) नकादिल ।

प्रो. डा. उत्तम कुमार शर्मा

जिगु निगलं मिखाया मोतीबिन्दुया अपरेशनय् विशेष हेरचाह याना दिउम्ह सह–प्राध्यापक डा. गुल्शन बहादुर श्रेष्ठ (opthalmologist) यात नं डा. सन्तोष कुमारं ब्यूगु परामर्श विषये खँ ल्हाना । क्यान्सर खः मखु धयागु सम्बन्धय् यकिन जुइगु बांलाइ, मनय् शङ्का तया तयेगु उचित मजू धकाः वय्कलं त्रि.वि.वि टिचिङ्क अस्पतालया यूरो–सर्जन (Uro-surgeon) प्रोफेसर डा. उत्तम कुमार शर्मानाप छक्वः कन्सल्ट याःसा बेश जुइ धयादिल ।

महाराजगञ्ज चक्रपथ स्थित चिरायु अस्पतालय् ४ भाद्र २०७६ कुन्हु डा. शर्मायाके समय कया । जिं भेलोरय् डा. सन्तोष कुमारनाप जूगु ब्याक्क खँ कना । डा. शर्मां धाःसा डा. सन्तोष कुमारयात बांलाक म्हस्यूगु जुयाच्वन । झी मेडिकल स्टुडेन्टपिन्त प्रेक्टीकलया लागि भेलोरय् छवयेगु व्यवस्था दुगु खँ नं वय्कलं कनादिल । डा. सन्तोष कुमार बेलाबखतय् नेपालय वइगु खँ नं डा. शर्मां कनादिल ।

डाक्टरं जिगु शारीरिक परीक्षण यानाः जिगु हि (PSA), पिसाब जाँच व अल्ट्रासाउण्ड याकादिल । प्रोस्टेट साइज 36.1 gm, PSA Total 6.10 ng/ml खनेदत । २ हप्ताया लागि Livoflox न्हिं छचाः नकल । अले हाकनं हि जाँच यानाबलय् PSA 7.85 ng/ml (२४ भाद्र २०७६) खंबलय् डाक्टरं बायोप्सी यायेगु क्वःछित ।

बायोप्सी

वय्कःया सिफारीशकथं टिचिङ्ग अस्पतालया यूरोलोजी डिपार्टमेन्टय् सम्पर्क तयाः १२ आश्विन २०७६ (21 septembar 2019) कुन्हु बायोप्सी यायेगु date (मिति) कया । बायोप्सी याइगु स्वन्हु न्ह्यो अर्थात् ९ आश्विन २०७६ निसें Ciprofloxacin

500 mg न्हिं निचाः व Metronidazole 400 mg न्हिं स्वचाः डाक्टरपिंसं जितः नकल।

१२ आश्विन कुन्हु टिचिङ्ग अस्पतालय् सुथय् १० बजे ति डा. अजितं जिगु बायोप्सी यात। १३ कु चिचिकुगु लाया टुक्रा प्रोस्टेटं लिकागु जुइमाः। करीब १०, १५ मिनटया ज्या जुयाच्वन। गुद्द्वारं दुने ताःहाकःगु मुलु थें जाःगु सुइ दुछवयाः ला लिकाःबलय् धाःसा तसकं स्याः चाः। थ्व प्रक्रिया न्ह्याना च्वंबलय् प्वाथय् दुने विष्फोटन जू थें तसकं स्याः चाः। वाक्कुछिनाः सहः याना। अथेला डाक्टरं भतिचा स्याये यः, धैर्य यानाः सहः यायेमाः धकाः न्हापा हे धयातःगु जुयाः सहः यायेगु बाहेक मेगु छुं उपाय नं ला मदुगु जुल। थुलि यानाः जितः डाक्टरं बेडरेष्ट कायेकल। जितः पासा बिइत तिरिमय्जु सौभाग्यदेवी, काय् विनय, म्ह्याय् ज्ञानशोभापिं नं दुगु जुल। बायोप्सी सिधयेकाः बेडरेष्ट कयाच्वनाबलय् डा. गुलशनं नं स्वःझाल।

११ बजे ति धाःसा ट्वाइलेट वनेमाःथें जुयाः जि याकःचा हे वना। थथे वनाबलय् धाःसा इकुगु चाः। ट्वाइलेटय् थ्याच्च च्वनाम्ह होशं जितः त्वःतावंगु जुयाच्वन। जि काचाक्क पिहांमवःगु, यक्व ई तक नं छु यानाच्वंगु जुइ धकाः काय्भाजुं स्वःवयाः तिनि जिगु होश लिहांवल। अस्पतालं ब्यूगु गाउन (gown) तुरुन्त फेरे यानाः थःगु वसः पुनाः जि अस्पतालया बेडय् हे आराम कया। जितः अक्सिजन नं बिल। निघौत्या (साढे दुई घण्टा) तक जितः आराम काय्कल। अले छय् पियदस्सीं वया गाडीं जिमित छेँय् थ्यंका बिल। बायोप्सीया कारणं पिसाब ह्याउँया वयाच्वंगु खः। सनिलय् तकं सफा जुजुं वल। लः यक्व त्वनागु जुल।

बहनिइ तक बेचैनी जुल घाः स्याःगु जुयाः। बायोप्सी यानाः निन्हु तक जँ स्याः। स्वन्हु खुन्हु ला सेखं, मुसु व ज्वर नं वल। डा. हेम नरसिंहं छातीइ infection (संक्रमण) जूगु जुयाः एन्टिबायोटीक स्वन्हु तक नकल, अथे हे Metrodinazole व Honitus नं। प्यन्हु खुन्हुं ज्वर नर्मल जुल।

बायोप्सीया रिपोर्ट धाःसा टिचिङ्ग अस्पतालं तुरुन्त बिइफइ मखु। प्राइभेट अस्पतालं याकनं बिइफु धाःगु जुयाः HAMS अस्पताल धुम्बाराहीइ सम्पर्क तयेगु ज्या जुल। १५ आश्विन २०७६ कुन्हु थ्व अस्पतालं जिगु Histopathology report बिल।

१७ आश्विन २०७६ कुन्हु डा. उत्तम कुमार शर्मा रिपोर्ट स्वयाःलि irregularity (अनियमितता) दु धाल। Cifran (Ciprofloxacin) मेगु झिन्हु नकल। वय्कःयाके जिके क्यान्सर दुगु कन्फर्म खःला धकाः न्यनाबलय् 'व जिं धायेमछिं' धकाः धयादिल। शायद जि ग्याइ ला धकाः डाक्टरं खँ त्वपूगु थें जितः मतिइ वन।

२८ आश्विन २०७६ कुन्हु Follow-up या रूपय् डा. उत्तम शर्मायात क्यंवना। झिन्हुतक Solay 5 mg. न्हिं छचाः झिन्हु तक नकल।

थुकुन्हु हे छय्मचा हिबुया पासा डा. उज्ज्वल श्रेष्ठं जितः स्वःवल। जिगु रिपोर्टत स्वयाः First stage (शुरुया अवस्था) खः धाल। Radiotherapy यायेगु वा वासः नकाः Contain याना तयेगु डाक्टरं option (बिकल्प) बिइ धाल। infection जुइ हे मखु धकाः नं धाये फइमखु।

Solay 5mg. नयाः नं पिसाब चान्हय् तारन्तार जुया हे च्वन। पिसाब कम जुइमाःगु मजू।

२१ कार्तिक २०७६ (7 November 2019) कुन्हु डाक्टर उत्तम शर्मायात हाकनं क्यंवनाबलय् सर्जिकल अपरेशन यायेगु खँ ल्हानादिल। 'जि वने त्ययेकाः सकसितं छाय् दुःख बिइगु डाक्टर साहेब। अपरेशन याये मखु' धया। डाक्टरं नं urimax 0.4 mg. जक नयाच्वँ। मेगु छुं complication (अप्ठ्यारो) जूसा जक क्यंवा धयादिल। थुब्ले हे जिं वय्कःयात वय्कलं धाःगु वासःया साथय् आयुर्वेद वासः नं सेवन याना, स्वला प्यला लिपा PSA test याये धया। आयुर्वेद वासःया विषयय् छुं मस्यू धयादिल।

डा. नागेन्द्र मिश्रा व डा. हेमनर्सिंह शाक्यपिनिगु सल्लाह

कान्छिम्ह म्ह्याय् अञ्जुं (अञ्जला शाक्य वज्राचार्य) भैरहवाया वैद्य डा. नागेन्द्र मिश्रायात बुटवलया देवी नगरय् सोमवार व शुक्रवार विरामी स्वयेत वइबलय् छक्वः नापलाये धुंकाः तःगु जुल। थुम्ह डा. मिश्रा जि दाङ्ग तुल्सीपुरय् सहायक अञ्चलाधीश जुया च्वनाबलय् हे म्हस्यूम्ह जुल। म्ह्याय्नं ब्यूगु सुचं अनुसार जिं वय्कःयात फोनं सम्पर्क तयाबलय् वय्कलं धयादिल कि वय्कःया श्रीमतीया पाठेघरया समस्या जुयाः काठमाडौं, बुटवल व भारतय् नं क्यंबलय् डाक्टरपिंसं पाठेघर लिकायेमाः धाःगु जुल। बायोप्सी याःबलय् नं क्यान्सर जुइगु सम्भावना दु धाःगु जुल। अले मिश्रा डाक्टरं कांचनार गुग्गलु लगायत मेमेगु वासःत खुला नकादिल। साथे प्राणायाम (कपालभाती, अनुलोम विलोम आदि) नं याकादिल। थथे याःबलय् पाठेघर सामान्य स्थिति वःगु जुल। जितः नं वय्कलं कांचनार गुग्गलु सुथय् निचाः व बहनिइ निचाः एवम् आरोग्यबर्धिनीवटी सुथय् छचाः, बहनी छचाः नयेगु सिफारीश यानादिल।

आयुर्वेदया डाक्टरया खँ जिं डा. हेमनर्सिंह शाक्ययात कना। एलोप्याथीया निपुणम्ह डाक्टर खयाः नं डा. शाक्य आयुर्वेद सम्बन्धी वासःया विषय नं गाक्कं जानकारी दुम्ह जुयाच्वन।

डा. शाक्यं गनं सिइका काल मस्यू ! क्यान्सर उपचारय् कांचनार गुग्गलुया प्रयोग यायेगु प्रचलन आयुर्वेदीय उपचार पद्धतिइ उल्लेख यानातःगु दु धकाः वसपोलं धया बिज्यात। २९ कार्तिक २०७६ निसें थ्व वासः नयेगु शुरू याना। अले ९ मंसिर २०७६ कुन्हु डा. नागेन्द्र मिश्रायात गीता आयुर्वेद भवन देवी नगर बुटवलय् नापलाना। जितः डाक्टरं नया च्वनागु वासःया अतिरिक्त चन्द्रप्रभावती नं न्हिं निकः निचाः निचाः नयेगु सुझाव बिल। जिं सुझाव सल्लाह अनुशरण याना। अले ३ चैत्र २०७६ कुन्हु सिद्धि पोली क्लीनिक चारखालय् PSA test यानाबलय् 7.530 खनेदत।

डा. हेमं कांचनार गुग्गलु व आरोग्यवर्धिनीवटी मेगु स्वला नयेगु, योग अभ्यास मत्वतेगु व Anus (गुद्द्वार) दुक्याः कपालभाति यायेगु गुकिं प्रोटेस्टया ग्वः हे कम जुयावंगु अनुभव कना बिज्यात। प्रोस्टेट क्यान्सर काचाक्क पैmले मजुइगु व अपरेशन याइबलय् पैmले जुइ फइगु संभावनाया कारणं यूरोसर्जनपिंसं थुकिइ काचाक्क निर्णय बिइमखु धयागु वसपोलया धारणा।

नेपालय् कोरोना भाइरसया संक्रमणकाल

नेपालय् १० माघ २०७६ कुन्हुनिसें कोभिड–१९ या संक्रमण पुष्टि जूगु धाइ। थ्व नं हङ्गकङ्गय् रक्त परीक्षण यानाः पुष्टी जूगु खः। ११ चैत्र २०७६ निसें लक डाउन (Lock Down) शुरू जुल। वासः मदइगु आशङ्कां कांचनार गुग्गलु सुथ बहनिइ छगः छगः गोली नया। थ्व खँ १९ चैत्र २०७६ कुन्हु डा. नागेन्द्र मिश्रायात फोनं धया छवयाबलय् वासः असरदार (Effective) जुइत निगः निगः हे नयेमाः धकाः वय्कलं धयादिल।

Corona Virus या कारणं संसारय् दकभनं जनजीवन कष्टकर जुल। मनूतय्गु थःगु छेँय् हे नं बन्दी थें जीवन हनेमाल। सुनां सुइतं नापलायेत मस्वल। थ्व स्थिति फ्यासुया वल धकाः ७ श्रावण २०७७ कुन्हु लक डाउन अन्त्य यात तर हाकनं भयावह स्थिति लिहांवःबलय् सरकारं लकडाउन ११ भाद्र २०७७ निसें छुं दिन थपे यात। २५ भाद्र निसें शर्त सहित लकडाउन फ्यासुकल (Conditional lockdown) अर्थात्, जोर विजोर प्रणाली अप्ने यानाः यातायात सञ्चालन जुल, पसःत छन्हु अतः थें जक बन्द यानाः चायेकेगु यानाहल। १ आश्वीन २०७७ निसें राजधानीं पिने वनेत सार्वजनिक यातायात खुल्ला जुल। होटल, पसःत फुक्कं चाल। थाय् थासय् मनूतय्गु हूल खनेदत। थुकिं कोरोना नियन्त्रण सिबें नं संक्रमण जुइगु डर खनेदत। तर ज्या मयाःसा नय् मखनिंगु जुयाः लकडाउन जनताया लागि प्रियकर नं मजुल, स्वीकार्य नं।

थ्व अवधिइ धाःसा जिं न्यापु ति अंग्रेजी भाषां च्वसुत च्वया।

१. Mission in search of a missing maiden (जिगु हे 'मैंयाको खोजीमा') धाःगु बाखंया अंग्रेजी अनुवाद। (३१ श्रावण – १ भाद्र २०७७/15 August-17 August 2020)
२. Missing my way, a boon in disguise (५–१५ भाद्र २०७७/21 August - 1 September 2020)
३. Treacherous path of Mugu (२० भाद्र २०७७/5 September 2020)
४. A mishap of a king (२५ भाद्र २०७७/10 September 2020)
५. Treading on the death route (३१ भाद्र २०७७/16 September 2020)

कोरोनाया कालय् डा. उत्तम कुमार शर्मानाप जिं सम्पर्क मतया। अथे खःसां विभिन्न प्रयोगशालाय् PSA test व Prostate size स्वयेगु याना। ५ मंसिर २०७७ कुन्हु निशान सन क्वालिटी हेल्थ पोलिक्लिनीक महाराजगञ्ज चक्रपथय् परीक्षण यानाबलय् PSA Total 12.6 ng/ml व प्रोस्टेट साइज 31gm खनेदत। पी.एस.ए. टोटलया रिजल्ट खनाः मेडिकल टेक्नोलोजिष्ट विष्णु रायमाझीं थ्व स्थिति बांलाःगु मखु धयाः तुरुन्त सम्बन्धित डाक्टरनाप सम्पर्क तयेमाः धयादिल। तर प्रोस्टेट साइज ४ भाद्र २०७६ कुन्हु 36.1gm दुगुलिइ आः 31gm क्यंगु जुयाः जि आतय् मचाया। डा. मिश्रायात फोनं खँ ल्हानाबलय् कांचनारया कारणं प्रोस्टेट साइज घटे जूगु सम्भावनाया खँ कनादिल धाःसा PSA या बारे अनभिज्ञता क्यनादिल।

डा. उस्पल बहादुर वज्राचार्यनाप सहलह

८ मंसीर २०७७ कुन्हु मनमोहन मेमोरियल अस्पताल स्वयम्भूया यूरोसर्जन डा. उस्पल बहादुर वज्राचार्ययात जिं सम्पर्क तया। ल्याय्म्हम्ह डाक्टरं जिगु शारीरिक परीक्षण यानाः व जिगु रिपोर्टत स्वयाः ब्यूगु राय थथे जुल— '७७ दँ क्यने धुंकूगु जुयाः अपरेशन यायेगु उपयुक्त मजू। अपरेशन यायेधुंकाः हेरचाह (post operative care) यायेत तसकं थाकु। अपरेशन यायेगुया मकसद (उद्देश्य) झिदँ तक उप्वः म्वायेगु (10 years' life extension) खः। क्यान्सरया अवस्था अतिकं न्यून स्थितिइ दु। थ्व तसकं बिस्तारं पैmले जुइगु प्रकृतिया खः। उकिं आनन्दसाथ जीवन हनेमाल, निश्चिन्त जुयाः। Urimax 0.4mg दिके मज्यू'। जिं आयुर्वेद वासः नं नयाच्वना धयाबलय् थुकिया सेवन निषेध

मयाःगु जुल। अन्कोलोजिष्ट (Oncologist) डा. अंशु कुमार ठाकुरनाप सहलह यानाः लिपा खँ ल्हायेगु क्वःछित।

स्वला लिपा १० फागुन २०७७ कुन्हु SRL Diagnostics (Nepal) pvt. Ltd. धाःगु प्रयोगशालाय् यानागु PSA test या रिजल्ट 10.130 खनेदत। ५ मंसीर २०७७ या 12.6 स्वयां कुहांवल। आः जिं थ्व PSA थथ्याः क्वथ्याः जूगुयात सामान्यरूपं कयाच्वना। अले डा. ठाकुरया हे सुझाव अनुसार २५ फागुन २०७७ कुन्हु कुण्डलिनी डाइग्नोष्टिक सेन्टरय् हाकनं छक्वः MRI (एम.आर.आइ.) याना।

थुगु एम.आर.आइ. रिपोर्ट प्रति डाक्टरपिनि प्रतिक्रिया

डा. उस्पल— प्रोस्टेट क्यान्सरया स्थिति खास चेञ्ज मदु। अथवा चिन्ता यायेमाःगु मदु। थुकिं क्वँय् थिल ला धकाः स्क्रीनिङ्ग छक्वः याःसा ज्यू। स्क्रिनिङ्गया चार्ज रु. ६०,०००।– तर थ्व उमेरय् थ्व नं आवश्यक मदु।

डा. गुलशन— न्हापांगु एम.आर.आइ. स्वयाः आःयागुलिइ छुं घातक वृद्धि मजू।

डा. अशुन कुमार ठाकुर— चिन्ताजनक स्थिति मदु। क्यान्सरया पोजिसन सिइकेत पि.एस.ए. परीक्षण बराबर यायेगु व बायोप्सी नं छक्वः याःसा ज्यू।

जिं पि.एस.ए. टेस्ट नियमित याःसां बायोप्सी मयायेगु निधो याना।

लकडाउन हटे जुल

२०७७ चैत्रया न्हापांगु हप्ताय् भारतय् कोरोना हाकनं बढे जुल (Second wave of Corona)। अथे जुयाः नेपालय् सार्वजनिक भेला यायेमते धकाः स्वास्थ्य मन्त्रालयं इनाप यात। वातावरण प्रदूषण नं तसकं बढे जुल। चैत्र २३ गतेया AQI (Air Quality Index) २०७ थ्यंगु व कन्हय्कुन्हु ४०० नाघे जूगु जुल (AP1 H.D. T.V.)। सरकारं १६ वैशाख २०७८ निसें स्वनिगलय् लकडाउन लागू यात। १७ भाद्र २०७८ निसें तिनि थ्व लित काल। कोरोना भाइरस विरुद्धया खोप सरकारं पटक पटक यानाः स्वकः तक बिल। जिमिसं नं कया।

हाकनं डा. उत्तम कुमारयात क्यनागु

थुखे जितः ग्याष्ट्रीक, न्ह्यो मवइगु, पिसाब जुइगु व तारन्तार पिसाब जुयाच्वंगुया कारणं हाकनं छक्वः डा. उत्तम कुमार शर्मायात ६ श्रावण २०७८ कुन्हु क्यंवना। डा. उत्तमं हि, पिसाब परीक्षण याकूगु जुल। छातीया एक्स.रे व इ.सी.जी. नं याकल। अल्ट्रासोनोग्राम धाःसा कन्हय् कुन्हु सुथय् डाक्टर प्रज्वल दाहालं (Dr. Prajwol Dahal) याःगु जुल। USG स्वस्वं डा. दाहालं 'क्यान्सर मुनाच्वंगु दु। तत्काल अपरेशन यायेमाली थें मच्वं। अण्डकोष निगलं लिकाःसा हर्मन बनेजुइ मखु, भतिचा ताःहाकः म्वायेदइ।' धाधां वय्कःया हजूरबुबा (बाज्या)या नं जिगु थें जाःगु समस्या दुगु हँ, तर प्रोस्टेट क्यान्सर मखुसे मेगु हे रोगं मन्त धाल। वय्कःया धापू अनुसार अपरेशन नं उलि थाकुगु मखु। ८ श्रावण २०७८ कुन्हु डा. उत्तम कुमारयात परीक्षण रिपोर्ट क्यनाबलय् PSA 7.48 जुयाच्वन गुगुकि गाक्कं कुहांवःगु खः। मेगु परीक्षण नं नर्मल दु, उकिं अपरेशन आवश्यक मजू धाःगु जुल।

वैद्य वासः गबलें मनयेगु, गबलें नयेगु

थुथाय् छगू घत परे जूगु खँ छता नं न्ह्यथने माःथें च्वं। नयाँ बानेश्वर स्थित परम्परा दिब्य औषद्यालयया विज्ञापन टी.भी. वालातय्सं बराबर यानाच्वंगु जुयाः ११ फागुन २०७७ कुन्हु जिगु न्हापांगु (पुलांगु) एम.आर.आइ.या रिपोर्ट कयाः अनया डा. अनिल बुढाथोकीयात क्योंवना। डाक्टरं शक्तिपाक अले क्यान्सर नियन्त्रण जुइ धकाः थी थी वासःत बियाहल। अले जिं नया च्वनागु कांचनार लगायत मेगु वासः नयेम्वाः धाल। डा. बुढाथोकीं ब्यूगु वासः सेवन यानाबलय् जितः धाःसा तसकं मछिना वल। वय्कःयात न्यान्हु लिपा फोन यानाबलय् 'अथेसा नयेमते' धयाहल। थ्वयां लिपा एलोपेथीया 0.4 mg. Urimax बाहेकं छुं नं वासः मनया च्वनागु खः। १ चैत्र २०७७ कुन्हु निसें कांचनार गुग्गुलु हाकनं नयेगु शुरू याना।

आः वयाःलि डा. उत्तम कुमारया सिफारीश अनुसारं यानागु परीक्षणया रिजल्टं PSA 7.48 थ्यँसेंलि डा. हेम नरसिं नाप नं १३ श्रावण २०७८ कुन्हु सल्लाह साहुति यानाबलय् कांचनार व आरोग्यबर्धिनीबटी त्वःते मज्यूनि धैगु वसपोलया राय जुल। व जिं मानय् याना। तर बेला बखतय् डा. नागेन्द्र मिश्रायात नं फोनं सम्पर्क यायेगु जिं मत्वःता। १९ आश्विन २०७८ कुन्हु जिगु स्वास्थ्य स्थिति सुधार जुया वयाच्वंगुया जानकारी बिया। १३ कार्तिक २०७८ निसें निला (२ महीना) वासः नयेगु त्वःता व डा. मिश्राया सल्लाह बमोजिम १४ पुस २०७८ निसें हाकनं कांचनार गुग्गलु व आरोग्यबर्धिनीवटी नयागु जुल।

थथे निला लिपा वासः नयाः गुब्लें डा. मिश्रया सल्लाह अनुसार, गुबलें थःम्हं हे स्वयाः वासः त्वःतेगु नं याना। PSA टेष्ट व प्रोस्टेट साइज स्वयेगु यानाच्वना। ८ वैशाख २०७९ कुन्हु कान्तिपुर डेन्टल कलेजय् वाकुधी मनावःगु व न्हि दाःगु क्यनाबलय् एन्टिबायोटिक नयेमाल। थ्व नयाच्वनाबलय् नं जिं वैद्य वासः ल्वाकःबाकः मजुइमा धकाः वैद्य वासः नयेगु त्वःताबिया। ११ वैशाख २०७९ कुन्हु जिगु खवय् पतिइ च्वय्

च्वंगु क्याप सहितया वा लिकायेमाल वहे अस्पतालय्। १२ कार्तिक २०७९ कुन्हु बयोधा अस्पतालय् एन्टी इन्फ्लुएन्जाया इन्जेक्सन कया।

डा. मिश्राया थप सुझाव

थ्वयां लिपा १२ मंसिर २०७९ कुन्हु बुटवल देवी नगरय् डा. नगेन्द्र मिश्रायात जिं नापलाना। वंगु भाद्र निसें वैद्य वासः बन्द यानागु कना। कांचनार गुग्गलु, वृधिवाधिकावटी मत्वःतेगु धयाः प्रोष्टीज धाःगु छता वासः उप्वः थपय् याना बिल। जिं याना च्वनागु योग अभ्यास सम्बन्धय् थप मेगु सुझाव निम्न प्रकारं बिल–

१) कपालभाति १५ मिनट तक याःसां ज्यू।
२) अनुलोम विलोम ३० मिनेट तक याःसां ज्यू।
३) मलद्वार कयुकुंकेगु (खुम्च्याउने) यात कंगल आसन धाइ, थ्व न्ह्यागु समय नं याये ज्यू। थुकिं पाइल्स जुइमखु, प्रोस्टेट साइज नं घटे जुइ।
४) सुथ बहनिइ नयेधुंकाः तुति लथ्यानाः ५, ७ मिनेट सुम्क च्वनेगु–पचय् यायेत अःपुइ।
५) योगासनया अन्तिमय् ओ (ताःहाकयुक)- उ (चिहाकः)- म् धायेगु।
६) प्रोस्टीज (चरख कम्पनीया) वासः एक डेढ महीना नयाः हि जाँच यायेगु। थ्व वासलं यक्व

पिसाब जुइगु नं कम जुइ, पिसाब याइबलय् व्यवधान जुइमखु, जलन नं जुइमखु।

जिगु दैनिक योगाभ्यास

डाक्टरं धाःसांनिसें वासःत हाकनं शुरू याना। फयांफछि योग नं वयुकःया कथन अनुसार यायेगु स्वया। तर थ्व जिं नियमित रूपं याये मफु। आपाः यानाः ल्वःल्वः मनिगु जुयाः। तर न्हिं न्हिं सुथय् खालि प्वाथय् कपालभाति लगातार सच्छिक्वः (सय पटक) छकः याना, बटरफ्लाई यायेगु। अले हाकनं थथे हे निक्वः अर्थात् जम्मा ३०० पटक यानाच्वना। अनुलोम विलोम छक्वः यायेबलय् स्वीक्वः (३० पटक), अले बटरफ्लाई यानाः हाकनं निक्वः तक अर्थात् जम्मा ३०×३=९० पटक यानाच्वना। कपालभाति यायेबलय् हे कंगल आसन नं याना। थ्व निगू योग अभ्यास याये न्ह्यव न्हासं ताःहाकयुक सास सालाः बिस्तारं त्वःतेगु अर्थात् भ्रष्टिका जिं स्वीकः (३० पटक) याना। अनुलोम विलोम यायेधुंकाः उज्जाइ, मन्दुकासन अले ल्हाः तुति संकेगु सुक्ष्म व्यायाम, ताःहाकः सासः दुकयाः न्हायप्वाः तिनाः न्हायपनं सासः पितछवयेगु प्रयास यानाः न्हायप्वाः चायेकेगु, जपाल्हातं न्हकुसँ तिनाः ताःहाकः सासः ल्हानाः बिस्तारं त्वःतेगु। थथे याइबलय् खवय् च्वंगु न्हायपं दुने फय् (अक्सिजन) दुहांवःथें जुइगु, अथे हे खव ल्हातं नं यायेगु। अनं लिपा बुढा पतिंनं निपाः न्हायपं प्वाः तिनाः स्वपतिं मिखा तिसिनाः ओम धायेगु। थथे स्वकः यायेगु (गुकियात शायद भ्रामरी धाइ थें ?) थुलि योग अभ्यास (प्राणायाम) जिं २०६० साल निसें हे याना वया च्वनागु खः। थ्व अभ्यास जिं शुरू शुरूइ दच्छि तक आस्था च्यानल स्वयाः स्यना कयागु खः।

कोरोना सङ्कट अन्त लिपा

२४ वैशाख २०८० कुन्हु विश्व स्वास्थ्य संगठनं (World Health Organization) कोरोनाया विश्वव्यापी सङ्कटकाल अन्त जूगु घोषणा याःगु न्यना। अथे खःसां कोरानां रूप फेरे यानाः थःगु अस्तित्व कायम यानातये फइगु खँ चिकित्साविज्ञतयुसं धयाच्वंगु नं न्यना। अर्थात् जनस्वास्थ्य मापदण्ड अझ नं पूरा यायेमाः धैगु सुझाव व्यूगु न्यना गथेकि हूलमुलय् मास्क तयेगु, सुइ कायेगु, साबुनं ल्हाः सिलेगु आदि। कोरोना कालया दुने जिं यक्वः थःथिति, पासा भाइपिं गुमे याना। अले भेल्लोरय् डा. सन्तोष कुमारनाप खँ जूबलय् ७५ व ८० दँया दथुइ (अर्थात् ७८ दँया उमेरय्) जिं संसार त्याग याये दःसा ज्यू धकाः धयागुया कारणं २०७८ सालय् जितः छुं खिसिक्क जूसां यमराजं सःतःवल धया थें जुइगु। २०८० सालया असार व श्रावण महीनाय् मुसुं जितः तसकं दुःख बिल। चिरायु अस्पतालय् हे डा. अजय प्रधानयात क्यनाबलय् हि, खै (sputum) आदि परीक्षण याकूगु जुल। अले निमोनिया खनेदुगु जुल। थ्व जुल २०८० साल श्रावण ७ गतेया खँ। डा. अजय प्रधानया वासः नयेगु शुरू जूसां निसें वैद्य वासःत जिं मनया। १७ भाद्र २०८० कुन्हु निमोनिया विरुद्धया खोप Prevenar 13 PFS कयागु जुल।

१ कार्तिक २०८० कुन्हु डा. नागेन्द्र मिश्रानाप खँ जूसेंलि वैद्य वासः हाकनं नयाहया।

१० कार्तिक २०८० कुन्हु वयोधा अस्पतालय् इन्फ्लुएन्जा विरुद्धया सुइ नं कया। डा. उत्तम कुमारयात ३ माघ २०८० कुन्हु क्यंवनाबलय् PSA 9.01 व Prostate size 41gm. खनेदत। परन्तु २१ फागुन २०८० कुन्हु डा. मिश्रायात बुटवलय् नापलानाबलय् प्रोष्टीजया थासय् हिमप्लासीया धाःगु वासः नयेमाः धाःगु जुल।

(तालिका १ Prostate size व तालिका २ PSA Test या रिजल्ट स्वयादिसँ)

निष्कर्ष

२०८१ श्रावण महीना निसें वैद्य वासःत स्थगन यानातया। हाकनं PSA व Prostate size परिक्षण यानाः डा. मिश्रायाके न्यनाः तिनि नयेगु जुइ। PSA व Prostate size या घटबढ जुयाः जिं शरीरय् चान्हय् तुचुतुचु पिसाब यानाः न्ह्यः छखे लाइगु बाहेक मेगु छुं दवाब जूगु महसूस मयाना। भेलोरया डा. सन्तोष कुमार नाप जूगु खँ लिपा मेपिं डाक्टरपिंसं नं पुष्टि यानाहःगु ताल। थ्व अवधिइ जिगु दैनिक जीवन नं जिं व्यस्तता साथ बितय् याना च्वना। ततःधंगु ज्या यानाः मखु, घरगृहस्थीया सामान्य ज्या याना— गथे कि न्हिं न्हिं दुरु काःवनेगु, पसःपिसः वनाः सामानत न्याना कया हयेगु, श्रीमतीयात भुतुलिइ पासा बिइगु, बाली म्हुइगु, तरकारीत पिइगु, पासापिन्त नापलाः वनेगु वा इमित छेँय् सःतेगु, बौद्ध विहारया ज्याइवलय् ब्वति काःवनेगु, अले छुं मखुसां न्हिं आधा घण्टा ति न्यासि जुइगु।

अले समय दत कि ब्वनेगु च्वयेगु यायेगु। खुशि लगे जू, १२ भाद्र २०७९ कुन्हु जिं 'Fourteen Flavours of My Literary Yearning' धाःगु अंग्रेजी भाय्‌या सफू व २७ माघ २०८० कुन्हु नेपालभाषां च्वयागु सफू 'साहित्य जीवनया यथार्थ किपा'या विमोचन नं याकागु जुल। जिगु साहित्यिक गतिविधियात पाल्पा साहित्य समाजं मान्यता बिल। समाजप्रति आभारी दु। अन्तय् जितः हथाय् मचायेकेत ब्यूगु परामर्श व उपचारया लागि डाक्टरपिन्त नं जिं कृतज्ञता व्यक्त याना।

रचना ईः २०८१ श्रावण ११–३०,
कपनमार्ग, महाराजगञ्ज, काठमाडौं।

तालिका १: Prostate Size (Weight)

गते	प्रोस्टेट साइज	प्रयोग शाला
२०७५/०१/२७	33 gms	ब्लूक्रस हस्पिटल त्रिपुरेश्वर
२०७६/०५/०५	36.1 gms	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०७७/०८/०५	31 gms	Nishan Sun Quality Health Poli clinic, महाराजगञ्ज
२०७८/०१/३०	31 gms	Nishan Sun Quality Health Poli clinic, महाराजगञ्ज
२०७८/०४/०७	44 gms	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०७८/०९/११	43 gms	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०७९/०५/२०	38 gms	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०७९/११/२१	48 gms	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०८०/०४/०४	40 gms	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०८०/१०/०३	41 gms	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ

तालिका २: PSA Test या रिजल्ट

गते	विषय	रिजल्ट	प्रयोगशाला
२०७५/०१/२६	Tumor Marker PSA	H7.85 ng/ml	ब्लूक्रस हस्पिटल, त्रिपुरेश्वर
२०७५/०४/२९	PSA Total	8.24 ng/ml	सिद्धि पोलिप्याथ ल्याब, चारखाल
२०७६/०५/०५	PSA Total	6.10 ng/ml	IDC Intrepid Diagnostic Center, प्रसुतिगृह मार्ग
२०७६/०५/२४	PSA Total	7.85 ng /ml	IDC Intrepid Diagnostic Center, प्रसुतिगृह मार्ग
२०७६/१२/०३	PSA Total	7.530 ng/ml	सिद्धि पोलिप्याथ ल्याब, चारखाल डिल्लीबजार
२०७७/०८/०५	PSA Total by FIA	12.6 ng/ml	Nishan Sun Quality Health Poli clinic
२०७७/११/१०	PSA Total	10.130 ng/ml	SRL Diagnostics (Nepal)Pvt. Ltd, महाराजगञ्ज
२०७८/०४/०७	PSA Total	7.48 ng/ml	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०७८/०९/१२	PSA	7.86 ng/ml	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०७९/०५/२१	PSA	8.79 ng/ml	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०७९/११/२३	PSA	7.75 ng/ml	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०८०/०४/०५	PSA	7.81 ng/ml	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ
२०८०/१०/०४	PSA	9.01 ng/ml	चिरायु अस्पताल, बसुन्धरा, चक्रपथ

तानसेनको एकिकृत सम्पदाको संरक्षण र पर्यटकीय गुरुयोजना कार्यक्रम

सर्जु मान लिगल

प्रारम्भ

तानसेन गुठी, काठमाडौंले आफ्नो उद्देश्य अनुरूप समाजमा उल्लेखनीय समाजिक कार्यहरू गर्दै आएकोमा यस वर्ष ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक र प्राकृतिक रूपमा आर्कषक पाल्पा जिल्लाको सुन्दर नगर तानसेनक्षेत्र भित्रका नेवारी बस्ती तथा संस्कृति र सम्पदाको संरक्षण गरी पर्यटकीय स्थलको रूपमा उपयोगमा ल्याउन, आन्तरिक एंव वाह्य पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा प्रगति गर्न तथा आर्थिक रूपमा स्थानीयबासीको आर्थिकस्तर बढाउने उद्देश्यले गुठीले काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेजसँगको सहकार्यमा तानसेनको सम्पदा संरक्षण गुरुयोजना तयारी गरिएको छ। यसको लागि उक्त क्याम्पसका विद्यार्थीहरूलाई काठमाडौंदेखि नजिकको सहर भक्तपुर, ललितपुर, धुलिखेल, बनेपा तथा स्थानीय नगरबासीको सहयोगमा अध्ययन गर्ने गराउने कार्य गर्दै आएको थियो। पहिलो पटक राजधानी बाहिर आफ्ना ९औं सेमेष्टरका आर्किटेक्चर इन्जिनियरिङका विध्यार्थीहरू र प्राध्यापकहरू पाल्पा तानसेन बजारको सम्पदा संरक्षण र उपयोग बारे तानसेनमा १० दिन लगाएर स्थलगत अध्ययन अनुसन्धान गरिएको थियो। तानसेनको पुराना सम्पदालाई कसरी संरक्षण गरी उपयोगमा कसरी ल्याउने र आर्थिक समृध्दिका योजनासहित प्राप्त भएको सुझाव कार्यान्वयन गराउन तथा आफ्ना नीतिगत निर्णय गरी अगाडि बढ्न तानसेन नगरपालिकाको भूमिका महत्त्वपूर्ण हुन्छ। यसैले स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरी यस कार्यक्रमलाई अघि बढाउन लागेको हो।

यसैक्रममा २०८१ जेष्ठ १ गते कार्यसमिति पदाधिकारी तथा तानसेन पर्यटन विकास समन्वय उपसमितिको बैठक बसी तानसेन नगरपालिका र काठमाडौं इन्जिनरयरिङ कलेज र तानसेन गुठीको सहयोगमा त्रिपक्षीय र पाल्पा सरोकार समाजको रोहबरमा सम्झौता गरी कार्यक्रम गर्ने निर्णय समेत गरियो। तानसेन पर्यटन विकास समन्वय उपसमितिको संयोजकमा सर्जुमान लिगल, सल्लाहकारहरूमा पूर्व अध्यक्षहरू श्री हेमन्त राज कोलाक्षपति, श्री लक्ष्मण श्रेष्ठ, श्री अनुपलाल कक्षपति, सदस्यहरूमा जीवनज्योति बज्राचार्य, दिनेश थान्जु, सदस्य इ. सरिता मास्के श्रेष्ठ, अशोक महर्जन र सदस्य सचिव डा.ई सुरेन्द्र श्रेष्ठ सहितको कार्यसमिति रहने जानकारी गराइएको थियो।

उपसमितिको निर्णय बमोजिम जेठ ११ गते शुक्रबारका दिन काठमाडौं ईन्जिनियरिङ कलेजमा भेटघाट एवं अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो। कार्यक्रममा पर्यटन उपसमितिका संयोजक सर्जु मान लिगल, सदस्यहरू दिनेश थान्जु, सचिव डा.ई.सुरेन्द्र श्रेष्ठ, कोषाध्यक्ष कवि कृष्ण अमात्य, का.का.सदस्य आ.सरिता मास्के, सदस्य नवीन गोविन्द श्रेष्ठ, आजीवन सदस्य तथा वरिष्ठ चित्रकार अशोक मान सिंह र पाल्पा सरोकार समाजका अध्यक्ष पदम न्यौपानेको उपस्थिति थियो। सोही कार्यक्रमबाट तय भए बमोजिम २०८० जेठ १८ गते शुक्रबारको दिन ३६ जना छात्रा, १० जना छात्र गरी ४६ जना विद्यार्थीहरू र प्राध्यापकहरू ४ जम्मा गरी ५० जना पाल्पा प्रस्थान गर्ने निर्णय भएको थियो।

तानसेनमा पूर्व तयारी कार्यक्रम

तानसेनमा पूर्व तयारीको लागि तानसेन गुठी काठमाडौंका पर्यटन विकास उपसमितिका संयोजक सर्जु मान लिगल, पाल्पा सरोकार समाजका अध्यक्ष पदम न्यौपाने २०८१ जेठ १४ गते पाल्पा प्रस्थान गरेका थिए। जेठ १६ गते तानसेन गुठी पाल्पा शाखाको कार्यवाहक अध्यक्ष श्री शकुन्तला बज्राचार्यको अध्यक्षतामा शाखामा बैठक बसेको थियो। गुठीका सचिव ई. सरिता मास्के, सदस्य दिनेश थान्जु, पाल्पा शाखाका निवर्तमान अध्यक्ष राजेश्वर उदय, सल्लाहकारहरू केदार लाल श्रेष्ठ, सरजु लाल बज्राचार्य, दिलबहादुर शाक्य, कार्यसमितिका पदाधिकारीहरू दिपेन्द्र मान थैव, विनय राज बज्राचार्य, सन्ध्या

*- **श्री सर्जुमान लिगल** तानसेन गुठीका पूर्व अध्यक्ष तथा पर्यटन विकास उपसमिति संयोजक हुनुहुन्छ।*

शाक्य, भुगोल प्रसाद बैंजु, किशोर दर्शन बज्राचार्य र बुटवल शाखाका अध्यक्ष केदार प्रसाद श्रेष्ठको उपस्थिति रहेको थियो उक्त बैठकमा संयोजक लिगलले कार्यक्रम र उद्देश्यबारे जानकारी गराउनुभएको थियो ।

स्वागत कार्यक्रम

२०८१ जेठ १८ गते शुक्रबार तानसेन नगरपालिकाको आतिथ्यतामा अध्ययन टोलीलाई द होटल ताजमा स्वागत कार्यक्रम राखिएको थियो । ता.न.पा.का नगर प्रमुख श्री सन्तोष लाल श्रेष्ठको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको उक्त कार्यक्रममा नगर उपप्रमुख प्रतिक्षा सिंजाली, विशिष्ट अतिथि पूर्व मेयर अशोक शाही, ता.न.पा. प्रवक्ता यादव सिंह कार्की, गुठी सदस्यहरू, पाल्पाका बुध्दिजीवी, समाजसेवीहरू, ता.न.पा. वडा अध्यक्षहरू, पत्रकारहरू, तानसेन गुठी पाल्पा शाखा र बुटवल शाखाका पदाधिकारीहरूको उपस्थितिमा स्वागत कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रममा तानसेन नगरपालिकाका ई. श्री शिव आचार्यबाट वर्तमान अवस्थामा तानसेन नगरपालिकाको तर्फबाट विविध क्षेत्रको भौगोलिक अवस्था र सांस्कृतिक, पुरातात्विक सम्पदाहरूको संरक्षण र प्रवर्धन गर्न नगरपालिकाको भावी कार्ययोजनाबारे छोटकरीमा जानकारी गराउनुभएको थियो । गुठीको तर्फबाट का.का.सदस्य ई.सरिता श्रेष्ठ मास्केले कार्यक्रम सम्बन्धी मन्तव्य राख्नुका साथै आ.ई राहुल बज्राचार्यले कार्यक्रमको योजना र उध्देश्यबारे जानकारी गराउनुभएको थियो । कलेजका तर्फबाट सह-प्राध्यापक श्री मुन सिंह डंगोलज्यूबाट सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षणको लागि अनुसन्धान प्रविधि र विधिबारे जानकारी गराउनुभयो । सो अवसरमा पूर्व मेयर अशोक कुमार शाहीले तानसेन नगरको सम्पदाको संरक्षण गरी दीर्घकालीन रूपमा पर्यटकीय महत्त्वका साथ कार्य गर्नसक्नु आजको आवश्यता हो भने यसको लागि तानसेन गुठीले पहल गरी तानसेनसम्म ल्याउनुभएको र आउनुहुने काठमाडौं ई. कलेजका सबैलाई हार्दिकतापूर्वक स्वागत गर्दै उहाँले धन्यवाद व्यक्त गर्नुभयो । यसैगरी तानसेनका नगर प्रमुख सन्तोष श्रेष्ठज्यूबाट तानसेनलाई पर्यटकीय नगरको रूपमा विकास गर्न यो कार्यक्रम एउटा कोशेढुङ्गा सावित होस् र तानसेन नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रबाट सफलताको लागि अहम् भूमिका निर्वाह गर्नेमा प्रतिवध्दता जाहेर गर्नुका साथै यस कार्यक्रमको लागि तानसेन गुठीलाई आफ्नो व्यक्तिगत तर्फबाट रू.१,००,०००/- र तानसेन नगरपालिकाको तर्फबाट रू.१,००,०००/- आर्थिक सहयोग प्रदान गर्ने घोषणा गर्नुभएको थियो ।

बजार अवलोकन तथा निरीक्षण

स्वागत कार्यक्रमपश्चात् अध्ययन टोलीले तानसेनको टक्सार टोलको सबैजसो पुराना घर अवलोकन गरी कतिपय घर भित्र प्रवेश गरी घरको सुत्ने कोठा, बैठक, भान्छा, बाथरुम, शौचालय, भरेङ र काठका झ्याल, ढोका र कति वर्ष पुरानो आदि घरधनीसँग सोध्ने, आपसमा परिचय गरी जानकारी लिएका थिए। साथै विभिन्न मठमन्दिर पौवा, टक्सार टोलस्थित महाचैत्य विहार, गणेश मन्दिर, निशानधाराको ऐतिहासिक पृष्ठभूमिबारे सदस्य श्री दिनेश थान्जुबाट, गेटअप पाल्पाका अध्यक्ष श्री मनमोहन श्रेष्ठ र संस्कृतिविद् श्री निर्मल श्रेष्ठबाट अध्ययन टोलीलाई विस्तृत जानकारी गराउनुभएको थियो ।

त्यसैगरी तानसेन टक्सार टोल पछि वसन्तपुर, कैलाश नगर, भगवती टोल, शीतलपाटी, भगवती मन्दिर, तानसेन दरवार, मखन टोल, असन टोल, नारायणस्थान फुलबारी, पोखरी, भीमसेन टोल, बडिङ्गान टोल र गल्ली सडक सबैजसो अवलोकन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको थियो। यसरी जेठ १८ गते शनिबारदेखि १० दिनसम्म निरन्तर तानसेनको विभिन्न टोल र वडाहरूमा कार्य गरिसकेपछि जेठ २८ गते आइतबार काठमाडौं फर्कने कार्यक्रमअनुसार प्रत्येक दिनको कार्ययोजना तर्जुमा गरिएको थियो ।

कार्य योजना प्रारम्भ

काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेजको वास्तुकला विभागको टोलीबाट तानसेन पाल्पाको सम्पदाको संरक्षण र पर्यटन विकासमा सम्भावना बोकेका स्थानको पहिचान गरी सम्बन्धित क्षेत्रमा विभिन्न चरणमा पुगी जानकारी लिने, अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने रहेको थियो। उहाँहरूको विभिन्न

चरणको कार्ययोजना अनुरूप निम्न समूहमा विभाजन गरी अध्ययन गरिएको थियो ।

१. सूचना समूहः जसले बस्तीको बारेमा सम्पूर्ण तथ्याङ्क संकलन गर्ने
२. आधार नक्शा समूहः बस्तीको पुर्वाधार, सेवा सुविधाको तथ्याङ्क संकलन गरी नक्शा तयार गर्ने
३. कागजात समूहः बस्तीको सडक र भवनहरूको दस्तावेज मापन गरी ऐतिहासिक महत्त्व र ठाउँको जीवनशैली संकलन गर्ने ।

कार्य योजनाको दोस्रो चरण

१. पर्यटकीय स्थलको वरपरको वातावरणको संरक्षण गर्न सम्पदाको लागि उचित विधी अवलम्बन गर्ने ।
२. सामाजिक र संस्कृतिको लागि कार्य गर्ने
३. आर्थिक अवस्थाको उत्थान गर्न अवसरहरूको तयार गरी परम्परागत व्यवसायको पुनर्स्थापना र सम्भावनाहरूको पर्यटकीय विकासमा काम गर्ने
४. ऐतिहासिक महत्त्वमा निरन्तरता दिंदै मौलिकता कायम राख्दै अगाडि बढाउने योजना बनाउने

कार्य योजनाको तेस्रो चरण

१. मास्टर लेआउट योजनाः जसले सम्पूर्ण साइटको लागि निर्दिष्ट योजनाका साथ संकल्प र संरक्षणको प्लान गर्ने
२. आवासिय तथा सार्वजनिक भवनहरूको भुइ तथा फ्लोर योजनाहरू तयार गरी पुनः डिजाइन गर्ने ।
३. साइट भित्र बाहिर वरपरको लागि प्रारम्भिक योजनाहरू बनाउने ।
४. खुल्ला ठाउँको लागि प्रयोगमा आउन सक्ने भौतिक पूर्वाधार, गतिविधि र सुविधाहरूको योजना तयार गर्ने ।
५. आवश्यक भएका सम्पूर्ण सडकहरूको मापन गरी रेखाचित्रहरूको पुनः डिजाइन गर्ने ।
६. घर आगन र स्क्वायरहरूको अगाडिको भागको पुनः डिजाइन गर्ने ।
७. सबै प्रस्तावित कार्यक्रमहरूको विस्तृत थ्रिडी दृष्यहरूको डिजाइन सहितको मोडेल तयार गर्ने ।
८. भवन र बस्तिहरूको दिशा निर्देशित दीगोपन रहने गरी व्यवस्थापनको योजनासहित विस्तृत रिपोर्ट तयार गर्ने रहेको थियो ।

मस्यौदा प्रतिवेदन पेश

काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेजको अध्ययन टोलीले तानसेनका सम्पदाको संरक्षण र पर्यटकीय गुरुयोजनाको मस्यौदा प्रतिवेदन तानसेन गुठी काठमाडौं र तानसेन नगरपालिकालाई बुझाउने गरी तयारी गर्दै छ । यसबारे प्रारम्भिक प्रतिवेदन समेत प्रस्तुत गरिसकेकोछ ।

रानीमहल अवलोकन

पाल्पा तानसेनदेखि १३ कि.मि. कालीगण्डकीको किनारमा अवस्थित जनरल खड्ग समशेरले रानी तेजकुमारीको संझनामा प्रेमको प्रतीकका रूपमा निर्माण भएको रानीमहल अवलोकन गर्न इच्छुक भएकाले सम्पूर्ण पाहुनाहरूलाई बसको व्यवस्था गरिदिएर गुठीका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ र कार्यक्रम संयोजक सर्जु मान लिगलसमेत ४६ जना विद्यार्थीहरूसहित प्राध्यापकहरू पुग्नुभएको थियो । साथै यस सुन्दर पर्यटकीय स्थलमा सामूहिक फोटो सेसन भएको थियो । उपस्थित विद्यार्थीहरूले रानी महलको संरक्षण मात्र भएको अवस्था रहेछ अझ आउने पर्यटकहरूको तानसेन बसाइ रानीमहलले लोभ्याउन पुराना ऐतिहासिक महत्वका वस्तु र बगैंचा, फुलबारी, पोखरी, धारा, रगंरोगन साथै बाहिरबाट रानीमहल हेर्दै बसिरहन सक्ने वातवरण र अन्य थुप्रै विषयमा ध्यान दिई विकास गर्नु आवश्यकता छ भन्ने प्रतिक्रिया दिएका थिए ।

फेरी भेटौला: शाखाको बिदाइ कार्यक्रम

अध्ययन टोलीलाई पाल्पा शाखाद्वारा २०८१ जेठ २५ गते साँझ फेरि फेरि पाल्पामा स्वागत छ भन्दै फेरि भेटौंला कार्यक्रम राखेको थियो। गुठीका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ प्रमुख अतिथि तथा विशिष्ट अतिथि पूर्व अध्यक्ष सर्जु मान लिगल रहेको उक्त कार्यक्रममा विशिष्ट अतिथि का.ई.कलेजका सह-प्राध्यापकहरू मुन सिंह डंगोल र सगुन मर्हजन साथै विभिन्न व्यक्तित्वहरूको उल्लेख्य उपस्थिति रहेको थियो। पाल्पा शाखाका कार्यवाहक अध्यक्ष शकुन्तला बज्राचार्यको सभापतित्वमा सञ्चालन भएको उक्त कार्यक्रममा शाखाका कार्यवाहक अध्यक्ष र प्रमुख अतिथि गुठीका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठबाट खादाद्वारा सम्मान गर्दै पुरुषहरूलाई पाल्पाली ढाका टोपी र महिलाहरूलाई पाल्पाली ढाकाको ब्यागको उपहार प्रदान गरिएको थियो। मन्तव्य दिने क्रममा विद्यार्थीको तर्फबाट आ.ई रश्मी केसी शर्माले तानसेन बसाइको क्रममा काम गर्दा सहयोगी भावना सौहार्दपूर्ण व्यवहार पाएकोमा तानसेनको रमाइलो वातवरणले अझ बस्न नपुगेको र आफ्ना जिम्मेवारी थप भएको भनाइ राखेका थिए। अन्तमा सभापतिबाट सबैलाई पुनः तानसेनमा आ–आफ्नो परिवारसहित पाल्नुहुन आग्रह गर्दै फेरि भेटौंला भन्दै सबैलाई धन्यवादसहित कार्यक्रम विर्सजन गर्नुभएको थियो। का.का.सदस्य भुगोल प्रसाद बैंजुको आर्थिक सहयोगमा पाल्पाली नेवारी खाजा र रातोघर पार्टी प्यालेसको व्यवस्था गरिएको उक्त कार्यक्रममा सबैलाई हार्दिकतापूर्वक बिदाई गरेको थियो।

भगवती व्यवस्थापन समितिद्वारा बिदाई कार्यक्रम

जेठ २६ गते शनिबार बिहान भगवती व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री अशोक महर्जनको अध्यक्षतामा आयोजना गरिएको उक्त स्वागत तथा बिदाइ कार्यक्रम समितिका सचिव प्रकाश गोंगलले सञ्चालन गरेको थियो। उक्त कार्यक्रममा व्यवस्थापन समितिका कार्यसमितिका सदस्यहरू लगायत गुठीका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ पूर्व अध्यक्ष सर्जु मान लिगल, र काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेजका सह-प्राध्यापक श्री मुन सिंह डंगोल, सह-प्राध्यापक श्री सगुन महर्जन र आ.ई मनिषा राणासहित सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूको उपस्थिति थियो। श्री ७ रणउजीरेश्वरी भगवती माताको दर्शन गराई टीका, धजा र मालाले स्वागत गरिएको उक्त परिचयात्मक कार्यक्रममा अतिथिहरूबाट मन्तव्य व्यक्त गरिएको थियो। अन्तमा व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षज्यूबाट सबैमा चियापान र प्रसाद ग्रहणको लागि अनुरोध गर्दै धन्यवाद व्यक्त गरी कार्यक्रम विसर्जन गर्नुभएको थियो।

तानसेन सन्तोष चलचित्र मन्दिरद्वारा बिदाई

कलेजका पाहुनाहरूको लागि चलचित्र व्यवसायी तथा कार्यक्रम संयोजक सर्जु मान लिगलबाट जेठ २६ गते शनिबारका दिन भर्खर नयाँ रिलिज भएको नेपाली चलचित्र 'गाउँ आएको बाटो' उक्त दिन निःशुल्क हेर्न सक्ने व्यवस्था मिलाई दिनुभएकोमा सबैजसो ४६ जना विद्यार्थीहरू दिउँसोको समयमा सिनेमा हेरी मनोरन्जन गरी बिदा भएका थिए।

तानसेन नगरपालिकाद्वारा बिदाई कार्यक्रम

जेठ २६ शनिबार साँझतिर तानसेन नगरपालिकाद्वारा होटल अन्नपूर्णमा गरिएको बिदाई कार्यक्रममा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र वडा नं. ६ का अध्यक्ष, तानसेन गुठीका अध्यक्ष, कार्यक्रम संयोजक, भगवती व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, पाल्पा सरोकार समाजका अध्यक्षसहित का.ई.कलेजका सम्पूर्ण पाहुनाहरूको उपस्थिति थियो। सो अवसरमा तानसेन नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यूबाट स्वागतसहित उपस्थित सबैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्नुभएको थियो। मन्तव्य दिने क्रममा उहाँले गुठीको अगुवाइमा पहिलो पटक तानसेनमा काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेजका विद्यार्थीहरूबाट तानसेनको पर्यटकीय सम्पदाको संरक्षण र पर्यटकीय गुरुयोजना तयार पार्दै स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण गर्ने जमर्को गरेको छ। यसले पक्कै पनि

सम्पदाको संरक्षण गर्दै पर्यटकीय नगरको रूपमा विकास गर्न टेवा पुर्याउने छ भन्ने विश्वासका साथ तानसेन गुठी काठमाडौं र काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेजलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दै उपस्थित सम्पूर्णमा रात्री भोजमा सरिक हुन आग्रह गर्दै सबैलाई बिदाई गर्नुभएको थियो।

तानसेनबाट बिदाई

जेठ २७ गते आइतबार बिहान पाहुनाहरूलाई तानसेनबाट काठमाडौंको लागि बिदाई गर्ने क्रममा गुठीका अध्यक्ष प्रमी श्रेष्ठ र कार्यक्रम संयोजक सर्जुमान लिगलबाट बसपार्कसम्म उहाँहरूको शुभयात्राको कामनासहित बाटोको लागि हल्का खाजा र मिनरल वाटर दुई बाकस व्यवस्थापन गरिदिएर फेरि फेरि भेटघाट हुने विश्वासका साथ बिदाई गर्नुभएको थियो।

हार्दिक आभारसहित धन्यवाद

तानसेनको सम्पदा संरक्षण र पर्यटकीय गुरुयोजनाको तयारी गर्न गुठीको आग्रहमा काठमाडौं ईन्जिनियरिङ कलेजका सम्पूर्ण टिमलाई काठमाडौंदेखि पाल्पासम्म आउने जाने बसको व्यवस्था स्वयम् कलेजबाट गर्नुभएकोमा हार्दिक आभारसहित धन्यवाद व्यक्त गरियो। यस कार्यक्रममा विभिन्न समयमा सहयोगी भूमिका निर्वाह गर्दै निरन्तर लाग्नु भएका पाल्पा सरोकार समाजका अध्यक्ष पदम न्यौपानेज्यू, कार्यक्रममा विभिन्न समयमा विद्यार्थीहरूलाई बस्ती तथा वडामा आवश्यकताअनुसार जानकारी दिन सहयोग गर्नुहुने संस्कृतिविद् निर्मल श्रेष्ठज्यू र टुरीजम् एक्सन कमितिका सदस्य श्री मनमोहन श्रेष्ठज्यू, ता.न.पा वडा न.६ का अध्यक्ष श्री सागर महर्जनज्यू लगायत विभिन्न वडाका वडा अध्यक्षज्यूहरुप्रति हार्दिक धन्यवाद छ। तानसेन गुठी तानसेन शाखा तथा बुटवल शाखा, पत्रकार बन्धुज्यूहरू लगायत प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रूपले सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण नगरवासीहरूमा हार्दिक कृतज्ञतासहित धन्यवाद व्यक्त गर्दछ।

आर्थिक सहयोग र खर्च

यस अध्ययन कार्यक्रमको लागि आर्थिक तथा जिन्सी रूपमा सहयोग गर्नुहुने निम्न व्यक्ति तथा संस्थाहरूप्रति तानसेन गुठीको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद-ज्ञापन गर्दै भविष्यमा पनि यस्तै सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ। तानसेन गुठी काठमाडौंबाट खर्च व्यवस्था गरी कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो।

आर्थिक तथा जिन्सी सहयोगदाताहरू

क्रसं.	दाताहरू	रकम
१	तानसेनका नगर प्रमुख श्री सन्तोष लाल श्रेष्ठ	रू.१००,०००/-
२	तानसेन नगरपालिका	रू.१००,०००/-
३	गुठीका आजीवन सदस्य श्री गोपाल सुन्दरलाल कक्षपति	रू.५०,०००/-
४	गुठी सल्लाहकार प्रा.डा. पुष्पा श्रेष्ठ	रू.२५,०००/-
५	गुठी अध्यक्ष श्री प्रमी श्रेष्ठ	रू.२५,०००/-
६	गुठीका पूर्व का.का. सदस्य जयन्ती श्रेष्ठ	रू.१०,०००/-
७	लण्डनमा बसोवास गर्दै आउनुभएका श्री रिगल प्रसाद बैजु	रू.१०,०००/-
८	तानसेन निवासी ईन्जिनियर श्री राहुल बज्राचार्यबाट १० दिनको लागि डबल बेडको पाँच कोठा नि:शुल्क उपलब्ध	रू.५०,०००/-
९	पूर्व कोषाध्यक्ष श्री दिनेश थान्जूबाट मिनरल वाटर ३० क्यारेट	रू.४,८००/-
	जम्मा आम्दानी	रू.३,७४,८००/-

क्रसं.	विवरण	रकम
१	जम्मा खर्च	रू.५,०१,२८२/-
२	जम्मा आम्दानी (आर्थिक तथा जिन्सी सहयोग)	रू.३,७४,८००/-
३	तानसेन गुठीले व्यहोर्ने	रू.१,२६,४८२/-

FALL INTAKE 2024
ADMISSIONS
OPEN
MBA | BBA | BBA-FINANCE | BCSIT
Core values
Student Centered
Continuous Improvement
Connected with Business Community
Pragmatic
Innovative
Transformational
Excel
Business College
(Affiliated to Pokhara University)
MBA | BBA | BBA-FINANCE | BCSIT
NEW BANESHWOR, KATHMANDU | 01-4585109, 980-1234715, 980-1200819, 9801200827

भूमि फुड एण्ड स्न्याक्स इण्डष्ट्रिज प्रा. लि.
पासा
Bhoomi Food & Snacks Industries Pvt. Ltd.
दक्षिणकाली नगरपालिका वडा नं.: 8, बाँसबारी, काठमाडौं, नेपाल
9801076108, 9851088025
bfp@bhoomiorganization.com
www.bhoomiorganization.com
We Produce: Dalmoth, Bhujiya, Peanut, Mugidal Fry,
Phurandana, Chips etc.

CAS
CAS
TOTAL SOLUTIONS
MOSES
Solution
CAS
AGROTECH
CAS
TOTAL SOLUTIONS
CAS Trading House Pvt. Ltd.
P.O.Box: 2932, CAS Building
Tel: 01-4530858/59, New Plaza, Putalisadak, Kathmandu, Nepal
www.cas.com.np

HIMALAYA COLLEGE OF ENGINEERING Kathmandu
HIMALAYA
COLLEGE OF ENGINEERING
(Affiliated to Tribhuvan University)
Our Programs
Bachelor in Computer Engineering (Intake:48)
Bachelor in Architecture (Intake:48)
Bachelor in Civil Engineering (Intake:96)
B.Sc. in Computer Science & Information Technology (BScCSIT) (Intake:48)
Bachelor in Electronics Communication & Information Engineering (Intake:48)
Bachelor of Computer Application (BCA) (Intake:35)
Website
Location
Chyasal-9, Lalitpur, Bagmati, Nepal
TEL: +977-01-5440555, 5454227, 5454297, 98510 63670
Email: info@hcoe.edu.np, Website: www.hcoe.edu.np

GOLCHHA GROUP
Himstar
Himstar
कुमारी ईम्पेक्स बुटवल
071-539030, 9847139090

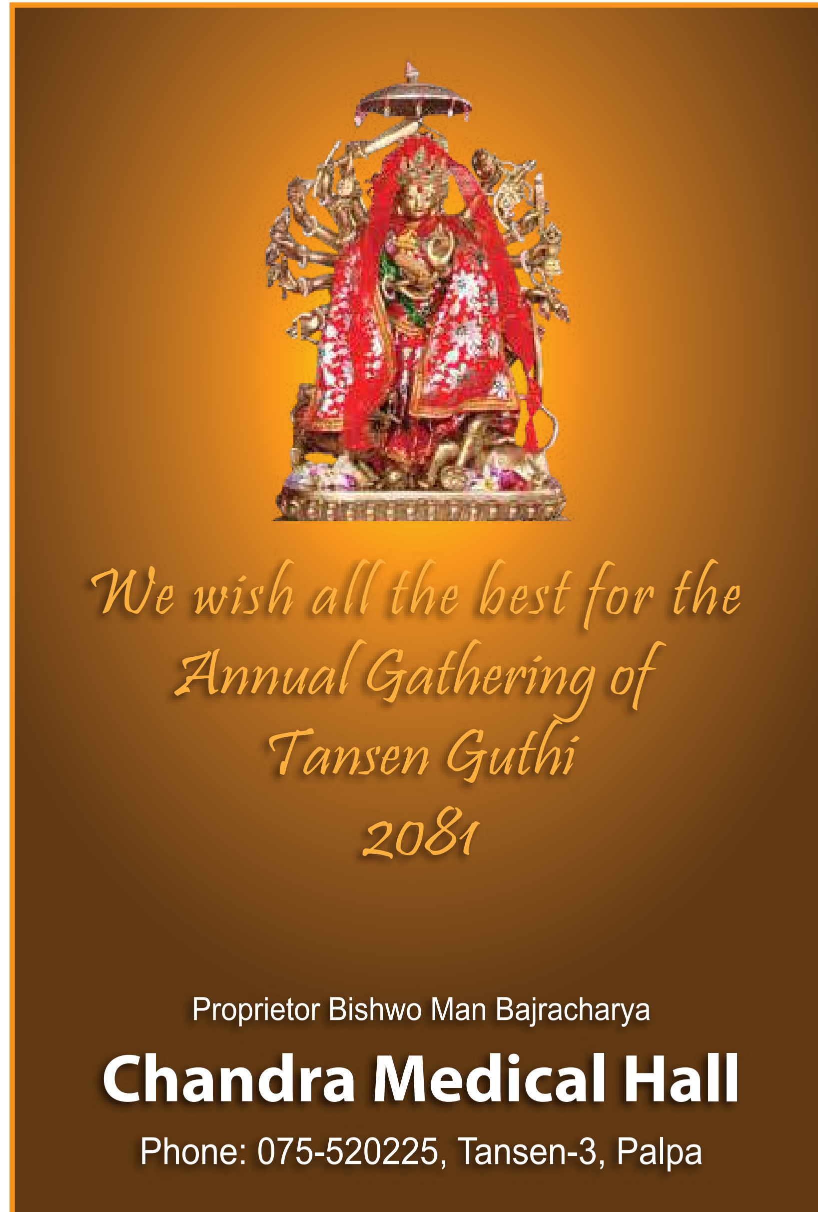

We wish all the best for the
Annual Gathering of
Tansen Guthi
2081
Proprietor Bishwo Man Bajracharya
Chandra Medical Hall
Phone: 075-520225, Tansen-3, Palpa

LINE WORK ARCHITECTS
Design | Urban Planning | Construction
TUSHAL HEALTH CLUB
Kaldhara chowk, Kathmandu
9851172835 | 9851172838
www.lineworkarchitects.com

Manoj Shrestha
Managing Director
98510-26141
Highway Star Tours P. Ltd.
Our Services:
● Car, Van, Hiace, Coaster, Large Coach, Jeep etc. (A/C & Non A/C) on hire basis.
● Sight-seeing tours & many other travel related services
Sinamangal, Kathmandu, Nepal
Tel.: 4562666, 4569067, 4575111
E-mail: manojs@mail.com.np, info@highwaystartours.com
www.highwaystartours.com

तानसेनको पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिन पहल

पद्म न्यौपाने

सन् १९५९ मा नगरपालिका घोषणा भएको तानसेन नेपालको पुरानो नगरपालिका मध्ये एक हो। यो नगर ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पदा, प्राकृतिक दृश्य र परम्परागत नेवार वास्तुकलाको लागि प्रसिध्द छ। अहिले तानसेन नगरपालिकाको मुख्य दायित्व सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण र संवर्द्धन गर्दै, नवप्रवर्तनसहितको स्पष्ट अवधारणा र व्यवहारिक कार्ययोजनाको लक्षित कार्यान्वयन हो।

यस पृष्ठभूमिमा, स्थानीय समुदाय, स्थानीय सरकार र अन्य सरोकारवालासँगको समन्वयमा साझेदारहरूको संलग्नतामा तानसेन नगरपालिकाभित्रका परम्परागत बस्तीहरूको दस्तावेजीकरण गरी सम्पदायुक्त भवनहरूको पहिचान र संरक्षण गुरु योजना तयार पार्न हालै एक अध्ययन सम्पन्न गरियो। यो अध्ययन २०८१ जेठ १८ देखि जेठ २७ सम्म काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेजको वास्तुकला विभागको सहयोगमा सम्पन्न भएको हो, जसले तानसेनको इतिहासमा पहिलो प्रयासको रूपमा गनिन सक्छ।

तानसेनको इतिहास गौरवमय छ। यहाँ रहेका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र प्राकृतिक सम्पदाहरू विशेष महत्वका छन्। विभिन्न अध्ययनहरूले तानसेन नगरभित्रको नेवार वस्ती र नेवारी संस्कृतिले भरिपूर्ण सम्पदाहरूको उच्च सम्भावना औंल्याएका छन्। यनेस्कोले तानसेनलाई विश्व सम्पदायुक्त शहरको सम्भावित सूचीमा राखेको छ, किनकी यहाँका घर र टोलहरूले सम्पदा पर्यटनलाई आकर्षित गर्ने पर्याप्त आधार प्रदान गर्छन्।

यद्यपी, तानसेनले भौतिक विकासका संरचनालाई मात्र प्राथमिकता दिंदा, यो शहर र यसको सम्पदाहरू ओझेलमा पर्दैगएको छ। यदि तानसेनले संरचना संरक्षण र प्रवर्द्धनमा महत्त्व दिएर स्पष्ट नीति बनाउने हो भने यो शहरलाई आकर्षक गन्तव्यको रूपमा विकास गर्न सकिन्छ। यसै पक्षहरूले अध्ययनको आवश्यकता महसुस गराएको हो।

यस अध्ययनले प्रारम्भमा तानसेन नगरभित्रका भीमसेन टोल, मखन टोल, भगवती टोल र वसन्तपुरटोलका पुराना घर तथा गल्लीहरूको पर्यटन हिसाबले कसरी आकर्षक बनाउने, र शीतलपाटीदेखि टक्सार टोलका घर गल्लीहरू र टक्सारका ऐतिहासिक महत्त्व कायमगर्न खुला संग्रहालयको अवधारणा र डिजाइन रेखाचित्र तयार गर्ने काममा जोड दिएको छ। साथै अध्ययन प्रतिवेदनले तानसेन नगरलाई सम्पदा, संस्कृति, पर्यटन, र सम्पदा सहरको रूपमा विकास गर्न सघाउने विश्वास गरिएको छ। यो प्रतिवेदनले पर्यटनको माध्यमबाट तानसेन बजारको शिथिल आर्थिक गतिविधिमा गति ल्याउने, र वरिपरिका ग्रामीण वडाहरूको आर्थिक चलायमानमा योगदान पुर्याउने अपेक्षा गरिएको छ।

प्रतिवेदनको पूर्णता प्राप्त भएपछि, तानसेन नगरपालिकामा वृहत सहभागितासहित विधिवत रूपमा हस्तान्तरण गरिनेछ।

*- श्री **पद्म न्यौपाने** पाल्पा सरोकार समाजका अध्यक्ष **हुनुहुन्छ।***

यो प्रतिवेदन कार्यान्वयनको मुख्य जिम्मेवारी नगरपालिकाकै हुनेछ। यस कार्यान्वयनका लागि तानसेन गुठी, काठमाडौं र पाल्पा सरोकार समाजले उत्प्रेरकको भूमिका निर्वाह गर्नेछन्। नगरप्रमुख सन्तोष लाल श्रेष्ठले यसअघि नै यसको कार्यान्वयनमा प्रतिबद्धता जनाइ सक्नुभएको छ।नगरप्रमख, उपप्रमुख लगायत ता.न.पा.का टोलीले अध्ययनका क्रममा देखाएको सक्रियताले सरोकारवाला सबैलाई हौसाएको छ।

अब प्रमुख प्रश्नहरू उठ्न सक्छः पहिलो यो प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने लायक हुनेछ ? दोस्रो यो प्रतिवेदनको कार्यान्वयन कसरी सुनिश्चित गरिनेछ ? स्थलगत अध्ययन पछि भएको पहिलो प्रस्तुतीकरणमा तानपा, तानसेन गुठी, पाल्पा सरोकार समाज र सम्वन्धित विषयका विज्ञहरूको सक्रिय सहभागिता र पृष्ठपोषणबाट तयार भएको अध्ययन प्रतिवेदनको दोस्रो प्रस्तुतिकरण भाद्र १७ गते तय गरिएको छ। परिमार्जित सो प्रतिवेदन माथि विज्ञ टोलीमार्फत टिका टिप्पणी तथा समिक्षा हुनेछ र यसरी तयार भएको अन्तिम प्रतिवेदन ता.न.पा.मा सम्बन्धित पक्षहरूको व्यापक सहभागितामा आयोजना हुने प्रस्तुतिकरणसहित विधिवत रूपमा न.पा.लाई हस्तान्तरण गरिने छ। माथि उल्लेखित प्रकियाबाट तयार भएको शैक्षिक अभ्यासको दस्तावेज कार्यान्वयनको आधार बन्ने छ। दस्तावेज कार्यान्वयनको क्रममा केही परिमार्जनको आवश्यकता हुन सक्ने संभावना जहिले पनि रहन्छ भन्नेबारे मनन् गर्नु राम्रो हन्छ।

सीमित श्रोत र साधनको उपयोग गरी तयार भएको यो महत्वपर्ण दस्तावेज कार्यान्वयनको लागि हो र श्रोत जटाउने वलियो दस्तावेज हो। अवधारणाको निर्माणमा तानसेन गुठी र नगरपालिकालाई अध्ययनमा आर्थिक सहयोग गर्न प्रेरित गरेको हैसियतले भन्न सकिन्छ कि यो कार्यान्वयनमा श्रोत व्यवस्थापनको लागि न.पा.कै सक्रियतामा उपलब्ध स्रोतका साथै नगर विकास कोष, एसियाली विकास बैंक, विश्व बैंक लगायतका विभिन्न निकायबाट सफ्ट लोनको व्यवस्था गरिने छ। यस कार्यमा लामो समयदेखि क्रियाशील व्यक्तित्वहरूलाई सामेल गरी सहकार्य गर्ने रणनीति तयार हुनेछ। तानसेन गुठीका अनुभवी वास्तुकलाविद् योजनाकारहरूले र अन्य विज्ञहरूले परिणाममुखी कार्यान्वयनका लागि प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष सहभागिता जनाउने विश्वास लिइएको छ ।

ता.न.पा.ले कार्यान्वयनको लागि गर्नपर्ने महत्वपर्ण कार्यहरू निम्नप्रकारका छन्

१. प्रतिवेदनलाइ आत्मसाथ गरी कार्यान्वयनका लागि नीति तथा कार्यक्रम वनाउने।
२. प्रतिवेदनको आधारमा हाल कार्यान्वयनमा रहेको भवन निर्माण मापदण्ड परिमार्जन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।
३. सम्पदा संरक्षण, जीर्णोध्दार र प्रवर्धनकालागि सम्पदा संरक्षण र विकास शाखा गठन गरी आवश्यक जनशक्ति व्यवस्था गर्नुपर्ने।
४. कार्यान्वयनका लागि आफ्नै श्रोतका अतिरिक्त अन्य वैकल्पिक र सम्भावित श्रोतको परिचालनका लागि तयार हुनु पर्ने
५. तानसेनलाई यनेस्कोको विश्व सम्पदायुक्त शहरको सम्भावितबाट निर्णायक सूचीमा राख्न यो प्रतिवेदनलाई उपयोग गर्नुपर्ने।

तानसेनको भविष्य पर्यटनमा निर्भर छ। यो अध्ययनको प्रमुख लक्ष्य नै पर्यटन प्रवर्ध्दन हो, जसले तानसेनको पर्यटन प्रवर्ध्दनमा दुरगामी प्रभाव पार्ने छ।

BOUDHA STUPA RESTAURANT & CAFE

BOUDHA STUPA VIEW GUEST HOUSE

Boudha-6, Kathmandu, Nepal
Tel: +977-1-4585585, 4578555, 4575333, 9847698068
Email: stupaorganic@yahoo.com
www.boudhastupaguesthouse.com

OUR SISTER CONERN:

PATAN ROYAL CAFE

Patan, Lalitpur-16, Nepal
Tel.: 01-5439934, 9748263356
Email: patanroyalcafe@gmail.com
Website: www.patanroyalcafe.com

बसाइ सराइ रहर कि वाध्यता ?

शोभा श्रेष्ठ

पुरातात्विक अध्ययन र अनुसन्धानबाट वसाई सराई एउटा प्राकृतिक नियम भएको तथ्य प्रस्ताएको छ। यसको पनि दुई स्वरुप रहेको जनाइएको छ अस्थाई र स्थाई। प्राग ऐतिहासिक समय देखि हाम्रा पूर्वजहरू राम्रो उर्वर जमिन प्रशस्त मात्रामा जन्तु जनावर पाइने र पानीको राम्रो श्रोत खोज्दै घुम्ने जीवनयापन गरेका पाइन्छ। आफुलाई आवश्यक पर्ने उर्जा रहेसम्म एक ठाउँमा बस्ने र नपाए पछि विकल्प खोज्दै नयाँ ठाउँमा सर्ने गरेको पाइन्छ। यसरी सर्दै सर्दा नाइल नदी, इन्डस नदी र बागमती नदीको छेउछाउमा बस्ती बसेको र क्रमिकरूपमा सभ्यताको विकास भएको कुरा अध्ययनबाट प्रमाणित भइसकेको छ।

शुरूको समयमा मानिसहरु झुण्ड झुण्ड बनाई घुम्ने गर्थे। उनीहरूमा परिवारको महत्व केही थाहा थिएन। खानेकुरा पकाएर खाने ज्ञान पनि थिएन। शायद यसलाई ढुङ्गे युग भनि विज्ञहरू भन्ने गर्दछन्। विस्तारै सोंच र ज्ञानको विकास भएसँगै आफ्नो र अर्काको भनेर छुटयाउन थाले। ओडार ओडारमा आफ्नो परिवार लिएर बस्न र खानेकुरा पकाएर खाने सीपको विकास भयो। यसरी परिवार छुटिएर बस्न थाले पछि आपसमा झैझगडा पनि शुरू भयो र सो समाधानको लागि मुखियाको आवश्यक भए लगतै समूहको जेष्ठ व्यक्तिलाई मुखिया बनाई विस्तारै समाजको विकास र स्थाई रूपमा बसोबास शुरु भएको विज्ञहरूको भनाई छ। यो भयो प्राग ऐतिहासिक समयको कुरा। अहिले पनि पश्चिम नेपालका राउटेहरू कतै पनि स्थाई रूपमा बसोबास गर्दैनन्। उनीहरूको मुख्य पेशा काठको भाँडा बनाउने भएकोले काठ पाएसम्म सो ठाउँमा बस्ने नपाईए अन्त बसाई सराई गर्ने प्रचलन अध्यावधिक छँदैछ।

एउटा अचम्भको संस्कार उनीहरूको बसेको ठाउँमा आफनो मान्छे दिवंगत भए तुरन्तै अन्यत्र बसाई सर्ने गर्दथे। तर अहिले दिवंगत व्यक्तिको काजक्रिया सम्पन्न भए पछि मात्र अन्यत्र जाने गरेको पाइन्छ। यसरी हेर्दा यो उनीहरुको वाध्यता हो।

यस्तै वाध्यता अहिलेको हाम्रो युवा पुस्तामा पाइन्छ। राम्रो आय श्रोतको लागि विदेश पलायन हुन्छन्। केहीवर्ष अघि एस.इ.इ.दिन विद्यालयबाट विदा हुँदा विद्यार्थीहरूले आपसमा गरेका अभिव्यक्ति सुन्दा मुटुमा बिझायो। अभिव्यक्ति थियो खाडीमा भेटौंला। आफ्नो ठाउँमा अवसर नदेखेर यसो भनेको हुनुपर्दछ तर यस्तो संवेदनशील विषयमा कसले मनन गर्ने र कसरी समस्याको निष्कर्ष निकाल्ने ?

यसरी विभिन्न समयमा विभिन्न ढंगले अस्थाइरूपमा बसाई सर्ने गरेको पाइन्छ। जुन अहिले सम्म पनि यथावत नै छ। अब एक पटक आफ्नो जन्मथलो तानसेन पाल्पामा बसाई सरेको फेरी त्यहाँबाट विभिन्न ठाउँमा बसाई सरेको बारे विवेचना गरौं। प्रथमतः बसाई सराईले देखिने समस्याबारे काठमाडौं महानगर पालिकाका प्रमुखले व्यक्त गरेको अभिव्यक्ति समय सन्दर्भ उपर्युक्त देखिन्छ। अवसर र सुबिधाको खोजीमा हुने बसाई सराईले मानिसको आफनो पहिचान सँगै उ सँग जोडिएको कला, संस्कृति, भाषा र स्थानीय ज्ञान पनि मासिने हुँदा त्यसको जगेर्ना गर्न पनि बसाई सराई रोकिनु पर्दछ। ठूलो शहर केन्द्रित बसाइ सराइले भविष्यमा पर्ने असरको व्यवस्थापनको लागि अहिले नै पहल गर्नु पर्दछ।

एक समय पाल्पा तानसेन १२ मगरातको रूपमा रहेको र मगरहरूको नै बाहुल्यता रहेको थियो।विस्तारै काठमाडौं, भक्तपुर र ललितपुर, बनेपा, धुलिखेल तथा नालाबाट नेवारहरू त्यहाँ बसाई सरेर आफ्नो कला र संस्कृतिले सम्पन्न नेवारहरूले शहरको रूपमा विकास भए पछि त्यहाँ रहेका रैथाने मगरहरू विस्थापित भएको देखिन्छ। विस्तारै पाल्पा कला, संस्कृति, सम्पदा, शिक्षा, स्वास्थ्य र हावापानीको क्षेत्रमा राम्रो भएकोले अग्रणी भूमिकामा विकास हुँदै गएर ख्याति पनि प्राप्तभयो। तर केही त्यहाँका नेवारहरू पढाइ, लेखाइ, व्यापार, व्यवसाय राम्रो अवसरको खोजीमा त्यहाँबाट बुटवल, भैरहवा, नारायणगढ, चितवनहुँदै काठमाडौमा स्थायी रूपमा बसाइ सर्ने प्रक्रिया शुरु भइ अहिले सम्म पनि यथावत रहेको छ। यसले गर्दा गाउँतिरका मानिसहरू आएर पाल्पालाई एक प्रकारले घेरा बन्दीमा पारेको भान हुन्छ। नगण्य मात्रामा रहेका स्थानीय नेवार समुदायले आफ्नो कला, संस्कृतिलाई जगेर्ना गरेको देख्दा आत्म सनतुष्टिको अनुभूति हुन्छ। त्यस्को लागि उहाँहरू लाई हार्दिक धन्यवाद तथा शुभकामना।

यसरी सरसर्ति हेर्दा खाडी तिर अस्थायी रूपमा बसाई सर्नु उनीहरूको वाध्यता देखिन्छ। ठूलो शहरमा बसाइ एक प्रकारले हो कि भन्ने देखिन्छ। हुन त राम्रो अवसर खोज्नु, राम्रो ठाउँमा बसोबास गर्नु मानिसको स्वभाव पनि हो र आकाँक्षा पनि हो। तर यसबाट पर्न जाने नकारात्मक प्रभाव पनि नकार्न सकिंदैन। आफ्नो जन्मथलो पाल्पा जाँदा आफु जहाँ जन्मियो हुर्कियो, आफ्नो जीवनको आधा समय बिताइयो जाँदा आफुलाई विरानो र परदेशी जस्तो लाग्छ घुमेर हेर्यो भने आफ्नै सन्तानले आधा ढाकेर बसेको बस्तीमा आफनो भन्ने कोही भेट हुन मुश्किल छ। यो सबै बसाइ सराइको नतिजा हो। सबै रैथाने नेवारहरूको घर छ मान्छे छैन। बजारतिर मान्छे त प्रशस्त देखिन्छ तर आफ्नो भन्ने भेट हुन असंभव नै भएको छ।

---

*- तानसेन गुठीका आजीवन सदस्य तथा सल्लाहकार **श्री शोभा श्रेष्ठ** पुरातत्व विभागका पूर्व का.मु.महानिर्देशक हुनुहुन्छ।*

REMINISCING ABOUT MY NAMESAKE ANAND

Anand Aditya

Does schooling make a difference? A statistian is likely to argue two cases are too small a sample to conclude to say yes, but the two cases happen to know somehow suggest it does. For parents on this side of the border of Nepal, schooling a child at St. Joseph's in far off Naini Tal can be regarded as a daring feet even today and it was certainly so far Anand's parents six decades ago in Tansen, his hometown.

Graduating from St. Joseph thus did give Anand a good start, but his studiousness and Steadfast nature often left me wondering why he left his scholarly pursuit midway and did not rise higher on the ladder, like many others of his peers who did better, yet had started not as well as he did in his adolescence. But this query must be left to those interested to dig further into the comparative pedagogy of teens. That he could do well is obvious from the rendition he has left behind of *Muna Madan* into its English version.

Encounter with Anand was not the sole reason I changed my birth name to a new *nom de plume*. Identity of names, which in my case were ample, brought not just wrong mails, but also fetched false credits for write-ups I never contributed, causing confusion, even miscalls. Our faculties at the University differed but the destination did not: the despatchers were mixing up the direction as a consequence of the mischief this caused. More important in my case, however, was deethnicizing nomenclature. Studies in conflict and violence had convinced me caste and ethnicity are at the root of most of the conflicts and wars between communities and nations. The holocaust of six million Jews in the 2nd World War became possible mainly because the Jews were exposed by their names, among other things. No less notoriously, caste and ethnic identity exposes individuals' family roots rendering them chronically vulnerable to social discrimination and derogation as well. So I asked myself: Why not secularize our names? It was only later that I came to know, somewhat gratifyingly, that Ganga Lall, one of the four martyrs who refused to seek pardon and chose execution instead, ignored referring to his title of birth.

The acquaintance that came by this happenstance took its time to grow, but we came closer particularly after, as the founders of NEFAS (Nepal Foundation for Advanced Studies), two of us invited Anand to join the organization as its Executive Director, Never remiss in his role while he was there, he retained it for years. Nor did he disappoint us in what we anticipated from him. There was thus hardly a reason to look backward, with the right man in the right place. Given the chronic morbidity of organizations, however, NEFAS declined and became dormant despite his efforts to keep it alive and going. In between glaucoma intervened to damage his eyesight and then the trauma of a son who died in Australia. His visits abroad left my wish to meet with him lingering for quite a while when the news arrived that he is no more. Given that neither physical accident nor fatal contagion stole him away from us, was his *elan vital* (Jijivisha, the will to live) uncannily ebbing away?

The shock of his sudden departure has left me flabbergasted but I have a complaint: he left nothing behind to complain about what he did and how, which is why it will keep stirring his memory with nostalgia.

***-* Former Asia Foundation Fellow on the Afghan War *Mr. Aditya* was associated with Tribhuvan University in the Central Department of Political Science (1975-94)**

नेपालको अन्तरिक्ष अन्वेषण यात्राः उपलब्धि, चुनौती, र भविष्यको सम्भावना

सरिता श्रेष्ठ मास्के[१], रमेश कुमार मास्के[२] र आभास मास्के[३]

पृष्ठभूमी

नेपालको पहिलो लघु–भुउपग्रह, क्युटेकको बर्ड्स–३ योजना अन्तर्गत नेपालीस्याट–१ को अन्तरिक्षमा सफल परीक्षण पछि, देशले अन्तरिक्ष अन्वेषण र प्रविधिको विकासमा महत्वपूर्ण प्रगति गरेको छ। यसै सिलसिलामा, मुनाल लघु–भुउपग्रह परियोजना नेपालको यसप्रकारको दोस्रो भुउपग्रह विकास गर्ने प्रयास हो, जसद्वारा अन्तरिक्ष प्रविधिमा देशको क्षमताको विस्तार गर्नको लागि एक निर्णायक कदम सावित हुनेछ (चित्र १)।

यस लेखले नेपालको अन्तरिक्ष अन्वेषणमा भएका उपलब्धिहरू लगायत यसलाई चाहिने अरु भौतिक संरचना, अन्तराष्ट्रीय कुट्नैतिक पहल आदी वारे, तथा विशेष गरी नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा–प्रतिष्ठान (NAST) र अन्तरिक्ष प्रतिष्ठान नेपाल (APN) को सहकार्यमा काठमाडौं विश्वविद्यालय हाईस्कूल(KUHS) मा स्थापना भएको अन्तरिक्ष प्रणाली प्रयोगशाला (SSL) मा मुनाल भुउपग्रह परियोजना र अमेचर रेडियो डिजिटल कम्युनिकेशन्स (ARDC) द्वारा समर्थित बृएल् को अर्को भुउपग्रह विकास 'स्लिपस२साट' परियोजनाको शुरुवाती कदमलाई प्रस्तुत गरेको छ। साथै यसले शैक्षिक, प्राविधिक, र कूटनीतिक दृष्टिकोणबाट नेपालको अन्तरिक्ष प्रविधिमा विकासको मार्ग–चित्र

चित्र १ः नेपालीस्याट–१ र मुनाल स्याटेलाइट तथा कलात्मक टाइल

प्रस्तुत गर्दछ।

मुनाल अन्तरिक्ष अन्वेषणका उद्देश्यहरू

मुख्य उद्देश्यहरू

- नेपालकै आन्तरिक श्रोत–साधनमा उच्च–माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई अन्तरिक्ष प्रविधिमा सशक्त बनाउनु र नेपालको दोस्रो लघु–भुउपग्रहको निर्माण गरी अन्तरिक्ष प्रविधिमा आत्मनिर्भरता हासिल गर्नु।
- स्वदेशमा विकसित स्याटेलाइट सिस्टम–अन–चिप (SSoC) मा आधारित सञ्चार र अनबोर्ड कम्प्युटरको प्रदर्शन गर्नु।
- नेपालीस्याट–१ को स्टोर एन्ड फर्वार्ड (S&F) र इमेजिङ मिशनहरू लाई निरन्तरता दिनु।
-
- **सह–उद्देश्यहरू**
- पृथ्वीको वनस्पति घनत्वको डाटाबेस निर्माण गर्नु।
- मेशिन लर्निङ प्रयोग गरी भूस्थानिक सञ्चालन (Geospatial Operations) को लागि छवि विभाजन (Image Segmentation) कार्यान्वयन गर्नु, जसले इमेज डाउनलोडको दक्षतालाई वृद्धि गर्नेछ।
- अन्तरिक्ष अन्वेषणमा कलात्मक अभिव्यक्तिलाई प्रवर्द्धन गर्दै प्रेरणा र रचनात्मक कार्यलाई वैज्ञानिक प्रयाससँग एकीकृत गर्नु।

मुनाल लघु–भुउपग्रह निर्माण यात्राः मुनाल लघु–भुउपग्रह परियोजना NAST र अन्तरिक्ष प्रतिष्ठान नेपाल (APN) को सहकार्यमा अगाडि बढाइएको एक महत्वाकांक्षी परियोजना हो। अक्टोबर २०२१ मा प्ज्क्को सहयोगमा अन्तरिक्ष प्रणाली प्रयोगशाला (SSL) स्थापना भएको थियो। यस परियोजनामा मुनाल भुउपग्रह, जसलाई नेपालीस्याट–२ पनि भनिन्छ, नेपालको

चित्र ३ः मुनाल निर्माण टोली (स्रोतः ग्याजेटबाइट नेपाली)

१ आ. सहरी योजनाकार, कार्यसमिति सदस्य, तानसेन गुठी

२ भौतिक पूर्वाधार विकास विशेषज्ञ, काठमाडौं विश्वविद्यालय

३ भू–उपग्रह विकास विशेषज्ञ, अन्तरिक्ष प्रतिष्ठान नेपाल

चित्र २: अन्तरिक्ष प्रणाली प्रयोगशालामा मुनाल निर्माण। स्रोत: कान्तिपुर अनलाईन

पहिलो भुउपग्रह, नेपालीस्याट–१ को सफलतामा आधारित रही, थप उन्नत क्षमताहरू सहित प्रस्तुत गरिएको छ। यो उपग्रहको निर्माणमा नेपाली विद्यार्थीहरूको सक्रिय संलग्नता रहेको छ, जसले यस परियोजनालाई शैक्षिक दृष्टिले अत्यन्त महत्त्वपूर्ण बनाएको छ (चित्र २)।

मुनालको प्राथमिक उद्देश्य अन्तर्गत KUHS, चैतन्य माध्यमिक विद्यालय, आजाद माध्यमिक विद्यालय, र संजीवनी मोडल माध्यमिक विद्यालयका प्राधानाध्यापक संगको सहकार्यमा कक्षा १० का नौ जना विद्यार्थीहरू छनोट भएका थिए (चित्र ३)। उक्त कनिष्ट टोली लाई अन्तरिक्ष्य प्रतिष्ठान नेपालका परियोजना प्रबन्धक, इन्जिनियर जनार्दन सिलवालको पर्यवेक्षणमा छ जना को एक विशिष्ट मेन्टर्स टोलीको मार्गदर्शन द्वरा सन २०२१ मा तालिम शुरु गरेको एक वर्षमा मिनी मुनाल लघु–भुउपग्रह को प्रारूप तयार गरे पछी सन २०२३ मा मुनाल भुउपग्रह निर्माण सम्पन्न भयो।

करिव दुई वर्षको अवधिमा, यी विद्यार्थीहरूले कठोर तालिम र मार्गदर्शनको माध्यमबाट यो महत्त्वाकांक्षी लक्ष्य हासिल गरी लघु–भुउपग्रह निर्माणका लागि आवश्यक सीप र ज्ञान आर्जन गरेका छन। मुनाल लघु–भुउपग्रह लाई सन २०२५को सुरुवातमा प्रक्षेपण गर्ने योजना छ। यसलाई ४०० किलोमिटरको उचाइमा तल्लो पृथ्वीको कक्ष (LEO) मा राखिनेछ जुन अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरिक्ष्य स्टेसन (ISS)कै कक्ष हो।

मुनाल मिशनमा कलात्मक अभिव्यक्ति: मुनाल लघु–भुउपग्रह को मिशन केवल प्राविधिक उन्नतिको परिधिमा मात्र सीमित छैन। यसका एउटा फरक पक्ष कला मिशन हो, जसले कला रचनात्मकता अभिव्यक्तिलाई वैज्ञानिक प्रयासहरूसँग एकीकृत गर्ने महत्त्वलाई प्रतिविम्बित गर्दछ। चित्रकार किरण महर्जनद्वारा विषयवस्तुहरूमा रचित कलात्मक अभिव्यक्ति २० एमएम ह ४० एमएमको टाइल भित्र नेपालमा बोलिने नेपाली, नेवारी,तमाङ, गुरुङ, लिम्बु, मैथलि, भोजपुरी, आदी भाषा लगाएत अन्य भाषा, कला, सांस्कृतिक र ऐतिहासिक पहिचान, विशिष्ट व्यक्तित्वका तस्बिरहरू आदिको साङ्केतित रेकर्डिङहरू समावेश गरिएका छन।

भू–उपग्रह सम्पर्क भौतिक संरचना: ग्राउन्ड स्टेशन (GS): भू–उपग्रह पृथ्वी संग संधै सम्पर्कमा रहिरहनु पर्छ जस्ले गर्दा भू–उपग्रहले पठाएको आवश्यक तथ्याङ्क लाई 'डाउनलिंक' र भू–उपग्रहलाईनै संचालन गर्नु पर्ने तथ्याङ्क सहितको निर्देश 'अपलिंक' गर्न सजिलो हुन्छ। भू–उपग्रहले पृथ्विको निरन्तर परिक्रमा गरिरहेको हुन्छ र जव यो ग्राउन्ड स्टेशनसंग सम्पर्कमा आउंछ त्यतिखेर तीव्ररुपमा एक अर्कासंग तथ्याङ्क वा सुचना आदान प्रदान प्रकृया सुरु हुन्छ। सो स्टेसन NAST मा अवस्थित छ (चित्र ६)। ग्राउन्ड स्टेशनहरु (न्क्) लाई अनुसन्धान केन्द्रहरु, विपद व्यवस्थापान तथा प्रतिक्रिया केन्द्रहरुमा तैनात गरिएका हुन्छ।

चित्र ६: ग्राउन्ड स्टेशन

अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्य र कूटनीतिक उपलब्धि: मुनाल भुउपग्रह परियोजना न केवल राष्ट्रिय प्रयास मात्र हो, यो महत्वपूर्ण उपलब्धि अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्यको नतिजा पनि हो। जापानको किटाक्युसु इन्स्टिच्युट अफ टेक्नोलोजीमा बर्डस–३ अन्तर्गत यस सम्पर्क लेखकले जापानमा तयार गरेको नेपालीस्यट्–१ लगायत तीन वटा भू–उपग्रह ईस २०१९ अप्रिलमा जापान अन्तरिक्ष अन्वेषण संस्था (JAXA) को पहलमा अमेरिकाबाट प्रक्षेपण गरी अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरिक्ष्य स्टेसन (ISS) मा पुर्याइएको थियो भने सो स्टेसन बाट आवश्यक परीक्षण गरी तीन महिना पछी तल्लो पृथ्वीको कक्ष (LEO) मा तैनाती गरिएको थियो। नेपालीस्याट्–१ ले २८ महिना पृथ्वी को कक्षमा रही राखेको उद्देश्य पुरागरेको थियो।

भू–उपग्रह सम्वन्धी अनुसन्धान तथा विकास गरी सो प्रविधिलाई अन्तरिक्ष्यको कक्षमा राखेपश्चात मात्र सो उपग्रहले लक्ष्य अनसारको काम गर्दछ। यसको लागि प्रक्षेपण गर्न रकेट प्रविधिको आवश्यकता पर्दछ। नेपालको भौगोलिक आवस्थाले

चित्र ८: भारतीय विदेश मन्त्रालय र भारतको न्यू स्पेस इन्डिया लिमिटेडबीच आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने सम्झौता, स्रोतःआईसीटी समाचार

गर्दा प्रविधि विकास तथा निर्माणको सम्भावना भए पनि प्रक्षेपण गर्न अन्तराष्ट्रीय कुट्नैतिक प्रयासबाट भू–उपग्रह लाई अन्तरिक्ष्य कक्षमा राख्ने पहल गर्नु पर्दछ। मुनाल परियोजनामा भारतीय अन्तरिक्ष अनुसन्धान संगठन (ISRO) ले भुउपग्रह को परीक्षण र प्रमाणीकरणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको थियो। यसका साथै, न्यू स्पेस इण्डिया लिमिटेडले आवश्यक सुविधाहरू उपलब्ध गराएको थियो, जसले गर्दा मुनाल भुउपग्रहको प्रक्षेपण सम्भव भएको हो। नेपाल र भारतबीचको कूटनीतिक प्रयासहरूले यस सहकार्यलाई सुगम बनाएको छ। भारत सरकारले लघु–भुउपग्रह को प्रक्षेपण लागत निःशुल्क गर्न सहमति जनाइ दुइ देश विचको दौत्य सम्वन्ध लाई अझ सुधृढ बनाएको छ।

स्लिपर्सर्दसाट (S2S) परियोजना: मुनाल लघु–भुउपग्रह परियोजनाको सफलतामा आधारित हुँदै, अन्तरिक्ष्य प्रतिष्ठान नेपालले अमेचर रेडियो डिजिटल कम्युनिकेशन्स (ARDC) द्वारा समर्थित रवित्तपोषित आफ्नो अर्को महत्वाकांक्षी परियोजनाः स्लिपर्सर्दसाट (S2S) लघु–भुउपग्रहको तयारी गरिरहेको छ। क्द्क् ले नेपाल र यसको अन्तरिक्ष उद्योगका लागि प्रमुख कोशेढुङ्गाको रूपमा सेवा गर्दै चेपाङ तामाङ, र दलित समुदायको उत्थान र सशक्तिकरण गर्ने लक्ष्य राखेको छ। नेपालीस्याट–१ र मुनाल हाईस्कुल स्याटेलाइट पछि S2S नेपालको तेस्रो न्यानो स्याटेलाइट हो। स्लिपर्सर्दस्याट परियोजनाको मुख्य उद्देश्य शैक्षिक र विपद् व्यवस्थापन मिशनहरूलाई ध्यानमा राख्दै पृथ्वी अवलोकन र भूकम्पको पूर्वसूचना दिने प्रविधिहरूको विकास गर्नु हो।

उपयोगिता: यी उपग्रहहरुको केहि उपयोगिता निम्नानुसार छः

- विपद् प्रतिक्रिया व्यवस्थापन
- सुदूर संवेदन (RemoteSensing) प्रतिक्रिया
- जलाधार व्यवस्थापन
- माटो तथा हावा–पानी को तथ्याङ्क संकलन गरी खाद्य उत्पादन
- शहरी विकास तथा ट्राफिक व्यवस्थापन
- भूक्षय तथा बाढी प्रतिक्रिया व्यवस्थापन आदि

चुनौती र सम्भावना: विज्ञान, प्रविधि, र नवप्रवर्तन आधुनिक देश निर्माणका मेरुदण्ड हुन्। छिमेकी राष्ट्रहरूले यसैको माध्यमबाट सामाजिक, आर्थिक, र वातावरणीय क्षेत्रमा उन्नति गरेका छन्। तर नेपालमा उद्योगको कमी, आयातित आपूर्ति श्रृंखलाको अभाव, र उच्च करले विज्ञान र प्रविधिको विकासमा अवरोध पुऱ्याएको छ, जसले गर्दा युवा जनशक्ति पलायन भएर ब्रेन ड्रेन भइरहेको छ। नेपालले ढिलाइ नगरी यस अवस्थाको गहिरो विश्लेषण गरी विज्ञान र प्रविधि कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनु आवश्यक छ। युवा वैज्ञानिकहरूलाई देशमै प्रगति गर्न हौसला दिनु र उत्पादनमूलक कार्यमा सक्षम नागरिकलाई सघाउनु सरकारको प्रमुख दायित्व र चुनौतीहो। अन्तरिक्ष प्रतिष्ठान नेपालले विज्ञान प्रविधिका अन्य संघ–संस्थाहरूसँग सहकार्य गरी भविष्यको मार्गचित्र कोर्नुपर्दछ। नेपाल सरकारको शिक्षा, विज्ञान, तथा प्रविधि मन्त्रालयले अन्तरिक्ष अनुसन्धान र उद्यमशील प्रविधिको विकासमा नीतिगत रणनीति तयार गरी, द्रुतगतिको अनुसन्धान सुनिश्चित गर्न आवश्यक छ। यसो गरेमा मात्र नेपालले आधुनिक विज्ञान र प्रविधिमा ठुलो फड्को मार्न सक्ने बलियो सम्भावना छ।

निष्कर्ष: नेपालको अन्तरिक्ष अन्वेषण यात्रा उल्लेखनीय सफलता र आत्मनिर्भरता तर्फ अग्रसर हुँदैछ। नेपाली स्याट–१ को सफल प्रक्षेपणले नेपालको अन्तरिक्ष प्रविधिमा एक नयाँ युगको शुरुवात गर्यो, जसले मुनाल र स्लिपर्सर्दसाट जस्ता लघु–भुउपग्रह परियोजनाहरूलाई प्रेरित गरेको छ। यी परियोजनाहरू नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान, अन्तरिक्ष प्रतिष्ठान नेपाल, र शैक्षिक संस्थाहरूको सहकार्यबाट सफल भएका छन्, जसले नेपालको बढ्दो अन्तरिक्ष विशेषज्ञता र आत्मनिर्भरता प्रति दृढ संकल्पलाई स्पष्ट पार्दछ। विशेषरूपमा, मुनाल परियोजना नेपाललाई अन्तरिक्ष क्षेत्रमा एक महत्वपूर्ण स्थानमा स्थापित गर्ने उद्देश्य राखेको छ, जसले नयाँ पुस्ताका अन्तरिक्ष वैज्ञानिक र इन्जिनियरहरूलाई प्रेरणा प्रदान गरेको छ।

यो यात्रा केवल प्राविधिक प्रगतिलाई मात्र लक्षित छैन; नेपालको सांस्कृतिक धरोहरलाई अन्तरिक्षमा स्थान दिलाउने प्रयास पनि हो। राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारीको महत्त्वपूर्ण भूमिकाले, जस्तै शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, नेपाल, जापान अन्तरिक्ष अन्वेषण संस्था, र भारतीय अन्तरिक्ष अनुसन्धान संगठन, प्राविधिक ज्ञान र साधनहरू उपलब्ध गराउँदै, नेपाललाई विश्व अन्तरिक्ष विज्ञानमा योगदान दिने राष्ट्रको रूपमा प्रस्तुत गर्न सहयोग गरेको छ। यो यात्रा नेपालको प्राविधिक प्रगतिलाई गति दिनुका साथै, सामाजिक–आर्थिक लक्ष्यसँग समायोजन गर्दै, अन्तरिक्ष अनुसन्धानका लागि राष्ट्रिय नीति निर्माणको आवश्यकता पनि औंल्याउँछ। यसले नेपाललाई भविष्यमा अन्तरिक्ष विज्ञानको क्षेत्रमा एक महत्वपूर्ण खेलाडीको रूपमा उभ्याउने तर्फ संकेत गर्दछ।

द्रस्ट्व्यः यो लेखको सन्दर्भ–सामग्री अन्तरिक्ष्य प्रतिष्ठान नेपालको वेबसाईटबाट साभार गरिएको छ।

जन्मथलोको समाचार

कोरोना समयमा गाउँ फर्केका अर्जुनको च्याउ खेतीमा रहरलाग्दो सफलता

पाल्पा। बुटवलमा रही यातायात पेशामा सक्रिय अर्जुन कार्कीको दैनिकी कोरोना कहर सुरू भएपछि फेरियो। उहाँले त्यतिबेलै गाउँ फर्केर उद्यम गर्ने योजना बनाउनुभयो। कोरोना सुरू हुनुभन्दा ४ महिना अघि उहाँले बस बेच्नुभएको थियो। नयाँ बस किन्ने सोंच हुदै गर्दा कोरोना सुरू भयो। त्यसपछि उहाँले गाडी किन्ने सोंचलाई त्याग्नुभयो र कृषि गर्ने योजना बनाउनुभयो।

कोरोनाको समयमा सबैभन्दा बढी महत्व अर्गानिक खानेकुराको भयो। अर्गानिक खानेकुरा र ब्यायाम महत्वपूर्ण रहेछ भन्ने लागेर नै उहाँले बुटवल छोडेर पाल्पा फर्कने निधो गर्नुभयो। अब गाउँमै केही गर्छु भन्ने उद्देश्यले उहाँ माथागढीको झडेवा आउनुभयो। सुरुको समयमा घरपरिवारले पनि राम्रो साथ दिएनन्। बुटवलका साथीहरु पनि बुटवलमा बसेको यातायात क्षेत्रमा लागेको मान्छेले के कृषि गर्ला र भनेर शंका गरे। तर उहाँ अहिले यो ४ वर्षको अवधिमै सफल किसानको परिचय बनाउन सफल हुनुभएको छ। अरु पहाड छोडेर मधेश झर्छन् तपाई तराई छोडेर पहाड किन हो भनेर सुरू सुरूमा परिवार र साथीभाईहरुले पनि आफ्नो प्रयासप्रति असहमति जनाएपनि अहिले परिवार र सबै साथीहरु उत्साही भएको उहाँले बताउनुभयो।

“उत्पादन गर्न सके बिक्रीका लागि समस्या छैन। गाउपालिकाले पनि आर्थिक प्राविधिक सहयोग गरेको छ। च्याउ खेतीबाट म सन्तुष्ट छु।” कार्कीले भन्नुभयो। झडेवामा जग्गा भाडामा लिएर उहाँले सुरुमा ब्रोइरल कुखुरा, लोकल कुखुरा र माछा पालन गर्नुभयो। अहिले उहाँले झडेवामै व्यसायिक रुपमा च्याउ खेती गर्दै आउनुभएको छ। यो माथागढीकै ठूलो च्याउ फर्म हो। फर्ममा अहिले ११ जनाले रोजगारी पाएका छन्।

अहिले च्याउ प्रति केजी ३ सय रुपैयाँमा बिक्री हुँदै आएको छ। कृषि गफले हुँदैन। कामले हुन्छ भन्ने सन्देश आफूले दिन चाहेको उहाँले बताउनुभयो। उहाँले अझै पनि वातावरण मिल्यो भने कृषिमा अझ धेरै काम गर्ने सोच रहेको बताउनुभयो। अहिले उहाँको फर्मबाट दैनिक १ सय ५० केजीसम्म च्याउ उत्पादन हुँदै आएको छ। यहाँको च्याउ माथागढीको गाउँ गाउँ सहित बुटवलमा बिक्री वितरण हुँदै आएको छ। च्याउबाट दैनिक १० हजारसम्म आम्दानी गर्न सफल भएको कार्कीले बताउनुभयो। कतिपय ग्राहकहरु त फर्ममै आएर च्याउ खरिद गरेर लैजान्छन्।

माथागढी गाउपालिकाले पनि च्याउ पकेट कार्यक्रम अन्तरगत उहाँलाई सहयोग गर्दै आएको छ। गाउँपालिकाका कृषि शाखा प्रमुख गौतम थापाले च्याउ पकेट कार्यक्रम अन्तरगत चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजित ६ लाख रुपैयाँबाट सहयोग गरिएको बताउनुभयो। गाउँपालिकाले किसानहरुको प्रोत्साहनका लागि उत्पादनमा आधारित अनुदान पनि वितरण गर्ने गरेको छ। जस अन्तर्गत च्याउमा प्रति केजी ५, तरकारीमा प्रतिकेजी ५, दुधमा प्रतिलिटर ५ रुपैयाँ अनुदान उपलब्ध गराइएको गाउँपालिका अध्यक्ष यम चिदीले बताउनुभयो।

त्यस्तै उत्पादनमा आधारित अनुदान अन्तर्गत नै खशीको मासुमा प्रतिकेजी २५ र बंगुरको मासुमा प्रतिकेजी १५ रुपैयाँ उपलब्ध गराउने गरिएको र यसबाट किसानलाई केही न केही सहयोग पुगेको अध्यक्ष चिदीले बताउनुभयो।

साभार: पाल्पा समाचार १५ जून २०२४

मोहन कन्या स्कुलमा पढ्दै, सिकाउँदै कार्यक्रम

तानसेनको मोहन कन्या माध्यमिक विद्यालयले पढ्दै सिकाउँदै कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको छ । विद्यालयमा सञ्चालित कम्प्युटर इञ्जिनियरिङ अध्ययन गर्ने कक्षा १२ का विद्यार्थीहरूले अहिले विद्यालयकै कक्षा ८ देखि ११ सम्मका छात्राहरूलाई कम्प्युटरसम्बन्धी ज्ञान दिइरहेका र पछि अन्य विद्यालयमा गै सिकाउने कार्यक्रम रहेको कार्यक्रम संयोजक ईञ्जिनियर तिलकराम भण्डारीले बताउनु भयो ।

पढ्दै सिकाउँदै कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यार्थीहरूले कम्प्युटरसम्बन्धी आधारभूत ज्ञान सिकाउनुका साथै कम्प्युटर पार्टस्, डिसेम्बल, असेम्बल, हार्डवेयर, सफ्टवेयर लगायत पक्षमा सैध्दान्तिक र प्रयोगात्मक अभ्यासात्मक ज्ञान सिकाउने गरिएको छ ।

प्राविधिक धारतर्फका विद्यार्थीहरूको भूमिका रहेको यस पढ्दै सिकाउँदै कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूको ज्ञानात्मक पक्ष बलियो हुने र कक्षाकोठाको ज्ञानलाई अरुमा हस्तान्तरण गर्ने क्रममा कम्प्युटर हार्डवेयर र सफ्टवेयरसम्बन्धी गहिरो ज्ञान र सिप विकास हुने भएकोले अध्ययनपश्चात् पेशागत जीवनका लागि पनि यस कार्यक्रमले सहयोग गर्ने विद्यालयका प्रधानाध्यापक दिपक ज्ञवालीले बताउनुभयो ।

पढ्दै सिकाउँदै कार्यक्रमले विद्यार्थीमा सैध्दान्तिक ज्ञान, हार्डवेयरसम्बन्धी सिप विकास हुनुका साथै आफ्नो ज्ञानलाई बाड्ने, सहयोगात्मक सिकाइ, सिकाइ नेतृत्व सिप, सञ्चार सिप, उद्यमशीलता सिपको विकास भै पेशा गरेर जिविकोपार्जन गर्नाका लागि यस कार्यक्रमले सहयोग पुग्ने देखिन्छ ।

विद्यालयमा कम्प्युटर इञ्जिनियरिङ अध्ययन गरिरहेका कक्षा १२ का सबै विद्यार्थीहरू यस पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रममा सहजकर्ताका रुपमा र अन्य कक्षाका विद्यार्थी एवम् सम्भव भएका शिक्षकहरू सहभागी भएका छन् । हरेक शुक्रबार करीव दुई घण्टा यो कार्यक्रम नियमित सञ्चालन गरिने भएको छ ।

साभार: गोपाल प्रसाद वस्याल
पाल्पा समाचार २४ जून २०२४

प्रतिक्रिया पठाउने बारे

चिनारी पत्रिकामा प्रकाशन गरिँदै आएको प्रतिक्रिया स्तम्भमा गुठी प्रति आफ्नो धारणा, गुनासो तथा सल्लाह सुझाव तलको ठेगानामा पठाउनु हुन अनुरोध गरिन्छ।

गुठीको भाइवर, मेसेन्जर अथवा कार्य समितिसदस्यलाई सम्पर्क गर्नुहोला ।

tansenguthi@gmail.com

सदस्यता खारेज गरिने बारे

गुठीका साधारण सदस्यहरूले हालसम्म पनि सदस्यता नविकरण गर्नुभएको छैन भने यथाशिघ्र नविकरण गर्नुहोला अन्यथा चिनारी पत्रिकामा साधारण सदस्यताको सूचीमा नाम नरहने जानकारी गरिन्छ ।

tansenguthi@gmail.com

पूर्वखोलाको गौरब बन्दैछ ढोलीमारा होमस्टे

पाहुना गाउँमा पुग्नै लाग्दा पञ्चेबाजा टोली दोबाटोसम्म बाजा बजाउँदै लिन आइपुग्छन्। स्थानीयले पाहुँनालाई फुलमालाले स्वागत गर्छन् र बाजा बजाउँदै पाहुनालाई नचाउँदै होमस्टे भएको घरघरमा पुर्याउँछन्।

चिटिक्क सजाइएका घर त्यस्तै राम्रा कोठाहरू। दुर्गम गाउँमा यति राम्रो व्यवस्था देख्न पाउँदा पाहुनाहरु पनि खुशी हुन्छन् र दङ्ग पर्छन्। यहाँको आतिथ्यता यहाँ पुगेका सबै पाहनालाई मन पर्छ। यो दृश्य पुर्वखोला गाउँपालिका–२ जल्पा ढोलीमाराको हो।

ढोलीमारामा अहिले व्यवस्थित रुपमा होमस्टे संचालन भइरहेको छ। यो कार्यक्रमबाट स्थानीय बासिन्दाहरुलाई स्वरोजगारीको अवसर मिलेको छ भने पर्यटन प्रवर्धन पनि भइरहेको छ। अझ थप प्रचार प्रसार हुन सक्ने हो अझ धेरै पाहुनाहरुको संख्या बढ्ने विश्वास स्थानीय होमस्टे संचालकहरुको छ।

पहाडी भूभाग त्यसमा लेकमा छ ढोलीमारा गाउ। गर्मीको मौसममा यहाँ पुग्नेहरुले खुबै आनन्दको महसुस गर्छन्। हिमाल प्रष्टैसँग देखिने यो गाउँसम्म हिमालको चिसो हावा आइपुग्छ। गर्मी छल्न आएका पाहुनालाई यो भन्दा ठूलो उपहार केही हुनै सक्दैन। होमस्टेका सचिव मन बहादुर ठाडाले यो होमस्टेमा यो वर्ष १९ सय बढी पाहुनाहरू आइसक्नुभएको बताउनुभयो।

होमस्टे प्रयोजनकै लागि १२ वटा घर छन्। यो सामुदायिक होमस्टे समेत भएकोले पाहुनाको इच्छा अनुसार समूहमा बस्न चाहनेहरुलाई सामुदायिक रुपमा समूहमा र घरघरमा बस्न चाहनेहरुलाई सोही बमोमिज राख्ने गरिएको उहाँले बताउनुभयो। अहिले गर्मीको समय भएकोले पनि बुटवल लगायत गर्मी धेरै हुने तराईका स्थानबाट यो होमस्टेमा धेरै पाहुनाहरू आउने गरेको उहाँले बताउनुभयो।

बास बस्न आइपुगेका पाहुनाको रोजाइँ अनुसार खाना खाजा खुवाइन्छ। साँझको समयमा स्थानीय कलासंस्कृतिको प्रस्तुती हुन्छ। अर्को बिहान पाहुनाले स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरुको अवलोकन गर्छन्, फर्केपछि स्थानीय परिकारसहितको खाजा खुवाइन्छ र फर्कन चाहनेहरुलाई सम्मान बिदाई गरिन्छ। जल्पाका वडाध्यक्ष नीर बहादुर सारुले यो होमस्टे पूर्वखोलाकै गौरवको रुपमा अगाडि बढेको बताउनुभयो। २०७९ मंसिरबाट औपचारिक रुपमा सुरू भएको यो होमस्टे संचालनको प्रक्रिया, तालिम, सांस्कृतिक कार्यक्रमका लागि पोशाक लगायतका विषयमा गाउँपालिकाले सहयोग गरेको उहाँले बताउनुभयो।

अहिले साँस्कृतिक कार्यक्रम खुल्ला मञ्चमा हुन्छ। पानी परेको अवस्थामा कार्यक्रम संचालनका लागि अप्ठेरो हुने भएकोले छिटै हल निर्माणको तयारी रहेको उहाँले बताउनुभयो। गाउँपालिका अध्यक्ष नुनबहादुर थापाले गाउँपालिकाको गौरवको रुपमा रहेको ढोलीमारा सामुदायिक होमस्टेले छोटो समयमै ग्रामीण पर्यटन विकासमा राम्रो फड्को मारेको बताउनुभयो।

होमस्टे सुरू भएपछि पहिचान बढेको, स्थानीयहरुमा स्वरोजगार सिर्जना सम्भव भएको र गाउँको उत्पादन गाउँमै खपत हुन थालेको बताउनुभयो। किवीको पकेट क्षेत्र पनि नजिकै छ। गाउँपालिकाले प्रदेश सरकार र बन कार्यालयसँगको समन्वयमा पुर्वाधार निर्माणमा सहजीकरण पनि गरेको छ। अध्यक्ष थापाले भन्नुभयो।

यहाँको भ्युटावर, पिकनिक स्थल, लायन पार्क, वृक्षारोपण गरिएका थरिथरिका फलफुल, आकर्षक फुलबारी उध्यान, रमणीय अम्रिसो खेती, किवी खेती यहाँको प्रमुख आकर्षण हो। यहाँका मादले गुफा, खाँणदेवी गुफा पनि पर्यटकका लागि आकर्षणको केन्द्र बनेको अध्यक्ष थापाले बताउनुभयो।

साभार: 'पाल्पा समाचार'

यज्ञमूर्ति तिमिल्सिना। पाल्पा

नयाँ वर्षमा पाहुँनालाई स्वागत गर्न आतुर श्रीनगर

पाल्पा । तानसेनको श्रीनगरमा पर्यटन पूर्वाधार निर्माण भएको छ । श्रीनगर प्रवेश गर्न ५ सय बढी सिंढी चढेर जान सकिने बनाइएको हो ।

तानसेन नगरपालिकाको सहयोगमा वडा नं. १ को कार्यालयले ५ सय ३६ बढी सिंढी निर्माण गरी पर्यटन पूर्वाधार तयार गरेको हो । अब तानसेन वडा नं. १ कार्यालय नजिक (युनाईटेड मिशन अस्पताल) माथिबाट श्रीनगर डाँडामा प्रवेश गर्न सकिने भएको छ । पर्यटकीय नगर तानसेनमा नववर्ष २०८१ मनाउन देश तथा विदेशबाट पर्यटकहरुले भित्रने हुँदा उनीहरुलाई मनोरजनात्मक क्रियाकलाप गराउन पूर्वाधार निर्माणका कार्यलाई निरन्तर रुपमा अगाडी बढाउँदै आएको तानसेन नगरपालिकाका नगर प्रमुख सन्तोषलाल श्रेष्ठले बताउनुभयो । Òविगतका वर्षहरुमा पनि यहाँ नयाँ वर्ष मनाउन धेरै आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटक भित्रिएका थिए । श्रीनगरमा पूर्वाधार निर्माण गरिएकोले विगतमा भन्दा यस पटक बढी रौनकता थपिनेछ ।Ó उहाँले भन्नुभयो ।

गर्मीयाममा हिमालको चिसो हावासँगै नाचगानका साथ रमाउन तराई क्षेत्र रूपन्देही, कपिलवस्तु, नवलपरासी क्षेत्रका बासिन्दाहरूका लागि तानसेनको श्रीनगर विशेष क्षेत्र बन्ने गरेको छ । तानसेन नगरपालिका वडा नं. १ का वडाध्यक्ष सुनिल कुमार बस्यालले तानसेन नगरपालिका कार्यालयको ५ लाख र अन्य स्थानीयहरुको सहभागितामा सात लाख रुपैयाँको लागतमा विभिन्न पूर्वाधार निर्माणको कार्य सकिएको बताउनुभयो । श्रीनगर प्रवेश गर्न रंगरोगन गरिएको सिंढी निर्माण गरिएको छ । बीच भागमा प्रतिक्षालय निर्माण गरिएको छ । विभिन्न स्थानमा पर्यटकहरूका लागि चाहिने विश्राम बेन्च निर्माण, चाँद निर्माण तथा सरसफाई र रंगरोगनको कार्य सम्पन्न गरिएको वडाध्यक्ष बस्यालले बताउनुभयो । अब श्रीनगर जाने प्रमुख प्रवेशद्धार यहि पूर्व क्षेत्र हो । यहाँ स्वच्छ खानेपानी, सुविधायुक्त शौचालय, बस्ने शीतल छहारीको व्यवस्थाका् कार्यका लागि पहल गरिरहेका छौं । उहाँले भन्नुभयो ।

तानसेन १ का वडा सदस्य राम प्रसाद भट्टराईले श्रीनगर प्रवेश गर्नमात्र होईन श्रीनगर डाँडाबाट सूर्योदय हेर्न पनि सहज भएको बताउनुभयो । मर्निङ वाक गर्नेहरु सिढीं चढेर माथी श्रीनगर जाने गर्दछन् । यसले शारिरीक व्यायामसँगै स्वस्थ्य जीवनशैली अवलम्बन गर्न पनि टेवा पुगेको छ । उहाँले भन्नुभयो ।

साभार: पाल्पा समाचार १५ जून २०२४

जनअपेक्षा अनुसार काम गरिरहेका छौः वडाध्यक्ष दर्लामी

पाल्पा। माथागढी गाउँपालिका–४ झडेवाका अध्यक्ष शंकर दर्लामीले चालू आर्थिक वर्षमा वडाका योजनाहरू लगभग सम्पन्न भएको बताउनुभयो।

उहाँले वडाभित्रका योजनाहरुको अनुगमनसँगै योजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आफूहरू प्रतिबद्ध भई लागिपरेको बताउनुभयो। पाल्पा समाचारपत्रसँग कुराकानी गर्दै माथागढी गाउँपालिकाका प्रवक्ता समेत रहनुभएका दर्लामीले झडेवाभित्र अहिले देउगीर झडेवा सडक, देबीनगर झडेवा सडकको बिस्तार तथा स्तरोन्नतीको काम तीव्र रुपमा भइरहेको बताउनुभयो। १५ शैयाको अस्पताल पनि झडेवामा बनिरहेको छ। यो अस्पतालको निर्माण कार्य पनि झण्डै ९० प्रतिशत सम्पन्न भइसकेको छ। यो अस्पताल निर्माण सम्पन्न भएपछि यस क्षेत्रका नागरिकहरुले दक्ष स्वास्थ्य डाक्टरको साथमा उपचार तथा परामर्श पाउने बनाउनुभयो।

हालै झडेवालाई पूर्ण संस्थागत सुत्केरी तथा पूर्ण खोपयुक्त वडा घोषणा गरिएको छ। झडेवासँगै समग्र माथागढी नै पूर्ण संस्थागत सुत्केरी तथा पूर्ण खोपयुक्त पालिका घोषणा गरिएको हो। गाउँपालिकाको केन्द्र पनि रहेको झडेवा वडाको विकास तथा मानवीय बिकासलाई सँगसँगै अगाडि बढाइएको उहाँले बताउनुभयो। बाँसटारी झडेवा दुम्कीबास बाटोलाई स्तरोन्नती गरी थप ब्यवस्थित बनाउने वडा तथा पालिकाको योजना रहेको छ। वडाभित्र रहेका मुख्य ३ फाँटहरुमा ब्यवस्थित सिंचाईका लागि पहल गरिएको छ। कतिपय स्थानमा सिंचाई कुलो निर्माणको काम चलिरहेको छ। त्यस्तै डिप बोरिङको पनि पहल भएके छ।

कृषि क्षेत्रमा बिशेष प्राथमिकता

कृषि क्षेत्रमा झडेवा वडाले बिशेष प्राथमिकता दिएको छ। यो वडाबाट यस वर्ष मात्रै झण्डै ५० लाख रुपैयाँ बढीको काफल निर्यात भएको छ। यस वर्ष काफल उत्पादन गर्ने किसानलाई क्यारेट बितरण गरिएको थियो। आगामी वर्ष काफल पकेट क्षेत्र घोषणा गर्ने तयारी समेत छ। यहाँको अर्को उत्पादन आलु पनि हो। आलु पकेट कार्यक्रम अन्तरगत स्थानीय किसानहरुलाई सहुलियत मुल्यमा १५ सय ५० केजी आलुको बिउ बितरण गरिएकोमा किसानले २६ हजार किलो भन्दा बढी आलु उत्पादन गरेका छन्।

त्यस्तै खुर्सानीका लागि पनि झडेवा उत्तिकै सम्भावनाको वडा हो। गत वर्ष मात्रै झडेवाका किसानले ५० लाख बढीको खुर्सानी निर्यात गरेका थिए। यो वर्ष सोही रकम भन्दा बढीको खुर्सानी निर्यात हुने अपेक्षा रहेको वडाध्यक्ष दर्लामीले बताउनुभयो। यसै वडामा कोल्ड स्टोर पनि छ। अहिले कोल्ड स्टोरमा ४० क्वीन्टल आलु बिउको रुपमा राखिएको छ।

सचेतना बिस्तारमा पनि बिशेष जोड

यो वडाले भौतिक विकाससँगै मानवीय चेतना तथा नेतृत्व विकासका कार्यक्रमलाई पनि उत्तिकै महत्व दिएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा वडाले लक्षित वर्गका लागि ६ लाख रुपैयाँ बिनियोजन गरि कार्यक्रम संचालन गरेको वडाध्यक्ष दर्लामीले बताउनुभयो। वडाभित्रका युवा, बालबालिका, जेष्ठ, नागरिक, जनजाति, दलित, महिला लगायत लक्षित वर्गको नेतृत्व विकास गर्दै अगाडि बढाइएको उहाँले बताउनुभयो। उहाँले भौतिक विकासभन्दा महत्वपूर्ण मानवीय विकास हो भन्ने कुरालाई वडाले राम्रो गरी आत्मसात् गरेको बताउनुभयो।

नागरिक, जनप्रतिनिधि र कर्मचारी सम्बन्ध

वडाको समग्र विकासका लागि नागरिक, जनप्रतिनिधि र कर्मचारी सम्बन्ध सुमधुर हुनुपर्ने अध्यक्ष दर्लामीको भनाई छ। झडेवामा सबै पक्षको सुमधुर सम्बन्ध र सहकार्यबाटै जनअपेक्षा अनुसार काम गर्न सकिएको उहाँको भनाई छ। अहिले वडामा आगामी वर्षको नीति कार्यक्रम र बजेटका लागि टोलभेला गर्ने तयारी गरिएको छ। टोल टोलमा पुग्ने, जनताहरुको माग र आवश्यकता पहिचान गरी अत्यावश्यक विषयमा बजेट बिनियोजन गर्ने गरिएको उहाँले बताउनुभयो।

साभारः पाल्पा समाचार २१ मे २०२४

आजीवन सदस्यहरूले पाउने सहुलियतको विवरण

आजीवन सदस्यहरूले गुठीले उपलब्ध गराएको परिचय–पत्र प्रयोग गरी निम्न वस्तु तथा सेवा प्रदायकहरूबाट विशेष सहुलियत प्राप्त गर्न सक्नु हुनेछ ।

क्र.सं.	सेवा प्रदायकको नाम	सेवा	दर %	सम्पर्क व्यक्ति
१	सुखी परिवार क्लिनिक, कालीमाटी	प्रजनन् स्वास्थ्य, स्त्री रोग, बाँझोपन (हाड जोर्नी तथा नशा रोग समेत)	१०%	डा. तुम्ला लाकौल शाह ९८५१०३००२४
२	प्यूठानी बस्त्रालय, मखन, तानसेन	लत्ता कपडाहरू	१५%	राजेन्द्र कक्षपती (प्यूठनी ९८४७०२९५१५
३	पाल्पा मनी ट्रान्सफर, तानसेन	पाल्पाबाट काठमाडौं मनी ट्रान्सफर	निःशुल्क	जीवन बज्राचार्य ९८४१२३८३४४ सर्जु लाल बज्राचार्य ९८५७०६५५९९
४	जय मारुती फर्निचर्स, सामाखुशी	विभिन्न स्वदेशी तथा विदेशी फर्निचर्सहरू	१०%	रमेश नारायण श्रेष्ठ ९८४१२८१०३८
५	न्यू तानसेन करुवा उद्योग टक्सार	करुवा बिक्रीमा	१०%	मंगल प्रसाद वज्राचार्य ९८४७११००२०
६	होटल लाकौल, बुटवल	सेवाहरूमा	२०%	हेमन्त राज कोलाक्षपती ९८०१०२३०७७
७	दर्शन फेन्सी हाउस, तानसेन	सामानमा	१०%	किशोर दर्शन बज्राचार्य ९८४७०२९१५९
८	सिद्धि कलर ल्याब, बसपार्क, तानसेन	फोटो र फ्लेक्स	१०%	सुनिल गोविन्द श्रेष्ठ ९८५७०६०८१०
९	होटल इन्द्रेणी एण्ड रेष्टुरेण्ट	लजिङ तथा रेष्टुरेण्टमा	१०%	मोहन प्रसाद श्रेष्ठ ९८५७०६०११२
१०	मनमोहन मेमोरियल हस्पिटल स्वयम्भू, सुभेक्षा हस्पिटल सितापाइला, सिल्भर लाइन, बालाजु	आजीवन सदस्यलाई कन्सल्ट फी निःशुल्क, अन्य सदस्यलाई आधा फी		डा. उस्पल बहादुर बज्राचार्य, कन्सल्ट यूरोलोजिष्ट ९८५१२१११०१
११	न्यू मल्ल स्टोर्स, तानसेन	पेन्ट्सहरूमा	१०%	सविन मल्ल, ९८५७०६००१८
१२	श्रीया फेन्सी स्टोर तानसेन, मखन टोल	फेन्सी कपडाहरू	१०%	सुरज मलेकु, ९८५७०६०१४४
१३	बिग स्माइल डेन्टल क्लिनिक, गणेश वस्ती, महाराजगञ्ज	फ्री डेन्टल चेकअप एण्ड कन्सल्टेसन, डेन्टल ट्रिटमेन्ट	१५–२०%	डा. विज्ञान गुभाजु ९७४५६६६६२०, ९८२३७४९९०२
१४	डा. संजिला बज्राचार्य	गाइनोकोलोजी प्रसुतिगृह	निःशुल्क परामर्श	

नोट: उपरोक्त सहुलियतहरूमा उपभोग गर्न अनिवार्य रूपमा तानसेन गुठीबाट जारी गरिएको आजीवन सदस्यको परिचय-पत्र पेस गर्नु पर्नेछ । उपरोक्त सुविधाहरू सम्बन्धित सेवा प्रदायक र यस गुठी बिच भएको सम्झौता अवधिसम्म मात्र उपलब्ध हुनेछ।

P.P. PRADHAN & CO
CHARTERED ACCOUNTANTS

P.P. Pradhan & Co
Neer Bhawan Marg 479, Sanepa, Lalitpur
PO Box: 3242, Kathmandu, Nepal
T: +977 1 5451126 E: info@pppradhan.com

Independent Auditor's Report
To the Members of Tansen Guthi

Opinion

We have audited the attached financial statements of **Tansen Guthi**, for the period from 1 Shrawan 2080 to 31 Ashad 2081, which comprises of the Statement of Financial Position as 31 Ashad 2081, Statement of Income and Expenditure, Statement of Cash Flows, Statement in Changes in Reserves and Significant Accounting Policies and Notes to the Accounts for the year then ended.

In our opinion,

- the accompanying financial statement is prepared, in all material respects, in accordance with generally accepted accounting principles and other relevant practices
- we are not in a position to confirm that investments made in Times Savings Cooperative amounting to NPR 610,000.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with Nepal Standards on Auditing (NSA). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the financial statement section of our report. We are independent of the Organization in accordance with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statement, and we have fulfilled our other responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statement

Management is responsible for the preparation of the financial statement in accordance with generally accepted accounting standards, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statement that are free from material misstatement, whether due to fraud or error. In preparing the financial statement, management is responsible for assessing the Organization's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organization or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so. Those charged with governance are responsible for overseeing the Organization's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statement

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statement as a whole is free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with NSA will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statement.

As part of an audit in accordance with NSA, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statement, whether due to fraud or error, design and perform of audit procedures responsive to those risks, and obtain

audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.

- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the adequacy of the Organization's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organization's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statement or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organization to cease to continue as a going concern.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Auditor

Pratap P Pradhan
Partner
PP Pradhan& Co.
Chartered Accountants

Date: 26 August 2024
Place: Kathmandu

UDIN Number: 240828CA00010fGxg7

Tansen Guthi
Kathamandu, Nepal
Statement of Financial Position
As on 31 Ashad 2081

Amount in NPR

Particulars	Notes	FY 2080-81	FY 2079-80
Assets			
Non Current Assets			
Property, Plant and Equipment	4.1	188,621	193,374
Other Assets (Vest)	4.2	33,655	34,655
Fixed Deposit Accounts (Guthi)	4.3	5,217,521	5,023,521
Restricted Fund (अछयप कोष)	4.7	9,843,033	9,166,932
Restricted Fund Interest (अछयप कोष ब्याज)	4.8	577,768	316,145
Total Non-Current Assets		**15,860,597**	**14,734,627**
Current Assets			
Accounts Receivables	4.4	42,289	141,778
Cash and cash equivalents	4.5	0	0
Savings Account	4.6	2,270,800	2,192,618
Total Current Assets		**2,313,089**	**2,334,396**
Total Assets		**18,173,687**	**17,069,022**
Fund			
Total Fund		18,149,690	17,045,026
Total Fund		**18,149,690**	**17,045,026**
Liabilities			
Non Current Liabilities		0	0
Total Non-Current Liabilities		0	0
Current Liabilities			
Accounts Payable	4.9	23,997	23,997
Total Current Liabilities		**23,997**	**23,997**
Total Liabilities		**23,997**	**23,997**
Total Equity and Liabilities		**18,173,687**	**17,069,023**

Kabi Krishna Amatya
Treasurer

Griha Man Singh
Manager
Fixed Deposit

Prami Shrestha
President

Pratap Prasad Pradhan
Partner
PP Pradhan & Co
Chartered Accountants

Date: 9 Bhadra 2081
Place: Kathmandu

Tansen Guthi

Kathmandu, Nepal

Statement of Income and Expenditure

As on 31 Ashad 2081

Amount in NPR

Particulars	Notes	2080-81	2079-80
Revenue			
Membership Fees	5.1	93,200	77,400
Advertisement		254,260	246,260
Annual Meeting 2080	5.2	118,700	166,120
Interest Income	5.3	468,107	551,671
Tramsfered from Restricted Fund Interest	4.8	301,115	457,860
Other Income	5.4	1,117,025	73,570
Total Income		**2,352,407**	**1,572,881**
Expenditures			
Annual Meeting 2080	6.1	659,510	804,115
Scholarship, education, literature, culture awards	6.2	301,115	457,860
Program Expenditure	6.3	1,222,604	74,148
Guthi Support Expenditure	6.4	69,510	48,918
Administrative Expenditure	6.5	260,495	282,601
Total Expenses		**2,513,234**	**1,667,642**
Total Savings of this Year		**(160,827)**	**(94,760)**

Kabi Krishna Amatya
Treasurer

Griha Man Singh
Manager
Fixed Deposit

Prami Shrestha
President

Pratap Prasad Pradhan
Partner
PP Pradhan & Co
Chartered Accountants

Date: 9 Bhadra 2081
Place: Kathmandu

Tansen Guthi
Kathmandu, Nepal
Statement of Cash Flows
For the year ended as on 31 Ashad 2081

Amount in NPR

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES		
Surplus/ (deficit) for the year (before tax)	(160,827)	(94,760)
Adjustments to reconcile surplus/ (deficit) to net cash flows: Non cash items:	0	0
Depreciation/Impairment of Property, Plant and Equipment	5,753	6,034
Working capital adjustments:		
(Increase)/Decrease in Accounts receivable	99,489	16,420
Increase/ (Decrease) in Accounts payable	-	300
Net cash from/ (used in) operating activities (A)	**(55,585)**	**(72,006)**
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES		
Purchase of Property, Plant and Equipment	0	0
Purchase of intangible assets	0	0
Proceeds from sale of equipment	0	0
Net cash from/ (used in) Investment activities (B)	-	-
CASH FLOWS FROM FINANCIAL ACTIVITIES		
Increase or decrease in Restricted Fund	(676,101)	(1,283,444)
Increase or decrease in Fixed Deposit Account	(194,000)	0
Increase or decrease in Total Fund	1,265,492	1,650,589
Increase or decrease in Savings Account	(78,183)	(298,262)
Increase or decrease in Restricted Fund Interest	(261,623)	0
Net cash from/ (used in) financial activities (C)	**55,585**	**68,883**
Net Increase/(Decrease) in Cash and Cash Equivalent (D=A+B+C)	**0**	**(3,123)**
Cash and Cash Equivalents brought forward	**0**	**3,123**
Cash and Cash Equivalents as at year end (D+E)	**(0)**	**0**

Kabi Krishna Amatya
Treasurer

Griha Man Singh
Manager
Fixed Deposit

Prami Shrestha
President

Pratap Prasad Pradhan
Partner
PP Pradhan & Co
Chartered Accountants

Date: 9 Bhadra 2081
Place: Kathmandu

Tansen Guthi
Kathmandu, Nepal
Statement of Changes in Reserves
As on 31 Ashad 2081

Amount in NPR

Particulars	Restricted Fund	Accumulated Fund	Capital Reserves	Total
Balance as at 31 Ashadh 2079 (16 July 2022)	**15,173,052**	0	0	**15,173,052**
Transfer during the year	0	632,290	0	632,290
Received during the year	1,334,444	0	0	1,334,444
Profit/(Loss) for the year	(94,760)	0	0	(94,760)
Charge to Total Restricted Fund	0	0	0	0
Charge to Unrestricted Reserve	0	0	0	0
Charge to Capital Reserves	0	0	0	0
Balance as at 01 Shrawan 2080 (17 July 2023)	**16,412,736**	**632,290.00**	0	**17,045,026**
Transfer during the year	0	839,390	0	839,390
Received during the year	426,101	0	0	426,101
Profit/(Loss) for the year	(160,827)	0	0	(160,827)
Charge to Total Restricted Fund	0	0	0	0
Charge to Unrestricted Reserve	0	0	0	0
Charge to Capital Reserves	0	0	0	0
Balance as at 31 Ashadh 2081 (15 July 2024)	**16,678,010**	**1,471,680**	**0**	**18,149,690**

Kabi Krishna Amatya
Treasurer

Griha Man Singh
Manager
Fixed Deposit

Prami Shrestha
President

Pratap Prasad Pradhan
Partner
PP Pradhan & Co

तानसेन गुठी
२०५०
काठमाण्डौं

Date: 9 Bhadra 2081
Place: Kathmandu

Tansen Guthi
Kathmandu, Nepal
Notes to the Financial Statements and Significant Accounting Policies
For the period from 1 Shrawan 2080 to 31 Ashadh 2081

1 General information

a.Tansen Guthi is a non-goverrmental not for profit organization.
b.The organization doesnot carry out any business activities or activities to generate profit/income.
c.The organization receives money from donations to meet its administrative expenses.

2 Basis of preparation

2.1 Statement of Complinace

The financial statements have been prepared in accordance with Generally Accepted Accounting Principles (GAAP and Nepal Accounting Standards (NAS) except otherwise stated and requirements of Company Act, 2074 (2017). Financial statements are prepared under historical cost convention on accrual basis.

2.2 Use of estimates

The preparation of the financial statements in conformity with the NAS requires management to make estimates and assumptions that affect the reported amounts of assets and liabilities at the date of Statement of Financial Position. Actual amount could differ from those estimates. Any differences from those estimates are recorded in the period in which they are identified

2.3 Going Concern

The financial statements are prepared on the assumption that organization is a going concern.

3 Summary of significant accounting policies

3.1 Property, Plant and Equipment are stated at cost less accumulated depreciation. They are depreciated on diminishing balance method at the rates provided in the Income Tax Act 2058 (2002).

3.2 Inventories

Inventories are valued at the lower of cost and net realizable value. Net realizable value is the price at which inventories can be reasonably expected to be sold in the market place, less any estimated cost necessary to make the sale.

3.3

Where contributions are received from the members for use in an identified project or activity, such funds are held in a restricted fund account. 80% of the interest earned on such fund from the fixed deposit is used and recognised as income in the Statement of Income & Expenditure to match with expenses incurred in respect of that identified project.

Out of the remaining 20% of the interest income 10% is transferred to the general fund of the Trust for opearional expneses and 10% is held for the respective Restricted Fund to match for the inflation. Statement of Financial Position until such time as they are required.

3.4 Fixed Deposit and Savings Account

Fixed Deposit and Savings Accounts are fund which is the accoumulated fund of the Trust as well as undistributed interest earned from the Restricted Fund, allocation of the interest eared on the Restricted Fund and held back at 10% to cover the inflation.

4 Notes to the Financial Statements

4.1 Property Plant and Equipment

Particulars	Cost	Depreciation FY	Balance	Balance
Steel Daraz	20,854	8,539	12,314	13,682
Laptop	42,800	32,644	10,157	13,542
Bhagwati Pratimurti	150,000	0	150,000	150,000
Bhagwati Murti Silver Umbrella	16,150	0	16,150	16,150
Total	229,804	41,183	188,621	193,374

Cost

Particulars	Opening Balance 1 Srawan 2080	Additions 2080-81	Disposals 2080/81	Closing Balance 31 Ashad 2081
Steel Daraz	20,853	0	0	20,853
Laptop	42,800	0	0	42,800
Bhagwati Pratimurti	150,000	0	0	150,000
Bhagwati Murti Silver Umbrella	16,150	0	0	16,150
Total	**229,803**	0	0	**229,803**

Depreciation

Property, Plant and Equipment are depreciated on diminishing balance method at the rates provided in the Income Tax Act 2058 (2002) as shown below.

Steel Daraz 10%
Laptop 25%
The Bhagawati Pratimurti and silver umbrela are not depreciated.

Particulars	Opening Balance 1 Srawan 2080	Additions 2080-81	Disposals 2080/81	Closing Balance 31 Ashad 2081
Steel Daraz	7,171	1,368	0	8,539
Laptop	29,258	3,386	0	32,644
Bhagwati Pratimurti	0	0	0	0
Bhagwati Murti Silver Umbrella	0	0	0	0
Total	**36,429**	**4,754**	0	**41,183**

4.2 Other Assets

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Vest	33,655	34,655
Personality Developmet Training	**33,655**	**34,655**

4.3 Fixed Deposit Accounts (Guthi)

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Central Finance		
F 11001025012	217,521	217,521
Rastriya Banijya Bank		
FD No 1870100000422022	5,000,000	4,806,000
Total Guthi Fixed Deposit Balance	**5,217,521**	**5,023,521**

4.4 Receivables

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Receivables(Old Advertisement)	10,000	10,000
Tansen Guthi Tansen Branch	18,494	18,494
Pradip Bajracharya(Karuwa)	0	100,000
Sapana Cooperative Interest	13,795	13,284
Total	**42,289**	**141,778**

4.5 Cash and Cash Equivalents

For the purpose of statement of cash flows, cash and cash equivalents comprise cash in hand and deposits held in bank in current accounts. The cash and cash equivalent is zero at the end of the year.

4.6 Savings Account

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Kumari Bank Ltd	174,885	256,412
Rastriya Banijya Bank	434,485	33,183
Muktinath Bikas Bank	337,767	223,312
Central Finance	327,011	705,612
Sapana Cooperative	289,610	221,980
Axis Cooperative	75,947	72,194
Om Shiva Cooperative	20,750	19,581
Times Cooperative	610,344	660,344
Total Savings Accounts Balance	**2,270,800**	**2,192,618**

तानसेन गुठी २०५० काठमाण्डौं

P. R. Pradhan & Co. Chartered Accountants

4.7 **Restricted Fund-Total Balance (अक्षय कोष)**

Restricted Fund - Bank Deposits	Bank	FD.No.	Fund Amount
Ramlal, Jyotilal, Durgalal Kashyapati Smriti	RBB	1870100000543020	400,000
Tansen Newa Chhen	RBB	1870100000543020	378,000
Mutrendra-Mohanmaya Smriti Restricted Fund	RBB	1870100000543020	300,000
Tirthanath-Janaki Devi Gongal Restricted Fund	RBB	1870100000543020	300,000
Shyam-Ratna Smriti Restricted Fund	RBB	1870100000543020	200,000
Amar Gunj Shree Batuk Bhairav Restricted Fund	RBB	1870100000543020	160,000
Grihendra Dhoj-Maan Kumari Smriti Restricted Fund	RBB	1870100000543020	140,000
Krishna Ba. Indrakumari, Durga Devi Smriti Restricted Fund	RBB	1870100000543020	111,111
Tej Kumari/ Ganesh Bahadur Gubaju Smriti Restricted Fund	RBB	1870100000543020	101,000
Dasrath- Mithila Restricted Fund	RBB	1870100000543020	100,000
Hariprasad- Krishnamaya Pradhan Smriti Restricted Fund	RBB	1870100000543020	60,900
Griha-Gita Restricted Fund	RBB	1870100000543020	50,000
		Total	**2,301,011**
Madhav Raj Maskey Smriti	MBB	122403541615	500,000
Kokil-Gita Manaw Sewa Restricted Fund	MBB	122403541615	200,000
Dev Laxmi, Shanti Laxmi Smriti Restricted Fund	MBB	122403541615	121,000
Devi- Saraswati Restricted Fund	MBB	122403541615	111,111
Shree Bhagwati-Gita Devi Thanju Restricted Fund	MBB	122403541615	111,111
Yugal- Ganga Restricted Fund	MBB	122403541615	111,100
Jeet Gobinda-Chandra Kumari Restricted Fund	MBB	122403541615	100,000
Rameswornath-Kalpana Gongal Restricted Fund	MBB	122403541615	100,000
Laley Joker-Sukhalaxmi Chitrakar Restricted Fund	MBB	122403541615	25,000
		Total	**1,379,322**
Narayan-Saroj Restricted Fund	CF	F4400102H005	999,999
Mata Bhagwati Puja Prasad Restricted Fund	CF	F11001025013	723,629
Nepal Government	CF	F4400102H014	300,000
Surya BhimKumari Maleku Restricted Fund	CF	F11001025014	222,222
Shivanath- Yamuna Gongal Restricted Fund	CF	F4400102H014	211,111
Surya-Chandra Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	200,000
Gobinda-Indira Restricted Fund	CF	F4400102H014	200,000
Indra-Padma Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	150,000
Purna Lal Baidhya Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	114,000
Yagya Prasad-Bhagwati Maya Kashyapati Restricted Fund	CF	F4400102H014	111,111
Jaya-Chiranjiwi Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	110,000
Muktiprasad-Laxmi Kumari Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	110,000
Ramlal, Jyotilal Kashyapati Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	110,000
	CF	F4400102H014	105,000
Mahalaxmi Shrestha Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	101,111
Uma- Ganesh Narayan Shrestha Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	101,111
Dharmaraj-Surya Kumari Ligal Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	100,000
Ganesh, Sanumaiya, Mahalaxmi Thanju Smriti Kosh	CF	F4400102H014	100,000
Padam Chanda Shrestha Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	100,000
Pratiman-Nima Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	100,000
Tejlaxmi-Lal Prasad Shrestha Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	100,000
Ananta-Mathura Prasad Rajbhandari Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	100,000
Late.Gobindalal, Chiniya Devi Resrticted Fund	CF	F4400102H014	100,000
Narayan Prasad/Harilal Mahajan Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	99,999
Dibyamaan Baishyat Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	50,505
Beni Prasad-Jyoti Laxmi Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	50,000
Shreenagar Scholarship	CF	F4400102H014	150,000
Late.Ganesh Kumari-Chandra Kumari Shrestha Smriti Restricte	CF	F4400102H014	50,000
Jagat Bahadur/ Rudra Bahadur Joshi Smriti Restricted Fund	CF	F4400102H014	50,000

तानसेन गुठी २०५० काठमाडौं

Chartered Accountants

Beti Bajracharya Restricted Fund	CF	F4400102H014	101,101
Saroj Shrestha Restricted Fund	CF	F4400102H014	25,000
Mairasa Shrestha Restricted Fund	CF	F4400102H014	200,000
PP.Pradhan & Co. Restricted Fund	CF	F4400102H014	250,000
		Total	**5,595,899**
Siddhi, Sakkal, Tulsi, Krishna Restricted Fund	SC	41-01782-1	355,700
Jiwan-Jayanti Restricted Fund	SC	41-01782-1	111,101
			466,801
Shyam Ratna Smriti Restricted Fund*****	TC	Total	100,000
		Total	**100,000**
	All Total		**9,843,033**

*****Note:This Restricted Fund have been lying dormant in the savings account of Times Cooperative for a long time.

Abbreviations (1) RBB = Rastriya Banijya Bank, (2) MBB = Muktinath Bikash Bank, (3) CF = Central Finance (4) SC Sapana Cooperative (5) TC = Times Cooperative

Restricted Fund (अक्षय कोष) (New Additions)

Particulars		FY 2080-81	FY 2079-80
Bai.Gobinda Lal-Chiniya Devi Shrestha Restricted Fund		0	100,000
Kokil- Geeta Manaw Sewa Restricted Fund		0	200,000
Narayan- Saroj Restricted Fund		0	444,444
Tej Kumari Ganesh Bahadur Gubaju Restricted Fund		0	50,000
Tirthanath-Janaki Devi Gongal Restricted Fund		0	300,000
Rameshwor nath-Kalpana Gongal Restricted Fund		0	100,000
Grihendra Dhoj-Manawkumari Smriti Restricted Fund		0	140,000
Shreenagar Scholarship Restricted Fund Addition		33,300	0
Shreenagar Scholarship Restricted Fund Addition		66,700	0
Beti Bajracharya		101,101	0
Saroj Shrestha		25,000	0
Mairasa Shrestha		200,000	0
Total		**426,101**	**1,334,444**

4.8 Restricted Fund Interest

Particulars		FY 2080-81	FY 2079-80
Interest Income Restricted Fund		878,883	774,005
Transferred to Statement of Income & Ependiture		301,115	457,860
Balance of Interest Amount		577,768	316,145

4.9 Payables

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
PP Pradhan & Company	22,600	22,300
TDS	1,397	1,697
Total	23,997	23,997

5 Revenue

The organization cannot carry out any income generating activities as per the requirements of its Constitution, accordingly no revenue is accrued or earned by the organization.

In this year, interest income earned from restricted fund, fixed deposit and savings account have been deposited in the interest earing deposits as far as possible. Interest amount received form Restricted Fund are used according to the agreement. The amount deposited in the fixed and savings account from Guthi's own sources and the amount received from Restricted Fund but there are balances which include fund that has not been deposited in the fixed deposits.

The sources of other income are memership fees, contribution for annual meeting and other miscellaneus income.

5.1 Membership Fees

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Ordinary Member Renewal	3,200	2,400
Lifelong Membership Fees		
Yagya Prasad Shrestha	5,000	5,000
Prof. Dr. Shushil Bahadur Bajracharya	5,000	5,000
Prem Bahadur Malla	5,000	5,000
Sunil Prasad Pradhan	5,000	5,000
Manjari Bajracharya	5,000	5,000
Manju Malla	5,000	5,000
Badri Prasad Shrestha	5,000	5,000
Rajendra Man Karmacharya	5,000	5,000
Subarna Dhwoj Shrestha	5,000	5,000
Rabi Shankar Saiju	5,000	5,000
Sarita Shrestha	5,000	5,000
Amita Baidhya	5,000	5,000
Sudhir Malla	5,000	5,000
Bijan Kumar Bajracharya	5,000	5,000
Bishwo Man Bajracharya	5,000	0
Bhagirathi Shrestha	5,000	0
Naresh Thanju	5,000	0
Aarati Shakya	5,000	5,000
Total	93,200	77,400

5.2 Annual Meeting 2080 - Income

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Annual Meeting 2080	117,000	163,920
Chinari Magazine sale	1,700	2,200
Total	118,700	166,120

5.3 Interest Income

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Interest Income Fixed Deposit	418,690	458,842
Interest Income Savings Account	49,417	92,192
Dividend (Cooperative)	0	638
Total	468,107	551,671

5.4 Other Income

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Economic Support	202,900	46,000
Donations	7,440	10,520
Tirthayatra Participation Fees	138,000	15,200
Women Personality Development Program	60,000	0
Tansen Heritage Conservation	310,000	0
Vaccination Program Participation Fees	398,685	1,850
Total	1,117,025	73,570

6 Expenditures

All expenditure of the organisation is disbursed through restricted fund, interest income, membership fees, annual meeting during the year.

6.1 Annual Meeting Expenses

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Annual Meeting 2080 Expense	427,330	590,545
Chinari Magazine Printing Expense	232,180	213,570
Total	**659,510**	**804,115**

6.2 Scholarship, Education, Literature, Culture Awards

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Education Scholarship	246,115	272,181
Religious Support	0	169,679
Literature, Culture Award	55,000	16,000
Total	**301,115**	**457,860**

6.3 Program Expenditure

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Honoring 90 years of Puja	-	5,990
Miscellaneous Expense	6,580	0
Vaccination Program Expense	406,895	0
Personality Developmet Training	43,840	0
Tourist Guide Award	8,748	0
Jatra and Religious Support	168,559	0
Financial Assistance	15,000	0
Social Service Support	16,000	0
Heritage Conservation Program	436,482	0
Restricted Fund Donor Gathering	0	32,380
Tirtha Yatra Program	120,500	0
Literary, cultural programs	0	35,778
Total	**1,222,604**	**74,148**

6.4 Guthi Support Expenditure

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Health care support	57,265	31,256
Dhawal Library Assistance	12,245	17,662
Total	**69,510**	**48,918**

6.5 Administrative Expense

Particulars	FY 2080-81	FY 2079-80
Communication and Stationery	1,480	18,625
Fuel consumption	12,000	12,000
Working Committee, Advisory meeting expenses	15,566	40,665
Bank Commission	270	480
Deposit tax expense	139,776	157,596
Audit Fee	22,600	22,600
Depreciation	4,753	6,034
Organization Renewal Fee	3,050	24,600
Website Renewal Fee	61,000	0
Total	**260,495**	**282,601**

7 Taxation

Provision for income tax is not made as the organization does not carry out any income generating activities and accordingly has no taxable profits.

8 Financial Period and Comparative Information

The financial statemens are prepared for the period from 1 Shrawan 2080 to 31 Ashad 2081. The accounting policies have been consistently applied by the organization. All figures are rounded off to the nearest Nepalese Rupee. Previous period's figures have been regrouped and rearranged wherever necessary.

तानसेन गुठी २०४० काठमाडौं

P. P. Pradhan & Co. Chartered Accountants

धन्यवाद ज्ञापन

यस गुठीको आ.व. २०८०-०८१ मा सम्पन्न गरिएका विभिन्न कार्यक्रमहरू सफल बनाउनको लागि आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सक्दो अमूल्य समय दिई योगदान पुर्याउनुहुने तथा आर्थिक सहयोग प्रदान गरेर अमूल्य योगदान दिनुहुने सम्पूर्ण संघसंस्था तथा महानुभावहरूलाई गुठीको ३२औं साधारण सभा तथा वार्षिक भेला कार्यक्रमको सुअवसरमा गुठीको तर्फबाट हृदयदेखि आभार तथा हार्दिक धन्यवाद-ज्ञापन गर्दछ। साथै गुठीले वार्षिक मुखपत्र **'चिनारी'** पत्रिका प्रकाशनमा शुभकामना सहित विज्ञापन उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण संघ-संस्था र व्यक्तित्वहरूलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछ। साथै भविष्यमा पनि यहाँहरूको निरन्तर साथ र सहयोगको अपेक्षा गर्दछ।

क) विज्ञापनदाताहरू

क्र.सं.	विज्ञापन
१	एक्सिस वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
२	सपना बहुद्देश्यीय सहकारी लि.
३	ह्याप्पी आवर प्रा. लि.
४	अमृत-पृथ्वी अविनाशी गुठी
५	माह्जोङ क्यासिनो
६	कासा डेरा प्रा.लि.
७	पब्लिक सूत्रधार बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
८	कृष्ण गंगा साई सप्लायर्स
९	महिला सहयोगी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
१०	तानसेन नगरपालिका
११	लुम्बिनी मेडिकल कलेज
१२	सिध्दि बुटवल
१३	एयर डाइनाष्टी
१४	कास ट्रेडिङ हाउस प्रा.लि.
१५	हात्तिवन सामाजिक सेवा केन्द्र
१६	आदिम नेशनल कलेज
१७	हिमालय कलेज अफ इन्जिनियरिङ
१८	एडभान्स् कलेज अफ इन्जिनियरिङ
१९	बेकरी क्याफे
२०	होटेल कौसी प्रा. लि.
२१	वज्र मेडिको कन्सर्न
२२	चन्द्र मेडिकल हल
२३	मेट्रो काठमाडौं ग्यास इण्डष्ट्रिज लि. (एस.टि.डी.)
२४	काठमाडौं अटोमोबाइल्स
२५	नवरत्न स्कुल, पनौती
२६	साइनिङ इङ्गलिस बोर्डिङ स्कुल
२७	हाइवे स्टार प्रा.लि.
२८	वात्सल्य किन्डरवेल्ट स्कुल
२९	संरचना नेपाल
३०	कुमारी ईम्पेक्स, बुटवल
३१	साइनिङ स्टार
३२	आर्य एकेडेमी
३३	होटल श्रीनगर
३४	उत्सव ज्वेलरी
३५	क्यान्सर हस्पिटल
३६	बज्राचार्य आभुषण
३७	भुमि फुड एण्ड स्न्याक्स इण्डष्ट्रिज प्रा.लि.
३८	Excel Business College
३९	Nepal Mountaineering Association (NMA)
४०	Nanglo
४१	Linework Architects
४२	Chhomolungma UNESCO Centre (CUC)
४३	Momomagic
४४	Cardinal International Boarding High School
४५	Patan Royal Cafe
४६	Boudha Stupa Restaurant & Cafe
४७	Central Department of Management, TU
४८	Rhino Security Services
४९	Ground Water Development Company (P) Ltd.
५०	कलेज अफ आइटि एण्ड इन्जिनियरिङ
५१	केदार प्रसाद श्रेष्ठ

ख) यसवर्ष स्थापना गरिएका नयाँ अक्षयकोषहरू

१. 'पृथ्वी गणेश अष्टमाया गणेश स्मृति अक्षयकोष', २०८०

यस गुठीको संरक्षणमा रहने गरी गुठीका आजीवन सदस्य प्राज्ञ प्रा. बेटी बज्राचार्यबाट रू.१,०१,१०१/- (अक्षरूपी एकलाख एकहजार एकसय एक मात्र) को **'पृथ्वी गणेश अष्टमाया गणेश स्मृति अक्षयकोष'** स्थापना गर्नुभएकोमा उहाँलाई गुठी हार्दिक आभार सहित धन्यवाद व्यक्त गर्दछ।

२. 'माराइस श्रेष्ठ छात्रवृत्ति अक्षयकोष': स्थापना २०८०

यस गुठीको संरक्षणमा रहने गरी गुठीका आजीवन सदस्य ई. जगदीश्वर नाथ श्रेष्ठ र पूर्व कार्यसमिति सदस्य शशिप्रभा श्रेष्ठबाट उहाँहरूका नातिनी तथा छोरा/ बुहारी सजिन श्रेष्ठ र जुनि राजभण्डारीका सुपुत्री श्री माराइस श्रेष्ठको नाममा रू. २,००,०००/- (अक्षरूपी दुई लाख मात्र) को **'माराइस श्रेष्ठ छात्रवृत्ति अक्षयकोष'**को स्थापना गर्नुभएकोमा उहाँहरूलाई गुठी हार्दिक आभार सहित धन्यवाद व्यक्त गर्दछ।

३. 'पी.पी. प्रधान एण्ड कम्पनी अक्षयकोष', २०८०

यस गुठीको संरक्षणमा रहनेगरी गुठीका आजीवन सदस्य श्री प्रताप प्रसाद प्रधान तथा श्रीमती शान्ति प्रधानबाट रू.२,५०,०००/-

को **'पी.पी. प्रधान एण्ड कम्पनी अक्षयकोष'**, स्थापना गर्नुभएकोमा उहाँहरूलाई गुठी हार्दिक आभार सहित धन्यवाद व्यक्त गर्दछ।

४. 'माता भगवती पूजा प्रसाद अक्षयकोष' २०८०

यस गुठीको संरक्षणमा रहनेगरी गुठीका संस्थापक सदस्य स्व. लक्ष्मी नारायण श्रेष्ठका छोरा तथा यस गुठीका आजीवन सदस्य सरोज नारायण श्रेष्ठबाट रू.२५,०००/- (अक्षरूपी पच्चिस हजार) नगदको **'माता भगवती पूजा प्रसाद अक्षयकोष'** स्थापना गर्नुभएकोमा उहाँ तथा परिवारजनलाई गुठी हार्दिक आभार सहित धन्यवाद व्यक्त गर्दछ।

५. 'हेमन्तराज-शम्भुमान नवप्रतिभा साहित्य अक्षयकोष', २०८१

यस गुठीको संरक्षणमा रहनेगरी गुठीका पूर्व अध्यक्ष श्री हेमन्तराज कोलाक्षपति र आजीवन सदस्य डा. शम्भुमान सिंहबाट रू.२,००,०००/- (अक्षयरूपी दुइ लाख) को हेमन्तराज-शम्भुमान नवप्रतिभा साहित्य अक्षयकोष स्थापना गर्नुभएकोमा उहाँहरू तथा परिवारजनलाई गुठी हार्दिक आभार सहित धन्यवाद व्यक्त गर्दछ।

ग) नयाँ गुठी सदस्यहरू

आ.व. २०८०/०८१ मा गुठीको सदस्यता लिनुभएका सम्पूर्ण गुठीयारहरूमा गुठीको तर्फबाट स्वागत गर्दै हार्दिक बधाई तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ।

घ) लेखापरीक्षक श्री पि.पि. प्रधान

गुठीको लेखा परीक्षणमा निरन्तर योगदान पु-याउँदै आइरहनु भएका गुठीका शुभचिन्तक, आजीवन सदस्य तथा लेखा परीक्षक 'पि.पि. प्रधान एण्ड कम्पनी' का चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट आदरणीय श्री प्रताप प्रसाद प्रधानज्यूले आ.व. २०८०-०८१ को गुठीको सम्पूर्ण आय-व्ययको लेखापरीक्षण गरिदिनु भएकोमा हार्दिक धन्यवाद-ज्ञापन गर्दछ।

ङ) दिनेश थान्जू

यस गुठीको नियमित हिसाब किताब राख्न र वार्षिकरूपमा अन्तिम लेखा प्रतिवेदन तयार गर्न केही वर्षदेखि निरन्तर रूपमा सहयोग गर्दै आइरहनु भएको गुठीका पूर्व कोषाध्यक्ष श्री दिनेश थान्जूलाई उहाँको सहृदयताको लागि गुठी हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ।

च) आर्थिक तथा अन्य सहयोग

तानसेनको एकिकृत सम्पदाको संरक्षण र पर्यटकीय गुरुयोजना अध्ययन कार्यक्रमको लागि आर्थिक तथा जिन्सी सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण व्यक्तित्वहरू तथा संस्थाहरूप्रति तानसेन गुठीको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद-ज्ञापन गर्दछ।

छ) गुठीको कार्यालय कोठा

गुठीका उपाध्यक्ष श्री जीवनज्योति बज्राचार्यज्यूको ठमेलस्थित आफ्नै निवासमा गुठीको कार्यालय राख्न एउटा कोठा निःशुल्क प्रयोग गर्न दिनुभए बापत गुठीको तर्फबाट उहाँलाई धन्यवाद सहित कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछ।

ज) दि बेकरी क्याफे

गुठीको स्थापनाकालदेखि निरन्तर बैठक, सभा-सम्मेलनको लागि निःशुल्क रूपमा स्थान उपलब्ध गराउँदै आएका 'दि बेकरी क्याफे' लाई हार्दिक धन्यवाद-ज्ञापन गर्दछ।

झ) एम. एस. माउस

तानसेन गुठीबाट विभिन्न अवसरमा सम्पादित विविध कार्यक्रममा आवश्यक पर्ने कलात्मक र आकर्षक डिजाइनहरू निःशुल्करूपमा बनाई सहयोग गर्नुभएकोमा एम. एस. माउसका डाइरेक्टर श्री महेन्द्र लाल श्रेष्ठज्यूलाई हार्दिक धन्यवाद-ज्ञापन गर्दछ।

ञ) बयोधा अस्पताल

यसवर्ष गुठीले सञ्चालन गरेको ईन्फ्लुएन्जा र निमोनिया खोप कार्यक्रम गर्नको लागि स्थान उपलब्ध गराई सामाजिक कार्यमा सहयोग गर्नुभएकोमा उक्त अस्पतालका डाइरेक्टर डा. मनोहरलाल श्रेष्ठ तथा अस्पताल परिवारलाई हार्दिक धन्यवाद-ज्ञापन गर्दछ।

ट) अमृत सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कूल

गुठीबाट आयोजना गरिएको **'एकदिने महिला व्यक्तित्व विकास तालिम'** सञ्चालन गर्नको लागि निःशुल्क स्थान (हल) उपलव्ध गराइदिनु भएकोमा म्हेपीस्थित अमृत सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कुलका प्रिन्सिपल तथा सम्पूर्ण स्कुल परिवारलाई गुठीको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद-ज्ञापन गर्दछ।

ट) उषा मल्ल सिंह

गुठीबाट आयोजना गरिएको एकदिने 'महिला व्यक्तित्व विकास तालिम'का प्रशिक्षक यस गुठीका सह-सचिव उषा मल्ल सिंहबाट निःशुल्क प्रशिक्षण दिनु भएकोमा गुठीको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्मः
वि.सं. २०२३ भदौ २३ गते

स्वर्गारोहणः
२०८० चैत्र २६ गते

स्व. सुरेन्द्र मुनि शाक्य

यस तानसेन गुठी बुटवल शाखाका उपाध्यक्ष सुरेन्द्र मुनि शाक्यको तानसेन पाल्पा मखनटोलमा पिता स्व. दशरथ मुनि शाक्य तथा माता स्व. जसलक्ष्मी शाक्यको कोखबाट वि.सं.२०२३ साल भाद्र ३ गते जन्म भएको थियो । बुटवललाई कर्मथलो बनाई परिवारका साथ बसोबास गर्दै आउनुभएका उहाँ गुठीका सक्रिय तथा लगनशील पदाधिकारी हुनुहुन्थ्यो। उहाँको मिति २०८० साल चैत्र २६ गते सोमबारका दिन स्वास्थ्य उपचारको क्रममा ५७ वर्षको अल्पायुमै असामयिक तथा अकल्पनीय निधन भएकोमा गुठी परिवार गहिरो दुःख व्यक्त गर्दै दिवंगत आत्माको सुगतिको कामनाको साथै भावपूर्ण श्रध्दाञ्जली अर्पण गर्दछ।

उहाँले तानसेन गुठी बुटवल शाखामा रही गुठीको लागि गरेको उल्लेखनीय योगदानको स्मरण गर्दै साथै लुम्बिनी विकास कोषको पूर्व कोषाध्यक्ष तथा पाल्पा जेसिसको पूर्व अध्यक्ष भई समाज सेवामा निरन्तर सक्रिय व्यक्तित्वको दुःखद् निधनले सम्पूर्ण पाल्पालीहरूलाई अपूरणीय क्षति भएकोमा गुठी परिवार अत्यन्त मर्माहत तथा स्तब्ध भएको छ ।

यस दुःखद घडीमा उहाँका धर्मपत्नी श्रीमती निलिमा शाक्य, छोरा डा. निखिल मुनि शाक्य, छोरी निकिता शाक्य तथा शोकसन्तप्त परिवार र आफन्तजनहरूप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दै उहाँहरूमा धैर्यधारण गर्नेशक्ति प्राप्त होस् भनी भगवानसँग प्रार्थना गर्दछौं ।

प्रमी श्रेष्ठ
अध्यक्ष
तथा तानसेन गुठी परिवार काठमाडौं

tansen trust

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म:
विसं. १९८१ भाद्र २० गते

स्वर्गारोहण:
वि.सं. २०८० माघ १९ गते

स्व. भीम कुमारी मलेकू

यस तानसेन गुठीका अक्षयकोषदाता भीम कुमारी मलेकू वि.सं. १९८१ साल भाद्र २० गते गुल्मीको जुभुङमा जन्मभइ स्व. सुर्यमान मलेकूसँग विवाह भएर तानसेन असनटोलमा बसोबास गर्दै आउनुभएका उहाँको परिवारमा पाँचजना छोराहरू यस गुठीका आजीवन सदस्यहरू क्रमशः शंकरलाल, आ.स. विष्णुमान, आ.स.ई. मदन गोपाल, आ.स. चन्द्रमान र पुरण प्रसाद मलेकू तथा तिनजना छोरीहरू सरस्वती श्रेष्ठ, सुभद्रा मास्के र सुलोचना राजभण्डारी हुनुहुन्छ। हाल काठमाडौं, गणनायक मार्ग जडिबुटीमा छोराहरूसँग बस्दै आउनुभएका उहाँलाई गुठीबाट २०७० साल मंसिर २९ गते ९० वर्षीय पूजा (देवरथारोहण) गरी सम्मानित गरिएको थियो।

उहाँले यस गुठीमा धार्मिक तथा शैक्षिक क्षेत्रमा सहयोग गर्ने उद्देश्यले **'सूर्य-भीमकुमारी मलेकु अक्षयकोष'** स्थापना गर्नुभएको थियो। साथै तिलोत्तमा नगरपालिका वार्ड नं. १५ रूपन्देही जिल्लास्थित पशुपति उच्च माध्यमिक विद्यालय कोटिहवामा अध्ययनरत गरिब तथा जेहेन्दार, अपाङ्ग, जनजाति विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने उद्देश्यले अक्षयकोष स्थापना गर्नुभएको थियो।

यसरी धार्मिक, शैक्षिक तथा सामाजिकक्षेत्रमा योगदान पुर्याउनु भएका अत्यन्त ममतामयी तथा सहृदयकी उहाँको मिति २०८० साल माघ १९ गतेका दिन १०० वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोमा गुठी परिवार गहिरो दुःख व्यक्त गर्दै दिवंगत आत्माको सुगतिको कामना गर्दै भावपूर्ण हार्दिक श्रध्दाञ्जली अर्पण गर्दछ। यस दुःखद घडीमा उहाँका छोराछोरीहरू तथा शोकसन्तप्त परिवार र आफन्तजनहरूप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दै उहाँहरूमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी भगवानसँग प्रार्थना गर्दछौं।

प्रमी श्रेष्ठ
अध्यक्ष
तथा तानसेन गुठी परिवार काठमाडौं

tansen trust

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्मः
वि.सं. १९८७ भाद्र २ गते

स्वर्गारोहणः
वि.सं. २०८१ श्रावण ३ गते

स्व. भगवती प्रसाद श्रेष्ठ

यस गुठीका अक्षयकोषदाता भगवतीप्रसाद श्रेष्ठको जन्म वि.सं. १९८७ साल भाद्र २ गते भगवती जात्राको दिन तानसेन कैलाशनगरमा पिता डिठ्ठा गृहेन्द्रध्वज श्रेष्ठ र माता मानकुमारी श्रेष्ठका दोस्रो पुत्रको रूपमा भएको थियो। उहाँले सन् १९५१ मा उत्तर प्रदेशबाट बोर्ड अफ हाईस्कूल ईन्टरमिडियट एजुकेशन परीक्षा उत्तीर्ण गर्नुभएको थियो। सुरूका १० वर्षसम्म पद्मोदय पाल्पा पब्लिक हाईस्कूलमा अध्यापन गर्नुभएका उहाँ २०४८ सालमा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकबाट ३१ वर्षको सेवा अवधि पुरा गरी नवौं तहको सहविभागीय प्रमुख पदबाट सेवानिवृत्त उहाँले तानसेन पाल्पाको शिक्षा क्षेत्रको विकासमा दिनुभएको क्रियाशिलता र योगदान स्वरूप 'भगवती मास्टर' को नामबाट परिचित हुनुहुन्थ्यो।

गुठीको आयोजनामा मिति २०७८ भाद्र १५ गते मङ्गलबारका दिन उहाँको ९२ वर्षिय जन्मदिनको अवसरमा बुटवलस्थित उहाँकै निवासमा एक समारोह बीच विधिवत हिन्दु संस्कार अनुसार ९० वर्षीय सम्मान पूजा (देवरथारोहण) गरिएको थियो। । यसैगरी उहाँले तानसेन गुठीमा **'देवलक्ष्मी-शान्तीलक्ष्मी स्मृति अक्षयकोष'**को स्थापना गर्नुभएको थियो। उहाँले विभिन्न क्षेत्रमा अक्षयकोष खोल्नु भइ निःस्वार्थभावले सामाजिक सेवा गर्नुभएवापत विभिन्न संघ संस्थाबाट सम्मानित पनि हुनुभएको थियो

उहाँको मिति २०८१ साल साउन ०३ गते बिहिवारका दिन ९४ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोमा गुठी परिवार गहिरो दुःख प्रकट गरी दिवंगत आत्माको सुगतिको कामनासहित भावपूर्ण हार्दिक श्रध्दाञ्जली अर्पण गर्दछ । यस दुःखद घडीमा उहाँका छोराहरू आजीवन सदस्य प्रा.डा. महेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठ र साधारण सदस्य प्रा.डा. देवेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठ तथा कैलाशचन्द्र श्रेष्ठ, रमेशचन्द्र श्रेष्ठ, शैलेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठ, शरदचन्द्र श्रेष्ठ र छोरी शारदा राजभण्डारीज्यूका साथै शोकसन्तप्त परिवार र आफन्तजनहरूप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दै उहाँहरूमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी भगवानसँग प्रार्थना गर्दछौं।

प्रमी श्रेष्ठ
अध्यक्ष
तथा तानसेन गुठी परिवार काठमाडौं

tansen trust

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

योगेश्वर प्रधान
जन्मः वि.सं. १९८९ फागुन ७
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८० भाद्र २७

रिता श्रेष्ठ
जन्मः वि.सं. २००८ पौष १६
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८० भाद्र ३१

नहकुल मान श्रेष्ठ
जन्मः वि.सं. १९९४ वैशाख १
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८० आश्विन ६

सुरेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ
जन्मः वि.सं. २०२० आश्विन २५
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८० आश्विन २८

राधा लक्ष्मी भारती
जन्मः वि.सं. १९८२ आश्विन
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८० कार्तिक १२

कैलाश लाल कसजू
जन्मः वि.सं. २००९ पौष २५
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८० पौष २०

हरि प्रसाद श्रेष्ठ
जन्मः वि.सं. १९८५ भाद्र २५
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८० पौष २२

आनन्द प्रसाद श्रेष्ठ
जन्मः वि.सं. २००० फागुन २१
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८० चैत्र १७

सुवर्ण देवी मल्ल
जन्मः वि.सं. २०१२ आश्विन २६
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८१ वैशाख ८

विजय ध्वज जोशी
जन्मः वि.सं. १९९५ वैशाख १०
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०८१ श्रावण ९

प्रमी श्रेष्ठ
अध्यक्ष
तथा तानसेन गुठी परिवार काठमाडौं

tansen trust

LIST OF TANSEN GUTHI MEMBERS

KATHMANDU LIFE MEMBERS

SN	Name	Mobile	Home	Email Address	Address
	A, B				
1	Aaradhana Shrestha	9841148761	01-2019025		Dallu
2	Arati Shakya	9849185067		arati.2028@gmail.com	Bafal
3	Aarju Shrestha	9841278025	01-4537425	kathmanduaut02012@gmail.com	Maharajgunj
4	Achyut Man Singh	9851010992			Bhainsepati
5	Aishworya Man Baishyat	9841385493		baisyet66@gmail.com	Kapurdhara
6	Amit Shrestha	9851144849		amit_shrestha2040@hotmail.com	Tansen
7	Amita Baidhya Baishyet	9846809168			Balkhu
8	Amrita Sainju Rajbhandari	9841734501		saijuamrita@gmail.com	Kupondole
9	Anand Bahadur Joshi	9841381537	01-6914042	anandajoshi@hotmail.com	Baneswore
10	Prof. Dr Anand Prasad Shrestha (Amatya)	9843493992	01-4671083		Tahachal
11	Anil kakshapati	9851024690	01-5538003	anilkakshapati@hotmail.com	Dhobighat
12	Anil Malla	9851023714		anilmalla27@gmail.com	Dhobighat
13	Anita Shrestha Shakya	9841074761			New Baneswor
14	Anjan Govinda Shrestha	9803365400	01-5570488	anjangovind29@gmail.com	Sunakothi
15	Anjani Gongal Nemkul	9841047978	01-5529945		Bhainsepati
16	Er. Anju Malla Pradhan	9851046912	01-5003245	anjumalla@hotmail.com	Dhapakhel
17	Anju Mool	9818302210	01-6610466		Sukuldhoka
18	Anuma chuke	9849459274	01-4463016	chukep@yahoo.com	Baneswore
19	Anup Bajracharya	9851059600	01-6911556	anup@abcompany.com.np	Sanepa
20	Anup Lal Kakshapati	9851024740	01-4529298	anupkakshapati@nanglo.com.np	Baluwatar
21	Anup Pradhan	9851047997	01-5161322	anuppdpradhan@gmail.com	Maharajgunj
22	Anuradha Shrestha	9851058052	01-5249207	kreepa@supplysupport.com.np	Swoyambhu
23	Ashok Maharjan	9851003889		ashokmaharjan59@gmail.com	Sitapaila
24	Ashok Man Singh	9851086581	01-4480700	anbchouse@gmail.com	Dallu
25	Ashok Prakash Pradhan	9841730645	01-5237631	pradhanashok@hotmail.com	Tahachal
26	Er. Ashok Prasad Malla	9851048833	01-5422833	ashokpmalla@yahoo.com	Jhamshikhel
27	Ayodhya Prasad Shrestha	9851199188	01-4531228	er.ayodhya60@hotmail.com	Maligaun
28	Badri Prasad Shrestha	9851130366		bshrestha88@yahoo.com	Sanepa
29	Badri Prashad Shrestha	9851072585	01-4374358		Mandikhatar
30	Bal Gopal Singh	9851192264		bgsingh707@gmail.com	Vanasthali
31	Bal Krishna Man Singh	9851043862	01-4573177	bkmansingh94@yahoo.com	Baneswore
32	Bal Prasad Shrestha	9841572261	01-4771168	balprasad@hotmail.com	Ghattekulo
33	Bandana Shakya	9841675582	01-4313430	bandana.shakya12@yahoo.com	Gurju Dhara
34	Banmali Prasad Lacoul	9841905434	01-4515817	blacoul@gmail.com	Baluwatar
35	Banraj Pradhan	9851011571			Bhotebahal
36	Basundhara Shakya	9851077760	01-4244333	basushakya@hotmail.com	Lagan
37	Beti Bajracharya	9849513070	01-4284751		Kuleswore
38	Bhagawati Pd. Shrestha	9841265475	01-4371130	bhagipradhan@gmail.com	Maharajgunj
39	Bhagirathi Shrestha	9843763620	01-4373119		Chapali
40	Dr. Bhakta Bahadur Gubhaju	9841020334	01-4592101	gubhajubb@gmail.com	New Baneswore
41	Bhakti Prasad Shrestha	9841730313	01-4526312	b4bhakti@hotmail.com	Baluwatar
42	Bharat Deurali	9851061418	01-4017009	bharatdeuralie@gmail.com	Maharajgunj
43	Bhawani Gongal	9841549133	01-5520595	b.gonga18@gmail.com	Khumaltar
44	Bhuwan Shrestha	9851072727	01-447129	ggroundwater@gmail.com	Baneswore

45 Er. Bidhan Chandra Rajbhandari	9841303374	01-5523429	bidhancr@gmail.com	Satdobato
46 Bidya Bhushan Dhoj Joshi	9841237833	01-4584477	bidya_bhusan@hotmail.com	Ratopul
47 Bidhya Devi Malla (Rajbhandari)	9818629317	01-5386854		Kuleshwar
48 Dr. Bigyan Gubhaju	9841910146		bigubhaju@gmail.com	Chabahil
49 Bigyan Shrestha		01-4532661		Chandol
50 Bijay Narayan Shrestha	9857021787	071-520248		Bhairahawa
51 Bikash Chand Shrestha	9841231998	01-5437259	bikas_chand@hotmail.com	Baluwatar
52 Bijan Kumar Bajracharya	9857060888	01-4376499	bijanbajracharya@gmail.com	Budhanilkantha
53 Binita Pradhan	9841520084	01-4570927		Chabahil
54 Binju Devi Shrestha	9841630474	01-4385422	poojashrestha224@yahoo.com	Lazimpat
55 Binod Shrestha	9851033340	01-4376383	binods@gmail.com	Budhanilkantha
56 Prof. Dr. Binod Kumar Shrestha	9849764972	01-5426353	niki4shrestha@gmail.com	Kupondol
57 Birendra Man Shrestha	9841234050	01-364960	birendramanshrestha@gmail.com	Khusibu
58 Er. Birendra Nath Gongal	9851091979	01-4950229	birendra.gongal@ntc.net.np	Balaju
59 DFO.Birendra Prasad Pradhan	9841381440	01-5523298	birendra.pradhan@yahoo.com	Jawalakhel
60 Er.Birendra Prasad Pradhan	9851091825	01-4538734	birendra.pradhan@ntc.net.np	Bishalnagar
61 Bishnu Man Maleku	9803312977	01-5381986		Kulegwor
62 Bishwo Man Bajracharya	9867215132	075-520225	friendly sanjeeb@gmail.com	Tansen
63 Biswo Prakash Malla	9841239671	01-5422572	mallabishwa@hotmail.com	Jhamshikhel
C, D, G, H				
64 Chaitanya Prakash Pradhan	9841886212	01-5531200		Kupondol
65 Chanda Joshi (Champa)	9741013223	01-5180093	chanda_j@hotmail.com	Kupondole
66 Chandra Laxmi Shrestha	9851024812	01-4413504	gems@info.com.np	Panipokhari
67 Chandra Man Maleku	9841307831	01-5149817	chandraman maleku@gmail.com	Koteswor
68 Dr. Chiranjibi Lal Shrestha		01-4016282		Ringroad
69 Chiranjibi Pradhan	9841891082	01-5541111		Khumaltar
70 Dashrath Prasad Shrestha	9841440445	01-5915540	dasharthshrestha1@gmail.com	Bafal
71 Devendra Man Rajlawat		01-4278194		Dallu
72 Dev Nath Gongal	9841249185	01-5549360		Dhobighat
73 Deepak Pradhan		01-4413562		Dillibazar
74 Deepak Prasad Thanju	9841527565	01-4960642	thanju.dipak@gmail.com	Mhepi Marg
75 Deepak Raj Maskey	9851027451	01-4387252	deepak@muktinathairlines.com	Basundhara
76 Dharani Man Singh	9841231997	01-5523947	dharanimsingh@gmail.com	Lagankhel
77 Dhiren Shakya	9851034985	01-5592999		Bhaisepati
78 Dibya Chandra Shrestha	9851058328	01-4782830	dibyachandras2013@gmail.com	Shankhamul
79 Dil Prasad Shrestha	9847148793	071-547952	upama.shrestha@nabilbank.com	Butwal
80 Dinesh Man Malla	9851166000	01-5546858	harmanmalla63@gmail.com	Dhobighat
81 Dr. Dinesh Nath Gongal	9841042980	01-4242988		Tripureswor
82 Dinesh Prashad Pradhan	9857062666	075-520683		Khushibu
83 Dinesh Prasad Thanju	9813730900	01-4960642	dineshthanju@yahoo.com	Mhepi
84 Dipak Munakarmi	9841494418	01-5530676	dks9841@gmail.com	Satdobato
85 Dipankar Prasad Pradhan	9841517122			Battisputali
86 Dipendra Raj Bajracharya	9841243012	01-4525881	palpaliraj.db@gmail.com	Dhumbarahi
87 Durga Nath Gongal	9841337498		durgagongal@gmail.com	Sunakothi
88 Gajendra Man Shrestha	9860434300	01-4224591	gajendra_man@hotmail.com	USA
89 Er. Ganesh Bahadur Shrestha	9851111033			Koteswor
90 Ganesh Man Malla	9841574264	01-5524869	ganeshmanmalla@gmail.com	Jawalakhel
91 Ganga Lal Shrestha	9847069200	075-521406		Tansen
92 Ganga Laxmi Ranjit	9841719387	01-4260681	swarnimr@hotmail.com	Bhimsenthan

93	Ganga Ligal	9847055567	01-4300633		USA
94	Ganga Prasad Uday	9841076708	01-4388319		Gongabu
95	Ganga Shrestha	9847033633	071-544355		Butwal
96	Gaumati Devi Shrestha	9841719393	01-5542753		Jawalakhel
97	Gokul Narayan Shrestha	9847043907	01-4288571	gokulshrestha754@yahoo.com	Dallu
98	Gopal Kumar Shrestha	9849191650	01-4467115		Koteswor
99	Gopal Sundar Lal Kakshapati	9851020860	01-5523464	kakshapati@gmail.com	Sanepa
100	Griha Man Singh	9841360130	01-4278367	grihaman430@gmail.com	Kuleswor
101	Dr. Gyanendra Bahadur Malla	9862020542		gsmalla@hotmail.com	Kupondole
102	Prof. Dr. Hari Prasad Shrestha	9851041699	01-5367444	hariprami.shrestha@gmail.com	Teku
103	Hemanta Raj Kolachhyapati	9801023087	01-4270967	hemant@yetiholidays.com	Tahachal
104	Hilam Shrestha	9841726967	01-4811573	hilamshrestha@yahoo.com	Chabahil
105	Himal Kasajoo	9851082610	01-4372936	hkasajoo@yahoo.com	Hattigaunda
	I, J, K				
106	Indira Shrestha	9851001266	01-5534972		Kumaripati
107	Iswori Raghubanshi	9841026737			Kupondol
108	Er. Jagadishwar Nath Shrestha	9851142146	01-4415064		Panipokhari
109	Jaya Bikash Singh				USA
110	Jaya Kishor Singh	9841226769			Maharajgunj
111	Jaya Prakash Singh	9841206959	01-4422254	jp5ingh6959@gmail.com	Maligaun
112	Dr. Jaya Puran Singh				USA
113	Jayanti Shrestha	9841860406	01-4251578	jayentish@hotmail.com	Chhetrapati
114	Jeevan Jyoti Bajracharya	9841238344	01-4511867	jeejyoti07@gmail.com	Thamel
115	Jeevan Prasad Shrestha	9851031066		jeevanpalpali@hotmail.com	Veenas,Tokha
116	Juju Mohan Shrestha	9841254309	01-4443297	james03_@hotmail.com	Gyaneswor
117	Jun Kiran Joshi	9851000349		junjoshi@hotmail.com	Sanepa
118	Kabi Krishna Amatya	9841254438	01-5184395	amatyaniroj@yahoo.com	Sanepa
119	Kalyan Govinda Shrestha	9851025408	01-4228506		Babarmahal
120	Kalyani Gongal	9847103332		kgongal8@gmail.com	Khumaltar
121	Kapil Thanju Shrestha			kapilthanjushrestha@gmail.com	USA
122	Kapur Shrestha	9851093677	01-4372055	kapur.shrestha@gmail.com	Bansbari
123	Karuna Govinda Shrestha	9851085442	01-4466163	kgshrestha123@gmail.com	Min Bhawan
124	Kashi Prasad Shrestha	9857020952	071-531554	kashisth@gmail.com	Butwal
125	Kedar Lal Shrestha	9747023219			Tansen
126	Keshav Amatya	9864222180			Sano Bharyang
127	Keshav Bahadur Malla	9843022579			Butwal
128	Keshav Lal Shakya	9841413555	01-4785400	shakyakeshab@gmail.com	Shankhamul
129	Keshav Narayan Shrestha	9841442329	01-4417752	keshav.n.shrestha@gmail.com	Maitidevi
130	Keshmaya Joshi	9841409245	01-6914042		Baneswor
131	Kiran Bajracharya	9851280922	01-4525881	kiranbajra@gmail.com	Dhumbarahi
132	Kiran Rawal	9851182806	01-5543318	sumansrawal@gmail.com	Sanepa
133	Kishor Man Singh	9841508608	01-2150286	kishormansingh@hotmail.com	Lazimpat
134	Kishor Narayan Shrestha	9851044651	01-4427212	kishornshrestha@gmail.com	Baluwatar
135	Er. Kishor Nath Gongal	9851010558	01-5152437	kishorgongal@hotmail.com	Satdobato
136	Kishor Shrestha	9847011510	075-520271		Tansen
137	Kishor Shrestha	9843181682	01-4288626	kishorshrestha522@gmail.com	Swoyambhu
138	Kokil Govinda Shrestha	9851070269	01-4110552	kokil_shrestha@yahoo.com	Sinamangal
139	Komal Narayan Shrestha	9802007575		k.inboxstha@gmail.com	Lalitpur
140	Komal Pradhan	9851070190	01-5523627	kpradhan@idenepal.org	Mahalaxmi

141 Kopila Shrestha lacoul	9851231623	01-5159343	kopilastha45@gmail.com	Milan Tole
142 Krishna Prasad Shrestha	9851097745	01-5522483		Jhamshikhel
143 Krishna Prasad Ligal	9841372676	01-5230885	krishnaligal@hotmail.com	Khumaltaar
144 Krishna Pukar Munankami	9851013221	01-4986635	pukarmunankami@gmail.com	Basundhara
145 Kundan kakshapati	9851043313		raindrops.nepal@gmail.com	Gairidhara
146 Kusum Devi Shrestha	9841569594	01-4950727		Tokha
L, M, N				
147 Lata Shrestha	9813676521			Anamnagar
148 laxmi Devi Shrestha			shresthald@gmail.com	Sidney
149 Laxman Prasad Shrestha	9851072789	01-4374214	laxmanshrestha504@gmail.com	Maharajganj
150 Laxmi Pradhan	9860222282	01-5538300		Kumaripati
151 Laxmi Prasad Shrestha	9851036214	01-4494125	lpshrestha123@hotmail.com	Baneswore
152 Lok Darshan Bajracharya	9841639262	01-5242503		New Baneswore
153 Er. Madan Gopal Maleku	9840057204	01-428673	madanmaleku@gmail.com	Bhainsepati
154 Madhu Munankami Rajbhandari	9851096746		madhu_raj05@yahoo.com	Jawalakhel
155 Madhukar Man Singh	9841346289	01-4355402		Dhapasi
156 Madhusudan Lal Shrestha	9857020612		madhulhtc@gmail.com	Kalanki
157 Madhusudan Munankami	9851044253	01-4288435		Syuchatar
158 Mahendra Bd. Munankami	9841407792	01-5525590	mbmunankami@gmail.com	Jhamshikhel
159 Mahendra Bd. Singh		071-543633	mbsingh011@hotmail.com	Tansen
160 Mahendra Lal Shrestha	9851059022	01-4039043	meromouse@gmail.com	Matatirtha
161 Prof. Dr. Mahendra Prasad Shrestha	9851079479	01-4273960	shresthampd1953@gmail.com	Kathmandu
162 Mahendra Suwal		01-4312035		Naikap
163 Mahesh Man Karmacharya	9851031766	01-4469430		Battisputali
164 Mahesh Man Singh		01-4377656		Maharajgunj
165 Mana Raj Kolachhyapati	9851131254	01-4109600	mrkolachha@gmail.com	Baneswore
166 Mangala Shrestha Pradhan	9851042144	01-4261723	mangala_pradhan@hotmail.com	Tripureswor
167 Manjari Bajracharya	9849911494	01-5130394		Purano Naikap
168 Manish Gopal Singh	9849231927		manish.singh707@gmail.com	Kusunti
169 Manish Shrestha	9851130329	01-4017009	manish@nanglo.com.np	Maharajgunj
170 Manju Devi Shrestha	9841057565	01-5522483		Jhamshikhel
171 Manju Malla	984148791	01-4379173	manjumalla1970@gmail.com	Galfutar
172 Prof. Dr. Manohar Lal Shrestha	9851083343	01-4286427	drmlshr@yahoo.com	Kuleswor
173 Manohar Narayan Shrestha	9847278232			Bhairahawa
174 Meera Shrestha Pradhan	9843364032		sppradhan44@yahoo.co.in	Sunakothi
175 Meeta Sainju Pradhan	9851022035	01-5422689	meetasp@gmail.com	Jhamshikhel
176 Mira Shrestha	9803358487	01-4266901	mira100np@yahoo.com	Tengal
177 Dr. Mohan Man Sainju	9741039916	01-5521372	mohanmansainju@gmail.com	Sanepa
178 Monika Gongal Maskey	9841619161		monikamaskey@gmail.com	Mahaboudha
179 Er. Mrigrendra Prasad Pradhan	9765355555	01-5346973	mrigrendrapradhan@hotmail.com	Teku
180 Naresh Kumar Shrestha	9851058000			Shamakushi
181 Muna Bajracharya	9841336521	01-5006305	srajbajracharya@gmail.com	Balkumari
182 Nabin Thaiba	9847050795	071-520502		Bhairahawa
183 Nara Narayan Shrestha	9861599351	01-4472344	nara.shrestha@gmail.com	Chabahil
184 Narayan Gopal Malego	9841516505	01-4015159	nmalego@yahoo.com	Sukedhara
185 Narayan Prasad Shrestha	9741059970	01-5424058		Pulchwok
186 Narayan Prasad Shrestha	9851071995	01-4891795	npshresthal 17@gmail.com	Sanobharyang
187 Naresh Gongal	9851043030	01-4470858		New Baneswor
188 Naresh Gopal Lacoul	9857022700			Bhairahawa

189	Naresh Thanju	9847023744			Mhepi
190	Navin Govinda Shrestha	9851113399		visittansen@gmail.com	Sunakothi
191	Neelam Shrestha Gongal	9841781372	01-5151195	shresthang@gmail.com	Satdobato
192	Nilam Shrestha	9849557302		nilamstha111@gmail.com	Kausaltar
193	Er. Niraj Bajracharya	9851040640	01-5242503	niraj.baj@gmail.com	Shankhamul
194	Niraj Bhari	9851027146		nirajlbhari@gmail.com	Shamakushi
195	Niraj Govinda Shrestha		01-5570488	eva.amkodor@gmail.com	Sunakothi
196	Niranjan Shrestha	9851198299	01-4282293	niranjanstha.k@gmail.com	Kuleswore
197	Nirmal Dhoj Shrestha	9851056203	01-5525778	nirmalmd4@gmail.com	Kupondol
198	Nisha Shrestha	9841527524	01-4001055	cbz2717@hotmail.com	Lazimpat
199	Nitesh Man Baisyet	9851053794	01-4415928	niteshbaisyet@hotmail.com	Baluwatar
	O, P				
200	Er. Om Prashad Shrestha	9841812533	01-4272904	opshrestha@hotmail.com	Kuleswor
201	Dr. Om Krishna Malla	9841250920	01-5524219	okmalla@hotmail.com	Khumaltar
202	Panchasheela kakshapati	9860670698			Ratopul
203	Pooja Gongal Dongol	9845033250	01-5204270	gongalpooja87@gmail.com	Gwarko
204	Dr. Pooran Bajracharya	9847099233	075-520923		Tansen
205	Pooran Prasad Maleku	9847035189			Koteswor
206	Prof. Dr. Pooran Prasad Shrestha	9841278444	01-5524497	pooranpshrestha@hotmail.com	Kupondole
207	Prabhat Kumar Shrestha	9860684776		prabhat.shrestha123@gmail.com	Kuleshwor
208	Prabin Lal kakshapati	9851152291		prabal_wrap@hotmail.com	Butwal
209	Prachand Raj Shakya	9851009233	01-4990032	prachandaraj.shakya@gmail.com	Pepsicola
210	Er. Pradeep Bahadur Gubhaju	9851110769	01-5552267	pradeep.pigeonengg@gmail.com	Sanepa
211	Pradeep Lal Bajracharya	9841469979	01-5554050	plb1216pb@gmail.com	Sanepa
212	Pradeep Man Baisyet		01-4415814		Baluwatar
213	Er. Pradeep Nath Gongal	9841253207	01-5555338		Kusunti
214	Prajwal Prasad Kasajoo	9851056009	01-4287171	prajwal_kasaju@yahoo.com	Kuleswor
215	Er. Prajwol Prasad Pradhan		01-4270324		Canada
216	Prajwol Thanju	9851015704		hamapra@yahoo.com	Balkhu
217	Prakash Bhari	9851054189	01-4386303	prakash_bhari@yahoo.com	Dhapasi
218	Er.Prakash Chandra Shrestha	9851042226		shresthapc@gmail.com	Galfutar
219	Prakash Man Shrestha	9851193948	01-5592948	prakash260352@yahoo.com	Bhainsepati
220	Prakash Nath Gongal	9847029691	01-5520595		Khumaltar
221	Prakash Pradhanang	9841432999	01-4272889	surakshaa78@hotmail.com	Kuleswor
222	Prami Shrestha	9851075500	01-5348646	shresthaprami@gmail.com	Teku
223	Dr. Pramod Nath Gongal		01-5152437	gongalp@hotmail.com	Satdobato
224	Pramod Shrestha	9857020988	01-4382075	pramodnitu20988@gmail.com	Basundhara
225	Pratap Prashad Pradhan	9851069495	01-5551126	pratap.pradhan@pppradhan.com	Patan
226	Prechyama Gongal	9841469186		neha.gongal2020@gmail.com	Banasthali-6
227	Prem Bahadur Malla	9847029625	075-520052		Tansen
228	Prithivi Raj Ligal	9851078572	01-5523525	prligal@gmail.com	Shantibasti
229	Pritika Shrestha Gauli	64226381261		pritikasms@gmail.com	newziland
230	Purushottam Karmacharya	9851039476			Naya Bazar
231	Purushottam Prasad Suwal	9860390848			Dhapasi
232	Pushpa Lal kakshapati	9851058684	01-4427748	puspakakshapati@gmail.com	Gairidhara
233	Pushpa Lata Mool	9841531589	01-4538272	mool.pushpa123@gmail.com	Baluwatar
234	Dr. Pushpa Malla	9841333360	01-5524219	pushpamalla55@gmail.com	Satdobato
235	Prof. Dr. Pushpa Shrestha	9849524557	01-4371067	pushpa.shrestha2016@gmail.com	Mandhikhatar

			R		
236	Rabi Amatya	9841363413	01-5237202	rabishrestha111@gmail.com	Tahachal
237	Rabi Shankar Sainju	9851119235	01-5149632	rssaiju@gmail.com	Koteshwor
238	Rabin Shrestha	9851111347	01-4374052	rabin_stha@yahoo.com	Budhanilkantha
239	Rabindra Prasad Pradhan		01-4720914		Maharajgunj
240	Rabindra Prasad Thanju			rthanju@gmail.com	Canada
241	Rabindra Raj Shakya	9841261951	01-4314901	rshakyatansen@gmail.com	Tinthana
242	Radha Shrestha	9860635594	01-4351426		Galkopakha
243	Rahish Baiju (Shrestha)		01-4427061		Dhumbarahi
244	Rahiul Bajracharya	9849560324			Dhumbarahi
245	Rahul Kaji Shakya	9851042262		sh.sugat@gmail.com	Sanepa-2
246	Rajani Gongal	9847103323	01-5528783	r.gn33@yahoo.com	Khumaltar
247	Rajendra Man Karmacharya	9841270407	01-5249453		Thulo Bharyang
248	Dr. Rajendra Man Shrestha	9841326944	01-4356741		Bhotebahal
249	Rajendra Prasad Pradhan	9851027777	01-4440777	yanikaenterprises@gmail.com	Hadigaun
250	Pro.Dr.Rajendra Prasad Shrestha	9841709822	01-5528342	rajenpd_shrestha@yahoo.com	Sanepa
251	Rajendra Prasad Thanju	9841473006		rpthanju@gmail.com	Tahachal
252	Rajendra Raj Shakya	9851051264		nikhilshakya12@yahoo.com	Budhanagar
253	Rajib Kishor Lacoul	9857020292	01-4276461	rajivlacoul@hotmail.com	Kuleswor
254	Raju Pradhan	9851030892	01-4389249	jdpp.trisuli@gmail.com	Samakhushi
255	Ram Chandra Man Shingh	9851018873	01-5523393		Ekantakuna
256	Ram Lal Shrestha	9849618220	01-4473771		New Baneswor
257	Ram Pradhan	9841248876	01-4358112		Balaju
258	Ramesh Bahadur Munankami	9851054548	01-5525590	ramesh.munankami@gmail.com	Jhamshikhel
259	Ramesh Bhari	9851108512	01-438704	bhari.ramesh@gmaul.com	Shamhakhusi
260	Ramesh Dhoj Shrestha	9851074216	01-4467656		Baneswore
261	Ramesh Narayan Shrestha	9841281038	01-4352718	ramesh.sth20@yahoo.com	Samakhushi
262	Ramesh Shekhar Bajracharya	9851055222	01-4721819	bajramesh44@gmail.com	Maharajgunj
263	Dr. Rameshwor Nath Gongal	9851010550	01-5152437	gongalr@hotmail.com	Tripureswor
264	Rekha Munankami	9841773965			Makhan
265	Renuka Devi Shrestha Joshi	9841558147	01-4961618		Gongabu
266	Rishi Keshab Dhaubhadel	9841403300		rishipadma123@gmail.com	Sirjananagar
267	Roop Kishor Lacoul	9857020608	071-540140	ruplacoul@gmail.com	Butwal
268	Dr. Roshan Gongal Shrestha	9841550707			Dhumbarahi
269	Rukmani Nepali	9841459148	01-4782996		ShreenagarTole
			S		
270	Pro.Dr. Sabitri Malla Kakshapati	9841847978		sarwanamtheatre12@gmail.com	Ratopul
271	Sadish Man Shrestha	9847028489	075-520272	sadishshrestha30@gmail.com	Samakhushi
272	Sagar Shrestha	9851023367		shailesh_shrestha@hotmail.com	Kamal pokhari
273	Samidh Shrestha			samidh718@gmail.com	Geneva
274	Samjhana Rajlawat Shrestha	9841577916			Gairidhara
275	Santosh Gopal Lacoul	9851024999	01-4241222	santosh_lacoul@yahoo.com	Wotu
276	Santosh Lal Shrestha	9857060353	075-411203	santoshshrestha0353@gmail.com	Kuleshwor
277	Santosh Narayan Shrestha	9861199644			Old Baneswore
278	Sari Ligal Manandhar	9841337364	01-4282778		Kalanki
279	Sarita Shrestha	9847034400			Bhaisepati
280	Sarita Shrestha Maskey	9841586084	01-4530544	sshresthamaskey@gmail.com	Maharajgunj
281	Sarju Bajracharya	9857065599	01-5520022	palpamoneytransfer01@hotmail.com	Tansen
282	Sarju Man Ligal	9851073425	01-4980633	ligalsarjuman@gmail.com	Greenland,Tokha

283	Saraswoti Shrestha Amatya	9841968654		prajwalstha@gmail.com	Kupondol
284	Saroj Narayan Shrestha	9841812225		printer.saroj@gmail.com	Baneshwor
285	Satish Chandra Shrestha	9851024812	01-4413504	saf@info.com.np	Pani pokhari
286	Satish Prasad Pradhan	9851021932	01-4431668	satis-p@mos.com.np	Chundevi
287	Er. Shakti Man Singh	9849872777	01-5152099	shaktisingh.nepal@gmail.com	Talchhikhel
288	Dr. Shakti prasad Shrestha		01-4431089		Maharajganj
289	Shakuntala Shakya	9841359852	01-4107808	shakuntala100@yahoo.com	Newbaneshwor
290	Dr. Shambhu Man Singh	9851032038	01-5523759	shambhu.mansingh@gmail.com	Kushunti
291	Shambhu Ratna Munankami	9847029441	075-520383		Kalanki
292	Shambhu Shrestha	9851021673	01-4278637	shresthashambhu@gmail.com	Ravi Bhawan
293	Er. Shankar Krishna Malla	9849627397	01-5424446	skmalla111@yahoo.com	Pulchowk
294	Shankar Man Singh	9851047136	01-5523148	shankermansingh@gmail.com	lagankhel
295	Shankhar Lal Maleku	9849230764	01-5104359		Shubhidha nagar
296	Shankar Nath Gongal	9847033728			Imadol
297	Shanta Shakya	9841527058	01-5175275	sl_shakya123@hotmail.com	Dhapakhel
298	Sharad Chandra Shrestha	9841280052	01-4386525	scshrestha45@gmail.com	Dhapasi
299	Sharan Ratna Shakya	9841789170	01-4783471	sharanratna.shakya@nccbank.com.np	ShreenagarTole
300	Shashi Shrestha	9857060048	075-520048	niru_shashi@yahoo.com	Tansen
301	Shekhar Prasad Shrestha	9851025313	01-5552039	taksartole@gmail.com	Dhobhighat
302	Shishir Raj Kolachhapati	9851192444	01-4363741	shishir_kola@yahoo.com	Gongabu
303	Shobha Shrestha	9818232850	01-4470419	adityaman@hotmail.com	Chabahil
304	Shukla Man Singh	9841265053	01-4544803	rajeshmamsingh53@gmail.com	Kapan
305	Dr. Shreekrishna Shrestha	9851072228		srdpl 14@gmail.com	Tangalafrat
306	Subarna Dhoj Shrestha	9841342420	01-5382071	subarna dhoj shrestha@yahoo.com	Kuleshwor
307	Subarna Laxmi Shrestha	9847040003			Tinkune
308	Subarna Prabha Shrestha	9847363999			Bhairahawa
309	Subhash Rajbhandari	9843077913	01-4671637		Kuleshwor
310	Sikin Man Thaiba	9841256891	01-5527355		Sanepa
311	Sramanendra B. Shrestha (SUBU)	9851030735	01-4371067	subushrestha@yahoo.com	Mandhikhatar
312	Subarna Shakya		01-5549817	skshakya108@hotmail.com	USA
313	Subodh Lal Shrestha	9851036921	01-4517881	lionsubodh@gmail.com	Baluwatar
314	Subhash Devi Shakya	9841793432	01-4252838		Dhalko
315	Sudhir Malla	9851130275		sudhirmallanepal@gmail.com	Imadol
316	Sudarshan Khayaguli	9851025200	01-4487667	skhayaguli@hotmil.com	Sinamangal
317	Sudarshan Lal Shrestha	9751009786	01-4284674		Tahachal
318	Sudeep Kumar Shrestha	9841727852		lovesudipu@hotmail.com	Kalanki
319	Sudhir Man Baishyat	9841333219	01-4370956	smbaisyat@hotmail.com	Mandhikhatar
320	Sujan Bhari	9841309478		sundar.bhari@gmail.com	Samakhushi
321	Sundar Lal Shrestha	9851032496	01-4243588	idealdesigners96@gmai.com	Chabahil
322	Sunil Kumar Shrestha	9851094791	01-4032922	sunil_stha@hotmail.com	Syuchatar
323	Sunil Lal Kakshapati	9851024358	01-4427295	sunilkakshapati@hotmail.com	Gairidhara
324	Sunil Prasad Pradhan	9861590011	01-4531414		Chundevi
325	Sunrose Maskey	9851047993		sunrosemaskey@yahoo.com	Tansen
326	Surendra Bahadur Bajracharya	9851093185	01-4286764	surendra41@yahoo.com	Dallu
327	Er. Surendra Napit	9841273678	01-4286062	surendranapit185@gmail.com	Kalimati
328	Surendra Nath Gongal	9847042286	01-5203994	anishgongal@gmail.com	Imadole
329	Dr. Er. Surendra Shrestha	9851198713	01-5910922	surendtha@gmail.com	Hepali-7
330	Surendra Suwal		01-2112156		Sanepa
331	Suresh Bahadur Malla	9841707991	01-4491002	mallasb@yahoo.com	Dhapasi

332	Suresh Prasad Pradhan	9851187789	01-5437145	sureshpradhan@gmail.com	Dhobighat
333	Pro.Dr.Sushil Bahadur Bajracharya	9851065308	01-5372307	sushil_bajracharya@ioe.edu.np	Tahachal
334	Sushil Man Karmacharya	9851093299			Khusibu
335	Sushil Malla	9851155815		gmedia07@gmail.com	Imadol
336	Sushil Man Singh	9849393899	01-4370453		Golphutar
337	Dr. Sussie Shrestha			sussieshrestha@gmail.com	UK
	T, U, V, Y				
338	Thakur Prashad Thanju	9851115590	01-4270004		Balkhu
339	Dr. Tulshi Prashad Shrestha	9851000343	01-5522353	tulsi_prasad@yahoo.com	Jhamshikhel
340	Dr. Tumla Lacoul Shah	9851030024	01-4890100		Kalimati
341	Umesh Bahadur Bajracharya	9851078380	01-4890100	udasumesh@yahoo.com	Sanobharyang
342	Umesh Man Shrestha	9857021245			Sanobharyang
343	Umesh Shrestha	9851105525	01-4248599		Sundhara
344	Umeswor Nath Gongal	9841331331	01-4310798		Thankot
345	Upama Shrestha	9841389455	01-4361618		Gongabu
346	Upen Man Shrestha	9851362758		shresthaupen2017@gmail.com	Imadol
347	Upendra Man Bajracharya	9857025320		bajramedico750@gmail.com	Butwal
348	Upendra Man Karmacharya	9841392411	01-5200987	umkarma8@gmail.com	Imadol
349	Dr. Upendra Man Singh	9841368931	01-5193197	vet.ums@gmail.com	Kusunti
350	Upendra Narayan Shrestha	9851026699	01-4371462		Galfutar
351	Upendra Prakash Pradhan	9849026121	01-4279812		Kuleswor
352	Urmila Shrestha	9841552864	01-5535733		Kupandol
353	Usha Devi Thanju Singh	9847057890	071-540742		Butawal
354	Usha Malla Singh	9841539564		mallasinghushall@gmail.com	Bhainsepati
355	Uttam Kumar Bajracharya	9847029105	075-520311		Tansen
356	Vidhya Thaiba	9841403443	01-5525026		Sanepa
357	Vijay Govind Shrestha	9847055978	071-572184	vijaysagarshr@gmail.com	Bhairahawa
358	Er. Varun Pd. Shrestha		01-4470769	varshrestha@hotmail.com	Baneswore
359	Vidhan Joshi	9851055132	011-662132	vidhan043@gmail.com	Banepa
360	Vijaya Udaya Palpali	9841277137	01-5202322	v-palpali@gmail.com	Imadole
361	Vikash Man Shrestha	9865707475	01-4359360	shresthavikashman@gmail.com	Mhyepi
362	Vinaya Shakya	9849252911	01-4017546	vinayashakya@gmail.com	Maharajganj
363	Yagya Prasad Shrestha	9841282221	01-4572733	yagya51@hotmail.com	Baneshwor
364	Dr. Yashaswi Shrestha			yashaswishrestha@gmail.com	U.S.A.
365	Dr. Yashowardan Pradhan	9851038769		pradhan_yv@yahoo.com	Kupondol
366	Yechu Bajracharya	9841738139	01-4350122	pujaanas@gmail.com	Mhepi
367	Yeeta Rajbhandari		01-4272132		Kuleswor

KATHMANDU GENERAL MEMBERS

SN	Name	Mobile	Home	Email Address	Address
	A, B				
1	Aabha Shrestha	9851095944			Bishalnagar
2	Anand Ratna Shakya	9841519908	01-4379124	awka_me@yahoo.com	Hattigaudha
3	Ashok Ratna Shakya	9841421080	01-5529842		Bakhundol
4	Dr. Devendra Prasad Shrestha	9851069386	01-4313101	devendralshrestha@gmail.com	Satungal
5	Dinesh Man Malego	9841404090	01-5550919		Patan
6	Kedar Bahadur Malla	9841277342	01-55922>7		Bhainsepati
7	Keshab Nath Munankami	9841963907	01-4672816		Dallu

8	Khem Raj Bhari	9849630490	01-4278523		Kuleshwor
9	Kiran Shrestha	9851043924			Bhaisepati
10	Laxman Krishna Malla	9806607381			Khumaltar
11	Mahesh Nath Gongal	9851093664			Tinkune
12	Maheshwor Nath Gongal	9803318392	01-5522782		Satdobato
13	Ramesh Man Malla	9857010099		rmmalla15@gmail.com	Nakhkhu
14	Rupa Rajbhandhari(Shakya)	9842456853	01-4255355	rupa.rajbhandari@hotmail.com	Yangal
15	Tirtha Nath Gongal		01-4350229		Balaju

TANSEN BRANCH, LIFE MEMBERS

SN	Name	Mobile	Home	Email Address	Address
1	Ajay Man Karmacharya	9857060805	075-520995	ajayamank@gmail.com	Silkhan role
2	Balam Bainju	9857060583			Basantpur
3	Basant Lal Bajracharya	9857060070	075-521494	bajrabasanta@yahoo.com	Ason Tole
4	Basant Man Simangaida Shrestha	9857060044	075-521105		Kailashnagar
5	Bhugol Prasad Bainju Shrestha	9857060111	075-520201		Bhagawati Tol
6	Bhim Bahadur Shrestha	9857060100	075-511100	shresthabhim007@gmail.com	Banstari,Tansen
7	Binay Raj Bajracharya	9847577777	075-521784	bebinay@gmail.com	Tansen
8	Chhatra Raj Shakya	9847028016	075-520216	chhatrarshakya@gmail.com	Narayan Tole
9	Dil Bahadur Shakya	9847029394	075-520094	shakya_sanjil@yahoo.com	TaksarTole
10	Dipendra Man Thaiba	9847029659	075-520259	dependra.thaiba9@gmail.com	Ason Tole
11	Gyandendra kaji Shakya	9847099213	075-520445	gyanendrakajishakya@gmail.com	Bhimsen Tole
12	Janak Raj Shakya	9847069505	075-520191	shakyaprabal533@gmail.com	Bhagawati Tole
13	Jeevan Kumar Bajracharya	9847028817			TaksarTole
14	Kishor Darshan Bajracharya	9847029159	075-521825		Narayan Tole
15	Madhu Dayal Sainju	9847029422	075-520422	madhusainju@yahoo.com	TaksarTole
16	Madhukar Sainju	9847525949	075-520023	sainjumadhukar@gmail.com	Ason Tole
17	Madhumati Sainju	9847305998	075-521575		Ason Tole
18	Mangal Prasad Bajracharya	9847110020	075-520431		TaksarTole
19	Mohan Prasad Shrestha	9857060112	075-522525	indrenihotel@gmail.com	Badigan Tole
20	Pradeep Prasad Uday	9847029727	075-520214		Narayan Tole
21	Prakash Prasad Udaya	9847068605	075-521015	prakashudaya015@gmail.com	Badigan Tole
22	Puran Kishor Rajbhandari	9844755888	075-520243		Makhan Tole
23	Rabindra Lal Bajracharya	9857060191	075-520021		Ason Tole
24	Rajendra Bahadur Bajracharya	9857062442	075-520242	rajendrabajracharya2@gmail.com	Makhan Tole
25	Rajendra Kumar Kakashapati	9847029515	075-520236		Makhan Tole
26	Rajeshwar Udaya	9847029245	075-522155	rudaya21@gmail.com	Badigan Tole
27	Raju Maharjan	9857060076	075-520227		Bhimsen Tole
28	Ram Bahadur Budhdhacharya	9804470051	075-521696		TaksarTole
29	Roshanimala Shakya Bajracharya	9847029947	075-520975	roshanibajracharya17@gmail.com	Silkkan Tole
30	Sabin Malla	9857060018	075-521509	sabinm96@gmail.com	BasantapurTole
31	Sandhya Shakya	9804470051	075-521696		TaksarTole
32	Sanjay Raj Shakya	9847029513	075-522270		Bhagawati Tole
33	Sanjeev Maskey	9857020939	071-541687		Bhagawati Tole
34	Santosh Shrestha	9847043218	075-520182	santosh_sth981@gmail.com	Bhagawati Tole
35	Shakutala Bajracharya	907028032	075-521532	bshakun25@yahoo.com	Ason Tole
36	Subarna Muni Shakya	9857012543	075-520237	shakyamunisubarna@gmail.com	Makhan Tole
37	Sujan Shrestha	9857060343	075-520286	suzanshrestha123@hotmail.com	Bhagawati Tole
38	Sunil Govinda Shrestha	9857060810	075-521203		Bhagawati Tole

39	Sunita Kumari Pradhan	9847225777	075-520014		Ason Tole
40	Sunita Thaiba	9840041360	075-520259	thaibasunita@gmail.com	Asan Tole
41	Suraj Maleku	9857060144	075-521550	surajmaleku33@gmail.com	Ason Tole
42	Sushil Prasad Pradhan	9857060200	075-520194	sushilpradhan2022@gmail.com	Bhagawati Tole
43	Tilak Shrestha	9847029427	075-520558	edc.denta12@gmail.com	Barudkhan
44	Utpal Kumar Bajracharya	9847029518	075-521460	utpal.vajra@gmail.com	Badigyan Tole

BUTWAL BRANCH, LIFE MEMBERS

SN	Name	Mobile	Home	Email Address	Address
1	Ambu Prasad Shrestha	9857020878			Butwal
2	Ammal Prasad Lacoul				Butwal
3	Amod Shrestha	9857020875			Butwal
4	Amrit Lal Shrestha				Butwal
5	Amulya Man Thaiba	9857020771			Butwal
6	Arjun Man Sainju	9857025333		arjunmansainju@gmail.com	Butwal
7	Ashok Kumar Shrestha				Butwal
8	Binash Shrestha	9847028210			Butwal
9	Bishnu Shrestha				Butwal
10	Devendra Raj Shakya				Butwal
11	Dhan Prasad Shrestha				Butwal
12	Dinesh Prasad Shrestha	9857021127			Butwal
13	Er. Laxman Prasad Shrestha				Butwal
14	Ira Devi Thaiba	9857032126			Butwal
15	Jeevan Ojha				Butwal
16	Kedar Prasad Shrestha	9857025579			Butwal
17	Keshav Shrestha	9847035674			Butwal
18	Kiran Shrestha				Butwal
19	Krishna Lal Joshi				Butwal
20	Mahalaxmi Joshi	9847041284			Butwal
21	Mahendra Ligal	9857026120			Butwal
22	Mahesh Pradhan	9857037270			Butwal
23	Meera Devi Maskey Thaiba				Butwal
24	Mukesh Man Shrestha	9857020311			Butwal
25	Munendra Nath Gongal	9847150954			Butwal
26	Nirmal Prasad Lacoul	9857025567		nlacoul@gmail.com	Butwal
27	Pramod Kasajoo	9857026422			Butwal
28	Pramod Shrestha	9857020988			Butwal
29	Puran Hooju				Butwal
30	Ramesh Shrestha	9857025221			Butwal
31	Rameshwor Kasajoo	9857020435			Butwal
32	Rameshwor Prasad Shrestha				Butwal
33	Ranjan Kasajoo	9857020339			Butwal
34	Reshma Pradhan	9847150270			Butwal
35	Rohini Shrestha	9857073516			Butwal
36	Sanjay Man Sainju				Butwal
37	Sharada Bajracharya				Butwal
38	Sunil Krishna Shrestha Kasaju	9847037870			Butwal
39	Sunil Shreshta	9857025642			Butwal
40	Surendra Prasad Shrestha				Butwal

41	Suresh Ratna Bajracharya	9857020092			Butwal
42	Surya Kumari Shakya	9857020939			Butwal
43	Tribhuvan Prasad Shrestha	9847033868			Butwal
44	Ujwol Kasaju	9857020007			Butwal
45	Upendra Man Shrestha	9847025757			Butwal

BUTWAL BRANCH, GENERAL MEMBERS

SN	Name	Mobile	Home	Email Address	Address
1	Aabha Amatya Kasajoo	9866145130			Butwal
2	Achut Rajbhandari				Butwal
3	Aman Shrestha				Butwal
4	Annapurna Shrestha				Butwal
5	Arjun Shrestha				Butwal
6	Babita Shrestha	9847047111			Butwal
7	Bhagirathi Joshi				Butwal
8	Bhugol Man Shakya	9847037362			Butwal
9	Bidhya Devi Ojha				Butwal
10	Bijaya Narayan Shrestha				Butwal
11	Bina Lacoul				Butwal
12	Bindhya Keshar Joshi				Butwal
13	Bindiya Thaiba				Butwal
14	Birendra Muni Shakya				Butwal
15	Bulbul Shrestha	9857022009			Butwal
16	Chandragupta Ratna Shakya				Butwal
17	Devendra Shrestha				Butwal
18	Dhruba Pd Shrestha	9857029989			Butwal
19	Dr Sarita Shrestha				Butwal
20	Fawan Lacoul				Butwal
21	Ganga Devi Shrestha				Butwal
22	Ganga Shrestha	9847037633			Butwal
23	Gopal Pd Shrestha	9847040625			Butwal
24	Govinda Raj Shakya				Butwal
25	Gyanendra Pd Shrestha Simangaida				Butwal
26	Ira Devi Bajimaya				Butwal
27	Jayanti Lacoul				Butwal
28	Jaydeep Joshi				Butwal
29	Kalpana Joshi				Butwal
30	Kalyani Lacoul				Butwal
31	Kamal Raj Udaya				Butwal
32	Kashi Pd Shrestha	9857020952			Butwal
33	Kishor Ku Shrestha	9847011510			Butwal
34	Kusum Shakya				Butwal
35	Lata Shrestha				Butwal
36	Mahendra Dhoju				Butwal
37	Manoj Man Saiju				Butwal
38	Mathura Piya				Butwal
39	Mishra Shrestha	9847026492			Butwal
40	Moti Bdr Gubhaju				Butwal
41	Nabin Man Malla				Butwal

42	Naresh Shrestha				Butwal
43	Nikita Kasajoo				Butwal
44	Nilima Shakya				Butwal
45	Niraj Lacoul				Butwal
46	Nirajan Lacoul				Butwal
47	NirjaShrestha				Butwal
48	Nirmit Kasajoo				Butwal
49	Nischal Shrestha				Butwal
50	Nisha Shrestha				Butwal
51	Parmita Joshi				Butwal
52	Pawan Lacoul				Butwal
53	Prachanda Ku Rajbhandari				Butwal
54	Pratap Kumar Shrestha				Butwal
55	Pratik Kasajoo				Butwal
56	Pujan Shrestha				Butwal
57	Rajani Shrestha				Butwal
58	Rajendra Bdr Shakya				Butwal
59	Rajesh Kasajoo				Butwal
60	Reshma Shrestha				Butwal
61	Sabita shakya				Butwal
62	Sagar Malego				Butwal
63	Sangita Lacoul				Butwal
64	sanjeeb Pd Malla				Butwal
65	Saraswoti Shrestha	9857030147			Butwal
66	Sarita Kasajoo	9847037188			Butwal
67	saroj Shrestha	9864414999			Butwal
68	Sashi Devi Shrestha				Butwal
69	Sayana Kasajoo				Butwal
70	Shambhu Pd Shrestha				Butwal
71	Sharda Shrestha	9857036554			Butwal
72	Sharmila Joshi				Butwal
73	Shashiprabha Maske Shrestha				Butwal
74	Shila Maiya Shrestha				Butwal
75	Shorup sainju				Butwal
76	Shorupa Kasajoo				Butwal
77	Shuvan Narayan Shrestha				Butwal
78	Sommaya Lacoul				Butwal
79	Sona Bajracharya				Butwal
80	Srijana Sainju				Butwal
81	Sujen Shrestha				Butwal
82	Suredra Pd Shrestha (Tamnagar)				Butwal
83	Surendra Man Shrestha				Butwal
84	Tilak Pd Shrestha				Butwal
85	Yes Ratna Shakya				Butwal

पुनश्च : गुठीद्वारा छापिएको यस directory मा सबै तथ्याङ्कहरू सही छाप्ने हाम्रो प्रयत्न सदैव रहनेछ । यसमा कुनै परिवर्तन वा गल्ती भएमा गुठीको सूचना प्रवाह हेर्नु हुने का.स.स. जीवनज्योति बज्राचार्य (९८४१२३८३४४) वा मनिस श्रेष्ठ (९८५११-३०३२९) लाई सम्पर्क गर्नु हुन विनम्र अनुरोध छ । - तानसेन गुठी

अतीतको सम्झना

तानसेनस्थित त्रिभुवन कलेजमा आई.कम.को पहिलो ब्याच (२०२६ साल)का विद्यार्थीहरूलाई बिदाई कार्यक्रम । उक्त पहिलो ब्याचबाट अशोक प्रधान, अशोक रत्न शाक्य, दिल बहादुर शाक्य, महेश प्रसाद थान्जु र महेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ उत्तीर्ण भएकाथिए। कलेजमा कमर्स संकाय अन्तरगत कक्षा संचालन हुनुमा आदरणीय धिरेन्द्र श्रेष्ठ सरको ठूलो योगदान रहेको छ। विषयगत अध्यापक नहुँदा उहाँले नै अरू ४/५ वटा विषयको कक्षा पनि पढाउनु हुन्थ्यो।

स्रोतः अशोक प्रकाश प्रधान।

२०२१ सालको तत्कालीन पद्म पब्लिक बहुउद्देश्यीय हाइस्कुलको विध्यार्थी युनियनका पदाधिकारीहरू।
बसेकाहरू वायाँबाटः मेघराज बस्याल, धरणी मान सिंह, भुपेन्द्र नारायण श्रेष्ठ, श्यामलाल श्रेष्ठ, रवीन्द्र लाकौल ।
उभिएकाहरू वायाँबाटः लक्ष्मी उदय, वरूण विक्रम राणा, हरि भट्टराई, वनमाली निराकार र चिनिया देवी लिगल।

स्रोतः अशोक प्रकाश प्रधान । वनमाली निराकारले उहाँहरूको नाम उपलव्ध गराइदिनु भएको।

नेपालको ऐतिहासिक नगर पनौतीमा नगरकै पहिलो अंग्रेजी बोर्डिङ्ग स्कुल
बाह्रवर्षे मकर मेला लाग्ने सुन्दर नगरी पनौतीकै अङ्ग्रेजी माध्यममा पहिलो पटक एस. एल. सी. (SLC) दिलाई नगरकै गरिमा उच्च राख्न सफल यस नवरत्न अङ्ग्रेजी मा. वि.ले २०८० सालको एस. ई. ई. (SEE) परीक्षामा नगरभरिमा नै प्राइभेट विद्यालयमध्ये सम्पूर्ण विद्यार्थी उत्तीर्ण (पास) गराउन सफल एक मात्र विद्यालय बनेकोमा गर्व गर्दछौं।
यस विद्यालयमा न्यूनतम शुल्कमा गुणस्तरीय शिक्षा तथा होस्टेलको समेत सुविधा रहेको छ। अन्य जानकारीको लागि हामीलाई सम्झनुहोस्।
सम्पर्कः
रामचन्द्र देउजा
कार्यकारी प्रिन्सिपल
फोनः ०११-४४००८८, ९८४६९६०८९८
Estd. 2044
NAVA RATNA ENGLISH SECONDARY SCHOOL
नव रत्न अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालय
Panauti, Kavre

Manoj Shrestha Bhadel
Director
M: 977 9851026141
HOTEL KAUSI
a modern boutique experience
www.hotelkausi.com
HOTEL KAUSI PVT. LTD.
Lakeside Rd-6, Gaurighat,Ambot
Pokhara,Nepal
T 977 061 590330 / 590331
E manoj@hotelkausi.com
info@hotelkausi.com

sagarmatha
ENGINEERING COLLEGE
TRIBHUVAN UNIVERSITY AFFILIATE
Courses Offered
B.E. Civil
B.E. Computer
B.E. Electronics, Comm. & Information
sagarmatha
COLLEGE OF SCIENCE & TECHNOLOGY
TRIBHUVAN UNIVERSITY AFFILIATE
Courses Offered
B.Sc. CSIT
BCA
Sanepa, Lalitpur, Nepal, GPO Box: 19910, Tel.: 01 5427274, 5911274, e-Mail: info@sagarmatha.edu.np / info@scst.edu.np, Web: www.sagarmatha.edu.np / www.scst.edu.np
INSPIRING MINDS...

CARDINAL INTERNATIONAL BOARDING HIGH SCHOOL

DAKSHINKALI MUNICIPALITY -5, SATIKHEL, PHARPING,KTM.

About us:

We are the first school to initiate complete English medium from nursery to grade 12 since 1995.

Key features:

- Eco friendly and child friendly environment.
- Modern and well equipped computer lab.
- School shuttle service throughout every outreach.
- Regular ECA activities.

तानसेन गुठीले ३१ वर्ष पार गरी
३२ औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा
गुठीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि
हार्दिक शुभकामना ।

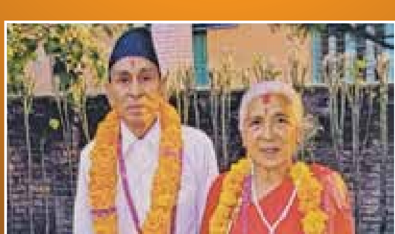

प्रा.डा. पुष्पा श्रेष्ठ
अध्यक्ष

AMRIT - PRITHVI TRUST

अमृत-पृथ्वी अविनाशी गुठी

म्हेपी, काठमाडौं

Affiliated to Tribhuwan University

KATHMANDU ENGINEERING COLLEGE

Striving Towards Excellence in Engineering Education

FIRST ISO CERTIFIED COLLEGE

Kalimati, Kathmandu 01-5372833, 9863035297 01-5372833, 01-5372653

info@kecktm.edu.np www.kecktm.edu.np

www.facebook.com/keckalimatiofficial

Institutional Background

- KEC is the first ISO certified private engineering college in Nepal, affiliated to Institute of Engineering, Tribhuvan University
- Undisputed academic excellence for over 25 years.

Features

- Practical Oriented Education system
- Regular practice of Yoga and Art of living
- MOU with leading international universities and corporate houses
- Well equipped Labs and library with 50000 + books
- Placement Cell for students
- Girls and boys hostel facility
- Guidance & Counselling Unit
- Inhouse Consultant Psychiatrist, Dr. Prakriti Pradhan
- Stress Management Session

Educational Approach

The institution has taken a refined academic approach augmented with seminars and trainings that supports holistic learning and promotes research through the Office of KEC Research and Publication (OKRP). The problem-based learning process employs a creative and scientific teaching approach, which has proved to enhance our graduates' reputation within the professional community.

Reputation & Ranking

- Over 5300 graduates
- Highest Pass percent amongst TU affiliated colleges
- 11 University toppers across various engineering programs
- First ISO certified Engineering College of Nepal
- Awarded with Best Engineering College of the year
- Clubs associated with different departments of the college have a glorious history of winning many national and international accolades in numerous competitions

MOUs with Corporate Houses:

FuseMachine, F1soft, LIS Nepal, Nepal Electricity Authority, Huawei, Worldlink communication, NASA -Nepal, AEPC, ESEWA, Asian Paints Nepal, Habitat for Humanity, IMAC Engineering Company Limited Japan, etc

MOUs with Universities:

IIT-Mardras, AIT-Thailand, Yunnan Open University, China Handong Global University, South Korea, University of Prince Edward Island, Canada, Sungkyunkwan University, South Korea, Sunchon National University-South Korea

Programs offered

- Architecture (48 seats)
- Civil Engineering (96 seats)
- Computer Engineering (96 seats)
- Electrical Engineering (48 seats)
- Electronics, Communication & Information Engineering (96 seats)

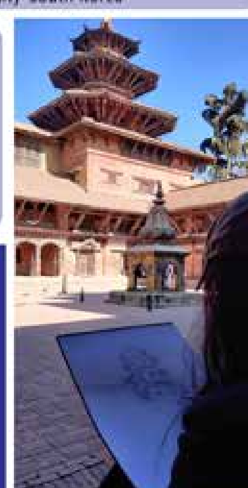

Association, clubs and Societies

The Robotics Club, Electrical Club, IT Club, AKAR, CESA and EPC are some of the departmental clubs where students can engage into various activities besides the curriculum and invest their time in research and development.

Alumni Success Stories

Government Services: High ranking office holders in different ministries and bodies of federal, provincial and local government, CAAN, NTC , NTA and so on.

Higher Education: Placement with scholarships at leading universities like Harvard, Yale, Michigan State, Oxford, South Dakota, University of New Orleans, UTS Sydney, AIT, HKU etc.

Multinational Companies/ Organizations: Graduates working in multinational companies like Google, Amazon, Microsoft, Nokia, AT&T, NCELL, Huawei, etc. and as consultants across various United Nations agencies like UNESCO.

Scholarships received: DAAD (Germany), Nuffic (the Netherlands), Erasmus mundus, ADB Japan etc.

We wish all the best for the
Annual Gathering of
Tansen Guthi
2081

CASINO
MAHJONG
Soaltee Crowne Plaza

Tahachal, Kathmandu, Nepal
Cell: +977-98230-99807 (Marketing Manager)
Cell: +977 9823638368
Email: info@casinomahjongnepal.com

साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित STC ग्याँस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

साल्ट ट्रेडिङ्ग समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरु

- ISI स्टाण्डर्डको भित्र बाहिर रवर कोट भै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोह्रै आना दुक्क हुनुहोस्

मेट्रो काठमाडौं ग्याँस इण्डष्ट्रिज लिमिटेड

जुंगे खोला, धादिङ्ग
सम्पर्क कार्यालय कालिमाटी, काठमाडौं
फोन: ४२८६८१६, सनराईज बैंक रहेको भवनको माथिल्लो तल्ला
ईमेल: metro@stcnepal.com